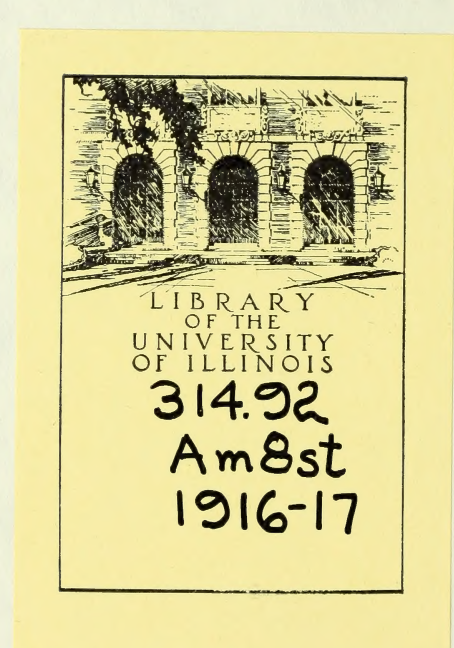

STATISTISCH JAARBOEK

DER

GEMEENTE AMSTERDAM

UITGEGEVEN DOOR

HET BUREAU VAN STATISTIEK DER GEMEENTE

13DE JAARGANG

1916.

ANNUAIRE STATISTIQUE

DE LA

VILLE D'AMSTERDAM

PUBLIÉ PAR

LE BUREAU MUNICIPAL DE STATISTIQUE

13IÈME ANNÉE

1916.

1917.
JOHANNES MÜLLER
AMSTERDAM.

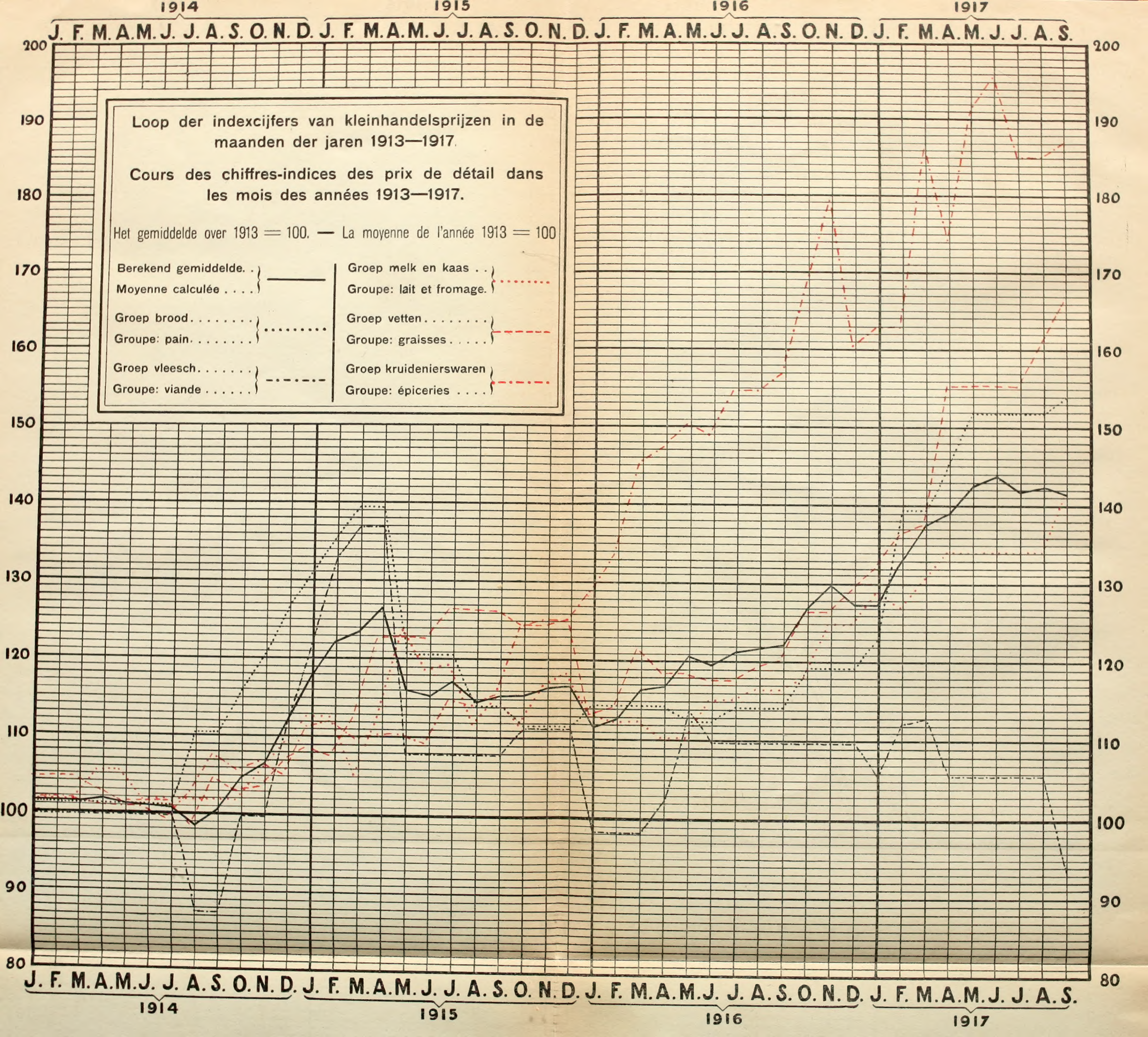
Prijs f 2.50

Uitgaven van het Bureau van Statistiek

TE VERKRIJGEN BIJ

JOHANNES MÜLLER, Amsterdam.

Statistische Maandberichten over 1895—1916, per jaargang 1895—1907 *f* 1.—; 1908—1916.	*f* 1.50
„ Weekberichten „ 1897—1916, „ „ 1897—1900 *f* 1.—; 1901—1916.	„ 1.50
Voorloopige jaarcijfers 1904	„ 0.25
Statistisch Jaarboek 1895	„ 2.50
„ „ 1896	„ 2.50
„ „ 1897	„ 2.87^5
„ „ 1898	„ 3.15
„ „ 1899	„ 3.35
„ „ 1900	„ 3.70
„ „ 1901 en 1902, eerste helft	„ 1.70
„ „ 1901 en 1902, tweede „	„ 1.90
„ „ 1903 en 1904, eerste „	„ 2.—
„ „ 1903 en 1904, tweede „	„ 1.60
„ „ 1905—1909, eerste helft	„ 2.25
„ „ 1905—1909, tweede „	„ 2.—
„ „ 1909—1911, eerste „	„ 2.—
„ „ 1909—1911, tweede „	„ 1.80
„ „ 1912 en 1913	„ 2.—
„ „ 1914 „ 1915	„ 2.—
Mededeelingen N°. 1 en 3 De werkloosheid	*f* 0.15 en „ 0.40
„ „ 2 Inkomstenbelasting 1892/3—1893/4	„ 0.50
„ „ 4 „ 1894/5—1895/6	„ 0.40
„ „ 7 „ 1896/7—1897/8	„ 0.40
„ „ 13 „ 1898/9—1901/2	„ 0.50
„ „ 23 „ 1902/3—1904/5	„ 0.40
„ „ 30 „ 1905/6—1906/7	„ 0.40
„ „ 39 „ 1907/8—1908/9	„ 0.50
„ „ 45 „ 1909/10—1910/11	„ 0.30
„ „ 47 „ 1911—1912	„ 0.30
„ „ 49 „ 1912/13—1913/14	„ 0.35
„ „ 5 Bevolkingsstatistiek 1899	„ 0.35
„ „ 6 „ 1900	„ 0.25
„ „ 8 „ 1901	„ 0.25
„ „ 9 „ 1902	„ 0.25
„ „ 11 „ 1899—1903	„ 0.30
„ „ 12 „ 1899—1904	„ 0.30
„ „ 16 „ 1899—1905	„ 0.30
„ „ 24 „ 1899—1907	„ 0.30
„ „ 10 De toestand der nijverheid te Amsterdam in 1816	„ 0.25
„ „ 14 Voorloopige jaarcijfers 1905	„ 0.40
„ „ 17 „ „ 1906	„ 0.40
„ „ 22 Jaarcijfers 1907	„ 0.40
„ „ 28 „ 1908	„ 0.40
„ „ 29 „ 1909	„ 0.40
„ „ 32 „ 1910	„ 0.40
„ „ 37 „ 1911	„ 0.40
„ „ 41 „ 1912	„ 0.40
„ „ 15 Armenzorg 1904 en 1905	„ 0.75
„ „ 25 „ 1906 en 1907	„ 0.75
„ „ 44 „ 1908, 1909 en 1910	„ 0.75
„ „ 18 Openbaar en Bijzonder onderwijs 1903 en 1904	„ 0.50
„ „ 27 „ „ „ „ 1905—1907	„ 0.50
„ „ 36 „ „ „ „ 1908—1910	„ 0.75
„ „ 19 Kindersterfte in Nederland 1881—1905, bewerkt door Prof. Dr. R. H. Saltet en Mr. Ph. Falkenburg	„ 1.—

Loop der indexcijfers van kleinhandelsprijzen in de maanden der jaren 1913—1917.
Cours des chiffres-indices des prix de détail dans les mois des années 1913—1917.
Het gemiddelde over 1913 = 100. — La moyenne de l'année 1913 = 100
Berekend gemiddelde. . Moyenne calculée . . . .
Groep brood . . . . Groupe: pain . . . .
Groep vleesch . . . . Groupe: viande . . . . . .
Groep melk en kaas . . Groupe: lait et fromage.
Groep vetten . . . . Groupe: graisses . . . . .
Groep kruidenierswaren Groupe: épiceries . . . .
1914
1915
1916
1917
J. F. M. A. M. J. J. A. S. O. N. D. J. F. M. A. M. J. J. A. S. O. N. D. J. F. M. A. M. J. J. A. S. O. N. D. J. F. M. A. M. J. J. A. S.
200
190
180
170
160
150
140
130
120
110
100
90
80

STATISTISCH JAARBOEK

DER

GEMEENTE AMSTERDAM

UITGEGEVEN DOOR

HET BUREAU VAN STATISTIEK DER GEMEENTE

13DE JAARGANG

1916.

ANNUAIRE STATISTIQUE

DE LA

VILLE D'AMSTERDAM

PUBLIÉ PAR

LE BUREAU MUNICIPAL DE STATISTIQUE

13IÈME ANNÉE

1916

1917.
JOHANNES MÜLLER
AMSTERDAM.

De 13de jaargang van het „Statistisch Jaarboek" sluit zich, wat den opzet betreft, aan bij de vorige jaargangen, nl. die van 1912/13 en 1914/15. Het bevat in hoofdzaak gegevens over de jaren 1912—1916.

Het in het jaarboek 1912/13 medegedeelde stelsel om over de verschillende onderwerpen in het jaarboek slechts de voornaamste cijfers te verstrekken, doch in periodiek verschijnende publicaties van meer specialen aard de gegevens meer gedetailleerd te bewerken, wordt ook thans gevolgd. Het is dan ook de bedoeling in de toekomst speciale publicaties samen te stellen over: Demografie, Armwezen, Onderwijs, Financiën en Handel, Nijverheid en Verkeer en zoo mogelijk elk jaar één daarvan te doen verschijnen, zoodat zij telkens gegevens over een periode van vijf jaar bevatten.

Bij vergelijking van den inhoud van het jaarboek over 1916 met dien van de vorige jaarboeken zal blijken, dat in sommige onderdeelen van hoofdstukken wijzigingen zijn gebracht, terwijl verschillende hoofdstukken uitbreiding hebben ondergaan en een nieuw hoofdstuk over de levensmiddelenvoorziening door rijk en gemeente (tab. 225—237) is opgenomen.

Op de voornaamste dier wijzigingen en aanvullingen zij hier de aandacht gevestigd.

In het hoofdstuk „*Woning- en Bouwstatistiek*" zijn meer uitvoerige gegevens opgenomen omtrent de resultaten der woningtelling van 1916 in vergelijking met die van 1909 (tab. 14—16).

In het hoofdstuk „*Loop der Bevolking*" zijn de vergelijkingen met andere groote gemeenten uitgebreid (tab. 39, 45, 46, 56 en 60) en is een tabel omtrent de geboorten naar den leeftijd der ouders (tab. 43) en omtrent de vondelingen (tab. 47) ingevoegd.

De gegevens omtrent de bemoeiingen der gemeente met de *openbare gezondheid* zijn geheel herzien en toegevoegd is een staat betreffende het koelhuis (tab. 87).

De gegevens omtrent de *financiën van een aantal diensten* zijn aangevuld met de uitgaven voor pensioenen, wachtgelden, rente van de waarde van den grond en rente en aflossing van kapitalen, waarbij gebruik is gemaakt van de overzichten, voorkomende achter de gemeenterekening. Dit geldt met name voor het Onderwijs, waaromtrent de tabellen (N°. 127—131) geheel zijn herzien, de Stadsreiniging, de Politie en de Brandweer.

Aan het hoofdstuk „*Instellingen ter voorkoming van armoede*" zijn staten omtrent voorschotten op pensioenen en omtrent de particuliere pandhuizen (tab. 106 en 107) toegevoegd.

Het hoofdstuk „*Financiën*" is uitgebreid met een § omtrent de heffing van de rijks directe belastingen te Amsterdam, waarbij ook eenige vergelijkingen met die over het geheele rijk zijn gemaakt (tab. 150—155).

In het hoofdstuk „*Handel, Crediet- en Verzekeringswezen*" zijn de index-cijfers opgenomen (tab. 215), zooals die in de Statistische Mededeeling N°. 50 van het Bureau zijn gegeven; deze tabel wordt door een grafische voorstelling nader toegelicht.

In het hoofdstuk „*Nijverheid en Landbouw*" is een staat opgenomen omtrent het aantal fabrieken en werkplaatsen, vallende onder de wetten op den arbeid (tab. 238), en voorts uitvoeriger gegevens dan vroeger over aantal en loonen der gemeentewerklieden (tab. 240) en een overzicht over de minimum-loonen, in den loop der jaren voorgeschreven in de bestekken voor gemeentewerken (tab. 243). Eindelijk is in hetzelfde hoofdstuk een tabel opgenomen over den veestapel (tab. 248).

Nieuwe gegevens worden verstrekt over het bezoek aan bibliotheken (tab. 274) en openbare vermakelijkheden (tab. 277) en omtrent de hulpverleening bij den watersnood van Januari 1916.

De Directeur van het Gemeentelijk Bureau van Statistiek,

December 1917.

VAN ZANTEN.

Quant à la méthode d'élaboration la présente année de l'annuaire statistique est une continuation des volumes précédents de 1912/13 et 1914/15; elle contient principalement des données sur les exercices 1912—1916.

Conforme à notre projet annoncé dans l'annuaire 1912/13 de mettre à jour périodiquement des monographies contenant une élaboration détaillée de sujets spéciaux, ce volume-ci ne renferme que les principaux chiffres sur les matières diverses. Nous nous proposons de composer des publications spéciales sur les sujets suivants: Démographie; Assistance publique; Enseignement; Finances; Commerce, Industrie et Circulation et nous nous efforcerons de faire paraître une d'elles chaque année, de sorte que chaque fois elles contiendront des données sur cinq exercices.

En comparant le contenu du présent annuaire à celui des volumes précédents on remarquera que quelques parties de divers chapitres ont subi une modification, que plusieurs paragraphes ont été augmentés tandis qu'un nouveau chapitre a été ajouté savoir: l'approvisionnement en denrées alimentaires par l'Etat et la municipalité (tabl. 225—237). Les plus importantes des modifications et des augmentations sont les suivantes:

Le chapitre *„Statistique des Habitations et des constructions"* renferme des chiffres plus détaillés concernant les résultats du recensement des habitations en 1916 comparés à ceux du recensement en 1909 (tabl. 14—16). Dans le chapitre *„Mouvement de la Population"* les comparaisons aux chiffres des autres grandes communes ont été amplifiées (tabl. 39, 45, 46, 56 en 60) et des tableaux se rapportant aux naissances selon l'âge des parents (tabl. 43) ainsi qu'aux enfants trouvés (tabl. 47) ont été ajoutés.

Les données concernant les mesures municipales sur *l'hygiène publique* ont subi une révision complète; elles ont été en outre augmentées d'un tableau se rapportant au frigorifique (tabl. 87).

Les chiffres sur les *finances de quelques services municipaux* ont été complétés des dépenses pour retraites, traitements de disponibilité, rentes de la valeur des terrains et rentes et amortissements des capitaux.

Le chapitre *„Institutions de prévoyance"* a été augmenté de tableaux ayant rapport aux avances à des retraites et aux monts de piété privés (tabl. 106 et 107).

Le chapitre *„Finances"* a été amplifié d'un paragraphe sur la perception des impôts directs de l'Etat à Amsterdam lequel présente en outre des chiffres comparatifs sur la perception totale du pays entier (tabl. 150—155).

Le chapitre *„Commerce, Institutions de crédit et Assurances"* renferme les chiffres-indices (tabl. 215) publiés séparément dans la Communication N°. 50 du Bureau. Ces chiffres-ci sont relevés par le diagramme figurant au commencement de ce volume.

Le chapitre *„Industrie et Agriculture"* contient le tableau concernant les établissements soumis aux lois sur le travail (tabl. 238) ainsi que des données plus détaillées qu'autrefois sur le nombre et les gages des ouvriers municipaux (tabl. 240), puis un aperçu des salaires minimum prescrits dans les cahiers des charges des travaux publics dans le cours des dernières années (tabl. 243). Enfin le même chapitre présente des chiffres sur le bétail selon des dénombrements de juin 1910 et de mars 1917.

Il nous reste à mentionner les données sur les diverses bibliothèques (tabl. 274) les spectacles (tabl. 277) et sur l'assistance aux victimes de l'inondation de janvier 1916.

Le Directeur du Bureau Municipal de Statistique,
VAN ZANTEN.

Décembre 1917.

COMMENTAIRE AU TABLEAU N°. 215

(voir pages 214 et 215).

Depuis longtemps déjà le Bureau de Statistique s'est proposé de tâcher à calculer, spécialement pour la ville d'Amsterdam, les chiffres-indices des prix des denrées alimentaires et des autres premiers besoins de la vie. Vu qu'il est extrêmement difficile de recueillir les données requises à l'établissement de chiffres véridiques sur lesquels on pourrait s'appuyer pour porter un jugement exact sur la hausse ou la baisse du coût de vie, le Bureau a renoncé jusqu'ici à la publication de ces chiffres-indices.

La méthode souvent suivie de calculer la moyenne de la hausse d'un nombre de denrées depuis une année fixe, le prix des différents articles étant établi à 100, n'est pas capable de démontrer exactement cette hausse ou cette baisse. C'est donc une erreur d'en tirer la conclusion, comme on est tant de fois incliné à faire, qu'à mesure que la moyenne des prix de tous les articles augmente ou baisse, la vie serait devenue plus chère ou meilleur marché. Et cela pour deux raisons. En tout premier lieu cette méthode attribue la même valeur à chaque article dans la série des denrées. Si, par exemple, les prix de deux sortes de pain, de quatre sortes de viande, trois sortes de graisse, quatre sortes de fromage etc. ont été mentionnés, le pain y figure pour la moitié de la valeur du fromage et seulement pour deux tiers de la valeur de la graisse; la viande représente autant de valeur que le fromage tandis qu'en réalité le fromage et la graisse occupent une place inférieure dans la consommation. Dans le cas où les articles de consommation insignifiante sont plus sujets à des fluctuations de prix que ceux de consommation importante, la moyenne en subit une influence trop grande.

Puis la méthode susmentionnée ne tient pas compte du fait que les denrées énumérées dans la série ne figurent pas toutes à la fois dans le budget de la même famille. Si les articles, qui ne sont achetés que par des ménages aisés, se haussent fortement, cela n'influence pas le coût de vie de personnes de revenu bas et inversement. Il faut prendre en considération que surtout dans les temps présents où les hausses sont énormes, les familles de petits revenus sont forcées par les prix exorbitants de diverses marchandises de diminuer ou même de cesser la consommation de ces articles ou bien de les remplacer par des denrées meilleur marché, de sorte que par rapport aux prix la série des articles n'a plus la même signifiance. En outre il importe d'envisager la possibilité que plusieurs articles ne sont plus en magasin et doivent être forcément remplacés par d'autres. Il résulte donc de tout cela que la moyenne de toutes les marchandises ensemble est loin d'offrir un aperçu exact de la situation. Vu qu'il importe pour la ville d'Amsterdam, surtout dans les circonstances actuelles, d'établir un chiffre-indice, le Bureau de Statistique s'est efforcé de s'acquitter de cette tâche en évitant autant que possible les difficultés mentionnées ci-dessus.

Dans le tableau énumérant des articles qui pour la détermination de l'indice se bornent à des denrées alimentaires (non compris les légumes et les pommes de terre, dont l'établissement des prix est extrêmement difficile) nous n'avons recueilli que les marchandises qui peuvent être regardées comme des articles de consommation régulière de la population à faibles revenus.

Puis la moyenne obtenue en assignant une place égale dans la série à toutes les marchandises (désignée ci-après et dans le tableau comme *moyenne arithmétique*) a été corrigée en y appliquant le chiffre qui exprime la part proportionnelle que les dépenses pour ces articles occupent dans les dépenses-nourriture totales des revenus en question. Le chiffre obtenu ainsi est désigné ci après et dans le tableau: *moyenne calculée.* Pour pouvoir établir cette proportion il faut disposer de données se rapportant aux dépenses de personnes avec ces revenus-là; il n'y a pourtant qu'un petit nombre qui ont été élaborées de sorte que la place occupée par les diverses denrées peut être déterminée exactement.

Les seules données qui puissent servir, sont celles concernant les dépenses de huit familles de fonctionnaires dans la période 1er Octobre 1915—30 Septembre 1916, publiées dans la Revue mensuelle du Bureau Central de Statistique des Pays-Bas du 30 Nov. 1916, p. 1169, lesquelles varient pendant toute l'année de fl. 858,91 à fl. 1702,60[5]. Comme il importe de comparer les prix avec ceux de l'année 1913, la dernière année complète avant la guerre, on obtiendrait la calculation la plus exacte si on pourrait disposer de données concernant les dépenses ménagères dans cette année-là, parce que les années suivantes subissent déjà l'influence du remplacement ou la consommation diminuée des articles épuisés ou devenus trop chers dont nous avons déjà fait

mention plus haut. Toutefois les chiffres sur les dépenses ménagères en 1913 ne sont pas disponibles, et bien que la calculation à l'aide des données sur 1915/16 soit moins exacte, celles-ci peuvent très bien servir pour porter un jugement sur la situation dès cette année, tout en tenant compte du fait que la suppression des articles épuisés ne se fait pas sensible dans toute son étendue. En tout cas les chiffres-indices ainsi calculés sont inférieurs à ceux qui auraient été obtenus en se servant des dépenses ménagères de 1913.

Les articles de nature semblable présentés dans la série ont été rassemblés dans quelques groupes. Puis on a calculé la part moyenne des dépenses pour ces articles dans les dépenses totales des huit familles de fonctionnaires pour tous ces articles ensemble. Voilà les résultats où nous sommes arrivés.

ARTICLES	DÉPENSES DES HUIT FAMILLES	%
Pain, biscuit et gâteau	*f* 657,49	18,16
Autres farineux (haricots bruns, pois et grains)	„ 117,02	3,23
Lait et fromage	„ 550,67⁵	15,18
Viande et oeufs	„ 1.075,79	29,70
Graisses (beurre, margarine, graisse, huile)	„ 660,80	18,25
Epiceries (sucre, café, thé, cacao)	„ 560,93	15,48
Totaux	*f* 3.622,71⁵	100.—

Puis le prix moyen a été corrigé en y appliquant le chiffre proportionnel mentionné ci-dessus, ce qui donnait le résultat suivant.

GROUPES	Prix en 1913 Calculé sur	Moyenne arithmétique			
		1914	1915	1916	Septembre 1917
Pain	100	106,5	121,0	115,5	154,0
Autres farineux et grains	100	101,3	126,5	150,8	146,2
Lait et fromage	100	106,7	118,0	116,7	141,3
Viande	100	99,7	116,7	107,0	93,3
Graisses	100	102,0	120,8	121,3	166,8
Epiceries	100	101,8	115,2	152,0	187,7
Moyenne arithmétique de tous les articles	*100*	*102,5*	*119,9*	*136,6*	*154,8*
Moyenne calculée de tous les articles	**100**	**102,8**	**124,2**	**121,0**	**141,4**

C'est donc le chiffre **141,4** qui indique la hausse depuis 1913 de 29 principales denrées alimentaires en Septembre 1917 en tenant compte de la place que ces denrées occupaient dans les dépenses d'une famille moyenne du revenu mentionné ci-dessus. Pour un jugement plus exact il nous reste à ajouter que le tableau ci-dessous indique le rapport des dépenses pour ces denrées aux dépenses *totales* des huit familles de fonctionnaires en 1915/16:

Famille	I sans enfants	29,4 %
„	II „ „	37,2 „
„	III avec 2 enfants	35,9 „
„	IV „ 1 enfant	38,2 „
„	V „ 2 enfants	32,2 „
„	VI „ 5 „	30,1 „
„	VII sans enfants	38,7 „
„	VIII avec 2 enfants	49,7 „
	Moyenne	35,6 %

INHOUD.

Meteorologische waarnemingen en waterstanden.

Grondgebied.

Woning- en bouwstatistiek.

Stand der bevolking.

Tabel N°. Bladz.

Loop der bevolking.

§ 1. Algemeen overzicht.

§ 2. Huwelijken.

§ 3. Huwelijksontbindingen.

§ 4. Geboorten.

§ 5. Erkenning van onwettige kinderen.

§ 6. Sterfte.

§ 7. Kindersterfte.

§ 8. Vestiging en vertrek.

Tabel N⁰. Bladz.

Hygiëne.

§ 1. Gemeentelijke geneeskundige dienst.

§ 2. Gemeentelijke gezondheidsdienst.

§ 3. Hygiënisch en geneeskundig schooltoezicht en schoolbaden.

§ 4. Verpleging in ziekenhuizen en poliklinische behandeling.

§ 5. Waterverversching, stadsreiniging, rioleering en afvoer van faecaliën.

§ 6. Abattoir en koelhuis.

§ 7. Andere onderwerpen.

Armenzorg.

Verkeer.

§ 1. Verkeer te water.

§ 2. Verkeer te land.

§ 3. Posterijen, telegrafie en telefonie.

Handel, Crediet- en Verzekeringswezen.

§ 1. Gemeentelijke Haven- en handelsinrichtingen.

§ 2. Handel.

§ 3. Crediet.

§ 4. Verzekering.

Levensmiddelenvoorziening.

Tabel N°. Bladz.

Nijverheid en Landbouw.

Waterleiding, gas en electriciteit.

Openbare veiligheid.

Gerechtelijke statistiek.

Andere onderwerpen.

Grafische voorstelling.

REGISTER.

Beteekenis van de aan het hoofd der tabellen voorkomende afkortingen van de gebezigde bronnen.

BRV = Bijlage Rekening en Verantwoording der Gemeente.
CS. „ Crimineele statistiek.
CVA. „ Centraal Verslag der Arbeidsinspectie.
EB. „ Eigen bewerking.
FMI. „ Mededeelingen van de filiaal-inrichting van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.
GB. „ Gemeenteblad.
GV. „ Verslag van den toestand der gemeente Amsterdam.
HML. „ Handelsberichten Ministerie van Landbouw.
IAO „ Inlichtingen van de afdeeling Onderwijs.
IBr. „ Inlichtingen der administratie van het Bevolkingsregister.
IBSt. „ Inlichtingen der administratie van den Burgerlijken Stand.
IP. „ Inlichtingen van de Politie.
JCB. „ Jaarcijfers Centraal Bureau voor de Statistiek.
MA „ Mededeelingen van de Gemeente-Arbeidsbeurs.
MAA. „ Mededeeling van de afdeeling Armwezen.
MAB. „ Mededeelingen van de afdeeling Belastingen.
MAI „ Mededeelingen van de Arbeidsinspectie.
MAL „ Mededeeling van de afdeeling Levensmiddelen.
MB. „ Mededeelingen van de Brandweer.
MBG. „ Mededeelingen van de Administratie van het Binnengasthuis.
MBI. „ Mededeelingen van Bankinstellingen.
MBL. „ Mededeelingen van den Directeur van de Bank van Leening.
MBW. „ Mededeelingen van den Directeur van het Bouw- en Woningtoezicht.
MBZ. „ Mededeeling van de Bad- en Zweminrichtingen.
MDG. „ Mededeeling van den Directeur van den Geneeskundigen Dienst.
MDH. „ Mededeelingen van den Directeur der Handelsinrichtingen.
MDM. „ Mededeelingen van den Directeur van het Marktwezen.
MDT. „ Mededeelingen van den Directeur van de Telefoon.
MDW. „ Mededeelingen van den Directeur der Gemeentewaterleidingen.
MG. „ Mededeelingen van de Directeuren der Gasthuizen.
MGD. „ Mededeeling van den Directeur van den Gemeentelijken Gezondheidsdienst.
MH. „ Mededeelingen van Hotelhouders.
MHA. „ Mededeelingen van de Administratie der Huiszittende Armen.
MIO. „ Mededeelingen van instellingen van onderwijs.
MJ. „ Nederlandsche Meteorologische Jaarboeken.
MM. „ Mededeelingen van de Directeuren der musea.
MMF. „ Mededeelingen Ministerie van Financiën.
MP. „ Mededeelingen van de Politie.
MPW. „ Mededeelingen van den Directeur der Publieke Werken.
MS. „ Mededeelingen van de Spaarbanken.
MSM. „ Mededeelingen van de Spoorwegmaatschappijen.
MT. „ Mededeelingen van den Directeur van den Gemeentelijken Tramdienst.
MUB. „ Mededeelingen van den Bibliothecaris der Universiteitsbibliotheek.
MZ. „ Mededeeling van de directies der Ziekenhuizen.
PBl. „ Provinciaal Blad.
RV. „ Rekening en Verantwoording der Gemeente.
SdG. „ Statistiek der Gemeentefinanciën.
SLB. „ Statistiek van den loop der bevolking in Nederland 1878 enz.
SRI „ Statistiek der Rijksinkomsten.
SSch. „ Staat der schoolbevolking.
SSD. „ Statistiek der sterfte naar de doodsoorzaken.
SIUD. „ Statistiek van den in-, uit- en doorvoer.
SVST. „ Statistiek van het vervoer op de spoor- en tramwegen.
TLS. „ Tabel der lagere scholen in de gemeente Amsterdam.
TMS. „ Tabel der middelbare scholen in de gemeente Amsterdam.
TRA. „ Tabellen Rijks-armenzorgstatistiek.
TRO. „ Tabellen Rijks-onderwijsstatistiek.
UV. „ Uitkomst der volkstelling.
UVeet. „ Uitkomst Veetelling.
VDH. „ Verslagen van den Directeur der Handelsinrichtingen.
VKK. „ Verslagen van de Kamer van Koophandel.
VKKR. „ Verslagen van de Kamer van Koophandel te Rotterdam.
VNB. „ Verslagen van de Nederlandsche Bank.
VPAS „ Verslag Penningmeester Algemeen Steun-Comité.
VPT. „ Verslagen Posterijen en Telegrafie.
VRV. „ Verslag Rijksverzekeringsbank.
VS. „ Verslagen van de H. S. M. en de S. S.
VW. „ Verslag Gem. Woningtelling.

TABLE DES MATIÈRES.

Observations météorologiques.

Territoire.

Statistique des habitations et des constructions.

Classement de la population.

Tableau N⁰. Page.

Mouvement de la population.

§ 1. Aperçu général.

§ 2. Mariages.

§ 3. Dissolutions du mariage.

§ 4. Naissances.

§ 5. Reconnaissances d'enfants illégitimes.

§ 6. Décès.

§ 7. Décès d'enfants.

§ 8. Inscriptions et radiations dans le registre de la population.

Tableau N⁰. Page.

Hygiène.

§ 1. Service médical municipal.

§ 2. Service sanitaire municipal.

§ 3. Inspection sanitaire et médicale des écoles et bains d'école.

§ 4. Hôpitaux et policliniques.

§ 5. Renouvellement de l'eau, assainissement, égouts, vidange.

§ 6. Abattoir et frigorifique.

§ 7. Autres matières.

Assistance publique.

Institutions de prévoyance.

Enseignement public et privé.

Finances.

§ 1. Finances de la commune.

§ 2. Perception des impôts du royaume à Amsterdam.

Circulation.

§ 1. Navigation et transport.

§ 2. Transport par terre.

§ 3. Postes, télégraphes, téléphones.

Commerce, Institutions de Crédit et Assurance.

§ 1. Ports et etablissements commerciaux.

Approvisionnement public.

Tableau N⁰. Page.

Industrie et Agriculture.

Service des eaux, Usines à gaz et électricité.

La sûreté publique.

Justice.

Autres matières.

Diagramme.

REGISTRE.

Désignation des abréviations à la tête des tableaux.

BRV.	=	Annexe du compte rendu des finances de la municipalité.
CS.	„	Statistique criminelle.
CVA.	„	Rapport de l'inspection du travail.
EB.	„	Elaboration du bureau de statistique.
FMI.	„	Communications de l'observatoire local de l'Institut royal metéorologique des Pays-Bas.
GB.	„	Bulletin municipal.
GV.	„	Rapport administratif de la ville d'Amsterdam.
HML.	„	Bulletin pour le commerce, publié par le ministère de l'agriculture, de l'industrie et du commerce.
IAO	„	Communications de la section administrative de l'enseignement.
IBr.	„	Communications du service du registre de la population.
IBSt	„	Communications du service du registre du bureau de l'état civil.
IP.	„	Communications de la police municipale.
JCB.	„	Annuaire statistique pour le royaume des Pays-Bas.
MA.	„	Communications du Bureau municipal de placement gratuit.
MAA.	„	Communications de l'administration municipale.
MAB.	„	Communications du Bureau central des impôts.
MAI.	„	Communications de l'Inspection du Travail.
MAL.	„	Communications de la section administrative de l'approvisionnement.
MB.	„	Communications du service municipal des pompiers.
MBG.	„	Communications de l'administration du „Binnengasthuis"
MBI.	„	Communications des banques.
MBL.	„	Communications de M. le directeur du mont-de-piété,
MBW.	„	Communications de M. le directeur de l'inspection des constructions et des habitations.
MBZ.	„	Communications des établissements de bains.
MDG.	„	Communications de M. le directeur du service médical municipal.
MDH.	„	Communications de M. le directeur des établissements commerciaux municipaux.
MDM.	„	Rapport de M. le directeur des marchés.
MDT.	„	Communications de M. le directeur des téléphones.
MDW.	„	Communications de M. le directeur du service des eaux.
MG.	„	Communications de M. M. les directeurs des hôpitaux municipaux.
MGD.	„	Communications de M. le directeur du service sanitaire municipal.
MH.	„	Communications des hoteliers.
MHA.	„	Communications du service du secours à domicile.
MHB.	„	Communications de M. le bibliothécaire de la bibliothèque de l'Université.
MIO.	„	Communications d'établissements d'enseignement.
MJ.	„	Annuaires de l'Institut météorologique.
MM.	„	Communications de M. M. les directeurs des musées.
MMF.	„	Communications du ministère des finances.
MP.	„	Communications de la police municipale.
MPW.	„	Communications de M. le directeur des travaux publics.
MS.	„	Communications des caisses d'épargne.
MSM.	„	Communications des compagnies de chemin de fer.
MT.	„	Communications de M. le directeur du tramway municipal.
MZ.	„	Communications de M. M. les directeurs des hôpitaux.
PBl.	„	Journal provincial officiel.
RV.	„	Compte rendu des finances de la municipalité.
SdG.	„	Statistique des finances des communes.
SIUD.	„	Statistique commerciale.
SLB.	„	Statistique du mouvement de la population des Pays-Bas. Années 1878—1898.
SRI.	„	Statistique des voies et moyens du Royaume.
SSch.	„	Aperçu de la population des écoles municipales.
SSD.	„	Statistique de la mortalité d'après les causes de décès.
SVST.	„	Statistique du transport sur les chemins de fer et les tramways.
TLS.	„	Tableau des écoles primaires.
TMS.	„	Tableau des écoles secondaires.
TRA.	„	Tableaux destinés au rapport général sur les institutions d'assistance.
TRO.	„	Statistique de l'enseignement.
UV.	„	Recensements.
UVeet.	„	Résultats du dénombrement du bétail.
VDH.	„	Rapports de M. le directeur des établissements commerciaux municipaux.
VKK.	„	Rapports annuels de la Chambre de commerce.
VKKR.	„	Rapports annuels de la Chambre de commerce à Rotterdam.
VNB.	„	Rapports annuels de la Banque néerlandaise.
VPAS.	„	Rapport du thésaurier du Comité d'assistance 1914.
VPT.	„	Rapport officiel des postes et des télegraphes.
VRV.	„	Rapports de la Caisse d'assurances de l'Etat.
VS.	„	Rapports annuels des chemins de fer.
VW.	„	Rapport du recensement des habitations.

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN

VAN DE FILIAAL-INRICHTING VAN HET KON. NED. METEOROLOGISCH INSTITUUT

EN

WATERSTANDEN

WAARGENOMEN DOOR HET STADSWATERKANTOOR.

OBSERVATIONS MÉTÉOROLOGIQUES

DE L'OBSERVATOIRE LOCAL DE L'INSTITUT ROYAL MÉTÉOROLOGIQUE DES PAYS-BAS

ET

HAUTEURS D'EAU

OBSERVÉES PAR LE SERVICE MUNICIPAL DES HAUTEURS D'EAU DANS LES CANAUX.

1. MAANDELIJKSCHE GEMIDDELDE TEMPERATUREN OP DRIE TIJDEN VAN DEN DAG, BENEVENS MAXIMUM-, GEMIDDELDE EN MINIMUM-TEMPERATUREN.

M. J. en F. M. I. *Températures moyennes mensuelles à trois moments du jour. Maxima, moyennes, minima.*

Maand *Mois*	1914 Gemiddelde om *Moyenne à*			1915 Gemiddelde om *Moyenne à*			1916 Gemiddelde om *Moyenne à*			1914 Maximum [1]		1914 Gemiddelde *Moyenne*	1914 Minimum [1]		1915 Maximum [1]		1915 Gemiddelde *Moyenne*	1915 Minimum [1]		1916 Maximum [1]		1916 Gemiddelde *Moyenne*	1916 Minimum [1]	
	8 a.m.	2 p.m.	8 p.m.	8 a.m.	2 p.m.	8 p.m.	8 a.m.	2 p.m.	8 p.m.	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*
Januari .... *Janvier*	0.4	1.6	1.1	3.7	4.3	3.9	6.3	7.2	6.6	8.9	9	1.0	— 6.6	24	9.4	14	4.0	— 2.2	29	12.0	2	6.7	— 0.3	31
Februari ...... *Février*	5.2	8.1	6.4	2.8	4.8	3.5	2.7	4.6	3.5	12.7	16	6.5	0.5	28	8.0	19	3.7	— 2.2	8	10.2	17	3.6	— 2.8	24
Maart .... *Mars*	5.7	7.8	6.4	4.3	5.5	4.3	3.5	5.7	4.3	13.0	31	6.6	0.4	1	13.2	25	4.7	2.4	20	13.9	18	4.5	— 1.3	9
April .... *Avril*	10.2	12.6	10.4	7.4	10.0	7.8	8.6	10.5	9.2	21.0	22	11.1	4.5	16	16.9	28,29	8.4	1.9	1	19.8	28	9.4	1.9	15
Mei .... *Mai*	11.5	13.5	11.8	11.8	14.1	11.7	12.9	15.6	13.6	24.0	23	12.3	3.4	2	23.0	27	12.5	4.5	3	25.3	6	14.0	7.2	11
Juni .... *Juin*	14.5	16.4	14.8	16.1	18.0	15.6	12.6	14.2	12.8	23.8	15,21	15.2	7.5	8	31.4	9	16.6	8.0	20	26.1	24	13.2	7.4	17
Juli .... *Juillet*	18.9	20.4	18.6	16.6	17.9	16.7	15.1	17.4	15.6	27.5	22	19.3	12.0	27	25.5	5	17.1	12.0	13, 19	23.8	19	16.0	10.6	29
Augustus ..... *Août*	18.0	20.4	18.0	16.8	18.2	16.4	16.4	18.4	16.7	26.7	11	18.8	13.5	18	22.9	3	17.1	10.9	31	24.9	12	17.2	12.0	7, 8
September .... *Septembre*	14.6	16.7	14.8	13.8	16.3	14.5	13.4	16.0	13.9	24.0	11	15.3	9.1	20	22.5	14	14.9	7.4	30	21.8	4	14.4	9.0	15, 19
October .... *Octobre*	10.3	12.2	11.0	8.3	10.2	9.0	10.7	12.3	11.3	16.5	4	11.2	6.9	13	16.2	14	9.2	2.8	31	17.9	7, 10	11.4	2.5	23
November .... *Novembre*	5.5	7.1	6.2	3.5	4.9	3.9	6.4	7.8	6.8	14.1	4	6.3	— 1.8	21	13.0	13	4.1	— 5.5	29	14.4	5	7.0	— 2.8	30
December ..... *Décembre*	5.2	6.2	5.5	5.0	6.0	5.5	2.7	3.9	3.2	12.2	1	5.6	— 2.4	26	12.9	5,11	5.5	— 1.7	22, 23	11.4	24	3.2	— 1.9	1
Jaar .... *L'année*	10.0	11.9	10.4	9.2	10.8	9.4	9.3	11.1	9.8	27.5	22 Juli	10.8	— 6.6	24 Jan.	31.4	9 Juni	9.8	— 5.5	29 Nov.	26.1	24 Juni	10.1	— 2.8	24 Febr. 30 Nov.

Zie voor de normaal-temperaturen Jaarboek 1913, Dl. I, blz. 4.
Voir pour les températures normales Annuaire Statistique 1913, T. I, p. 4.

[1]) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 u. voorm. van den opgegeven datum. *Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.*

F. M. I.

2. Maandelijksche dampkringsdrukking (meer dan 700 mM.) Maximum, gemiddelde en minimum [1]).

52° 23′ NBr., 4° 55′ OL. Greenwich; 22 M. + AP.; herleid tot 0° C.

Pression atmosphérique mensuelle (plus du 700 mM.) Maxima, moyennes, minima.

Lat. 52° 23′, Long. 4° 55′ O. Greenwich; 22 m. + AP.; réduction à zéro.

Maand *Mois*	Normaal gemiddelde *Moyenne normale*	1914					1915					1916				
		Maximum [2])		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [2])		Maximum [2])		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [2])		Maximum [2])		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [2])	
		mM.	Datum *Date*		mM.	Datum *Date*	mM.	Datum *Date*		mM.	Datum *Date*	mM.	Datum *Date*		mM.	Datum *Date*
Januari *Janvier*	60.6	75.9	12	65.1	44.5	6	71.9	19	50.6	35.1	2	76.7	23	64.7	50.2	13
Februari *Février*	61.3	68.4	2	57.4	34.5	22	73.7	26	54.0	36.4	14	75.0	1	55.5	40.0	16
Maart *Mars*	60.2	68.2	31	52.1	38.2	20	70.8	9	59.6	40.2	19	72.2	31	52.8	40.9	3
April *Avril*	60.4	75.9	26	64.2	45.1	6, 7	70.1	12	62.5	38.4	7	71.2	1	58.3	38.8	18
Mei *Mai*	61.0	72.9	2	63.2	49.4	8	71.5	9	61.9	48.9	14	73.7	19	59.7	46.9	6
Juni *Juin*	61.6	71.7	26	61.9	50.8	8	68.3	12	62.6	55.5	29	64.8	22	58.3	45.0	13
Juli *Juillet*	61.5	68.1	10	58.1	47.9	26	68.6	2	58.5	45.7	17	70.0	29	61.7	51.0	8
Augustus *Août*	61.2	71.3	12	62.8	53.7	2	69.1	23	60.7	52.6	3	69.1	8	59.3	44.5	30
September *Septembre*	61.3	73.0	24	62.7	48.2	13	71.1	10	61.6	43.4	29	70.7	7	61.3	46.4	19
October *Octobre*	59.5	70.4	7	61.9	48.5	31	69.2	18, 19	63.5	55.1	28	69.8	20	59.0	46.8	31
November *Novembre*	59.6	74.4	18	58.9	42.9	16	80.9	21	58.3	31.0	13	72.9	15	57.5	31.6	19
December *Décembre*	60.7	70.1	26	53.0	34.6	14	70.6	19	53.3	40.6	6, 25	68.8	28	52.4	36.4	12
Jaar *L'année*	—	75.9	12 Jan. 26 April	60.1	34.5	22 Febr.	80.9	21 Nov.	58.9	31.0	13 Nov.	76.7	23 Jan.	58.4	31.6	19 Nov.

Zie voor de normaal-barometerstanden Jaarboek 1913, Dl. I, blz. 6. *Voir pour la pression atmosphérique normale Annuaire Statistique 1913, T. I, p. 6.*

1) Waarnemingen te 8 uur voorm. *Observations à 8 heures a. m.*

2) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 u. voorm. van den opgegeven datum.
Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.

3. Windrichting.

M. J. en F. M. I. *Direction du vent.*

Maand *Mois*	1914									1915									1916								
	Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het									Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het									Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het								
	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilte	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilte	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilt[e]
nuari... *Janvier*	3	19	19	1	23	14	10	3	1	4	12	1	10	20	13	21	10	2	3	0	6	5	23	32	17	7	[illegible]
bruari . *Février*	1	0	2	10	50	7	6	2	6	6	1	9	17	31	3	9	4	4	5	6	17	9	20	14	12	4	[illegible]
aart.... *Mars*	5	0	6	8	25	28	14	3	4	14	8	9	3	11	13	20	15	—	9	29	23	3	15	7	5	2	[illegible]
pril .... *Avril*	14	15	10	2	14	20	7	7	1	24	14	11	—	6	19	12	3	1	7	13	17	3	9	18	11	11	[illegible]
ei...... *Mai*	26	11	7	4	6	15	16	7	1	24	31	15	1	2	5	6	8	1	7	9	10	10	12	8	22	14	[illegible]
ni..... *Juin*	15	13	6	2	11	4	20	17	2	35	16	6	6	6	12	7	1	1	10	1	5	2	13	26	18	15	[illegible]
li...... *Juillet*	4	11	9	4	9	15	22	15	3	3	—	5	2	20	23	27	9	3	18	2	4	1	10	15	15	26	[illegible]
gustus. *Août*	16	15	8	4	21	14	7	7	1	13	9	5	3	7	16	19	18	3	13	6	6	3	16	18	13	18	[illegible]
ptember *Septembre*	13	10	17	4	11	9	15	9	1	8	12	17	6	14	9	21	2	—	22	16	11	8	11	5	6	7	[illegible]
tober.. *Octobre*	13	20	14	7	17	6	10	3	3	12	20	40	5	5	4	4	1	2	0	6	7	16	20	31	10	2	[illegible]
vember *Novembre*	7	7	16	8	28	11	7	4	2	8	16	10	5	20	7	3	18	3	1	2	14	9	43	8	7	6	[illegible]
cember. *Décembre*	3	2	7	9	53	11	6	2	0	8	—	12	10	32	19	8	4	—	1	6	11	15	30	13	14	2	[illegible]
ar..... *L'année*	120	123	121	63	268	154	140	79	25	159	139	140	68	174	143	157	93	20	96	96	131	84	222	195	150	114	[illegible]
	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme
	Nombre d'observations [1]) indiquant									*Nombre d'observations [1]) indiquant*									*Nombre d'observations [1]) indiquant*								

[1]) De waarnemingen hadden driemaal per dag plaats, om 8 u. voorm., 2 en 8 u. nam.
Les observations avaient lieu trois fois par jour, à 8 h. du matin, à 2 et 8 h. après midi.

4. MAANDELIJKSCHE MAXIMUM-WINDDRUK[1]) IN KG. PER M² (MINDER DAN 15 KG. NIET VERMELD)

Pression mensuelle maximum du vent, KG. par M² (moins de 15 KG. non mentionnée).

F. M. I.

Maand *Mois*	1914		1915		1916	
	KG.	Datum *Date*	KG.	Datum *Date*	KG.	Datum *Date*
Januari *Janvier*	58	6	73	16	135	14
Februari *Février*	54	16	48	28	102	17
Maart *Mars*	55	9, 15	65	1	55	28
April *Avril*	52	1	48	10	54	13
Mei *Mai*	43	6	43	15	35	11
Juni *Juin*	44	6	27	27	38	14
Juli *Juillet*	40	16	68	8	45	13
Augustus *Août*	30	8	42	31	35	27
September *Septembre*	75	19	28	2	45	14
October *Octobre*	43	4, 31	38	26	70	31
November *Novembre*	45	12, 13 en 14	55	14	80	1
December *Décembre*	150	29	90	5	110	24

[1]) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 uur voorm. van den opgegeven datum.
Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.

5. Maandelijksche gemiddelde relatieve vochtigheid op drie oogenblikken van den dag.

Humidité relative moyenne mensuelle à trois moments du jour.

M. J. en F. M. I.

Maand	Normaal gemiddelde *Moyenne normale*	1914				1915				1916				*Mois*
		Gemiddeld % om / % *moyen à*			Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	Gemiddeld % om / % *moyen à*			Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	Gemiddeld % om / % *moyen à*			Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	
		8 a. m.	2 p. m.	8 p. m.		8 a. m.	2 p. m.	8 p. m.		8 a. m.	2 p. m.	8 p. m.		
Januari	91	92	84	88	88	88	85	86	87	90	84	86	87	Janvier
Februari	89	89	77	84	83	88	79	89	85	90	79	84	84	Février
Maart	84	88	75	84	82	86	77	85	83	90	75	86	84	Mars
April	75	76	61	76	71	80	62	80	74	80	70	79	76	Avril
Mei	71	73	60	74	69	72	61	77	70	77	63	75	72	Mai
Juni	73	76	69	77	74	70	63	74	69	78	68	77	74	Juin
Juli	75	73	64	75	71	75	65	75	72	81	68	80	76	Juillet
Augustus	76	76	62	78	72	78	68	81	75	81	69	80	77	Août
September	78	74	65	77	72	79	65	77	74	83	68	82	78	Septembre
October	82	86	77	86	83	90	81	87	86	83	75	83	80	Octobre
November	87	90	85	88	88	90	82	89	87	88	84	87	86	Novembre
December	90	89	86	89	88	91	87	89	89	93	89	92	91	Décembre
Jaar	81	82	72	81	78	82	73	82	79	84	74	83	80	L'année

Maand *Mois*	Normaal aantal mM. *Nombre de mM. normal*	1914						1915						1916					
		Hoeveelheid *Quantité d'eau tombée*			Aantal dagen met neerslag *Nombre de jours avec pluie*			Hoeveelheid *Quantité d'eau tombée*			Aantal dagen met neerslag *Nombre de jours avec pluie*			Hoeveelheid *Quantité d'eau tombée*			Aantal dagen met neerslag *Nombre de jours avec pluie*		
		Totaal aantal mM. *Nombre total de mM.*	Maximum 1) mM.	Maximum 1) Datum *Dates*	Minder dan 1 mM. *Moins de 1 mM.*	1 mM. en meer *et plus*	Totaal *Tot.*	Totaal aantal mM. *Nombre total de mM.*	Maximum 1) mM.	Maximum 1) Datum *Dates*	Minder dan 1 mM. *Moins de 1 mM.*	1 mM. en meer *et plus*	Totaal *Tot.*	Totaal aantal mM. *Nombre total de mM.*	Maximum 1) mM.	Maximum 1) Datum *Dates*	Minder dan 1 mM. *Moins de 1 mM.*	1 mM. en meer *et plus*	Totaal *Tot.*
Januari....... *Janvier*	51.9	30.3	7.2	9	8	7	15	75.8	13.0	16	8	16	24	39.5	10.0	3	9	10	19
Februari...... *Février*	39.9	26.0	6.8	14	9	6	15	57.2	12.7	3	5	13	18	53.1	7.5	14	3	14	17
Maart......... *Mars*	41.2	94.9	13.7	21	8	17	25	43.4	9.8	4	10	10	20	60.5	23.2	21	7	11	18
April......... *Avril*	37.2	41.0	16.4	8	5	5	10	28.6	7.0	7	5	6	11	51.1	12.1	13	—	12	12
Mei .... *Mai*	43.4	34.4	6.5	9	7	10	17	52.1	30.7	14	3	7	10	45.5	8.0	7	4	11	15
Juni.......... *Juin*	50.6	88.1	37.5	12	1	10	11	110.8	39.8	11	3	6	9	65.9	10.7	13	4	14	18
Juli........... *Juillet*	72.6	78.8	22.0	23	1	15	16	95.8	11.4	24	4	15	19	10.3	2.3	14	5	4	9
Augustus..... *Août*	84.9	20.5	10.3	4	8	4	12	65.0	18.8	14	7	9	16	80.3	28.0	30	5	10	15
September.... *Septembre*	75.4	75.4	19.0	13	3	12	15	56.1	33.9	2	8	7	15	49.5	11.0	18	3	9	12
October....... *Octobre*	76.0	34.6	13.4	26	7	7	14	26.0	6.1	29	10	6	16	61.0	11.0	26	6	16	22
November..... *Novembre*	65.6	56.1	12.5	29	7	13	20	78.6	13.9	13	5	14	19	44.3	7.8	26	7	9	16
December..... *Décembre*	56.2	111.2	22.9	8	5	17	22	112.2	12.0	5	2	22	24	60.9	9.2	13	8	14	22
Jaar...... *L'année*	694.9	691.3	37.5	12 Juni	69	123	192	801.6	39.8	11 Juni	70	131	201	621.9	28.0	30 Aug.	61	134	195

1) Waarnemingen te 8 uur 's morgens over het afgeloopen etmaal. *Observations à 8 heures du matin sur les 24 heures révolues.*

7. Hoogste en laagste waterstanden in het Y (te Zeeburg en te Amsterdam) en in de stadsgrachten.

Hauteurs d'eau maxima et minima à Zeeburg (écluses et à Amsterdam) et des canaux de la ville.

G. V.

A.P. Altitude d'Amsterdam.

Jaren *Années*	Y-waterstand *Hauteur de l'Y*								Stadswaterstand *Hauteur des canaux*			
	te (à) Amsterdam				te (à) Zeeburg							
	Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*		Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*		Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*	
	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*
		M.		M.		M.		M.		M.		M.
1912	7 Sept.	0.02 —	20 Jan. 27 Oct.	0.67 —	19 April	1.70 +	14 Dec.	0.85 —	7 Sept.	0.12 —	20 Jan. 27 Oct.	0.67 —
1913	3 Febr.	0.07 —	13 Jan.	0.69 —	5 Dec.	1.08 +	16 April	0.99 —	2, 5 Febr. 14, 15, 16, 18 Nov.	0.21 —	13 Jan.	0.69 —
1914	14 Sept.	0.07 —	31 Oct.	0.59 —	12 Nov.	1.77 +	14-21 Mrt. en 27 Dec.	0.75 —	19 Sept.	0.13 —	1 Nov.	0.68 —
1915	12 Jan.	0.02 —	7 Febr.	0.62 —	18 Jan.	1.45 +	8 Febr.	0.98 —	18 Jan. 14-17 Nov.	0.13 —	7 Febr.	0.62 —
1916	31 Dec.	0.02 —	20 Nov.	0.66 —	14 Jan.	2.80 +	20 Nov.	0.87 —	8, 9 Jan.	0.10 —	20 Nov.	0.66 —

GRONDGEBIED.

TERRITOIRE.

8. Grondgebied der gemeente naar de bestemming.

Superficie de la commune répartie selon la destination.

M. P. W. (Augustus 1917).

Bestemming	Oppervlakte *Superficie*	Destination
	H.A.	
Gebouwen en erven.	682,2880	Propriétés bâties.
Handels- en industrieterreinen en groote inrichtingen	579,9230	Terrains pour commerce et industrie.
Boerderijen met erven.	5,8480	Fermes.
Tuin, moestuin en bloemisterijen . . .	17,3150	Jardins, potagers, terres destinées à la culture des fleurs.
Straten, pleinen en kaden.	445.6800	Rues, places et squares.
Veldwegen	25,4920	Routes.
Dijken en bermen.	109,5295	Digues, bermes.
Spoorwegen.	104,6200	Voies ferrées.
Plantsoenen en speelplaatsen	140,3310	Parcs.
Bouw- en weiland, enz.	1298,9185	Terre arable, pâturages, prés.
Water	1220,4230	Eaux, canaux, etc.
Totaal.	**4630,3680**	**Total.**

9. Oppervlakte der buurten in H.A.

Superficie des quartiers en H.A.

M.P.W. (Augustus 1917).

Buurten (*Quartiers*): A 5.14.50, B 10.26.20, C 10.26.90, D 5.83.30, E 7.79.80, F 5.39.35, G 6.98.30, H 10.75.40, J 6.97.55, K 7.50.00, LI 12.68.20, LII 24.26.90, M 8.20.10, N 7.47.50, O 5.56.60, P 9.21.20, Q 4.72.00, R 6.22.30, S 4.61.15, TI 50.11.20, TII 39.68.10, TIII 19.18.60, UI 60.02.20, UII 39.23.40, UIII 6.61.30, VI 6.39.50, VII 35.87.60, WI 28.08.60, WII 21.25.15, XI 3.39.70, XII 14.82.20, IJI 1.23.80, IJII 13.53.05, ZI 15.60.55, ZII 15.42.00, AAI 12.86,60, AAII 6.74.40, BBI 10.61.70, BBII 4.53.90, CCI 11.90.70, CCII 5.07.50, DDI 6.45.90, DDII 1.95.50, EEI 6.35.80, EEII 1.72.00, FFI 7.20.70, FFII 2.46.90, GGI 7.18.50, GGII 2.05.00, HHI 12.04.20, HHII 4.08.00, JJI 10.33.30, JJII 3.32.20, KK 14.33.30, LL 12.99.70, MMI 6.26.40, MMII 1.81.30, NNI 5.10.20, NNII 1.20.10, OOI 6.88.30, OOII 1.97.50, PPI 9.87.50, PPII 0.88.80, QQI 10.63.40, QQII 6.32.30, RR 10.33.70, SS 12.38.10, TTI 9.61.00, TTII 13.85.45, UUI 15.81.30, UUII 3.99.30, VVI 18.70.00, VVII 10.24.30, VVIII 24.66.10, WW 193.38.80, XX 114.43.30, IJIJ 232.10.10, ZZ 348.46.40, SA 111.74.60, SB 45.01.10, SC 15.75.90, SD 15.23.20, SE 41.89.20, SF 25.49.00, SG 13.84.90, SH 35.11.60, SJ 13.42.00, SK 18.09.80, SL 27.99.20, SM 20.85.45, SN 14.64.95, SO 27.90.00, AB 22.73.60, AC 49.00.30, AD 25.45.40, AE 19.75.40, AF 26.00.50, AG 47.74.70, AH 42.79.60, AJ 60.52.70, AK 51.98.60, AL 86.85.80, AM 221.09.70, AN 137.22.80, WA 239.84.85, WB 50.17.75, WC 39.30.65, WD 23.11.60, WE 67.96.10, WF 42.34.10, WG 46.24.50, ZA 514.05.25, OZ 433.26.60, ND 82.65.50, BS 139.66.30. Totaal (*Total*) 4630.36.80.

10. Oppervlakte der voornaamste openbare plantsoenen en parken.

Superficie des principaux parcs et squares publics.

M.P.W. (Augustus 1917).

Westerpark H.A. 5.8, Marnixstraat (N. Willemstraat) 0.462, Frederik Hendrikplantsoen 2.09, Marnixstraat (Raampoortbrug) 0.354, Stadhouderskade (Leidscheplein) 0.628, Vondelpark 48.05, Weteringplantsoen 2.114, Sarphatipark 4.315, Frederiksplein 1.03, Oosterpark 13.015 Wertheimpark 0.755, Muidergracht 0.535, Rembrandtplein 0.323, Prins Hendrikkade (Martelaarsgracht) 0.285, Volewijkspark 11.78, IJ-bosch 28.8065 H.A. Totaal (*Total*) H.A. 120.3425.

WONING- EN BOUWSTATISTIEK.

STATISTIQUE DES HABITATIONS ET DES CONSTRUCTIONS.

11. Aantal woonhuizen en gestichten bij de volkstelling van 1909.

U. V.

Maisons d'habitation et établissements hospitaliers au moment du recensement de la population de 1909.

Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*
A	245	—	XII	328	2	OOII	47	—	SN	629	—
B	192	11	IJI	44	—	PPI	614	64	SO	873	—
C	433	1	IJII	351	3	PPII	12	—	AB	800	4
D	197	1	ZI	631	3	QQI	762	11	AC	655	3
E	287	2	ZII	280	1	QQII	221	—	AD	1140	—
F	271	—	AAI	626	20	RR	256	4	AE	717	1
G	273	—	AAII	194	—	SS	438	39	AF	936	1
H	332	—	BBI	519	39	TTI	442	2	AG	237	—
J	391	—	BBII	67	—	TTII	1	—	AH	496	—
K	503	—	CCI	610	4	UUI	758	9	AJ	240	—
LI	510	—	CCII	71	8	UUII	77	—	AK	1143	3
LII	11	—	DDI	404	7	VVI	220	—	AL	462	17
M	339	1	DDII	33	—	VVII	168	—	AM	5	—
N	413	—	EEI	471	1	VVIII	6	—	AN	61	—
O	366	—	EEII	26	—	WW	99	—	WA	46	—
P	280	4	FFI	391	24	XX	18	—	WB	544	—
Q	207	1	FFII	14	—	IJIJ	8	—	WC	717	7
R	270	—	GGI	411	1	ZZ	94	—	WD	689	—
S	174	—	GGII	20	—	SA	349	1	WE	1478	6
TI	593	2	HHI	347	5	SB	166	—	WF	205	—
TII	535	2	HHII	50	—	SC	799	—	WG	702	—
TIII	473	—	JJI	352	1	SD	558	1	OZ	17	—
UI	29	3	JJII	54	—	SE	892	2	BS	2	—
UII	554	1	KK	604	25	SF	680	2	ND	2	—
UIII	12	1	LL	331	1	SG	608	—	ZA	54	—
VI	264	5	MMI	445	19	SH	1070	14			
VII	393	3	MMII	31	1	SJ	250	2			
WI	623	46	NNI	444	20	SK	194	1	Totaal.... *Total*	41884	503
WII	328	6	NNII	47	—	SL	358	1			
XI	206	—	OOI	558	31	SM	511	2			

NB. Onder gestichten worden verstaan: Godshuizen, militaire inrichtingen, inrichtingen voor onderwijs, huizen van arrest, alle dienende ter bewoning.
Par „établissement" sont désignés hospices, établissements militaires et d'enseignement, maisons d'arrêts, tous destinés à l'habitation.
Onder woonhuizen ook medegeteld de woningen in kerken, kantoorgebouwen, enz.
Comme: „maisons" on a compté aussi les demeures dans les églises, les écoles, les comptoirs, etc.

12. AANTAL WONINGEN VOLGENS DE WONINGTELLINGEN VAN MAART 1909 EN FEBRUARI 1916, VERDEELD NAAR DE HUREN.

Nombre des habitations, d'après les recensements de mars 1909 et février 1916, selon les loyers.

V. W.

Huurgroepen *Classification d'après les loyers*	Aantal woningen *Nombre des habitations*						Elke huurgroep in procenten van het totaal *Chaque classe en pourcentage du nombre total*	
	Maart 1909 *Mars 1909*	Februari 1916 *Février 1916*	Vermeerdering *Accroissement*		Vermindering *Diminution*		Maart 1909 *Mars 1909*	Februari 1916 *Février 1916*
			Totaal *Total*	in % *en %*	Totaal *Total*	in % *en %*		
Oude stad *Ville ancienne*								
Beneden *f* 130.— *Au dessous de*	22442	16508	—	—	5934	26.4	41.2	34.0
f 130.— tot *f* 156.—	7227	7178	—	—	49	0.7	13.3	14.8
„ 156.— „ „ 260.—	12033	12897	864	7.2	—	—	22.1	26.6
„ 260.— „ „ 450.—	6122	5966	—	—	156	2.5	11.2	12.3
„ 450.— en meer *Et plus*	6674	5906	—	—	768	11.5	12.2	12.3
Samen *Ensemble*	54498	48455	864	1.6	6907	12.7	100	100
Hofjeswoningen *Maisons de retraite*	1170	1181	11	1.0	—	—	—	—
Nieuwe stad *Ville neuve*								
Beneden *f* 130.— *Au dessous de*	11954	8330	—	—	3624	30.3	16.1	9.3
f 130.— tot *f* 156.—	13293	10764	—	—	2529	19.0	17.9	12.1
„ 156.— „ „ 260.—	29593	43673	14080	47.6	—	—	39.9	49.0
„ 260.— „ „ 450.—	11401	16103	4702	41.2	—	—	15.4	18.1
„ 450.— en meer *Et plus*	7986	10252	2266	28.4	—	—	10.7	11.5
Samen *Ensemble*	74227	89122	21048	28.4	6153	8.3	100	100
Hofjeswoningen *Maisons de retraite*	221	454	233	105.4	—	—	—	—
Geheele stad *Ville entière*								
Beneden *f* 130.— *Au dessous de*	34396	24838	—	—	9558	27.8	26.7	18.1
f 130.— tot *f* 156.—	20520	17942	—	—	2578	12.6	16.0	13.0
„ 156.— „ „ 260.—	41626	56570	14944	35.9	—	—	32.3	41.1
„ 260.— „ „ 450.—	17523	22069	4546	25.9	—	—	13.6	16.0
„ 450.— en meer *Et plus*	14660	16158	1498	10.2	—	—	11.4	11.8
Samen *Ensemble*	128725	137577	20988	16.5	12136	9.4	100	100
Hofjeswoningen *Maisons de retraite*	1391	1635	244	17.5	—	—	—	—

13. Aantal bewoonde en onbewoonde woningen, verdeeld naar de huurprijzen en naar de ligging in de stad, op 31 December 1916.

G. B. *Habitations occupées et inoccupées selon les loyers et la situation dans la ville le 31 décembre 1916.*

Jaarhuurprijzen *Loyers annuels*		Oude stad *La ville ancienne*			Nieuwe stad *La ville neuve*			Geheele stad *La ville entière*		
Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*	Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées* Aantal *Nombre*	Onbewoond *Inoccupées* %	Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées* Aantal *Nombre*	Onbewoond *Inoccupées* %	Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées* Aantal *Nombre*	Onbewoond *Inoccupées* %
f —	*f* 52	320	—	—	—	—	—	320	—	—
52	78	2973	5	0.17	120	—	—	3093	5	0.16
78	104	5748	5	0.09	1572	—	—	7320	5	0.07
104	130	7392	5	0.07	6716	3	0.04	14108	8	0.06
130	156	7159	10	0.14	10780	8	0.07	17939	18	0.10
156	182	4978	7	0.14	13733	13	0.09	18711	20	0.11
182	208	3245	7	0.22	14244	18	0.13	17489	25	0.14
208	234	2743	8	0.29	9734	19	0.20	12477	27	0.22
234	260	1934	6	0.31	6521	6	0.09	8455	12	0.14
260	300	2128	8	0.38	6631	14	0.21	8759	22	0.25
300	350	1821	8	0.44	5445	11	0.20	7266	19	0.26
350	450	2029	18	0.89	4308	20	0.46	6337	38	0.60
450	700	2382	19	0.80	5994	27	0.45	8376	46	0.55
700	1100	1836	8	0.44	2752	20	0.73	4588	28	0.61
1100	en hooger *et plus*	1671	18	1.08	1616	25	1.55	3287	43	1.31
Totaal	*Totaux* . . .	48359	132	0.27	90166	184	0.20	138525	316	0.23

14. Aantal woningen bij de telling van Februari 1916 naar de huren en de ligging in het perceel.

V. W. *Nombre des habitations au moment du recensement de février 1916 selon les loyers et la situation dans l'immeuble.*

Jaarhuurprijzen *Loyers annuels*		Ligging in het perceel *Situation dans l'immeuble*																						Totaux
Van	tot beneden	Geheel perceel *Immeuble entier*	Meerdere verdiepingen boven den grond *Plusieurs étages au-dessus du sol*		Kelderwoning *Cave*	Huisverdieping *Rez-de-chaussée*			I hoog *I étage*			II hoog *II étage*			III hoog *III étage*			IV hoog *IV étage*			V hoog *V étage*			
De	jusqu'au dessous de		Benedenhuis *en bas*	Bovenhuis *en haut*		Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Totaal
f —	f 52	3	2	7	1	16	—	1	39	11	14	47	16	43	29	24	48	10	5	4	—	—	—	320
52	78	39	—	39	49	188	—	9	391	190	325	415	287	453	230	176	244	35	16	20	—	—	—	3106
78	104	111	15	58	116	352	35	56	834	575	852	938	660	968	627	332	691	57	18	38	—	2	1	7336
104	130	109	32	147	221	866	63	44	2048	814	1177	2304	1042	1277	1603	1032	1074	55	78	90	—	—	—	14076
130	156	133	35	234	318	1738	33	34	3328	1230	711	3800	1239	607	3192	804	326	113	54	13	—	—	—	17942
156	182	239	67	349	218	2098	16	36	4421	396	102	5163	165	76	5040	80	41	172	3	2	—	—	—	18684
182	208	94	46	295	230	2497	9	12	5104	42	15	4991	32	9	3770	9	1	62	—	—	—	—	—	17218
208	234	97	95	295	194	3490	5	1	3234	8	5	2752	1	1	2131	1	—	22	—	1	—	—	—	12333
234	260	69	56	232	81	2688	—	—	2079	—	4	1826	5	3	1274	—	—	18	—	—	—	—	—	8335
260	300	147	110	180	56	3447	—	—	1742	2	1	1813	1	—	1093	—	—	17	—	—	—	—	—	8609
300	350	192	162	453	18	2763	2	2	1609	—	—	1307	—	2	660	—	—	12	—	—	—	—	—	7182
350	450	336	457	1074	6	2750	1	—	804	—	—	640	—	1	209	—	—	—	—	—	—	—	—	6278
450	700	881	2455	2621	—	2049	1	—	172	—	—	115	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	8317
700	1100	1436	1545	702	1	835	—	—	19	—	—	13	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4553
1100	en hooger *et plus*	2554	467	58	—	203	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3288
Totaal	*Totaux . . .*	6440	5544	6744	1509	25980	165	195	25830	3268	3206	26124	3448	3440	19883	2458	2425	573	174	168	—	2	1	137577

15. VERGELIJKING TUSSCHEN HET AANTAL WONINGEN NAAR DE LIGGING IN HET PERCEEL BIJ DE TELLINGEN VAN MAART 1909 EN FEBRUARI 1916.

V. W. *Comparaison du nombre des habitations, selon la situation dans l'immeuble, d'après les recensements de mars 1909 et de février 1916.*

Ligging		Woningen *Habitations* Absoluut *Nombres absolus* 1909	1916	Iedere groep berekend op 1000 van het totaal *Chaque classe calc. sur 1000 du nombre total* 1909	1916	Situation	
Geheel perceel		8485	6440	65.9	46.8	Immeuble entier.	
Meerd. verdiepingen boven den grond	benedenhuis	4934	5544	38.3	40.3	Plusieurs étages au-dessus du sol	en bas
	bovenhuis	5399	6744	41.9	49.0		en haut
Kelderwoning		2707	1509	21.0	11.0	Cave.	
Huisverdieping	geheel	24678	25980	191.7	188.8	Rez-de-chaussée	entier
	voor	144	165	1.1	1.2		devant
	achter	159	195	1.2	1.4		derrière
I Hoog	geheel	22758	25830	176.8	187.7	I étage	entier
	voor	3767	3268	29.3	23.8		devant
	achter	3662	3206	28.5	23.3		derrière
II Hoog	geheel	22675	26124	176.2	189.9	II étage	entier
	voor	3823	3448	29.7	25.1		devant
	achter	3747	3440	29.1	25.0		derrière
III Hoog	geheel	16177	19883	125.7	144.5	III étage	entier
	voor	2494	2458	19.4	17.9		devant
	achter	2465	2425	19.1	17.6		derrière
IV Hoog	geheel	397	573	3.1	4.2	IV étage	entier
	voor	124	174	1.0	1.3		devant
	achter	126	168	1.0	1.2		derrière
V Hoog	geheel	1	—	0.01	—	V étage	entier
	voor	1	2	0.01	0.02		devant
	achter	2	1	0.02	0.01		derrière
Totaal		128725	137577	1000	1000	Totaux	

V. W.

16. Huurstijging der onveranderd gebleven woningen [1]) tusschen de tellingen van Maart 1909 en Februari 1916.

Augmentation des loyers des habitations restées inaltérées entre les recensements de mars 1909 et de février 1916.

Jaarhuurprijzen in 1916 *Loyers annuels en 1916*		Oude stad *Ville ancienne*				Nieuwe stad *Ville neuve*				Geheele stad *Ville entière*			
Van *De*	tot beneden *jusqu' au dessous de*	Aantal woningen in 1916 *Nombre des habitations en 1916*	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1909	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1916	Stijging *Augmentation*	Aantal woningen in 1916 *Nombre des habitations en 1916*	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1909	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1916	Stijging *Augmentation*	Aantal woningen in 1916 *Nombre des habitations en 1916*	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1909	Totale huurbedragen *Totaux des loyers* 1916	Stijging *Augmentation*
f	*f*		*f*	*f*	%		*f*	*f*	%		*f*	*f*	%
—	52	157	5.987,80	6.281,60	4.91	—	—	—	—	157	5.987,80	6.281,60	4.91
52	78	1935	115.552,84	122.621,72	6.12	95	6.182,80	6.401,20	3.53	2030	121.735,64	129.022,92	5.99
78	104	4411	354.870,36	382.799,04	7.87	1288	110.170,32	117.771,68	6.90	5699	465.040,68	500.570,72	7.21
104	130	5717	593.697,52	641.835,48	8.11	5862	625.438,32	677.280,76	8.29	11579	1.219.135,84	1.319.116,24	8.20
130	156	5288	671.895,12	715.176,80	6.44	9337	1.205.347.—	1.295.954,92	7.52	14625	1.877.242,12	2.011.131,72	7.13
156	182	3031	454.961,52	489.912,28	7.68	10387	1.561.969,50	1.709.274,84	9.43	13418	2.016.931,02	2.199.187,12	9.04
182	208	1916	330.132,92	360.279,40	9.13	9620	1.658.799,48	1.822.945,48	9.90	11536	1.988.932,40	2.183.224,88	9.77
208	234	1392	275.868,84	297.832,08	7.96	5749	1.128.964,20	1.240.704,40	9.90	7141	1.404.833,04	1.538.536,48	9.52
234	260	1009	221.238,16	242.601,84	9.66	3692	817.237,20	889.205,20	8.81	4701	1.038.475,36	1.131.817,04	8.99
260	300	830	206.919,64	224.146,48	8.33	3031	759.246,98	826.645,70	8.88	3861	966.166,62	1.050.792,18	8.76
300	350	618	179.722.—	191.710,96	6.67	2485	734.696,69	777.053.—	5.77	3103	914.418,69	968.763.96	5.94
350	450	583	205.889,80	221.165,22	7.42	1792	646.005,50	685.512.—	6.12	2375	851.895,30	906.677,22	6.43
450	700	491	246.920,50	263.943,10	6.89	2813	1.417.573,50	1.511.501,90	6.63	3304	1.664.494.—	1.775.445.—	6.67
700	1100	261	207.673.—	222.539.—	7.16	1056	802.757,50	863.322.—	7.54	1317	1.100.430,50	1.085.861.—	7.47
1100	en hooger *et plus*	211	319.802.—	343.100.—	7.29	566	781.159.—	850.099.—	8.83	777	1.100.961.—	1.193.199.—	8.38
Totaal *Totaux.*		27850	4.391.132,02	4.725.945.—	7.62	57773	12.255.547,99	13.273.672,08	8.31	85623	16.646.680,01	17.999.617,08	8.13

[1]) Woningen met nering- of bedrijfsruimte en dienstwoningen uitgezonderd. *Non compris les habitations avec des boutiques ou des ateliers et les habitations d'office.*

17. HUURSTIJGING DER ONVERANDERD GEBLEVEN WONINGEN[1]) IN EENIGE ARBEIDERSBUURTEN TUSSCHEN MAART 1909 EN JUNI 1916.

Augmentation des loyers des habitations restées inaltérées dans quelques quartiers ouvriers entre mars 1909 et juin 1916.

V. W.

Weekhuren 1916 *Loyers hebdomadaires 1916*		Aantal woningen 1916 *Nombre des habitations*			Totale huurbedragen *Totaux des loyers*		Huurstijging *Augmentation des loyers*		
Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*	Totaal *Nombre total*	waarvan opgeslagen *dont loyers augmentés*	Opgeslagen in % van het totaal *Augmentés en % du total*	Maart 1909 *Mars 1909*	Juni 1916 *Juin 1916*	Bedrag *Montant*	In % van 1909	Gem. p. woning *Moyenne par hab.*
		Indische buurt en oudste gedeelte van Swindenbuurt (WB en WD)							
f 1.50	*f* 2.—	56	9	16.1	*f* 97.55	*f* 103.20	*f* 5.65	5.8	*f* 0.10
2.—	2.50	534	101	18.9	1082.28	1213.85	131.57	12.2	0.25
2.50	3.—	670	92	13.7	1628.19	1828.20	200.01	12.3	0.30
3.—	3.50	576	64	11.1	1659.84	1845.12	185.28	11.2	0.32
3.50	4.—	1127	264	23.4	3722.78	4211.33	488.55	13.1	0.43
4.—	4.50	790	192	24.3	2920.04	3325.53	405.49	13.9	0.51
4.50	5.—	265	32	12.1	1092.79	1241.17	148.38	13.6	0.56
Totaal	*Totaux*	4018	754	18.7	12203.47	13768.40	1564.93	12.8	0.39
		Spaarndammerbuurt (SA)							
1.—	1.50	18	3	16.7	23.80	26.—	2.20	9.2	0.12
1.50	2.—	237	22	9.6	368.55	425.75	57.20	15.5	0.24
2.—	2.50	580	53	9.1	1078.80	1283.97	205.17	19.0	0.35
2.50	3.—	326	48	14.7	751.65	868.80	117.15	15.6	0.36
3.—	3.50	128	10	7.8	348.90	401.40	52.50	15.0	0.41
3.50	4.—	54	1	1.9	168.78	193.32	24.54	14.5	0.45
4.—	4.50	25	2	8.0	82.77	102.47	19.70	23.8	0.79
Totaal	*Totaux*	1368	139	10.1	2823.25	3301.71	478.46	16.9	0.35
		Middengedeelte Staatsliedenbuurt (SC)							
1.—	1.50	2	—	—	2.25	2.25	—	—	—
1.50	2.—	11	1	9.1	18.30	20.25	1.95	10.7	0.18
2.—	2.50	123	8	6.5	258.25	279.55	21.30	8.2	0.17
2.50	3.—	615	37	6.0	1563.59	1709.50	145.91	9.3	0.24
3.—	3.50	1242	137	11.0	3579.41	3996.35	416.94	11.6	0.34
3.50	4.—	509	58	11.4	1658.97	1847.76	188.79	11.4	0.37
4.—	4.50	158	7	4.4	597.50	650.—	52.50	8.8	0.33
4.50	5.—	55	1	1.8	225.05	251.26	26.21	11.6	0.48
Totaal	*Totaux*	2715	249	9.2	7903.32	8756.92	853.60	10.8	0.31
		van Lennepbuurt (SN)							
2.—	2.50	35	2	5.7	67.50	81.25	3.75	5.6	0.11
2.50	3.—	495	57	11.5	1267.64	1365.15	97.51	7.7	0.20
3.—	3.50	949	100	10.5	2654.01	3028.76	374.75	14.1	0.39
3.50	4.—	461	15	3.3	1382.91	1670.18	287.27	20.8	0.62
4.—	4.50	119	2	1.7	413.12	486.29	73.17	17.7	0.61
4.50	5.—	37	2	5.4	142.49	168.67	26.18	18.4	0.71
Totaal	*Totaux*	2096	178	8.5	5937.67	6800.30	862.68	14.5	0.41

[1]) Woningen met nering- of bedrijfsruimte en dienstwoningen uitgezonderd.
Non compris les habitations avec des boutiques ou des ateliers et les habitations d' office.

18. Aantal perceelen, waarvoor vergunning werd verleend tot bouw, her- of verbouw en de verspreiding van den voorgenomen nieuwbouw over het grondgebied der gemeente.

Nombre des immeubles pour lesquels une permission de construction, de reconstruction ou de reconstruction partielle a été donnée et les constructions permises reparties selon les diverses parties du territoire.

G. V.

Jaren *Années*	Nieuwbouw *Constructions* — Stadsgedeelten *Parties du territoire*: Oude stad binnen de Singelgracht	Tusschen Y en H. de Grootgracht	Tusschen H. de Grootgracht en Vondelpark	Tusschen Vondelpark en Boerenwetering	Tusschen Boerenwetering en Amstel	Tusschen Amstel en Y	Havenkwartier en Overzijde van 't Y	Totaal *Totaux*	Herbouw van gesloopte perceelen *Reconstruction*	Verbouwingen *Reconstructions partielles*	Lichte en tijdelijke bouwwerken *Bâtiments petits ou temporaires*	Loozingen in bestaande gebouwen *Installations d'écoulement*
1912	3	122	132	462	32	383	38	1172	131	558	245	597
1913	1	97	157	256	37	214	69	831	77	621	179	611
1914	2	170	94	55	30	130	130	611	110	499	127	453
1915	3	161	19	31	46	56	67	383	26	378	147	331
1916	—	126	28	53	47	23	26	303	25	396	261	309

19. Aantal perceelen, waarvan de bouw, de herbouw of de verbouw is voltooid, en de verspreiding van den voltooiden nieuwbouw over het grondgebied der gemeente.

Nombre des immeubles dont la construction, la reconstruction ou la reconstruction partielle a été finie et les constructions finies reparties selon les diverses parties du territoire.

G. V.

Jaren *Années*	Nieuwbouw *Constructions* — Stadsgedeelten *Parties du territoire*: Oude stad binnen de Singelgracht	Tusschen Y en H. de Grootgracht	Tusschen H. de Grootgracht en Vondelpark	Tusschen Vondelpark en Boerenwetering	Tusschen Boerenwetering en Amstel	Tusschen Amstel en Y	Havenkwartier en Overzijde van 't Y	Totaal *Totaux*	Herbouw van gesloopte perceelen *Reconstruction*	Verbouwingen *Reconstructions partielles*	Lichte en tijdelijke bouwwerken *Bâtiments petits ou temporaires*	Loozingen in bestaande gebouwen *Installations d'écoulement*	Werken onder art. 17 B.V. *Travaux de moindre importance*
1912	1	159	231	309	28	258	25	1011	121	527	200	490	349
1913	1	43	98	408	47	303	44	944	88	694	145	527	282
1914	1	138	93	189	8	182	50	661	84	459	105	413	348
1915	4	155	124	52	43	76	115	569	56	365	135	254	298
1916	—	93	26	33	65	79	40	336	29	362	155	259	250

20. Vermeerdering en vermindering van het aantal woningen. [1]

Accroissement et diminution du nombre des habitations.

Jaren *Années*	Vermindering *Diminution*				Vermeerdering *Accroissement*			Totaal *Totaux*	
	Door onbewoonbaar-verklaring *Par interdiction*	Door slooping *Par démolition*	Door verbouw of veranderd gebruik [2] *Par reconstruction ou changement de destination*	Totaal *Totaux*	Door herbouw na slooping *Par reconstruction après démolition*	Door bouw op nieuw terrein *Par construction sur du nouveau terrain*	Totaal *Totaux*	Ver-meerdering *Accrois-sement*	Ver-mindering *Diminution*
1909	577	258	496	1331	104	770	874	—	457
1910	734	268	598	1600	44	1353	1397	—	203
1911	296	374	620	1290	214	2242	2456	1166	—
1912	401	844	694	1939	361	3772	4133	2194	—
1913	23	452	444	919	256	3345	3601	2682	—
1914	13	451	292	756	224	2359	2583	1827	—
1915	—	335	544	879	135	2272	2407	1528	—
1916	—	384	67	451	92	1344	1436	985	—

[1]) Over 1909—1915 verbeterde cijfers volgens de uitkomsten der woningtelling van 1916.
1909—1915 chiffres rectifiés selon les résultats du recensement des habitations de 1916.

[2]) Na aftrek van de vermeerdering. *Déduction faite de l'accroissement.*

21. Woningbouwvereenigingen.

Sociétés d'habitations à bon marché.

Vereenigingen *Sociétés*	Aantal woningen *Nombre des habitations*						Voorschotten verstrekt tot 31 Dec. 1916 *Avances accordées jusqu' au 31 déc. '16*	
	in exploitatie op 31 Dec. *en exploitation le 31 déc.*				in aanbouw op 31 Dec. '16 *en voie de construction le 31 déc. '16*	in voorbereiding op 31 Dec. '16 *en préparation le 31 déc. '16*	door de Gemeente en het Rijk *par la municipalité et l'Etat*	voorloopig door de Gemeente *provisoirement par la municipalité*
	1913	1914	1915	1916				
Rochdale	324	324	690	690	—	—	*f* 1.685.000.—	*f* —
Amst. Coöp. Onderwijzers Bouwvereeniging	60	60	72	72	—	—	271.000.—	—
Amsterdamsch Bouwfonds	84	84	183	183	1 [1]	—	1.025.000.—	—
R. K. Coöp. Woningvereeniging: „Dr. Schaepman"	45	45	146	146	—	—	392.000.—	—
Eigen Haard	160	160	225	318	52	60	933.000.—	155.000.—
Algemeene Woningbouwvereeniging	226	226	405	405	169	35	1.520.000.—	85.000.—
Patrimonium	219	219	246	287	260	—	1.427.700.—	—
Het Westen	—	327	327	327	403	—	1.800.000.—	—
Woningbouwvereeniging: „H. IJ. S. M."	—	84	84	84	104	—	464.000.—	—
„Amsterdam Zuid"	—	—	88	88	44	—	340.000.—	—
R. K. Woningbouwvereeniging: „Het Oosten"	—	—	123	123	177	—	795.000.—	—
De Arbeiderswoning	—	—	166	439	88	—	1.135.000.—	—
Handwerkers Vriendenkring	—	—	—	—	356	—	870.000.—	162.000.— [2]
Bouwmaatschappij tot Verkrijging van Eigen Woningen	580	699	870	870	—	—	1.860.000.— [3]	—
Amst. Ver. tot het bouwen van Arbeiderswoningen	—	—	238	238	—	—	558.661,76⁵ [4]	—
Totaal *Totaux*	1698	2228	3863	4270	1654	95	*f* 15.076.361,76⁵	*f* 402.000.—

Bovendien in voorbereiding een complex van plm. 1000 woningen in den Nieuwendammerham, te bouwen door 6 vereenigingen.

[1] Amst. Tehuis voor Arbeiders.

[2] Verhooging van het verleende voorschot. *Augmentation de l'avance accordée.*

[3] Verstrekt door de Rijkspostspaarbank onder garantie van de Gemeente. *Accordée par la Caisse postale d'épargne de l'Etat, garantie par la municipalité.*

[4] Restant van het door de Gemeente bij Raadsbesluit van 1 Sept. 1874 ter beschikking gesteld bedrag groot *f* 1.800.000. *Reste du montant de f 1.800.000 accordé par la municipalité le 1 sept. 1874.*

STAND DER BEVOLKING.

CLASSEMENT DE LA POPULATION.

22. Bevolking volgens de volkstellingen en volgens het bevolkingsregister.

Population d'après les recensements et d'après le registre de la population.

Datum der volkstelling *Date du recensement*	Getelde bevolking *Population recensée*			Bevolking volgens het bevolkingsregister. *Population d'après le registre de la population.*				
	Mannen *Sexe masculin*	Vrouwen *Sexe féminin*	Totaal *Les deux sexes*	31 Dec. *Le 31 Déc.*	Mannen *Sexe masculin*	Vrouwen *Sexe féminin*	Totaal *Les deux sexes*	Jaargemiddelde [10] *Moyenne*
19 Nov. 1622 [1]	—	—	104.932	1896	234.297	259.927	494.224	475.290
18 Dec. 1630 [2]	—	—	115.249	1901	251.820	278.898	530.718	525.375
12—16 Oct. 1795 [3]	97.127	119.897	217.024	1902	256.160	282.655	538.815	534.286
1796 [4]	—	—	200.560	1903	260.590	285.944	546.534	541.998
1809 [4]	88.831	112.933	201.747	1904	263.151	288.264	551.415	548.098
9—11 Apr. 1811 [5]	90.294	110.136	200.430	1905	266.381	291.233	557.614	553.437
1812 [4]	86.237	108.290	194.527	1906	269.850	294.336	564.186	559.618
1815 [6]	79.858	100.321	180.179	1907	270.344	295.310	565.654	563.433
I 16 Nov. 1829 [7]	90.332 [8]	112.032 [8]	202.364 [8]	1908	270.230	295.359	565.589	563.930
II 1 Jan. 1840 [7 en 9]	95.348	116.001	211.349	1909	269.723	296.408	566.131	564.963
III 19 Nov. 1849 [7]	101.856	122.179	224.035	1910	273.976	300.007	573.983	570.057
IV 31 Dec. 1859 [7]	111.310	131.994	243.304	1911	277.863	303.097	580.960	577.471
V 1 Dec. 1869 [7]	122.061	142.633	264.694	1912	281.436	306.440	587.876	584.418
VI 31 Dec. 1879 [7]	148.278	168.733	317.011	1913	285.353	309.902	595.255	591.567
VII 31 Dec. 1889 [7]	191.927	216.134	408.061	1914	292.855	316.228	609.083	602.169
VIII 31 Dec. 1899 [7]	241.357	269.496	510.853	1915	296.800	319.787	616.587	612.835
IX 31 Dec. 1909 [7]	269.723	296.408	566.131	1916	303.040	325.354	628.394	622.491

[1] Volgens de aanteekeningen van Burgemeester Mr. Gerard Schaep Pieterszoon (1599—1655), Deel III (manuscript).
Suivant les annotations du bourgmestre Gerard Schaep Pieterszoon *(1599—1655)*, ***Vol III*** *(manuscrit)*.

[2] Zie: Wagenaar, Amsterdam in zijne opkomst, folio, Isaak Tirion 1760. Dl. I, blz. 518.
Voir: Wagenaar. *Amsterdam. Son développement. Ed. 1760. Vol. I, p. 518.*

[3] Zie: Farret, Verster en van Swinden. Rapport over de telling van het volk van Amsterdam, 1795.
Voir: Farret, Verster *et* van Swinden. *Rapport sur le recensement de la population d'Amsterdam 1795.*

[4] Zie: C. J. Nieuwenhuis. Proeve eener Geneeskundige Plaatsbeschrijving. Dl. I, blz. 240.
Voir: C. J. Nieuwenhuijs. *Essai d'une topographie hygiënique de la ville d'Amsterdam.*

[5] Overeenkomstig de dossiers der telling te Amsterdam. *D'après les dossiers du recensement à Amsterdam.*

[6] Provinciale telling. *Recensement provincial.*

[7] Tienjaarlijksche volkstelling. *Recensement général décennal.*

[8] Volgens opgaven in Lobatto's Jaarboekje 1832 bedragen deze cijfers, volgens een door de regeering uitgevaardigd voorschrift tot 1 Jan. 1830 bijgewerkt, 90292 M., 111883 V., 202175 T., van welke cijfers in de volgende tabellen verder is gebruik gemaakt.

[9] Zie Lobatto's Jaarboekje 1841.

[10] Tot 1909 berekend met vereffening van het verschil tusschen de uitkomst der volkstellingen en de cijfers voor die jaren verkregen door het Bevolkingsregister.
Jusqu'à 1909 calculé en éliminant la différence entre les résultats des recensements et les chiffres obtenus par le Bureau du registre de la population.

23. Bevolking bij de volkstellingen van 1829—1909 naar leeftijd en geslacht (absolute cijfers).

Population d'après les recensements de 1829—1909 répartie selon l'âge et le sexe (chiffres absolus).

M = mannelijk *(masculin)*. V = vrouwelijk *(féminin)*. S = samen *(ensemble)*.

U.V.

Leeftijd en geslacht *Age et sexe*		Volkstelling van *Recensement de* 1829	1839	1849	1859	1869	1879	1889	1899	1909
Jonger dan 1 jaar *Au-dessous de 1 an*	M.	2451	2338	2577	3586	3713	5210	6279	7190	6507
	V.	2528	2385	2629	3558	3581	5224	6230	7072	6320
	S.	4979	4723	5206	7144	7294	10434	12509	14262	12827
1—4 jaar *ans*	M.	9092	10092	9148	10077	12086	15928	21263	24651	24332
	V.	9403	10512	9239	10355	12292	15630	21066	24214	23755
	S.	18495	20604	18387	20432	24378	31558	42329	48865	48087
5—13 jaar *ans*	M.	18557	18363	20029	20842	22805	27102	37705	50132	52641
	V.	18477	18403	20009	21118	22943	27781	37796	50053	51555
	S.	37034	36766	40038	41960	45748	54883	75501	100185	104196
14—19 jaar *ans*	M.	9234	11873	11337	13213	13536	16565	21449	28383	32393
	V.	10267	12922	11721	13614	14372	17513	22859	29859	34018
	S.	19501	24795	23058	26827	27908	34078	44308	58242	66411
20—34 jaar *ans*	M.	20588	21822	26210	26415	27885	34204	44887	56056	66124
	V.	28537	28845	33302	33484	34373	40284	53703	67490	75948
	S.	49125	50667	59512	59899	62258	74488	98590	123546	142072
35—49 jaar *ans*	M.	15717	17391	18573	21693	23254	26054	32677	40800	46797
	V.	21309	22441	22973	26006	28241	30019	36456	45325	53110
	S.	37026	39832	41546	47699	51495	56073	69133	86125	99907
50—64 jaar *ans*	M.	10101	9569	10404	11561	13626	17236	19348	23788	28569
	V.	14222	13588	15743	16441	17717	22179	24669	29203	32928
	S.	24323	23157	26147	28002	31343	39415	44017	52991	61497
65—79 jaar *ans*	M.	4241	3561	3204	3647	4692	5482	7694	9414	11126
	V.	6549	6315	5788	6786	8069	8939	12024	14390	16092
	S.	10790	9876	8992	10433	12761	14421	19718	23804	27218
80 jaar en ouder. *80 ans et au-dessus*	M.	311	339	374	276	464	497	625	943	1234
	V.	591	590	775	632	1045	1164	1331	1890	2682
	S.	902	929	1149	908	1509	1661	1956	2833	3916
Totaal *Totaux*	M.	90292	95348	101856	111310	122061	148278	191927	241357	269723
	V.	111883	116001	122179	131994	142633	168733	216134	269496	296408
	S.	202175	211349	224035	243304	264694	317011	408061	510853	566131

24. BEVOLKING BIJ DE VOLKSTELLINGEN VAN 1829—1909 NAAR LEEFTIJD EN GESLACHT (VERHOUDINGSCIJFERS).

Population d'après les recensements de 1829—1909 répartie selon l'âge et le sexe (chiffres proportionnels).

E. B. M = mannelijk (*masculin*). V = vrouwelijk (*féminin*). T = totaal (*totaux*).

Leeftijd en geslacht / *Age et sexe*		Volkstelling van				*Recensement de*				
		1829	1839	1849	1859	1869	1879	1889	1899	1909
Jonger dan 1 jaar / *Au-dessous de 1 an*	M.	27.1	24.5	25.3	32.2	30.5	35.2	32.6	29.8	24.1
	V.	22.6	20.6	21.6	27.0	25.1	31.0	28.8	26.3	21.3
	T.	24.6	22.3	23.3	29.4	27.6	32.9	30.7	27.9	22.7
1—4 jaar *ans*	M.	100.7	105.8	89.8	90.5	99.0	107.4	110.7	102.1	90.2
	V.	84.0	90.6	75.7	78.5	86.1	92.6	97.5	89.9	80.1
	T.	91.5	97.5	82.0	83.8	92.1	99.6	103.7	95.6	84.9
5—13 jaar *ans*	M.	205.5	192.6	196.6	187.2	186.8	182.8	196.5	207.7	195.2
	V.	165.1	158.6	163.8	160.0	160.9	164.6	174.9	185.7	173.9
	T.	183.1	174.0	178.7	172.5	172.8	173.1	185.0	196.1	184.1
14—19 jaar *ans*	M.	102.3	124.5	111.3	118.7	110.9	111.7	111.8	117.6	120.0
	V.	91.8	111.4	95.9	103.1	100.8	103.8	105.8	110.8	114.7
	T.	96.5	117.3	102.9	110.2	105.4	107.5	108.6	114.0	117.3
20—34 jaar *ans*	M.	228.0	228.9	257.3	237.3	228.5	230.7	233.9	232.2	245.5
	V.	255.1	248.7	272.6	253.7	241.0	238.8	248.5	250.4	256.3
	T.	243.0	239.7	265.7	246.2	235.2	235.0	241.6	241.9	250.9
35—49 jaar *ans*	M.	174.1	182.4	182.4	194.9	190.5	175.7	170.3	169.1	173.4
	V.	190.5	193.5	188.0	197.0	198.0	177.9	168.7	168.1	179.2
	T.	183.1	188.5	185.5	196.2	194.6	176.9	169.4	168.6	176.5
50—64 jaar *ans*	M.	111.9	100.4	102.1	103.9	111.6	116.2	100.8	98.6	105.9
	V.	127.1	117.1	128.8	124.5	124.2	181.5	114.1	108.4	111.2
	T.	120.3	109.6	116.7	115.1	118.4	124.3	107.9	103.7	108.6
65—79 jaar *ans*	M.	47.0	37.3	31.5	32.8	38.4	37.0	40.1	39.0	41.2
	V.	58.5	54.4	47.3	51.4	56.6	52.9	55.6	53.4	54.3
	T.	53.4	46.7	40.1	42.9	48.2	45.5	48.3	46.6	48.1
80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus*	M.	3.4	3.6	3.7	2.5	3.8	3.3	3.3	3.9	4.5
	V.	5.3	5.1	6.3	4.8	7.3	6.9	6.1	7.0	9.0
	T.	4.5	4.5	5.1	3.7	5.7	5.2	4.8	5.6	6.9
Totaal *Totaux*	M.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	V.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	T.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

25. Bevolking bij de volkstellingen van 1829—1909 naar den burgerlijken staat.

U. V. *Population d'après les recensements de 1829—1909 selon l'état civil.*

Geslacht en jaren van de volkstelling *Sexe et année du recensement*	Ongehuwd *Célibataires*	Gescheiden van echt *Divorcés*	Gehuwd *Mariés*	Gescheiden van tafel en bed *Vivant séparément*	In weduwenstaat *Veufs*	Burg. staat onbekend *Etat civil inconnu*	Totaal *Totaux*
1829 M.	53644		33252		3396	—	90292
V. *F.*	66247		33462		12174	—	111883
Tot.	119891		66714		15570	—	202175
1839 M.	58362		33738		3248	—	95348
V. *F.*	70390		33786		11825	—	116001
Tot.	128752		67524		15073	—	211349
1849 M.	62908		35375		3573	—	101856
V. *F.*	74715		35514		11950	—	122179
Tot.	137623		70889		15523	—	224035
1859 M.	67744	40	39474		4025	27	111310
V. *F.*	79820	92	39496		12583	3	131994
Tot.	147564	132	78970		16608	30	243304
1869 M.	72801	75	44871	77	4237	—	122061
V. *F.*	84459	171	44982	102	12919	—	142633
Tot.	157260	246	89853	179	17156	—	264694
1879 M.	88745	113	54825	81	4514	—	148278
V. *F.*	99112	218	55183	121	14099	—	168733
Tot.	187857	331	110008	202	18613	—	317011
1889 M.	117377	315	68580	146	5505	4	191927
V. *F.*	129513	527	68942	198	16950	4	216134
Tot.	246890	842	137522	344	22455	8	408061
1899 M.	147822	533	86062	265	6674	1	241357
V. *F.*	161607	978	86805	310	19796	—	269496
Tot.	309429	1511	172867	575	26470	1	510853
1909 M.	160397	955	100424	293	7654	—	269723
V. *F.*	172293	1558	101117	430	21010	—	296408
Tot.	332690	2513	201541	723	28664	—	566131
1829 M.	594.1		368.3		37.6	—	1000
V. *F.*	592.1		299.1		108.8	—	1000
Tot.	593.0		330.0		77.0	—	1000
1839 M.	612.1		353.8		34.1	—	1000
V. *F.*	606.8		291.3		101.9	—	1000
Tot.	609.2		319.5		71.3	—	1000
1849 M.	617.6		347.3		35.1	—	1000
V. *F.*	611.5		290.7		97.8	—	1000
Tot.	614.3		316.4		69.3	—	1000
1859 M.	608.6	0.4	354.6		36.2	0.2	1000
V. *F.*	604.7	0.7	299.2		95.4	0.02	1000
Tot.	606.5	0.5	324.6		68.3	0.1	1000
1869 M.	596.4	0.6	367.6	0.6	34.8	—	1000
V. *F.*	592.1	1.2	315.4	0.7	90.6	—	1000
Tot.	594.1	0.9	339.5	0.7	64.8	—	1000
1879 M.	598.5	0.8	369.8	0.5	30.4	—	1000
V. *F.*	587.4	1.3	327.0	0.7	83.6	—	1000
Tot.	592.6	1.1	347.0	0.6	58.7	—	1000
1889 M.	611.6	1.6	357.3	0.8	28.7	0.02	1000
V. *F.*	599.2	2.4	319.0	0.9	78.5	0.02	1000
Tot.	605.0	2.1	337.0	0.9	55.0	0.02	1000
1899 M.	612.5	2.2	356.5	1,1	27.7	—	1000
V. *F.*	599.7	3.6	322.1	1.2	73.4	—	1000
Tot.	605.7	3.0	338.4	1.1	51.8	—	1000
1909 M.	594.7	3.5	372.3	1.1	28.4	—	1000
V. *F.*	581.3	5.3	341.0	1.5	70.9	—	1000
Tot.	587.6	4.4	356.0	1.3	50.7	—	1000

26. Bevolking naar de kerkelijke gezindten op 31 December 1909.

U. V. *Population selon les cultes, au 31 décembre 1909.*

Naam der gezindte	Absoluut *Chiffres absolus*	Per 1000 der bev. *Sur 1000 de la pop.*	Désignation du culte
Nederduitsch-Hervormd	199345	352.2	Réformés néerlandais.
Roomsch-Katholiek	133277	235.4	Catholiques romains.
Nederlandsch-Israëliet	56170	99.2	Israélites néerlandais.
Evangelisch-Luthersch	34371	60.7	Luthériens évangéliques.
Gereformeerde Kerk te Amsterdam	28704	50.7	Eglise réformée à Amsterdam.
Hersteld-Evangelisch-Luthersch	11317	20.0	Luthériens orthodoxes.
Doopsgezind	9777	17.2	Mennonites.
Portugeesch-Israëliet	4800	8.5	Israélites portugais.
Remonstrant	4353	7.7	Remonstrants.
Christelijk-Gereformeerd	4381	7.7	Réformés chrétiens.
Waalsch-Hervormd	3387	6.0	Réformés wallons.
Oud-Bisschoppelijke Clerezy	871	1.5	Jansénistes.
Overige gezindten	8471	14.9	Autres cultes.
Geen kerkelijke gezindte	66902	118.2	Sans culte.
Kerkelijke gezindte onbekend	5	—	Culte inconnu.
Totaal	566131	1000	Totaux.

27. Bevolking op 31 December 1909 naar de geboorteplaats.

U. V. *Population au 31 décembre 1909 selon le lieu de naissance.*

Geboren in *Nés dans*	Absoluut *Chiffres absolus*			Per 100 der bevolking *Sur 100 de la population*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
De gemeente *La commune*	186141	199066	385207	69.0	67.1	68.0
Een andere gemeente binnen de provincie *Une autre commune de la province*	26019	29568	55587	9.6	10.0	9.8
Een andere provincie binnen het rijk *Une autre province du royaume*	51911	62021	113932	19.2	20.9	20.1
Een Nederlandsche kolonie *Une des colonies néerlandaises*	863	793	1656	0.3	0.3	0.3
Een vreemd land *L' étranger*	4779	4955	9734	1.8	1.7	1.8
Een onbekende geboorteplaats *Un lieu de naissance inconnu*	10	5	15	0.003	0.002	0.003
Totaal *Totaux*	269723	296408	566131	100	100	100

28. Bevolking op 31 december 1909 naar de nationaliteit.

Population au 31 décembre 1909 selon les nationalités.

Nationaliteit *Nationalité*	Absolute cijfers *Chiffres absolus*			Verhoudingscijfers op 1000 van het totaal *Chiffres relatifs sur 1000 du total*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
Nederland *Pays-Bas*	265612	292725	558337	984.8	987.6	986.1
Duitschland *Allemagne*	2465	2225	4690	9.0	7.5	8.3
België *Belgique*	323	332	655	1.2	1.1	1.2
Groot-Brittannië en Ierland *Grande-Bretagne et Irlande*	217	232	449	0.8	0.8	0.8
Frankrijk *France*	95	104	199	0.4	0.4	0.4
Zwitserland *Suisse*	72	74	146	0.3	0.2	0.3
Een ander land *Un autre pays*	933	711	1644	3.5	2.4	2.9
Onbekend *Inconnu*	6	5	11	0.0	0.0	0.0
Totaal vreemdelingen *Totaux étrangers*	4111	3683	7794	15.2	12.4	13.9
Geheele bevolking *Population totale*	269723	296408	566131	1000	1000	1000

U. V.

29. Bevolking der buurten. [1]
Population des quartiers.

Buurt *Quartier*	Absolute cijfers *Chiffres absolus*		De bevolking van 1859 = 100 gesteld *La population de 1859 prise = 100*	De voormalige buurten VV, WW, XX, YY, ZZ en ONA naar de indeeling van 16 Juni 1909 *Les quartiers VV, WW, XX, YY, ZZ, et ONA d'après le division de 16 juin 1909*	
	1859	1909	1909	1909	
A	3974	1870	47.1	VVI	3018
B	3272	1884	57.6	VVII	4049
C	5920	4835	81.7	VVIII	73
D	3132	1445	46.1	WW	616
E	3968	1713	43.2	XX	84
F	2820	1833	65.0	YY	78
G	3046	1832	60.1	ZZ	552
H	4980	2846	57.1	SA	7873
J	4892	3024	61.8	SB	2414
K	5300	4690	88.5	SC	15077
L	5683	4111	72.3	SD	11477
M	4241	3213	75.8	SE	14090
N	4622	4980	107.7	SF	10284
O	4990	5213	104.5	SG	13867
P	5295	3952	74.6	SH	14223
Q	3737	3514	94.0	SJ	1987
R	4128	3876	93.9	SK	1348
S	3188	2951	92.6	SL	3671
T	10202	29847	292.6	SM	8189
U	7451	8633	115.9	SN	12145
V	4606	8335	181.0	SO	12179
W	10053	15495	154.1	AB	14531
X	5343	3750	70.2	AC	7148
Y	4098	2509	61.2	AD	20268
Z	6975	7182	103.0	AE	9432
AA	6177	7341	118.8	AF	12929
BB	5226	4987	95.4	AG	1863
CC	6747	6803	100.8	AH	8158
DD	4591	5654	123.2	AJ	2264
EE	6230	6715	107.8	AK	8716
FF	5168	5807	112.4	AL	4056
GG	5908	5894	99.8	AM	37
HH	4038	3813	94.4	AN	427
JJ	4093	3367	82.3	WA	280
KK	4737	3606	76.1	WB	10115
LL	2852	2286	80.2	WC	12531
MM	4831	5891	121.9	WD	12839
NN	5314	7475	140.6	WE	26442
OO	6342	9123	143.9	WF	2098
PP	7493	9032	120.5	WG	9107
QQ	8238	17270	209.6	ZA	287
RR	2239	1792	80.0	OZ	133
SS	3823	3497	91.5	ND	9
TT	4937	5332	108.4	BS	13
UU	7236	11822	163.4		
VV	1812	Voor 1909 zie de laatste kolom. *Pour 1909 voir la colonne derrière*			
WW	875				
XX	2830				
YY	753				
ZZ	875				
ONA	—				

[1] Inclusief de gestichten, enz.
La population des établissements hospitaliers y comprise.

LOOP DER BEVOLKING.

MOUVEMENT DE LA POPULATION.

§ 1. Algemeen overzicht. *Aperçu général.*

30. Aanwas der bevolking.

Accroissement de la population.

I. Br.

Jaren *Années*	Geboorten [1]) *Naissances*		Sterfte [1]) *Décès*		Vestiging *Inscriptions*		Vertrek *Radiations*		Geboorten-overschot *Excédent des naissances*		Vestigings-overschot *Excédent des inscriptions*		Totale vermeerdering *Accroissement total*	
	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*
1912	13559	23.2	6431	11.0	30025	51.4	30237	51.7	7128	12.2	— 212	—0.3	6916	11.9
1913	13736	23.2	6570	11.1	30534	51.6	30315	51.2	7166	12.1	219	0.4	7385	12.5
1914	14256	23.7	6800	11.3	34824	57.8	28451	47.2	7456	12.4	6373	10.6	13829	23.0
1915	13176	21.5	6880	11.2	27206	44.4	25996	42.4	6296	10.3	1210	2.0	7506	12.3
1916	14346	23.0	7405	11.9	30555	49.1	25689	41.3	6941	11.2	4866	7.8	11807	19.0

[1]) Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

31. Loop der bevolking in 1916. — *Mouvement de la population pendant l'année 1916.*

		Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Het jaar *L'année*		
Bevolking aanwezig op 1 Jan. 1916	M. *H.* / V. *F.* / Tot.	296.800 / 319.787 / **616.587**	waarvan in gebouwen volgens art. 1 Koninklijk Besluit van 27 Juli 1887, *Staatsblad* N°. 142 / *dont prisons, maisons d'aliénés*										M. *H.* / V. *F.* / Tot.	791 / 198 / 989		Population le 1 janv. 1916
Geboren	M.	604	696	613	578	635	622	618	627	602	617	571	588	7371	M.	Naissances
	V.	533	532	620	598	582	562	611	587	628	569	559	594	6975	V.	
	Tot.	1137	1228	1233	1176	1217	1184	1229	1214	1230	1186	1130	1182	14346	Tot.	
Gevestigd	M.	1173	1142	1231	1161	1633	1022	1052	1125	1283	1407	1354	1109	14692	M.	Inscriptions
	V.	1252	1222	1322	1134	1835	1214	1149	1214	1364	1567	1379	1211	15863	V.	
	Tot.	2425	2364	2553	2295	3468	2236	2201	2339	2647	2974	2733	2320	30555	Tot.	
Overleden	M.	313	306	424	314	330	289	245	256	226	258	269	381	3611	M.	Décès
	V.	308	369	405	357	314	272	274	248	229	285	283	450	3794	V.	
	Tot.	621	675	829	671	644	561	519	504	455	543	552	831	7405	Tot.	
Vertrokken	M.	693	835	869	991	1602	1111	1093	958	943	1163	1074	880	12212	M.	Radiations
	V.	760	875	906	1149	1855	1427	1193	1053	1015	1139	1109	996	13477	V.	
	Tot.	1453	1710	1775	2140	3457	2538	2286	2011	1958	2302	2183	1876	25689	Tot.	
Bijgeschreven	M.	1777	1838	1844	1739	2268	1644	1670	1752	1885	2024	1925	1697	22063	M.	Accroissem. total
	V.	1785	1754	1942	1732	2417	1776	1760	1801	1992	2136	1938	1805	22838	V.	
	Tot.	3562	3592	3786	3471	4685	3420	3430	3553	3877	4160	3863	3502	44901	Tot.	
Afgeschreven	M.	1006	1141	1293	1305	1932	1400	1338	1214	1169	1421	1343	1261	15823	M.	Diminution totale
	V.	1068	1244	1311	1506	2169	1699	1467	1301	1244	1424	1392	1446	17271	V.	
	Tot.	2074	2385	2604	2811	4101	3099	2805	2515	2413	2845	2735	2707	33094	Tot.	
Bevolking op ult. der maand: Totale bevolking	M.	297571	298268	298819	299253	299589	299833	300165	300703	301419	302022	302604	303040		M.	Population le dernier du mois: Total général
	V.	320504	321014	321645	321871	322119	322196	322489	322989	323737	324449	324995	325354		V.	
	Tot.	618075	619282	620464	621124	621708	622029	622654	623692	625156	626471	627599	**628394**		Tot.	
Waarvan in Gebouwen volg. art. 1 Kon. Besl. 27 Juli 1887 St.bl. N°. 142	M.	782	771	742	753	754	755	737	748	762	786	772	778		M.	Dont prisons, maisons d'aliénés
	V.	198	200	203	201	200	202	202	204	204	205	204	207		V.	
	Tot.	980	971	945	954	954	957	939	952	966	991	976	985		Tot.	

E. B.

32. GEBOORTE-, STERFTE-, VESTIGING- EN VERTREKCIJFERS [1]) IN DE MAANDEN.

Taux des naissances, des décès, des inscriptions et des radiations [2]) *dans les mois.*

Per jaar op 1000 inwoners der gemidd. maandelijksche bevolking *Moyennes annuelles par 1000 hab. de la population moyenne mensuelle*		Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Het jaar *L'année*
Geboortecijfer *Taux de natalité*	1912	22.88	23.26	22.61	22.51	22.49	22.67	23.90	23.94	23.82	23.04	23.75	23.07	23.13
	1913	22.74	24.96	23.59	21.98	24.34	22.11	23.37	23.67	22.77	22.76	22.86	23.71	23.22
	1914	24.75	25.87	25.50	23.62	25.63	23.53	24.18	23.47	21.59	23.03	22.50	22.14	23.55
	1915	22.50	23.59	23.54	22.79	20.36	21.08	19.85	20.44	20.89	20.19	21.58	21.21	21.50
	1916	21.68	24.99	23.43	23.05	23.06	23.16	23.25	22.89	23.95	22.31	21.92	22.14	22.99
Sterftecijfer *Taux de mortalité*	1912	12.27	13.70	11.05	11.32	11.03	9.60	10.76	9.86	8.99	11.14	10.70	11.52	10.97
	1913	12.65	14.16	12.74	12.29	11.21	10.46	8.97	10.04	8.86	11.02	10.53	10.77	11.11
	1914	14.05	13.59	12.64	14.23	10.97	10.48	9.80	9.19	9.12	9.69	10.53	11.84	11.30
	1915	12.44	12.59	12.58	12.77	11.57	9.88	9.67	9.20	8.40	11.11	12.32	12.23	11.22
	1916	11.84	13.73	15.74	13.13	12.22	10.99	9.82	9.56	8.87	10.21	10.71	15.57	11.86
Vestigingcijfer [2]) *Taux des inscriptions*	1912	47.06	51.38	46.88	51.24	59.87	51.42	43.87	44.12	53.54	64.12	59.15	43.11	51.23
	1913	46.70	46.71	45.75	54.49	61.60	52.09	48.88	45.79	54.06	64.00	57.39	42.22	51.62
	1914	46.71	48.33	46.02	48.64	61.95	49.52	42.69	112.04	89.99	63.68	44.72	40.22	57.83
	1915	39.77	44.28	39.68	42.41	51.48	46.68	38.35	39.59	48.46	48.67	49.08	44.05	44.39
	1916	46.25	48.11	48.48	44.98	65.72	43.74	41.64	44.18	51.59	55.94	53.02	43.50	48.95
Vertrekcijfer [2]) *Taux des radiations*	1912	36.80	48.12	57.70	57.21	75.31	58.01	49.02	47.69	45.95	53.28	52.37	38.66	51.59
	1913	45.36	42.84	45.93	55.71	73.41	50.94	57.13	47.81	48.78	53.54	54.27	39.05	51.24
	1914	41.47	43.04	46.63	54.64	74.50	59.20	51.23	39.36	45.64	38.91	39.57	34.51	47.25
	1915	30.19	36.55	41.98	42.59	57.16	49.96	43.92	40.71	40.29	48.07	41.30	35.85	42.42
	1916	27.71	34.80	33.71	41.94	65.51	49.64	43.25	37.99	38.16	43.30	42.35	35.17	41.16

[1]) De cijfers voor de schrikkeljaren 1912 en 1916 zijn, ter vergelijking met andere jaren eveneens omgerekend op een jaar van 365 dagen. Voor 1916 zijn de getallen, indien men rekening houdt met het werkelijke aantal van 366 dagen, als volgt:
Pour la comparaison avec d'autres années les chiffres pour les années bissextiles 1912 et 1916 ont été calculés sur 365 jours. En calculant le nombre réel de l'année 1916 soit 366 jours ces chiffres sont les suivants.

Geboorte *Naissances*	21.74	25.06	23.49	23.11	23.12	23.22	23.31	22.95	24.01	22.37	21.98	22.20	23.05
Sterfte *Décès*	11.87	13.77	15.78	13.17	12.25	11.02	9.85	9.59	8.89	10.24	10.74	15.61	11.89
Vestiging *Inscriptions*	46.37	48.24	48.61	45.10	65.89	43.86	41.75	44.30	51.73	56.09	53.17	43.62	49.08
Vertrek *Radiations*	27.78	34.89	33.80	42.05	65.68	49.77	43.36	38.09	38.26	43.41	42.46	35.26	41.27

[2]) Rijksgebouwen, schepen en krankzinnigengestichten inbegrepen.
La population des établissements pénitentiaires et des maisons d'aliénés y comprise.

§ 2. Huwelijken. *Mariages.*

33. Burgerlijke staat van te Amsterdam wonende personen, die in het huwelijk getreden zijn.

E. B. *Etat civil des personnes ayant domicile à Amsterdam qui se sont mariées.*

Jaren *Années*	Ongehuwden met *Célibataires et*			In weduwenstaat *Veufs et veuves et*			Gescheidenen met *Divorcés et divorcées*			Totaal *Totaux*	Gehuwd met vergunning v. d. Rechtbank (art. 550 B. W.)[1] *Par autorisation du tribunal (art. 550 C. C.)*
	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*		
1912 M.	3787	62	66	190	108	29	95	21	20	4378	—
1912 V. *F.*	4251	210	102	66	114	21	74	29	19	4886	—
1913 M.	4055	72	67	211	98	32	118	30	19	4702	—
1913 V. *F.*	4493	231	120	82	103	31	72	34	22	5188	1
1914 M.	3439	77	98	208	102	28	106	21	24	4103	—
1914 V. *F.*	3841	244	115	83	105	22	111	31	25	4577	—
1915 M.	3867	65	93	240	116	33	116	26	26	4582	—
1915 V. *F.*	4258	261	134	69	124	25	97	36	27	5031	2
1916 M.	4031	86	92	215	117	40	134	31	33	4779	—
1916 V. *F.*	4427	245	139	89	124	32	100	41	36	5233	1

[1]) Begrepen onder de weduwen. *Comprises dans les veuves.*

34. Huwelijken naar de maanden.[1])

I. B. St. *Mariages selon les mois.*

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Het jaar *L'année*
1912	273	365	296	326	700	426	466	583	405	469	398	328	5035
1913	346	326	307	474	592	447	536	533	460	471	476	398	5366
1914	256	313	301	504	620	501	506	363	331	354	332	352	4733
1915	265	346	362	359	453	456	457	538	535	452	452	544	5219
1916	302	384	472	355	640	496	425	599	453	408	567	372	5473

[1]) De in het buitenland voltrokken, hier ingeschreven huwelijken niet meegeteld.
Non compris les mariages conclus à l'étranger et inscrits à Amsterdam.

E. B.

35. Te amsterdam gehuwde personen naar den godsdienst.

Nouveau-mariés à Amsterdam selon les cultes.

Jaren *Années*	Protestant met *Protestant et*				Katholiek met *Catholique et*				Israëliet met *Israëlite et*				Geen of onbekend met *Sans c. ou c. inconnu et*				Totaal *Totaux*
	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	
								Mannen *Hommes*									
1912	2483	511	15	48	436	726	6	16	19	6	414	6	139	40	3	167	5035
1913	2570	528	15	85	519	765	4	30	17	17	442	5	185	46	8	130	5366
1914	2268	491	17	58	464	691	2	16	21	11	340	4	166	46	8	130	4733
1915	2437	535	14	98	536	758	10	27	29	14	358	7	189 [1])	51	8	148 [2])	5219
1916	2529	548	26	87	553	792	7	20	33	22	468	11	171	50	4	152	5473
								Vrouwen *Femmes*									
1912	2483	436	19	139	511	726	6	40	15	6	414	3	48	16	6	167	5035
1913	2570	519	17	185	528	765	17	46	15	4	442	8	85	30	5	130	5366
1914	2268	464	21	166	491	691	11	46	17	2	340	8	58	16	4	130	4733
1915	2437	536	29	189 [1])	535	758	14	51	14	10	358	8	98	27	7	148 [2])	5219
1916	2529	553	33	171	548	792	22	50	26	7	468	4	87	20	11	152	5473

[1]) Waaronder één Mohammedaan. [2]) Waaronder één Mormoon met een Mormoonsche vrouw.

E. B.

36. Huwelijken naar den leeftijd der echtgenooten.

Mariages selon l'âge des mariés.

Leeftijd van den man — *Age de l'époux*	Leeftijd der vrouw. — *Age de l'épouse*													
	—21 jaar *ans*	21—24 jaar *ans*	25—29 jaar *ans*	30—34 jaar *ans*	35—39 jaar *ans*	40—44 jaar *ans*	45—49 jaar *ans*	50—54 jaar *ans*	55—59 jaar *ans*	60—64 jaar *ans*	65—69 jaar *ans*	70—74 jaar *ans*	75—79 jaar *ans*	Totaal *Totaux*
							1916							
Jonger dan 21 jaar *Au-dessous de 21 ans*	206	70	9	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	287
21—24 jaar (*ans*) . .	425	839	266	44	6	1	—	—	—	—	—	—	—	1581
25—29 „ „ . .	190	774	768	157	36	7	—	1	—	—	—	—	—	1933
30—34 „ „ . .	31	187	331	172	67	13	4	1	—	—	—	—	—	806
35—39 „ „ . .	5	47	90	97	43	18	6	4	1	—	—	—	—	311
40—44 „ „ . .	1	8	32	32	56	27	16	4	1	—	—	—	—	177
45—49 „ „ . .	1	5	10	36	24	33	21	12	2	1	—	1	—	146
50—54 „ „ . .	—	3	2	10	13	17	23	14	4	3	—	—	—	89
55—59 „ „ . .	—	—	3	1	10	11	25	17	4	4	2	—	—	77
60—64 „ „ . .	--	1	—	1	—	4	4	11	9	4	3	—	—	37
65--69 „ „ . .	—	—	—	1	1	—	2	5	6	5	2	1	—	23
70—74 „ „ . .	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	1	4
75—79 „ „ . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
80 en ouder (*et au dessus*)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Totaal *Totaux* . .	859	1934	1511	552	256	132	101	71	28	17	8	2	2	5473

37. Huwelijken op 1000 inwoners (gemiddelde bevolking) in de vijf grootste gemeenten en het Rijk.

G. V. en S. L. B. *Mariages sur 1000 habitants (population moyenne) dans 5 grandes communes et le royaume.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Amsterdam	8.62	9.07	7.86	8.52	8.79
Rotterdam	8.15	8.52	7.52	7.39	7.86
's-Gravenhage . . . . *La Haye*	8.51	8.54	7.31	8.32	7.93
Utrecht	7 34	7.32	6.67	6.99	7.70
Groningen . . . . *Groningue*	7.64	8.11	7.13	6.78	7.64
De vijf gemeenten . *Les 5 communes*	8.31	8.62	7.52	7.94	8.20
Het Rijk . . . . *Le Royaume*	7.65	7.77	6.78	6.67	7.21

§ 3. Huwelijksontbindingen. *Dissolutions du mariage.*

38. ECHTSCHEIDINGEN EN ONTBINDINGEN NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED, VERGELEKEN MET DE GEHUWDE PERSONEN.

Dissolutions du mariage par divorce et après séparation de corps, comparées au nombre des personnes mariées.

E. B.

Jaren *Années*	Aantal gehuwde personen (berekend) *Nombre des personnes mariées (calculé)*	Echt-scheidingen *Divorces*	Ontbindingen *Dissolutions*	Samen *Ensemble*	
				Absoluut *Chiffres absolus*	Op 10000 gehuwde personen *Sur 10000 personnes mariées*
1912	208,052	254	2	256	12.3
1913	210,598	312	1	313	14.9
1914	214,373	303	2	305	14.2
1915	218,170	284	2	286	13.1
1916	221,608	290	—	290	13.1

39. HUWELIJKSONTBINDINGEN OP 1000 GEHUWDE PERSONEN IN DE 5 GROOTSTE GEMEENTEN EN HET RIJK.

Dissolutions du mariage sur 1000 personnes mariées dans les 5 grandes communes et le royaume.

E. B.

	1912	1913	1914	1915	1916
Amsterdam	12.3	14.9	14.2	13.1	13.1
Rotterdam	16.6	13.5	13.9	13.3	14.9
's-Gravenhage ..... *La Haye*	13.1	13.6	13.5	14.7	16.2
Utrecht	5.6	7.9	7.7	5.5	9.0
Groningen .... *Groningue*	4.1	5.8	6.7	7.5	6.4
De 5 gemeenten .. *Les 5 communes*	12.8	13.2	13.1	12.6	13.6
Het Rijk .... *Le Royaume*	5.1	5.4	5.3	5.4	5.9

§ 4. **Geboorten.** *Naissances.*

40. Levend aangegevenen.

I. B. St. *Naissances d'enfants vivants.*

Jaren *Années*	Binnen de gemeente geboren *Naissances dans la commune*			Behoorende tot de werkelijke bevolking *Appartenant à la population légale*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Totaal *Totaux*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Totaal *Totaux*
1912	6925	6712	13637	6893	6666	13559
1913	7062	6738	13800	7038	6698	13736
1914	7378	6995	14373	7321	6935	14256
1915	6825	6455	13280	6766	6410	13176
1916	7486	7054	14540	7371	6975	14346

41. Wettige en onwettige levend aangegevenen. [1])

I. B. St. *Naissances d'enfants vivants selon la filiation.*

Jaren *Années*	Wettig *Légitimes*			Onwettig *Illégitimes*			Totaal *Totaux*
	M.	V. *F.*	Tot.	M.	V. *F.*	Tot.	
1912	6616	6463	13079	309	249	558	13637
1913	6767	6409	13176	295	329	624	13800
1914	7057	6698	13755	321	297	618	14373
1915	6508	6160	12668	317	295	612	13280
1916	7187	6802	13989	299	252	551	14540

[1]) Binnen de gemeente geboren. *Naissances dans la commune.*

42. Wettige en onwettige levenloos aangegevenen. [1])

I. B. St. *Mort-nés selon la filiation.*

Jaren *Années*	Wettig *Légitimes*			Onwettig *Illégitimes*			Totaal *Totaux*
	M.	V. *F.*	Tot.	M.	V. *F.*	Tot.	
1912	294	210	504	14	19	33	537
1913	268	217	485	22	18	40	525
1914	286	231	517	26	22	48	565
1915	289	220	509	25	14	39	548
1916	301	226	527	24	9	33	560

[1]) Binnen de Gemeente geboren. *Naissances dans la commune.*

43. Geboorten (levend en levenloos aangegevenen) in 1916 naar den leeftijd der ouders op het oogenblik der geboorte.

Naissances (nés-vivants et mort-nés) dans l'année 1916 réparties selon l'âge des parents au moment de la naissance.

E. B.

Leeftijd van den vader *Age du père*		Leeftijd van de moeder *Age de la mère*								
		Jonger dan 20 jaar *au-dessous de 20 ans*	20—24 jaar *ans*	25—29 jaar *ans*	30—34 jaar *ans*	35—39 jaar *ans*	40—44 jaar *ans*	45—49 jaar *ans*	50—59 jaar *ans*	Totaal *Totaux*
—20 jaar *ans* .	Jongens *Garçons*	17	12	—	—	—	—	—	—	29
	Meisjes *Filles*	28	9	1	—	—	—	—	—	38
20—24 „	Jongens *Garçons*	131	629	188	19	3	2	—	—	972
	Meisjes *Filles*	101	613	157	21	2	—	1	—	895
25—29 „	Jongens *Garçons*	36	714[1]	1133	279	35	5	1	—	2203
	Meisjes *Filles*	32	709	1116	223	28	2	2	—	2112
30—34 „	Jongens *Garçons*	3	149	729	848	200	15	1	—	1945
	Meisjes *Filles*	5	149	664	798	175	22	—	—	1813
35—39 „	Jongens *Garçons*	1	41	159	502	518	93	2	—	1316
	Meisjes *Filles*	1	30	164	415	488	92	—	—	1190
40—44 „	Jongens *Garçons*	—	7	33	100	296	228	16	—	680
	Meisjes *Filles*	1	10	34	106	267	204	9	1	632
45—49 „	Jongens *Garçons*	—	3	10	29	71	95	18	1	227
	Meisjes *Filles*	1	2	13	35	61	104	25	—	241
50—54 „	Jongens *Garçons*	—	1	3	8	20	36	7	—	75
	Meisjes *Filles*	—	2	2	8	27	23	7	—	69
55—59 „	Jongens *Garçons*	—	—	2	3	7	7	3	—	22
	Meisjes *Filles*	—	—	1	3	5	9	2	—	20
60—69 „	Jongens *Garçons*	—	—	—	1	6	4	—	—	11
	Meisjes *Filles*	—	1	2	—	3	2	3	—	11
70 jaar en ouder *70 ans et au-dessus*	Jongens *Garçons*	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Meisjes *Filles*	—	—	—	—	1	—	—	—	1
onbekend. . . . *âge inconnu*	Jongens *Garçons*	—	1	3	2	—	1	—	1[2]	8
	Meisjes *Filles*	—	—	1	2	2	1	—	—	6
Totaal . . . . *Totaux*	Jongens *Garçons*	188	1557	2260	1791	1156	486	48	2	7488
	Meisjes *Filles*	169	1525	2155	1611	1059	459	49	1	7028
	Samen *Ensemble*	357	3082	4415	3402	2215	945	97	3	14516

[1] Waaronder 1 van onbekend geslacht. *Dont 1 de sexe inconnu.*

[2] Leeftijd van de moeder onbekend. *Age de la mère inconnu.*

44. Meervoudige geboorten, gesplitst in wettig en onwettig, levend en levenloos aangegeven.

E. B. *Naissances multiples selon la filiation, les nés-vivants et les mort-nés.*

Jaren *Années*	Aantal *Nombre*		Levend aangegeven *Nés-vivants*		Levenloos aangegeven *Mort-nés*		Totaal *Totaux*		
	Wettig *Légitimes*	Onwettig *Illégitimes*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	Aantal *Nombre*	M.	V. *F.*
1912	143 1)	3	127	122	30	15	146	157	137
1913	154 2)	15	162	131	22	26	169	184	157
1914	181 3)	13	185	157	28	19	194	213	176
1915	141 4)	8	126	137	18	18	149	144	155
1916	192 2)	3	161	179	33	20	195	194	199

1) Hieronder 2 drielingen levenloos aangegeven.
2) „ 2 levend en 1 levenloos aangegeven drielingen.
3) „ 1 levenloos aangegeven drieling.
4) „ 1 levend „ „

45. Levend aangegevenen 1) in de 5 grootste gemeenten en het Rijk per 1000 inwoners.

E. B. *Naissances d'enfants vivants sur 1000 habitants dans les 5 grandes communes et le royaume.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Amsterdam	23.20	23.22	23.55	21.50	23.05
Rotterdam	28.77	29.89	29.46	26.45	25.81
's-Gravenhage *La Haye*	23.81	24.54	23.76	22.37	22.55
Utrecht	25.09	25.74	25.88	24.26	24.20
Groningen *Groningue*	22.62	23.87	22.64	22.41	21.60
De 5 steden *Les 5 communes*	25.06	25.66	25.52	23.40	23.77
Het Rijk *Le Royaume*	28.06	28.16	28.17	26.18	26.48

1) Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

46. WETTIGE EN ONWETTIGE GEBOORTEN [1]) (MET LEVENLOOS AANGEGEVENEN) IN DE 5 GROOTSTE GEMEENTEN EN HET RIJK. (VERHOUDINGSCIJFERS).

Naissances légitimes et illégitimes, y compris les mort-nés, dans les 5 grandes communes et dans le royaume (chiffres proportionnels).

E. B. W = wettig *(naissances légitimes)* O = onwettig *(naissances illégitimes).*

	Op 100 geboorten *Sur 100 naissances*									
	1911		1912		1913		1914		1915	
	W	O	W	O	W	O	W	O	W	O
Amsterdam	95.98	4.02	96.00	4.00	95.47	4.53	95.76	4.24	95.51	4.49
Rotterdam	95.62	4.38	96.39	3.61	96.13	3.87	96.18	3.82	95.80	4.20
's-Gravenhage *La Haye*	95.65	4.35	95.94	4.06	95.82	4.18	95.40	4.60	95.05	4.95
Utrecht	97.37	2.63	98.13	1.87	97.61	2.39	97.39	2.61	97.45	2.55
Groningen *Groningue*	97.05	2.95	96.32	3.68	96.99	3.01	97.18	2.82	97.56	2.44
De 5 steden *Les 5 communes*	95.96	4.04	96.31	3.69	96.00	4.00	96.03	3.97	95.78	4.22
Het Rijk *Le royaume*	97.93	2.07	97.96	2.04	97.87	2.13	97.84	2.16	97.70	2.30

[1]) Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

47. VONDELINGEN TE AMSTERDAM.

G. V. *Enfants trouvés à Amsterdam.*

Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*	Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*	Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*
1890	2	1899	1	1908	—
1891	3	1900	1	1909	—
1892	3	1901	2	1910	1
1893	3	1902	1	1911	3
1894	3	1903	1	1912	1
1895	3	1904	—	1913	1
1896	2	1905	—	1914	—
1897	—	1906	1	1915	—
1898	1	1907	4	1916	2

Voor de voorafgaande jaren zie Jaarboek 1909, Dl. I, blz. 104.
Pour les années précédentes voir Annuaire Statistique 1909, T. I, p. 104.

§ 5. Erkenning van onwettige kinderen.

Reconnaissances d'enfants illégitimes.

48. Aantal erkenningen.

I. B. St. *Nombre des reconnaissances.*

Jaren *Années*	Erkenning bij geboorte-acte of speciale acte voor den ambtenaar van den Burg. Stand *Reconnus par acte de naissance ou acte spécial devant l'officier de l'état civil*			Erkenning bij notarieele acte *Reconnus par acte devant un notaire*			Erkenning bij de huwelijksacte *Reconnus par l'acte du mariage*	Totaal *Totaux*	
	Door de moeder alleen *Par la mère seule*	Door den vader alleen *Par le père seul*	Door beide ouders *Par les 2 parents*	Door de moeder alleen *Par la mère seule*	Door den vader alleen *Par le père seul*	Door beide ouders *Par les 2 parents*		M.	Vr. *F.*
1912	423	—	156	7	2	5	148	385	356
1913	425	12	168	1	—	—	203	380	429
1914	393	12	167	—	3	3	177	385	370
1915	380	3	156	1	1	3	214	380	378
1916	362	18	141	—	3	1	187	365	347

§ 6. Sterfte. *Décès.*

49. Sterfte binnen de gemeente en van de werkelijke bevolking.

Décès dans la commune et de la population de séjour habituel.

I. B. St. en S. L. B.

Jaren *Années*	Alle sterfgevallen binnen de gemeente *Décès dans la commune*			Totaal der hier en elders overledenen, behoorende tot de werkelijke bevolking *Total des décédés de la population de séjour habituel*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
1912	3258	3309	6567	3174	3257	6431
1913	3239	3492	6731	3156	3414	6570
1914	3418	3563	6981	3319	3481	6800
1915	3552	3508	7060	3438	3442	6880
1916	3716	3920	7636	3611	3794	7405

50. STERFTE BINNEN DE GEMEENTE MET EN ZONDER LEVENLOOS AANGEGEVENEN.
I. B. St.
Décès dans la commune. Mort-nés exclus et inclus.

Jaren *Années*	Totaal zonder levenloos aangegevenen *Mort-nés exclus*			Levenloos aangegeven *Mort-nés*			Totaal met levenloos aangegevenen *Mort-nés inclus*		
	M. *H.*	V. *F.*	Tot.	M. *H.*	V. *F.*	Tot.	M. *H.*	V. *F.*	Tot.
1912	3258	3309	6567	308	229	537	3566	3538	7104
1913	3239	3492	6731	290	235	525	3529	3727	7256
1914	3418	3563	6981	312	253	565	3730	3816	7546
1915	3552	3508	7060	314	234	548	3866	3742	7608
1916	3716	3920	7636	325	235	560	4041	4155	8196

51. STERFTE BINNEN DE GEMEENTE NAAR DE MAANDEN (ZONDER LEVENLOOS AANGEGEVENEN).
I. B. St.
Décès dans la commune selon les mois (mort-nés exclus).

Maanden	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	*Mois*
Januari	800	745	707	638	688	622	657	737	653	646	*Janvier*
Februari	832	610	592	630	721	652	649	644	600	702	*Février*
Maart	709	774	811	632	683	556	652	656	670	873	*Mars*
April	687	747	779	651	626	552	610	713	668	698	*Avril*
Mei	688	683	723	618	581	560	566	573	606	658	*Mai*
Juni	546	586	599	540	511	469	512	525	512	592	*Juin*
Juli	547	478	526	500	515	537	465	505	504	533	*Juillet*
Augustus	473	510	445	468	594	494	516	477	481	502	*Août*
September	488	505	496	471	555	439	449	456	447	462	*Septembre*
October	551	568	514	578	556	566	564	510	602	556	*Octobre*
November	641	679	586	582	516	529	525	547	651	567	*Novembre*
December	611	626	661	632	597	591	566	638	666	847	*Décembre*
Totaal	7573	7511	7439	6940	7143	6567	6731	6981	7060	7636	*Totaux*

52. STERFTE NAAR DEN LEEFTIJD EN DEN BURGERLIJKEN STAAT IN 1916. [1])

E. B. *Décès répartis selon l'âge et l'état civil en 1916.*

Geslacht en burgerlijke staat *Sexe et état civil*		Leeftijd der overledenen. *Age des décédés*																		Totaal *Totaux*
		Jonger dan 5 jaar *au-dessous de 5 ans*	5—9 jaar *(ans)*	10—14 jaar *(ans)*	15—19 jaar *(ans)*	20—24 jaar *(ans)*	25—29 jaar *(ans)*	30—34 jaar *(ans)*	35—39 jaar *(ans)*	40—44 jaar *(ans)*	45—49 jaar *(ans)*	50—54 jaar *(ans)*	55—59 jaar *(ans)*	60—64 jaar *(ans)*	65—69 jaar *(ans)*	70—74 jaar *(ans)*	75—79 jaar *(ans)*	80—89 jaar *(ans)*	90 en meer *(et au-dessus)*	
Ongehuwd. *Célibataires.*	M.	837	81	52	116	91	45	30	15	29	24	29	31	29	31	32	13	25	1	1511
	V. *F.*	661	77	70	124	85	51	34	34	19	21	31	23	21	44	51	51	56	10	1463
	T.	1498	158	122	240	176	96	64	49	48	45	60	54	50	75	83	64	81	11	2974
Gehuwd. *Mariés.*	M.	—	—	—	—	9	35	49	72	96	130	182	162	206	192	185	138	83	1	1540
	V. *F.*	—	—	—	1	32	77	96	79	100	98	121	114	134	134	104	63	34	2	1189
	T.	—	—	—	1	41	112	145	151	196	228	303	276	340	326	289	201	117	3	2729
In weduwenstaat *Veufs.*	M.	—	—	—	—	—	1	—	3	1	7	19	21	47	59	130	126	192	20	626
	V. *F.*	—	—	—	—	—	3	2	3	10	10	22	50	77	125	231	272	354	66	1225
	T.	—	—	—	—	—	4	2	6	11	17	41	71	124	184	361	398	546	86	1951
Gescheiden van echt *Divorcés.*	M.	—	—	—	—	—	2	—	2	2	3	4	7	2	5	6	3	2	—	38
	V. *F.*	—	—	—	—	1	1	1	2	2	4	4	5	6	5	1	6	4	1	43
	T.	—	—	—	—	1	3	1	4	4	7	8	12	8	10	7	9	6	1	81
Burg.staat onbekend *Inconnus.*	M.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	V. *F.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	T.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Generaal totaal *Totaux généraux*	M.	837	81	52	116	100	83	79	92	128	164	234	221	285	287	353	280	302	22	3716
	V. *F.*	661	77	70	125	118	132	133	118	131	133	178	192	238	308	387	392	448	79	3920
	T.	1498	158	122	241	218	215	212	210	259	297	412	413	523	595	740	672	750	101	7636

[1]) Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

53. Sterfte [1]) naar de oorzaken van den dood (verkorte lijst) in 1913—1915.

S. S. D. *Décès par causes (nomenclature abrégée) en 1913—1915.*

Nummers van de kleine lijst *N°. de la nomenclature abrégée*	Oorzaken van den dood *Causes de décès*	1913	1914	1915	Nummers van de uitvoerige lijst *N°. de la nomenclature détaillée*
1	Fièvre typhoïde (typhus abdominal).	25	22	20	1
2	Typhus exanthématique............	—	—	—	2
3	Fièvre et cachexie paludéennes.....	—	1	—	4
4	Variole..........................	—	—	—	5
5	Rougeole........................	135	132	90	6
6	Scarlatine.......................	10	8	21	7
7	Coqueluche......................	102	125	127	8
8	Diphtérie et croup................	57	61	53	9
9	Grippe..........................	32	29	25	10
10	Choléra asiatique.................	—	—	—	12
11	Choléra nostras...................	1	—	—	13
12	Autres maladies épidémiques.......	18	15	32	3, 11, 14—19
13	Tuberculose des poumons..........	686	756	747	28, 29
14	Tuberculose des méninges..........	139	124	116	30
15	Autres tuberculoses...............	88	81	71	31—35
16	Cancer et autres tumeurs malignes.	683	702	706	39—45
17	Méningite simple.................	74	81	77	61
18	Hémorragie et ramollissement du cerveau..........................	326	415	401	64, 65
19	Maladies organiques du coeur......	717	722	700	79
20	Bronchite aiguë...................	63	54	67	89
21	Bronchite chronique...............	68	60	56	90
22	Pneumonie........................	338	360	464	92
23	Autres affections de l'appareil respiratoire (phtisie exceptée).........	337	414	470	86, 87, 88, 91, 93—98
24	Affections de l'estomac (cancer excepté)	28	36	36	102, 103
25	Diarrhée et entérite (au-dessous de deux ans)........................	192	156	87	104
26	Appendicite et typhlite............	21	15	11	108
27	Hernie, obstruction intestinale......	39	34	34	109
28	Cirrhose du foie..................	24	27	27	113
29	Néphrite aiguë et maladie de Bright.	321	314	324	119, 120
30	Tumeurs non cancéreuses et autres affections des organes génitaux de la femme........................	7	8	8	128—132
31	Septicémie puerpérale (fièvre, péritonite, phlébite puerpérales)......	6	5	10	137
32	Autres accidents puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement...	32	27	38	134, 135, 136, 138—141
33	Débilité congénitale et vices de conformation.........................	198	205	205	150, 151
34	Sénilité..........................	431	445	415	154
35	Morts violentes (suicide excepté)....	201	184	211	164—186
36	Suicide..........................	35	42	44	155—163
37	Autres maladies...................	832	854	906	Overige nummers
38	Maladie inconnue ou mal définie...	304	286	281	187—189
	Totaal *Totaux*......	6570	6800	6880	

[1]) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

E. B.

54. Sterfte [1]) naar geslacht, leeftijd en oorzaken van den dood (uitvoerige lijst) in 1916.

Décès par sexe, âge et causes (nomenclature détaillée) en 1916.

Oorzaken van den dood / *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an*		1—4 jaar / *ans*		5—13 jaar / *ans*		14—19 jaar / *ans*		20—29 jaar / *ans*		30—39 jaar / *ans*		40—49 jaar / *ans*		50—64 jaar / *ans*		65—79 jaar / *ans*		80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus*		Totaal / *Totaux*			Waarvan in ziekenhuizen / *Dont dans des hôpitaux*
	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	Tot.	
1 Fièvre typhoïde (typhus abdominal)	—	—	—	—	1	2	1	3	2	2	2	—	1	1	—	1	1	—	—	—	8	9	17	13
2 Typhus exanthématique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Fièvre récurrente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Fièvre et cachexie paludéennes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4a Dont: cachexie paludéenne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Variole	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	1	—	—	—	—	1	—	—	6	2	8	7
6 Rougeole	11	11	30	42	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	54	96	40
7 Scarlatine	2	—	18	17	8	11	2	3	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	34	65	54
8 Coqueluche	31	20	24	37	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	58	113	66
9 Diphtérie et croup	2	—	9	14	4	7	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15	24	39	39
9a Dont croup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Grippe	1	—	—	2	—	—	—	1	2	—	1	1	1	—	7	8	10	27	3	15	25	54	79	3
11 Suette miliaire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 Choléra asiatique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Choléra nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Dysenterie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Peste	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 Fièvre jaune	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Lèpre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Erysipèle	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	3	4	5	4	2	3	12	15	27	16
19 Autres affections épidémiques	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
20 Infection purulente et septicémie	3	—	2	2	—	1	—	—	4	3	4	7	2	—	3	2	3	1	—	1	21	17	38	29
21 Morve et farcin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Pustule maligne et charbon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Rage	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
24 Tétanos	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1	3	2
25 Mycoses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
26 Pellagre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Béribéri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
28 Tuberculose des poumons	5	4	7	13	10	22	55	66	78	106	60	83	.9	54	97	56	37	33	1	3	429	440	869	402
29 „ miliaire aiguë	2	1	5	6	8	9	1	6	2	8	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	22	30	52	36
30 „ des méninges	9	8	44	25	19	18	7	11	6	7	3	3	—	1	1	—	—	—	—	—	89	73	162	100
31 „ abdominale	—	—	5	3	1	—	3	10	5	4	—	1	3	4	2	3	1	—	—	—	20	25	45	21
32 Mal de Pott	—	—	—	—	—	1	3	—	2	1	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	8	4	12	8
33 Tumeurs blanches	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 Tuberculose d'autres organes	—	—	1	1	2	—	5	1	4	2	1	1	2	—	1	1	—	1	—	—	16	7	23	14
35 „ généralisée	—	2	4	2	4	2	1	1	1	3	—	—	2	—	2	—	1	—	1	—	16	10	26	14

38 Chancre mou — Gonococcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39 Cancer et autres tumeurs malign. de la cavité buccale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	7	1	8	2	2	—	19	5	24	10
40 de l'estomac, du foie	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	4	20	16	109	50	95	76	8	21	238	168	406	136
41 du péritoine, des intest. et du rect.	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	3	3	1	8	14	23	24	23	4	4	48	63	111	62
42 des organes génitaux d. l. femme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	16	—	26	—	13	—	1	—	63	63	29
43 du sein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	9	—	17	—	9	—	3	—	42	42	13
44 de la peau	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	3	1
45 d'autr. org. ou d'org. non spécifiés	—	—	1	—	2	—	2	—	—	2	2	8	6	5	14	21	31	9	7	4	65	49	114	56
46 Autr. tumeurs (t. des org. génit. de la femme exc.)	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	2	1	3	2	2	2	—	—	8	8	16	8
47 Rhumatisme articulaire aigu	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	3	5	2
48 „ chronique et goutte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	9	1	1	2	10	12	—
49 Scorbut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—
50 Diabète	—	—	—	—	2	1	—	2	7	2	1	3	1	6	13	20	14	29	2	3	40	66	106	34
51 Goitre exophtalmique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	7	7	4
52 Maladie bronzée d'Addison	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	2	1
53 Leucémie	1	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	1	2	—	1	—	1	—	—	—	5	7	12	5
54 Anémie, chlorose	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	3	2	1	2	4	9	—	3	—	—	9	17	26	14
55 Autres maladies générales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1
56 Alcoolisme aigu ou chronique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	5	—	5	4
57 Saturnisme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58 Autres intoxications professionn. chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59 Autres empoisonnements chroniques	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60 Encéphalite	3	1	1	3	1	1	2	—	2	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	—	12	7	19	12
61 Méningite simple	8	4	20	13	3	8	1	4	1	3	—	2	3	—	3	2	—	2	—	—	39	38	77	45
61a Dont: Méningite cérébro-spinale épid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62 Ataxie locomotrice progressive	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	6	3	8	1	1	—	17	5	22	7
63 Autres affections de la moelle épinière	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3	3	4	3	4	8	7	1	1	19	20	39	19
64 Hémorragie cérébrale, apoplexie	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	2	9	6	31	57	83	129	27	55	154	249	403	119
65 Ramollissement cérébral	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	4	2	—	1	5	4	9	1
66 Paralysie sans cause indiquée	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	2
67 „ générale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	4	—	1	—	—	1	11	1	12	7
68 Autres formes de l'aliénation mentale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	3	1
69 Epilepsie	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	3	2	1	—	—	—	2	2	—	—	10	5	15	7
70 Eclampsie (non puerpérale)	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	4	2
71 Convulsions des enfants	55	37	13	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	47	115	9
72 Chorée	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
73 Névralgie et névrite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
74 Autres affections du système nerveux	1	—	1	—	2	—	—	—	—	1	1	2	1	8	3	5	—	—	1	1	10	17	27	21
75 Affections des yeux et de leurs annexes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76 Affection des oreilles	—	1	1	—	—	2	1	—	—	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	3	7	10	10
77 Péricardite	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	2	3	2
78 Endocardite aiguë	1	—	—	2	2	7	2	1	1	2	1	1	2	—	1	—	1	—	—	—	11	13	24	7
79 Maladies organiques du cœur	2	1	3	—	1	6	6	4	6	18	9	18	22	32	102	92	117	232	40	57	307	460	767	197
80 Angine de poitrine	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	2	3	2	—	8	4	12	1
81 Affections des artères, athérome, anévr., etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	17	4	48	23	13	19	82	46	128	33
82 Embolie et thrombose	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	3	4	4	7	1	1	—	—	13	15	28	19
83 Affect. des veines (varic., hémorr., phlébite, etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1
84 Affections du système lymphatique (lymphangite etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Vervolg van bladz. 55. *Suite de page 55.*

Oorzaken van den dood / *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an*		1—4 jaar / *ans*		5—13 jaar / *ans*		14—19 jaar / *ans*		20—29 jaar / *ans*		30—39 jaar / *ans*		40—49 jaar / *ans*		50—64 jaar / *ans*		65—79 jaar / *ans*		80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus*		Totaal / *Totaux*			Waarvan in ziekenhuizen / *Dont dans des hôpitaux*
	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	Tot.	
85 Hémorragie. Autres affections de l'appareil circulatoire	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	4	5	2
86 Affections des fosses nasales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87 „ du larynx	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
88 „ du corps thyroïde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	1
89 Bronchite aiguë	14	12	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	5	4	1	5	36	34	70	23
90 „ chronique	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	15	4	18	21	11	23	45	49	94	15
91 Broncho-pneumonie	36	29	47	44	1	1	—	1	—	—	—	3	1	—	12	6	47	43	13	37	157	164	321	111
92 Pneumonie	22	17	33	27	2	3	4	1	9	8	14	15	16	12	45	24	56	69	15	26	216	202	418	164
93 Pleurésie	—	—	4	—	—	—	1	—	—	1	2	1	1	1	1	2	5	6	1	—	15	11	26	16
94 Congestion et apoplexie pulmonaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	5	1	2	6	7	13	5
95 Gangrène du poumon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	—	5	1	6	4
96 Asthme	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	1	—	5	2	7	1
97 Emphysème pulmonaire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	7	5	9	7	4	1	23	13	36	8
98 Autres affections de l'appareil respiratoire (Phtisie exceptée)	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	5	4	7	2	1	—	16	7	23	7
99 Affect. de la bouche et de ses annexes	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
100 Angine et autres affections du pharynx	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2	4	2
101 Affections de l'oesophage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
102 Ulcère de l'estomac	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	1	4	4	3	1	—	—	12	7	19	7
103 Autres affections de l'estomac (cancer excepté)	5	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	2	1	—	—	12	6	18	8
104 Diarrhée et entérite (au-dessous de deux ans)	53	48	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	56	110	26
105 Diarrhée et entérite (deux ans et au-dessus)	—	—	4	2	—	1	—	—	—	2	—	4	—	1	1	1	5	4	2	1	12	16	28	7
106 Ankylostomiase	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
107 Parasites intestinaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
108 Appendicite et typhlite	—	—	—	—	2	1	4	2	1	1	3	—	3	—	—	—	1	1	—	—	14	5	19	16
109 Hernie, obstruction intestinale	1	3	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	4	2	3	3	12	—	5	11	28	39	29
110 Affections de l'intestin	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	3	1	4	2
111 Ictère grave	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	3	3
112 Tumeur hydatique du foie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
113 Cirrhose du foie	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	2	—	6	3	1	3	2	—	13	7	20	9
114 Calculs biliaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	1	7	—	2	1	13	14	3
115 Autres affections du foie	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3	1	—	—	5	5	10	6
116 Affections de la rate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—
117 Péritonite simple (puerpérale exceptée)	—	2	2	1	3	5	4	3	4	4	—	8	—	7	6	5	5	5	—	1	24	41	65	49
118 Autres affections de l'appareil digestif (cancer et tuberculose exceptés)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	3	4	1

119 Néphrite aiguë	3	1	2	1	2	4	2	[illegible]	1	1	—	5	4	2	1	4	—	—	—	—	5	17	[illegible]	11
120 Maladie de Bright	2	—	1	—	2	1	1	2	5	4	2	12	21	15	53	54	57	87	11	20	155	195	350	134
121 Chylurie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122 Autres affections des reins et de leurs annexes	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	4	—	1	5	2	1	—	9	9	18	12
123 Calculs des voies urinaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
124 Affections de la vessie	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	1	3	1	10	4	14	8
125 Autres affections de l'urètre, abcès urineux, etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	2
126 Affections de la prostate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	7	—	6	—	17	—	17	11
127 Affections non venériennes des organes génitaux de l'homme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
128 Hémorragie utérine non puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
129 Tumeur utérine non cancéreuse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
130 Affections de l'utérus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3
131 Kyste et autres tumeurs de l'ovaire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
132 Salpingite et autres affections des organes génitaux de la femme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	2
133 Affections non puerpérales de la mamelle (cancer excepté)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
134 Accidents de la grossesse	—	—	—	—	—	—	—	3	—	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	17	15
135 Hémorragie puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	3	—	—	—	—	—	—	—	9	9	6
136 Autres accidents de l'accouchement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
137 Septicémie puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	11	11	6
138 Albuminurie et éclampsie puerpérales	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	3
139 Phlegmatia alba dolens, embolie et mort subite puerpérales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
140 Suite de couches (sans autre explic.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	3
141 Affections puerpérales de la mamelle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
142 Gangrène	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	4	1	7	8	2
143 Furoncle	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	1
144 Phlegmon, abcès chaud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	3	2	5	4
145 Autr. affect. de la peau et de ses annex.	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	1	—	—	7	1	8	5
146 Affections des os (tuberculose exceptée)	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	1	1	—	—	4	4	8	7
147 „ „ articulations (tuberculose et rhumatisme exceptés)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
148 Amputation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149 Autres affections des os et des organes de la locomotion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150 Vices de conformation congénitaux (mort-nés non compris)	15	20	1	—	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	20	41	23
151 Débilité congénitale, ictère et sclérème	120	81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	81	201	117
152 Autres affections spéciales au prem. âge	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1
153 Défaut de soins	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
154 Sénilité	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	73	98	121	183	197	284	481	61
155 Suicide par le poison	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	5	2	7	2
156 „ „ asphyxie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	1	4	5	—
157 „ „ pendaison ou strangulation	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	8	2	3	1	—	—	17	3	20	5
158 „ „ submersion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—

	Oorzaken van den dood *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar *moins de 1 an*		1—4 jaar *ans*		5—13 jaar *ans*		14—19 jaar *ans*		20—29 jaar *ans*		30—39 jaar *ans*		40—49 jaar *ans*		50—64 jaar *ans*		65—79 jaar *ans*		80 jaar en ouder *80 ans et au-dessus*		Totaal *Totaux*			Waarvan in ziekenhuizen *Dont dans des hôpitaux*
		M. H.	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	*M. H.*	*V. F.*	Tot.	
159	Suicide par armes à feu	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	2
160	„ „ instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
161	„ „ précipitat. d'un lieu élevé	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1
162	„ „ écrasement	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
163	Autres suicides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
164	Empoisonnement par aliments	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
165	Autres empoisonnements aigus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
166	Incendie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
167	Brûlure (autres que par l'incendie)	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	5	5	10	8
168	Absorption de gaz délétères (incendie et suicide exceptés)	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	7	1	8	7
169	Submersion accidentelle	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	2
170	Traumatismes par armes à feu	—	—	1	1	9	2	3	1	10	2	11	1	10	2	14	4	7	2	—	—	65	15	80	26
171	„ „ instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
172	„ „ chute	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1
173	„ „ mines et carrières	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	1	1	1	3	—	3	4	1	2	12	8	20	14
174	„ „ machines	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
175	„ „ autres écrasements (voitures, railways, éboulements, etc.)	1	—	1	—	9	—	2	—	—	1	1	1	1	—	1	1	3	—	—	—	19	3	22	20
176	Violences exercées par des animaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
177	Faim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
178	Froid excessif	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
179	Thermonose	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
180	Foudre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
181	Autre commotion électrique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
182	Homicide par armes à feu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
183	„ par instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
184	„ „ autres moyens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
185	Fracture (sans autre indication)	—	—	2	1	4	3	1	—	3	—	5	—	5	—	4	1	4	2	4	2	32	9	41	35
186	Autres violences extérieures	—	1	—	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	4	5	9	8
187	Lésion organique non définie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
188	Mort subite	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	3	1	7	7	—	—	13	11	24	35
189	Maladie non spécifiée ou mal définie	57	27	13	8	3	4	2	1	4	3	4	10	12	9	44	31	50	31	8	17	197	141	338	94
189a	Dont Paedatrophie (au-dessus de 3 mois)	(19)	(7)	(4)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(23)	(8)	(31)	(9)
	Totaal *Totaux*	494	344	343	317	121	132	128	140	183	250	171	251	292	264	740	608	920	1087	324	527	3716	3920	7636	3025

1) Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

55. Sterfte aan eenige belangrijke doodsoorzaken, berekend op 100,000 der gemiddelde bevolking. 1)

E. B. *Décès par quelques causes importantes, calculé sur 100.000 de la population moyenne.*

Doodsoorzaken *Causes de décès*	Nos.	1912 3)	1913 3)	1914	1915	1916
Longtuberculose . . . . *Phtisie pulmonaire*	28, 29	121.8	116.0	125.2	122.4	148.0
Kanker. *Cancer*	39—45	120.1	115.5	121.6	123.0	122.6
Typhus abdominalis en febris intermittens . . *Fièvre typhoïde et fièvre intermittente*	1, 3	3.3	4.2	4.5	3.3	2.7
Mazelen . . . . *Rougeole*	6	26.7	22.8	24.2	15.0	15.4
Roodvonk . . . . *Scarlatine*	7	2.6	1.7	1.3	3.4	10.4
Kinkhoest . . . . *Coqueluche*	8	17.3	17.2	20.8	21.5	18.2
Diphteritis en croup . . . . *Diphtérie et croup*	9	7.2	9.6	10.6	8.8	91.1
Influenza, acute bronchitis en pneumonie . . *Grippe, bronchite aiguë et pneumonie*	10, 89, 92	67.6	73.2	76.7	91.5	91.1
Mazelen, influenza, acute bronchitis en pneumonie . . . . *Rougeole, grippe, bronchite aiguë et pneumonie*	6, 10, 89, 92	94.3	96.0	101.0	106.6	106.5
Febris puerperalis 2) . . . . *Fièvre puerpérale*	137	0.7	0.4	0.5	0.7	0.8

1) Voor de gemiddelde bevolking zie tabel 22 blz. 29. *Pour la population moyenne voir tableau 22 page 29.*

2) Berekend op 1000 geboorten. *Calculée sur 1000 naissances.*

3) Sterfte van de werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

56. Overledenen per 1000 inwoners in de 5 grootste gemeenten en het Rijk.

E. B. *Décès sur 1000 habitants dans les 5 grandes communes et le royaume.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Amsterdam.	11.00	11.11	11.30	11.22	11.88
Rotterdam	10.94	10.45	10.48	10.68	11.51
's-Gravenhage *La Haye*	10.75	10.98	10.71	11.10	11.06
Utrecht.	11.07	11.19	12.02	10.93	12.74
Groningen *Groningue*.	10.85	13.10	11.24	11.06	12.37
De 5 steden *Les 5 communes*	10.93	11.00	11.00	11.01	11.70
Het Rijk *Le Royaume*	12.30	12.31	12.39	12.45	12.89

§ 7. **Kindersterfte.** [1]) *Décès d'enfants.*

57. Sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar (absolute cijfers).

E. B. *Décès d'enfants de moins de 1 an (chiffres absolus).*

Jaren *Années*	Wettige kinderen *Enfants légitimes*			Onwettige kinderen *Enfants illégitimes*			Alle kinderen *Tous les enfants*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
1912	477	344	821	33	22	55	510	366	876
1913	484	375	859	37	22	59	521	397	918
1914	462	376	838	47	40	87	509	416	925
1915	455	322	777	26	24	50	481	346	827
1916	463	322	785	31	22	53	494	344	838

58. Sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar, berekend telkens op 100 wettige en onwettige levendgeborenen.

E. B. *Décès d'enfants de moins de 1 an, le nombre de chaque année calculé sur 100 naissances légitimes et illégitimes d'enfants vivants.*

Jaren *Années*	Wettige kinderen *Enfants légitimes*			Onwettige kinderen *Enfants illégitimes*			Alle kinderen jonger dan 1 jaar *Tous les enfants de moins de 1 an*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
1912	7,2	5,4	6,3	10,7	8,8	9,9	7,4	5,5	6,4
1913	7,2	5,9	6,5	12,5	6,7	9,5	7,4	5,9	6,7
1914	6,5	5,6	6,1	14,6	13,5	14,1	6,9	5,9	6,4
1915	7,0	5,2	6,1	8,2	8,1	8,2	7,0	5,4	6,2
1916	6,4	4,7	5,6	10,4	8,7	9,6	6,6	4,9	5,8

[1]) Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

E. B.

59. Sterfte van kinderen van 1—11 maanden.
Décès d'enfants de 1—11 mois.

Jaren *Années*		Jonger dan 1 maand[1]) *Moins de 1 mois*	1 Maand *Mois*	2 Maanden *Mois*	3 Maanden *Mois*	4 Maanden *Mois*	5 Maanden *Mois*	6 Maanden *Mois*	7 Maanden *Mois*	8 Maanden *Mois*	9 Maanden *Mois*	10 Maanden *Mois*	11 Maanden *Mois*	Totaal —1 jaar *Totaux —1 an*
1912	M. . . .	132	64	40	35	38	35	23	28	29	31	25	30	510
	V. *F*...	94	31	27	27	26	35	22	24	22	16	18	24	366
	Tot. . .	226	95	67	62	64	70	45	52	51	47	43	54	876
1913	M. . . .	135	55	55	39	40	30	35	26	25	27	25	29	521
	V. *F*...	83	32	53	32	35	18	17	25	28	24	24	26	397
	Tot. . .	218	87	108	71	75	48	52	51	53	51	49	55	918
1914	M. . . .	124	52	43	45	38	39	24	27	34	29	26	28	509
	V. *F*...	81	46	38	27	32	25	21	23	29	28	34	32	416
	Tot. . .	205	98	81	72	70	64	45	50	63	57	60	60	925
1915	M. . . .	103	63	51	35	28	21	35	21	31	25	29	39	481
	V. *F*...	81	30	30	27	22	22	22	14	22	25	26	25	346
	Tot. . .	184	93	81	62	50	43	57	35	53	50	55	64	827
1916	M. . . .	145	51	61	32	35	29	25	24	32	25	15	26	494
	V. *F*...	100	41	37	17	20	20	22	12	21	19	18	17	344
	Tot. . .	245	92	98	49	55	49	47	36	53	44	33	37	838

[1]) Hiervan jonger dan 3 weken: *Au dessous de 3 semaines:*
1912 183; 1913 179; 1914 169; 1915 143; 1916 197.

60. Sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar[1]) berekend op 100 levend geborenen in de 5 grootste gemeenten en het Rijk.
Décès d'enfants de moins de 1 an calculés sur 100 naissances d'enfants vivants dans les 5 grandes communes et le royaume.

S. S. D.

	1911	1912	1913	1914	1915
Amsterdam.	9.02	6.34	6.59	6.28	6.07
Rotterdam	10.15	7.83	7.29	7.10	7.43
's-Gravenhage *La Haye* . . .	10.18	6.41	6.72	7.07	6.61
Utrecht	11.79	7.22	7.01	8.14	6.48
Groningen *Groningue*.	10.81	6.42	7.61	8.24	4.86
De 5 gemeenten *Les 5 communes*	9.92	6.93	6.94	6.94	6.60
Het Rijk *Le royaume*.	13.72	8.70	9.14	9.48	8.68

[1]) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

§ 8. Vestiging en Vertrek. [1])

Inscriptions et radiations dans le registre de la population.

61. Vestiging naar de maanden.

I. Br.

Inscriptions d'après les mois.

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1912	2258	2036	2248	2399	2934	2443	2070	2121	2523	3072	2747	2120	28971
1913	2288	2080	2246	2608	3056	2413	2375	2268	2523	3145	2667	2098	29867
1914	2326	2195	2301	2370	3124	2424	2157	5546	4425	3240	2199	2536	34343
1915	2021	2044	2033	2104	2609	2328	1957	2054	2489	2519	2474	2281	26913
1916	2415	2355	2525	2285	3455	2213	2192	2317	2626	2909	2712	2293	30297

62. Vertrek naar de maanden.

I. Br.

Radiations d'après les mois.

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1912	1767	2156	2507	2687	3678	2739	2293	2334	2173	2549	2416	1861	29160
1913	2148	1912	2251	2680	3643	2340	2749	2356	2313	2627	2619	1939	29577
1914	2081	1960	2336	2659	3770	2896	2491	1988	2231	1982	1930	1774	28098
1915	1518	1667	2171	2123	2877	2495	2214	2112	2058	2491	2056	1855	25637
1916	1437	1696	1724	2139	3443	2518	2256	1998	1951	2260	2149	1855	25426

[1]) Die van rijksgebouwen en -schepen en krankzinnigengestichten niet medegerekend.
Celles des établissements pénitentiaires et des maisons d'aliénés non comprises.

I. Br.

63. Vestiging en vertrek naar leeftijd en geslacht.

Inscriptions et radiations selon l'âge et le sexe.

Jaren *Années* — *a* Vestiging *inscriptions* — *b* Vertrek *radiations*		—5 jaar *ans*		6—11 jaar *ans*		12—17 jaar *ans*		18—23 jaar *ans*		24—29 jaar *ans*		30—39 jaar *ans*		40—49 jaar *ans*		50—59 jaar *ans*		60 jaar enz. *ans*		Totaal *Totaux*	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1912	M.	1680	1783	1141	1225	1319	1359	3176	2963	2572	2547	2076	2109	1066	1083	536	586	403	443	13970	14098
	V. *F.*	1635	1695	1119	1202	1554	1382	3387	3161	2759	2762	2357	2402	1078	1110	560	712	552	636	15001	15062
	Tot.	3315	3478	2260	2427	2873	2741	6563	6124	5331	5309	4433	4511	2144	2193	1097	1298	955	1079	28971	29160
1913	M.	1777	1726	1122	1206	1463	1424	3272	2942	2680	2559	2297	2284	1102	1148	520	648	384	561	14617	14498
	V. *F.*	1815	1712	1144	1207	1413	1222	3494	2991	2851	2895	2327	2500	1062	1207	558	641	586	704	15250	15079
	Tot.	3592	3438	2266	2413	2876	2646	6766	5933	5531	5454	4624	4784	2164	2355	1078	1289	970	1265	29867	29577
1914	M.	2084	1647	1532	1156	1665	1425	3234	2765	2827	2385	2856	2133	1609	1136	781	567	494	500	17082	13714
	V. *F.*	2022	1645	1559	1178	1623	1103	3497	2839	2948	2743	2752	2354	1450	1173	746	699	664	650	17261	14384
	Tot.	4106	3292	3091	2334	3288	2528	6731	5604	5775	5128	5608	4487	3059	2309	1527	1266	1158	1150	34343	28098
1915	M.	1589	1592	1080	1153	1243	1356	2544	2130	2254	1986	2186	2014	1001	976	613	566	421	472	12931	12245
	V. *F.*	1520	1533	1071	1209	1260	1103	3030	2464	2632	2405	2262	2266	1007	1104	596	648	604	660	13982	13392
	Tot.	3109	3125	2151	2362	2503	2459	5574	4594	4886	4391	4448	4280	2008	2080	1209	1214	1025	1132	26913	25637
1916	M.	1768	1459	1278	1136	1423	1310	2519	1819	2736	2037	2483	1994	1184	1011	599	645	452	541	14442	11952
	V. *F.*	1744	1542	1235	1132	1407	1024	3503	2379	2922	2556	2547	2326	1235	1129	659	692	603	694	15855	13474
	Tot.	3512	3001	2513	2268	2830	2334	6022	4198	5658	4593	5030	4320	2419	2140	1258	1337	1055	1235	30297	25426

64. VESTIGING EN VERTREK NAAR DE HERKOMST EN DE BESTEMMING. *Inscriptions et radiations selon les lieux de provenance et de destination.*

I. Br. a = vestiging *inscriptions.* b = vertrek *radiations.*

Jaren *Années*		N.-Holland *La province*			Andere provinciën *Autres provinces*			De koloniën *Les colonies*			Het buitenland *L'étranger*			Ambtshalve [1] *Enregistrement et radiation d'office*			Totaal *Totaux*		
		a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b
1912	M. . .	4338	4786	— 448	6937	5898	—1039	349	512	—163	2174	2609	— 435	172	293	—121	13970	14098	— 128
	V. *(F.)*	5373	6204	— 831	7627	6523	—1104	224	277	— 53	1689	1905	— 216	88	153	— 65	15001	15062	— 61
	Tot. .	9711	10990	—1279	14564	12421	—2143	573	789	—216	3863	4514	— 651	260	446	—186	28971	29160	— 189
1913	M. . .	4600	4942	— 342	7216	5905	—1311	356	487	—131	2327	2654	— 327	118	510	—392	14617	14498	119
	V. *(F.)*	5489	6127	— 638	7769	6322	—1447	194	342	—148	1734	1987	— 253	64	301	—237	15250	15079	171
	Tot. .	10089	11069	— 980	14985	12227	—2758	550	829	—279	4061	4641	— 580	182	811	—629	29867	29577	290
1914	M. . .	4224	4939	— 715	6157	6117	40	440	419	21	6108	1935	4173	153	304	—151	17082	13714	3368
	V. *(F.)*	5180	5902	— 722	6719	6418	301	302	316	— 14	4997	1534	3463	63	214	—151	17261	14384	2877
	Tot. .	9404	10841	—1437	12876	12535	341	742	735	7	11105	3469	7636	216	518	—302	34343	28098	6245
1915	M. . .	4460	4708	— 248	5890	5778	112	299	277	22	2193	1140	1053	89	342	—253	12931	12245	686
	V. *(F.)*	5398	5691	— 293	6602	6379	223	173	244	— 71	1765	780	985	44	298	—254	13982	13392	590
	Tot. .	9858	10399	— 541	12492	12157	335	472	521	— 49	3958	1920	2038	133	640	—507	26913	25637	1276
1916	M. . .	4405	4461	— 56	7071	6276	795	317	271	46	2560	630	1930	89	314	—225	14442	11952	2490
	V. *(F.)*	5367	5618	— 251	8115	7053	1062	198	158	40	2134	473	1661	41	172	—131	15855	13474	2381
	Tot. .	9772	10079	— 307	15186	13329	1857	515	429	86	4694	1103	3591	130	486	—356	30297	25426	4871

[1] Koninklijk Besluit 23 Sept. 1877.

65. Vestiging en vertrek per 1000 der gemiddelde bevolking van elk geslacht en totaal.

Inscriptions et radiations sur 1000 personnes de la population moyenne (selon le sexe et totaux).

E. B. a = vestiging *inscriptions;* b = vertrek *radiations.*

Jaren *Années*		Het Binnenland *Les provinces*		De Koloniën *Les colonies*		Het Buitenland *L'étranger*	
		a	b	a	b	a	b
1911	M.	40,47	37,73	1,40	1,42	7,42	8,61
	V. *F.*	41,04	40,06	0,80	0,56	5,39	6,04
	Tot.	40,77	38,95	1,08	0,97	6,36	7,27
1912	M.	40,32	38,17	1,25	1,83	7,77	9,33
	V. *F.*	42,66	41,76	0,74	0,91	5,54	6,25
	Tot.	41,54	40,06	0,98	1,35	6,61	7,72
1913	M.	45,22	38,27	1,26	1,72	8,21	9,37
	V. *F.*	43,02	40,40	0,48	1,11	5,63	6,45
	Tot.	42,39	39,39	0,93	1,41	6,87	7,85
1914	M.	35,91	38,24	1,52	1,45	21,13	6,69
	V. *F.*	38,01	39,35	0,96	1,01	15,96	4,90
	Tot.	37,00	38,82	1,23	1,22	18,44	5,76
1915	M.	35,10	35,57	1,01	0,94	7,44	3,87
	V. *F.*	37,74	37,96	0,54	0,77	3,59	2,45
	Tot.	36,47	36,81	0,77	0,85	6,46	3,13
1916	M.	38,27	35,80	1,06	0,90	8,54	2,10
	V. *F.*	41,79	39,28	0,61	0,49	6,62	1,47
	Tot.	40,09	37,60	0,83	0,69	7,54	1,77

66. Vestiging uit en vertrek naar nabijliggende gemeenten.

Personnes venues de et parties pour dix communes environnantes.

I. Br. *a.* Vestiging te Amsterdam *Immigrations à Amsterdam.* *b.* Vertrek uit Amsterdam *Emigrations d' Amsterdam.*

Jaren *Années*		Baarn		Bloemendaal		Bussum		Haarlem		Heemstede		Hilversum		Nieuwer-Amstel		Schoten		Sloten		Velsen		Watergraafsm.		Zandvoort		Zeist	
		a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*
1912	M.	90	81	56	81	201	289	541	413	?	?	423	363	86	118	?	?	476	784	137	128	331	495	?	?	47	50
	V *F.*	133	118	142	134	308	392	544	477	?	?	559	489	89	150	?	?	558	816	160	168	507	666	?	?	78	73
	Tot.	223	199	198	215	509	681	1085	890	?	?	982	852	175	268	?	?	1034	1600	297	296	838	1161	?	?	125	123
1913	M.	74	77	76	65	196	324	515	364	32	77	460	332	124	122	103	106	503	889	132	145	367	474	78	84	46	46
	V. *F.*	97	118	142	124	302	428	535	464	55	113	590	467	145	118	97	99	576	1015	135	152	532	607	70	88	86	94
	Tot.	171	195	218	189	498	752	1050	828	87	190	1050	799	269	240	200	205	1079	1904	267	297	899	1081	148	172	132	140
1914	M.	47	70	32	89	190	296	408	393	44	84	339	355	98	110	93	98	592	799	114	190	398	609	45	99	60	36
	V. *F.*	74	106	124	141	287	414	407	425	57	102	434	452	106	118	105	103	640	859	131	199	566	726	56	111	83	58
	Tot.	121	176	156	230	477	710	815	818	101	186	773	807	204	228	198	201	1232	1658	245	389	964	1335	101	210	143	94
1915	M.	35	49	60	48	186	253	500	412	41	70	319	312	125	184	100	82	608	672	135	129	499	567	81	82	31	48
	V. *F.*	60	93	145	96	280	381	505	468	63	94	419	447	136	191	89	70	702	721	128	161	637	690	111	122	69	80
	Tot.	95	142	205	144	466	634	1005	880	104	164	738	759	261	375	189	152	1310	1393	263	290	1136	1257	192	204	100	128
1916	M.	56	76	42	82	222	265	444	418	59	70	355	362	87	155	117	95	523	584	137	175	357	425	78	87	52	49
	V. *F.*	109	113	101	123	297	371	523	504	70	106	494	475	108	177	118	119	604	680	141	203	467	578	104	141	79	66
	Tot.	165	189	143	205	519	636	967	922	129	176	849	837	195	332	235	214	1127	1264	278	378	824	1003	182	228	131	115

HYGIËNE.

HYGIÈNE.

§ 1. Gemeentelijke Geneeskundige Dienst.

Service médical municipal.

67. WERKZAAMHEDEN VAN DEN DIENST. [1])

G. V.; M. D. G. *Travaux du service.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Behandeling van behoeftige zieken *Traitement de malades indigents*					
Afgegeven ziekenboekjes (op 1 Juli) [2]) *Livrets pour traitement (au 1 juillet)*	7616	7487	7041	6960	6810
Daarop ingeschreven personen *Individus inscrits dans les livrets*	28854	28642	26919	26610	25541
Afgegeven tijdelijke bewijzen *Carnets temporaires délivrés*	4908	4657	6671	8893	8268
Onder behandeling gekomen ziektegevallen *Des cas de maladies venus en traitement*	38961	36324	33460	36528	35016
Consulten *Consultations*	208648	207679	215421	234256	223508
Huisbezoeken door: *Traitement à domicile par:*					
Geneeskundigen *Médecins*	30016	28926	32654	34121	32726
Verplegend personeel *Gardes malades*	28454	30593	42002	42092	38064
Aantal malen hulp van vroedvrouwen *Nombre des assistances prêtées par les sages femmes*	1799	1756	2452	3300	3516
Verstrekte versterkende middelen *Nourriture fortifiante*					
Eieren (stuks) *Oeufs (nombre)*	66045	63599	68455	36797	30300
Melk (Liter) *Lait (L.)*	69601	75711	96929	136964	157917½
Behandeling van ambtenaren en hun gezinnen *Traitement d'employés munic. et leurs familles*					
Aantal personen, dat recht had op behandeling *Nombre des personnes ayant droit à trait. méd.*	± 6300	± 6300	5811	5858	5634
Consulten *Consultations*	25419	26945	26350	35624	37191
Bezoeken *Visites*	6882	6671	6511	7040	7505
Aantal malen hulp van vroedvrouwen *Nombre des assistances prêtées par les sages femmes*	197	173	178	151	159
Verpleging in ziekenhuizen, geheel of ten deele voor rekening der gemeente *Traitement de malades dans les hôpitaux, entièrement ou partiellement aux frais de la commune.*					
Geplaatst door den dienst *Renvoyés par le service*	7523	8084	7202	8057	8574
„ „ de directeuren „ *par les directeurs*	8892	9766	11353	12398	13880
Geneeskundig onderzoek en contrôle van ambtenaren *Examens et contrôle d'empl. municip.*					
Consulten *Consultations*	35518	37025	37331	32944	36116
Bezoeken *Visites*	3796	3844	3958	4123	3623
Keuringen *Examens*	1674	2016	1838	1653	1632
Eerste hulp bij ongelukken *Secours immédiat*					
Aantal transporten *Nombre des transports*	3899	4633	4914	5684	6204
Aantal malen eerste hulp verleend in de zittinglokalen van den dienst *Nombre des cas de secours immédiat dans les dispensaires du service*	15615	16520	14948	13996	12760
Doodschouw *Autopsie*	226	228	241	178	202

[1]) Zie voor de behandeling in de poliklinieken tabel 80 en voor het geneeskundig schooltoezicht tabel 75. *Pour les policliniques voir tableau 80, pour l'inspection sanitaire des écoles voir tableau 75.*

[2]) In 1915 en 1916 zijn geen nieuwe ziekenboekjes afgegeven.

68. Ziektegevallen voor de eerste maal in behandeling gekomen bij den gemeentelijken geneeskundigen dienst, in 1916.

E. B. *Nouveaux cas de maladie, traités par le service médical municipal dans l'année 1916.*

Ziekten met vermelding van de nummers der internationale lijst *Cas de maladie avec les numéros de la nomenclature internationale*		Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Kinderen (beneden 12 jaar) *Enfants (au dessous de 12 ans)*	Samen *Ensemble*
Fièvre typhoïde	1	4	—	13	17
Typhus exanthématique	2	—	1	1	2
Fièvre et cachexie paludéennes	4	14	16	11	41
Erysipèle	18	21	46	13	80
Rougeole	6	2	2	591	595
Scarlatine	7	7	12	280	299
Coqueluche	8	3	2	444	449
Diphtérie	9	11	22	48	81
Grippe	10	476	810	120	1406
Poliomyélite aigue du corne antérieur	61	3	—	1	4
Méningite cérébro-spinale épidémique	61*bis*	—	—	—	—
Autres affections épidémiques	19	10 [1])	23	271	304
Tuberculose des poumons	28	124	109	50	283
„ „ méninges	30	2	1	5	8
„ d'autres organes	29, 31—35	20	15	56	91
Syphilis	37	35	18	8	61
Tabes dorsal	63	11	9	—	20
Gonococcie	38	42	11	30	83
Rhumatisme articulaire aigu	47	53	46	7	106
Rachitisme	36	—	—	382	382
Cancer	40—45	32	31	—	63
Apoplexie	64	19	12	1	32
Affections des yeux	75	161	253	672	1086
Maladies organiques du coeur	79	49	74	10	133
Pneumonie	91, 92	57	56	260	373
Pleurésie	93	18	7	8	33
Autres affections de l'appareil respiratoire		755	1150	2122	4027
Ulcère de l'estomac et de l'intestin grèle	102	10	18	6	34
Diarrhée et entérite (au dessous de deux ans)	104	—	—	407	407
„ „ „ (deux ans et au dessus)	105	283	461	538	1282
Appendicite	108	24	45	29	98
Hernie	109	73	43	87	203
Maladie de Bright	120	40	71	16	127
Fausse couche	134*b*	—	163	—	163
Septicémie puerpérale	137	—	10	—	10
Artériosclérose	81	36	25	—	61
Cas de décès par violences extérieures (suicide excepté)	164—186	—	1	1	2
Suicide	155—163	—	—	—	—
Vices de conformation congénitaux	150	—	—	4	4
Autres maladies		2821	4652	4243	11716
Cas de maladie non diagnotiqués		1297	3692	5861	10850
Totaal *Totaux*		6513	11907	16596	35016

[1]) Waaronder 1 pokken. *Dont 1 variole.*

69. Ziektegevallen naar den leeftijd in 1915 en 1916.

E. B. *Cas de maladie, selon l'âge, en 1915 et 1916.*

bened. 1 jaar *moins de 1 an*		1—4 jaar *ans*		5—13 jaar *ans*		14—19 jaar *ans*		20—29 jaar *ans*		30—39 jaar *ans*		40—49 jaar *ans*		50—64 jaar *ans*		65—79 jaar *ans*		80 jaar en ouder *80 ans et au dessus*		Totaal *Totaux*		Samen *Ensemble*
M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	
953	1009	3250	3196	4833	5113	1501	1990	703	1542	1113	2471	1070	2050	1128	1986	905	1333	130	252	15586	20942	3652
830	853	2634	2745	4556	4978	1701	2073	585	1433	1170	2592	1018	2060	1075	2140	882	1364	82	245	14533	20483	3501

70. Kosten van den gemeentelijken geneeskundigen dienst.

R. V. *Frais du service médical municipal.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Uitgaven *Dépenses*					
I **Personeel** *Personnel*	*f* **189193.52**	*f* **197125.60^{5}**	*f* **218096.53**	*f* **229641.46**	*f* **246273.67**
II **Administratie** *Administration*	„ **2417.68^{5}**	„ **3256.63^{5}**	„ **2536.30**	„ **3341.05^{5}**	„ **3422.74^{5}**
III **Vervoer** *Transport*	„ **3867.96**	„ **3773.20^{5}**	„ **4026.98^{5}**	„ **3973.79^{5}**	„ **4359.70^{5}**
IV **Gebouwen, vervoermiddelen, meubilair** *Locaux, moyens de transport, mobilier.*	„ **21597.93**	„ **26362.41^{5}**	„ **30627.67**	„ **27130.70**	„ **29988.22**
V **Geneesmiddelen, instrumenten, versterkend voedsel** *Médicaments, instruments, nourriture fortifiante.*	„ **73289.20**	„ **77301.22^{5}**	„ **87841.48**	„ **101592.50^{5}**	„ **112619.93^{5}**
VI **Verpleging in ziekenhuizen van niet armlastigen.** *Traitement dans les hôpitaux de personnes non-indigentes.*	„ **9324.75**	„ **22412.07**	„ **18351.76**	„ **20729.82^{5}**	„ **23114.61**
a Van ambtenaren met recht op geneeskundige hulp van gemeentewege *De fonctionnaires bénéficiant du droit d'assistance médicale gratuite*	„ 8348.50	„ 19526.72	„ 15779.01	„ 17774.57^{5}	„ 20268.11
b Van personen, voor wie daarvoor bij den dienst een verzekering is gesloten *De personnes assurées chez le service*	„ 976.25	„ 2885.35	„ 2572.75	„ 2955.25	„ 2846.50
VII **Vergoeding voor hulp van niet aan den dienst verbonden geneeskundigen, enz.** *Secours de médecins etc. n'appartenant pas au service.*	„ **11211.50**	„ **11790.40**	„ **11725.15**	„ **17944.90**	„ **19499.46**
VIII **Onvoorzien** *Dépenses imprévues.*	„ **7424.71^{5}**	„ **4180.99^{5}**	„ **22907.92**	„ **9375.40**	„ **7228.21**
Totaal *Totaux*	*f* **318327.26**	*f* **346202.55**	*f* **396113.79^{5}**	*f* **413729.63^{5}**	*f* **446506.55^{5}**
Ontvangsten *Recettes*					
I **Van andere administratiën** *D'autres administrations.*	*f* **235882.53**	*f* **265734.94**	*f* **274905.95**	*f* **310787.68**	*f* **334819.22**
II **Van het Burgerlijk Armbestuur** *Du bureau municipal de bienfaisance.*	„ **10610.42^{5}**	„ **11364.60^{5}**	„ **14025.46**	„ **19037.08^{5}**	„ **22806.24**
III **Van Kerkgenootschappen** *Des bureaux de bienfaisance privée.*	„ **4531.50**	„ **4525.75**	„ **4512.25**	„ **4477.—**	„ **4452.—**
IV **Van particulieren.** *De particuliers.*	—	„ **12534.97^{5}**	„ **13651.80**	„ **12276.84**	„ **13902.72^{5}**
a Uit de verzekering voor ziekenhuisverpleging *De l'assurance pour le traitement dans les hôpitaux.*	„ 2392.—	„ 4909.50	„ 4982.—	„ 4415.50	„ 4894.50
b Andere *Autres*	} *f* **6086.68^{5}**	„ 7625.47^{5}	„ 8669.80	„ 7861.34	„ 9008.22^{5}
V **Diversen** *Recettes diverses*		„ **1846.43**	„ **27806.16^{5}**	„ **15509.96**	„ **12264.09^{5}**
Totaal *Totaux*	*f* **259503.14**	*f* **296006.70**	*f* **334901.62^{5}**	*f* **362088.56^{5}**	*f* **388244.28**
Zuivere kosten *Frais nets*	*f* **58824.12**	*f* **50195.85**	*f* **61212.17**	*f* **51641.07**	*f* **58262.27^{5}**

§ 2. **Gemeentelijke Gezondheidsdienst.** *Service sanitaire municipal.* [1])

71. Werkzaamheden van den dienst.

G. V.

Travaux du service.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Afgelegde bezoeken door keurmeesters in winkels	19132	20716	18850	36891	46397	Nombre des visites dans les établissements de vente.
waarvan aan broodbakkerijen	—	—	—	15804	23625	dont dans les boulangeries.
Afgekeurde en voor de consumptie ongeschikt gemaakte artikelen in winkels, op markten en aan den weg	1121	800	791	572	899	Articles rebutés et rendus inconsommables dans les établissements de vente, aux marchés et sur la voie publique.
Aantal onderzochte monsters voedingsmiddelen [2])	4810	3539	4142	3486	3250	Nombre d'échantillons analysées [2]).
Aangebrachte kenmerken wegens besmettelijke ziekten, bedoeld in art. 20 der epidemiewet ...	2387	693	412	427	933	Logements déclarés infectés (art. 20 de la loi sur les maladies contagieuses).
Aantal ontsmettingen	2668	4151	4083	4532	5655	Nombre des désinfections.
Aantal der met het oog op pest, cholera of pokken onderzochte schepen	514	571	519	559	364	Nombre des vaisseaux inspectés venant de ports suspects de peste, cholera asiatique ou variole.
Aantal lijders aan besmettelijke ziekten naar ziekenhuizen vervoerd	2156	2343	2282	2776	3724	Nombre des malades transportés aux hôpitaux (maladies contagieuses).

[1]) Zie voor hygiënisch schooltoezicht tabel 75. *Pour l'inspection sanitaire des écoles voir tableau 75.*

[2]) Onderzoek van drinkwater en melk en de werkzaamheden in verband met de levensmiddelenvoorziening hieronder niet begrepen. *Non compris l'examen périodique d'eau potable, l'examen de lait et les travaux en rapport avec l'approvisionnement public.*

63. Aantal lijders aan besmettelijke ziekten, in ziekenhuizen opgenomen.

Nombre des personnes souffrantes d'une maladie contagieuse, admises dans les hôpitaux.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	Febris typhoïdea					Roodvonk *Scarlatine*					Diphtheritis					Pokken *Variole*					Meningitis cerebrospinalis epidemica				
	1912	1913	1914	1915	1916	1912	1913	1914	1915	1916	1912	1913	1914	1915	1916	1912	1913	1914	1915	1916	1912	1913	1914	1915	1916
Binnen-Gasthuis	18	15	—	—	55	—	—	—	—	—	162	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wilhelmina-Gasthuis . . .	40	162	105	126	64	1376	1102	891	1463	2697	412	838	1153	1153	865	—	—	—	—	79	—	—	—	—	4
Ned.-Israël. Ziekenhuis . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Port.-Israël. Ziekenhuis . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
O. L. Vrouwe-Gasthuis . .	30	39	22	23	16	5	5	2	—	4	57	85	71	34	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ned. Herv. Diac.-Inrichting	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luth. Diac.-Inrichting . .	—	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ver. voor Ziekenverpleging	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Emma-Kinderziekenhuis .	—	1	1	—	—	126	8	4	—	—	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Militair Hospitaal	2	4	5	3	—	7	—	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal . . . *Totaux*	90	223	133	153	138	1514	1115	899	1467	2703	728	1044	1224	1187	894	—	—	—	—	79	—	—	—	—	4

M. G. D.

73. Besmet verklaarde huizen
Maisons d'habitation déclarées infectées.

Jaren *Années*	Aantal huizen, waar besmettelijke ziekten voorkwamen *Nombre des maisons d'habitation dans lesquelles des maladies contagieuses ont été signalées*					Totaal *Totaux*
	Roodvonk *Scarlatine*	Diphtheritis *Diphtérie*	Typhus en Febris typhoïdea	Cholera asiatica	Dysenterie	
1912	2291	73	22	—	—	2386
1913	592	61	39	—	—	692
1914	307	67	38	—	—	412
1915	354	61	13	—	1 1)	429
1916	873	63	30	—	—	966

1) Gesticht. *Hospice.*

R. V.

74. Kosten van den gemeentelijken gezondheidsdienst.
Frais du service sanitaire municipal.

Jaren *Années*	Uitgaven *Dépenses*				Ontvangsten *Recettes*		Zuivere kosten *Frais nets*
	Jaarwedden *Salaires*	Gebouwen, materiaal, keuring van voedingsmiddelen *Bâtiments, matériaux, contrôle des denrées alimentaires*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*	Bijdrage van het Rijk *Subvention de l'Etat*	Andere *Autres*	
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1912	61809.13	21946.61^{5}	11788.02^{5}	95543.77	—	7836.40^{5}	87707.36^{5}
1913	59117.53	29744.30^{5}	10837.73	99699.56^{5}	11724.13^{5}	9503.05	78472.38
1914	60352.54	56124.67^{5} 1)	12406.87	128884.08^{5}	11967.12	9504.11	107412.85^{5}
1915	64883.12	30893.22	11398.11^{5}	107174.45^{5}	10325.54	10423.69	86425.22^{5}
1916	85237.78^{5}	64795.81 2)	13371.31	163404.90^{5}	20260.84	11097.74	132046.32^{5}

1) Hieronder *f* 23.403.96^{5} voor het aanschaffen van een toestel Nocht-Giemsa.

2) „ „ 8.288.53 „ „ „ „ „ „ „ met motorboot en *f* 14.100.— eerste gedeelte in de kosten van den bouw ontsmettingsinrichting aan den Zeeburgerdijk.

§ 3. Hygiënisch en Geneeskundig Schooltoezicht en Schoolbaden.

Inspection sanitaire et médicale des écoles et bains d'école.

75. OVERZICHT DER WERKZAAMHEDEN VAN HET HYGIËNISCH EN GENEESKUNDIG SCHOOLTOEZICHT.
G. V. *Resumé des travaux de l' inspection sanitaire et médicale des écoles.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Hygiënisch schooltoezicht *Inspection sanitaire des écoles*					
Gevallen onder schoolkinderen van: *Cas de maladies parmi les élèves:*					
roodvonk *scarlatine*	2248	1138	716	1176	2085
diphteritis *diphtérie*	426	567	731	720	495
febris typh. *fièvre typhoïde*	30	64	45	57	40
Aantal schoollokalen gesloten wegens: *Nombre des classes fermées à cause de:*					
roodvonk *scarlatine*	—	—	1	8	13 [1]
diphteritis *diphtérie*	3	1	6	4	—
Klachten over: *Plaintes sur:*					
verlichting *l'éclairage*	7	12	14	6	—
verwarming *le chauffage*	—	—	1	1	—
Overige *Autres*	25	14	18	17	—
Contrôlebezoeken aan kinderbewaarplaatsen en bewaarscholen *Inspections des écoles maternelles et enfantines*	221	214	208	217	196
Geneeskundig schooltoezicht *Inspection médicale des élèves*					
Onderzochte leerlingen bij de plaatsing *Élèves examinés à l'entrée*	9469	12368	11255	9309	9238
waarvan zonder afwijking *dont sans déviation*	6469	5270	5702	3676	4208
Nadien onderzocht *Examinés plus tard*	9046	14118	17123	10097	6779
Hiervan zonder afwijking *dont sans déviation*	5699	5753	8830	3784	3424
Favus-behandeling *Traitement d'enfants souffrant de teigne*					
Voor 't eerst ingeschreven kinderen *Enfants inscrits pour la première fois*	1173	1123	1143	1144	1105
Totaal aantal behandelde kinderen *Totaux des enfants traités*	1646	1545	1560	1506	1413
Als genezen ontslagen *Renvoyés comme guéris*	683	771	703	771	655
Consulten *Consultations*	45240	40790	39246	33616	34186
Speciaal gymnastiek-onderwijs *Gymnastique orthopédique*					
Aantal leerlingen *Nombre des élèves* — jongens *garçons*	—	—	188	186	135
Aantal leerlingen *Nombre des élèves* — meisjes *filles*	—	—	144	226	217
Resultaat *Résultat* — goed of bevredigend *bon, satisfaisant*	—	—	252	286	229
Resultaat *Résultat* — onvoldoende *insuffisant*	—	—	56	58	77

[1] Bovendien 6 geheele scholen. *En outre 6 écoles entières.*

76. Kosten van het hygiënisch en geneeskundig schooltoezicht.

R. V.

Frais nets de l'inspection sanitaire et médicale des écoles.

	1912	1913	1914	1915	1916
Hygiënisch schooltoezicht *Inspection sanitaire des écoles*	f 3000.—	f 3000.—	f 3000.—	f 3000.—	f 3000.—
Geneeskundig schooltoezicht *Inspection médicale des élèves*					
Jaarwedden schoolartsen *Salaires des médecins*	13.066.76[5] (Jaarwedden en Andere samen)	13.875.—	14.475.—	14.875.—	16.970.83
Andere *Autres*		681.87[5]	1.045.87	1.375.60[5]	1.943.72[5]
Favus-behandeling *Traitement des enfants souffrant de teigne*	11.360.25	11.664.64	10.528.05	10.410.43[5]	11.552.60[5]
Speciaal gymnastiekonderwijs *Gymnastique orthopédique*	—	2.078.94[5]	3.613.51	4.774.84	4.757.32[5]
Spraakonderwijs *Cours de l'artic. de la parole*	5.263.49	5.337.59	4.751.56	4.728.55	4.786.35[5]
Totaal *Totaux*	32.690.50[5]	36.638.05	37.413.99	39.164.43	43.010.84

77. Gebruik en kosten der schoolbaden en schoolkinderbaden.

R. V. en G. V.

Fréquence et frais des bains d'école.

Jaar *Année*	Gebruikte baden *Fréquence des bains*: in de schoolbaden verbonden aan school No. 2, 42, 43, 87. *bains annexes aux écoles*	in de schoolkinderbaden *établissement balnéaires*: Frederik Hendrik-straat	in de schoolkinderbaden *établissement balnéaires*: Weesper-plein	Totaal *Totaux*	Kosten *Frais*: Schoolbaden *Bains annexes aux écoles*	Kosten *Frais*: Bad Frederik Hendrikstraat *Etablissements balnéaires*	Kosten *Frais*: Bad Weesperplein *Etablissements balnéaires*
1912	20035	94876	72521	187432	f 722.66[5]	f 4866.42	f 5324.95
1913	22378	85403	71276	179057	1150.94	5706.79	4538.02
1914	12922	87256	72990	173168	680.98	4291.68	5084.93
1915	11537	91148	80392	183077	367.66[5]	4791.21	6632.36
1916	19174	86456	92470	198100	592.16[5]	5252.86	6595.78[5]

§ 4. Verpleging in ziekenhuizen en poliklinische behandeling. [1])

Hôpitaux et policliniques.

78. BEWEGING DER BEVOLKING EN VERPLEEGDAGEN IN DE ZIEKENHUIZEN.

G. V. *Mouvement de la population et journées de malades des hôpitaux.*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Ziekenhuizen *Hôpitaux*					
Binnen-Gasthuis	1912	—	664	6034	243288
	1913	741	669	6222	246434
	1914	741	662	5623	222158
	1915	741	670	5908	247230
	1916	738	645	6573	261714
Wilhelmina-Gasthuis	1912	—	659	9004	283839
	1913	1034 [2])	872	9774	317028
	1914	1118 [3])	858	10621	346445
	1915	1382 [3])	1047	12499	411484
	1916	1375 [4])	1343	14797	496345
Nederd. Herv. Diaconessen-inrichting	1912	—	27	437	13933
	1913	80	61	635	23765
	1914	80	56	596	20798
	1915	79	68	692	23857
	1916	79	59	660	23055
Luth. Diaconessen-inrichting	1912	—	92	534	36416
	1913	115	101	474	36488
	1914	116	103	460	33566
	1915	100	94	499	35885
	1916	100	103	532	33717
Gereformeerde Ziekenverpleging	1912	—	99	789	36510
	1913	108	95	832	36356
	1914	100	93	785	34981
	1915	100	99	908	37364
	1916	100	89	836	37101
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	1912	—	487	4048	183840
	1913	600	497	4280	180317
	1914	568	483	4150	170486
	1615	568	453	3913	188886
	1916	550	494	3885	187785

[1]) Zie voor de behandeling van zieken door den Gem. Geneesk. Dienst tabel 68.
Voir pour les cas de maladie traités par le service médical municipal tableau 68.

[2]) De Döckersche barak met 4, de pestbarak met 26 en de observatiebarak met 24 bedden medegerekend. Eveneens inbegrepen de 179 bedden van het 3e paviljoen, bestemd voor krankzinnigen en zenuwlijders.

[3]) Waaronder de Döckersche barak met 4, de pestbarak met 32, de observatiebarak met 56 bedden en de bedden van het paviljoen voor krankzinnigen en zenuwlijders.

[4]) Waaronder de pestbarak met 32, de observatiebarak met 56 en het paviljoen voor krankzinnigen en zenuwlijders. Bovendien bevatten de oorlogsbarakken nog 360 bedden.

Vervolg volgende blz. *Suite page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Ned. Israël. Ziekenhuis	1912	—	124	1156	46383
	1913	**130**	126	1229	46543
	1914	**130**	130	1165	46689
	1915	**130**	126	1075	47561
	1916	**130**	120	1162	45701
Port. Israël. Ziekenhuis	1912	—	11	128	4894
	1913	**15**	15	124	4952
	1914	**15**	12	126	5041
	1915	**15**	14	135	5198
	1916	**15**	15	301	10051
Burger-Ziekenhuis	1912	—	91	949	40900
	1913	**140**	113	873	37800
	1914	**130**	89	788	34224
	1915	**130**	86	844	33176
	1916	**130**	79	1009	35919
Vereen. v. Ziekenverpleging	1912	—	47	721	14321
	1913	**50**	32	718	12563
	1914	**50**	45	603	12566
	1915	**50**	40	654	15128
	1916	**50**	38	709	15818
Boerhaave-Kliniek	1912	—	31	646	14259
	1913	**50**	30	695	16219
	1914	**64**	53	684	16715
	1915	**73**	31	725	14927
	1916	**66**	54	716	15532
Emma Kinderziekenhuis	1912	—	81	1028	33162
	1913	**96** [1]	102	1012	31018
	1914	**116**	76	907	29368
	1915	**83**	79	895	26650
	1916	**79**	71	740	28521
Kinderkliniek [2]	1912	—	3	165	2244
	1913	**24**	3	39	732
Inrichting voor ooglijders	1912	—	6	257	5211
	1913	**30**	12	262	5182
	1914	**30**	9	235	4611
	1915	**30**	8	204	4553
	1916	**30**	9	230	4701
Gasthuis voor vallende ziekten	1912	—	14	58	5452
	1913	**15**	16	60	5528
	1914	**16**	14	63	5597
	1915	**16**	14	84	5701
	1916	**16**	16	98	6513

[1]) Bovendien 2 zalen met 28 bedden, welke niet gebruikt worden.
[2]) 1 Juni 1913 opgeheven.

VERVOLG *Suite*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Psychiatrische en neurologische kliniek	1912	—	77	249	28077
	1913	**92**	74	308	33408
	1914	**92**	95	312	33350
	1915	**99**	96	423	36112
	1916	**108**	108	435	37424
Militair Hospitaal	1912	—	73	1352	33357
	1913	**275**	64	1602	33768
	1914	**275**	79	3633	72651
	1915	**500**	347	5162	118669
	1916	**500**	270	5789	118727
Tijdelijk ziekenhuis in het Burgerweeshuis [1]	1915	—	—	180	10270
	1916	**40**	31	175	13896
Ver. „Het Ned. Kankerinstituut"	1915	—	—	135	3589
	1916	**23**	—	225	5574
Kliniek „Knol"	1915	—	9	93	3274
	1916	**24**	6	101	3697
Totaal *Totaux*	1912	—	2586	27555	1026086
	1913	**3595**	2882	29139	1068093
	1914	**3641**	2857	30687	1089246
	1915	**4096**	3392	34953	1273564
	1916	**4153**	3519	38973	1381791
Krankzinnigengestichten. *Hospices d'aliénés.*					
Wilhelmina-gasthuis	1912	Wisselend naar behoefte	19	199	9680
	1913		27	236	11196
	1914		25	239	14610
	1915		49	324	13515
	1916		34	356	16420
Nederl. Israël. gesticht	1912	—	121	16	45153
	1913	**125**	120	30	44070
	1914	**125**	118	33	59303
	1915	**125**	124	17	45319
	1916	**125**	125	16	45558
Totaal *Totaux*	1912	—	140	215	54833
	1913	—	147	266	55266
	1914	—	143	272	73913
	1915	—	173	341	58834
	1916	—	159	372	61978

[1] Geopend 2 Maart 1915.

79. Gemiddeld aantal verpleegdagen per verpleegde in de ziekenhuizen.[1]

Nombre moyen des journées de malades par malade traité dans les hôpitaux.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	1912	1913	1914	1915	1916
Binnen-Gasthuis	40	39	40	42	40
Wilhelmina-Gasthuis	31	32	32	33	34
Vereeniging voor Ziekenverpleging	19	17	21	23	22
Burgerziekenhuis	43	43	43	39	36
Boerhaave-kliniek	22	23	25	21	22
Ned. Herv. Diac.-inrichting	31	37	35	34	35
Geref. Vereen. v. Ziekenverpleging	46	43	45	41	44
Luthersche Diaconessen-inrichting[2]	68	76	73	72	63
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	45	42	41	48	48
Ned.-Israël. Ziekenhuis[3]	40	37	40	44	39
Port. „ Ziekenhuis	38	39	33	38	33
Emma-Kinderziekenhuis	32	30	31	30	39
Inrichting voor Ooglijders	20	19	20	22	20
Militair Hospitaal	24	21	20	23	20
Gasthuis voor vallende ziekten	94	92	89	68	66
Psychiatrische en Neurologische kliniek	112	108	110	85	86
Ver. „Het Ned. Kankerinstituut”	—	—	—	27	25
Kliniek Knol	—	—	—	35	37

[1]) Verkregen door deeling van het aantal in den loop van het jaar ingekomen zieken op het totaal aantal verpleegdagen (zie tabel 78).
Le total des journées de malades divisé par le nombre des malades entrés dans l'année (voir tableau 78).

[2]) In dit ziekenhuis worden eenige hoogbejaarden onafgebroken verpleegd.

[3]) Met uitzondering van de verpleegde krankzinnigen.

80. Verpleging van gemeente-patienten in de particuliere ziekenhuizen.

Traitement de malades à la charge de la municipalité dans les hôpitaux privés subventionnés.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	1913				1914				1915				1916			
	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*
				f				*f*				*f*				*f*
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	2614	134536	51	121361.—	2595	126637	49	116889.35	2424	140600	58	129040.30	2415	138769	57	126397.10
Nederl. Israël. Ziekenhuis	1070	42024	39	45869.35	1085	44246	41	49012.15	1055	46008	44	51530.35	1101	42982	39	47122.30
Gereform. Ziekenverpleging	406	21901	54	26855.50	421	22256	53	27060.80	445	24856	56	28436.60	397	25087	63	29062.50
Luth. Diac. Inrichting	240	19373	80	21646.45	232	17720	76	20409.20	306	19002	62	21056.75	285	17477	61	20027.95
Port. Israël. Ziekenhuis	85	4007	47	4552.45	118	4119	35	4824.70	84	4341	52	4809.—	109	6139	56	7046.50
Ned. Herv. Diac. Inrichting	129	7519	58	9158.70	85	4521	53	5806.55	133	5532	42	7133.50	127	5564	44	7264.15
Gasthuis v. d. Nederl. Vereeniging tegen vallende ziekte	32	3094	96	3445.55	53	4318	81	4901.35	59	3936	67	4441.45	57	3975	70	4356.35
Emma-Kinderziekenhuis	380	14600	38	18214.08	335	14600	44	16698.70	382	14600	38	17066.85	290	14640	50	16723.45
Psych. Neurol. Kliniek	26	1794	69	2160.35	44	3688	84	4962.45	70	5540	79	6736.80	91	5626	62	6286.05
Zee-Hospitium te Katwijk	—	—	—	—	—	104	—	104.—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toeslag wegens tijdsomstandigheden *Supplément à cause de circonstances exceptionnelles,*				—				—				—				13189.20
Totaal *Totaux*	4982	248848	50	253263.43	4968	242209	49	250669.25	4958	264415	53	270251.60	4872	260259	53	277475.55

81. Poliklinische behandeling in de ziekenhuizen.

G. V.; M. G. *Consultations gratuites dans les hôpitaux.*

		1912	1913	1914	1915	1916
Gem. Geneesk. Dienst. [1] *Service médical municipal.*						
Oogziekten *Maladies des yeux*	Tot. pers. „ cons.	7013 24634	7452 24535	7917 28291	8402 28920	8147 30687
Keel-, neus- en oorziekten *Maladies de la gorge, du nez et des oreilles*	„ pers. „ cons.	3279 10278	3570 10452	3279 10388	3545 10254	3492 10626
Ziekten der urinewegen *Maladies des voies urinaires*	„ pers. „ cons.	331 4554	460 4352	496 4993	499 5227	330 4322
Syphilis en huidziekten *Maladies syphilitiques et cutanées*	„ pers. „ cons.	2624 10954	3412 11264	4023 12239	4131 12445	3823 13660
Zenuwziekten en electrotherapie *Névropathes*	„ pers. „ cons.	680 5523	723 8192	758 9464	980 8235	1194 9585
Tand- en mondziekten *Maladies des dents et de la bouche*	„ pers. „ cons.	424 1049	523 1178	524 1289	534 1259	494 1493
Orthopaedie *Orthopaedie*	„ pers. „ cons.	794 1071	809 1867	876 1958	1043 1992	1057 2054
Gynaecologie *Gynécologie*	„ pers. „ cons.	— —	? 7312	? 7510	? 7492	1824 8080
In de polikliniek voor Finsen-lichtbehandeling werden in 1914 31, in 1915 37, 1916 47 personen in behandeling genomen.						
Gemeentelijke Ziekenhuizen. *Hôpitaux municipaux.*						
Geneesheer-Directeur Binnen-Gasthuis	„ pers. „ cons.	325 375	288 614	386 672	472 651	365 688
Prof. Pel	„ pers. „ cons.	533 827	539 755	460 712	508 891	497 580
„ Winkler	„ pers. „ cons.	373 1121	346 933	370 937	176 549	— —
„ Lanz	„ pers. „ cons.	1796 5918	1935 5405	2115 5834	1888 4552	2160 3294
„ Rotgans	„ pers. „ cons.	1110 3637	1062 3522	1073 3842	1037 3318	1050 2609
Obstetrie *Obstétrique*	„ pers. „ cons.	? 6724	726 ?	1056 ?	1230 ?	1448 ?
Particuliere Ziekenhuizen *Hôpitaux privés*						
Nederl.-Israël. ziekenhuis	pers.	1045	1417	1513	1260	1178
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	„	5208	5645	6137	5626	6944
Gereformeerde Ziekenverpleging	„	1125	1016	1029	1058	1127
Gynaecologische (Boerhaave) Kliniek	„	408	421	385	407	475
Emma-Kinderziekenhuis	„	4195	4804	5036	4439	4664
Inrichting voor ooglijders	„	10621	10173	9620	9870	9877
Gasthuis der Ned. vereen. tegen vallende ziekten	„	180	180	226	309	344
Psych. en Neurologische Kliniek	„	90	102	205	191	334
Burgerziekenhuis	„	?	?	?	?	2514
Ver. Het Ned. Kankerinstituut	„	—	—	—	90	148

[1] Zie voor de behandeling van schoolkinderen lijdende aan favus, tabel 75.
Voir pour le traitement d'enfants souffrant de teigne tableau 75.

§ 5. **Waterververschíng, stadsreiniging, rioleering en afvoer van faecaliën.**

Renouvellement de l'eau, assainissement, égouts, vidange.

82. WATERVERVERSCHING DOOR DE ZUIDERZEESLUIZEN EN HET STOOMGEMAAL TE ZEEBURG.

G. V. en R. V. *Renouvellement de l'eau des canaux de la ville par les écluses du Zuiderzee et les machines à vapeur à Zeeburg.*

Jaren *Années*	Aantal nachten, waarin Zuiderzee-water werd toegelaten *Nombre des nuits pendant lesquelles l'eau du Zuiderzee est admise dans les canaux urbains*	Aantal uren waarin door de sluis te Zeeburg is gesueerd *Nombre des heures pendant lesquelles l'eau est sortie par les écluses de Zeeburg*	Aantal uren, waarin het stoomgemaal te Zeeburg in werking was *Nombre des heures pendant lesquelles les machines à Zeeburg ont fonctionné*		Hoeveelheid M³ water door het stoomgemaal verplaatst *Nombre des M³ d'eau élevés par les machines*		Kosten *Dépenses*
			Bij hoogen waterstand *Pendant le niveau haut de la mer*	Voor de ververschíng der Singelgracht *Pour le renouvellement de l'eau du Singelgracht*	Bij hoogen waterstand *Pendant le niveau haut de la mer*	Voor de ververschíng der Singelgracht *Pour le renouvellement de l'eau du Singelgracht*	
1912	216	268	413	632	17,863,015	32,395,545	*f* 97.824.77
1913	197	623	378	744	14,939,985	33,186,504	45.310.58
1914	200	550	311	716	15,562,334	40,220,692	40.910.58⁵
1915	277	558	131	—	6,427,848	—	29,766,42⁵
1916	285	655	45	—	2,192,743	—	30.062.14

G. V.

83. Stadsreiniging Werkzaamheden van den dienst.

Assainissement. Travaux du service.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Vegen van den openbaren weg (oppervlakte in H.A.)	388	396	401	409	412	Nettoiement des rues (superficie en H.A.)
Inzamelen van asch en vuilnis (M^3)	293590	319448	321441	314225	311608	Enlèvement de cendres et immondices (M^3).
„ „ drijvend vuil (schuitvrachten)	860	837	800	693	635	„ d'ordures flottantes (bateaux).
„ „ faecaliën (M^3) [1]	292189	251138	188661	110991	13485	„ de vidanges (M^3).
Reiniging van urinoirs (aantal)	298	295	294	287	286	Urinoirs (nombre).
„ „ riolen (M. hoofdriool.)	25632	25035	25726	25400	26579	Egouts (M.)
Baggeren (M^3)	88267	88512	81336	90633	81971	Travaux de dragage (M^3).
Straatbesproeien (dagen)	130	142	136	127	119	Arrosage des rues (nombre des jours).
„ (nachten)	82	94	81	87	80	„ „ „ („ „ nuits).
„ (M^3 water gebruikt)	187000	170400	148600	158000	153500	„ „ „ (M^3 d'eau usée).
Sneeuwopruimen (dagen)	8	6	—	3	6	Enlèvement des neiges (nombre des jours).
Ammoniakfabriek { verwerkte faecaliën (M^3)	125489	129852	117127	83640	17655	Fabrique d'ammoniaque { matières traitées (M^3).
Ammoniakfabriek { verkregen zwavelzure ammoniak (K.G.)	707000	721200	610000	430000	98800	Fabrique d'ammoniaque { sulfate d'ammoniaque obtenu (K.G.)

[1]) Verminderd door afvoer per riool. Het Liernurstelsel is in 1916 opgeheven.

Bijl. R. V.

84. Kosten van den dienst der Stadsreiniging.

Frais du Service de l'assainissement.

Jaar *Année*	Uitgaven *Dépenses*: Algemeene dienst (inclusief pensioenen en uitkeeringen ingevolge de Ongevallenwet) *Service général*	Staldienst *Service des écuries*	Materiaal *Matériel*	Inzameling van vuilnis, reiniging en besproeiing van den openbaren weg *Enlèvement des immondices, nettoiement et arrosage des rues*	Reiniging van putten, riolen en urinoirs *Nettoiement des égouts et urinoirs*	Beltdienst *Triage et classement des ordures*	Baggerwerk *Dragage*	Inzameling van faecaliën *Vidanges*	Rente van leeninggelden en in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêt de capitaux et de la valeur de terrain municipal*	Aflossing van leeninggelden *Amortissement de capitaux*	Totaal *Totaux*	Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	169403.30^5	86051.63	90978.72^5	271060.83	78436.08	236946.61	67947.45	252622.14^5	47886.53^5	14121.95	1316455.26	231159.75	1085295.51
1911	155685.34	92493.76^5	89903.34	266629.35^5	82042.99	235222.84	64492.69^5	235149.16	54746.54	21543.31	1297909.33^5	216628.35	1081280.98^5
1912	157252.55^5	92694.60	79636.50	293123.64^5	86294.02	251648.86	56620.95	244847.82	54025.58	22092.42	1338236.95	198754.01^5	1338236.93^5
1913	163260.02^5	97875.76	88145.27^5	320500.74^5	99900.48	256534.09^5	59223.74^5	241151.14	52726.97^5	22736.39^5	1402054.63^5	197999.79	1204054.84^5
1914	215489.55^5	98200.36^5	95628.80^5	311711.32^5	102238.24	252544.67^5	68913.84^5	187203.21	51963.85	23563.51^5	1407457.38^5	179685.63	1227771.75^5
1915	229681.32^5	130826.22	105537.09^5	328005.23	103060.96^5	267078.96	49979.38	130592.95^5	51172.43^5	24235.39^5	1420169.96	243478.37	1176691.59
1916	240187.04	136442.32	121696.90	389069.75^5	114690.86	275864.03^5	65648.48	86039.78^5	50359.97^5	24878.30^5	1504877.45^5	291019.80^5	1213857.65

85. Kosten van den geheelen reinigingsdienst der gemeente.

Frais des travaux municipaux d'assainissement.

Jaar *Année*	Zuivere kosten der stadsreiniging *Frais nets du service de l'assainissement*	Onderhoud van riolen, goten en urinoirs *Entretien des égouts et urinoirs*	Verzamelen van puin *Enlèvement de décombres*	Ingebruikstelling en bediening nieuw riolennet en opruiming Liernurwerken *Installation des nouveaux égouts et enlèvement de la canalisation système Liernur*	Totaal *Totaux*	Uitkeering der ammoniakfabriek *Redevances de la fabrique d'ammoniaque*	Zuivere kosten — *Frais nets* Absoluut *Chiffres absolus*	Zuivere kosten — *Frais nets* Per hoofd der bevolking *Par habitant*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	1.085.295,51	53.051,65	38.967,31^{5}	—	1.178.314,47^{5}	39.232,63	1.139.081,84^{5}	2,—
1911	1.081.280,98^{5}	62.479.92^{5}	36.403.26	—	1.180.164,17	47.645,12	1.132.519,05	1,96
1912	1.338.236,95	50.763,19^{5}	37.141,49	3.153,58^{5}	1.429.295,22	53.568,77^{5}	1.375.726,44^{5}	2,35
1913	1.204.054,84^{5}	83.957,16^{5}	39.192,10	163.075,91	1.490.280,02	48.354,95	1.441.925,07	2,44
1914	1.227.771.75^{5}	58.019,36^{5}	42.055,06^{5}	219.710,67^{5}	1.547.556,86	25.066,97^{5}	1.522.489,89^{5}	2,53
1915 1)	1.176.691,59	49.955,85^{5}	46.400,56	160.960,80	1.434.008,80^{5}	35.935,94^{5}	1.398.072,86	2,28
1916 1)	1.213.857,65	92.376,69^{5}	44.697,71^{5}	184.280,02^{5}	1.535.212,08^{5}	29.582,20	1.505.629,88^{5}	2,42

1) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

§ 6. **Abattoir en Koelhuis.** *Abattoir et frigorifique.*

G. V.

86. In het abattoir geslachte en gekeurde beesten.

Bêtes abattues et examinées à l'abattoir municipal.

Jaren *Années*	Van Gemeentewege gekeurd *Inspections par le service de surveillance municipal*								Zoowel van Gemeente- als van Rijkswege gekeurd *Inspections par le service de surveillance municipal de même que par celui de l'Etat* 1)					Totaal aantal stuks *Total des pièces*
	Runderen *Boeufs, vaches*	Vette en graskalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen en lammeren *Moutons, agneaux*	Bokken en geiten *Boucs, chèvres*	Varkens *Porcs*	Paarden *Chevaux*	Ezels — *Anes*	Runderen *Boeufs, vaches*	Vette- en graskalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen en lammeren *Moutons agneaux*	Varkens *Porcs*	
1912	38675	15486	18873	11662	316	66949	6930	4	—	—	—	—	6278	165173
1913	38231	14875	16371	9458	1008	68491	6381	2	—	10	19	—	12284	167130
1914	38249	13748	13944	9140	726	81449	4656	2	3571	—	1210	—	19828	186523
1915	43535	14257	19523	9018	1192	61682	1720	1	1291	318	594	4619	14672	172422
1916	41915	15607	29803	30449	628	70413	741	2	693	—	2398	398	21819	214866

1) Hieronder begrepen de alleen van Rijkswege gekeurde dieren.
Y compris le bétail inspecté seulement par le Service de surveillance de l'Etat.

G. V.

87. **Koelhuis.** *Frigorifique.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Aantal verhuurde cellen . . . . *Nombre de cases louées*	82	91	125	137	141
K.G. ijs verkocht . . . . *Kilos de glace vendue*	181,875	1260,400	1670,500	2599,425	3072,700

88. Elders geslachte en ter keuring naar het abattoir gevoerde beesten.

Bêtes abattues ailleurs et examinées à l'abattoir municipal

G. V.

Jaren *Années*	Runderen *Gros betail*						Vette- en graskalveren *Veaux*		Nuchtere kalveren *Veaux de lait*		Schapen, bokken, geiten *Moutons, boucs, chèvres*		Varkens *Porcs*		Paarden *Chevaux*	
	Aantal dieren *Bêtes*	Hiervan Argentijnsche *Dont d'Argentine*	Vierendeelen *Quartiers*	Vleesch KG. *Viande KG.*	Vet KG. *Graisse KG.*	Afval KG. *Abatis KG.*	Aantal dieren *Bêtes*	Vleesch en afval KG. *Viande et abatis KG.*	Aantal dieren *Bêtes*	Vleesch KG. *Viande KG.*	Aantal dieren *Bêtes*	Vleesch, vet en afval KG. *Viande, graisse, abatis KG.*	Aantal dieren *Bêtes*	Vleesch en reuzel KG. *Viande et graisse KG.*	Aantal dieren *Bêtes*	Vleesch KG. *Viande KG.*
1912	1444½	—	6	48763	78683	240880	49½	12874	163	—	296	27	2179	13033	38	—
1913	2910	2083	3	43375	103441	284414	71	5994	218	—	322	95	335	35426	34	171
1914	1823	928	—	35454	84189	351421	68½	6515	515	—	291	1253	548	51315	29	—
1915	769½	129	—	41099	74622	988156	53½	2871	80	585	310	9412	158	55671	67	—
1916	834½	136	—	36931	43846	1429246½	27	452	486	17007	245	28628	97	34577	24	—

89. Financiën van veemarkt en abattoir. 1)

Finances du marché aux bestiaux et de l'abattoir.

Jaar *Année*	Ontvangsten *Recettes*: Slachtgeld en slachtloon *Droits d'abattage et salaires des abatteurs*	Stalgeld en huur *Stabulation d'animaux et loyers*	Markt-, stand- en halgeld *Droits de place*	Keur- en weegloon *Droits d'expertise et de pesage*	Andere ontvangsten *Autres recettes*	Totaal *Totaux*	Uitgaven *Dépenses*: Traktementen, loonen, pensioenen, enz. *Salaires, etc.*	Brandstoffen, gas en water *Eclairage, chauffage et eau*	Onderhoud en materiaal *Entretien et matériaux*	Rente van leeninggelden en in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts des emprunts et des terrains municipaux*	Aflossing van leeninggelden *Amortissement des emprunts*	Andere uitgaven *Autres dépenses*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1912	151442.75	23086.52	22374.90	16619.93^5	20180.25^5	233704.36	93518.80	22747.60	27097.11^5	90102.18	27925.89^5	6465.51	267857.10
1913	151139.55	23325.47^5	29487.85	19618.94^5	23107.99^5	246679.81^5	98675.73^5	20633.18^5	24120.60^5	92474.64^5	28715.11	8270.50^5	272889.78^5
1914	203766.90	25013.41^5	34303.95	23211.89^5	24695.11^5	310991.27^5	106048.54	22982.05^5	20558.19	111335.96^5	36277.58^5	6671.60^5	303873.94 2)
1915	233539.25	27301.70	32632.70	33633.07	37952.13	365058.85	111163.07^5	27456.08^5	31264.50^5	114193.29	37286.63	14135.84^5	335499.43 2)
1916	264803.20	33838.02	36564.85	40861.95	32588.22	408656.24	118884.61^5	35398.93	33565.62	121288.80	39848.74^5	12441.18^5	361427.89^5 2)

1) Zie voor de financiën van het koelhuis tabel 139. *Pour les finances de la frigorifique voir tableau 139.*

2) De uitgaven zullen stijgen, zoodra de rente en aflossing van het geheele kapitaal, dat thans voor uitbreiding wordt aangewend, in rekening wordt gebracht.

§ 7. Andere onderwerpen. *Autres matières.*

90. Aantal gevaccineerde personen.

G. V.

Nombre des personnes vaccinées.

	1912	1913	1914	1915	1916
Door het Amst. Genootschap ter bevordering van koepokinenting van minvermogenden *Par la société Amsterdamoise pour la vulgarisation de la vaccination*	5021	5147	8367	5663	7155
Door genees- en heelkundigen . . . . *Par des médecins*	7318	7007	6449	6714	12555 [1])

[1]) Toename in verband met het voorkomen van eenige pokkengevallen. Wegens dezelfde oorzaak zijn bovendien nog door de gemeente, door ziekenfondsen en anderen ± **300.000** inentingen verricht.

91. Gebruik der begraafplaatsen.

G. V.

Nombre des inhumations.

Jaren *Années*	Oosterbegraafplaats *Cimetière municipal Est*	Westerbegraafplaats *Cimetière municipal Ouest*	De Liefde	Huis te Vraag en elders te Sloten	Zorgvlied	Ned. Israël. begraafplaats Zeeburg	Ned. Israël. begraafplaats Muiderberg	Ned. Israël. begraafplaats Diemen	Portug. Israël. begraafplaats te Ouderkerk	St. Barbara	Vredenhof	Buitenveldert	Andere *Autres*	Totaal *Totaux*
1912	2377	218	20	489	187	399	227	—	43	1300	1433	217	215	7125
1913	2408	225	14	445	169	402	205	—	38	1331	1498	261	245	7241
1914	2526	256	13	461	165	215	241	205	64	1434	1474	227	286	7567
1915	2465	254	18	478	183	56	247	339	47	1440	1591	256	222	7596 [1])
1916	2801	258	16	505	188	65	261	375	72	1502	1551	284	263	8141 [2])

[1]) Bovendien zijn naar het Crematorium Westerveld 6 lijken vervoerd ter verbranding. *En outre 6 crémations.*
[2]) „ „ „ „ „ „ 8 „ „ „ „ . „ „ 8 „

92. Gebruik der bad- en zweminrichtingen.
Fréquentation des établissements de bains.

Naam der inrichting / *Désignation de l'établissement*		1914 Mannen *Hommes*	1914 Vrouwen *Femmes*	1914 Totaal *Totaux*	1915 Mannen *Hommes*	1915 Vrouwen *Femmes*	1915 Totaal *Totaux*	1916 Mannen *Hommes*	1916 Vrouwen *Femmes*	1916 Totaal *Totaux*
Gemeentelijke inrichtingen. *Établissements municipaux*										
Westerdoksdijk	Buitenbaden	117.439	—	117.439	105.274	—	105.274	108.065	—	108.065
Dijksgracht	„	95.887	63.257	159.144	89.049	61.451	150.500	56.152	47.562	103.714
Nieuwe Diep	„	140.751	—	140.751	100.479	—	100.479	62.068	—	62.068
Badhuis Funenkade	Kuipbaden	—	8.776	8.776	—	9.157	9.157	—	8.847	8.847
	Douchebaden	60.456	5.048	65.504	67.035	5.360	72.395	63.496	4.867	68.363
Zaanstraat	Kuipbaden	—	—	—	—	—	—	3.990	13.042	17.032
	Douchebaden	—	—	—	—	—	—	19.663	1.979	21.642
Schoolkinderbad Fred. Hendrikstraat	„	49.830	37.426	87.256	49.789	41.359	91.148	50.121	36.335	86.456
„ Weesperplein	„	47.284	25.706	72.990	51.162	29.230	80.392	57.705	34.765	92.470
Schoolbaden	„	7.740	5.182	12.922	7.141	4.396	11.537	10.048	9.126	19.174
Particuliere inrichtingen. *Établissements privés.*										
Van Heemstede Obelt	Buitenbaden	73.341	25.543	98.884	65.157	35.139	100.296	50.647	34.085	84.732
	Kuipbaden	4.705	2.083	6.788	7.825	508	8,333	12.310	831	13.141
	Douchebaden	10.386	3.522	13.908	27.123	781	27.904	33.928	833	34.761
Zweminrichting Westerdoksdijk (Harts)	Buitenbaden	68.800	—	68.800	76.074	—	76.074	77.780	—	77.780
Heiligeweg	Bassinbaden	89.643	37.647	127.290	94.333	41.236	135.569	99.852	43.894	143.746
	Kuipbaden	89.351	33.330	122.681	94.083	35.570	129.653	98.007	35.452	133.459
	Andere	4.603	—	4.603	4.507	—	4.507	4.816	—	4.816
Amsteldijk	Kuipbaden	13.180	6.553	19.733	14.064	6.538	20.602	15.600	7.853	23.453
Volksbadhuis buurt YY	Douchebaden	37.736	10.289	48.025	39.292	11.764	51.056	40.221	11.831	52.052
„ J. D. Meijerplein	„	56.758	9.307	66.065	58.122	10.325	68.447	57.406	10.701	68.107
„ „Sparta”	Kuipbaden	12.366	6.651	19.017	11.816	7.245	19.061	14.444	10.149	24.593
	Douchebaden	40.867	4.037	44.904	42.862	5.011	47.873	47.520	5.509	53.029
Maatschappij voor Volkswoningen	Kuipbaden [1]	24.134	6.874	31.295[1]	26.393	7.901	34.556[1]	27.843	8.619	36.697[1]
Bouwmaatschappij „Jordaan”	„	3.219	701	3.920	3.176	632	3.808	3.521	823	4.344
	Douchebaden	7.546	137	7.683	7.203	122	7.325	8.063	158	8.221
Zuiderbad	Bassinbaden	85.977	47.438	133.415	83.571	41.576	125.147	89.953	47.549	137.502
Samen *Ensemble*		1.141.999	339.507	1.481.793	1.125.530	355.301	1.481.093	1.113.219	374.810	1.488.264

[1]) Hieronder 287, 262, 235 kinderen.

§ 8.

93. UITGAVEN, ONTVANGSTEN, ZUIVERE KOSTEN EN ZUIVERE KOSTEN PER HOOFD DER BEVOLKING MET BETREKKING TOT DE GEMEENTELIJKE SANITAIRE INSTELLINGEN EN MAATREGELEN.

Dépenses, recettes, frais nets et frais nets par habitant pour l'hygiène publique.

R. V. a = Uitgaven. *Depenses.* b = Ontvangsten *Recettes.* c = Zuivere kosten. *Frais nets.*

Onderwerp *Désignation*		1911	1912	1913	1914	1915
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Gezondheidscommissie . . . . *Commission sanitaire*	a	2764.62^5	2494.36^5	3124.54^5	3203.84	2990.25
Gezondheidsdienst *Service sanitaire*						
Keuring van voedingsmiddelen, bestrijding van besmettelijke ziekten, ontsmettingen, vaccine *Contrôle des denrées alimentaires, la lutte contre les maladies contagieuses, désinfection, vaccinations*	a	96462.50	92543.77	96699.56^5	125884.08^5	104174.45^5
Hygiënisch schooltoezicht . . . . *Inspection sanitaire des écoles*	a	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—
Tezamen *Ensemble*. .	a	99462.50	95543.77	99699.56^5	128884.08^5	107174.45^5
	b	3090.91	4836.40^5	18227.18^5	18471.23	17749.23
	c	96371.59	90707.36^5	81472.38	110412.85^5	89425.22^5
Geneeskundige dienst . . . . *Service médical*	a	148631.12	126970.80^5	131211.42	176307.07^5	171091.15^5
Geneeskundige armenzorg . . . . *Assistance médicale*	a	133582.08	161665.95	181353.08	185392.73	206474.05
Geneeskundig schooltoezicht . . *Inspection médicale des élèves*	a	13074.72	13066.76^5	14556.87^5	15520.87	16250.60^5
Behandeling van favus . . . . . *Traitement des enfants souffrant de teigne*	a	11554.17^5	11360.25	11664.64	10528.05	10410.43^5
Speciaal gymnastiekonderwijs . . *Gymnastique orthopédique*	a	—	—	2078.94^5	3613.51	4774.84
Spraakonderwijs . . . . *Cours de l'artic. de la parole*	a	5574.71^5	5263.49	5337.59	4751.56	4728.55
Totaal *Totaux*. . .	a	312416.81	318327.26	346202.55	396113.79^5	413729.63^5
	b	74885.63	68146.68^5	81015.57	115094.90^5	119450.08^5
	c	237531.18	250180.57^5	265186.98	281018.89	294279.55
Subsidie aan de gem. ziekenhuizen . *Subvention aux hôpitaux municipaux*	a	948313.28	1164392.99	1234385.32	1346195.20^5	1610412.98
Tijdelijk ziekenhuis in het Burgerweeshuis . . . . *Hôpital temporaire dans l'orphelinat municipal*	a	—	—	—	—	23855.89
Kosten van verpleging in particuliere ziekenhuizen . . . . *Traitement d'indigents dans les hôpitaux privés*	a	212421.68	284767.62	274022.16	268071.20	270251.60
Bijdrage van minvermogenden . . *Payé par des indigents*	b	17086.35	19680.05	20758.73	17401.95	18572.50
	c	195335.33	265087.57	253263.43	250669.25	288824.10
Begraafplaatsen . . . . *Cimetières*	a	18418.54^5	17794.46^5	24009.29	20317.86^5	23214.45^5
	b	28155.68^5	31530.65	35165.30	36720.30	39434.53
	c	— 9737.14	—13736.18^5	—11156.01	—16402.43^5	—16220.07^5

VERVOLG. *Suite.*

Onderwerp *Désignation*		1911	1912	1913	1914	1915
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Bouw- en woningtoezicht en woningdienst . . . . *Inspection des constructions et des habitations*	a	92252.64^5	103007.14^5	112943.18^5	133248.48	137898.57
Reiniging (riolen, goten, urinoirs, straatreiniging, inzameling van puin en faecaliën	a	1267682.46^5	1301961.13	1562094.29	1638079.03	1536470.21
	b	261749.24	247974.54	241672.16^5	201959.47^5	275401.60
Assainissement (égouts, urinoirs, nettoiement des rues, vidanges et décombres)	c	1005933.22^5	1053986.59	1320422.12^5	1436119.55^5	1261068.61
Waterverversching . . . . *Renouvellement de l'eau*	a	36893.27^5	97824.77	45310.58	40910.58^5	29766.42^5
Abattoir en Veemarkt . . . . *Abattoir et marché aux bestiaux*	a	140655.54	145899.20^5	146632.75	148407.91	173219.77
	b	224945.08	233176.12	246290.26	310558.04	364794.10^5
	c	—84289.54	—87276.91^5	—99657.51	--162150.13	--191574.33^5
Koelhuis . . . . *Frigorifique*	a	—	9809.29^5	17715.30^5	19551.82^5	20954.29^5
	b	—	10404.86^5	19264.29	26373.54^5	39039.06^5
	c	—	—595.57	—1548.98^5	—6821.72	—18084.77^5
Zwem- en badinrichtingen . . . . . *Etablissements de bains*	a	17120.66^5	33973.25^5	17737.42^5	59310.98^5	53481.94^5
	b	3553.07	3951.13	4394.63	4994.11	5752.26
	c	13567.59^5	30022.12^5	13342.79^5	54316.87^5	47729 68^5
Schoolbaden . . . . *Bains d'école*	a	9714.82	10914 03^5	11895.75	10057.59	11791.23^5
Subsidies *Subventions*						
Gezondheids- en vacantie-kolonies *Colonies de vacances*	a	2200.—	3000.—	3200.—	3250.—	3250.—
Andere . . . . *Autres*	a	2250.—	2565.20	6453.44^5	12370.—	12628.35
Totaal *Totaux* . . .	a	3162566.85	3592274.50^5	3904926.16	4227972.39^5	4431090.06^5
	b	613465.96^5	619700.44^5	666788.13	731573.55^5	880193.37^5
	c	2549100.88^5	2972574.06	3238138.03	3496398.84	3550896.69
Zuivere kosten per hoofd der bevolking *Frais nets par habitant*		4.41^5	5.08^5	5.47^5	5.80^5	5.79^5

N.B. Bij deze aan de gemeenterekening ontleende cijfers zijn geen uitgaven voor rente en aflossing, pensioenen en wachtgelden meegeteld.

Onder de ontvangsten van de Stadsreiniging is meegerekend de opbrengst van de Ammoniakfabriek.

Onder de uitgaven voor Zwem- en badinriohtingen zijn de kosten voor de Commissie van Advies inbegrepen.

Onder andere subsidies zijn opgenomen die aan Amst. Genootschap voor inenting; Verbetering van kinderbewaarplaatsen; Eerste Hulp bij Ongelukken; Huisverzorging; Zuigelingenzorg; Vereenigingen voor drankbestrijding; de Vereeniging tot instandhouding van het medisch consultatiebureau voor alcoholisme; „Willen is kunnen".

Dans les dépenses non compris intérêts et amortissements des capitaux, pensions de retraite et traitements de disponibilité.

Dans les recettes de l'Assainissement le produit de la fabrique d'ammoniaque inclus.

Dans les dépenses des établissements de bains sont compris les frais de la commission consultative.

ARMENZORG.

ASSISTANCE PUBLIQUE.

G. V.; R. V.

94. Armenzorg van gemeentewege zonder tusschenkomst van het burgerlijk armbestuur.

Assistance municipale sans intermédiaire du Bureau de Bienfaisance.

Jaar *Année*	Reisbiljetten aan passanten *Secours de route*	Nachtverblijven *Hospitalité de nuit*	Geneeskundige armenzorg buiten de ziekenhuizen *Assistance médicale hors des hôpitaux*	Verpleging van krankzinnigen 1) *Aliénés*	Verpleging in particuliere ziekenhuizen 2) *Traitement de malades dans les hôpitaux particuliers*
	Aantal personen. *Nombre des personnes.*				
1912	249	7690	40760 4)	1897	4951
1913	323	6809	38080	1981	5669
1914	769	3127 3)	35912	1992	5539
1915	805	792	39828	2091	5476
1916	643	558	38532	2128	5586
	Netto kosten. *Frais nets.*				
1912	*f* 185.15^{5}	*f* 576.75	*f* 161665.95	*f* 479686.45	*f* 260128.69
1913	199.37	510.67^{5}	181353.08	492173.94^{5}	253263.43
1914	603.48	257.07^{5}	185392.73	510197.78	250669.25
1915	696.53	70.15	206474.05	524761.25^{5}	270430.10
1916	644.38	59.10	212986.40^{5}	568222.22	273349.60

1) Aantal op 1 Januari. *Le 1er janvier.*

2) Vóór 1913 niet medegeteld het aantal verpleegden in het Emma-Kinderziekenhuis.

3) Het aantal neemt sterk af, doordat de meeste personen, die voor nachtverblijf in aanmerking komen, verwezen worden naar de toevlucht der vereeniging „Hulp voor onbehuisden".
Le nombre va diminuant la plupart des personnes étant maintenant recueillies dans un refuge particulier.

4) Aantal onder behandeling gekomen nieuwe ziektegevallen aan de Zittinglokalen en aantal personen, die hulp van vroedvrouwen ontvingen.
Nombre des nouveaux cas de maladie et des personnes assistées par les sages-femmes municipales.

G. V.; M. H. A.

95. Bedeeling door het burgerlijk armbestuur. Bedeelden naar den vorm der bedeeling.
Secours du Bureau de bienfaisance municipal. Secourus selon les modes du secours.

Jaar *Année*	Bedeelde partijen *Titulaires bénéficiers du secours*				Totaal *Totaux*		
	Wekelijksche geldbedeeling [1]) *Secours hebdomadaire en argent permanents* [1])	Brandstoffenbedeeling [2]) *Secours en combustibles* [2])	Uitsluitend losse giften [3]) *Secours incidentel, seulement* [3])		Aantal bedeelde partijen *Titulaires du secours*		Aantal bedeelde personen *Personnes*
			Alleen of hoofdzakelijk versterkende middelen *Fortifiants, seulement ou principalement*	Andere bedeeling *Autre secours*	Gezinshoofden *Ménages*	Eenloopenden *Personnes seules*	
1913	3814	196 [4])	224	279	3217	1296	14852
1914	3793	136	717	422	3671	1397	17886
1915	4628	85	3408	759	7026	1854	33295
1916	5859	156	5902	918	10652	2183	49485

[1]) Met en zonder andere bedeeling. *Avec ou sans autre secours.*
[2]) Zonder wekelijksche geldbedeeling, doch met en zonder losse giften. *Sans secours hebdomadaires en argent, mais avec ou sans secours temporaire*
[3]) Versterkende middelen, huur, kleeding, kraambedeeling, enz. *Fortifiants, loyers, vêtements, secours aux accouchées.*
[4]) Hieronder begrepen de broodbedeeling, welke na 1913 niet meer voorkomt. *Y compris le secours en pain, qui n'a pas été continué après 1913.*

G. V.; M. H. A.

96. Bedeeling door het burgerlijk armbestuur. Bedrag der uitkeeringen naar den vorm.
Secours du Bureau de bienfaisance municipal. Montant des allocations selon les modes du secours.

Jaar *Année*	Wekelijksche geldbedeeling met toeslag daarop *Secours hebdomadaire en argent avec subventions extraordin.*	Versterkende middelen uitgereikt door *Fortifiants distribués par*			Huishuur, kleeding, reisgeld, enz. *Loyers, vêtements, argent pour le voyage, etc.*	Kraambedeeling *Secours aux accouchées*	Brandstoffen *Combustibles*	Totaal *Totaux*
		Huisz. Armen *le Bureau de bienfaisance*	den Geneesk. dienst *le service médical municipal*	Totaal *Totaux*				
1913	*f* 286.203,25	*f* 9.541,02^5	*f* 12.771,96^5	*f* 22.312,99	*f* 4.167,89	*f* 1.664,75	*f* 13.252,96[1])	*f* 327.601,84
1914	292.123,85	24.923,47	15.844,08	40.767,55	5.110,96^5	2.489,97	10.558,75	351.051,08^5
1915	487.376,90	93.318,58^5	20.819,84^5	114.138,43	7.736,39	3.434,39	12.097,70	624.783,81
1916	574.813,10	172.847,41	25.896,40^5	198.743,81^5	16.038,49^5	3.636,43	16.827,40	810.059,24

[1]) W. o. de broodbedeeling à *f* 3.568,73. *Dont f 3.568,73 secours en pain.*

97. Verpleging door het burgerlijk armbestuur.

Nombre des alimentés des établissements du Bureau de bienfaisance.

Instellingen		1912	1913	1914	1915	1916	Etablissements	
Weduwenhof	Aantal verpleegden op 1 Januari	105	106	102	87	79	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice de veuves
	„ verpleegdagen	37260	36967	33223	30209	26739	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden .	104	103	95	85	73	„ moyen des alimentés	
Armenhuis	Aantal verpleegden op 1 Januari	939	935	988	980	987	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice d'indigents
	„ verpleegdagen	345842	355053	351723	355831	361669	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden .	947	972	963	975	988	„ moyen des alimentés	
Stads-bestedelingen	Aantal verpleegden op 1 Januari	509	503	467	445	481	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice des enfants assistés
	„ verpleegdagen	184429	174939	172956	169459	175256	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden .	505	479	471	462	479	„ moyen des alimentés	
Maatschappelijk ongeschikten	Aantal verpleegden op 1 Januari	300	318	336	340	365	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Epileptiques, aveugles, sourd-muets etc.
	„ verpleegdagen	115132	120609	123937	127672	138066	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden .	315	330	339	349	377	„ moyen des alimentés	
Burgerweeshuis	Aantal verpleegden op 1 Januari	124	126	111	124	129	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Orphelinat municipal
	„ verpleegdagen	44776	42936	42139	44996	48420	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden .	122	117	115	121	132	„ moyen des alimentés	
Gasthuizen	Aantal verpleegden op 1 Januari	1342	1568	1545	1766	2022	Nombre des malades au 1ier janv.	Hôpitaux
	„ opgenomenen	15098	16062	16337	18478	21451	„ „ entrés dans l'année	
	„ verpleegdagen	536413	573228	581207	672229	774479	„ „ journées de maladie	

98. Kosten der instellingen van weldadigheid

Frais des établissements du

R. V.

Jaar *Année*	Huiszittende Armen *Secours à domicile*		Weduwenhof *Hosp. mun. de veuves*		Armenhuis *Hospic. mun. d'indigents*		Stads-bestedelingen *Hospic. mun. des enfants assistés*	
	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1912	405569.93^5	393427.93^5	8907.88^5	8831.32^5	161724.13	152268.36^5	98365.58	94583.25
1913	406310.93	389917.47^5	8781.48	8220.26	162470.26^5	151000.99^5	94686.07	89959.04^5
1914	452005.40^5	426334.92^5	6551.51^5	6141.02^5	165059.07^5	143334.17	97672.03	95094.73^5
1915	769552.21	748501.06	6475.09	6184.05	208017.38	184286.49^5	101477.34^5	96416.23
1916	972546.65	936942.82^5	7369.10^5	7369.10^5	254804.22	225377.30^5	112885.06	110481.05

99. Zuivere kosten der

Frais nets de l'assistanc

R. V.

Naam der instelling	1912		1913		19
	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Algemeene kosten Burgerlijk Armbestuur	1745.68	1745.68	1272.19	1272.19	1100.49^5
Verpleging van krankzinnigen	467763.62	467763.62	485872.34	485872.34	510197.78
Uitkeeringen wegens hulp aan drenkelingen	1350.25	1350.25	1357.50	1357.50	1447.75
Passanten	185.15^5	185.15^5	199.37	199.37	603.48
Nachtverblijven bij de politie	576.75	576.75	510.67^5	510.67^5	243.52^5
Afkoop Armenzorg Port. Isr. Armbestuur	5208.27	5208.27	5173.87	5173.87	5305.01^5
Geneeskundige armenzorg buiten de ziekenhuizen	161665.95	161665.95	164096.55	164096.55	185392.73
Huiszittende armen	393427.93^5	365489.51^5	389917.47^5	359207.75	426334.92^5
Weduwenhof	8831.32^5	8831.32^5	8220.26	8820.26	6141.02^5
Inrichting voor Stads-Bestedelingen	94583.25	59692.79^5	89959.04^5	54036.82	95094.73^5
Maatschappelijk ongeschikten	74011.93^5	74011.93^5	78678.69	78678.69	80763.93
Armenhuis	152268.36^5	145605.40^5	151000.99^5	145631.82^5	143430.07
Burgerweeshuis	85892.37^5	—	86372.27	—	88503.98
Gasthuizen	1168308.47	1164392.99	1236929.22	1234385.32	1345680.11^5
Tijdelijk ziekenhuis in het Burgerweeshuis	—	—	—	—	—
Vergoedingen aan particuliere ziekenhuizen	270815.57	270815.57	274022.16	248353.93	268071.20
Subsidies gezondheids- en vacantiekolonies	3000.—	3000.—	3250.—	3250.—	3250.—
Armenraad	—	—	3799.74^5	3799.74^5	7894.25^5
Totaal	2889634.90	2730335.21	2980632.35^5	2794046.83^5	3169455.01

ONDER BEHEER VAN HET BURGERLIJK ARMBESTUUR.

Bureau de bienfaisance.

Maatschappelijk ongeschikten *Epileptiques, aveugles, sourdsmuets etc.*		Burgerweeshuis *Orphelinat municipal*		Gasthuizen *Hôpitaux municipaux*		Totaal *Totaux*	
Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
79714.61	74011.93^{5}	101385.78^{5}	85892.37^{5}	1338688.79^{5}	1168308.47	2194356.72	1977323.65^{5}
84259.93	78678.69	99687.16	86372.27	1416620.69^{5}	1236929.22	2272816.53	2041077.95^{5}
86525.02	80763.93	101120.88	88503.98	1543195.72	1345680.11^{5}	2452129.64^{5}	2185852.88
90746.59^{5}	85138.30^{5}	104405.76	92164.38^{5}	1797360.68^{5}	1611480.16	3077990.12^{5}	2824215.62^{5}
101372.19	95167.45	106455.31	96748.72	2294437.18^{5}	2061032.77^{5}	3849869.72	3533119.23

BURGERLIJKE ARMENZORG.

publique de la municipalité.

14	1915		1916		
Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Désignation des établissements
f	*f*	*f*	*f*	*f*	
1100.49^{5}	1117.—	1117.—	1083.73^{5}	1083.73^{5}	Dépenses générales du bureau de bienfaisance.
510197.78	524761.25^{5}	524761.25^{5}	568222.22	568222.22	Aliénés.
1447.75	1105.20	1105.20	979.45	979.45	Secours aux noyés.
603.48	696.53	696.53	644.38	644.38	Secours de route.
243.52^{5}	70.15	70.15	59.10	59.10	Hospitalité de nuit dans les bureaux de la police.
5305.01^{5}	8045.21	8045.21	8402.76	8402.76	Subvention à l'assistance des israélites portugais.
185392.73	206474.05	206474.05	212986.40^{5}	212986.40^{5}	Assistance médicale hors des hôpitaux.
397220.32	748501.06	718944.11	936942.82^{5}	900334.27^{5}	Secours à domicile.
6141.02^{5}	6184.05	6184.05	7369.10^{5}	7369.10^{5}	Hospice de veuves.
59527.98^{5}	96416.23	59851.05^{5}	110481.05	72930.88	Hospice des enfants assistés.
80763.93	85138.30^{5}	85138.30^{5}	95167.45	95167.45	Epileptiques, aveugles, sourds-muets, etc.
136267.73	184286.49^{5}	176914.94^{5}	225377.30^{5}	218123.85^{5}	Hospice d'indigents.
—	92164.38^{5}	—	96748.72	—	Orphelinat municipal.
1346195.20^{5}	1611480.16	1610412.98	2061032.77^{5}	2060613.51^{5}	Hôpitaux municipaux.
—	23855.89	23399.39	40678.08^{5}	38740.01	Hospice temporaire dans l'orphelinat municipal.
245687.25	289002.60	270430.10	294694.20	273349.60	Remboursements aux hôpitaux particuliers.
3250.—	3250.—	3250.—	6500.—	6500.—	Subventions à maisons de convalescence.
7894.25^{5}	11737.72^{5}	11737.72^{5}	14920.—	14920.—	Conseil de l'assistance publique.
2987238.47^{5}	3894286.24^{5}	3708532.05^{5}	4682289.56^{5}	4480426.74	Totaux.

100. Aantal instellingen van weldadigheid op 1 Januari 1917. [1]

Nombre des établissements de bienfaisance au 1ier janvier 1917.

Soort der instellingen	Burgerlijke instellingen *Assistance municipale*	Kerkelijke instellingen *Assistance des églises*	Bijzondere instellingen *Assistance privée*		Totaal *Totaux*	Désignation des établissements
			voor behoeftigen van een bepaalden godsdienst *aux pauvres d'un culte déterminé*	voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsd. gezindte zij behooren *aux pauvres n'importe de quelle religion*		
Huiszittende armen (bedeeling)	1	34	22	41	98	Secours à domicile
Godshuizen:						Hospice:
a. voor oude lieden en gebrekkigen	2	31	16	8	57	*a.* Maisons de retraite et hospices pour infirmes
b. voor weezen, verlaten kinderen enz.	2	9	10	3	24	*b.* hospices pour enfants
c. voor gemengde verpleging	—	6	1	2	9	*c.* hospices pour enfants, adultes et vieillards
Ziekenhuizen	1	5	—	6	12	Hôpitaux
Instellingen tot werkverschaffing	—	—	1	1	2	Assistance par le travail
Nachtverblijven	—	—	—	3	3	Refuges de nuit
Samen	6	85	50	64	205	Totaux

[1]) Zonder Politie en Geneeskundige Dienst.

101. Overzicht der burgerlijke, kerkelijke en particuliere armenzorg in 1914. [1])

Résumé de l' assistance municipale, l' assistance de l' église et l'assistance privée en 1914.

Onderscheiding	Bedeeling *Secours à domicile*	Verpleging *Traitement*		Kosten *Frais*			Désignation
	Aantal bedeelden *Indigents secourus à domicile*	Aantal verpleegden *Population des hospices et maisons de retraite*	Aantal verpleeg-dagen *Journées*	der bedeeling *des secours à domicile*	der verpleging *de traitement des orphelins, vieillards et infirmes*	Totaal *Totaux des dépenses*	
				f	*f*	*f*	
1. Armenzorg van overheidswege	5837	22037	1301506	558,005.02	2,974,847.27^{5}	3,622,602.29^{5}	1. Assistance municipale
2. Kerkelijke armenzorg . .	14381	8943	2000842	436,265.20	1,317,386.97^{5}	1,862,126.84	2. Assistance par l' église
3. Particuliere armenzorg . .							3. Assistance privée
A Instellingen bestemd voor behoeftigen van een bepaalden godsdienst . . .	2814	861	195314	44,589.36	255,228.79^{5}	307,888.55	A Institutions destinées aux pauvres d' un culte déterminé
B Instellingen bestemd voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsdienstige gezindte zij behooren [2]) .	15987	3336	469918	167,698.90	239,492.85^{5}	457,468.40	B Institutions destineés aux pauvres n'importe de quelle religion
Totaal . . . 1914	39019	35177	3967580	1,206,558,48	4,786,955.90	6,250,086.08^{5}	1914 Totaux
Totaal . . . 1910	25828	30630	—	1,055,214.42^{5}	3,829,310.23	5,174,132.78^{5}	1910 Totaux
Totaal . . . 1909	27455	31530	—	1,068,870.75^{5}	3,758,976.18^{5}	5,122,367.03	1909 Totaux
Totaal . . . 1908	27580	31140	—	1,022,719.09	3,763,010.33^{5}	5,088.112.18	1908 Totaux
Totaal . . . 1907	24079	29356	—	1,048.560.59	3,030,602.11	4,341,234.37	1907 Totaux

[1]) Zie voor kosten van de werkverschaffing en het verstrekken van nachtverblijven tabel N°. 102.
Voir pour les frais de l'assistance par le travail et des asiles de nuit tableau N°. 102.

[2]) Van het Gesticht Augustus Lopez Suasso, de Ned. Ver. v. weldadigheid tot ondersteuning van beh. Nederlanders in Brussel en de Ver. Kinderkleeding ontbreken de gegevens. *Quelques données font défaut.*

T. R. A.

102. Kosten der werkverschaffing en der toevluchten en spijsinrichtingen in 1914.

Frais de l'assistance par le travail et des asiles de nuit et de la distribution de nourriture en 1914.

Onderscheiding	Werkverschaffing *Assistance par le travail*		Toevluchten en spijsinrichtingen *Asiles de nuit et distribution de nourriture*			Désignation
	Aantal personen *Nombre des individus assistés*	Netto kosten *Frais nets*	Nacht-verblijven *Nuits de présence*	Verstrekte porties spijs *Portions de nourriture*	Netto kosten *Frais nets*	
		f			f	
1. Armenzorg van overheidswege	—	—	3429	3427	— [1]	1. Assistance municipale
2. Kerkelijke armenzorg	—	—	—	—	—	2. Assistance par l'église
3. Particuliere armenzorg:						3. Assistance privée:
A Instellingen bestemd voor behoeftigen van een bepaalden godsdienst	82	6,324.76⁵	—	—	—	A. Institutions destinées aux pauvres d'un culte déterminée
B Instellingen bestemd voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsdienstige gezindte zij behooren	157	39,669.97⁵	312272	1445092	89,239.56⁵	B. Institutions destinées aux pauvres n'importe de quelle religion
Totaal . . . 1914	239	45,994.74	316701	1448519	89,239.56⁵	1914 Totaux
1910	415	45,947.58⁵	270305	661709 [2]	103,101.12⁵	1910
1909	320	53,161.08	256088	576101 [2]	101,566.04	1909
1908	555	41,542.27⁵	235274	417933 [2]	118,804.65⁵	1908
1907	450	40,159.70⁵	194765	322654 [2]	102,548.98	1907

[1] De kosten meegeteld bij: de Armenzorg van overheidswege in tabel N⁰. 101.
[2] Zonder die van de Vereeniging „Hulp voor onbehuisden."

INSTELLINGEN TER VOORKOMING VAN ARMOEDE.

INSTITUTIONS DE PRÉVOYANCE.

Jaar	Naam der instelling	Ingelegd *Versements*	Terugbetaald *Remboursements*	Meer ingelegd dan terugbetaald *Versements excédent les remboursements*	Nieuwe boekjes *Livrets nouveaux*	Tegoed der inleggers op het eind van het jaar *Solde dû aux déposants le dernier de l'exercice*	Aantal boekjes op het eind van het jaar *Nombre des livrets existant le dernier de l'exercice*
1912	Rijkspostspaarbank [1]	*f* 12,732,925.69	*f* 12,091,717.64^{5}	*f* 641,208.04^{5}	21846	*f* 22,241,986.—	289297
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	3,882,930.98	3,936,290.94	— 53,359.96	6172	11,059,182.—	62213
	Spaarbank van den H. Antonius v. Padua (Afd. Amsterdam). .	19,264.22	18,939.70	324.52	26	85,630.—	488
	Spaarbank v. d. Alg. Arbeiders Coöperatie „De Dageraad" . .	257,042.42	168,100.40	88,942.02	497	274,194.—	1426
1913	Rijkspostspaarbank [1]	13,218,583.55	12,883,395.96	335,187.59	22267	23,275,157.—	298927
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	4,309,901.77	4,052,688.18	257,213.59	6397	11,599,343.—	64345
	Spaarbank van den H. Antonius v. Padua (Afd. Amsterdam). .	16,474.95	20,504.13	— 4,029.18	18	83,564.—	492
	Spaarbank v. d. Alg. Arbeiders Coöperatie „De Dageraad" . .	201,060.75	250,798.85	— 49,738.10	301	231,449.—	1534
1914	Rijkspostspaarbank [1]	11,034,669.31^{5}	12,431,083.35	— 1,396,414.03^{5}	17047	22,524,242.—	302760
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	3,826,469.67	7,696,798.49	— 3,870,328.82	5298	7,980,391.—	65189
	Spaarbank van den H. Antonius v. Padua (Afd. Amsterdam). .	17,003.97	37,620.45	— 20,616.48	14	65,125.—	491
	Spaarbank v. d. Alg. Arbeiders Coöperatie „De Dageraad" . .	83,481.74	201,267.19	— 117,785.45	86	?	?
1915	Rijkspostspaarbank [1]	9,235,826.60	9,747,651.48	— 511,824.88	14687	22,728,622.—	303261
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	3,697,940.27	3,081,890.44	616,049.83	4787	8,800,010.—	65663
	Spaarbank van den H. Antonius v. Padua (Afd. Amsterdam). .	11,847.33	18,568.65	— 6,721.32	11	60,105.—	467
	Spaarbank v. d. Alg. Arbeiders Coöperatie „De Dageraad" [2] .	5,532.28	48,608.37	— 43,076.09	4	—	—
1916	Rijkspostspaarbank [1]	12,359,612.27^{5}	10,431,196.31	1,928,415.96^{5}	17705	25,322,957.—	306817
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	5,178,311.87	3,757,867.50	1,420,444.37	6294	10,460,934.—	68000
	Spaarbank van den H. Antonius v. Padua (Afd. Amsterdam). .	13,919.11	11,276.60	2,642.51	18	64,520.—	455

[1] Bureaux te Amsterdam. De cijfers betreffende het aantal boekjes op het eind van het jaar en tegoed der inleggers daarop ingeschreven hebben betrekking op de boekjes, die oorspronkelijk te Amsterdam zijn uitgegeven. Voor een deel bevinden deze boekjes zich niet meer te Amsterdam, terwijl omgekeerd boekjes indertijd elders uitgegeven niet medegeteld worden, ofschoon de inlegger zich nu te Amsterdam bevindt.

[2] Opgeheven 5 Aug. 1915.

G. V.

104. Beleeningen van de Bank van Leening.
Engagements du Mont-de-Piété municipal.

Jaren *Années*	Aantal panden *Nombre des gages*: Gedurende het jaar beleend *Reçus pendant l'année*	Gelost in het jaar *Retirés pendant l'année*	Verkocht in het jaar *Vendus pendant l'année*	Bij het eind van 't jaar nog in 't bezit der bank *En magasin le 31 décembre*	Beleenersrekening. *Compte des engagements, dégagements et ventes*: Bedrag der gedurende het jaar op nieuwe panden verleende voorschotten *Montant des sommes prêtées pendant l'année*	Bedrag der aflossing, door de leeners betaald (zonder rente) *Montant des sommes remboursées pendant l'année*	Bedrag der voorschotten verleend op de gedurende het jaar verkochte panden *Montant des sommes prêtées sur les gages vendus pendant l'année*	Bedrag van het aan het eind van het jaar verschuldigde (zonder rente) *Montant des sommes prêtées sur les gages en magasin le 31 décembre (intérêts exclus)*
1912	1.285.717	1.229.636	45.631	241.539	*f* 5,548,171.65	*f* 5,246,659.20	*f* 189,539.60	*f* 1,437,335.50
1913	1.270.060	1.211.632	47.6[illegible]3	252.364	5,891,386.15	5,531,228.30	210,169.75	1,587,323.60
1914	1.123.243	1.086.141	51.896	237.570	5,118,717.70	4,937,053.75	226,681.35	1,542,306.20
1915	1.084.425	1.072.399	44.463	205.133	4,726,170.10	4,732,097.15	192,623.80	1,343,755.35
1916	1.100.413	1.072.613	34.118	198.815	5,074,877.90	5,002,088.55	143,129.90	1,273,414.80

M. B. L.

105. Aantal panden bij de Bank van Leening beleend, naar het bedrag.
Gages reçus au Mont-de-Piété d'après le montant des prêts.

Jaar *Année*	*f* 0.40—*f* 0.90	*f* 1—*f* 3	*f* 3.50—*f* 10	*f* 12—*f* 100	*f* 105—*f* 500	Totaal *Totaux*
1912	137753	810747	261472	72207	3538	1285717
1913	119780	797084	273482	75445	4269	1270060
1914	120381	696379	234403	68501	3579	1123243
1915	105743	697809	216270	61549	3054	1084425
1916	71565	700967	260690	64079	3112	1100413

106. Voorschotten op pensioenen.

Avances sur des pensions de retraite.

G. V.

	Jaren *Années*		
	1914	1915	1916
Stand der voorschotten op 1 Januari . . . . . . *Avances au 1er janvier*	55	384	547
Voorschotten gedurende het jaar verstrekt: *Avances accordées pendant l'année:*			
Aantal . . . . *Nombre*	1324	2012	2417
Bedrag . . . . *Montant*	*f* 97,407.85[5]	*f* 147,269.08[5]	*f* 184,432.01
Terugbetaalde voorschotten: *Avances remboursées:*			
Aantal . . . . *Nombre*	995	1849	2389
Bedrag . . . . *Montant*	*f* 73,513.32	*f* 136,379.94[5]	*f* 180,267.74

107. Particuliere pandhuizen.

Maisons particulières de prêts sur gages.

G. V.

	1913	1914	1915	1916
Aantal pandhuizen . . . . *Nombre des maisons de prêts sur gages*	19	19	18	18
Beleende panden . . . . *Gages engagés*	494866	459832	524878	561117
Voorschot hierop verstrekt (globaal berekend). *Montant des sommes prêtées*	*f* 1,096,000.—	*f* 989,000.—	*f* 1,045,000.—	*f* 1,247,000.—
Panden in veilingen verkocht . . . . *Gages mis en vente*	19828	26263	22926	16546
Met een opbrengst van . . . . *Produit*	*f* 22,444.80	*f* 29,444.20	*f* 33,976.90	*f* 36,280.45

108. Financiën van het Algemeen Steuncomité Amsterdam 1914.

V. P. A. S. *Finances du Comité d'assistance 1914.*

Omschrijving *Désignation*	1 Augustus—31 December *1er Août—31 Décembre* 1914	1915	1916	Totaal *Totaux*
Inkomsten *Recettes*	*f*	*f*	*f*	*f*
Giften, collecten, enz. . . . . *Dons, collectes, etc.*	612.064,94	629.913,89^{5}	332.254,81^{5}	1.574.233,65
Rente *Intérêt*	170,01	53,16	131,89	355,06
Subsidie Kon. Nat. Steuncomité . . . . . *Subvention du Comité Royal d'assistance*	270.000,—	1.544.000,—	523.451,63^{5}	2.337.451,63^{5}
Subsidie der Gemeente Amsterdam. . . . *Subvention de la commune*	182.000,—	890.500,—	495.843,57	1.568.343,57
Totaal *Totaux*	1.064.234,95	3.064.467,05^{5}	1.351.681,91	5.480.383,91^{5}
Uitgaven *Dépenses*				
Ondersteuning in geld. *Secours en argent.*				
Uitkeeringen aan de vakvereenigingen . . *Allocations à des personnes organisées*	254.625,10	583.831,86^{5}	325.441,53	1.154.440,49
Uitkeeringen aan de districten . . . . . . *Allocations à des personnes non-organisées*	604.768,54	1.284.395,39^{5}	322.775,45^{5}	2.221.397,39
Huurtoelagen . . . . *Suppléments aux loyers*	73.050,—	872.500,—	503.112,—	1.448.662,—
Kerstgave 1914 . . . . *Don spécial de Noël*	14.264,—	—	—	14.264,—
Steuncomité voor behoeftigen in den diamanthandel . . . . *Assistance à des commerçants de diamant nécessiteux*	—	47.365,23^{5}	18.232,50	65.597,73^{5}
Genootschap tot zedelijke verbetering van ontslagen gevangenen . . . . *Société pour la patronage de prisonniers libérés*	905,25	4.438,—	1.210,75	6.554,—
Consultatie-bureau voor alcoholisme . . . *Bureau de consultation d'alcoolisme*	—	4.201,45	5.086.25	9.287,70
Bijzondere ondersteuningen . . . . *Secours special*	9.115,34^{5}	27.710,30	19.875,98	56.701,62^{5}
Bureau van advies. . . . . *Bureau d'avis*	1.280,—	15.067,10	5.340,25	21.687,35
Ondersteuning in natura. *Secours en nature (aliments, etc.)*				
Vrouwencomité, Hulp voor Onbehuisden, Ned. Isr. Armbestuur	12.242,34^{5}	4.838,11^{5}	842,—	17.922,46
Geneeskundige dienst . . . . *Service médical*	725,—	6.777,95	971,05	8.474,—
Zuigelingenzorg . . . . *Secours aux nourrices*	822,—	2.930,—	449,50	4.201,50
Kleedingdepôt (incl. R. K. Vrouwenbond) . *Secours en vêtements*	7.733,85	83.327,30^{5}	40.156,71^{5}	131.217,87
Werkverschaffing. *Assistance par le travail.*				
Centr. Arbeidscommissie en werkverschaffing voor vrouwen. . . . . *Assistance par le travail pour femmes*	2.541,08^{5}	50.485,12^{5}	13.517,16^{5}	66.543,37^{5}
Schoenmakerij. . . . . *Cordonnerie*	1.990,25	20.079,28	4.325,18^{5}	26.394,71^{5}
Zusterhulp . . . . *Secours aux femmes*	2.300,—	22.402,10	9.273,30	33.975,40
Prostestantsche Werkverschaffing. . . . . *Assist. par le travail pour des Protestants*	442,25	2.833,70	2.255,30	5.531,25
Administratiekosten . . . . *Frais d'administration*	14,186,44^{5}	48.565,42^{5}	49.717,76^{5}	112.469,63^{5}
Totaal *Totaux*	1.000.991,45^{5}	3.081.748,34^{5}	1.322.582,69^{5}	5.405.322,49^{5}

OPENBAAR EN BIJZONDER ONDERWIJS.

ENSEIGNEMENT PUBLIC ET PRIVÉ.

G. V.

109. Aantal inrichtingen van onderwijs.
Nombre des établissements d'enseignement.

Aard der inrichtingen *Nature des établissements*	1912	1913	1914	1915	1916
OPENBAAR ONDERWIJS. *Enseignement public.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	14	16	17	21	23
Scholen voor gewoon lager onderwijs. *Ecoles d'enseignement primaire*	133	131	131	132	134
Scholen voor uitgebr. lager onderwijs 1e klasse. *Ecoles d'enseign. prim. sup. de la 1e classe*	39	46	47	48	51
Scholen voor uitgebr. lager onderwijs 2e klasse. *Ecoles d'enseign. prim. sup. de la 2e classe*	6	6	7	8	9
Scholen voor M. U. L. O. *Ecoles primaires supérieures.*	2	2	3	4	4
Leerschool bij de Kweekschool *Ecole d'apprentissage de l'école normale*	1	1	1	1	1
Werk- en Leerscholen. *Ecoles professionnelles pour jeunes filles*	1	1	1	2	2
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition.*	32	29	29	31	31
Avondcursussen in vreemde talen. *Cours du soir de langues étrangères*	25	24	25	26	26
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	2	2	2	2	2
Middelbaar onderwijs der gemeente *Enseignement second. de la municipalité*	9	9	9	9	10
Middelbaar onderwijs van den staat *Enseignement second. de l'Etat*	3	3	3	3	3
Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	2	2	2	2	2
Kunst onderwijs „ *des arts*	1	1	1	1	1
Militair „ „ *militaire*	2	1	1	1	1
Totaal *Totaux*	272	274	279	291	300
BIJZONDER ONDERWIJS. *Enseignement privé.* Gesubsidieerd door de gemeente. *Subventionné par la municipalité.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	13	15	15	16	16
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	—	—	—	—	—
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition.*	3	1	1	1	1
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	3	3	3	3	3
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	24	31	31	31	31
Kunst „ „ *des arts*	3	3	3	3	3
Onderwijs van bijzonderen aard en overige instellingen *Enseignement spécial et institutions diverses*	4	4	6	6	6
Totaal *Totaux*	50	57	59	60	60
Niet door de gemeente gesubsidieerd. *Non subventionné par la municipalité.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	—	21	20	18	17
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	106	107	106	106	104
Herhalings „ *Cours compl. et de répétition*	2	1	1	2	2
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [1])	9	9	12	12	13
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	11	11	10	15	15
Hooger „ „ *supérieur*	9	9	9	8	8
Kunst „ „ *des arts*	3	3	3	3	3
Onderwijs van bijz. aard. *Enseignement spécial*	1	1	1	1	1
Totaal *Totaux*	141	162	162	165	163
ALGEMEEN TOTAAL *Totaux généraux*	463	493	500	516	523

[1]) Zonder normaallessen van bijzondere personen.

110. Aantal leerlingen bij het voorbereidend onderwijs.

S. Sch.; I. A. O. *Fréquentation des écoles et classes enfantines.*

School of klasse *Ecole ou classe*	Aantal leerlingen op 1 Juli *Nombre des élèves au 1er juillet*				
	1912	1913	1914	1915	1916
	Openbaar *Public*				
Voorbereidende scholen . . . . . . *Ecoles enfantines*	4124	4471	4930	5441	6163
Voorbereidende klassen . . . . . . *Classes enfantines*	2744	2363	1884	1723	1245
Samen *Ensemble* . . .	6868	6834	6814	7164	7408
	Bijzonder *Privé*				
Scholen *Ecoles* met gem. subsidie . . . *subventionnées par la municipalité*	3004	3016	3051	3212	3220
Scholen *Ecoles* zonder gem. subsidie . . *non subventionnées par la municipalité*	—	792	922	604	728
Samen *Ensemble* . . .	3004	3808	3973	3816	3948
	Totaal *Totaux*				
Totaal *Totaux* . . .	9872	10642	10787	10980	11356

111. Bevolking der openbare lagere scholen.

Fréquentation des écoles municipales d'enseignement primaire.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Jan. *Le 15 Janv.*	Scholen voor gewoon lager onderwijs *Ecoles d'enseignement primaire*			Scholen voor uitgebr. lager onderwijs *Ecoles d'ens. prim. sup.* 1e klasse *1ière classe*[1])			Scholen voor uitgebr. lager onderwijs *Ecoles d'ens. prim. sup.* 2e klasse *2ième classe*[2])			Leerschool bij de Kweekschool *Ecole d'apprentissage de l'école normale*			Scholen M.U.L.O. *Ecoles primaires supérieures*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1912	26817	24115	50932	5299	4848	10147	581	656	1237	88	157	245	204	335	539	32989	30111	63100
1913	26068	23584	49652	5555	5093	10648	586	652	1238	91	164	255	219	346	565	32519	29839	62358
1914	25583	23263	48846	5814	5373	11187	622	668	1290	95	153	248	282	435	717	32396	29892	62288
1915	25771	23144	48915	6072	5581	11653	701	718	1419	76	142	218	420	529	949	33040	30114	63154
1916	25150	22746	47896	6281	5695	11976	758	706	1464	74	142	216	518	625	1143	32781	29914	62695
1917	24650	22442	47092	6543	5898	12441	798	745	1543	75	148	223	541	697	1238	32607	29930	62537

1) Schoolgeld *f* 20—55 per jaar. *Rétribution scolaire f 20—55 par an.*
2) „ „ 75.— per jaar. „ „ „ 75.— „ „

112. Bevolking der bijzondere lagere scholen.

Fréquentation des écoles privées d'enseignement primaire.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Jan. *Le 15 janv.*	Diaconiescholen *Ecoles des cultes religieux*			Scholen in weeshuizen en gestichten *Ecoles des hospices*			Scholen van vereenigingen *Ecoles de corporations*			Scholen door de onderwijzers zelf opgericht *Autres écoles privées*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1912	1486	1554	3040	205	175	380	10494	11072	21566	300	177	477	12485	12978	25463
1913	1442	1546	2988	149	130	279	10873	11177	22050	221	136	357	12685	12989	25674
1914	1432	1511	2943	138	142	280	11144	11338	22482	225	140	365	12939	13131	26070
1915	1496	1565	3061	117	124	241	11351	11814	23165	228	160	388	13192	13663	26855
1916	1500	1610	3110	121	130	251	11261	11885	23146	225	153	378	13107	13778	26885
1917	1510	1566	3076	113	139	252	10909	12178	23087	233	167	400	12765	14050	26815

113. Bevolking der openbare en bijzondere lagere scholen.

T. R. O. *Fréquentation des écoles municipales et privées d'enseignement primaire.*

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Openbare scholen *Ecoles municipales*	Bijzondere scholen *Ecoles privées*	Totaal *Totaux*
1912	63100	25463	88563
1913	62358	25674	88032
1914	62288	26070	88358
1915	63154	26855	90009
1916	62695	26885	89580
1917	62537	26815	89352

114. Aantal kinderen, die lager schoolonderwijs [1]) ontvingen op 15 januari, vergeleken met de bevolking op 1 januari.

Nombre des enfants recevant de l'enseignement primaire [1]) le 15ième janvier, comparé à la population de la commune le 1ier janvier.

T. R. O.

M. = mannelijk *(masculin)* V. = vrouwelijk *(féminine)* S. = samen *(ensemble)*		1912	1913	1914	1915	1916	1917
Bevolking. *Population*	M.	277863	281436	285353	292855	296800	303040
	V.	303097	306440	309902	316228	319787	325354
	S.	580960	587872	595258	609083	616587	628394
Aantal kinderen *Nombre des enfants* — Openbaar lager onderwijs *Enseignement primaire public*	M.	32989	32519	32396	33040	32781	32607
	V.	30111	29839	29892	30114	29914	29930
	S.	63100	62358	62288	63154	62695	62537
Aantal kinderen *Nombre des enfants* — Bijzonder lager onderwijs *Enseignement primaire privé*	M.	12485	12685	12939	13192	13107	12765
	V.	12978	12989	13131	13663	13778	14050
	S.	25463	25674	26070	26855	26885	26815
Aantal kinderen *Nombre des enfants* — Samen *Ensemble*	M.	45474	45204	45335	46232	45888	45372
	V.	43089	42828	43023	43777	43692	43980
	S.	88563	88032	88358	90009	89580	89352
Genoten dus openbaar lager onderwijs op 100 der bevolking *Reçurent de l'enseignement public sur 100 de la population*	M.	11.9	11.5	11.3	11.3	11.1	10.8
	V.	9.9	9.7	9.6	9.5	9.4	9.2
	S.	10.9	10.6	10.4	10.4	10.2	9.9
Idem bijzonder lager onderwijs. *Idem de l'enseignement privé*	M.	4.5	4.5	4.5	4.5	4.4	4.2
	V.	4.3	4.2	4.2	4.3	4.3	4.3
	S.	4.4	4.3	4.4	4.4	4.4	4.3
Samen *Ensemble*	M.	16.4	16.0	15.8	15.8	15.5	15.0
	V.	14.2	13.9	13.8	13.8	13.7	13.5
	S.	15.3	14.9	14.8	14.8	14.6	14.2

[1]) Het herhalingsonderwijs niet meegerekend. *Les cours de répétition non compris.*

115. Bevolking der openbare en bijzondere lagere scholen in de vier grootste gemeenten.

Fréquentation des écoles municipales et privées d'enseignement primaire dans quatre grandes villes.

G. V. O = Openbaar (*Public*); B = Bijzonder (*Privé*).

Gemeenten *Villes*	1912		1913		1914		1915		1916	
	O.	B.	O.	B.	O.	B.	O.	B.	O.	B.
Amsterdam (15 Jan.).	63100 71.25 %	25643 28.75 %	62358 70.84 %	25674 29.16 %	62288 70.50 %	26070 29.50 %	63154 70.16 %	26855 29.84 %	62695 69.99 %	26885 30.01 %
Rotterdam (1 Jan.)...	46540 68.58 %	21315 31.42 %	48071 68.52 %	22085 31.48 %	50279 68.64 %	22970 31.36 %	52278 68.42 %	24132 31.58 %	53463 68.29 %	24828 31.71 %
's-Gravenhage (1 Jan.)	23941 60 %	16218 40 %	24754 60.76 %	15985 39.24 %	25622 60.30 %	16871 39.70 %	26619 60.53 %	17358 39.47 %	26987 60.09 %	17924 39.91 %
Utrecht (15 Jan.).....	9645 48.54 %	10223 51.46 %	9830 48.56 %	10412 51.44 %	9989 48.43 %	10637 51.57 %	10388 48.40 %	11075 51.60 %	10349 47.28 %	11539 52.72 %

116. ONTSLAG DER LEERLINGEN VAN DE OPENBARE SCHOLEN VOOR GEWOON LAGER ONDERWIJS

G. V. *Elèves congédiés des écoles municipales de l'enseignement primaire.*

Jaar *Année*	Vertrokken *Congédiés*					
	zonder de geheele school te hebben doorloopen *Avant la fin des années scolaires*			na de geheele school te hebben doorloopen *Après la fin des années scolaires*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
	per 100 van het aantal dat de school verliet *par 100 des élèves qui ont été congédiés*					
1912	27,0	31,1	29,0	73,0	68,9	71,0
1913	25,2	28,0	26,5	74,8	72,0	73,5
1914	22,4	25,8	24,1	77,6	74,2	75,9
1915	24,3	30,9	27,4	75,7	69,1	72,6
1916	24,8	28,0	26,4	75,2	72,0	73,6

117. VOORTGEZET OPENBAAR LAGER ONDERWIJS.

Classes et cours complémentaires de l'enseignement primaire municipal.

a. Bevolking der vervolgklassen van de openbare lagere scholen op 1 Juli.

Fréquentation des classes complémentaires des écoles municipales primaires et primaires supérieures le 1ier juillet.

S. Sch.

	1911	1912	1913	1914	1915	1916
Eenjarige vervolgcursussen der scholen voor gewoon lager onderwijs . . . . *Cours d'un an des écoles d'enseignement primaire*	935	1007	963	965	775	690
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor gewoon lager onderwijs . . . . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire*	524	534	598	632	987	1241
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor uitgebreid lager onderwijs der 1e klasse [1]) . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire supérieur de la 1ère classe.*	89	96	95	97	105	90
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor uitgebreid lager onderwijs der 2e klasse [1]) . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire supérieur de la 2ème classe.*	88	88	94	112	103	100

[1]) Na de zomervacantie. *Après les vacances.*

b. Aantal leerlingen der avondcursussen in vreemde talen.

Fréquentation des cours du soir des lanques étrangères.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Onderwezen taal *Langue enseignée*						Totaal *Totaux*		
	Fransch *Français*		Duitsch *Allemand*		Engelsch *Anglais*				
	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	S.
1913	393	667	91	60	812	497	1296	1224	2520
1914	267	524	83	62	935	624	1285	1210	2495
1915	305	503	71	52	993	717	1369	1272	2641
1916	314	527	61	53	1012	823	1387	1403	2790
1917	296	481	46	47	1107	822	1449	1350	2799

c. Bevolking der openbare herhalingsscholen.

T. R. O. *Fréquentation des cours de répétition.*

Scholen met		Op 15 Januari *Le 15 janvier*					Ecoles avec	
		1913	1914	1915	1916	1917		
3-jar. cursus, schooljaar 12 mnd.	J.	2231	2248	2391	2131	1842	G.	Course de 3 ans, année scolaire de 12 mois.
	M.	1299	1287	1382	1277	1220	F.	
2-jar. cursus, schooljaar 8 mnd.	J.	—	—	—	—	—	G.	Course de 2 ans, année scolaire de 8 mois.
	M.	583	581	632	619	587	F.	
2-jar. cursus, schooljaar 6 mnd.	J.	560	460	592	598	510	G.	Course de 2 ans, année scolaire de 6 mois.
	M.	162	150	263	229	181	F.	
Totaal . . .	J.	2791	2708	2983	2729	2352	G.	Totaux
	M.	2044	2018	2277	2125	1988	F.	
	S.	4835	4726	5260	4854	4340	E.	

118. Bevolking der herhalingsscholen en der scholen voor volwassenen.

Fréquentation des cours de répétition et des écoles d'adultes.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Openbare *Publiques*			Bijzondere *Privées*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1912	2897	2057	4954	604	341	945	3501	2398	5899
1913	2791	2044	4835	512	283	795	3303	2327	5630
1914	2708	2018	4726	147	34	181	2855	2052	4907
1915	2983	2277	5260	125	71	196	3108	2348	5456
1916	2729	2125	4854	136	88	224	2865	2213	5078
1917	2352	1988	4340	144	72	216	2496	2060	4556

119. Bevolking der inrichtingen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen.

G. V.; T. L. S. *Fréquentation des écoles normales.*

Jaar *Année*	Gemeentelijke Kweekschool *Ecole normale municipale*				Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers *Ecole normale de dessin de l'Etat*		Bijzondere inrichtingen *Ecoles normales privées*		Totaal *Totaux*		
	Afd. A		Afd. B								
	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	Tot.
1912	47	122	92	126	49	21	254	924	442	1293	1735
1913	49	124	105	128	62	29	292	967	508	1248	1756
1914	55	129	53	102	71	21	306	1012	485	1264	1749
1915	50	138	59	81	43	18	278	1036	430	1273	1703
1916	48	125	89	112	30	17	250	920	417	1174	1591

120. Bevolking der openbare middelbare scholen [1]).

Fréquentation des établissements municipaux d'enseignement secondaire.

G. V.; S. Sch. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Jaar *Année*	1e H. B. S. met 5-j. cursus		2e H. B. S. met 5-j. cursus		3e H. B. S. met 5-j. cursus		1e H. B. S. met 3-j. cursus		2e H. B. S. met 3-j. cursus		3e H. B. S. met 3-j. cursus		4e H. B. S. met 3-j. cursus		5e H. B. S. met 3-j. cursus		H. B. S. voor meisjes	Handelsschool *Ecole de commerce*		Totaal *Totaux*		
	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	M.	J.	M.	J.	M.	S.
1912	161	40	208	56	183	59	230	74	279	42	179	30	227	84	—	—	224	234	32	1701	641	2342
1913	159	30	210	53	180	60	193	84	300	42	173	30	217	82	—	—	237	257	35	1689	653	2342
1914	160	28	203	58	186	56	200	84	330	54	192	33	223	112	—	—	247	194	34	1688	706	2394
1915	163	33	201	60	188	62	329	110	294	65	195	38	229	117	—	—	273	190	36	1789	794	2583
1916	183	45	206	59	187	80	193	93	274	75	215	43	234	119	226	66	298	194	36	1912	914	2826

1) Na de zomervacantie. *Après les vacances.*

121. Bevolking der bijzondere middelbare scholen.

G. V. *Fréquentation des établissements privés d'enseignement secondaire.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Bijz. Middelb. school voor meisjes, Gabriël Metsustraat 7	77	72	59	69	65
Bijz. Middelb. school v. meisjes, Prinsengracht 801	65	70	63	61	57
Nieuwe Middelb. school voor meisjes (Lyceum)	73	90	103	109	88
R. K. Hoogere Burgerschool met 5-jar. cursus	147	162	169	167	182
" " " " " 3-jar. " v. meisjes	—	—	26	49	74
Christelijke Hoogere Burgerschool	104	149	190	210	245

122. Bevolking der scholen voor vakonderwijs.

Fréquentation des établissements d'enseignement professionnel.

A. = Administration militaire. Ch. = Cours d'horticulture. C. = Enseignement commercial. D. = Ecole de dessin. Ma. = Ecole pour machinistes. Men. = Ecole de ménage. Mil = Ecole militaire. Mm. = Instruction marine militaire. N. = Ecole navale.
P. = Ecole professionnelle. Pf. = Ecole professionnelle pour jeunes filles. S. = Ecole des G. V.; M. I. O. oeuvres sociales. Sf. = Ecole pour sages-femmes.

	1912	1913	1914	1915	1916
Scholen van de Gemeente					
Ecoles municipales					
Handelsschool C.	.266	292	228	226	230
Werk- en Leerscholen Pf.	149	168	156	276	322
Totaal *Totaux*	415	460	384	502	552
Scholen van het Rijk					
Ecoles de l'Etat					
School v. Kunstnijverh. P.	63	44	54	46	48
Oefensch. Normaalsch. v. Teekenonderwijzers D.	30	19	25	10	4
Teekenschool Rijkswerf D.	54[2])	—	—	—	—
Rijks Kweekschool voor Vroedvrouwen Sf.	28	27	25	24	26
Opleiding Electromonteurs Mil.	26	28	32	39	57
Opl. Adsp.-administrateur b. d. Zeemacht A.	8[3])	—	—	—	—
Totaal *Totaux*	209	118	136	119	135
Bijzondere scholen					
Ecoles privées					
Handelsschool Hofland C.	92	90	88	89	102
Voortgezet Handelsonderwijs C. [1])	304	559	398	573	761
Avondscholen vereen. „Handelsonderwijs" C.	—	1163[4])	1332	1781	1920
Handelsschool 3-j. cursus der Alg. Winkeliersver. C.	124	136	135	162	167
Maatschappij voor den Werkenden Stand:					
Avondteekenschool voor Handwerklieden D.	454	465	445	500	487
Avond-ambachtsschool P.	258	299	401	412	448
Winteravond-vakteekenschool D.	782	1002	936	1015	1016
Industrieschool P.	211	219	249	213	175
1e Ambachtsschool P.	155	147	153	164	145
2e Ambachtsschool P.	344	321	351	368	365
3e Ambachtsschool P.	110	322	427	506	504
Electro-technische ambachtsschool P.	96	127	154	202	240
Avond-ambachtsschool „Concordia inter nos" P.	343	375	338	328	328
Cursus Behangerspatroonsvereeniging: „Samenwerking" P.	66	60	42	55	59
Snijcursus voor Kleermakers en Naaisters P.	35	47	36	29	51
Cursus Ned. Kappers-patroonsvereeniging P.	75	95	58	61	58

[1]) In 1912 aantal personen; in de overige jaren de inschrijvingen, waaronder voor meer dan één cursus. [2]) 1 September 1913 opgeheven. [3]) 1 Januari 1913 overgeplaatst naar Willemsoord. [4]) Vóór 1913 gerekend te behooren tot het herhalingsonderwijs.

Vervolg. *(Suite).*

	1912	1913	1914	1915	1916
Vakschool Afd. Amsterdam van den Nederlandschen Barbiers- en Kappersbond P.	—	—	—	70	73
Vakschool voor Kleermakers P.	39	32	47	36	43
Vakschool voor Schoenmakers P.	33	26	25	32	32
Vakschool voor vrouwen en kinderkleeding Pf.	48	60	65	69	81
Industrieschool voor vrouwelijke jeugd Pf.	216	212	222	216	238
Quellinusschool D.	54	54	56	63	64
Teekenschool voor Kunstambachten D.	326	319	304	321	362
Teekenschool R. K. Volksbond D.	122	116	118	114	151
Teekenschool „De Eenheid" D.	182	183	181	182	186
Teekenschool St. Jozephs-gez. vereen. D.	206	221	227	266	246
Teekenschool Patrimonium D.	306	299	251	305	359
Dagteeken- en Kunstambachtssch. v. meisjes D. P.	130	135	133	135	140
Teekenschool van de Patronaatscommissie van de parochie van de H. Anna D.	49	50	50	50	48
School voor maatschappelijk werk S.	40	38	35	38	68
Diaconessenschool P.	—	37	22	25	36
School voor asp. krankzinnigenverpleging P.	—	5	5	9	9
Middelbaar Technische School „Amsterdam" P.	378	397	390	376	368
Amsterdamsche Huishoudschool Men.	428 *)	439 *)	429 *)	294 *)	429 *)
Nieuwe Huishoudschool Men.	443 *)	581 *)	600 *)	455 *)	392 *)
Cursussen Tuinbouw Ch.	43	38	48	41	35
Zeevaartschool Zeemanshuis N.	167 1)	154 1)	190 1)	196 1)	210 1)
Kweekschool voor de Zeevaart N.	181 2)	200 2)	243 2)	252 2)	284 2)
Matrozeninstituut a. b. „Pollux" N.	30	30	30	20	30
School voor Suikerindustrie P.	—	—	117	95	97
Totaal *Totaux*	6870	9081	9331	10118	10807
Algemeen totaal *Totaux généraux*	7494	9659	9851	10739	11494

1) Over het geheele jaar.
2) Leerlingen die herhalingsonderwijs ontvingen medegeteld.
*) Volledige opleiding en enkele cursussen.

123. BEVOLKING DER OPENBARE INRICHTINGEN VOOR HOOGER ONDERWIJS.
G. V.; S. Sch. *Fréquentation des établissements municipaux d'enseignement supérieur.*

Jaar *Année*	Gymnasium *École latine*		Universiteit 1) *Université*		Totaal *Totaux*	
	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*
1912	190	122	909	187	1099	309
1913	196	120	950	212	1146	332
1914	212	131	758	259	970	390
1915	200	129	879	299	1079	428
1916	204	142	936	333	1140	475

1) Studenten en toehoorders.

124. BEVOLKING VAN EENIGE NIET-GEMEENTELIJKE INRICHTINGEN VAN HOOGER EN ANDER ONDERWIJS.

Fréquentation de quelques établissements d'enseignement supérieur et d'autre enseignement.

A. = Ecole pour aveugles. AA. = Académie d'art. Ar. = Architecture. C. d. S. = Cours du soir.
D. = Ecole de dessin. Dr. = Ecole d'art dramatique. G. = Gymnase. M. = Ecole de musique.
S. = Ecole pour sourdauds. Sém. = Séminaire. S. M. = Ecole pour sourds-muets.
T. = Ecole pour enfants mentalement arriérés. Th. = Ecole de théâtre.
G. V. U. = Université. U. P. = Université populaire.

	1912	1913	1914	1915	1916
Hooger onderwijs. *Enseignement supérieur.*					
Gereformeerd Gymnasium G.	119	115	118	138	146
Roomsch-Kath. Gymnasium G.	107	105	97	108	116
Vrije Universiteit U.	149	158	156	148	154
Evang. Luthersch Seminarium Sém.	3	5	2	2	3
Herst. Evang. Luth. Seminarium Sém.	1	1	2 [2])	—	—
Doopsgezind Seminarium Sém.	23	23	17	16	15
Ned. Israëlietisch Seminarium Sém.	47	40	43	41	39
Port. Israëlietisch Seminarium Sém.	6	10	7	13	12
Kunstonderwijs. *Enseignement d'art.*					
Rijks Akademie van Beeldende Kunsten AA.	82	82	69	75	90
Teekenschool „Hendrick de Keijser" D.	89	83	118	66	136
Tooneelschool Th.	15	17	12	9	12
Conservatorium Maatschappij van Toonkunst M.	80	91	100	89	104
Muziekschool Maatschappij van Toonkunst M.	437	348	426	403	484
Vereeniging voor vocale en dramatische kunst Dr.	35	40	15	30	28
Bouwkunstonderricht „Architectura et Amicitia" Ar.	58	72	50	41	39
Onderwijs van bijzonderen aard en overige instellingen. *Enseignement spécial et institutions diverses.*					
Instituut tot onderwijs voor blinden A.	81	72	79	77	71
School voor doofstommen SM.	52	54	61	70	75
Scholen voor spraakgebrekkigen en achterlijken T. [1])	381	396	459	551	566
Christelijke school voor zwakzinnigen T.	43	54	60	59	61
School voor slechthoorenden S.	—	—	12	36	60
Cursussen „Ons Huis b. d. Muiderpoort" C. d. S.	458	400	313	337	339
Volksuniversiteit U. P.	—	—	3153	2088	1703

[1]) Sedert 1910 genaamd „Scholen voor buitengewoon onderwijs".
[2]) Juni 1915 overgeplaatst naar Utrecht.

125. Aantal leerlingen op de scholen te Amsterdam op 1 (15) Januari.

Nombre des élèves aux écoles à Amsterdam.

Aard der inrichtingen *Nature des établissements*	1912	1913	1914	1915	1916
Openbaar onderwijs *Enseignement public*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	4124	4471	4930	5441	6163
Lager onderwijs *Enseignement primaire* [1])	63249	62526	62444	63430	63017
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	4954	4835	4726	5260	4854
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	457	497	431	389	421
Middelbaar onderwijs der gemeente *Enseign. secondaire de la municipalité*	2342	2342	2394	2583	2826
" " van den staat " " " *l'Etat*	209	118	136	119	135
Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	1408	1478	1360	1507	1615
Kunst " " *des arts*	82	82	69	75	90
Totaal *Totaux*	76825	76349	76490	78804	79121
Bijzonder onderwijs *Enseignement privé*					
a Gesubsidieerd door de Gemeente *Subventionné par la municipalité*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	3004	3016	3051	3212	3220
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	888	181	196	170	174
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [2])	373	419	442	425	346
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	5562	7663	7792	8861	9390
Kunst " " *d'art*	153	180	162	139	155
Onderwijs vau bijzonderen aard en overige instellingen *Enseignement spécial et institutions diverses*	934	904	4058	3141	2804
Totaal *Totaux*	10914	12363	15701	15948	16089
b Niet door de gemeente gesubsidieerd *Non subventionné par la municipalité*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	—	792	922	604	728
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	25463	25674	2607	26855	26815
Herhalings " *Cours compl. et de répétition*	57	—	—	54	42
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [3])	805	840	876	889	824
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	1650	1961	2149	1922	2128
Hooger " " *supérieur*	443	457	442	466	485
Kunst " " *d'art*	562	471	559	499	648
Onderwijs van bijzonderen aard. *Enseignement spécial*	81	72	79	77	71
Totaal *Totaux*	29061	30267	31097	31366	31741
Algemeen totaal *Totaux généraux*	**116800**	**118979**	**123288**	**126118**	**126951**

1) Werk- en Leerschool inbegrepen. 2) Vormscholen bewaarschool-onderwijzeressen. 3) Zonder normaallessen van bijzondere personen.

126. ONDERWIJZEND PERSONEEL BIJ HET ONDERWIJS TE AMSTERDAM OP 1 JANUARI.

Personnel enseignant de toutes les écoles à Amsterdam au 1ier janvier.

G. V.; T. M. S.; M. I. O. M. = mannen *(hommes)*. V. = vrouwen *(femmes)*.

	Aanwijzing van het onderwijs *Désignation de l'enseignement*		1912	1913	1914	1915	1916
Voorber. onderwijs [1] *Ecoles enfantines*	openbaar *public*	V.	98	114	125	137	152
	bijzonder *privé*	V.	65 [2]	73 [2]	116	116	114
	Totaal *Totaux*		163	187	241	253	266
Lager onderwijs *Enseign. primaire*	openbaar *public*	M.	1271	1283	1283	1294	1324
		V.	976	982	990	1083	1085
	bijzonder *privé*	M.	506	516	522	515	511
		V.	573	574	580	586	627
	Totaal *Totaux*		3326	3355	3375	3478	3547
Middelbaar onderwijs *Enseign. secondaire*	de gemeente *municipal*	M.	166	157	158	156	166
		V.	20	21	19	23	21
	van het rijk *de l'Etat*	M.	14	13	14	15	15
		V.	9	9	3	3	5
	bijzonder *privé*	M.	303	307	572 [3]	589 [3]	612 [3]
		V.	58	61	165 [3]	155 [3]	167 [3]
	Totaal *Totaux*		570	568	931	941	986
Openbaar hooger onderwijs *Ens. supérieur public*	Hoogleeraren *Professeurs*		64	69	68	68	68
	Andere *Autres*	M.	107	101	106	112	118
		V.	13	15	17	20	23
Bijzonder hooger onderwijs *Ens. sup. privé*		M.	57	57	63	68	69
		V.	—	—	—	1	1
	Totaal *Totaux*		241	250	254	269	279

[1]) Zonder helpsters en kweekelingen. [2]) Scholen zonder gem. subsidie niet inbegrepen. [3]) Met inbegrip van de dubbele emplooien.

127. Kosten 1) van het voorbereidend onderwijs.
Frais 1) des éeolcs enfantines.

Jaar *Année*	Openbaar onderwijs. *Enseignement municipal.* Jaarwedden, pensioenen, enz. *Salaires, pensions de retraite, etc.*	Verbouw, onderhoud, verlichting, verwarming, schoonhouden der gebouwen *Reconstruction, entretien, éclairage, chauffage et nettoiement des immeubles*	Leermiddelen en schoolmeubelen *Matériel de l'enseignement et mobilier*	Rente van leeninggeld, besteed voor scholenbouw, en van in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction d'écoles et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggeld, besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Overige uitgaven *Autres dépenses*	Totaal der uitgaven *Totaux des dépenses*	Ont-vangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets* Absoluut *Chiffres Absolus*	Zuivere kosten *Frais nets* Per hoofd der bevolking *Par habitant*	Subsidies aan het bijzonder voorbereidend onderwijs *Subventions à des écoles enfantines privées 2)*	Totale kosten van het voorbereidend onderwijs *Frais totaux des écoles enfantines*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	24,553.11^5	23,111.90	8,037.06	11,326.44^5	2,375.92	1,685.36	71,089.80	1,208.99	69,880.81	0.12	20,226.25	90,107.06
1911	44,609.42^5	23,914.40	24,746.55	20,335.88^5	2,481.04	2,505.46	118,592.76	2,102.87	116,489.89	0.20	22,913.75	139,403.64
1912	79,617.33^5	26,062.11^5	13,689.81	30,536.73	3,707.85	1,843.07^5	155,456.91^5	3,866.54	151,590.37^5	0.26	48,594.72	200,185.09^5
1913	94,506.37^5	81,947.07	10,697.37^5	32,919.18^5	6,740.20^5	1,132.82^5	227,943.03^5	4,953.92	222,989.11^5	0.38	54,418.40^5	277,407.52
1914	107,966.60^5	30,062.03	20,695.48^5	49,161.42^5	11,252.34^5	638.21	219,776.10	5,484.31	214,291.79	0,36	68,651.84	282,943.63
1915	121,710.57	40,842.25	21,854.19^5	61,510.73	11,388.83^5	1,265.29	258,571.87	5,606.33^5	252,965.53^5	0,41	67,178.27	320,143,80^5
1916 3)	146,114.27	58,170.70^5	26,679.60	62,257.37	13,253.79^5	556.75	307,032.49	7,494.12	299,538.37	0,48	71,420.20	370,958.57

1) In deze en de volgende tabellen betreffende de kosten van het onderwijs zijn bedragen, die eerst na afloop van het dienstjaar, waarop ze betrekking hebben zijn uitgegeven en ontvangen, toch op dat dienstjaar gevoegd. De kosten zijn berekend met inbegrip van pensioenen, wachtgelden enz. en rente en aflossing van geldleeningen bestemd voor scholenbouw.

Dans ce tableau-ci et les suivants concernant les frais de l'enseignement ces frais comprennent les pensions, les traitements de disponibilité et les intérêts et l'amortissement des emprunts destinés à la construction d'écoles.

2) Inclusief subsidie aan vormscholen voor onderwijzeressen aan bewaarscholen.

Subventions aux écoles normales pour institutrices d'écoles enfantines y comprises.

3) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

128. Kosten van h

Frais de l'ensei

a. Uitgaven voor h

R. V. *Dépenses de l'ensei*

Jaar *Année*	Jaarwedden, pensioenen, wachtgelden, vergoedingen voor gemis aan vrije woning voor het onderwijzend personeel *Salaires, pensions de retraite, traitements de disponibilité et suppléments aux loyers du personnel enseignant*	Onderhoud, verlichting, verwarming en schoonhouden der gebouwen [1]) *Entretien, éclairage, chauffage, et nettoiement des immeubles*	Leermiddelen, schoolmeubelen en schoolbibliotheken *Matériel d'enseignement, mobilier et bibliothèques scolaires*	Kweekschool voor onderwijzers *Ecole normale d'instituteurs et d'institutrices*	Herhalingsonderwijs en cursussen in vreemde talen *Cours complémentaires et cours du soir de langues étrangères*	Werk- en Leerschool *Ecole professionnelle ménagère*	Hygiënisch en geneeskundig schooltoezicht, favusbehandeling en schoolbaden [2]) *Inspection sanitaire, traitement d'élèves souffrant de teigne et bains scolaires*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	3,144,709.28[5]	333,334.44	148,893.87[5]	80,857.25	135,853.26[5]	18,207.37[5]	35,305.60
1911	3,143,173.—	359,006.44[5]	160,780.91	89,200.98	133,519.26	30,101.91[5] [1])	37,378.29
1912	3,401,559.47	405,133.11	183,920.86	92,842.39[5]	137,295.71[5]	19,260.10	38,341,05
1913	3,699,178.38[5]	382,554.87	233,359.29[5] [3])	95,352.58	144,574.81	22,313.45	40,617.26[5]
1914[4])	3,783,781.97[5]	401,098.75[5]	191,401.81	95,225.34	147,140.08[5]	24,172.08	42,720.02
1915[4])	3,838,320.42	410,425.22	178,395.62[5]	96,050.42[5]	156,042.02	36,539.—	46,227.11[5]
1916[4])	3,904,500.52	480,760.21[5]	229,755.12[5]	94,959.27	157,279.11	51,095.—[5]	50,675.29[5]

[1]) Incl. verbouw of bijbouw uit gewone middelen. *Y compris les dépenses de reconstruction défrayées des moyens ordinaire*

[2]) Van 1913 af incl. kosten van het speciaal gymnastiekonderwijs.
Depuis 1913 y compris les frais de la gymnastique orthopédique.

[3]) Incl. meubileering der 2de Werk- en Leerschool. *Y compris le mobilier de la 2me Ecole professionnelle ménagèr*

b. Ontvangsten en zuivere kosten.

Jaar *Année*	Ontvangsten ter zake van het openbaar lager onderwijs *Recettes de l'enseignement primaire municipal*				
	Schoolgelden *Rétributions scolaires*	Rente van kapitalen *Intérêts de capitaux*	Bijdragen van het Rijk *Subventions de l'Etat*	Ontvangsten voor het in gebruik afstaan van scholen *Recettes pour des écoles mises à la disposition de particuliers*	Diversen *Recettes diverses*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	435,418.41	4,168.22	1,306,302.80	18,993.50	3,947.14
1911	442,705.32	2,839.27	1,315,178.81	23,245.50	4,886.17
1912	450,589.13[5]	2,364.97	1,337,297.97[5]	29,974.62[5]	5,335.14
1913	457,247.79[5]	2,545.78	1,361,140.87	24,649.58[5]	3,844.61
1914 [1])	449,189.55[5]	2,665.11[5]	1,412,670.04	26,106.54[5]	4,998.91
1915 [1])	440,259.45[5]	2,906.51	1,444,889.75[5]	30,755.—[5]	5,049.90
1916 [1])	479,639.02[5]	2,923.23[5]	1,441,095.78[5]	21,500.50	5,736.36

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

GER ONDERWIJS.

ment primaire.

penbaar onderwijs.

ement municipal.

Spraakonderwijs *Cours de l'articulation de la parole*	Subsidies voor schoolvoeding en -kleeding *Subventions pour la distribution d'aliments et de vêtements aux élèves*	Belooningen en eereblijken *Distribution de prix*	Rente van leeninggelden besteed voor scholenbouw en in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggelden, besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Diverse uitgaven *Dépenses diverses*	Totaal *Totaux*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
5,319.14	23,588.08^{5}	17,208.95	404,243.94^{5}	141,977.53	27,980.18^{5}	4,517,478.93
5,574.71^{5}	28,378.74^{5}	13,001.44^{5}	415,593.38	157,347,52	32,328.34^{5}	4,605,384.95^{5}
5,263,49	27,633.96	13,410.23^{5}	412,557.09^{5}	158,744.01^{5}	31,287.98	4,927,249,47^{5}
5,337.59	27,460.23^{5}	11,559.88	413,700.28	164,071.19^{5}	40,289.30^{5}	5,280,369.14
4,751.56	25,631.75^{5}	12,190.54	449,779.02^{5}	172,608.64^{5}	39,202.44	5,389,704.03
4,728.55	25,604.12	12,609.98	463,845.65^{5}	175,983.18	37,259.21^{5}	5,482,030.52^{5}
4,786.35^{5}	35,228.43^{5} 5)	12,471.20^{5}	457,597.08^{5}	182,792.11^{5}	41,390.36^{5}	5,703,290.10

4) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

5) November 1916 werd de kindervoeding gemeentelijk.
Depuis novembre 1916 la distribution d'aliments aux élèves des écoles primaires est continuée par la commune.

Recettes et frais nets.

Totaal *Totaux*	Zuivere kosten van het openbaar lager onderwijs *Frais nets de l'enseignement primaire municipal* — Absoluut *Chiffres absolus*	Per hoofd der bevolking *Par habitant*	Uitgaven voor het bijzonder lager onderwijs *Dépenses pour l'enseignement primaire privé*	Totale kosten van het lager onderwijs *Frais totaux de l'enseignement primaire*
f	*f*	*f*	*f*	*f*
1,768,830.07	2,748,648.86	4.82	30,034.79	2,778,683.65
1,788,855,07	2,816,529.88^{5}	4.88	39,863.34^{5}	2,856,393.23
1,825,561,83^{5}	3,101,687.64	5.31	50,832.91	3,152,520.55
1,852,963.42	3,427,405.72	5.79	56,207.47^{5}	3,483,613.19^{5}
1,895,630.16^{5}	3,494,073.86^{5}	5.80	64,992.19^{5}	3,559,066.06
1,923,860.62^{5}	3,558,169.90	5.81	84,056.38^{5}	3,642.226.28^{5}
1,950,894.90^{5}	3,752,395.19^{5}	6.03	86,505.09^{5}	3,838,900.29

129. Kosten van het middelbaar onderwijs.

Frais de l'enseignement secondaire.

Jaar *Année*	Openbaar onderwijs. *Enseignement municipal.*							Uitgaven voor het bijzonder middelbaar onderwijs *Dépenses pour l'enseignement secondaire privé* [1])	Totale kosten van het middelbaar onderwijs *Frais totaux de l'enseignement secondaire*
	Tractementen, pensioenen, leermiddelen, onderhoud en andere onkosten *Salaires, pensions de retraite, matériel d'enseignement, entretien et autres frais*	Rente van leeninggeld, besteed voor scholenbouw, en van in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggeld besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Totaal der uitgaven *Totaux des dépenses*	Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*			
						Absoluut *Chiffres absolus*	Per hoofd der bevolking *Par habitant*		
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	602,078.94	48,017.10^5	17,893.24	667,989.28^5	189,662.14^5	478,327.14^5	0.84	162,856.99^5	638,184.13^5
1911	637,658.44	45,741.71	23,287,35	706,687.50	188,015.09	518,672.41	0.90	197,334.33^5	716,006.74^5
1912	646,497.27^5	45,263.22	23,524.14	715,284.63^5	187,885.96^5	527,398,67	0.90	216,408,76	743,807.43
1913	649,861.27	44,428.88	23,815.63	718,105.78	186,264.93	531,840.85	0.90	246,992.81	778.833.66
1914	644,094.41	43,576.12	24,174.65^5	711,845.18^5	187,941.55	523,903.63^5	0.87	286,396.43	810,300.06^5
1915	645,056.02	42,711.96^5	24,458.53^5	712,226.52	182,163.91	530,062.61	0.86	296,476,48^5	826,539.09^5
1916 [2])	687,528.47	41,852.09	24,689.37	754,069.93	189,044.98^5	565,024.94^5	0,90	316,172.36	881,197.30^5

[1]) Inclusief rente en aflossing voor leeninggeld besteed aan den bouw van ambachtsscholen.
Y compris intérêts et amortissement de capitaux pour la construction d'écoles professionnelles.

[2]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

130. Kosten van het hooger onderwijs.

Frais de l'enseignement supérieur.

a. Uitgaven voor het openbaar hooger onderwijs.

B. R. V.

Dépenses pour l'enseignement supérieur municipal.

Jaar *Année*	Universiteit *Université*	Gymnasium *Gymnase*	Pensioenen, toelagen, enz. van het personeel dier beide inrichtingen *Pensions de retraite, gratifications etc. pour le personnel*	Rente van leeninggelden, besteed voor onderwijsgebouwen, en van den in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts des capitaux pour la construction d'édifices scolaires et du terrain municipal*	Aflossing van leeninggelden, besteed voor den bouw van onderwijsgebouwen *Amortissement des capitaux pour la construction d'édifices scolaires*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	539,514.00^{5}	81,578.20	52,635.73^{5}	82,883.08^{5}	11,538.54	768,149.56^{5}
1911	533,527.74^{5}	90,916.52	56,641.21	81,559.—	16,957.72	779,800.19^{5}
1912	553,479.81	106,581.41	51,182.18^{5}	82,779.57	17,234.07^{5}	811,257.05
1913	617,457.29^{5}	99,169,42^{5}	49,276.51	82,786.37^{5}	17,551.69	866,241.29^{5}
1914	643,807.80	93,781.84	55,263.17	93,445.66^{5}	22,081.80^{5}	908,380.28
1915	640,071.9]	95,331.02	49,145.65	92,437.65	22,415.82	899,402.05
1916 [1])	671,647.61	99,283.28^{5}	44,456.60	95,067.20	23,074.53^{5}	933,529.23

b. Ontvangsten en zuivere kosten.

Recettes et frais nets.

Jaar *Année*	Ontvangsten ter zake van het openb. hooger onderwijs *Recettes de l'enseignement supérieur municipal*				Zuivere kosten van het openb. hooger onderwijs *Frais nets de l'enseignement supérieur municipal*		Uitgaven voor het bijzonder hooger onderwijs *Dépenses pour l'enseignem. supérieur privé*	Totale kosten van het hooger onderwijs *Frais totaux de l'enseignement supérieur*
	School-gelden *Rétributions scolaires*	Rijks- en Provinciale bijdragen *Subventions de l'Etat et de la province*	Diversen (incl. rente v. kapitalen) *Divers (y compris intérêts de capitaux)*	Totaal *Totaux*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per hoofd der bevolking *Par habitant*		
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	201,189.61	13,000	2,470.52^{5}	216,660.13^{5}	551,489.43	0.97	11,146.65^{5}	562,636.08
1911	207,445.47	13,000	2,340.75^{5}	222.786.22^{5}	557,013.97	0.96	12,163.97^{5}	569,177.94^{5}
1912	216,726.23	13,000	2,810.13	232,536.36	578,720.69	0.99	12,165.44	590,886.13
1913	230,678.19	13,000	3,565.24	247,243.43	618,998.86^{5}	1.05	12,162.83	631,161.69^{5}
1914	180,188.08	13,000	4,971.59^{5}	198,159.67^{5}	710,220.60^{5}	1.18	12,163.98	722,384.58^{5}
1915	206,308.17	13,000	5,467.00^{5}	224,775.17^{5}	674,626.87^{5}	1.10	12,163.95	686,790.82^{5}
1916 [1])	232,743.19	13,000	6,035.02	251,778.21	681,751.02	1.10	12,164.09	693,915.11

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

131. Totale kosten van het onderwijs.

E. B.

Frais totaux de l'enseignement.

Jaar *Anneé*	Voorbereidend onderwijs *Ecoles enfantines*	Lager onderwijs *Enseignement primaire*	Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	Totaal *Totaux*
		Absoluut. *Chiffres absolus.*			
1910	*f* 90,107.06	*f* 2,778,683.65	*f* 638,184.13^5	*f* 562,636.08	*f* 4,069,610.92^5
1911	139,403.64	2,856,393.23	716,006.74^5	569,177.94^5	4,280,981.56
1912	200,185.09^5	3,152,520.55	743,807.43	590,886.18	4,687,399.20^5
1913	277,407.52	3,483,613.19^5	778,833.66	631,161.69^5	5,171,016.07
1914 [1]	282,943.63	3,559,066.06	810,300.06^5	722,384.58^5	5,374,694.34
1915 [1]	320,143.80^5	3,642,226.28^5	826,539.09^5	686,790.82^5	5,475,700.01
1916 [1]	370,958.57	3,838,900.29	881,197.30^5	693,915.11	5,784,971.27^5
		Per hoofd der bevolking. *Par habitant.*			
1910	*f* 0.16	*f* 4.87	*f* 1.12	*f* 0.99	*f* 7.14
1911	0.24	4.95	1.24	0.99	7.42
1912	0.34	5.39	1.27	1.01	8.01
1913	0.47	5.89	1.32	1.07	8.75
1914 [1]	0.47	5.91	1.35	1.20	8.93
1915 [1]	0.52	5.94	1.35	1.12	8.93
1916 [1]	0.60	6.17	1.42	1.11	9.30

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

132. Door de gemeente verleende subsidies naar den aard der scholen.

R. V.

Subventions de la municipalité aux établissements d'enseignement privé selon la nature des écoles.

Jaar *Année*	Ambachtsscholen v. d. Maatsch. v. d. Werk. Stand (*Ecoles professionnelles*)	Andere Ambachtsscholen (*Ecoles professionnelles*)	Teekenscholen *Ecoles de dessin*	Middelbare Technische school „Amsterdam" *Ecole technique secondaire „Amsterdam"*	Zeevaartkundig onderwijs *Ecoles navales*	Industrieschool voor vrouwelijke jeugd *Ecole professionnelle pour jeunes filles*	Kunstonderwijs *Enseignement d'art*	Avondscholen *Ecoles du soir*	Onderwijs van achterlijke kinderen *Enseignement d'enfants mentalement arriérés*	Handelsonderwijs *Enseignement de commerce*	Andere scholen *Autres écoles*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	100.589.70	5600.—	32.527.66[5]	9980.—	2600.—	8636.—	6900.—	11400.—	24.500.—	5000.—	31403.75 [1])
1912	100.292.45	8020.—	35.317.56	9980.—	2600.—	8636.—	6900.—	11400.—	36.300.—	9715.—	57601.95[5] [1])
1913	119.761.00[5]	9166.—	38.325.—	18980.—	3350.—	8636.—	6900.—	16553.—	40.500.—	10216.—	65358.40[5] [1])
1914	138.159.81	9416.—	40.790.—	18980.—	3350.—	8636.—	6900.—	14700.—	48.100.—	11071.—	80691.84 [1])
1915	135.342.76	9700.—	41.067.05	24700.—	4050.—	8636.—	6900.—	15645.—	66.700.—	11020.—	78973.90[5] [1])

[1]) Waaronder subsidies aan bijzondere voorbereidende scholen en vormscholen voor bewaarschool-onderwijzeressen.
Y compris les subventions à quelques écoles enfantines privées et écoles normales privées pour institutrices d'écoles enfantines.

133. Subsidies door rijk, provincie en gemeente in 1915 betaald aan verschillende instellingen van onderwijs.

Subventions de l'Etat, de la province et de la municipalité en 1915 aux établissements d'enseignement privé.

R. V.; G. V.; M. I. O.

Naam der instellingen *Désignation des établissements*	Het rijk *l'Etat*	De provincie *La province*	De gemeente *La municipalité*	Samen *Ensemble*
Conservatorium der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst	*f* —	*f* 1000.—	*f* 3000.—	*f* 4000.—
Ambachtsscholen, Avondteekensch. en Burgeravondschool van de Maatschappij voor den Werkenden Stand	82072.—	20095.—	135342.76	237509.76
Industrieschool van de Maatschappij voor den Werkenden Stand	3300.—	1000.—	3525.—	7825.—
Snijcursus voor kleermakers en naaisters van de Maatschappij voor den Werkenden Stand	225.—	50.—	225.—	500.—
Industrieschool voor de vrouwelijke jeugd	7465.—	2879.—	8636.—	18980.—
Quellinusschool	9250.—	2800.—	7100.—	19150.—
Zeevaartschool in het Zeemanshuis	6600.—	800.—	3050.—	10450.—
Teekenschool voor Kunstambachten	4400.—	2000.—	5900.—	12300.—
Avondambachtsschool der Vereeniging „Concordia inter nos"	6216.—	2640.—	7200.—	16056.—
Teekenschool van den R. K. Volksbond	3275.—	800.—	2250.—	6325.—
Avondschool voor volwassenen	—	—	2000.—	2000.—
Nederlandsch Schoolmuseum	—	500.—	500.—	1000.—
Matrozeninstituut der Kon. Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging	1000.—	500.—	1000.—	2500.—
Scholen v. spraakgebr. en achterl. kinderen	41860.—	—	48000.—	89860.—
Vakteekenschool „De Eenheid"	1900.—	1500.—	1900.—	5300.—
Vakteekenschool van Patrimonium	5250.—	1500.—	5587.—	12337.—
Middelb. Technische school „Amsterdam"	39000.—	7000.—	24700.—	70700.—
Vakschool voor schoenmakers	1575.—	300.—	1050.—	2925.—
Avondscholen Ver. „Handelsonderwijs"	11745.—	2610.—	11745.—	26100.—
St. Josephs-gezellenvereeniging	3000.—	2000.—	2900.—	7900.—
Dagteeken- en Kunstamb.sch. voor meisjes	11470.59[5]	3000.—	11455.05	25925.64[5]
Vereen. „Ons Huis buiten de Muiderpoort"	—	—	300.—	300.—
Vormschool voor onderwijzeressen aan bewaarscholen	—	1000.—	5200.—	6200.—
Nederlandsche Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde, afd. Amsterdam	—	—	475.—	475.—
Vereeniging „Voor de Jeugd"	—	—	5500.—	5500.—
Vereen. „Voortgezet Handelsonderwijs"	1500.—	300.—	1500.—	3300.—
Vereeniging tot bevordering van onderwijs in handenarbeid	—	—	300.—	300.—
Behangerspatroons-vereen. „Samenwerking"	1200.—	500.—	1600.—	3300.—
Bijzondere voorbereidende scholen	—	—	53450.61[5]	53450.61[5]

VERVOLG. *Suite.*

Naam der instellingen *Désignation des établissements*	Het rijk *l'Etat*	De provincie *La province*	De gemeente *La municipalité*	Samen *Ensemble*
Architectura et Amicitia, Bouwkunstonderricht	*f* 3300.—	*f* 1650.—	*f* 3300.—	*f* 8250.—
Nederl. Tooneelverbond „Tooneelschool" . . .	—	300.—	600.—	900.—
Vormschool voor onderwijzeressen aan Christelijke bewaarscholen	—	—	3645.—	3645.—
Vereen. Tehuizen v. schoolg. kinderen	—	—	3000.—	3000.—
Parochiale patroons-commissie voor de parochie van de H. Anna.	550.—	200.—	450.—	1200.—
Christelijk Tehuis voor schoolg. kinderen. . .	—	—	700.—	700.—
Toynbee-vereeniging „Samenwerking".	—	—	700.—	700.—
Vormschool voor R. K. onderwijzeressen aan bewaarscholen	—	—	2388.29	2388.29
Vereeniging „Volksonderwijs"	—	—	1600.—	1600.—
Vereeniging voor doofstommenonderwijs . . .	6000.—	1800.—	6000.—	13800.—
Vereeniging ter bevordering van vakonderwijs in het kleermakers- en naaistersbedrijf . . .	4800.—	2050.—	4400.—	11250.—
Vakschool voor verbetering van vrouwen- en kinderkleeding.	6000.—	1600.—	5650.—	13250.—
Ned. Kapperspatroonsvereeniging.	290.—	190.—	290.—	770.—
Vereeniging tot oprichting en instandhouding van christelijke scholen v. zwakzinnigen . .	—	—	9100.—	9100.—
Afd. Amsterdam I der Ver. tot bevordering der belangen van slechthoorenden	—	—	500.—	500.—
School voor slechthoorenden.	—	—	3600.—	3600.—
Stichting „Laat de kinderen tot mij komen" .	—	—	700.—	700.—
Vereeniging tot instandhouding en uitbreiding der Electro-Technische school	2500.—	1000.—	2500.—	6000.—
Handelsschool Algemeene Winkeliersvereen. .	12560.—	3140.—	9220.—	24920.—
Nationale Vereeniging voor Handelsonderwijs.	—	—	300.—	300.—
Afdeeling Amsterdam van den Nederlandschen Barbiers- en kappersbond	—	—	300.—	300.—
Ned. Instituut voor lichamelijke opvoeding. .	—	—	1000.—	1000.—
Vereeniging „Ons Huis".	—	—	1500.—	1500.—
Totaal *Totaux* . . .	196231.59[5]	46609.—	416834.71[5]	659675.31

FINANCIEN.

FINANCES.

§ 1. **Gemeente-Financien.** *Finances de la Commune.*

134. Grondslagen en opbrengst van de gemeentelijke belastingen.

Bases et rendement des contributions municipales.

Jaar *Année*	Gemeentelijke inkomstenbelasting 1) *Impôt municipal sur le revenu*		Straatgeld *Taxe sur les propriétés riveraines des rues*		Tooneelvertooningen *Taxe sur les représentations théatrales*		Vergunningsrecht *Taxe sur le débit des boissons alcooliques*		Belasting op de honden *Taxe municipal sur les chiens*		Alle belastingen samen 2) *Tous les impôts*
	Aantal aanslagen *Nombre des cotisés*	Opbrengst *Produit*	Aantal belaste perceelen *Nombre des immeubles cotisés*	Opbrengst *Produit*	Aantal verkochte toegangsbewijzen *Nombre des billets d'entrée vendus*	Opbrengst *Produit*	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Opbrengst *Produit*	Aantal honden waarvoor belasting werd betaald *Nombres des chiens pour lesquels le taxe a été payé*	Opbrengst *Produit*	Opbrengst *Produit*
		f		*f*		*f*		*f*		*f*	*f*
1912	123.411	6.913.183.26⁵	41.847	1.037.893.21	?	131.494.92	1126	125.490.63	13964	40619.25	8.248.681.27⁵
1913	129.364	7.038.954.33⁵	42.227	1.064.636.94	?	248.621.36	1122	128.256.25⁵	13802	40160.25	8.520.629.14
1914	133.027	7.525.037.57	42.870	1.097.414.64	?	208.749.32⁵	1113	133.178.13	12543	48261.—	9.012.640.66⁵
1915	132.691	7.701.773.11*	43.048	1.123.754.30*	?	235.425.92	1102	135.176.57	11613	46537.25 4)	9.242.667.15*
1916	132.304	11.407.964.66 3)	43.463	1.147.398.77 3)	6823752	290.388.61	?	136.957.81	9882	40309.75 4)	13.023.019.60*

* Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

1) Met de aanslagen der forensen en na afdoening der bezwaarschriften. *Impôt des forains y compris et après les réclamations.*
2) Hieronder niet begrepen de opbrengst van de bijzondere belasting wegens gebouwde eigendommen en aanhoorigheden, gelegen aan een gedeelte van de Van Woustraat (art. 240*i* Gemeentewet).
3) Bedrag der kohieren vóór reclame. *Montant des rôles avant les réclamations.*
4) Tot ult. Maart 1917. *Jusqu' à la fin du mois de mars 1917.*

E. B.

135. Gemeentelijke inkomstenbelasting

Impôt municipal sur le reve

Belastingjaar *Exercice*	Geheven percent van het inkomen *Taux de l'impôt*	Bevolking op 31 December van het dienstjaar *Population le 31 décembre de l'exercice*	Definitieve cijfers na reclame *Chiffres définitifs après les réclamations*					Oninbaar verklaard bedrag *Montant irrecouvrable*	Ontheffingen wegens vertrek en overlijden *Dégrèvements par cause d'émigration et décès*
			Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto-ink. van de aangeslagenen *Total des revenus des contribuables*	Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen *Total des revenus imposables des contribuables*	Aftrek wegens talrijkheid des gezins *Réductions pour familles nombreuses*	Bedrag der kohieren *Montant des rôles*		
				f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1908—1909	$5\frac{1}{4}$	565589	100956	179,085,100	123,351,479	370,030.27	5,865,213.84^5	88,072.71	106,089.20
1909—1910	$5\frac{1}{4}$	566131	104537	186,197,200	128,643,443	403,399.36	6,072,603.01^5	70,961.07^5	104,004.10
1910—1911	$5\frac{1}{4}$	573983	108889	196,607,200	136,877,593	435,307.80	6,447,585.90^5	84,196.46	78,540.47
1911—1912	$5\frac{1}{4}$	580960	114103	205,558,300	143,146,884	453,342.60	6,744,906.76	101,920.23^5	87,842.0[illegible]
1912—1913	$5\frac{1}{4}$	587876	120559	218,252,200	152,149,482	463,561.75	7,161,526.87^5	145,937.97^5	102,405.63
1913—1914	$5\frac{1}{4}$	595255	126217	227,080,700	157,468,176	465,669.25	7,474,790.51	212,928.54	122,907.68^5

G. V.

136. Gemeentelijke inkomsten-

Impôt municipal sur le revenu

Belastingjaar *Exercice*	Geheven percent van het inkomen *Taux de l'impôt*	Bevolking op 31 Dec. van het dienstjaar *Population le 31 décembre de l'exercice*	Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto-inkomsten van de aangeslagenen 2) *Total des revenus des contribuables*
1912—1913	$5^1/_4$	587873	123411	*f* 225,748,800.—
1913—1914	$5^1/_4$	595255	129364	236,507,900.—
1914—1915 *)	$5^3/_4$	609083	133027	237,938,000.—
1915—1916 *)	$5^3/_4$	616589	132691	237,883,900.—
1916—1917 *)	$5^3/_4$	628394	132304	298,298,700.—

1) Forensen-aanslagen inbegrepen. *Impôt des forains y compris.*
2) Vóór reclame. *Avant les réclamations.*
3) Bedrag der kohieren na aftrek der ontheffingen wegens vertrek en overlijden. *Montant des rôles déduction faite du montant des dégrèvements par cause d'émigration et de décès.*
*) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

A AFDOENING DER BEZWAARSCHRIFTEN).

près les réclamations).

Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*	Kosten van perceptie *Frais de perception*	Kosten van vervolging *Frais de poursuite*	Aantal aanslagen op 1000 inwoners *Nombre des cotes sur 1000 habitants*	Aantal oninbare aanslagen op 1000 aanslagen *Nombre des cotes irrecouvr. sur 1000 cotes en général*	Gemiddeld bruto-inkomen per aangeslagene *Revenu moyen du contribuable*	Gemiddelde opbrengst per aangeslagene *Prod. moyen par contribuable*	Opbrengst per hoofd der bevolking *Quotité par tête d'habitant*	Op *f* 1000 3) was oninbaar *Montant irrécouvrable par cotisation de f 1000*	Perceptiekosten van *f* 1000 opbrengst *Frais de perception par f 1000 du produit de l'impôt*	Vervolgingskosten van *f* 1000 opbrengst *Frais de poursuite par f 1000 du produit de l'impôt*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
,671,051.93^{5}	112,247.11^{5}	2,265.59	178.5	68.5	1774	56.17	10.02	15.53	20.50	0.41
,897,637.84	117,320.31^{5}	2,406.45	184.6	56.5	1819	56.41	10.71	12.03	19.89	0.40
,284,848.97^{5}	120,415.99^{5}	3,565.10	189.7	54.1	1805	57.71	10.94	13.39	19.15	0.56
,555,144.43^{5}	139,001.47	2,891.97	196.4	59.4	1801	57.45	11.28	15.55	21.20	0.44
,913,183.26^{5}	150,683.04	2,157.78	205.1	70.4	1810	57.34	11.75	21.11	21.79	0.31
,038,954.33^{5}	158,907.44^{5}	2,140.32^{5}	212.0	95.7	1799	55.76	11.82	30.25	22.57	0.30

LASTING IN DE JAREN 1912/13—1916/17. 1)

endant les années 1912/13—1916/17.

Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen 2) *Total des revenus imposables des contribuables*	Bedrag der kohieren 2) *Montant des rôles*	Bedrag der ontheffingen *Dégrèvements*	Oninbaar verklaard bedrag *Montant irrecouvrable*	Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*
f 158,615,037.80	*f* 7,474,923.23	*f* 305,110.28	*f* 145,937.97^{5}	*f* 6,913,183.26^{5}
165,928,216.50	7,761,727.76	389,810.94^{5}	212,928.54	7,038,954.33^{5}
164,714,064.10	8,380,037.57	385,000.—	370,000.—	7,525,037.57
164,751,024.18	8,371,773.11	380,000.—	180,000.—	7,701,773.11
223,375,911.30	11,407,964.66	?	?	?

137. Forensenbelasting (na afdoening der bezwaarschriften).

E. B. *Impôt des forains (après les réclamations).*

Belastingjaar *Exercice*	Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto-inkomens van de aangeslagenen *Total des revenus des contribuables*	Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen *Total des revenus imposables des contribuables*	Aftrek wegens talrijkheid des gezins *Réductions pour familles nombreuses*	Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*	Gemidd. bruto-inkomen per aangeslagene *Revenu moyen du contribuable*	Gemiddelde opbrengst per aangeslagene *Produit moyen par contribuable*
1908—1909	2319	*f* 16777300	*f* 15959740	*f* 4911.81	*f* 276468.97	*f* 7234	*f* 119.22
1909—1910	2533	18637300	17732475	5505.96	306967.65	7357	121.18
1910—1911	2870	20614400	19550419	6160.70	339419.46	7182	118.26
1911—1912	3444	21457000	20113920	7087.61	349709.34^{5}	6230	101.54
1912—1913	3857	23159600	21618696	8488.66	374744.16	6004	97.15
1913—1914	4175	25344400	23689383	9383.99	408293.30^{5}	6070	97.79

138. Opbrengst der heffingen.

R.V. *Produit des rétributions.*

	1912	1913	1914	1915	1916
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Leges *Droits d'expédition et de timbre de la greffe municipale*	55864.67	61147.60	48426.09	48876.96	56292.38
Gebruik van gemeentegrond en -water. *Redevances pour occupation de terrains et eaux mun.*	122083.54^{5}	361648.27	472696.98	440720.25	380621.11 [2]
Havengeld *Droits de bassins et de canaux*	611509.28^{5}	666685.70	621435.75^{5}	562673.89	472625.73^{5}
Schut-, brug- en veergelden *Droits d'écluse, du passage des ponts et de passage*	83488.47	91171.50	88077.11	96214.49	99536.93^{5}
Handelskade *Produit du grand quai de commerce*	162223.99	190956.86	236659.65^{5}	285480.—^{5}	258104.23
Begraafplaatsen *Produit des cimetières.*	31524.15	35120.10	36716.20	39429.58	44701.32^{5} [2]
Schoolgeld *Rétributions scolaires*	855567.84^{5}	874964.—^{5}	818918.16^{5} [2]	830508.73	904951.97^{5} [2]
Marktgelden *Produit des marchés municipaux*	108697.27^{5}	110721.46^{5}	114818.10^{5}	114253.27^{5}	98057.51 [2]
Vergoeding voor onderzoek van levensmiddelen en ontsmetting *Frais de l'expertise de denrées et de désinfection remboursés*	4567.85^{5}	6083.59	5470.80	7108.82	6727.94
Beursbelasting *Taxe sur la fréquention des bourses du commerce*	174100.15	173736.15	122252.70	122747.30	129567.05
Veemarkt en Abattoir *Abattoir et marché aux bestiaux*	233176.12	246290.26	310558.04	364792.—^{5}	406485.82 [2]
Vischhal *Halle aux poissons*	12238.53	10461.02	12622.44	10653.06	[3]
Ledigen van beerputten en riolen [1] *Vidange par fosses*	18953.30	17939.80	14369.—	12869.—	44380.30
Totaal *Totaux*	2473995.18^{5}	2846926.32	2903021.04	2936327.32	2902052.31

[1] Sinds 1916 hieronder begrepen de gelden voor den aanleg en het onderhoud van huisriolen in den openbaren weg.
Depuis 1916 y compris les redevances pour la construction et l'entretien des égouts privés dans les chemins public.

[2] Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

[3] Vervallen, zie het bedrijf: Gemeentelijke Vischvoorziening, bladz. 145.
Supprimé, voir l'entreprise municipale de l'approvisionnement en poisson, page 145.

139. Financiën der gemeentebedrijven. *Finances des entreprises municipales.*

Naam van het bedrijf *Désignation de l'entreprise*	Jaar *Année*	Kapitaal *Capital* 1)	Stand der afschrijvingen op 31 Dec. *Montant des amortissements au 31 décembre* 1)	Uitgaven 2) *Dépenses* 3)	Ontvangsten 2) *Recettes* 3)	Uitkeering aan de Gemeente *Redevances à la municipalité* 3)	Nadeelig saldo *Déficit* 3)	Stand der reserve op 31 Dec. *Montant des réserves au 31 décembre* 1)
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Waterleidingen . . . . *Service des eaux*	1912	11873238.48	10297759.30	808181.83	2197866.34^{5}	250000.—	—	1066134.29
	1913	12494258.23^{5}	10811169.59	828571.90	2294897.81^{5}	250000.—	—	1440174.35^{5}
	1914	14222682.88	11283579.16^{5}	858397.11^{5}	2383664.54^{5}	250000.—	—	1891202.15
	1915	13720080.07	11648802.72	940113.20^{5}	2442966.52^{5}	654706.71	—	1891202.15
	1916	13439674.33	12122982.06	968913.04^{5}	2551515.65	725072.37^{5}	—	1891202.15
Telefoon . . . . *Service des téléphones*	1912	1551814.10	5404224.—^{5}	438612.19	1294241.63	50000.—	—	81918.63^{5}
	1913	2153235.86	6320022.28	524369.17	1410449.02	50000.—	—	—
	1914	2106628.51	7136557.17^{5}	530669.82	1509796.26^{5}	50000.—	—	48970.56
	1915	2060021.16	7604966.03	568943.82^{5}	1577156.70^{5}	487909.61^{5}	—	48970.56
	1916	2269635.72	8166548.39^{5}	631409.29	1740165.64^{5}	550000.—	—	—
Gasfabrieken . . . . *Usines à gaz*	1912	21018758.53^{5}	11930291.98^{5}	4812373.08	8659657.39	2000000.—	—	2091404.50
	1913	22080049.03	13042188.05^{5}	5333751.26	9055658.42	1800000.—	—	2194280.30
	1914	21556117.03^{5}	13932395.61	5499264.80^{5}	8962628.33^{5}	2235998.70^{5}	—	1794280.30
	1915	20536717.20	15236839.31^{5}	6096957.85^{5}	9559393.26^{5}	1408692.72^{5}	—	1794280.30
	1916	19624355.02^{5}	16537634.61^{5}	7987242.83	10176900.65	144352.56	—	1794280.30
Tram . . . . *Tramway*	1912	10404365.88	4904827.87	2899742.65	4169655.14^{5}	200000.—	—	289323.04
	1913	11811644.41	5432675.01	3249372.93	4620527.10^{5}	300000.—	—	429182.14^{5}
	1914	12639042.98	5705912.20	3356395.26^{5}	4494665.77^{5}	608063.44	—	229182.14^{5}
	1915	12696464.42	6358696.62	3547699.63^{5}	4856024.65	138671.—^{5}	—	229182.14^{5}
	1916	12621925.77	7018934.32	4160010.44^{5}	5615120.24^{5}	285487.18	—	229182.14^{5}
Electriciteitswerken. . . . . *Usine d'électricité*	1912	5726197.97^{5}	3068616.33	745797.45	2081721.24^{5}	500000.—	—	468959.62^{5}
	1913	6685800.58^{5}	3641334.20	878446.57	2722593.99	950000.—	—	550839.56^{5}
	1914	7251427.03	4073887.16	920631.12	2979987.43^{5}	1900000.—	—	43723.52
	1915	8939412.38^{5}	4702008.73^{5}	1282253.52	3697243.31^{5}	1474695.44	—	43723.52
	1916	10380134.71^{5}	5531523.77^{5}	1859914.72	4656314.72^{5}	1575058.68^{5}	—	43723.52

Naam van het bedrijf *Désignation de l'entreprise*	Jaar *Année*	Kapitaal *Capital* 1)	Stand der afschrijvingen op 31 Dec. *Montant des amortissements au 31 décembre* 1)	Uitgaven 2) *Dépenses* 3)	Ontvangsten 2) *Recettes* 3)	Uitkeeringen aan de Gemeente *Redevances à la municipalité* 3)	Nadeelig saldo *Déficit* 1)	Stand der reserve op 31 Dec. *Montant des réserves au 31 décembre* 1)
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Gemeentelijk Petroleum-entrepôt . .	1912	425818.25^5	536611.65	85165.54	141530.81	8444.30^5	—	—
Exploitation des bacs au pétrole	1913	399934.75^5	568449.46	85535.77	135481.60	3818.34	—	—
	1914	393282.90	600514.98	87022.61	143318.29^5	9913.48^5	—	—
	1915	778471.17	751794.65^5	88591.31	164063.34	7271.61^5	—	—
	1916	749458.71	662089.38^5	92241.56	159297.01	1107.90	—	—
Gemeentelijk Handels-entrepôt . . .	1912	3405330.88^5	1549812.—	159277.—	378134.69	10153.48^5	—	—
Entrepôt général	1913	2529109.59	1462743.77^5	160642.98	397570.08^5	81768.88^5	—	—
	1914	2540648.30^5	1527065.95^5	156552.81^5	427431.75	114162.03^5	—	—
	1915	2515034.01	1591382.02^5	189686.06	483481.76^5	135228.29^5	—	—
	1916	2463474.95	1648279.49^5	193765.40^5	484604.61^5	133045.33	—	—
Inrichting tot het vervaardigen van uniformkleeding voor gemeente-beambten	1912	—	1786.26	96326.10^5	97964.77	—	—	13035.43^5
Atelier municipal de confectionnement d'uniformes pour les employés	1913	—	1921.87	107397.90	111853.72	—	—	15209.12^5
	1914	—	2247.63	95594.90	97703.—	—	—	15846.38^5
	1915	—	2247.63	100920.98	101688.29	—	—	15494.31^5
	1916	—	2288.43	113479.13^5	117384.88^5	—	—	19400.06^5
Gemeenteveren	1912	232013.23^5	68948.74^5	130271.33^5	27848.92	—	113486.02^5	—
Bacs à vapeur	1913	292921.29^5	85675.17^5	143723.32	22549.13^5	—	152616.26^5	—
	1914	300891.31^5	108679.75^5	160369.51^5	26705.69^5	—	173085.—	—
	1915	336954.79^5	132279.80^5	189300.14^5	32464.31	—	198885.15^5	—
	1916	332272.72^5	158087.29^5	255105.85^5	32439.23^5	—	268516.62	—
Ammoniakfabriek	1912	3180.—	50119.19	63184.13	116880.10^5	53568.77^5	—	—
Fabrique d'ammoniaque	1913	3180.—	50119.19	65892.90	113402.27	48354.95	—	—
	1914	3180.—	50119.19	59594.62^5	84341.06	25066.97^5	—	—
	1915	3180.—	50119.19	52578.83^5	87947.74	35935.94^5	—	—
	1916	—	—	22766.36	52366.70	29582.20	—	—
Stadsdrukkerij	1912	186419.22	37886.15	175461.20	198604.07^5	—	—	42704.51
Imprimerie municipale	1913	184768.09	39546.34	198579.95	220506.61	—	—	55004.48
	1914	183116.96	4120[illegible].32	201006.41	213426.37	—	—	58130.89

	1916	367818.35	37612.40	264388.53^{5}	264388.53^{5}	—	—	26491.08^{5}
Gemeentewerkplaatsen . . . . *Ateliers de construction*	1912	134358.17^{5}	57465.08	254546.20	275099.01	—	—	6757.44
	1913	129414.28^{5}	62408.97	267613.67	287673.70	—	—	16249.43
	1914	126735.76	67293.86	268682.53	290327.01	—	—	27717.37
	1915	136937.88	72309.62	282539.14	296094.77^{5}	—	—	30852.31^{5}
	1916	136175.20^{5}	78000.74	326969.43	337775.84	—	—	30814.06^{5}
Bank van Leening . . . . *Mont-de-Piété*	1912	1026747.70	9221.— [5]	182152.39^{5}	289809.91	—	—	62161.88
	1913	1033321.99	9221.— [5]	223672.18^{5}	319481.36	—	—	70285.26^{5}
	1914	1024100.99	9221.— [5]	236958.87	336704.87	—	—	78016.99^{5}
	1915	1017170.62	9221.— [5]	246062.35	323767.49	—	—	71843.24^{5}
	1916	1024548.17	9221.— [5]	232008.42^{5}	293956.95^{5}	—	—	57123.15^{5}
Koelhuis op het Abattoir. . . . . . *Frigorifique de l'Abattoir*	1912	453747.87	3998.99	9115.54^{5}	10404.86^{5}	—	12223.95	—
	1913	443179.91	14999.44	17318.—^{5}	19264.29	—	29870.11^{5}	—
	1914	432390.41	26018.57	19551.82^{5}	26373.54^{5}	—	23877.80	—
	1915	421188.56	37253.78	20954.29^{5}	38912.62^{5}	—	12495.86	—
	1916	430740.36^{5}	48488.99	25912.88	44924.45	—	11078.16	—
Gemeentelijke vischvoorziening . . . *Approvisionnement municipal en poisson*	1916	64076.86	9361.20	13350.61^{5}	272755.37^{5}	—	—	2758.18

1) Cijfers ontleend aan balans. *Chiffres du bilan.*
2) Zonder bijberekening van rente. *Sans intérêts.*
3) Cijfers ontleend aan bedrijfsrekening. *Chiffres du compte d'exploitation.*
4) Batig saldo van *f* 2046.88 gevoegd bij de reserve. *Solde de f 2046.88, réporté à la réserve.*
5) Jaarlijksche afschrijving. *Amortissement annuel.*

Recettes ordinaires et extraordinaires d'après les comptes.

	1911	1912	1913	1914	1915	
Batig saldo van vorige dienstjaren	f 1,373,846	f 2,150,405	f 1,995,596	f 4,391,659	f 1,781.072	Excédent des recettes des comptes antérieurs.
Inkomsten uit goederen krachtens eigendom of andere zakelijke rechten	1,481,119	1,566,336	1,748,909	1,906,118	2,069,094	Produit de propriétés municipales.
Heffingen als belastingen geregeld:						*Rétributions:*
Weg-, straatgelden, enz.	1,264,216	1,386,297	1,512,490	1,447,759	1,401,811	Rétributions de services municip.
Schoolgelden: Voorbereidend lager onderwijs ...	2,103	3,743	4,382	4,763	5,061	Ecoles enfantines.
Schoolgelden: Lager onderwijs	444,078	451,727	458,150	450,397	440,843	Enseignement primaire.
Schoolgelden: Middelbaar onderwijs	188,183	185,354	183,139	186,047	179,567	„ secondaire.
Schoolgelden: Hooger onderwijs	208,845	218,210	232,433	181,198	209,782	„ supérieur.
Andere schoolgelden	539	515	593	560	735	Autres rétributions scolaires.
Ontvangsten ter zake van:						*Recettes de:*
Gasfabrieken	3,650,947	3,259,933	4,674,436	3,370,209	4,409,676	Usines à gaz.
Electriciteitswerken	756,473	1,164,469	2,104,990	1,400,296	4,068,366	Usine d'électricité.
Waterleidingen	1,418,556	957,521	1,307,993	1,136,682	1,214,830	Service des eaux.
Telefoon	842,558	184,114	1,344,974	987,506	620,534	Telephones.
Tram	1,055,797	845,960	1,647,814	816,844	1,872,193	Tramway.
Grondbedrijf	224,229	344,476	166,911	371,682	577,590	Exploit. de propriétés foncières.
Slachthuis	224,988	233,185	246,300	307,868	366,766	Abattoir.
Vuilnisverzameling	217,022	195,879	194,621	177,968	308,441	Enlèvement des immondices.
Bank van Leening	58,196	65,190	75,091	80,434	73,954	Mont-de-piété.
Andere inrichtingen	948,436	340,116	458,837	508,475	516,294	Autres établissements.
Belastingen:						*Impôts:*
Opc. grondbelasting (gebouwd)	623,959	635,603	651,741	671,449	687,046	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
„ „ (ongebouwd)	2,526	2,498	2,492	2,480	2,473	
Opc. personeele belasting	2,019,806	2,080,166	2,161,943	2,254,046	2,257,567	Cent. additionnels à la contrib. dite personnel.
Belasting naar het geschatte inkomen	6,809,741	6,639,594	6,767,872	6,531,365	7,267,249	Impôt sur le revenu.
„ wegens gebouwde eigend. aan den openbaren weg belendend (straatgeld)	1,015,061	1,039,968	1,053,232	1,034,527	1,163,409	Impôt sur les propriétés riveraines des rues.
Idem in bepaalde deelen der gemeente	1,723	2,464	2,464	2,070	2,466	

" " " openb. vermakelijkh..	113,672	133,649	255,483	214,861	242,864	" " " représentat. théatrales.
Vergunningsrecht	125,931	126,803	129,088	135,016	136,664	" " le débit des boiss. alcooliques.
Uitkeeringen, subsidies en bijdragen:						*Subventions et remboursements:*
Uitkeering van het Rijk	2,147,172	2,179,231	2,211,010	2,244,931	2,308,461	Subvention de l'Etat.
Subsidie hooger onderwijs	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	Subvent. pour l'enseignem. supérieur.
" lager "	1,363,842	1,348,935	1,457,975	1,446,884	1,598,191	" " l'enseignement primaire.
" Kweekschool v. onderw.	18,000	13,359	26,212	22,629	24,603	" " l'Ecole normale.
Ontvangsten krankzinnigenverpleging..	71,388	100,694	94,638	91,621	103,960	Remboursements et subventions pour le traitement des aliénés.
Rijks-, provinciale of particuliere bijdragen voor:						*Subventions de l'Etat, de la province et de personnes particulières pour:*
Politie	—	—	—	—	26,069	Police
Gezondheidsdienst	—	—	11,724	—	39,335	Service sanitaire municipal.
Openbare werken	1,049	1,049	5,270	240,613	270,694	Travaux publics.
Armwezen	—	—	22,125	1,867	457	Assistance publique.
Andere doeleinden	—	—	2,979	6,802	—	Autres dépenses.
Overige ontvangsten:						*Autres recettes:*
Restitutie uitgezette kapitalen enz.	1,150,580	1,980,307	3,177,775	3,224,390	3,483,809	Remboursement de capitaux prêtés.
Boeten, aanhalingen, enz.	18	42	131	55	—	Amendes, etc.
Opbrengst verkoop van rentegevende eigendommen	279,353	273,032	366,457	50,191	151,200	Produit de la vente de propriétés municipales.
Idem andere goederen	10,707	20,924	15,184	88,072	10,449	Produit de la vente d'autres biens.
Opbrengst geldleeningen	—	5,805,000	20,005,000	—	19,350,000	Rendement des emprunts.
Kasgeldleeningen	4,650,000	8,500,000	10,600,000	10,900,000	13,950,000	" " " à brève échéance.
Ontv. niet tot de voorg. behoorende ..	62,371	142,247	51,946	65,308	176,564	Autres recettes.
Totaal....	*f* 34,880,457	*f* 44,632,655 [1]	*f* 67,783,596 [1]	*f* 47,012,962	73,428,557 [1]	Totaux.

N.B. Deze tabel en tabel 141 bevatten de cijfers, welke hebben gediend voor de statistiek der Gemeente-financien, voorkomende in het Provinciaal Verslag; zij zijn berekend volgens de daarvoor gegeven voorschriften en overeenkomstig deze gegroepeerd. De cijfers bevatten voor elk jaar de bedragen, die zijn uitgegeven of ontvangen, onverschillig in welk jaar de betreffende post op de begrooting was gebracht. De cijfers van de tabellen 142 en 143 daarentegen zijn uit de gemeenterekeningen overgenomen en bevatten voor elke post van een bepaalden dienst slechts de bedragen op die post gedurende dien dienst uitgegeven of ontvangen, of nog uit te geven of te ontvangen.

[1]) Deze bedragen zijn voor de jaren 1912, 1913 en 1915 respectievelijk met *f* 5,095,887, *f* 8,678,871 en *f* 15,748,253 verminderd, doordat van de ontvangsten wegens vroegere diensten op Hoofdstuk I der gemeenterekening, genoemde bedragen respectievelijk zijn afgetrokken en overgebracht op de diensten 1913, 1914 en 1916.

141. GEWONE EN BUITENGEWONE UITGAVEN DER GEMEENTE.

Dépenses ordinaires et extraordinaires d'après les comptes.

	1911	1912	1913	1914	1915	
Nadeelig saldo van vorige dienstjaren	—	—	—	—	—	Excédent des dépenses des comptes antérieurs.
Personeel en alg. bureau-kosten	f 495,802	f 528,835	f 570,905	f 573,167	f 581,893	Personnel et matériel.
„ „ andere kosten ter zake van bijzondere verrichtingen	208,375	219,779	252,650	254,099	293,310	„ „ „ de quelques services spéciaux.
Inning der belastingen	603,933	652,038	728,805	735,442	707,458	Perception des contributions.
Kosten Politie	1,585,074	1,582,480	1,636,021	1,632,558	1,764,348	Frais de la police municipale.
„ Brandweer	482,360	483,088	498,018	461,315	492,457	„ du service des pompiers.
„ openbare verlichting	503,167	543,020	534,219	564,942	498,001	„ de l'éclairage public.
„ Gezondheidsd., Bouw- en Woningtoezicht	642,637	1,383,854	1,737,148	2,573,862	3,105,687	„ du service sanitaire et de l'inspection des constructions et des habitations.
Openbare werken	3,247,369	4,101,501	5,447,306	4,773,129	4,453,577	Travaux publics.
Verzekering tegen ongevallen	28,475	31,818	38,879	38,469	35,305	Dépenses à la Caisse d'assurance de l'Etat.
Gasfabrieken	1,200,256	2,344,735	2,160,762	379,925	301,631	Usines à gaz.
Electriciteitswerken	503,824	445,652	1,536,032	1,174,348	2,319,708	Usine d'électricité.
Waterleidingen	459,478	705,351	1,137,768	2,202,599	232,953	Service des eaux.
Telefoon	664,593	641,857	1,080,411	772,671	425,015	Téléphones.
Tram	391,982	567,530	1,930,986	1,104,335	541,018	Tramways.
Grondbedrijf	191,402	1,211,732	906,469	6,943,007	1,194,031	Exploitation des propriétés foncières.
Slachthuis	384,876	316,064	291,060	329,345	304,625	Abattoir.
Vuilnisverzameling	1,174,715	1,216,646	1,272,008	1,327,188	1,808,870	Enlèvement des immondices.
Bank van Leening	236	236	14,894	243	2,567	Mont-de-piété.
Andere inrichtingen	784,797	142,345	425,849	350,689	468,229	Autres établissements.

Hooger onderwijs	670,997	731,528	812,590	739,833	742,466	Enseignement supérieur.
Middelbaar „	1,123,263	930,200	882,496	893,823	891,632	„ secondaire.
Lager „	4,229,388	4,515,629	5,229,787	5,229,521	5,580,121	„ primaire.
Voorbereidend lager onderwijs	309,095	176,516	352,717	442,389	495,453	Ecoles enfantines.
Andere inrichtingen voor onderwijs	40,251	26,891	216,895	184,845	170,963	Autres établissements d'enseignement.
Verschillende uitgaven ten behoeve van kunst en wetenschap	205,214	179,434	144,623	247,687	243,028	Arts et sciences.
Geneeskundige armenverzorging	488,738	646,150	1,065,274	518,105	476,082	Assistance médicale.
Subsidies instellingen van weldadigheid	1,556,767	1,807,755	1,920,534	2,068,684	2,601,590	Subventions aux établissements de bienfaisance.
Overbrenging en verpleging van krankzinnigen	545,280	568,609	578,350	614,292	632,242	Transport et traitement des aliénés.
Overige uitgaven armwezen	9,895	6,954	15,870	198,465	434,624	Autres dépenses pour l'assistance publique.
Subsidies aan maatschappijen van handel, nijverheid, enz.	90,171	100,325	151,012	110,045	125,586	Subventions aux sociétés de commerce et d'industrie.
Beheer en onderh. van eigendommen	129,080	142,609	158,381	153,810	184,959	Exploitation et entretien des propriétés municipales.
Rente der gemeente-schuld	4,489,827	4,461,721	4,780,726	5,192,891	5,641,086	Intérêts des emprunts.
Aflossing der „	3,055,800	3,084,800	3,194,600	3,418,400	3,675,100	Amortissements des emprunts.
„ kasgeldleeningen	4,650,000	8,500,000	10,600,000	10,900,000	13,950,000	„ „ „ à brêve échéance.
Aankoop rentegevende goederen	2,020,730	1,858,102	1,270,816	1,204,810	1,064,832	Achats de propriétés municipales.
Pensioenen	525,781	545,301	579,180	554,739	628,141	Pensions de retraite.
Voorschotten van allerlei aard	102,311	313,351	446,074	781,682	664,258	Avances diverses.
Andere uitgaven	184,806	329,264	503,818	984,882	1,976,554	Autres dépenses.
Totaal	37,980,749	46,043,701	55,103,931	60,630,235	59,709,402	Totaux.

Omschrijving	1907	1908	1909	1910	1911
Ontvangsten	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Opcenten grondbelasting	635.406,67	608.854,11	613.040,87	617.845,67	623.922,26
„ personeele belasting	1.581.347,22	1.607.390,81	1.879.464,59	1.899.894,64	1.947.471,57
Inkomstenbelasting	5.640.000.—	5.620.000.—	5.760.000.—	6.200.000.—	6.400.000.—
Andere belastingen (incl. Straatgeld)	1.000.663,92	996.628,55^5	1.248.911,68	1.266.411,42^5	1.292.270,82^5
Heffingen (zonder Schoolgeld; Abattoir en Vischhal netto)	1.139.445,78^5	1.142.604,61	1.244.594,84	1.278.041,75^5	1.324.083,43
Uitkeering van het Rijk	2.102.154,67	2.108.909,32^5	2.108.601,45^5	2.111.091,94^5	2.147.171,88^5
Inkomsten van gemeentebezittingen:					
uitkeeringen van de bedrijven	2.054.931,92^5	1.653.219,04^5	1.716.346,97	2.345.558,79^5	2.651.400,64
andere inkomsten	1.080.228,27^5	1.157.582,75	1.236.365,56^5	1.275.310,27^5	1.388.861,27^5
Verschillende ontvangsten	52.089,85	51.087,26	59.807,03^5	60.930,65	53.151,14
Totaal	15.286.268,31^5	14.946.276,46^5	15.867.133.—^{5}	17.055.085,15^5	17.828.333,02^5
Uitgaven					
Kosten huishoudelijk bestuur	660.442,62^5	690.454,39^5	700.843,56	741.337,93	818.934,63
„ invordering belastingen (zonder Abattoir en Vischhal)	262.929,73^5	290.123,37^5	276.449,94^5	286.624,65	292.560,68
Onderhoud gemeente-eigendommen	1.760.951,48^5	1.708.336,91^5	1.651.717,03	1.809.401,30^5	1.964.050,45^5
Politie	1.290.207,38^5	1.346.055,93^5	1.379.816,41	1.386.484,86	1.411.624,86^5
Bouw- en woningtoezicht	66.204,08^5	71.093,07^5	74.462,16^5	85.830,33^5	92.225,37
Brandweer	400.102,32	404.276,41^5	411.192,64	417.184,14^5	465.142,12
Schutterij	19.621,53	—.—	—.—	—.—	—.—
Verlichting	501.918,09^5	478.269,76^5	490.230,89	499.322,89^5	503.366,72
Gezondheidspolitie	894.804,90^5	966.668,91^5	1.012.575,12^5	1.096.596,35^5	1.068.107,84^5
Voorbereidend onderwijs	—.—	32.395,06^5	53.467,28^5	74.508,65^5	131.823,84^5
Lager onderwijs	2.070.126,75^5	2.027.834,33^5	2.134.542,13	2.146.572,82	2.202.903,63
Middelbaar onderwijs	330.280,44	343.141,94	360.299,52^5	397.116,16	435.116,63
Gymnasium	61.472,04	58.650,07^5	55.157,63	53.388,59	60.084,34^5
Universiteit	281.041,71^5	286.539,85	301.755,31^5	351.940,33	341.388,34^5
Kweekschool	28.495,69	29.277,24^5	29.271,21	37.922,79^5	37.677,36^5
Subsidiën aan inricht. van onderwijs	137.371,55	149.861,23	160.848,27	177.300,49^5	211.173,36
Armwezen	1.910.279,92^5	2.135.902,85	2.221.456,86	2.309.497,13^5	2.405.603,64^5
Renten	2.400.825,20^5	2.390.563,95^5	2.453.842,55	2.407.050,51	2.479.285,93
Aflossingen	1.252.631,14	1.316.381,96	1.402.947,69	1.511.105,32	1.457.354,17
Pensioenen en wachtgelden	505.150,68^5	519.446,14	553.932,16	496.151,26^5	516.437,87
Uitgaven, bestreden uit het algemeen crediet, in verband met de tijdsomstandigheden	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
Andere uitgaven	120.639,45	124.664,04	134.956,01	215.188,68^5	333.875,36^5
Onvoorziene uitgaven	2.500.—	8.032,08	4.211.—	12.810.—	64.580,88
Totaal	14.957.996,76	15.377.969,55^5	15.863.975,40	16.513.335,23^5	17.293.318,07

1) In de administratieve verantwoording is slechts opgenomen $^{11}/_{12}$ gedeelte der inkomstenbelasting.

VAN DE GEMEENTE (ABSOLUTE CIJFERS).

municipalité (chiffres absolus).

1912	1913	1914	1915	1916	Désignation
					Recettes
f	*f*	*f*	*f*	*f*	
645.740,54	651.600,14	671.013,19	686.484,99	701.353,77	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
1.991.201,21	2.087.457,61	2.180.628,99	2.184.278,99	2.267.401,32	" " " " " personnelle.
6.187.167,67[1]	6.517.185,51[1]	6.415.001,—[1]	6.862.001,—[1]	9.839.001.—	Impôt sur le revenu.
1.335.507,01	1.469.131,54^5	1.490.143,05^5	1.539.489,29^5	1.626.786,49	Autres taxes municipaux.
1.458.354,77	1.810.156,55	1.922.013,75	1.920.027,53^5	1.809.772,88	Rétributions.
2.179.231,20	2.211.010,22	2.244.930,51	2.308.460,98	2.342.946,45^5	Subvention de l'Etat.
					Produit des propriétés municipales:
3.072.166,56^5	3.483.942,17^5	5.193.204,64	4.343.111,35	3.443.706,23	redevances des entreprises municipales.
1.491.492,71	1.651.761,30^5	1.780.796,49^5	1.921.737,26^5	2.008.920,81	autres recettes.
61.204,86^5	35.828,77	54.521,75^5	93.109,16	121.197,68	Recettes diverses.
18.422.066,54	19.918.023,82^5	21.952.253,34^5	21.858.700,56^5	24.161.086.63^5	Totaux.
					Dépenses
851.888,41^5	947.708,19	959.178,13^5	999.812,79^5	949.874,68	Personnel et matériel de l'administration.
317.623,06^5	328,858,51^5	348.907,03	324.756,63	520.059,52^5	Perception des taxes et rétribûtions
2.085.397,75^5	2.438.077,10	2.675.570,28^5	2.506.712,34^5	2.901.438,82	Entretien des propriétés municipales.
1.514.342,03^5	1.541.240,78^5	1.675.098,12	1.677.631,46^5	1.846.470,18^5	Police.
100.800,69^5	111.678,25^5	135.619,86	134.285,54	149.401,17^5	Inspection des constructions et des habitations.
466.942,70^5	464.784,54	453.012,28	446.542,64	521.302,20	Service des pompiers.
—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	Garde civique.
543.021,47	571.036,81	581.249,07	492.419,62^5	505.351,65^5	Eclairage public.
1.154.445,61	1.200.607,68	1.308.489,75	1.232.546,39	1.360.642,90^5	Hygiène.
165.738,50^5	240.310.96^5	223.293,73^5	244.522,27^5	295.384,40^5	Ecoles enfantines.
2.514.766,25	2.818.968,40	2.830.602,49	2.948.558,22	3.129.640,47^5	Enseignement primaire.
449.114,29	449.334,94^5	442.941,05	447.411,33	500.804,86^5	" secondaire.
71.881,31	61.676,23^5	55.583,81^5	56.839,35	60.250,09^5	Ecole latine.
356.510,05	409.098,28	487.155,31	483.936,11	458.902,09^5	Université.
33.059,95	37.402,14	37.854,14^5	33.740,97^5	33.300,63	Ecole normale.
204.268,24^5	242.777,—^{5}	267.102,81	231.934,14^5	248.076,77	Subventions à des établissements d'enseignement privé.
2.775.016,81^5	2.903.891,64	3.049.939,12^5	3.757.543,90	4.524.302,31	Assistance publique.
2.545.145,16^5	2.776.501,95	3.026.793,83	3.107.603,59	3.463.825,75	Dette municipale (intérêts).
1.477.098,62	1.576.773,71^5	1.782.831,27^5	1.799.518,95	1.811.638,76	" " (amortissements).
534.679,43^5	553.100,23^5	563.346,76^5	583.512,85^5	605.364,52	Pensions de retraite.
—.—	—.—	450.573,51	1.411.299,17	1.408.442,99^5	Dépenses en rapport avec les circonstances économiques actuelles.
432.500,90^5	559.186,38	639.545,98	625.234,12	756.246,09	Autres dépenses.
27.500.—	2.000.—	5.000,—	—.—	—.—	Dépenses imprévues.
18.621.741,29	20.235.013,76^5	21.999.488,37	23.546.362,42	26.050.721,40	Totaux.

B. R. V.

143. NETTO-ONTVANGSTEN EN NETTO-UITGAVEN DE

Recettes et dépenses nette

Omschrijving	1907	1908	1909	1910	1911
Ontvangsten					
Opcenten grondbelasting	*f* 1.12	*f* 1.07^{5}	*f* 1.08	*f* 1.08	*f* 1.08
„ personeele belasting	2.80	2.84	3.31^{5}	3.33	3.37
Inkomstenbelasting	9.98	9.93^{5}	10.16	10.87^{5}	11.08
Andere belastingen (incl. Straatgeld)	1.77	1.76	2.20	2.22	2.24
Heffingen (zonder schoolgeld; Abattoir en Vischhal netto)	2.01^{5}	2.02	2.19^{5}	2.24	2.29
Uitkeering van het Rijk	3.72	3.73	3.72	3.70	3.72
Inkomsten van gemeente-bezittingen:					
uitkeeringen van de bedrijven	3.63^{5}	2.92	3.03	4.11	4.59
andere inkomsten	1.91	2.04^{5}	2.18	2.23^{5}	2.40^{5}
Verschillende ontvangsten	0.09	0.09	0.10^{5}	0.10^{5}	0.09
Totaal	*f* 27.06	*f* 26.42	*f* 27.99	*f* 29.92	*f* 30.87
Uitgaven					
Kosten huishoudelijk bestuur	1.17	1.22	1.23^{5}	1.30	1.42
„ invordering belastingen (zonder Abattoir en Vischhal)	0.46^{5}	0.51	0.49	0.50	0.50^{5}
Onderhoud gemeente-eigendommen	3.11^{5}	3.02	2.91	3.17	3.40
Politie	2.28	2.38	2.43	2.43	2.44
Bouw- en woningtoezicht	0.11^{5}	0.12^{5}	0.13	0.15	0.16
Brandweer	0.71	0.71	0.72^{5}	0.73	0.80^{5}
Schutterij	0.03	—	—	—	—
Verlichting	0.89	0.84^{5}	0.86	0.87^{5}	0.87
Gezondheidspolitie	1.58	1.71	1.78^{5}	1.92	1.85
Voorbereidend onderwijs	—	0.55	0.09	0.13	0.23
Lager onderwijs	3.66	3.58^{5}	3.76^{5}	3.76^{5}	3.81
Middelbaar onderwijs	0.58	0.60^{5}	0.63^{5}	0.69^{5}	0.75
Gymnasium	0.11	0.10	0.09^{5}	0.09	0.10
Universiteit	0.49^{5}	0.50^{5}	0.53	0.61^{5}	0.59
Kweekschool	0.05	0.05	0.05	0.06^{5}	0.06^{5}
Subsidiën aan inrichtingen van onderwijs	0.24	0.26	0.03	0.31	0.36^{5}
Armwezen	3.38	3.77^{5}	3.92	4.05	4.16^{5}
Renten	4.25	4.22^{5}	4.33	4.22	4.29
Aflossingen	2.21^{5}	2.32^{5}	2.47	2.65	2.52
Pensioenen en wachtgelden	0.89	0.92	0.97^{5}	0.87	0.89
Uitgaven, bestreden uit het algemeen crediet, in verband met de tijdsomstandigheden	—	—	—	—	—
Andere uitgaven	0.21	0.22	0.24	0.37^{5}	0.58
Onvoorziene uitgaven	—	0.01	—	0.02	0.11
Totaal	*f* 26.48	*f* 27.19	*f* 27.98^{5}	*f* 28.97	*f* 29.94^{5}

…EMEENTE PER HOOFD DER GEMIDDELDE BEVOLKING.

…de la municipalité par habitant.

1912	1913	1914	1915	1916	Désignation
					Recettes
f 1.10	*f* 1.10	*f* 1.11	*f* 1.12	*f* 1.13	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
3.40^{5}	3.53	3.62	3.56	3.64	„ „ „ „ „ personnelle.
10.58^{5}	11.01^{5}	10.65	11.20	15.81	Impôt sur le revenu.
2.28^{5}	2.48	2.47	2.51	2.61	Autres taxes municipaux.
2.49^{5}	3.06	3.19	3.13	2.91	Rétributions.
3.73	3.73^{5}	3.73	3.77	3.76	Subvention de l'Etat.
					Produit des propriétés municipales:
5.25^{5}	5.89	8.62	7.09	5.53	redevances des entreprises municipales.
2.55	2.79	2.96	3.14	3.23	autres.
0.10	0.06	0.09	0.15	0.19	Recettes diverses.
f 31.52	*f* 33.67	*f* 36.46	*f* 35.67	*f* 38.81	Totaux.
					Dépenses
1.46	1.60	1.59	1.63	1.53	Personnel et matériel de l'administration.
0.54	0.55^{5}	0.58	0.53	0.84	Perception des taxes et rétributions.
3.57	4.12	4.44	4.09	4.66	Entretien des propriétés municipales.
2.59	2.60^{5}	2.78	2.74	2.97	Police.
0.17	0.19	0.23	0.22	0.24	Inspection des constructions et des habitations.
0.80	0.78^{5}	0.75	0.73	0.84	Service des pompiers.
—	—	—	—	—	Garde civique.
0.93	0.96^{5}	0.97	0.80	0.81	Eclairage public.
1.97^{5}	2.03	2.17	2.01	2.19	Hygiène.
0.28	0.40^{5}	0.37	0.40	0.47	Ecoles enfantines.
4.30	4.76^{5}	4.70	4.81	5.03	Enseignement primaire.
0.77	0.76	0.74	0.73	0.80	Enseignement secondaire.
0.12	0.10	0.09	0.09	0.10	Ecole latine.
0.61	0.69	0.81	0.79	0.74	Université.
0.05^{5}	0.06	0.06	0.06	0.05	Ecole normale.
0.35	0.41	0.44	0.38	0.40	Subvention à des établissements d'enseignement privé.
4.75	4.91	5.06	6.13	7.27	Assistance publique.
4.35^{5}	4.69	5.03	5.07	5.56	Dette municipale (intérêts).
2.52^{5}	2.66^{5}	2.96	2.94	2.91	„ „ (amortissements).
0.91	0.93	0.94	0.95	0.97	Pensions de retraite.
—	—	0.75	2.30	2.26	Dépenses, en rapport avec les circonstances économiques actuelles.
0.74	0.94^{5}	1.06	1.02	1.21	Autres dépenses.
0.04^{5}	—	0.01	—	—	Dépenses imprévues.
f 31.86	*f* 34.20^{5}	*f* 36.53	*f* 38.42	*f* 41,85	Totaux.

144. Uitgaven bestreden uit het algemeen krediet in verband met de tijdsomstandigheden.

Dépenses payées du crédit général en rapport avec les circonstances, créées par la guerre européenne.

Omschrijving	1914	1915	1916	Désignation
Voorziening van levensmiddelen en brandstoffen	*f*	*f*	*f*	**Approvisionnement en denrées alimentaires et combustibles**
Aardappelenvoorziening (1914/15)	—	52.714.56	9.65	Approvisionnement en pommes de terre
Vischvoorziening (1915)	—	712.71^5	—	„ „ poisson
In beslag genomen meel („)	—	1.523.06	—	Perte nette sur la farine saisie
Regeeringsmeel („)	—	244.34	—	Frais nets de la distribution de farine
Regeeringsbrood („)	—	17.239.97^5	—	„ „ „ „ „ „ pain à prix réduit
Melk („)	—	673.86	—	„ „ „ „ „ „ lait
Varkens („)	—	96.—	—	„ „ „ „ „ „ porcs
Vergoeding aan de Gem. Gasfabr. wegens verkoop van cokes tegen verlaagde prijzen (1915)	—	11.282.70	—	Indemnité aux usines municipales à gaz pour la vente de coke à prix réduit
Nadeelig saldo van het Distributie-bureau (1916)	—	600.—	441.275.22^5	Frais nets du Bureau municipal de distribution
„ „ „ de Veemarkt en het Abattoir (1916)	—	—	94.428.07	„ „ „ Marché aux bestiaux et de l'Abattoir
„ „ „ het Marktwezen (1916)	—	—	113.567.94^5	„ „ „ Service des marchés municipaux
Salarissen en verdere kosten van de afdeeling „Levensmiddelen"	—	—	5.373.36	Salaires et autres frais de la section administrative de l'Approvisionnement
Voordeelig saldo van de distributie van regeeringsvisch	—	—	170.64^5	Excédent de la distribution de poisson à prix réduit
Totaal	—	85.087.21	654.483.60^5	Totaux
Voorkoming en behandeling van ziekten				**Prévention et traitement de maladies**
Bouw barakken bij het Wilhelmina-gasthuis	8.768.75	11.756.45	10.262.60	Constr. de baraques près de l'hôpital Wilhelmine
Inrichting ziekenzalen in het Burger-Weeshuis	5.807.33	—	—	Installation de l'infirmerie dans l'Orphelinat mun.
Motorvaartuig Gezondheidsdienst	—	9.832.10	2.906.70	Bateau automobile du Service Sanitaire municipal
Uitkeeringen aan ziekenfondsen	4.890.78	14.709.76^5	4.307.74^5	Allocations aux caisses d'assistance en cas de maladie
Subsidie aan „De Amsterdamsche Vereeniging tot bestrijding der tuberculose"	50.74	4.509.06	5.932.13	Subvention à la Société Amsterdamoise pour la lutte contre la tuberculose
„ „ de vereeniging „Huisverzorging"	—	2.500.—	—	Subv. à la Société de Secours aux malades à domicile
„ „ de Commissie tot uitreiking van versterkend voedsel aan ontslagen ziekenhuispatienten	—	—	402.47	Subvention à la Commission pour la distribution de fortifiants à des malades sortis des hôpitaux
Toeslagen aan [illegible]inrichtingen	—	—	13.077.8[illegible]	Suppléments accordés aux hôpitaux privés

Werkloosheidszorg				**Dépenses diverses en faveur des chômeurs**
Buitengewone maatregelen betrekkelijk de werkloosheid	150.000.—	182.698.32	1.548.51^5	Mesures exceptionnelles relatives au chômage
Steunverleening aan uitgetrokken leden in de diamantindustrie	—	—	68.526.73	Secours aux membres non-assistés par le fonds de chômage de l'industrie du diamant
Subsidie aan „het Amsterdamsche Comité tot ontwikkeling en ontspanning van werkloozen"	4.000.—	19.000.—	5.475.—	Subvention au Comité Amsterdamois pour le développement intellectuel et la récréation de chômeurs
Bijdr. aan Woningbouwvereenigingen (huurbons)	1.994.25	8.070.75	17.266.28	Subvent. aux sociétés de logements à bon marché (suppléments aux loyers)
„ „ „ (brandstoffen)	—	—	480.75	(combustibles)
Kostelooze lossing van panden door de Bank van Leening	—	5.273.—	3.708.97	Dégagement gratuit de gages par le Mont de Piété
Totaal	155.994.25	215.042.07	97.006.24^5	Totaux
Armenzorg				**Assistance**
Subsidie aan „Hulp voor Onbehuisden"	5.000.—	16.000.—	—	Subvention à l'institution de hospitalité de nuit
„ „ „Het Leger des Heils"	1.000.—	—	—	„ „ l'Armée du Salut
Totaal	6.000.—	16.000.—	—	Totaux
Steuncomité (subsidie)	192.306.75	891.070.71	496.003.50	**Comité général** d'assistance (subvention)
Andere uitgaven				**Autres dépenses**
Buitengewoon subsidie aan „Kindervoeding"	48.000.—	97.140.—	43.287.15^5	Sub. extra-ord. à la soc. pour la distr. d'aliments à l'école
„ „ „ „Voor het Schoolkind"	15.000.—	35.000.—	50.000.—	„ „ „ „ „ „ „ „ de vêtem. aux écol.
Kindervoeding van gemeentewege	—	—	43.500.—	Distribution municipale d'aliments aux enfants
Kosten gemeentelijke belastingsbons [1]	38.17	—	—	Frais du papier-monnaie municipal
Uitgaven ten behoeve van de Belgische uitgewekenen	13.463.32^5	13.551.96^5	—	Dépenses en faveur des réfugiés belges
Kosten van verleening van bedrijfskredieten	—	3.480.98^5	—	Frais des crédits accordés aux petits commerçants et à la petite industrie
Diversen	53.41^5	—	—	Autres dépenses
Totaal	76.554.91	149.172.95	136.787.15^5	Totaux
Totaal generaal	450.373.51	1.399.680.31^5	1.433.834.59	**Totaux généraux**

1) Uitgegeven betalingsbons — *papier-monnaie émis* . . . *f* 249.907.—
Ingewisseld — *(échangé)* . . . „ 247.941.50
Rest — *(reste)* . . . *f* 1.965.50
Drukkosten, enz. — *Frais d'impression* . . . „ 2.003.67
f 38.17

145. Uitkomst van de exploitatie van eenige grondeigendommen van de gemeente tot 31 December 1916.

R. V. *Aperçu des résultats de l'exploitation de quelques propriétés foncières municipales jusqu'au 31 décembre 1916.*

Aanwijzing der terreinen *Désignation des terrains*	Batig saldo *Excédent des recettes*	Nadeelig saldo *Déficit*	Beschikbaar bouwterrein *Terrains disponibles*
			M².
Gronden in en nabij den Binnendijkschen Buitenvelderschen Polder	—	*f* 13.084.785,16⁵	—
Museumterreinen	—	890.800,38	± 9175 1)
Gronden gelegen ten noorden van den Overtoom tusschen de Kostverlorenvaart en de Jan Pieter Heijestraat	*f* 470.137,83	—	—
Gronden gelegen tusschen Potgieterstraat, Nassaukade, 3e Hugo de Grootstraat, van Reigersbergenstraat, Hugo de Grootkade en Kostverlorenvaart	671.167,56⁵	—	± 3030
Gronden gelegen tusschen Nassaukade, Hugo de Grootkade, Kostverloren Wetering, van Beuningenstraat, enz.	2.586.323,09	—	2465 2)
Gronden gelegen aan den Zeeburgerdijk	—	177.697,77	± 3720
Gronden gelegen in den Noorder IJpolder	—	3.826.490,17	3,502,907
Gronden gelegen in den voormaligen Buiksloterhampolder c.a.	—	2.161.648,17⁵	± 2,020,000
Gronden in den Nieuwendammerham en Volewijkslanden	—	1.587.255,96	± 1,310,000

1) Benevens ± 28520 M² sportterrein en ± 9800 M² plantsoen.

2) „ 11406 M² industrieterrein.

146. STAND DER UITGIFTE VAN GEMEENTE-GRONDEN IN ERFPACHT OP 31 DECEMBER 1916.

G. V. *Acensement de terrains municipaux au 31 décembre 1916.*

Jaar van uitgifte *Année de l'acensement*	Aantal perceelen tot 31 December uitgegeven *Nombre des acensés jusqu'au 31 décembre 1916*	Oppervlakte dier perceelen *Superficie des terrains*	Canon *Bail emphytéotique*
		M².	
voor *(avant)* 1896	80	50,212	*f* 17,899.85
in *(en)* 1896	1	6,393	6,388.65
1897	8	10,306	17,080.65
1898	10	3,611	4,412.86
1899	69	9,115	17,363.18
1900	65	31,793	18,778.80
1901	136	2,511	37,528.—
1902	158	28,298	46,625.—
1903	111	30,933	36,182.10
1904	134	21,081	29,030.40
1905	164	34,750	39,960.25
1906	98	17,197	31,536.70
1907	61	58,752	19,449.75
1908	46	35,270	22,982.25
1909	149	39,662	34.278.13⁵
1910	126	26,114	27,009.60
1911	241	58,025	57,940.16
1912	349	119,182	99,930.50
1913	308	214,366	110,756.26
1914	235	122,526	104,763.97
1915	410	84,822	55,865.84
1916	166	127,214	41,603.60
Totaal *Totaux* . .	3125	1,132,133	*f* 877,988.03⁵ [1]

[1] Inclusief *f* 621.53 canonverhooging wegens conversie van tijdelijke in voortdurende erfpacht.
Y compris f 621.53 pour l'augmentation du bail par suite de la conversion de l'emphytéose temporaire en l'emphytéose perpétuelle.

147. UITBETALINGEN INGEVOLGE LOOPENDE OF GEHOUDEN OPENBARE EN ONDERHANDSCHE AANBESTEDINGEN VAN OPENBARE WERKEN VOOR DE GEMEENTE.

G. V. *Paiements en vertu d'adjudications publiques et privées de travaux publics de la municipalité.*

Omschrijving	1911	1912	1913	1914	1915	Désignation
Openbare aanbestedingen	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Adjudications publiques
Aanleg terreinen, wegen, bruggen en riolen	688,922.17	1,034,820.76	1,150,397.98^5	734,429.06	727,662.10^5	Terrains, rues, ponts et égouts
Haven- en handelsinrichtingen	371,387.96^5	440,294.35^5	777,996.45^5	1,488,156.93^5	647,594.85	Ports et établissements commerciaux
Gemeentebedrijven	905,996.29	1,023,610.99	1,474,022.25^5	599,992.63^5	809,902.69	Entreprises municipales
Onderwijs	553,439.60	257,650.80	552,814.08^5	651,565.87	708,056.07^5	Enseignement
Reiniging	76,831.63^5	43,809.16^5	42,485.76	28,559.20	—	Assainissement
Politie en brandweer	129,783.07	7,753.50	16,305.39^5	699.30	—	Police et service des pompiers
Gasthuizen	30,594.26	13,290.—	193,494.08	140,664.80	104,751.87^5	Hôpitaux municipaux
Andere	252,842.73	192,235.06	687,985.90^5	139,688.93^5	312,863.43^5	Autres
Onderhandsche aanbestedingen						Adjudications privées
Aanleg terreinen, wegen, bruggen en riolen	176,342.05^5	169,443.03^5	587.016.58	522,426.89	502,250.36^5	Terrains, rues, ponts et égouts
Haven- en handelsinrichtingen	63,348.68^5	165,214.14^5	77,369.36	408,803.06^5	15,190.63	Ports et établissements commerciaux
Gemeentebedrijven	624,989.74^5	1,837,770.70^5	2,275,267.04^5	735,161.13^5	482,129.87^5	Entreprises municipales
Onderwijs	39,153.78	96,475.36^5	85,446.94^5	20,926.92^5	21,294.50	Enseignement
Reiniging	49,972.42	—	—	—	—	Assainissement
Politie en brandweer	15,625.45	5,722.20	—	—	—	Police et service des pompiers
Gasthuizen	325.—	5,085.—	31,328.98	79.089.98	92,350.78^5	Hôpitaux municipaux
Andere	28,417.69	70,738.63^5	123,650.37^5	68,290.68^5	148,376.75	Autres
Totaal	4,101,744.35	5,387,435.71^5	8,093,380.61	5,618,455.41^5	4,572,396.93^5	Totaux

148. Leeningen van de gemeente.

G. B.

Emprunts municipaux.

Benaming der leeningen *Désignation des emprunts*	Oorspronkelijk bedrag der schuld *Montant primitif des engagements*	% rente *Taux de l'intérêt*	Bedrag der schuld op 1 Jan. 1917 *Montant restant le 1er janvier 1917*
Schuld aan diverse administratiën . . . . *Dette envers administrations diverses.*	*f* 1.158.810	2½	*f* 55.550
Leening Noordzeekanaal 1860 . . . . *Emprunt canal mer du Nord.*	3.000.000	3	—
Leening *Emprunt* 1861	18.000.000	3½	11.756.700
„ „ 1874	21.000.000	3	13.884.000
„ „ 1886	17.000.000	3½	6.641.500
„ „ 1890	6.000.000	3½	970.500
„ „ 1895	15.971.200 1)	3	12.791.200
„ Waterleiding 1898 . . . . *Emprunt service des eaux.*	12.000.000	2½	7.160.000
Leening *Emprunt* 1897	3.000.000	3½	1.920.000
„ Gasfabrieken 1898 . . . . *Emprunt usines à gaz.*	17.200.000	3	7.452.000
Leening *Emprunt* 1899	12.000.000	3½	8.237.000
„ „ 1900	10.000.000	4	6.800.000
„ „ 1901	10.000.000	4	7.200.000
„ „ 1904	20.000.000	4	15.985.000
„ „ 1905	10.000.000	3½	8.412.000
„ „ 1911	10.000.000 2)	4	9.320.000
„ „ 1913	10.000 000	4½	9.400.000
„ „ 1914	10.000.000	4½	9.600.000
„ „ 1915	10.000.000	5	9.950.000
„ „ 1916	10.000.000	4½	9.983.000
„ Stadsschouwburg . . . . *Emprunt Théâtre municipal.*	900.000	— 3)	786.000
Leeningen overgenomen van Nieuwer-Amstel. . . . *Emprunts de la municipalité de Nieuwer-Amstel.*	1.493.000 255.000 202.350 24.000	4 3¾ 3½ 3	— — 96.350 11.400
			f 168.412.200

1) Nominaal groot (*montant nominal*) *f* 42.350.000. Uitgegeven (*émis*) *f* 15.971.200.
2) „ „ „ „ „ 20.000.000. „ „ „ 10.000.000.
3) Annuïteitsleening.

149. Bedrag der schuld van de gemeente, verdeeld naar de bestemming der leeninggelden.

R. V.

Montant de la dette, réparti d'après la destination des emprunts.

Bestemming	1 Januari 1917 *1er janvier 1917*	1 Januari 1916 *1er janvier 1916*	1 Januari 1915 *1er janvier 1915*	1 Januari 1914 *1er janvier 1914*	Destination
Rentegevende eigendommen .	*f* 733,812.02^{5}	*f* 544.687,63^{5}	*f* 515,741.69^{5}	*f* 446,959.28	Maisons et terrains loués.
Bedrijven.	59,436,957.84	57.533.930,14	56,240,366.32^{5}	49,447,597.74^{5}	Entreprises municipales.
Havenwerken.	26,599,516.76	25.793.089,09^{5}	24,560,538.35^{5}	24,513,183.75^{5}	Ports.
Markten en Beurs	4,239,018.91	4.136.737,73^{5}	3,906,731.09^{5}	3,988,765.01^{5}	Marchés et Bourse de commerce.
Grondexploitatie	24,077,637.39	15.980.131,09	15,754,053.22^{5}	15.521,748.51^{5}	Exploitation de propriétés foncières
Diverse gebouwen	2,193,457.44^{5}	2.158.439,18	2,202,929.43^{5}	2,228,303.11	Edifices de services publics.
Publieke werken.	16,353,836.19	14.108.770,64^{5}	13,490,052.88^{5}	12,193,395,87	Travaux publics.
Politie en Brandweer	1,063,916.80	1.090.293,49^{5}	1,116,427.23^{5}	1,135,974.95^{5}	Police et service des pompiers.
Plaatselijke gezondheidspolitie	1,226,890.41^{5}	1.253.569,92^{5}	1,279,556.09^{5}	1,304,832.48	Hygiène publique.
Onderwijs	13,246,926.76^{5}	12.090.903,23^{5}	11,152,535,46^{5}	11,450,252.06	Enseignement.
Armwezen	3,215,984.36	3.214.424,44^{5}	2,829,033.44	2,886,560.91^{5}	Assistance publique.
Diversen	16,024,245.10	14.313.423,38	12,926.534.75	14,420,026.30^{5}	Autres.
Totaal	168,412,200.—	*f* 152.218.400.—	*f* 145,974,500.—	*f* 139,537,600.—	Totaux.

§ 2. Heffing van Rijksbelastingen te Amsterdam.
Perception des impôts du Royaume à Amsterdam.

150. Grondbelasting. *Impôt foncier.*

a. Aantal, oppervlakte en belastbare opbrengst der perceelen.

S. R. I. *Nombre, superficie et revenu imposable des propriétés.*

Jaar *Année*	Gebouwde eigendommen *Propriétés bâties*: Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Gebouwde eigendommen *Propriétés bâties*: Aantal onbelastbare perceelen *Nombre des propriétés non imposables*	Ongebouwde eigendommen *Propriétés non-bâties*: Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Ongebouwde eigendommen *Propriétés non-bâties*: Aantal onbelastbare perceelen *Nombre des propriétés non imposables*	Oppervlakte der gebouwde en ongebouwde eigendommen *Superficie des propriétés bâties et non-bâties*	Belastbare opbrengst *Revenu imposable*: der gebouwde eigendommen *des propriétés bâties*	Belastbare opbrengst *Revenu imposable*: der ongebouwde eigendommen *des propriétés non-bâties*
					H.A.	*f*	*f*
1911	44514	883	48218	2955	4589.4461	32.096.663	421.062
1912	44839	934	48621	3077	4588.7915	32.695.614	416.355
1913	45328	954	49286	3102	4588.8081	33.525.794	415.264
1914	45978	968	49821	3133	4588.4762	34.539.564	413.313
1915	46315	979	50072	3119	4603.1439	35.341.889	412.185

b. Bedrag der kohieren. *Montant des rôles.*

Jaar *Année*	Hoofdsom *Principal*: Gebouwd *Propr. bâties*	Hoofdsom *Principal*: Ongebouwd *Propr. non-bâties*	Hoofdsom *Principal*: Totaal *Total*	Opcenten *Cents additionnels*, Gebouwd *Propr. bâties*, Voor de Provincie *Pour la Province*: Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Gebouwd, Voor de Gemeente *Pour la Commune*: Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Ongebouwd *Propr. non-bâties*, Voor de Provincie *Pour la Province*: Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Ongebouwd, Voor de Gemeente *Pour la Commune*: Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*: Gebouwd *Propr. bâties*	Ongebouwd *Propr. non-bâties*	Totaal *Total*
	f	*f*	*f*		*f*		*f*		*f*		*f*	*f*	*f*	*f*
1911	1559898	25264	1585162	12	187188	40	623959	12	3032	10	2526	2371045	30822	2401867
1912	1589007	24981	1613988	12	190681	40	635603	12	2998	10	2498	2415290	30477	2445767
1913	1629354	24916	1654269	12	195522	40	651741	12	2990	10	2492	2476617	30397	2507014
1914	1678623	24799	1703422	16	268580	40	671449	16	3968	10	2480	2618652	31246	2649898
1915	1717616	24731	1742347	18	309171	40	687046	18	4452	10	2473	3057356[1])	36602[1])	3093958[1])

[1]) Inclusief 20 rijksopcenten voor het Leeningsfonds 1914: voor gebouwd *f* 343.523; voor ongebouwd *f* 4946.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 inclus: propr. bâties f 343.523; non-bâties f 4946.

151. **Personeele belasting.** *Impôt dit personnel.*

a. Aantal perceelen, belast naar huurwaarde, haardsteden en meubilair.

S. R. I. *Nombre des propriétés imposées d'après le loyer, les foyers et le mobilier.*

Jaar *Année*	Aantal perceelen, belast naar de huurwaarde *Nombre des propriétés imposées d'apres le loyer*		Aantal belaste haardsteden[1] *Nombre des foyers imposés*	Aantal perceelen met *Nombre des propriétés ayant*					Aantal perceelen, belast naar het meubilair *Nombre des propriétés imposeés d'après le mobilier*	
	Aantal perceelen *Nombre des propriétés*	Belaste huurwaarde *Loyer imposé*		2	3	4 en 5 *4 et 5*	6 en 7 *6 et 7*	8 en meer *8 et au-delà*	Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Waarde van het meubilair *Valeur du mobilier*
				belaste haardsteden *foyers imposés*						
		f								f
1911	90247	26.427.605	73937	13356	5601	3197	1043	797	38464	22.724.700
1912	94091	27.539.515	74692	13804	5513	3124	1049	814	40109	23.310.520
1913	98924	28.862.452	74815	14137	5270	3170	988	820	42073	24.010.760
1914	104331	30.442.539	75043	14509	5113	3045	1032	831	43625	24.728.680
1915	106757	30.945.718	73664	14553	4908	2910	998	827	44220	25.154.120

[1]) Inclusief haardsteden in logementen en badinrichtingen.
Foyers dans les logements et les établissements de bains inclus.

b. Dienstboden, waarvoor belasting moet worden betaald.

Domestiques soumis à l'impôt dit personnel.

Jaar *Année*	Aantal belastingplichtigen met *Nombre des imposables tenant*						Aantal belaste dienstboden *Nombre des domestiques imposés*		
	1	2	3—5	6—9	10 en meer *(10 et au-delà)*	Totaal *Totaux*	Vrouwelijke dienstboden van 18—21 jaar *Domestiques féminines de 18—21 ans* [1])	Mannelijke dienstboden *Domestiques masculins* [1])	Totaal aantal belaste dienstboden *Nombre total des domestiques imposés*
	vrouwelijke dienstboden van 21—65 jaar en mannelijke dienstboden *domestiques féminines de 21—65 ans et domestiques mâles de tout âge*								
1911	6181	1405	470	30	2	8088	2637	414	13946
1912	6228	1365	470	29	2	8094	2738	434	14048
1913	6241	1390	468	34	1	8134	2750	448	14156
1914	6276	1405	485	33	2	8201	2557	449	14166
1915	5947	1305	432	27	2	7713	2259	380	13115

[1]) Koetsiers van geneesheeren, huisbewaarders(sters), enz. uitgezonderd.
Cochers de médicins, gardiers(diennes) de maison, chasseurs etc. exclus.

c. Paarden, rijwielen en motorrijwielen. *Chevaux, bicyclettes et automobiles.*

Jaar *Année*	Paarden *Chevaux* Totaal *Total*	waarvan bij rijtuig-verhuurders *dont de loueurs de voitures*	Rijwielen *Bicyclettes* Totaal *Total*	van verhuurders, winkeliers e.d. *de loueurs et de négociants*	Motorrijtuigen *Automobiles* Motor-rijwielen *Motocyclettes*	Electro-mobielen *Voitures électriques*	Overige *Autres*	Totaal *Total*
1911	1052	712	17700	2674	166	32	260	458
1912	1005	686	17890	2865	153	35	361	549
1913	939	618	19302	3141	181	81	469	731
1914	864	569	21767	3738	234	74	531	839
1915	590	371	20986	3555	309	71	499	879

d. Bedrag der kohieren. *Montant des rôles.*

Jaar *Année*	Hoofdsom *Principal*	Opcenten *Cents additionnels* — voor de Provincie *pour la Province* — Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	voor de Gemeente *pour la Commune* — Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels* — Bedrag der kohieren *Montant des rôles*	Zuivere opbrengst *Rendement net*
	f		*f*		*f*	*f*	*f*
1911	1.732.511	11	190.576	50—141	2.021.456	3.944.543	3.796.883
1912	1.788.977	11	196.787	50—141	2.080.166	4.065.931	3.917.897
1913	1.865.781	11	205.236	50—141	2.161.943	4.232.960	4.072.281
1914	1.951.464	13	253.662	50—141	2.254.046	4.459.172	?
1915	2.353.185 [1])	14	274.552	50—141	2.257.567	4.885.303	?

[1]) Inclusief 20 opcenten ten behoeve van het Leeningfonds 1914 *f* 392.099.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 f 392.099 inclus.

152. **Bedrijfsbelasting.** *Impôt sur les revenus professionnels.*

S. R. I.

a. Aantal aanslagen en bedrag der kohieren.
Nombre des impositions et montant des rôles.

Jaar *Année*	Aantal aanslagen *Nombre des impositions*	Hoofdsom *Principal*	Opcenten (voor het Rijk) *Cents additionnels (pour le royaume)* Aantal *Nombre*	Opcenten (voor het Rijk) Bedrag *Montant*	Hoofdsom en Opcenten *Principal et cents additionnels* Bedrag der kohieren *Montant des rôles*	Hoofdsom en Opcenten Zuivere opbrengst *Rendement net*
		f		*f*	*f*	*f*
1911/12	100741	3.364.583	10	336.272	3.700.855	3.607.328
1912/13	106106	3.582.075	10	358.018	3.940.093	3.833.339
1913/14	112569	3.719.188	10	371.719	4.090.907	3.924.986
1914/15	113534	3.732.649	20—60	950.886	4.683.534	?
1915/16 [2]	—	—	—	—	—	—

b. Aantal en belastbaar inkomen der aangeslagenen. [1]
Nombre et revenu imposable des côtisés.

Jaar *Année*	Binnen het Rijk gevestigde belastingplichtigen — *Cotisés résidant dans le Royaume* Physieke personen — *Personnes physiques* Totaal — *Total* Aantal — *Nombre*	Belastbaar inkomen — *Revenu imposable*	waarvan tevens in de Vermogensbelasting aangeslagen — *dont inscrites en même temps dans l'impôt sur le capital* Aantal — *Nombre*	Belastbaar inkomen — *Revenu imposable*	Overige — *Autres* Aantal — *Nombre*	Belastbaar inkomen — *Revenu imposable*	In het buitenland gevestigde belastingplichtigen — *Cotisés établis à l'étranger* Aantal — *Nombre*	Belastbaar inkomen — *Revenu imposable*	Totaal aantal belastingplichtigen — *Nombre total des cotisés* Aantal — *Nombre*	Belastbaar inkomen — *Revenu imposable*
		f		*f*		*f*		*f*		*f*
1911/12	99025	143303441	5123	35569567	914	57301516	560	4087046	100499	204692002
1912/13	104229	150671849	5225	36958739	1083	61671494	569	4225956	105881	216569300
1913/14	110511	160730063	5312	38692867	1140	61328263	657	4817909	112308	226876235
1914/15	111394	161919383	5393	38801895	1174	61004153	543	4855068	113111	227778604
1915/16 [2]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) De cijfers hebben betrekking op het dienstjaar; ze bevatten o.a. ook posten van vroegere belastingjaren.
Les chiffres se rapportent à l'année de l'exercice de l'impôt; ils comprennent entre autres aussi des données d'années fiscales antérieures.

2) Op 1 Mei 1915 is de Bedrijfsbelasting vervangen door de Rijksinkomstenbelasting.
Le 1er mai 1915 l'impôt sur les revenus professionnels a été substitué par l'impôt sur le revenu du Royaume.

153. **Vermogensbelasting.** *Impôt sur le capital.*

AANTAL EN VERMOGEN DER AANGESLAGENEN EN OPBRENGST DER BELASTING.
Nombre et capital des cotisés et rendement de l'impôt.

Jaar *Anneé*	Aantal aangeslagenen en bedrag der vermogens *Nombre des cotisés et montant des capitaux* — Totaal *Total*		waarvan niet tevens in de bedrijfsbelasting aangeslagen *dont ne sont pas en même temps inscrits dans l'impôt sur les revenus professionnels*		Zuivere opbrengst der belasting *Rendement net de l'impôt* — Hoofdsom *Principal*	Opcenten *Cents additionnels*		Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*
	Aantal aangeslotenen *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens *Montant des capitaux*	Aantal aangeslagenen *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens *Montant des capitaux*		Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	
		× *f* 1000		× *f* 1000	*f*		*f*	*f*
1911/12	8035	866.972	3029	300.514	1.239.221	10	123.922	1.363.143
1912/13	8114	891.322	2984	313.962	1.283.308	10	128.331	1.411.639
1913/14	8150	889.343	2890	302.640	1.282.494	10	128.249	1.410.744
1914/15	8333	891.207	2976	304.730	1.342.032	20	268.406	1.610.438

154. **Inkomstenbelasting.** [1] *Impôt sur le revenu.*

AANTAL EN INKOMEN DER AANGESLAGENEN EN BEDRAG DER KOHIEREN.
Nombre et revenu des cotisés et montant des rôles.

Jaar *Année*	Binnen het Rijk wonende aangeslagen physieke personen *Nombre des personnes cotisées habitant dans le Royaume*			Overige binnen het Rijk gevestigde belastingplichtigen *Autres cotisés, établis dans le Royaume*			In het buitenland gevestigde belastingplichtigen *Cotisés établis à l'étranger*		Totaal aantal aangeslagenen *Nombre total des cotisés*	Bedrag der kohieren *Montant des rôles* — Hoofdsom *Principal*	Opcenten *Cents additionnels*		Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*
	Aantal *Nombre*	Inkomen *Revenu*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*	Aantal *Nombre*	Inkomen *Revenu*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*	Aantal *Nombre*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*			Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	
		f	*f*		*f*	*f*		*f*		*f*		*f*	*f*
1915/16	102784	193626234	188056984	976	59849875	47971562	559	4963958	104319	6393587	33	1830934	8224521

[1] Ingevoerd 1 Mei 1915. *Introduit le 1er mai 1915.*

155. OPBRENGST DER HEFFING VAN RIJKS DIRECTE BELASTINGEN

Rendement de la perception des impôts directs du

Bedrag der kohieren; hoofd

Montant des rôles; principal et

S. R. I.

Jaar *Année*		Gemiddelde bevolking *Population moyenne*	Grondbelasting *Impôt foncier* Gebouwd *Propriétés bâties*	Grondbelasting *Impôt foncier* Ongebouwd *Propriétés non-bâties*	Grondbelasting *Impôt foncier* Totaal *Total*	Personeele belasting *Impôt dit personnel*
			f	f	f	f
1911	Het Rijk	5.984.000	9.096.596	5.838.091	14.934.687	12.611.442
	Amsterdam Totaal	577.471	1.559.898	25.264	1.585.162	1.732.511
	Amsterdam In procenten van het Rijk	**9.7**	**17.1**	**0.4**	**10.6**	**13.7**
1912	Het Rijk	6.068.388	9.335.705	5.841.712	15.177.417	13.076.272
	Amsterdam Totaal	584.418	1.589.007	24.981	1.613.988	1.788.977
	Amsterdam In procenten van het Rijk	**9.6**	**17.0**	**0.4**	**10.6**	**13.7**
1913	Het Rijk	6.163.599	9.592.506	5.847.318	15.439.824	13.596.969
	Amsterdam Totaal	591.567	1.629.354	24.916	1.654.269	1.865.781
	Amsterdam In procenten van het Rijk	**9.6**	**17.0**	**0.4**	**10.7**	**13.7**
1914	Het Rijk	6.276.212	9.886.386	5.853.992	15.740.378	14.125.103
	Amsterdam Totaal	602.169	1.678.623	24.799	1.703.422	1.951.464
	Amsterdam In procenten van het Rijk	**9.6**	**17.0**	**0.4**	**10.8**	**13.8**
1915	Het Rijk	6.394.538	12.176.467 1)	7.037.471 1)	19.213.939 1)	17.263.303 1)
	Amsterdam Totaal	612.836	2.061.139 1)	29.677 1)	2.090.816 1)	2.353.185 1)
	Amsterdam In procenten van het Rijk	**9.6**	**17.0**	**0.4**	**10.8**	**13.6**

1) Inclusief 20 Rijksopcenten. *20 cents additionnels pour le Royaume inclus.*

AMSTERDAM, VERGELEKEN MET DIE IN HET GEHEELE RIJK.

ume à Amsterdam comparé à celui du Royaume total.

met rijksopcenten.

additionnels pour le Royaume.

Bedrijfsbelasting *npôt sur les revenus professionnels*		Vermogens- belasting *Impôt sur le capital*	Inkomstenbelasting *Impôt sur le revenu*		Alle belas- tingen te zamen *Tous les impôts*		
'otaal *Total*	van in het Rijkgevestig- de physieke personen *de personnes résidant dans le Royaume*		Totaal *Total*	van i/h. rijk gevestigde physieke personen *de personnes résidant dans le Royaume*			
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*		
›41.953	7.750.425	10.606.851	—	—	51.094.933	. . . . Le Royaume	
'00.855	1.814.917	1.363.143	—	—	8.381.671	Total	Amsterdam
28.6	**23.4**	**12.9**	—	—	**16.4**	Pourcentage du Royaume	
›18.555	8.253.367	10.941.670	—	—	53.113.914	. . . . Le Royaume	
›40.093	1.907.495	1.411.639	—	—	8.754.697	Total	Amsterdam
28.3	**23.1**	**12.9**	—	—	**16.4**	Pourcentage du Royaume	
›97.009	8.841.579	11.075.877	—	—	55.809.679	. . . . Le Royaume	
›90.907	2.039.679	1.410.744	—	—	9.021.701	Total	Amsterdam
26.1	**23.1**	**12.7**	—	—	**16.2**	Pourcentage du Royaume	
›10.409	9.211.629	12.364.071	—	—	60.239.961	. . . . Le Royaume	
›83.534	2.050.980	1.610.438	—	—	9.948.858	Total	Amsterdam
26.0	**22.2**	**13.1**	—	—	**16.5**	Pourcentage du Royaume	
—	—	—	43.936.830	25.004.567 [2])	80.414.072	. . . . Le Royaume	
—	—	—	8.224.521	3.781.410 [2])	12.668.522	Total	Amsterdam
—	—	—	**18.7**	**15.1**	**15.8**	Pourcentage du Royaume	

2) Onzuiver bedrag in hoofdsom. *Montant brut en principal.*

VERKEER.

CIRCULATION.

§ 1. Verkeer te water. *Navigation et transport.*

V. K. K.

156. Aangekomen zeeschepen naar de vlag.
Navires entrés répartis selon le pavillon.

Jaar *Année*	Nederlandsche *Néerlandais*	Britsche *Anglais*	Duitsche *Allemands*	Noorsche *Norvégiens*	Zweedsche *Suédois*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*	Waarvan in ballast *Dont sur lest*
1912	1349	616	245	146	76	69	2501	420
1913	1473	601	255	125	100	43	2597	401
1914	1557	421	157	132	104	32	2403	583
1915	1389	150	—	149	106	26	1820	349
1916	1307	92	86	122	14	1	1622	444

V. K. K

157. Aangekomen schepen naar de plaats van herkomst.
Navires entrés répartis selon le lieu de provenance.

Jaar *Année*	Groote en Amerikaansche vaart, enz. *Long cours: Amérique Extrême-Orient, etc.*	Middellandsche en Zwarte Zee *Méditerranée et Mer Noire*	Gr. Brittannië, Frankrijk, Spanje (Atl. kust) en Portugal *Gr. Bretagne, France, Espagne (Côte atl.) et Portugal*	Zweden en Noorwegen *Suède et Norvège*	Oost- en Witte Zee, Finsche golf *Baltique et Mer Blanche Golfe de Finlande*	Kleine vaart *Cabotage: Allemagne (Mer du Nord), Ostende*	Kust- en Binnenvaart *Navigation côtière et intérieure*	Totaal *Totaux*
1912	348	152	1002	125	310	206	358	2501
1913	369	172	996	138	348	204	370	2597
1914	345	116	925	159	183	141	534	2403
1915	359	113	777	189	23	1	358	1820
1916	218	34	605	278	29	—	458	1622

V. K. K.

158. Bruto-inhoud der binnengekomen schepen naar de plaats van herkomst.

Tonnage brut des navires entrés répartis selon le lieu de provenance.

Jaar *Année*	Groote en Amerikaansche vaart, enz. *Long cours: Amérique, Extrême-Orient, etc.*	Middellandsche en Zwarte Zee *Méditerranée et Mer Noire*	Gr. Brittannië, Frankrijk, Spanje (Atl. kust) en Portugal *Gr. Bretagne, France, Espagne (Côte atl.) et Portugal*	Zweden en Noorwegen *Suède et Norvège*	Oost- en Witte Zee, Finsche golf *Baltique et Mer Blanche, Golfe de Finlande*	Kleine vaart *Cabotage: Allemagne (Mer du Nord), Ostende*	Kust- en Binnenvaart *Navigation côtière et intérieure*	Totaal *Totaux*
	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3
1912	4.738.664	835.824	3.065.146	315.001	1.166.285	572.250	472.131	11.165.301
1913	5.108.408	1.013.895	3.141.993	398.477	1.326.594	675.151	638.537	12.303.055
1914	4.962.935	639.197	3.128.664	479.706	719.180	574.846	520.548	11.025.076
1915	4.527.695	491.303	2.305.287	521.958	61.441	8.111	446.487	8.362.282
1916	2.550.417	146.429	1.718.925	552.687	76.254	—	451.717	5.496.429

E. B.

159. Binnengekomen en vertrokken schepen naar de lading.

Navires entrés et sortis, répartis selon les chargements.

Jaar *Année*	Binnengekomen *Entrés*													Vertrokken *Sortis*		
	Granen *Céréales*	Rijst *Riz*	Lijnzaad *Lin*	Hout *Bois*	Petroleum *Pétrole*	Erts *Minerais*	Kolen en cokes *Houille et coke*	Stukgoed *Marchandises diverses*	Overige en gemengd *Chargements mixtes*	Fosfaat *Phosphate*	Ballast *Lest*	Totaal *Totaux*	Waarvan zeilschepen *Dont voiliers*	Totaal *Totaux*	waarvan in ballast *dont sur lest* Totaal *Totaux*	%
1912	43	7	23	220	30	6	122	585	1032	11	422	2501	166	2486	752	30.2
1913	48	12	11	218	32	3	124	601	1130	15	401	2597	158	2579	764	29.6
1914	42	17	13	136	28	7	102	576	838	78	566	2403	294	2403	897	37.3
1915	104	—	43	93	17	9	203	438	562	2	349	1820	159	1816	884	48.6
1916	59	3	8	196	10	14	136	364	382	6	444	1622	274	1590	861	54.1

160. Vertrokken schepen, naar hun bestemming.

V. K. K.

Navires sortis répartis selon leur destination.

Bestemming	1912	1913	1914	1915	1916	*Destination*
Groot-Brittannië	1160	1178	1053	863	613	Grande-Bretagne.
Duitschland	401	422	264	—	6	Allemagne.
Denemarken	30	25	40	53	43	Danemarc
Noorwegen.	59	54	48	62	59	Norvège.
Zweden	30	53	49	89	157	Suède.
Rusland	53	66	32	—	—	Russie.
België	17	27	13	—	—	Belgique.
Frankrijk.	44	39	29	21	13	France.
Spanje en Portugal. . . .	58	51	60	65	29	Espagne et Portugal.
Italië	47	45	33	16	7	Italie.
Middellandsche Zee:						Bassin de la Méditerranée:
Oostenrijk, Griekenland, Turkije, Levant, Egypte	59	72	46	1	1	Autriche, Grèce, Turquie, Levant, Egypte.
Noordzee (visscherij) . . .	2	—	—	—	—	Mer du Nord (pêche).
Nederlandsche havens . .	330	333	529	349	455	Ports néerlandais.
Afrika	8	1	—	11	4	Afrique.
Britsch-Indië.	—	1	—	1	1	Indes anglaises.
Oost-Indië	96	106	90	82	50	Indes orientales.
West-Indië.	26	29	38	29	22	Indes occidentales.
Noord-Amerika, Canada. .	29	26	22	61	59	Etats-Unis, Canada.
Zuid-Amerika	37	51	57	113	71	Amérique du Sud.
Australië.	—	—	—	—	—	Australie.
Totaal	2486	2579	2403	1816	1590	Totaux.
waarvan in ballast	752	764	897	884	861	dont sur lest.

161. In- en uitklaringen van zeeschepen met bestemming naar of komende van Amsterdam (netto inhoud).

S. I. U. D. *Navires acquittés avec destination pour Amsterdam et navires déclarés de sortie partis d'Amsterdam (tonnage net).*

Jaar *Année*	Ingeklaarde zeeschepen *Navires entrés*										Uitgeklaarde zeeschepen *Navires sortis*									
	Nederl. vlag *Pavillon néerlandais*		Vreemde vlag *Pavillon étranger*		Totaal *Totaux*		Geladen *Nav. chargés*		In ballast *Nav. sur lest*		Nederl. vlag *Pavillon néerlandais*		Vreemde vlag *Pavillon étranger*		Totaal *Totaux*		Geladen *Nav. chargés*		In ballast *Nav. sur lest*	
	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³
1895	547	1,237,084	1009	2,024,542	1556	3,261,626	1512	3,132,599	44	129,027	579	1,295,783	1006	2,038,314	1585	3,334,097	1138	2,100,855	447	1,233,242
1900	760	1,536,468	1140	2,594,385	1900	4,130,853	1884	4,105,351	16	25,502	794	1,618,043	1152	2,660,906	1946	4,278,949	1288	2,572,222	658	1,706,727
1905	932	2,012,900	931	2,572,121	1863	4,585,021	1836	4,518,702	27	66,319	896	1,868,894	911	2,514,828	1807	4,383,722	1397	3,326,337	410	1,057,385
1910	965	2,611,906	1051	3,093,771	2016	5,705,677	1962	5,541,179	54	164,498	871	2,469,209	1035	3,083,152	1906	5,552,361	1436	4,024,523	470	1,527,838
1911	1066	2,747,387	997	2,920,713	2063	5,668,100	1997	5,487,710	66	180,390	933	2,688,864	966	2,792,087	1899	5,480,951	1447	4,148,510	452	1,332,441
1912	1123	3,130,958	1143	3,427,639	2266	6,558,597	2158	6,270,287	108	288,310	995	2,877,165	1096	3,398,360	2091	6,275,525	1570	4,704,868	521	1,570,657
1913	1211	3,519,835	1112	3,526,923	2323	7,046,758	2237	6,729,129	86	317,629	1091	3,348,594	1131	3,594,268	2222	6,942,862	1711	5,223,509	511	1,719,353
1914	1077	3,683,990	783	2,504,426	1860	6,188,416	1781	5,929,808	79	258,608	1011	3,618,955	810	2,581,445	1821	6,200,400	1417	4,723,556	404	1,476,844
1915	1071	3,857,541	402	941,706	1473	4,799,247	1455	4,736,613	18	62,634	1067	3,943,349	385	925,247	1452	4,868,596	891	2,828,583	561	2,040,013

N.B. **De in deze tabel opgenomen cijfers betreffen de schepen van en naar Amsterdam, die door de administratie der invoerrechten en accijnzen te Amsterdam, Vlieréede, Helder of IJmuiden zijn in- en uitgeklaard. Voor de geheele scheepvaartbeweging van zeeschepen in het havengebied van Amsterdam worde geraadpleegd de tabellen 156—160.**

Avis. Ce tableau se rapporte aux navires qui ont été acquittés ou déclarés de sortie par l'administration des droits d'entrée à Amsterdam, Vlieréede, Helder et IJmuide. Pour le mouvement total de la navigation du port d'Amsterdam voir tabl. 156—160

V. K. K.

162. Scheepvaart door de sluizen van IJmuiden. [1]

Navigation par les écluses de la mer du Nord.

Jaar *Année*	Naar zee *Descente*		Uit zee *Remonte*		Te zamen *Ensemble*	
	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]
1885	2744	1,468,761	3067	1,472,802	5811	2,941,563
1890	3514	1,662,824	4238	1,668,665	7752	3,331,489
1895	5152	1,891,720	5772	2,046,833	10924	3,938,553
1900	4757	2,845,194	5113	2,813,841	9870	5,659,035
1905	9404	3,504,638	9745	3,471,046	19149	6,975,684
1910	13853	4,217,637	14056	4,197,428	27909	8,415,065
1911	14251	4,291,147	14548	4,291,919	28799	8,583,066
1912	10450	4,512,120	10559	4,525,952	21009 [3]	9,058,072
1913	10125	4,912,709	10481	4,963,522	20606	9,876,231
1914	10405	4,345,197	10493	4,304,587	20898	8,649,784
1915	13773	3,405,912	14268	3,361,484	28041	6,767,396
1916	18598	2,511,851	18955	2,502,445	37553	5,014,296

1) Geopend 1 November 1876. *Les écluses de la mer du Nord ont été ouvertes le 1er novembre 1876.*

2) Bruto-inhoud 1 ton = 2.83 M^3.

3) De vermindering wordt voornamelijk veroorzaakt door de visschersvaartuigen. *La diminution est due principalement aux bateaux de pêche.*

163. Sterkte der Amsterdamsche koopvaardijvloot, vergeleken met die van het geheele rijk.

V. K. K. *La marine marchande d'Amsterdam, comparée à celle du royaume.*

Jaar *Année*	Aantal stoomschepen *Nombre des vapeurs*			Netto-inhoud der stoomschepen in reg.-tons *Tonnage net des vapeurs*		
	Het Rijk *Le royaume*	Amsterdam *Amsterdam*	Verhouding van de Amsterdamsche tot de Nederl. vloot *Sur 100 du royaume combien d'Amsterdam*	Het Rijk *Le royaume*	Amsterdam *Amsterdam*	Verhouding van de Amsterdamsche tot de Nederl. vloot *Sur 100 du royaume combien d'Amsterdam*
1895	162	64	39,5	188.275	77.214	41,0
1900	213	87	40,8	268.430	106.680	39,7
1905	271	150	55,3	356.784	178.202	49,9
1910	324	187	57,7	488.469	277.812	56,8
1912	367	209	57,4	576.604	328.788	57,2
1913	387	225	58,1	647.436	382.506	59,1
1914	407	242	59,5	719.670	428.447	59,5
1915	397 [1])	249	62,7	725.532 [1])	449.205	61,9
1916	406 [2])	241	59,4	716.192 [2])	442.974	61,8

[1]) Waaronder 15 motorschepen, netto-inhoud: 9,275. *Dont 15 barques automobiles, tonnage 9,275.*
[2]) „ 16 „ „ „ 9,444. „ *16* „ „ „ *9,444.*

164. Uit de haven van Amsterdam vertrokken landverhuizers, naar het land van bestemming.

V. K. K. *Emigrants, partis du port d'Amsterdam, selon la destination.*

Jaar *Année*	Vertrokken naar *Partis pour*								Totaal *Totaux*
	Noord-Amerika *l'Amérique du Nord*		Zuid-Amerika *l'Amérique du Sud*	Zuid-Afrika (via Engeland) *l'Afrique du Sud (via l'Angleterre)*	Engeland *l'Angleterre*	Suriname	Ned. Indië *Indes Néerlandais*	Australië (via Engeland) *Australie (via l'Angleterre)*	
	Direct *Directement*	via Engel. *via l'Anglet.*							
1900	—	163	—	7	—	1216 [1])	—	—	1386
1905	—	174	—	15	280	526 [1])	148 [1])	—	1143
1910	—	328	2155	12	—	472 [1])	224 [1])	—	3191
1911	—	160	3226	7	—	—	—	10	3403
1912	—	240	4362	—	—	245	224	—	5091
1913	—	276	4861	4	—	191	—	—	5332
1914	—	299	1490	—	—	—	394	—	2443
1915	—	12	270	—	—	—	—	5	425 [3])
1916	—	13	185	5	—	—	—	5	260 [4])

[1]) Javanen. *Javanais.*

[2]) Hieronder 159 naar Spanje en 101 naar Portugal.
Dont 159 pour l'Espagne et 101 pour le Portugal.

[3]) Hieronder 41 naar Aden, 87 naar Spanje en 10 naar Portugal.
Dont pour Aden 41, pour l'Espagne 87, pour le Portugal 10.

[4]) Hieronder 48 naar Spanje en 4 naar Portugal.
Dont pour l'Espagne 48 et pour le Portugal 4.

V. K. K.

165. Uit de haven van Amsterdam vertrokken landverhuizers naar hun nationaliteit.

Emigrants, partis du port d'Amsterdam selon le pays d'origine.

Jaar *Année*	Nederlanders *Néerlandais*	Belgen *Belges*	Denen *Danois*	Duitschers *Allemands*	Engelschen *Anglais*	Franschen *Français*	Hongaren *Hongrois*	Italianen *Italiens*	Javanen *Javanais*	Noren *Norvégiens*	Oostenrijkers *Autrichiens*	Rumeniërs *Roumains*	Russen *Russes*	Zweden *Suédois*	Zwitsers *Suisses*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*
1912	572	255	86	1987	5	30	27	140	489	30	338	15	988	1	12	116	5091
1913	502	177	26	3468	—	2	7	21	191	8	106	2	785	4	14	19	5332
1914	368	48	9	963	4	4	—	10	394	5	44	3	152	7	29	403	2443
1915	75	72	13	62	1	—	—	—	—	3	30	2	2	2	18	145	425
1916	55	19	3	39	5	—	—	1	—	—	28	—	12	4	13	81	260

G. V.

166. Werking der kranen, kaapstanders en kolentip.

Emploi des grues, des cabestans et du tip hydraulique.

Jaar *Année*	$1^1/_2$ tons kranen *Les grues de $1^1/_2$ tonne*			Kraanuren van de 6 tons kranen 1) *Heures d'occupation des grues de 6 tonnes*	Tonnen opgeheven door de 30 tons kraan *Tonnes élevées par la grue de 30 tonnes*	Waggons gelost door de kolentip *Wagons déchargés par le tip hydraulique*	Aantal werkuren der kaapstanders *Heures d'occupation cabestans*
	Aantal malen een kraan gebruikt *Nombre des occupations des grues*	Grootste aantal kranen gelijktijdig in gebruik *Nombre max. des grues en usage simultanément*	Kraanuren *Heures d'occupation*				
1912	11337	60	96,515	425	960	4523	2347
1913	12471	64	107,569	582	1158	4238	2101
1914	13901	59	108,330	506	1125	2541	1406
1915	14060	55	109,279	267	1664	1701	939
1916	12077	57	87,620	430	582	869	618

1) **Begrepen onder de voorgaande kolom.**

G. V.

167. Werkzaamheden van de Amsterdamsche Droogdok-Maatschappij.

La Compagnie des cales sèches.

Jaar *Année*	Gedokte schepen *Navires dockés.* Aantal *Nombre*	Reg. tons *Tonneaux*	Gebruikdagen *Jours d'occupation*	Binnenschepen per vijzel gelicht *Vapeurs de la navigation intérieure élevés avec le cric à vis*
1912	546	895,054	1569	52
1913	592	1,067,900	1577	70
1914	571	1,165,267	1476	15
1915	603	1,272,622	1529	—
1916	558	833,503	1605	—

V. K. K.

168. Scheepvaart door de Oranjesluizen.

Navigation par les écluses du Zuiderzee.

Jaar *Année*	Geschut werden *Sont passés* Stoomschepen *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux*	Jaar *Année*	Geschut werden *Sont passés* Stoomschepen *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux*
1905	14,105	49,756	63,861	1913	19,293	39,771	59,064
1910	17,443	44,290	61,733	1914	17,547	38,079	55,626
1911	20,768	44,107	64,875	1915	19,970	39,864	59,834
1912	18,496	38,696	57,192	1916	22,825	40.751	63,576

V. K. K.

169. Scheepvaart door de sluizen te Zeeburg (Merwede-kanaal).

Navigation par les écluses de Zeeburg (Canal du Rhin).

Jaar *Année*	Binnenschepen *Trafic intérieur* Stoomschepen [1]) *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux* Aantal *Nombre*	Bruto-inhoud in M³ *Tonnage brut (M³)*	Rijnschepen *Trafic du Rhin* Aantal *Nombre*	Bruto inh. in M³ *Tonnage brut (M³)*
			Richting van Amsterdam *Remonte*			
1905	4750	19,500	24,250	2,628,080	1,059	410,788
1910	5694	22,025	27,719	3,510,911	1,159	642,045
1911	5603	22,752	28,355	3,764,269	1,171	703,272
1912	6948	22,886	29,834	4,205,371	1,274	798,167
1913	7202	21,353	28,555	4,435,801	1,423	956,423
1914	6725	18,688	25,413	3,025,456	1,268	932,521
1915	8289	20,821	29,110	4,375,650	976	782,053
1916	9098	21,317	30,415	4,507,537	1,245	950,099
			Richting naar Amsterdam *Descente*			
1905	5137	19,284	24,421	2,384,576	1,307	597,681
1910	5803	21,215	27,018	2,992,418	2,083	1,213,553
1911	5676	21,760	27,436	3,205,279	2,186	1,313,681
1912	6649	21,270	27,919	3,422,233	2,269	1,541,680
1913	7079	20,138	27,217	3,687,408	2,442	1,719,257
1914	6492	17,241	23,733	3,419,453	2,167	1,576,033
1915	7902	20,653	28,555	4,049,800	1.691	1,266,891
1916	8496	19,944	28,440	4,242,503	1,722	1,055,710

[1]) Zonder sleepbooten. *Sans remorqueurs.*

V. K. K.

170. Scheepvaart door de sluizen en toegangen naar de binnenwateren.

Mouvement de la navigation par les écluses et entrées aux canaux centraux.

Waarnemingsposten *Lieux d'observation*	1914				1915				1916			
	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente-vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente-vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*
Oosterdoksluis	132.256	9.284	93.707	235.247	147.736	7.936	92.830	248.502	148.989	7.821	98.332	255.142
Westerdoksluis	16.925	6.402	24.054	47.381	16.537	6.943	23.322	46.802	13.518	9.823	29.038	52.374
Amstelschutsluis	22.156	8.133	101.514	131.803	9.309	18.311	89.552	117.172	9.371	19.696	99.484	128.551
Oostertoegang	85.090	11.807	66.986	163.883	78.104	11.804	65.798	155.706	81.159	11.683	66.098	158.940
Kraansluis	17.387	906	22.991	41.284	12.339	742	18.079	31.160	11.401	736	15.295	27.432
Westerkeersluis	13.488	9.263	54.854	77.605	14.558	9.904	58.273	82.735	21.214	6.869	58.267	86.350
Rapenburgersluis	45.446	5.582	44.156	95.184	35.031	5.720	40.195	80.946	31.325	5.878	33.461	70.664
Westindische sluis	14.485	4.222	55.255	73.962	15.535	4.278	61.953	81.766	16.778	4.283	66.422	87.483
Keersluis in de Nieuwe vaart	25.487	11.395	51.107	87.989	33.317	12.846	65.766	111.929	29.815	11.090	54.448	95.353
Brug Nieuwe vaart	3.547	1.686	5.905	11.138	2.553	1.829	5.154	9.536	2.098	1.817	5.051	8.966
Westertoegang	31.703	1.722	48.159	81.584	28.963	2.413	39.276	70.652	22.589	2.995	37.624	63.208
Haarlemmersluis	2.119	1.954	40.239	44.312	2.115	2.001	42.562	46.678	2.754	1.916	41.978	46.648
Weteringsluis	255	1.359	17.517	19.131	306	1.504	15.522	17.332	589	1.714	8.982	11.285
Sluis Haarlemmervaart	1.149	3	1.814	2.966	1.278	18	2.404	3.700	1.231	217	2.318	3.766
Zeeburgersluizen	5.388	304	6.470	12.162	5.094	1.909	3.150	10.153	5.644	3.360	3.740	12.744
Jacob van Lennepbrug	5.880	3.193	30.243	39.316	6.106	3.347	31.566	41.019	6.266	3.474	34.735	44.475
Overtoomsche sluis	24.289	6.660	47.901	78.850	28.277	5.859	38.398	72.534	26.519	7.724	34.703	73.946
Pompstation	7.235	22.140	21.573	50.948	7.392	22.435	21.944	51.771	7.196	21.626	24.934	53.756
Totaal *Totaux*	454.285	106.015	734.445	1.294.745	444.550	119.799	715.744	1.280.093	438.456	122.722	719.905	1.281.083

§ 2. **Verkeer te land.** *Transport par terre.*

171. Goederenvervoer aan de spoorwegstations.

V. S. *Transport de marchandises dans les gares.*

Jaar *Année*	Vertrek *Expéditions*				Aankomst *Arrivages*			
	Paarden en vee *Chevaux et bétail*		Bestel-, ijl- en vrachtgoed *Grande et petite vitesse*		Paarden en vee *Chevaux et bétail*		Bestel-, ijl- en vrachtgoed *Grande et petite vitesse*	
	Wagenladingen *Wagons*	Stuks *Pièces*	Steenkolen, cokes, in tonnen *Houille, coke, (tonn.)*	Totaal tonnen *Tonneaux totaux*	Wagenladingen *Wagons*	Stuks *Pièces*	Steenkolen, cokes, in tonnen *Houille, coke, (tonn.)*	Totaal tonnen *Tonneaux totaux*
1912	429	13671	29019	530240	1097	27131	789745	1342004
1913	237	14695	27656	566708	776	34415	870299	1471259
1914	290	13973	39391	535173	902	35035	762500	1284284
1915	688	14030	47332	792788	836	37368	565988	1082600
1916	1228	11991	33170	624024	1597	46173	445852	726719

172. Aantal waggons (goederenvervoer) door de S. S. en de H. S. M. vervoerd van en naar de handelsinrichtingen.

Nombre des wagons (transport de marchandises) expédiés et reçus par le Chemin de fer de l'Etat (S. S.) et le

M. S. M. *Chemin de fer hollandais (H. S. M.) aux établissements municipaux commerciaux.*

Jaar *Année*	Totaal *Totaux*		
	S. S.	H. S. M.	Samen *Ensemble*
1912	27911	32519	60430
1913	31276	35211	66487
1914	31916	31260	63176
1915	35487	33017	68504
1916	29772	24476	54248

S. V. S. T.

173. Buurt-tramwegen.

Tramways vicinaux

a. Tweede Noordhollandsche Tramwegmaatschappij. [1])

Jaar *Année*	Lijn *Désignation de la ligne*	Lengte der lijn in meters *Longueur du réseau (mètres)* enkel spoor *à simple voie*	dubbel spoor *à double voie*	Totaal *Totaux*	Locomotieven *Locomotives*	Personenwagens *Voitures de voyage*	Goederenwagens *Voitures de marchandises*	Vervoerde reizigers *Voyageurs transportés*	Ontvangsten *Recettes* Reizigers *Voyageurs*	Goederen *Marchandises*	Totale ontvangsten *Totaux des recettes*
									f	*f*	*f*
1911	Amsterdam—Edam—Purmerend—Alkmaar	54.500	1.500	56.000	16	31	38	1.124.800	198730.50	64058.47	281211.75^{5}
1912	„ „ „ „	54.500	1.500	56.000	16	31	38	1.160.900	208942.22^{5}	64794.47	291626.45^{5}
1913	„ „ „ „	54.500	1.500	56.000	16	31	38	1.179.000	210087.70^{5}	62399.65	295406.71^{6}
1914	„ „ „ „	54.500	1.500	56.000	16	34	38	1.212.300	220682.96	63695.89^{5}	299666.94^{5}
1915	„ „ „ „	54.500	1.500	56.000	16	36	38	1.315.500	239678.37^{5}	65911.79^{5}	321621.47

De cijfers hebben betrekking op de geheele exploitatie. *L'exploitation en général.*

b. Electrische spoorwegmaatschappij.

Aantal passagiers van en naar Amsterdam. *Nombre des voyageurs arrivés et partis.*

1912	1913	1914	1915	1916
1.694.866	1.904.375	2.204.030	2.501.434	3.991.306

S. V. S. T. c. GOOISCHE STOOMTRAM.

Jaar / Année	Lengte der lijnen in meters / Longueur du réseau (mètres): Enkel spoor / A simple voie	Dubbel spoor / A double voie	Totaal / Totaux	Locomotieven / Locomotives	Personenwagens / Voitures de voyage	Goederenwagens / Voitures de marchandises	Vervoerde reizigers / Voyageurs transportés	Ontvangsten / Recettes: Reizigers / Voyageurs	Goederen / Marchandises	Totale ontvangsten / Totaux des recettes
1911	39.000	—	39.000	12	43	26	1018.594	149244.65	23963.91^{5}	183150.29^{5}
1912	39.000	—	39.000	12	43	26	1030.533	147862.01^{5}	24781.78^{5}	182667.62
1913	39.000	—	39.000	14	43	26	1196.992	166353.57	23835.60^{5}	200046.64^{5}
1914	39.000	—	39.000	14	43	26	1209.996	160981.68	22801.—^{5}	193406.43^{5}
1915	39.000	—	39.000	14	43	26	1399.747	190063.85^{5}	25255.91^{5}	225628.07^{5}

174. DE GEMEENTE-TRAM.

G. V. *Le tramway municipal.*

Jaar / Année	Lengte der lijnen in meters / Longueur du réseau (mètres): enkel spoor / à simple voie	dubbel spoor / à double voie	Totaal / Totaux	Paarden / Chevaux	Wagens / Voitures	Motorwagens / Voitures motrices	Vervoerde reizigers 1) / Voyageurs transportés: Totaal / Totaux	Per dag en per K.M. / Par jour et par K.M.	Opbrengst van het vervoer 1) / Recettes: Totaal / Totaux	Per dag en per K.M. / Par jour et par K.M.	Uitkeering aan de gemeente / Redevances à la municipalité
1912	13422	38834	52256	14	259	235	87516985	4940	4101586.85	231.54	200000.—
1913 2)	13198	41737	54935	14	315	300	100986932	5036	4546135.40	253.13	300000.—
1914	12773	42743	55516	16	309	320	100951476	4983	4344423.53^{5}	233.38	408063.44
1915	13056	43917	56973	15	302	320	106521674	5598	4598595.84	241.68	138671.—^{5}
1916	12850	45077	57927	3 3)	319	320	127640831	6493	5441520.01	276.79	285487.18

1) Abonnementen inbegrepen. *Abonnements inclus.*

2) Juli van dit jaar invoering van het 5-cents tarief. *Depuis Juillet 1913 le tarif a été réduit à 5 cents.*

3) Voor nachtvervoer. *Pour transport pendant la nuit.*

175. Door de gemeente-tram vervoerde personen op de verschillende lijnen.[1]

Voyageurs transportés par les diverses lignes du tramway municipal.

Lijnen *Lignes*	1912	1913	1914	1915	1916
1. Amstelveenscheweg—Stationsplein	6.874.514	7.700.457	6.680.524	6.913.127	7.720.317
2. Koninginneweg—De Ruyterkade	5.965.087	6.908.906	6.821.968	7.506.262	7.940.940
3. Linnaeusstraat—Stat. Weesperpoort—Stationsplein	12.852.829	14.242.472	13.001.407	12.323.327	13.926.668
4. Amsteldijk—Y-veer	6.246.478	7.377.398	6.138.554	5.997.055	7.694.671
5. Weesperzijde—Spaarndammerplein	6.996.837	7.966.710	7.753.179	8.279.732	10.095.279
6. Cruquiusweg—Mauritskade	525.583	607.595	773.117	681.456	682.995
7. Kinkerstraat—Mariniersplein [2]	4.940.077	5.183.346	4.853.755	4.885.813	5.646.664
8. Van Woustraat—Stationsplein	2.159.905	2.249.631	2.072.281	2.247.571	2.913.330
9. Linnaeusstraat—Stationsplein	6.444.598	6.906.662	5.804.946	5.867.305	6.654.037
10. Zoutkeetsgracht—Station Muiderpoort	10.160.222	11.488.953	11.937.375	11.499.791	13.108.833
11. Stat. Muiderpoort—Centraal Station	6.574.869	7.301.070	6.944.654	6.908.302	7.609.878
12. Nassauplein—Sloterdijk	201.198	342.757	450.770	509.086	715.136
13. Czaar Peterstraat—Dam	3.371.503	3.675.027	3.276.685	3.081.800	3.112.159
14. Van Hallstraat—Dam [3]	2.526.271	2.716.338	2.492.823	5.392.498	8.431.397
15. De Lairessestraat— Plantage Kerklaan	—	496.292 [7]	1.278.616	1.466.141	2.276.975
16. De Lairessestraat—Thorbeckeplein	—	295.008 [8]	1.012.830	1.242.231	1.995.080
17. Amstelveenscheweg—Dam [4]	—	1.798.504 [9]	4.347.957	5.851.373	6.551.248
18. Mariniersplein—Centraalstation [5]	—	117.324 [10]	1.034.895	1.388.251	1.712.989
19. Ringlijn—Nieuwmarkt	—	—	—	—	31.779 [11]
Goedkoope ritten [6] *Voyages à prix réduit*	11.212.838	12.728.170	12.234.173	13.508.936	16.927.027
Totaal	75.839.971	87.374.450	86.676.336	92.041.121	108.820.355

1) Zonder abonnementen. *Abonnements exclus.*
2) Sedert 1 November 1913 Kinkerstraat—Rapenburgerplein.
3) „ 1 Mei 1915 Van Hallstraat—Javaplein.
4) „ 1 Maart 1915 Amstelveenscheweg—Centraal Station.
5) „ 16 Augustus 1915 Mariniersplein—Dam.
6) Begrepen onder verschillende lijnen. *Compris dans diverses lignes.*
7) Juli—December. 8) Augustus—December. 9) Juni—December. 10) November—December. 11) October—November.

176. Financiën van den gemeentelijken tramdienst.

Finances du service municipal des tramways.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Dépenses:
Jaarwedden, loonen, enz.	1672658.79^5	1953598.11	2051437.91^5	2161703.38	2488639.30^5	Salaires etc.
Administratiekosten	27534.78^5	36101.65	30724.09^5	30008.22^5	44886.50	Frais d'administration.
Aankoop en onderhoud van paarden.	12061.06	11330.88^5	16490.46^5	15113.32^5	10340.95^5	Achat, fourrage et litère de chevaux.
Electrische geleidingen en stroom	451363.65^5	503691.97	441851.52^5	419276.27	483001.36	Frais du courant électrique.
Gebouwen, weg en werken, magazijn en werkplaats	321035.16	283611.28	305664.67^5	335448.65	448716.63	Entretien des bâtiments et du réseau magasins et ateliers.
Rollend materiaal	401750.07	424696.09	433045.36	392293.83	463475.17	Matériel roulant.
Andere	13339.12^5	36342.94^5	77181.23	18911.40^5	47341.69	Autres.
Totaal	2899742.65	3249372.93	3356395.26^5	3372755.08^5	4160001.84^5	Totaux.
Ontvangsten:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Recettes:
Opbrengst vervoer	4101586.85	4546135.40	4344423.53^5	4598595.84	5441520.01	Recettes du transport.
Andere	68068.29^5	74391.70^5	150242.24	257428.81	173600.25^5	Autres.
Totaal	4169655.14^5	4620527.10^5	4494665.77^5	4856024.65	5615120.24^5	Totaux.
Saldo	1269912.49^5	1371154.17^5	1138270.51	1308325.01^5	1455118.39^5	Excédent des recettes.
Uitkeering aan de gemeente	200000.—	300000.—	608063.44	138671.—^{5}	285487.18	Redevance à la municipalité.
Rente	392170.70	404246.51	457749.89	517748.68	510240.07	Intérêts.
Aflossing	536528.83	527048.56	272457.18	651905.33	659379.55	Amortissement.
Reserve	141212.96^5	139859.10^5	— [1])	—	—	Réserve.
Kapitaal	**10404365.88**	**10562849.05**	**11797877.26**	**11502905.47**	**12207933.68**	**Capital.**

[1]) *f* 200.000 van de reserve aan de Gemeente uitgekeerd.

R. V.

177. Gemeente-stoomponten.
Bacs à vapeur municipaux.

	1912	1913	1914	1915	1916
Opbrengst vervoer . . . . *Recettes du transport.*	ƒ 27848.92	ƒ 19769.85	ƒ 23085.71	ƒ 25466.07	ƒ 24373.—

I. P.; R. V.

178. Stationneerende voertuigen.
Voitures de place.

Jaar *Année*	Op standplaatsen door de gemeente verpacht *Places concessionnées par la municipalité*		Omnibussen aan de stations ten dienste der hotels *Omnibus aux gares à l'usage des hôtels*		Uitkeering aan de gemeente *Redevances à la municipalité*
	Rijtuigen *Voitures*	Automobielen *Automobiles*	Rijtuigen *Voitures*	Automobielen *Automobiles*	
1912	69	114	5	4	ƒ 4725.63
1913	59	164	5	4	„ 5721.06[5]
1914	60	166	4	4	„ 7538.85
1915	53	180	4	4	„ 7697.48
1916	46	170	7	5	„ 7752,90[5]

M. H.

179. Reizigers afgestapt aan de voornaamste hotels.
Voyageurs descendus aux principaux hôtels.

Jaar *Année*	Belgen *Belges*	Duitschers *Allemands*	Engelschen *Anglais*	Franschen *Français*	Italianen *Italiens*	Oostenrijkers *Autrichiens*	Amerikanen *Américains*	Overige nationaliteiten *Autres nationalités*	Inwoners v. Amsterdam *Habitants d'Amst.*	Overige Nederlanders *Autres Hollandais*	Totaal *Totaux*
1912	10741	28878	12874	7687	1044	3160	16455	4235	3086	50859	139019
1913	8944	28382	18344	7147	1061	3079	16806	4199	2979	54949	140890
1914 [1])	8959	20453	8440	4474	596	1900	12624	3127	2586	46065	109224
1915	4026	14188	1227	349	129	1041	1009	1565	2109	59329	84972
1916	1811	17246	859	280	80	1289	811	1392	3353	92796	119917

[1]) Van Januari tot en met Augustus.

§ 3. Posterijen, telegrafie en telefonie.

Postes, télégraphes et téléphones.

180. Werkzaamheden der postkantoren.

V. K. K.

Service postal.

Jaar *Année*	Aangeteekende stukken *Objets recommandés*		Verkoop van frankeerzegels *Débit de timbres*	Postwissels *Mandats*				Postpakketten *Colis postaux*		Quitantiën ter incasseering *Valeurs à recouvrer*				Totale omzet in duizendtallen *Débit total en milliers*
	Verzonden *Expédiés*	Aangekomen *Reçus*		Verzonden *Emis*		Uitbetaald *Payés*		Verzonden *Expédiés*	Aangekomen *Reçus*	Ter verzending gegeven *Expédiées*		Ontvangen *Reçues*		
				Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*			Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	
			f		*f*		*f*				*f*		*f*	
1912	1193561	1103828	3509329.80	795936	11879891.99	1280124	18490361.05	1124921	908702	1623452	21851957.60^5	476659	4995197.06^5	113962
1913	1318941	1141501	3809609.85	838673	12669130.08^5	1354043	19680497.27^5	1212751	970492	1714299	23208222.14	521472	4731693.55	121195
1914	1279504	1071241	3330478.32^5	808155	12926541.41^5	1307205	21934484.94^5	1178041	832943	1731977	24769073.86	516183	5680183.93	132161
1915	1431130	1229415	3374724.90^5	860821	12878353.26^5	1353642	21757947.15^5	1183946	877056	1791196	24232647.28^5	503346	5631368.71	129433
1916	1554072	1331159	3459210.17	944478	14194417.83^5	1416469	23424880.78^5	1240721	942633	1872780	25978175.46^5	537081	6048007.82^5	142911

181. Ontvangen brieven, briefkaarten, drukwerken en monsters (in duizendtallen).

V.K.K. *Lettres, cartes postales, imprimés et échantillons arrivés (en milliers).*

Jaar *Année*	Brieven *Lettres*	Briefkaarten *Cartes postales*	Drukwerken *Imprimés*	Monsters *Echantillons*
1912	22394	15351	27178	605
1913	24163	17131	28694	696
1914	24309	16681	28729	572
1915	26755	18049	33051	700
1916	29038	19731	34327	744

182. Behandelde telegrammen.

V. K. K. *Télégrammes de départ, d'arrivée et de transit.*

Jaar *Année*	Hoofdkantoor *Bureau central*				Bijkantoren *Bureaux auxiliaires*			Algemeen totaal *Totaux généraux*
	Aangeboden en verzonden telegrammen *Télégrammes de départ*	Opgenomen en bestelde telegrammen *Télégrammes d'arrivée*	Opgenomen en verder geseinde telegrammen *Télégrammes de transit*	Totaal *Totaux*	Aangeboden en verzonden telegrammen *Télégrammes de départ*	Opgenomen en bestelde telegrammen *Télégrammes d'arrivée*	Totaal *Totaux*	
1912	716,238	913,484	5,026,054	6,655,776	269,383	214,093	483,476	7,139,252
1913	698,421	840,759	5,397,696	6,936,876	270,390	222,601	492,991	7,429,867
1914	791,855	933,299	6,130,486	7,855,630	248,232	133,650	381,882	8,237,522
1915	955,495	939,779	7,586,934	9,482,208	277,542	242,367	519,909	10,002,117
1916	939,491	875,931	7,458,594	8,274,016	265,197	287,463	552,660	8,826,676

183. Gemeentelijke telefoon.

M. D. T. *Téléphones municipaux.*

Jaar *Année*	Aantal telefonisten *Nombre des téléphonistes*	Lengte van het telefoonnet in M. *Longueur des lignes en M.*	Aantal spreidpunten *Nombre des points de dispersion*		Aantal aangeslotenen op 31 December *Nombre des abonnés au 31 décembre*	Gemiddeld aantal gesprekken per etmaal [1]) *Moyenne des communications par jour naturel*
			Bovengrondsche *Superficiels*	Ondergrondsche *Souterrains*		
1912	184	30,455,726	491	14	12527	144494
1913	194	39,331,866	522	15	13472	168725
1914	210	42,201,348	547	22	13832	187250
1915	222	42,716,744	549	24	14818	198911
1916	264	45,297,595	552	118	16410	223571

[1]) Berekend op bepaalde waarnemingsdagen. *Calculée aux jours d'observation fixes.*

184. Gebruik van de publieke telefoonstations van den gemeentelijken telefoondienst.

G. V. *Communications demandées à partir des cabines publiques du Service téléphonique municipal.*

Jaar *Année*	Aantal verbindingen *Nombre des communications*				
	communale *communales*	intercommunale *intercommunales*	internationale *internationales*	Dienst *Service*	Totaal *Totaux*
1912	43.938	3.542	116	212	47.808
1913	51.981	4.421	116	333	56.851
1914	34.158	4.152	136	227	38.673
1915	46.648	4.428	—	98	51.174
1916	57.302	3.790	—	58	61.150

185. Interlocale en internationale telefoondienst.

V. P. T. *Services téléphoniques intercommunaux et internationaux.*

Jaar *Année*	Interlocale gesprekken *Communications intercommunales*	Internationale gesprekken *Communications internationales*			Transiteerende gesprekken *Communications de transit*	Totaal *Totaux*
		België *Belgique*	Duitschland *Allemagne*	Frankrijk *France*		
1912	2201339	55300	94678	—	376090	2727407
1913	2385997	67037	94507	6513	369450	2923504
1914	2480159	42342	76096	6489	372577	2977663
1915	2909749	—	24008	—	400015	3333772
1916	—	—	17494	—	—	—

186. Financiën van den gemeentelijken telefoondienst.

Finances du Service municipal des téléphones.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Dépenses:
Tractementen en pensioenen. . . .	190876.72	220046.03^{5}	240 154.21^{5}	261596.03	287744.60	Salaires et pensions.
Gebouwen	65360.48^{5}	62489.52	61332.23	61065.10	66933.23^{5}	Bureaux.
Onderhoud van het net	147582.45^{5}	193382.59^{5}	24263.40^{5}	191745.62	215220.38	Entretien du réseau.
Overige.	20095.07^{5}	36282.66^{5}	24263.40^{5}	26806.60	32448.83	Autres.
Totaal. . . .	423914.73^{5}	512200.81^{5}	530669.82	541213.35	602347.04^{5}	Totaux.
Ontvangsten:						Recettes:
Abonnementen	1224798.39	1338278.20	1429432.03^{5}	1474860.10	1646959.21	Abonnements.
Gesprekken in publieke spreekcellen	9333.50	9737.25	3697.15	4674.10	5740.60	Conversations dans les cabines publiques.
Recht van aansluiting en bijdrage aanleg particuliere lijnen	38466.50	38015.—	32770.50	38820.50	51955.50	Redevance pour lignes particulières.
Overige.	6945.79	12250.21^{5}	39496.58	31071.53	14950.39	Autres.
Totaal. . . .	1279544.18	1398280.66^{5}	1505396.26^{5}	1549426.23	1719605.70	Totaux.
Saldo.	855629.44^{5}	886079.85	974726.44^{5}	1008212.88	1117258.65^{5}	Excédent des recettes.
Uitkeering aan de gemeente. . . .	50000.—	50000.—	50000.—	487909.61^{5}	550000.—	Redevance à la municipalité.
Rente.	58651.57	63459.67	82721.50	81887.84	79252.73	Intérêts.
Aflossing	39675.95	42878.59	46607.35	46607.35	46607.35	Amortissement.
Verdere afschrijvingen.	640933.30^{5}	810281.63^{5}	769847.65^{5}	421723.60^{5}	514899.09^{5}	Autres amortissements.
Reserve.	72881.37	—	48970.56	—	48970.56	Réserve.
Kapitaal	**1551814.10**	**1792949.27**	**1746341.92**	**1699734.57**	**2003127.22**	**Capital.**

HANDEL, CREDIET- EN VERZEKERINGSWEZEN.

COMMERCE, INSTITUTIONS DE CRÉDIT ET ASSURANCE.

§ 1. Gemeentelijke haven- en handelsinrichtingen. *Ports et Etablissements commerciaux.*

187. Nuttige oppervlakte (voor diepgaande zeeschepen) der voornaamste havens in 1916.
M. D. H. *Superficie utile des principaux ports d'Amsterdam en 1916.*

Oosterdok (*Dock de l'Est*)	15.5 H.A.
Westerdok (*Dock de l'Ouest*)	10.8 „
Nieuw Algemeen Handelsentrepôt (*Dock de l'entrepôt neuf*)	6 „
Entrepôtdok (*Dock de l'entrepôt*)	3 „
Nieuwe vaart (*Nouveau canal*)	5.85 „
Spoorwegbassin (*Bassin du chemin de fer*)	8.3 „
Petroleumhaven (*Bassin au pétrole*)	15 „
Houthaven (*Bassin au bois*) waarvan (*dont*) Oude Haven (*Vieux port*) 15 H.A., Nieuwe haven (*Port Neuf*) 10 H.A. en (*et*) Minervahaven (*Bassin Minerve*) 15 H.A.	40 „
Voorhaven Merwedekanaal (*Avant-port du canal du Rhin*)	15 „
Y-haven (*Bassin de l'Y*)	35 „
Ertshaven (*Bassin des minérais*)	13.5 „
Totaal (*total*)	167.95 H.A.

188. Kadelengte der voornaamste havens in 1916.
M. D. H. *Longueurs des principaux quais de commerce en 1916.*

Handelskade (*Quai de commerce*)	2200 M.
Javakade	1110 „
Sumatrakade	1000 „
Surinamekade	580 „
Levantkade	700 „
Rijnvaartkade	150 „
Ertskade (*Quai des minérais*)	310 „
Nieuwe vaart (*Nouveau canal*)	950 „
Spoorwegbassin (*Bassin du chemin de fer*)	1000 „
Algemeen Handelsentrepôt (*Dock de l'entrepôt neuf*)	750 „
Zeeburgerkade (*Quai Zeeburg*)	360 „
Hoofd aan den Westerdoksdijk (*Tête de la digue du Dock de l'Ouest*)	400 „
Oosterhoofd (*Tête de l'Est*)	340 „
Oude Houthaven (*Vieux port au bois*): Kaden met pakhuizen daarbinnen (*Quais avec magasins le long du port*)	120 „
Silo-kade (*Silo en dehors*)	125 „
Jachtsteiger (*Quai aux yachts*)	150 „
Totaal (*total*)	10245 M.

Oeverlengte Petroleumhaven (*Talus du bassin au pétrole*) 1500 M.

189. Bezoek, ontvangsten en uitgaven van de groote koopmans- en de korenbeurs.
G. V.; R. V. *Fréquentation, recettes et dépenses des bourses du commerce.*

Jaar *Année*	Jaarkaarten *Abonnements annuels*	Overige kaarten *Autres abonnements*	Entrées	Ontvangsten uit kaarten en entrées *Recettes des abonnements et des billets d'entrée*	Overige ontvangsten *Autres recettes*	Totaal ontvangsten *Total des recettes*	Uitgaven *Dépenses*
1912	2.753	2.347	99.549	*f* 174.200,15	*f* 95.918,32	*f* 270.118,47	*f* 62.140,45^{5}
1913	2.592	1.625	98.897	173.836,15	99.085,93^{5}	272.922,08^{5}	64.153,30^{5}
1914	1.764	200	95.802	122.302,70	85.175,12^{5}	207.477,82^{5}	68.676,17^{5}
1915	1.636	318	112.488	122.897,30	69.672,99^{5}	192.570,29^{5}	60.406,11
1916	1.736	240	120.495	129.667,05	71.431,32	201.098,37	66.829,38^{5}

190. Financiën van het gemeentelijk Handels-Entrepôt. *Finances de l'Entrepôt général municipal.*

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:						**Dépenses:**
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	
Kosten van administratie	43.028,22^{5}	48.466,12	49.659,84	55.902,51^{5}	56.917,02^{5}	Frais d'administration.
„ „ bewaring	55.054,97^{5}	53.436,34^{5}	54.323,45	76.080,74^{5}	62.888,84^{5}	„ de dépôt.
„ „ onderhoud der gebouwen enz.	48.482,08	46.148,95^{5}	40.128,40^{5}	43.470,15	47.209,95^{5}	„ d'entretien des bâtiments.
Overige	12.711,72	12.591,56	12.441,12	14.232,65	14.594,52	Autres.
Totaal	159.277.—	160.642,98	156.552,81^{5}	189.686,06	181.610,34^{5}	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Huren voor ruimten	247.538,89	251.885,66	270.384,36	267.907,97	300.185,40	Loyers de localités.
Ontvangsten voor het gebruik van kranen	23.336,81^{5}	19.958,45	22.281,10	31.654,07^{5}	28.679,87^{5}	Emploi des grues.
Bewaar- en werkloonen	106.048,87^{5}	118.675,68	126.873,01	171.811,67	126.528,96^{5}	Dépots et manipulations.
Overige	1.210,11	7.728,20^{5}	9.143,28	12.395,64	29.376,73^{5}	Autres.
Totaal	378.134,69	398.247,99^{5}	428.681,75	483.769,35^{5}	484.770,97^{5}	Totaux.
Saldo	218.857,69	237.605,01^{5}	272.128,93^{5}	294.083,29^{5}	303.160,63	Excédent des recettes.
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Rente en aflossing	207.470,97^{5}	155.836,13	157.966.90	158.855.—	157.960,24	Intérêts et amortissements.
Uitkeering aan de gemeente	10.153,48^{5}	81.768,88^{5}	114.162,03^{5}	135.228,29^{5}	133.045,33	Redev. à la municipalité.
Reserve	1.200.—	—.—	—.—	—.—	—.—	Réserve.
Kapitaal	**3.405.330,88^{5}**	**2.529.109,59**	**2.540.648,80^{5}**	**2.515.034,01**	**2.463.474,95**	**Capital.**

R. V.

191. Financiën van het Gemeentelijk Petroleum-entrepôt.

Finances du Service municipal des bacs au pétrole.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses:**
Salarissen en pensioenen	15.878,45	17.320,37	15.782,77	17.309,25	17.766,83	Salaires et pensions.
Bureaukosten	3.290,24^5	3.217,35	3.228,59	3.326,42	4.182,65	Frais de bureau.
Kosten van onderhoud	6.550,21^5	7.077,30	7.723,52^5	8.254,56^5	5.532,34^5	Frais d'entretien.
Exploitatie-kosten	53.016,43^5	51.326,59	55.442,51	53.511,35^5	59.266,10	Frais d'exploitation.
Overige	6.430,19^5	6.594,16	4.845,21^5	7.037,44	5.613,43^5	Autres.
Totaal	85.165,54	85.535,77	87.022,61	89.439,03	92.361,36	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Huur van tanks	46.823,33	47.990,—	48.450,—	49.500,—	50.300,—	Loyer de tanks.
Werkloonen	59.174,29^5	48.441,28	52.199,81^5	52.487,18	49.735,30	Dépots et manipulations.
Overige	35.533,18^5	39.648,29	42.728,92	62.076,16	59.261,71	Autres.
Totaal	141.530,81	136.079,57	143.378,73^5	164.063,34	159.297,01	Totaux.
Saldo	56.365,27	50.543,80	56.356,12^5	74.624,31	66.935,65	Excédent des recettes.
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Rente	15.886,94	14.895,18	14.384,45	26.742,92	27.019,52	Intérêts.
Uitkeering aan de gemeente als vergoeding van het kapitaal	8.444,30^5	3.818,34	9.913,48^5	7.271,61^5	1.107,90	Redevance à la municipalité.
Afschrijving	31.528,52^5	31.830,28	32.058,19	40.609,77^5	38.808,23	Amortissement.
Reserve	505,50	—.—	—.—	—.—	—.—	Réserve.
Kapitaal	**425.818,25^5**	**399.934,75**	**393.282,90**	**778.471,17**	**749.458,71**	**Capital.**

R. V.

192. Opbrengst van havens, kaden en entrepôts.

Recettes des ports, quais et entrepôts.

Jaar *Année*	Havengeld *Droits de bassin et de canaux* — Zeevaart *Navigation maritime*	Havengeld — Binnenvaart *Navigation fluviale*	Schut- en bruggeld *Droits d'écluses et du passage des ponts*	Handelskaden *Quais de commerce* — Vaste huren en vergoeding van spoorwegen *Loyers de terrains et redevances de chemins de fer*	Handelskaden — Abonnementen en tijdelijk gebruik *Abonnements et occupation temporaire de terrains*	Handelskaden — Gebruik der kranen *Emploi des grues*	Handelskaden — Overige ontvangsten *Autres recettes*	Houthaven *Port au bois*	Gemeentelijk Handels-entrepôt *) *Entrepôt municipal*	Gemeentelijk Petroleum-entrepôt en Petroleum-haven [1]) *Exploitation municipale des bacs au pétrole et port au pétrole*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	376.030,12	171.470,54	73.988,82^5	362.343,59	58.509,45^5	91.738,78	31.580,41	88.136,54^5	212.483,50	63.841,02	1.530.122,78^6
1912	420.724,03	190.857,50^5	80.546,47	362.616,07	52.701,15	109.972,84	41.856,72	87.737,96^5	218.857,69	69.177,30^5	1.635.047,74^5
1913	464.173,78	202.725,27	87.801,50	394.582,65^5	70.426,35	120.548,51	38.876,99	89.254,63	237.605,01^5	65.927,69	1.771.922,39
1914	421.132,88	203.417,75^5	84.563,78	427.491,71	117.340,47^5	119.319,18	37.896,97	97.275,12	272.128,93^5	69.932,13	1.850.498,93^5
1915	322.984,38	240.450,56	93.059,49	446.205,02	156.860,19^5	128.985,81	48.809,24	99.933,85	294.083,29^5	74.624,31 *)	1.905.996,15
1916	213.739,73	258.994,56	95.614,33^5	506.286,53	153.487,67	104.674,96	78.132,37^5	104.352,18^5	291.005,57	66.935,65 *)	1.873.223,56^5

*) Saldo der exploitatie-rekening zonder aftrek van rente of afschrijving.
Solde du compte d'exploitation sans déduction d'intérêt ou amortissement.

1) Vóór 1915 waren de financien van de Petroleumhaven en het Gem. Petroleum-Entrepôt gescheiden.
Avant 1915 les finances du Port au pétrole et de l'exploitation municipale des bacs au pétrole étaient séparées.

193. Uitgaven en ontvangsten der haven- en handelsinrichtingen benevens de opbrengst van het havengeld in het jaar 1916.

B. R. V. *Dépenses et recettes des ports et des établissements commerciaux municipaux et les droits de bassin dans l'année 1916.*

Aanwijzing der inrichtingen / *Désignation des établissements*	Uitgaven *Dépenses*			Diverse ontvangsten *Recettes diverses*	Havengeld voor zeeschepen 1) *Droits de bassin pour la navigation maritime*	Saldo *Solde*
	Rente en aflossing *Rentes et amortissements*	Exploitatiekosten *Frais d'exploitation*	Totaal *Totaux*			
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Algemeene kosten *Frais généraux.*	—	89,250.53	89,250.53	—		— 89,250.53
Noordzeekanaal *Canal mer du Nord.*	219,753.72^{5}	—	219,753.72^{5}	—		—219,753.72^{5}
Haven West *Port de l'Ouest.*	4,032.60	—	4,032.60	—		— 4,032.60
Petroleumhaven en Petroleumentrepôt *Port au pétrole et Bacs au pétrole.*	43,923.66^{5}	92,361.36	136,285.02	159,297.01		+ 23,011.99
Houthaven *Port au bois.*	119.361.83^{5}	37,381,56^{5}	156,743.40	108,465.98^{5}		— 48,277.41^{5}
Handelskaden en steigers *Quais de commerce.*	1,013,898.48^{5}	287,379.30^{5}	1,301,277.79	880,284.43^{5}		—420,993.35^{5}
Handelsentrepôt *Entrepôt municipal.*	157,960.24	193,765.40^{5}	351.725.64^{5}	484,770.97^{5}		+133,045.33
Diepwerken in de haven. *Dragage dans les ports.*	36,397.10	19,231.73	55,628.83	—		— 55,628.83
IJ- en havenwerken, bouw Ooster- en Westerdoksluizen. *Travaux dans les ports, écluses.*	10,990.19^{5}	—	10,990.19^{5}	—		— 10,990.19^{5}
Werken in verband met den aanleg spoor—Zaandam *Travaux en rapport avec la construction du chemin de fer Zaandam.*	2,173.66	—	2,173.66	—		— 2,173.66
Totaal *Totaux* 1916	1,608,491.50	719,369.89^{5}	2,327,861.39^{5}	1,632,818.40^{5}	213,739.73	—481,303.26
1915	1,632,657.89^{5}	658,548.77	2,291,206.66^{5}	1.631,515.06^{5}	322,984.38	—336,707.22
1914	1.626,055.44^{5}	594,621.16^{5}	2,220,676.61	1.439,068.16	421,132.88	—360,475.57
1913	1,460,125.85^{5}	658,246.50^{5}	2,118.372.36	1.309,457.60^{5}	464,173.78	—344,740.97^{5}
1912	1,395,568.10	635,256.28	2,030,824.38	1.218,431.27	420,724.03	—391,669.08

1) Zonder aftrek der kosten van invordering. *Sans déduction des frais de perception.*

§ 2. **Handel.** *Commerce.*

194. Voornaamste artikelen, welke in het gemeentelijk handels-entrepôt zijn ingevoerd.

Importation des principaux articles dans le stock de l'entrepôt général municipal.

V. K. K.

Naam der artikelen *Désignation des articles*	1912	1913	1914	1915	1916
	KG.	KG.	KG.	KG.	KG.
Ruwe rietsuiker *Sucre de canne.*	1.541.430	1.440.470	1.115.294	665.255	224.615
Ruwe binnenlandsche beetwortelsuiker *Sucre de betterave hollandais.*	55.252.586	53.662.889	70.685.926	49.925.605	41.941.686
Ruwe buitenlandsche beetwortelsuiker. *Sucre de betterave étranger.*	2.439.674	639.346	2.890.993	89.440	44.712
Geraffineerde suiker *Sucre raffiné.*	744.841	1.363.030	9.318.991	13.950.268	1.339.180
Basterdsuiker *Sucre cassonade.*	57.011	57.110	55.244	77.674	—
Muscaatnoten en foelie *Noix de muscade et macis.*	1.200.523	1.210.788	1.156.122	838.704	932.196
Kruidnagelen *Girofles.*	106.981	41.472	27.164	149.548	50.759
Peper *Poivre.*	49.122	95.547	44.899	137.431	112.029
Kaneel en cassia *Cannelle et casse.*	385.295	402.711	396.979	490.380	1.047.261
Thee *Thé.*	11.272.178	10.066.541	14.329.935	15.364.309	8.650.118
Tabak *Tabac.*	117.716	5.151.251	1.532.458	3.172.837	583.883
Rijst *Riz.*	22.451.000	16.645.200	19.158.900	923.100	3.989.200
Gember *Gingembre.*	63.093	61.917	54.177	45.472	132.997
Honig *Miel.*	710.379	505.579	405.612	368.501	723.959
Sucade *Ecorce confite.*	30.487	50.378	46.465	122.446	98.213
Krenten *Raisins de Corinthe.*	29.976	102.061	152.570	918.225	284.913
Rozijnen *Raisins secs.*	268.401	425.320	447.543	1.976.574	338.385
Melasse *Mélasse.*	872.338	1.167.769	516.930	192.532	9.477
Versche en gedroogde vruchten *Fruits frais et secs.*	339.791	469.196	314.345	1.675.290	707.347
	L.	L.	L.	L.	L.
Gedistilleerd (binnenlandsch) *Eaux-de-vie, esprits et liqueurs (holland).*	2.176.621	2.388.654	1.942.172	2.603.740	3.031.364
Gedistilleerd (buitenlandsch) *Eaux-de-vie, esprits et liqueurs (étrangers)*	2.213.825	2.211.941	2.497.515	5.115.653	2.471.495
Wijn *Vin.*	1.380.510	1.008.793	497.109	783.094	1.482.610

195. VERKOOP VAN OOST-INDISCHE TABAK. [1])

Tabac des Indes Orientales vendu au marché.

Bron: Jaaroverzicht van J. H. Lieftinck & Zoon.

Soort *Espèce*	Aantal pakken *Nombre des colis*	Opbrengst *Produit*
	1912	
Sumatra	251,617	*f* 57.165.000
Java	496,318	„ 25.130.000
Borneo	15,231	„ 2.000.000
Samen *Ensemble*	763,166	*f* 84.295.000
	1913	
Sumatra	251,341	*f* 53.593.000
Java	492,489	„ 20.500.000
Borneo	18,609	„ 2.000.000
Samen *Ensemble*	762,439	*f* 76.093.000
	1914	
Sumatra	225,892	*f* 44.135.000
Java	395,860	„ 15.600.000
Borneo	14,026	„ 1.365.000
Samen *Ensemble*	635,778	*f* 61.100.000
	1915	
Sumatra	222,675	*f* 32.365.000
Java	402,420	„ 24.200.000
Borneo	14,942	„ 1.340.000
Samen *Ensemble*	640,037	*f* 57.905.000
	1916	
Sumatra	209,235	*f* 56.640.000
Java	523,451	„ 49.770.000
Borneo	8,631	„ 1.875.000
Samen *Ensemble*	741,317	*f* 108.285.000

1) Eerstehands omzet. *Première vente.*

196. Aanvoer van koffie door particulieren.

Importations de café pour compte particulier.

Meded. van de Vereeniging voor den koffiehandel.

Jaar *Année*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Exportations*	Voorraad op 31 Dec. *Stock le 31 décembre*
	Balen *Sacs*	Balen *Sacs*	Balen *Sacs*
1912	595.440	748.984	205.344
1913	727.826	548.506	384.664
1914	1.036.632	1.230.101	191.195
1915	2.594.433	2.560.543	225.085
1916	1.029.578	1.075.609	223.156

197. Banka-tin te Amsterdam en Rotterdam in veiling gebracht door de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

V. K. K. *Etain de Banka mis en vente par la Société de commerce des Pays-Bas.*

Jaar *Année*	Aantal blokken *Blocs*	Gem. prijs per 50 KG. *Prix moyen p. 50 KG.*
1911	432.411	*f* 115,12[5]
1912	459.947	125,46
1913	433.245	123,54
1914	229.788	101,57
1915 } 1916 }	veilingen werden niet gehouden *des ventes publiques n'ont pas été tenues*	

198. Aanvoer en prijs van Java-thee.

V. K. K. *Importations et prix de thé de Java.*

Jaar *Année*	Aanvoer *Importations*	Prijs *Prix*
	1000 ½ KG.	cents ½ KG.
1912	16942	40,75
1913	15515	42
1914	19711	52,75
1915	20741	59
1916	15239	57

199. VERKOOP VAN KINABAST.
Ventes d'écorces de quinquina.

Bron: Overzicht der kinaveilingen te Amsterdam van H. A. van Overzee, Makelaar.

Jaar *Année*	In veiling gebrachte kinabast, KG. *Ecorces de quinquina mises en vente, KG.*			Gemiddelde prijs p. unit (cents) *Prix moyen p. unit (cents)*
	Gouvernements cultuur *Importés par le Gouvernement*	Particuliere cultuur *Importés par des particuliers*	Samen *Totaux*	
1912	447.196	9.631.754	10.078.950	3,81
1913	1.068.160	11.528.928	12.597.088	4,92
1914	956.380	9.038.568	9.994.948	6,20
1915	991.254	9.618.356	10.609.610	6,20
1916	1.307.597	9.624.931	10.922.428	11,40

V. K. K.

200. INVOER VAN RIJST, GRAAN EN MEEL (IN TONNEN VAN 1000 K.G.)
Importation de riz, de céréales et de farines (en tonnes de 1000 K.G.)

Jaar *Année*	Rijst *Riz*	Tarwe *Froment*	Rogge *Seigle*	Gerst *Orge*	Maïs *Maïs*	Haver *Avoine*	Boekweit en grutten *Sarrasin*	Tarwemeel *Farine de froment*	Roggemeel *Farine de seigle*	Andere meelsoorten *Autres farines*
1910	130947	21003	9793	20037	75593	3254	8512	21441	22811	8337
1911	96995	9548	6840	17885	11109	3455	5884	20927	31684	4223
1912	63378	69770	12249	24184	166784	9288	3099	27167	42744	3335
1913	75815	33686	18000	28526	182657	9381	3059	21953	40322	5922
1914	110572	27945	3147	11039	165054	5456	837	16011	29124	5068
1915	11308	54836	2765	21272	385715	28477	—	20987	42	200
1916 [1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

[1]) De gegevens over dit jaar zijn niet gepubliceerd. *Les données sur cette année n'ont pas été publiées.*

201. PRIJZEN VAN VOORHANDEN BEETWORTELSUIKER (88° PER 100 KG. IN ENTREPÔT) OP DE NEDERLANDSCHE MARKTEN.
Prix du sucre betterave (88° p. 100 KG. en entrepôt) aux marchés néerlandais.

Bron: Overzicht van den Suikerhandel, Hendrik Kofoed.

Jaar *Année*	Hoogste prijs *Prix maximum*	Laagste prijs *Prix minimum*	Jaar *Année*	Hoogste prijs *Prix maximum*	Laagste prijs *Prix minimum*
1911	*f* 21,50	*f* 10,75	1914	*f* 15,50	*f* 11.—
1912	19,25	10,50	1915	23,25	14,25
1913	12.—	10,75	1916	31,75	21.—

V. K. K.

202. AANVOER, AFLEVERING EN PRIJS VAN PETROLEUM. [1]

Importations, livraisons et prix de pétrole.

Jaar *Année*	Amer. Petr. Comp. [2] Amerikaansche *Americain* Aanvoer *Importations*	Amerikaansche *Americain* Aflevering *Livraisons*	Gemeentelijk Petroleum-Entrepôt *Bacs au pétrole municipaux* Amerikaansche *Americain* Aanvoer *Importations*	Amerikaansche *Americain* Aflevering *Livraisons*	Russische *Russe* Aanvoer *Importations*	Russische *Russe* Aflevering *Livraisons*	Rumeensche *Roumain* Aanvoer *Importations*	Rumeensche *Roumain* Aflevering *Livraisons*	Oostenrijksche *Autrichien* Aanvoer *Importations*	Oostenrijksche *Autrichien* Aflevering *Livraisons*	Andere *Autres* Aanvoer *Importations*	Andere *Autres* Aflevering *Livraisons*
1912	242,451	250,985	293,414	299,930	22,783	96,326	74,114	66,707	16,234	11,840	—	25,877
1913	302,813	281,367	334,713	326,665	87,615	45,292	157,097	135,862	6,362	4,947	—	9,775
1914	267,775	275,105	396,767	423,811	4,023	37,956	48,628	67,687	2,173	3,444	—	9,156
1915	185,304	235,158	305,206	249,051	92	97	—	—	—	—	—	2,339
1916	259.857	286.686	150.770	251.238	—	30	—	—	—	—	—	—

1) In vaten van circa 150 K.G. geraffineerd.

2) Noteering Amsterdam (per 100 K.G., fust inbegrepen): 1912 *f* 11.95 à *f* 13.50; 1913 *f* 13.50; 1914 *f* 13.50—*f* 14.10; 1915 *f* 14,10—14,95; 1916 *f* 14,95—16,20.

203. VANGST, VERZENDING EN PRIJZEN VAN ANSJOVIS.
Pêche, expédition et prix d'anchois.

Bron: Ansjovis-bericht van Matthes en Porton, makelaars,
voor 1916: Coöperatieve Ansjovisverkoop-vereeniging.

Jaar *Année*	Prijzen van nieuwe *Prix de la pêche de l'année*		Prijzen van jarige *Prix de la pêche d'années antérieures*		Vangst in duizendtallen ankers *Pêche en milliers d'ancres*	Verzending in duizendtallen ankers *Anchois expédiés en milliers d'ancres*
	max.	min.	max.	min.		
1912	*f* 30	*f* 22	*f* 37½	*f* 24	68	54⅕
1913	23½	20	29½	23	50	31 1/10
1914	22½	18½	28	19	14 9/10	24 3/10
1915	28	20	29	18½	3 6/10	20 4/10
1916	95	34	98	27	5 5/10	—

204. AANVOER VAN HOUT IN DE HOUTHAVEN.

G. V. *Importations au Bassin au bois.*

Jaar *Année*	Balken *Poutres*	Kolders en juffers *Espars*	Heimasten *Pilotes*	Standaards gezaagd hout *Bois scié*
1912	268.000	77.300	76.300	85.600
1913	339.300	182.200	82.000	103.300
1914	95.325	114.975	36.906	71.746
1915	5.887	25.519	8.634	46.535
1916	51.088	7.709	18.531	42.592

205. INVOER VAN COPRAH IN AMSTERDAM (IN TONNEN VAN 1000 K.G.)

V.K.K.; M.M.F. *Importation de coprah en Amsterdam (en tonnes de 1000 K.G.)*

Jaar *Année*	Invoer *Importation*	Jaar *Année*	Invoer *Importation*
1911	91.347	1914	102.206
1912	108.016	1915	106.667
1913	104.929	1916 [1]	

206. INVOER VAN KAPOK, IN VERGELIJKING MET DIEN IN HET GEHEELE RIJK (IN PAKKEN VAN CIRCA 40 K.G.)

V. K. K. *Importation de capoc comparée à celle du royaume (en sacs d'env. 40 K.G.)*

Jaar *Année*	In het Rijk *Dans le royaume*	In Amsterdam *En Amsterdam*	
		In totaal *Totaux*	Op 100 pakken, in het Rijk gevoerd *Sur 100 sacs importés dans le royaume*
1912	93.601	91.211	97.4
1913	95.138	84.892	89.2
1914	99.172	88.750	89.5
1915	87.419	79.685	91.2
1916	38.337	31.860	83.1

[1]) De gegevens zijn niet gepubliceerd. *Les données n'ont pas été publiées.*

V. K. K.

207. Jaarlijksche groothandelsmiddenprijzen van eenige artikelen.

Prix moyens annuels de quelques marchandises en gros.

Artikelen *Articles*	Merk, qualiteit, enz. *Marque, qualité etc.*	Maatstaf *Unités*	1912	1913	1914	1915	1916
Java-koffie *Café de Java*	Loco goed ordinair *Loco bon ordinaire*	Centen per ½ KG. *Cents par ½ KG.*	52.81½	46.71	42.28¼	48.58¾	—
Bietsuiker *Sucre de betterave*	Op basis 88° contract 1 September 1884 *Base 88° contr. du 1er sept. 1884*	Guldens per 100 K.G. (levering volgende maand) *Florins par 100 KG. (livrais. mois proch.)*	14.78¼	11.48½	12.30	19.40	27.12
Spiritus *Alcool*	(Dadelijk) 92° [1] *(Immédiatement) 92°*	Guldens per HL. (zonder accijns) *Florins par HL. (sans accise)*	24.66¼	22.92½	19.82	29.24¾	64.62¾ [1]
Petroleum *Pétrole*	(Directe levering) 70° Abel Test Amsterd. Petrol. Entrepôt *(Livraison directe) 70° Abel Test. Entrepôt de pétrol d'Amst.*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	13.06¼	13.50	13.50	13.50	14.95
Raapolie *Huile de nav.*	Dadelijk Europ. zaad *Imméd. Graine europ.*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	35.09	35.25¼	42.09¾	64.77¾	67.83
Raapzaad *Graine de navette*	Dadelijk *Immédiatement*	Guldens per 800 KG. olieslag per 2000 KG. *Florins par 800 KG. huile par 2000 KG.*	318.58½	331.95½	334.88½	—	—
Lijnzaad *Graine de lin*	1e qualiteit dadelijk *1ière qualité immédiat.*	Guldens per 1960 KG. *Florins par 1960 KG.*	362.03½	254.98¼	292.74¼	364.47¾	472.75
Lijnolie *Huile de lin*	Dadelijk *Immédiatement*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	38.57½	27.32¼	30.17¼	45.51	53.38¼
Tin *Etain*	Banka *de Banca*	Guldens per 50 KG. *Florins par 50 KG.*	126.10½	122.18	103.29¼	107.57¼	—
	Billiton *de Billiton*	„ „ „	126.10½	122.18	103.29¼	107.57¼	—

[1]) **Van 1 Maart 1916 af is de prijs** genoteerd per H.L. van 100 pCt. *Depuis le 1er mars 1916 le prix est noté par H.L. de 100 pCt.*

208. PRIJZEN VAN EENIGE LEVENSMIDDELEN IN DEN GROOTHANDEL, GENOTEERD OP 15 OCTOBER. [1]

H. M. L. *Prix de quelques denrées en gros.*

Artikelen *Articles*	Eenheid *Unité de mesure*	± 15 Oct. 1912	± 15 Oct. 1913	± 15 Oct. 1914	± 15 Oct. 1915	± 15 Oct. 1916
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Eieren — *Oeufs*	100 stuks *pièces*	4,60—7,50	5,40—8.—	6,65—8,90	8.——10.—	10,30—11.—
Vleesch — *Viande.*						
Koeien — *Vaches* qual. 1	K.G. bruto *brut*	0,78—0,82	0,80—0,86	0,77—0,82	1,01—1,05	1,15
„ „ 2	„	0,74—0,76	0,74—0,78	0,72—0,75	0,93—1.—	1,00—1,05
„ „ 3	„	0,68—0,72	0,70—0,74	0,63—0,69	0,88—0,94	0,90—0,95
Varkens — *Porcs* „ 1	„	0,60—0,62	0,55—0,57	0,63—0,65	—	—
„ „ 3	„	0,58—0,60	0,53—0,55	0,61—0,63	—	—
Rijst — *Riz.*						
Grof middel	50 K.G.	7,87½	5,62½	7.—	9,75	14,50
Fijne voorloop	„	8,25	6,50	7,75	10.—	15,00
Voorloop	„	8,75	7.25	8,25	10,25	15,25
Grof	„	9,25	8,75	9,50	10,87½	15,75
Koffie — *Café.*						
Santos (good average)	½ K.G.	0,44	0,37	0,36	0,47	0,45
Java (good ordinair) *bon ordinaire*	„	0,53	0,43	0,43	0,50	—
Santos (goed average) op termijn, loopende maand *à terme, mois courant*	„	0,41¼	0,33¾	0,27¼	0,46⅜	0,58
Suiker — *Sucre.*						
88° in entrepôt *en entrepôt*	100 K.G.	11 5/32—11¼	11½—11 9/16	14¾—15 [2]	18—18 1/16 [3]	23½—23 13/16
Raapolie — *Huile de navette*	„	35—35,25	34,25—34,50	46,25—46,50	69.75—70.—	71,25—71,50

[1]) Voor wekelijksche prijzen zie Statistische Maandberichten.
Pour les prix hebdomadaires et mensuels voir Bulletins Mensuels.

[2]) Met certificaat voor uitvoer. Zonder dit certificaat was de noteering 11 17/32—11 13/16.
Avec certificat à l'exportation. Sans ce certificat la cote était 11 17/32—11 13/16.

[3]) Met certificaat voor uitvoer. Zonder dit certificaat was de noteering 17⅜—17 7/16.
Avec certificat à l'exportation. Sans ce certificat la cote était 17⅜—17 7/16.

209. AANBESTEDINGSPRIJZEN (IN CENTEN) VAN LEVENSMIDDELEN VOOR DE GEMEENTEZIEKENHUIZEN.

M. B. G *Prix d'adjudication (en cents) de denrées alimentaires pour les hôpitaux municipaux.*

Espèces Artikelen	Eenheid *Unité*	Eenheidsprijzen in centen. *Prix par unité en cents.* 1912/13	1913/14	1914/15	1915/16	1916/17 *)
Rundvleesch *Boeuf*	1 K.G.	108 1)	59.3 2)	73.5	105.1	96.5
Kalfsvleesch *Veau*	1 „	135/140 3)	123	—	—	—
Varkensvleesch *Porc*	1 „	88.7	88.2	92.5	123.1	132.3
Eieren *Oeufs*	10 stuks pièces	40.8	40.6	41.6	93.2	92.3
Zoetemelk *Lait*	10 Liter	77.8	72.7	71.3	100	78.7
Gekarnde melk *Lait de beurre*	10 „	38	35	27	55	56
Natuurboter *Beurre*	1/2 KG.	71.3	71.5	70.5	77	80.3
Margarineboter *Beurre artificiel*	1 „	54	54	59.5	70	70.5
Goudsche kaas *Fromage de Gouda*	1 „	70	68	66	81	100—101 5 4)
Leidsche kaas *Fromage de Leyde*	1 „	64	58	56	65	92—98 5)
Tarwebrood *Pain de froment*	1 „	12.1	11.9	11.9	19.9	23.7
Roggebrood *Pain de seigle*	1 „	8	7.1	7.5	12.7	14
Beschuit *Biscuits*	100 stuks pièces	55	62	60	84	69
Aardappelen (schaft) *Pommes de terre*	10 Liter	21.5	18.5	21.5	31	37
„ (extra)	10 „	31.5	22	30	36	—
Parelgort *Gruau perlé*	1 K.G.	11.6	10.4	—	21.5	33 6)
Gruttenmeel *Far. de gruau de blé sarr.*	1 „	13.5	13	11.9	21	29.5 6)
Tarwemeel *Farine de froment*	1 „	12.4	12.4	12	20.8	22 6)
Stroop *Sirop*	1 „	15.5	14.5	13.9	26	—
Witte suiker *Sucre blanc*	1 „	46.5	44	44.6	48.4	52.75 6)
Basterd suiker *Sucre cassonade*	1 „	43.7	41.8	42.2	49.4	—
Koffie *Café*	1/2 „	57.5	54.5	48.3	56	62.4
Thee *Thé*	1/2 „	62	58	62	82	80 6)
Rijst *Riz*	1 „	14.7	11.8	14.4	21	21.9
Bruine boonen *Fèves rouges*	1 Liter	15.—	15.2	14.2	18.3	—
Capucijners *Pois chiches*	1 „	15.7	14.5	18	23.5	—
Groene erwten *Pois verts*	1 „	15.—	12.6	16	18.4	—
Groene zeep *Savon noir*	1 K.G.	15.1	13	13	23.9	85
Hollandsch bier *Bière (Holl.)*	1 Liter	4	4	4.5	4.8	—
Lager bier *Bière de garde*	1 „	6	6	5.5	6.3	12 4)
Lange turf *Tourbe noire*	100 stuks pièces	49.3	57.9	61.3	74.8	110

1) Zonder been. *Sans os.* 2) Met been. *Avec os.* 3) 2e halfjaar 1912/1e halfjaar 1913.
4) Van 1 April 1917 af. 5) Van 1 April—31 Aug. 1916.
6) Prijs bij de aanbesteding voor 1 Oct.—31 Dec. 1916.
*) In tegenstelling met vorige jaren heeft in 1916/17 voor een aantal artikelen, waarbij geen andere aanwijzing is gegeven, niet een aanbesteding voor een jaar plaats gehad; voor deze artikelen is genomen het gemiddelde van twee of meer aanbestedingen.

210. Aanbestedingsprijzen (in centen) van enkele levensmiddelen voor het garnizoen te Amsterdam.

J. C. B. *Prix d'adjudication (en cents) de quelques denrées alimentaires pour la garnison d'Amsterdam.*

	1911	1912	1913	1914	1915
Vleesch en vet per K.G. *Viande et graisse, le K.G.*	66	66 72	54 60	57,75	80,5
Spek, per K.G. *Lard, le K.G.*	64,5 54	57,5	75 62,5	62,5 51	—
Steenkolen, per 100 K.G. *Houille, les 100 K.G.*	82	79,5	105,5	104	—
Lange turf, per 100 stuks *Tourbe, les 100 pièces.*	50	49,5	52	52	70

211. Gemiddelde prijzen (in centen) per K.G. van het slachtvee op de markt te Amsterdam.

J. C. B. *Prix moyens des bêtes de boucherie (cents le kilogr.) sur le marché d'Amsterdam.*

	1911	1912	1913	1914	1915
Rundvee (slachtgewicht) *Gros bétail (abattu).*	75	79	81	77,5	94
Kalveren (slachtgewicht) *Veaux (abattus).*	1,05	99,5	1,05	97,5	116
Varkens (levend gewicht) *Porcs (poids sur pieds).*	50,5	59,5	56	51	83,5 [1]

[1]) Slechts voor een gedeelte van het jaar. *Pendant une partie de l'année.*

212. Aanvoer van eenige artikelen op de gemeentelijke markten.

M. D. M. *Quantités de quelques denrées aux marchés municipaux apportées.*

Artikelen		1912	1913	1914	1915	1916	Espèces	
Groenten							Légumes	
Andijvie	H.L.	43,400	84,863	42,525	25,713	—	H.L.	Endives
	struiken	—	—	—	—	9,059,362	trognons	
Asperges	bossen	268,000	429,000	221,500	314,000	54,962	bottes	Asperges
Bieten	K.G.	—	—	—	—	384,646	K.G.	Carottes rouges
	stuks	5,620,000	9,600,000	1,965,000	5,230,000	64,400	pièces	
Bloemkool	„	14,135,000	17,540,000	4,458,000	2,541,000	2,630,262	„	Choux-fleurs
Boerenkool	H.L.	201,875	453,000	217,350	73,875	85,288	H.L.	Choux verts
	K.G.	—	—	—	—	413,877	K.G.	
Boerenkool-spruiten	H.L.	3,500	6,100	76,400	13,350	—	H.L.	Pousses de ch.-verts
	K.G.	—	—	—	—	2,417	K.G.	
Brusselsche kool	H.L.	—	300	—	4,500	—	H.L.	Choux de Bruxelles
	K.G.	10,335,000	73,845,000	4,042,500	1,615,500	933,679	K.G.	
Brusselsch lof	„	290,000	552,000	523,000	512,000	175,015	„	Chicorée de Bruxelles
Doperwten	bussen	20,450	20,500	28,800	24,300	8,110	boîtes	Petits pois
	K.G.	7,015,000	8,530,000	920,000	690,000	111,655	K.G.	
	H.L.	2,500	2,375	1,000	—	—	H.L.	
Komkommers	stuks	13,410,000	9.457,900	6,129,300	4,754,500	8,139,520	pièces	Comcombres
Koolrapen	H.L.	45,300	47,800	44,800	31,700	11,434	H.L.	Choux-raves
	K.G.	—	—	—	—	150,313	K.G.	
Kropsla	H.L.	604,100	832,800	216,950	325,025	226,632	H.L.	Salade de laitue
	krop	—	—	—	—	7,484,410	pommes	
Peulen	K.G.	169,000	1,790,000	241,000	514,000	425,126	K.G.	Pois goulus
Postelein	H.L.	52,487	128,750	42,500	31,987	—	H.L.	Pourpier
	K.G.	—	—	—	—	1,360,641	K.G.	
	flesschen	28,100	8,500	6,300	10,300	—	bouteilles	
Prei	bossen	3,667,000	6,847,000	1,548,000	1,505,000	1,460,000	bottes	Poireau
Raapstelen	„	3,670,000	3,305,000	1,911,000	4,177,000	6,243,152	„	Files de navet
Roode kool	stuks	14,668,000	19,520,000	1,935,800	1,690,000	1,207,518	pièces	Choux rouges
Savoye kool	„	14,830,000	21,921,000	1,504,700	1,409,500	1,104,362	„	Choux de savoie
	H.L.	1,738	875	775	395	—	H.L.	
Selderie	bossen	2,225,000	3,295,000	1,815,000	1,505,000	2,155,732	bottes	Céleri
Snijboonen	bussen	42,150	26,250	33,800	25,400	7,300	boîtes	Haricots verts
	H.L.	103,150	394,500	9,448	1,000	—	H.L.	
	K.G.	—	—	739,000	629,000	880,221	K.G.	
Spersieboonen	bussen	39,550	23,800	33,800	33,600	10,010	boîtes	Haricots princesse
	H.L.	145,000	276,500	3,600	4,400	—	H.L.	
	K.G.	—	—	650,000	846,000	1,203,256	K.G.	
Spinazie	bussen	5,250	2,700	14,000	12,000	6,720	boîtes	Epinards
	H.L.	833,550	779,575	155,575	125,750	102,414	H.L.	
	K.G.	—	—	—	—	1,208,639	K.G.	
Tuinboonen	H.L.	146,312	320,500	18,050	17,165	—	H.L.	Fèves de marais
	K.G.	—	—	—	—	2,532,912	K.G.	
Uien	bossen	995,000	1,130,000	100,000	400,000	634,055	bottes	Oignons
	H.L.	763,000	1,257,400	158.900	60,160	1,447	H.L.	
	K.G.	—	—	—	—	559,284	K.G.	

VERVOLG. *Suite.*

Artikelen		1912	1913	1914	1915	1916	Espèces	
Groenten							**Légumes**	
Wittekool....	stuks	332,500	1,097,000	128,100	138,100	132,654	pièces	Choux blancs
Wortelen.....	bossen	4,680,700	5,693,000	1,520,800	1,333,200	1,624,444	bottes	Carottes
	H.L.	38,400	51,200	30,000	27,050	2,547	H.L.	
	K.G.	—	—	—	—	177,153	K.G.	
Zuurkool.....	vaten	2,700	3,950	3,300	1,230	465	tonneaux	Choucroute
Vruchten							**Fruits**	
Aardbeien....	bakken	120,229	172,484	241,540	220,883	—	baquets	Fraises
	K.G.	1,100	—	—	—	312,930 [1])	K.G.	
Abrikozen....	manden	9,406	7,790	11,054	9,400	2,000	paniers	Abricots
	stuks	—	—	—	—	2,000	pièces	
Appelen......	H.L.	68,786	53,781	53,242	74,344	64,271	H.L.	Pommes
Bananen.....	trossen	3,081	2,698	3,221	1,916	1,711	régimes	Bananes
	stuks	—	—	—	—	50,200	pièces	
Citroenen....	kisten van 100 stuks	6,302	4,497	6,044	5,842	5,112	caisses de 100 pièces	Citrons
	manden	—	—	—	—	7,699	paniers	
Druiven......	„	79,886	66,261	76,401	68,845	—	„	Raisins
	1/2 K.G.	—	—	—	—	688,148	1/2 K.G.	
Frambozen...	bakken	3,273	7,099	9,029	6,192	—	baquets	Framboises
	1/2 K.G.	—	—	—	—	16,535	1/2 K.G.	
Kanteloep....	stuks	53,659	57,700	50,200	24,021	93,609	pièces	Melons
Kersen.......	K.G.	24,903	1,620,809	734,792	4,425,118	117,280	K.G.	Cerises
Krieken......	„	200,000	63,750	198,000	5,000	2,000	„	Mérises
Kruisbessen..	manden	12,301	17,385	19,541	15,530	—	paniers	Groseilles vertes
	K.G.	—	—	—	—	17,521	K.G.	
Morellen.....	manden	3,000	1,500	3,375	2,000	—	paniers	Griottes
	K.G.	—	—	—	—	614 1/2	K.G.	
Noten........	H.L.	22,107	7,731	17,898	18,914	828	H.L.	Noix
Peren........	„	69,746	50,352	74,478	92,609	37,546	„	Poires
Perziken.....	manden	31,460	25,976	40,700	31,501	—	paniers	Pêches
	stuks	—	—	—	—	173,031	pièces	
	K.G.	—	—	—	—	—	K.G.	
Pruimen.....	manden	22,500	35,500	50,475	31,000	1,000	paniers	Prunes
	K.G.	—	—	—	—	201,492	K.G.	
Roode bessen.	manden	22,683	19,925	15,495	14,701	—	paniers	Groseilles rouges
	1/2 K.G.	—	—	—	—	142,290	1/2 K.G.	
Sinaasappelen	kisten van 100 stuks	23,508	23,558	14,878	17,278	12,507	caisses de 100 pièces	Oranges
Tomaten.....	manden	21,800	18,505	20,830	29,100	153	paniers	Tomates
	1/2 K.G.	—	—	—	—	58,670	1/2 K.G.	
Witte bessen.	manden	11,449	9,798	8,042	6,500	3,000	paniers	Groseilles blanches
Zwarte „	„	7,128	5,000	5,000	5,418	1,000	„	„ „ noires

1) In April werden bovendien aangevoerd 225 stuks.
En outre 225 pièces ont été apportées en avril.

213. Vee en paarden op de gemeentelijke markt aangevoerd.

G. V.

Bestiaux emmenés au marché municipal.

Jaar *Année*	Runderen *Boeufs, taureaux, vaches*	Vette en gras-kalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen *Moutons*	Lammeren *Agneaux*	Varkens *Porcs*	Paarden *Chevaux*
1912	20,895	11,510	15,003	2,465	4,511	54,501	68
1913	22,350	11,381	14,332	1,540	4,568	60,520	130
1914	25,507	10,055	14,048	1,572	4,459	77,391	55
1915	27,712	9,910	16,886	1,846	5,024	61,514	38
1916	28,151	10,429	22,374	4,229	5,238	64,265	13

214. Laagste en hoogste prijs (in centen) van eenige levensmiddelen in den kleinhandel. 1)
Prix min. et max. (en cents) de quelques denrées alimentaires dans le commerce de détail.

A. Winkels der coöperatieve winkelvereeniging „Eigen Hulp".
Denrées vendues par la société coöpérative „Eigen Hulp".

Artikelen *Espèces*	Eenheid *Unité*	1914	1915	1916
Boonen (bruine) — *Haricots bruns*	Liter	22—24	23—28	28—50
Boonen (witte) — *Haricots blancs*	„	23—32	25—36	30—50
Erwten (capucijners) — *Pois chiches*	„	24—33	30—36	35—50
Erwten (groene) — *Pois verts*	„	19—21	25—28	27½—45
Gort 1e qual. — *Gruau 1re qual.*	„	16—24	25	26—35
Gort (boekweit) — *Gruau de sarrasin*	½ K.G.	11—15	15—19	19—28
Gort (haver) — *Gruau d'avoine*	Liter	15—17	18—24	21—28
Kaas (Goudsche, zoetem.) — *Fromage de lait frais*	½ K.G.	50—55	55—65	57½
Kaas (Leidsche) — *Fromage de Leyde*	„	45	50—60	55—70
Koffie — *Café* (No. 1)	„	72½—75	72½—80	80—82½
Koffie — *Café* (No. 2)	„	67½—70	67½—75	75—77½
Koffie — *Café* (No. 3)	„	60—65	60—65	65—75
Macaroni (Holl.) — *Macaroni hollandais*	„	30	—	50
Macaroni (Italiaansche) — *Macaroni italien*	„	35	40—45	50
Macaroni (Fransche) — *Macaroni français*	„	30	50	50—55
Margarine (Haagsche) — *Beurre artificiel (de la Haye)*	„	56—60	60	60—65
Meel (roggebloem) — *Farine de seigle*	„	12—14	14—16	16—20
Meel (tarwebloem) — *Farine de froment*	„	12—12½	12—17	16—17
Meel (boekweit) — *Farine de sarrasin*	„	12½—14	14—19	17½—27½
Olie (boter-) — *Huile de beurre*	Liter	55—63	63—90	90—92½
Olie (patent-) — *Huile de colza*	„	50—55	60—87½	85—105
Olie (raap-) — *Huile de navette*	„	49—50	50—85	65—87½
Rijst (tafel- 1e soort) — *Riz (1re qualité)*	½ K.G.	15—17	17	22½
Rijst (beste tafel-) — *Riz supérieur*	„	18—19	19	21
Soda — *Soude*	„	2½—3	3—3½	9
Stijfsel (tarwe) — *Amidon de froment*	„	15	16—23	22½—27½
Stroop (gewone) — *Sirop (ordinaire)*	„	12½	12½—17½	17½—21
Suiker (Eng. basterd) — *Sucre (cassonnade anglaise)*	„	24—26½	26—31	32
Suiker (bruine) — *Sucre (bis)*	„	23—25½	26—32½	32½
Suiker (gem. kristal melis) — *Sucre (mêlis cristal mêlé)*	„	26—28½	28—33	28—34
Suiker (gem. melis) — *Sucre (mêlis mêlé)*	„	25—27½	27—27½	27½—28
Thee (zw. Souchon 1e kwal.) — *Thé (Souchon noir)*	„	200	200	200
Thee (zwarte Congo) — *Thé (Congo noir)*	„	125	125—130	130
Thee (Oranje Pecco) — *Thé (Orange Pecco)*	„	150	150	150
Thee (stof) — *Thé (en poudre)*	„	85	85	85—90
Vermicelli (Hollandsche) — *Vermicelli hollandais*	„	15	—	32—35
Zeep (zachte groene) — *Savon (noir mou)*	„	9—12	12—20	15—21
Zeep (witte Bristol) — *Savon (Bristol, blanc)*	„	17	17	17—20
Zout (grof en fijn) — *Sel (en cristaux et fin)*	„	4—4½	4½	4½

1) Voor de maandelijksche prijzen zie de Statistische Maandberichten.

Pour les prix mensuels voir les Bulletins mensuels.

B. Andere winkels. *Autres magasins.*

Artikelen *Espèces*		Eenheid *Unité*	1914	1915	1916
Brood *Pain*					
Gebuild tarwe-melkbrood . . . . *Pain de froment bluté au lait*	1	1 K.G.	16.03—19.51	20.08—23.28	22.02—23.49
	2	»	17.75—23.08	23.84—26.92	28.46
	3	»	18.37—22.12	23.12—27.69	28.30—30.74
Gebuild tarwe-waterbrood . . . . *Pain de froment bluté à l'eau*	1	»	15.22—18.84	19.56—22.44	20.56—22.03
	2	»	—	23.08—25.38	24.61
	3	»	16.37—20.12	21.12—24.12	24.62—26.15
Ongebuild tarwebrood . . . . *Pain de froment non bluté*	1	»	13.25—16.71	17.30—18.89	17.92
	2	»	15.25—20.—	18.67—21.32	20.66
	3	»	16.87—21.12	19.75—22.12	20.66
Roggebrood . . . . *Pain de seigle*	1	»	10—12	12	—
	2	»	11.85—15.29	13	16.15
	3	»	12—17	16.80—19.—	16.80
Rundvleesch *Boeuf* [4])					
Winkelvleesch *Viande inassortie*	eerste kwalit. *qualité première*	»	100—110	120—130	130—160
	geringe » » *médiocre*	»	70— 90	100—110	110—140
Lappen gehakt . *Hachis*	eerste » » *première*	»	110—120	130—140	140—170
	geringe » » *médiocre*	»	70— 80	—	—
Rib (rollade) . . . *Trains de côtes*	eerste » » *première*	»	130—140	150—160	160—200
	geringe » » *médiocre*	»	90—100	—	—
Roastbief . . . . *Rosbif*	eerste » » *première*	»	140—150	160—170	170—200
	geringe » » *médiocre*	»	100—110	—	—
Biefstuk . . . . *Bifteck*	eerste » » *première*	»	170—180	190—200	200—270
	geringe » » *médiocre*	»	120—130	—	—
Vet kalfsvleesch *Veau gras* [4])					
Lappen gehakt *Hachis*		»	140—160	160—180	170—220
Kalfsnierstuk (rib) *Longes de veau*		»	170—180	190—200	210—250
Fricandeau *Fricandeau*		»	180—190	200—210	210—250
Kalfsbiefstuk *Bifteck*		»	190—220	230—240	240—270
Schapenvleesch *Mouton* [4])					
Winkelvleesch *Viande inassortie*		»	80— 90	90	70—90
Côteletten *Carrés*		st. *la pièce*	30— 45	35— 40	25—40
Bouten *Gigots*		1 K.G.	110—120	120—140	110—140
Varkensvleesch *Porc* [5])					
Kluiven, (kop, pooten en staart) . . . . . *Tetes, jambes et queue*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	»	50	50— 70	30
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	»	45	30— 70	
Rug- of vet spek . . *Gros lard*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	»	90	110—130	90—100
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	»	80	105—130	
Buikjes of doorregen spek . . . . *Lard maigre*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	»	100	120—140	100—110
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	»	90	120—140	
Klein vleesch (lappen, carbonade, gehakt en versche worst) . *Reins*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	»	110	120—140	90—130
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	»	100	120—130	
Groote stukken (rib, rollade, fricandeau, filet). *Filets*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	»	120	130—150	120—140
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	»	110	120—140	

1) Voor de maandelijksche prijzen zie de Statistische Maandberichten.
Pour les prix mensuels voir les Bulletins Mensuels.

VERVOLG. *Suite.*

Artikelen *Espèces*	Eenheid *Unité*	1914	1915	1916
Margarine *Beurre artificiel* [6]	½ K.G.	42/50	45/50	45/50
Petroleum *Pêtrole* [7]	1 L.	9.50/10	10/11	11/12
Kruidenierswaren *Épiceries*				
Koffie [8]	½ K.G.	50—55	55	57^{5}—68
Café [9]		40—70	40—75	55—80
Suiker sup. „Wester" [8]	„	24—25	25—27	27—27^{5}
Sucre sup. „Wester" [9]		23—27	25—27^{5}	26—28
Bruine boonen (Noordhollandsche) [8]	1 L.	20—25	22^{5}—25	20—25
Fèves rouges (d'Hollande septentrionale) [9]		13—20	20—25	20—46
Bruine boonen (Zeeuwsche) [8]	„	17^{5}—18	18—25	20—21
Fèves rouges (de Zélande) [9]		13—20	13—25	20—46
Platte capucijners (Noordhollandsche) [8]	„	20—30	27^{5}—35	27^{5}—42^{5}
Pois chiches (d'Hollande septentrionale) [9]		13—20	25—35	32^{5}—40
Groene erwten (gelezen) [8]	„	17^{5}—22^{5}	22^{5}—27^{5}	10^{5}—11
Pois verts assortis [9]		13—20	20—30	11—30
Bloem [8]	½ K.G.	8—12	12—14	12—13^{5}
Fleur de farine [9]		6^{5}—12	12—15	12^{5}—16
Linzen [8]	„	15	—	55
Lentilles [9]		—	—	—
Raapolie [8]	1 L.	40—50	55—75	65—75
Huile de navette [9]		38—40	58—73	70—82^{5}
Stijfsel [8]	½ K.G.	10—12^{5}	12—13	12—22^{5}
Amidon [9]		10—12^{5}	12^{5}—14	12^{5}—25
Zachte zeep [8]	„	11—13	10—17	13^{5}—21
Savon mou [9]		10—13	11—17	15—21
Gedroogde appelen [8]	„	30—35	35—45	40—60
Pommes sèches [9]		30—34	36—45	42^{5}—60
Gedroogde pruimen [8]	„	18—25	25—45	28—50
Prûnes sèches [9]		24—35	16—45	35—75
Krenten [8]	„	20	20—25	25—50
Raisins de Corinthe [9]		10—20	20—25	27^{5}—55
Rozijnen zonder pit [8]	„	30—35	35—40	40—60
Raisins secs sans grain [9]		30—35	24—40^{5}	45—70
Roomboter [8]	„	75—90	77^{5}—87	80—100
Beurre de crême [9]		65—85	80—90	80—100
Oude Goudsche kaas [8]	„	60	65	60
Fromage vieux de Gouda [9]		55—60	60—75	68—70
Jonge Goudsche kaas [8]	„	50	50—55	46—50
Fromage frais de Gouda [9]		50—60	50—65	46—60
1ste soort Geldersche worst [8]	„	60—65	70—80	70—90
Saucisse de Gueldre Ière qualité [9]		60	65—75	75—87^{5}
Gesteriliseerde bessensap 10 pCt. extract gehalte [8]	½ fl. b.	13—15	13—15	15—25
Jus de groseilles stérilisé. Essence de 10 pCt. [9]		13—15	11—16	16—25
Oude Leidsche kaas [8]	½ K.G.	50	55	60—65
Fromage vieux de Leyde [9]		45—50	50—60	60—65
Jonge Leidsche kaas [8]	„	50	50—55	65
Fromage frais de Leyde [9]		45	50—55	60—65

1 Opgegeven door: (*Communiqué par*): Stoom-Meel- en Broodfabriek „Ceres".
2 „ „ („ „) Maatschappij voor Meel- en Broodfabrieken.
3 „ „ („ „) de Broodbakkersvereeniging „De Voorzorg".
4 „ „ („ „) de Runderslagersvereeniging „De Eendracht".
5 „ „ („ „) de Varkensslagersvereeniging „Amsterdam".
6 „ „ („ „) Van den Berghs Limited.
7 „ „ („ „) Maatschappij tot détailverkoop van petroleum „De Automaat".
8 „ „ („ „) Algemeene Arbeiders-Coöperatie „De Dageraad".
9 „ „ („ „) Firma W. van Amerongen C.Az.

215. KLEINHANDELSPRIJZEN EN INDEX

E. B. (naar opgaven van verschillende leveranciers). *Prix de détail et chiffres-*

Artikelen	Eenheid *Unité*	Prijzen in centen — *Prix en cents* 1913	1914	1915	1916
I. Brood.					
Gebuild tarwe-waterbrood	K.G.	14.88	16.01	20.77	20.83
Ongebuild tarwebrood	„	13.25	13.96	13.56	12.—
Gemiddeld		—	—	—	—
II. Overige meelspijzen en grutterswaren.					
Meel (tarwebloem)	1/2 K.G.	12.50	12.50	16.—	16.—
„ (boekweit)	„	12.50	13.—	17.—	21.3
Boonen (bruine)	Liter	23.6	22.—	24.—	36.—
„ (witte)	„	23.6	26.7	30.8	42.—
Erwten (capucijners)	„	25.—	27.6	34.6	41.2
„ (groene)	„	21.—	19.—	25.8	39.3
Gort (2e soort)	„	16.—	17.—	22.50	22.17
Rijst (1e soort tafel-)	1/2 K.G.	15.—	15.—	17.—	12.83
Gemiddeld		—	—	—	—
III. Melk en kaas.					
Melk (rauw thuisbezorgd)	Liter	11.—	12.—	12.50	12.50
Kaas (Jonge Goudsche)	1/2 K.G.	44.6	52.—	58.—	47.8
„ („ Leidsche)	„	48.—	45.—	53.—	62.—
Gemiddeld		—	—	—	—
IV. Vleesch.					
Rundvleesch (winkelvleesch)	K.G.	80.—	79.—	106.7	125.—
Varkensvleesch (kluiven)	„	45.—	45.—	41.7	30.—
Klein varkensvleesch	„	100.—	100.—	125.—	98.—
Gemiddeld		—	—	—	—
V. Vetten.					
Vet (friesch rund-; na 1 Jan. 1916 regeerings-)	K.G.	85.—	90.—	100.—	85.—
Roomboter	1/2 K.G.	79.—	79.—	83.8	89.—
Margarine	„	41.—	42.—	45.—	45.5
Raapolie	Liter	49.—	49.—	73.—	79.—
Gemiddeld		—	—	—	—
VI. Kruidenierswaren en genotmiddelen.					
Suiker (Engelsche basterd-)	1/2 K.G.	24.—	24.7	28.6	32.—
„ (kristal melis)	„	26.—	26.7	30.6	33.5
Stroop	„	12.50	12.50	15.5	19.7
Thee (stof- en keuken-)	„	85.—	85.—	85.—	89.6
Koffie (3e soort)	„	67.5	61.2	60.8	72.5
Gedroogde appelen	„	27.—	32.—	39.—	54.2
„ pruimen	„	24.—	24.—	27.—	45.3
Krenten	„	19.—	19.—	22.—	44.—
Zout	„	4.—	4.—	4.50	4.50
Gemiddeld		—	—	—	—
Ruw gemiddelde van alle artikelen		—	—	—	—
Berekend gemiddelde van alle artikelen 1)		—	—	—	—
VII. Diversen.					
Soda	1/2 K.G.	2.50	2.50	3.—	9.—
Stijfsel (tarwe-)	„	15.—	15.—	20.3	24.6
Zeep (zachte, groene)	„	10.—	10.—	14.6	18.7
Petroleum	Liter	9.50	9.50	10.—	11.8
Cokes (geklopte)	H.L.	66.—	61.—	78.—	89.—

1) Het berekend gemiddelde van de indexcijfers van alle artikelen is verkregen door de gemiddelden der onderhoud innemen. (Voor nadere toelichting zie: Statistische Mededeeling N⁰. 50).
Pour l'explication de la moyenne calculée des chiffres-indices de toutes les denrées voir l' aperçu ci-annexe.

FERS VAN LEVENSBEHOEFTEN.
lices de vivres.

Indexcijfers — *Chiffres-indices*				Articles
1913	1914	1915	1916	
				I. Pain.
100	108	140	140	Pain de froment bluté à l'eau
100	105	102	91	„ „ „ non-bluté
100	*106.5*	*121*	*115.5*	Moyenne
				II. Autres farineux et grains.
100	100	128	128	Farine de froment
100	104	136	170	„ „ sarrasin
100	93	102	153	Haricots bruns
100	113	131	178	„ blancs
100	110	138	165	Pois chiches
100	90	123	187	„ verts
100	106	141	139	Gruau (2me qualité)
100	100	113	86	Riz (1re qualité)
100	*101.3*	*126.5*	*150.8*	Moyenne
				III. Lait et fromage.
100	109	114	114	Lait (cru, porté à domicile)
100	117	130	107	Fromage frais de Gouda
100	94	110	129	„ „ „ Leyde
100	*106.7*	*118.0*	*116.7*	Moyenne
				IV. Viande.
100	99	133	156	Boeuf (viande inassortie)
100	100	92	67	Porc (tête, jambe, etc.)
100	100	125	98	„ (reins)
100	*99.7*	*116.7*	*107*	Moyenne
				V. Graisses.
100	106	118	100	Graisse de boeuf et graisse artificielle
100	100	106	113	Beurre de crême
100	102	110	111	„ artificiel
100	100	149	161	Huile de navette
100	*102*	*120.8*	*121.3*	Moyenne
				VI. Epiceries.
100	103	119	133	Sucre (cassonade anglais)
100	103	118	129	„ (cristal mêlé)
100	100	124	158	Sirop
100	100	100	105	Thé (pour la cuisine)
100	91	90	108	Café (3me qualité)
100	119	144	201	Pommes sèches
100	100	113	189	Prunes „
100	100	116	232	Raisins de corinthe
100	100	113	113	Sel
100	*101.8*	*115.2*	*152.0*	Moyenne
100	*102.5*	*119.9*	*136.6*	Moyenne brute de toutes les denrées
100	**102.8**	**124.2**	**121.0**	**Moyenne calculée de toutes les denrées** [1]
				VII. Divers.
100	100	120	360	Soude
100	100	135	164	Amidon de froment
100	100	146	187	Savon (mou, noir)
100	100	105	126	Pétrole
100	92	118	135	Coke

onderlijke groepen te vermenigvuldigen met het getal, dat de plaats aangeeft, die deze groepen in het levens-

216. PUBLIEKE VEILING VAN ONROERENDE GOEDEREN [1]).

Immeubles aux enchères à Amsterdam.

Meded. Blikman en Sartorius.

Jaar *Année*	Perceelen *Immeubles*				Totale opbrengst der verkochte perceelen *Produit total des immeubles vendus*
	Ten verkoop aangeslagen *Affichés*	Aangeslagen doch niet geveild *Affichés, non mis en vente*	Opgehouden *Non accordés*	Verkocht *Vendus*	
1912	775	68	255	452	*f* 3,689,753
1913	706	66	241	399	4,306,843
1914	537	39	214	284	2,901,357
1915	489	64	78	347	3,903,578
1916	933	114	219	600	6,221,515

1) Hieronder begrepen de perceelen in andere gemeenten gelegen.
Y compris les immeubles situés en d'autres communes.

217. TE AMSTERDAM GELEGEN, IN PUBLIEKE VEILING VERKOCHTE ONROERENDE GOEDEREN NAAR DE OPBRENGST. [1])

Adjudications d'immeubles situés à Amsterdam, selon le produit.

Meded. Blikman en Sartorius.

Jaar *Année*	Aantal gebouwde eigendommen, die bij de veiling opbrachten *Produit et nombre des propriétés bâties*							Erven en terreinen *Terrains vendus*	Totaal *Totaux*
	beneden *au-dessous de* *f* 5000	*f* 5000—10000	*f* 10001—12000	*f* 12001—15000	*f* 15001—20000	*f* 20001—25000	Boven *Au-dessus de* *f* 25000		
1912	172	141	44	33	34	7	15	1	447
1913	121	120	86	54	31	17	26	3	408
1914	80	92	41	32	30	7	1	2	295
1915	92	110	51	30	15	12	20	2	332
1916	112	136	111	60	32	25	54	56	586

1) Voor zoover mogelijk, zijn de gecombineerd verkochte perceelen ieder afzonderlijk ingedeeld bij bovenstaande groepen.
Autant que possible les propriétés vendues en bloc ont été classifiées séparément.

§ 3. **Crediet.** *Crédit.*

218. Nederlandsche Bank. Kapitaal, reservefonds, winsten.

V. N. B. *Banque néerlandaise. Capital, fonds de réserve, bénéfices.*

Boekjaar 1 April—31 Maart *Exercice 1er avril—31 mars*	1912/13	1913/14	1914/15	1915/16	1916/17
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Kapitaal . . . . *Capital*	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—
Reservefonds . . . . *Fonds de réserve*	5,000,000.—	5,003,038.—	5,000,000.—	5,155,090.93^{5}	5,234,534.18^{5}
Belegd kapitaal in effecten . *Capital placé en valeurs*	3,990,999.75	3,999.242.81	3,997.971.—	3,885,970.75	3,959,905.62^{5}
Belegd reservefonds in effecten *Fonds de réserve placé en valeurs*	4,771.408.62^{5}	5,002,850.62^{5}	4,294,423.—	5,108,932.62^{5}	5,198,306.—
Gebouwen en meubelen . . *Immeubles et inventaire*	2,000,000.—	1,800,000.—	1,600,000.—	1,400,000.—	1,465,000.—
Winstsaldo . . . . *Bénéfice net*	6,467,535.90	7,066,827.25^{5}	7.775,347.81^{5}	7,338,171.21^{5}	6,892,713.69
Aandeel van het Rijk . . . *Participation du Trésor*	3,583,887.15	4,117,214.95^{5}	4,119,628.63	4,292,684.05	4,004,621.52
Dividend der aandeelhouders. *Dividende des actionnaires*	12,2 %	13,4 %	13,1 %	13,4 %	11,2 %

219. Nederlandsche Bank. Gemiddelde rentestanden.

V. N. B. *Banque néerlandaise. Taux moyens.*

Boekjaar *Exercice*	Disconto *Escompte*		Beleeningen *Avances sur gages*			Korte beleeningen *Prêts sur gages à court terme*	Voorschotten in rekening-courant *Comptes-courants*
	Wisselbrieven *Lettres de change*	Promessen *Promesses*	Binnenlandsche effecten *Valeurs néerlandaises*	Buitenlandsche effecten *Valeurs étrangères*	Goederen *Marchandises*		
1870/71	4,1	4,6	4,808	5,3	4,808	—	—
1875/76	3,2	3,7	3,2	3,7	3,2	—	—
1880/81	3	3,5	3	4	3	—	—
1885/86	2,58	3,08	3	3,5	3,08	—	—
1890/91	3,02	3,52	3,38	3,88	3,38	4,52	4,52
1895/96	2,54	3,04	2,59	3,09	3,04	3,59	4,09
1896/97	3,23	3,73	3,73	4,23	3,73	4,73	5,23
1897/98	3,01	3,51	3,51	4,01	3,51	4,51	5,01
1898/99	2,7	3,2	2,9	3,4	2,9	3,9	4,4
1899/00	3,94	4,44	4,03	4,53	3,75	5,03	5,15
1900/01	3,5	4	4	4,5	4	5	5
1901/02	3,1	3,6	3,6	4,1	3,6	4,6	4,6
1902/03	3,02	3,52	3,52	4,02	3,52	4,52	4,52
1903/04	3,5	4	4	4,5	4	5	5
1904/05	3,08	3,58	3,11	3,61	3,11	4,11	4,11
1905/06	2,7	3,2	3	3,5	3	4	4
1906/07	4,66	5,16	4,67	5,17	4,67	5,67	5,67
1907/08	4,84	5,34	5,02	5,07	4,84	6,02	6,02
1908/09	3,09	3,59	3,09	3,59	3,09	4,09	4,09
1909/10	2,91	3,41	3,03	3,53	3,03	4,03	4,03
1910/11	4,34	4,84	4,55	5,05	4,55	5,55	5,55
1911/12	3,56	4,06	3,72	4,22	3,56	4,72	4,72
1912/13	4,2	4,50	4,50	5	4	5,50	5,50
1913/14	4,65	5,15	4,73	5,23	4,66	5,73	5,73
1914/15	4,55	5,05	4,74	5,24	4,74	5,41	5,41
1915/16	4,62	5,12	4,62	5,12	4,62	5,50	5,50
1916/17	4,50	5	4,50	5	4,50	5,50	5,50

V. N. B.

220. Nederlandsche Bank. Opereerend kapitaal der Hoofdbank (in duizendtallen guldens).
Banque néerlandaise. Capital réservé aux opérations de la Banque centrale (en milliers de florins).

Boekjaar[1]) *Exercice*[1])	Wisselportefeuille *Lettres de change*			Beleeningen *Avances sur gages*				Voorschotten in rekening-courant *Avances sur comptes-courants*		
	binnenlandsche *intérieures*	buitenlandsche *étrangères*	totaal *totaux*	op effecten *sur titres*	op goederen *sur marchandises*	op specie *sur lingots et monnaie*	totaal *totaux*	aan particulieren *aux particuliers*	aan het Rijk *au Trésor*	totaal *totaux*
31 Maart 1913 *le 31 mars*	15,615			8,257	4,412	130	12,799			
31 December 1912 *le 31 décembre*	23,607	18,397	42,004				30,618			
Gemiddeld 1912/13 *moyenne*	20,750	14,274	35,024	14,825	5,171	355	20,351	1,728	4,084	5,812
31 Maart 1914 *le 31 mars*	11,981			15,150	1,998	1,078	18,226			
31 December 1913 *le 31 décembre*	14,218	14,300	28,518				24,852		9,235	
Gemiddeld 1913/14 *moyenne*	18,163	10,796	28,959	16,982	3,467	513	20,962	2,610	11,807	14,417
31 Maart 1915 *le 31 mars*	11,487			48,316	1,899	761	50,976			
31 December 1914 *le 31 décembre*	84,251	667	84,918				60,014		4,240	
Gemiddeld 1914/15 *moyenne*	58,265	7,485	65,750	28,518	2,499	794	31,811	16,278	10,575	26,853
31 Maart 1916 *le 31 mars*	56,116			10,894	935	436	12,265			
31 December 1915 *le 31 décembre*	52,000	2,506	54,506				31,728		—.—	
Gemiddeld 1915/16 *moyenne*	39,795	2,726	42,521	19,930	1,182	609	21,721	10,899	10,203	21,102
31 Maart 1917 *le 31 mars*	63,927			18,209	857	—	19,066			
31 December 1916 *le 31 décembre*	50,358	8,024	58,382				38,308		—.—	
Gemiddeld 1916/17 *moyenne*	55,036	7,637	62,673	16,190	605	91	16,886	12,016	10,301	22,317

[1]) Het boekjaar loopt van 1 April tot 31 Maart.
L'exercice court du 1er avril—31 mars.

V. N. B.

221. Nederlandsche Bank. Gemiddelde stand der verschillende rekeningen in millioenentallen guldens.

Banque néerlandaise. Moyennes des divers comptes en millions de florins.

Jaren *Années*	Opereerend kapitaal *Capital en opération*: Disconto *Escomptes*: Binnenl. wissels *intérieurs*	Disconto *Escomptes*: Buitenl. wissels *étrangers*	Beleening *Avances sur gages*	Voorschotten *Avances*: in rekening-courant *sur comptes courants*	Voorschotten *Avances*: aan het Rijk *au Trésor*	Totaal *Total*	Munt en muntmateriaal *Encaisse métallique*	Opeischbare schuld *Dette sans préavis*: Bankbilletten *Billets en circulation*	Bankassignatiën *Assignations de banque*	Rekening-courant saldo's *Soldes en comptes courants*: van het Rijk *de l'Etat*	Rekening-courant saldo's: van anderen *d'autres*	Totaal *Total*	Surplus metaaldekking *Excédent de l'encaisse métallique au-dessus du montant obligatoire*
1889—1894	39.84	22.70	42.42	1.02	0.19	106.16	123.98	202.21	0.78	11.50		205.41	38.25
1894—1899	48.68	12.20	42.01	1.76	0.93	105.59	124.41	206.91	1.06	6.27		214.24	38.71
1899—1904	54.99	9.08	51.58	3.45	0.74	119.83	130.42	226.45	1.34	6.55		234.40	36.66
1904—1909	57.40	14.06	56.79	6.06	10.51	144.83	143.84	264.67	1.29	6.67		273.19	34.53
1909—1910	51.13	18.65	55.73	5.43	12.96	143.90	160.57	282.17	1.65	—	5.93	289.75	44.67
1910—1911	58.54	8.09	71.12	6.19	11.57	155.51	143.59	278.48	1.58	—	4.20	284.26	29.89
1911—1912	62.73	16.67	71.76	5.84	3.88	160.88	158.45	294.60	1.68	2.77	4.98	304.03	36.84
1912—1913	71.37	17.47	68.07	5.63	4.08	166.62	162.21	306.10	1.71	1.31	4.09	313.21	36.93
1913—1914	68.13	13.60	72.84	6.62	11.81	173.00	161.82	313.72	1.73	—	4.80	320.25	33.72
1914—1915	124.17	8.88	99.32	23.43	10.57	266.37	192.66	415.23	1.86	9.25	19.70	446.04	81.65 [1]
1915—1916	69.54	2.73	87.94	17.16	10.20	187.57	397.21	535.17	2.15	1.56	45.95	584.83	280.24
1916—1917	69.53	7.64	56.85	16.93	10.30	161.25	581.31	698.19	2.87	1.70	81.14	783.91	424.53

[1] Bij Kon. Besluit van 31 Juli 1914 is de verplichte metaaldekking van 40 % op 20 % gebracht.
Par Décret Royal du 31 juillet 1914 le montant obligatoire de l'encaisse métallique a été réduit de 40 % à 20 %.

222. OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE BALANSPOSTE

M. B. I. *Aperçu des principaux articles de bilan de*

Omschrijving	Amsterdamsche Bank				Credietvereeniging				Disconto- en	
	1913	1914	1915	1916	1913	1914	1915	1916	1913	1914
Nominaal kapitaal	15000	15000	15000	25000	5000	5000	5000	5000	2000	3000
Geplaatst kapitaal	15000	15000	15000	24245	3000	4000	4000	5000	1500	1500
Reservefonds	9100	9100[1])	9250	17170	708	803[2])	834	1170	120	12[illegible]
Deposito's, credit-saldi rekening-courant, diverse crediteuren	38823	54164	90342	114232	7034	9416	13536	13009	953	670
Gelden opgenomen op prolongatie	—	—	—	—	—	—	—	—	1787	991
In omloop zijnde, op de bank getrokken wissels (accepten) w. o. de her-disconto's . . .	7906	7697	25119	23905	8676	6637	3037	1223	1094	480
Wisselportefeuille (w. o. de her-disconto's), prolongatie, beleeningen, diverse debiteuren en debet-saldi rekening-courant	70680	82458	127907	138025	18983	20196	20583	17857	4900	3510
Belegd kapitaal en reserve (onroerende goederen, effecten, deelneming in syndicaten) .	—	6437	11008	25455	—	353	344	—	—	169
Kassa en kassiers (w. o. on call gelden)	2030	2979	8404	5780	335	394	603	1200	101	88
Winstsaldo	1975	1969	2798	4181	339	238	424	460	126	114
Dividend in procenten	10½	9	11	13	6½	5	6½	7	5¾	5½

1) Bijzondere reserve 500, in 1915 1000.
Réserve speciale 500, en 1915 1000.

2) Extra reserve 130, in 1915 170.
Réserve speciale 130, en 1915 170.

3) Buitengewone reserve 250, eveneens in 1915.
Réserve speciale 250, aussi en 1915.

VAN EENIGE BANKINSTELLINGEN (IN DUIZENDTALLEN GULDENS).

quelques maisons de banque (en milliers de florins).

effectenbank		Incassobank				Kasvereeniging				Désignation
1915	1916	1913	1914	1915	1916	1913	1914	1915	1916	
3000	3000	12000	12000	12000	12000	5000	5000	5000	5000	Capital nominal.
1500	1500	8000	8000	8000	8000	5000	5000	5000	5000	Actions placées.
123	140	1266	1266	1291	1664	895	816[3])	691	1213	Fonds de réserve.
986	1347	12810	11135	19173	26113	16979	18317	21588	26364	Dépôts, comptes-courants divers.
1850	2617	1258	985	—	1468	—	—	—	—	Emprunts sur titres à court terme.
—	50	3806	2436	3971	4208	—	—	—	—	Lettres de change tirées sur la banque.
3804	5123	30242	22447	22674	34382	20395	15650	19427	25915	Portefeuille, comptes divers, comptes-courants, prêts sur titres à court terme.
160	—	—	2165	1466	—	4204	4344	4258	4004	Capital et réserve placés (immeubles, valeurs, participation en syndicats.)
179	200	3471	2425	3516	6304	1974	4900	4666	2967	Encaisse et caissiers.
150	193	709	861	1071	1187	511	245	539	496	10. Bénéfice net.
6	7	6½	5½	7	8	7¼	4	7	6½	Dividende (pour cent).

Omschrijving	Koloniale Bank				Ned. Indische Handelsbank				Ontvang- en	
	1913	1914	1915	1916	1913	1914	1915	1916	1913	1914
Nominaal kapitaal	15000	15000	15000	15000	30000	30000	30000	30000	5000	5000
Geplaatst kapitaal	11000	11000	11000	11000	17408	19943	20000	30000	5000	5000
Reservefonds	792	755	831	2092	6520	8296	8414	14012	459	259
Deposito's, credit-saldi rekening-courant, diverse crediteuren	7947	3986	5473	9938	40343	46321	58281	78088	7219	8499
Gelden opgenomen op prolongatie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
In omloop zijnde op de Bank getrokken wissels (accepten) w.o. de her-disconto's . . .	47	43	17	178	3411	1758	1527	4227	—	—
Wisselportefeuille (w.o. de herdisconto's), prolongatie, beleeningen, diverse debiteuren en debet-saldi rekening-courant	9623	7662	6558	7347	52145	49716	68495	108435	10879	11122
Belegd kapitaal en reserve (onroerende goederen, effecten, deelneming in syndicaten)	9959	9790	10413	11335	19403	19420	18636	19448	2023	2174
Kassa en kassiers (w.o. on call gelden)	208	1405	4276	7749	2696	4522	4478	10681	1331	993
Winstsaldo	835	791	1082	1324	2351	2218	3187	6717	348	368
Dividend in procenten . . .	6½	6	8	12	12	10	14	23	5,4	3

[1]) Speciale reserve 300. *Réserve spéciale 300.*

[2]) Genomen on call. *Emprunté on call.*

Suite du tableau 222.

Betaalkas		Rotterdamsche Bankvereeniging				Twentsche Bankvereeniging met bijkantoren				Désignation
1915	1916	1913	1914	1915	1916	1913	1914	1915	1916	
5000	5000	30000	30000	32000	50000	15221	15274	15359	15159	Capital nominal.
5000	5000	30000	30000	32000	40000	15221	15274	15359	15159	Actions placées.
491	405	7664	7800	8590	12000	6498	6798 [1]	7174	6481	Fonds de réserve.
10427	13811	52735	63206	107656	170870	43518	56850	75589	97767	Dépôts, comptes-courants divers
—	—	—	—	—	—	17001	—	—	2855 [2]	Emprunts sur titres à court terme
—	—	15933	13420	21360	28342	27007	21339	10060	11446	Lettres de change tirées sur la banque
12380	17000	105543	105314	160817	239583	103443	102758	81308	96103	Portefeuille, comptes divers, comptes-courants, prêts sur titres à court terme
2133	2268	8120	11306	9417	—	4378	4956	27565	—	Capital et réserve placés (immeubles, valeurs, participation en syndicats)
1740	1716	5082	7345	5830	12039	2751	3090	3134	2058	Encaisse et caissiers.
385	380	2715	3609	3761	6612	2153	1998	2290	5608	Bénéfice net.
5,8	5,8	8	7	8	10	7½	7	7	8	Dividende (pour cent).

223. Te amsterdam gevestigde
Banques hypothécaires

Bron: De Bruijn, Jaarboek voor Assurantie- en Credietwezen.

Naam *Désignation*	Maatschappelijk kapitaal op 31 December 1914 *Capital le 31 décembre 1914*			Uitstaand	
				Hypotheken *Prêts*	
	Geauthoriseerd *Statutaire*	Geplaatst *Placé*	Gestort *Versé*	1912 31 December	1914 1 October
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Algemeene Hypotheekbank	2,000,000	2,000,000	300,800	15,732,896	15,990,111
Amsterdamsche Hypotheekbank . .	3,000,000	2,200,000	480,000	—	19,940,443
„ Scheepsverband-bank	1,000,000	1,000,000	100,000	3,511,500	4,208,364
Bataafsche Hypotheekbank	2.000,000	1,000,000	190,750	9,713,880	9,901,306
Generale Hypotheekbank	1,000,000	224,000	23,300	450,725	433,412
Holland-Bank	4,000,000	1,231,200	1,231,200	4,821,911	4,955,279[2])
Holland-la-Plata Hypotheekbank . .	5,000,000	4,000,000	4,000,000	18,516,512[1])	21,495,728[5])
Holland-Mexico (Mij. v. Hyp. Cr.) . .	2,000,000	600,000	120,000	2,160,013	2,213,277[3])
Holland-Texas Hypotheekbank . . .	1,500,000	1,495,500	1,495,500	681,747	700,044
Holland-Washington Hypotheekbank	2,500,000	1,250,000	800,000	2,150,000	3,319,459
Hollandsche Hypotheekbank	3,000,000	2,280,000	830,000	17,248,051	17,299,418
„ Scheepsverband-Maatsch.	1,500,000	1,500,000	175,100	6,603,204	6,742,460
Hypotheekbank voor Nederland (Algemeene Waarborg-Maatschappij) .	2,000,000	2,000,000	200,000	15,307,037	15,871,525
Hypotheekbrief- en Scheepsverband-Maatschappij	500,000	500,000	50,000	118,875	106,650[3])
Intercommunale Hypotheekbank . .	600,000	600,000	60,000	1,898,208	2,299,395
Maatschappij voor Scheepsverband .	1,000,000	500,000	100,000	391,405	676,609[3])
Nationaal Scheepsverband	1,000,000	500,000	50,000	1,028,274	984,877[3])
Nationale Hypotheekbank	1,000,000	400,000	400,000	43,431,905	46,874,158
Nederl.-Amerik. Land-Maatschappij .	5,000,000	2,500,000	1,532,000	12,179,241	12,275,738[3])
„ Transatl. Hypotheekbank .	2,500,000	1,250,000	1,250,000	6,715,800	7,882,372
„ Zuid-Afrik. Hypotheekbank .	3,000,000	2,000,000	950,000	—	—
Nieuwe Nederl. Hypotheekbank . .	2,000,000	1,036,000	103,600	2,164,739	2,179,536[4])
Northwestern and Pacific Hypotheekbank	1,860,000	1,860,000	1,860,000	11,274,770	10,953,230[3])
Tweede Northwestern and Pacific Hypotheekbank	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,013,525	4,963,837[3])
Oostersche Hypotheekbank	690,000	690,000	690,000	361,130	690,000
Pretoria Hypotheek-Maatschappij [1]) .	4,000,000	3,500,000	700,000	10,741,351	10,962,492[5])

[1]) Op 30 Juni 1913. [2]) Op 1 Augustus 1914 [3]) Op 31 December 1913. [4]) Op 31 December 1914. [5]) Op 30 Juni 19

EEK-INSTELLINGEN.
ées à Amsterdam.

Montant des				Reserve *Réserves*		
ires	Pandbrieven *Obligations hypothécaires*					
16 ember	1912 31 December	1914 1 October	1916 1 November	1912 31 December	1914 1 October	1916 1 November
f	f	f	f	f	f	f
7,898	15,722,000	16,075,500	16,679,300	260,743	286,238	334,618 [6])
0,790 [6])	—	19,762,300	20,117,500 [6])	378,000	—	—
6,356	3,499,100	4,123,200	4,273,700	82,412	92,446	—
6,314	9,591,600	9,843,400	10,320,400	245,258	255,000	275,000
9,975	440,400	425,500	421,600	585	1,724	2,022
–	3,909,200	3,909,200 [2])	—	110,000	119,500 [2])	—
2,851 [7])	14,500,000	17,000,000 [5])	18,000,000 [7])	1,184.917	1,551,230 [5])	1,744,824 [7])
1,818 [6])	2,266,800	2,258,500 [3])	2,258,500 [6])	—	—	—
7,318	500,000	600,000	2,000,000	—	—	—
2,948	2,523,600	3,266,800	5,503,200	—	—	89,000
0,970	17,852,172	17,776,844	18,991,900	—	—	—
7,459 [6])	6,194,500	6,705,800	6,607,800 [6])	93,645	138,830	—
0,780	15,306,500	15,829,800	16.436,200	264,767	289,964	330,000
–	88,500	76,000 [3])	—	—	—	—
3,540	1,893,000	2,288,100	2,836,900	13,524	21,266	32,794
2,448	316,000	625,900 [3])	761,200	25,000	25,000 [3])	—
3,633 [6])	1,064,000	1,049,300 [3])	933,000 [6])	27,500	27,500 [3])	—
2,508 [7])	42,650,200	46,644,200	44,025,200 [6])	600,000	610,000	710,000
5,330 [6])	11,485,800	11,550,700 [3])	10,616,400 [6])	393,715	402,206 [3])	412,194 [6])
–	6,118,600	7,253,300	—	—	—	—
–	—	—	—	350.000	—	—
5,135 [6])	2,151,700	2,152,600 [4])	2,378,200 [6])	10,041	14,914 [4])	17,453 [6])
1,348 [6])	10,969,500	10,969,000 [3])	10,192.550 [6])	465,000	465,000 [3])	433,500 [6])
7,211 [6])	3,404,500	4,813,500 [3])	5,924,500 [6])	128,000	143,000 [3])	158,000 [6])
0,000	—	—	—	—	—	—
1,173 [7])	10,412,440	10,376,760 [5])	11,305,880 [7])	557,825	536,730 [5])	385,389 [7])

December 1915. [7]) Op 30 Juni 1916.

§ 4. **Verzekering.** *Assurances.*

224. Verzekerd kapitaal der levensverzekering-maatschappijen, welke te Amsterdam hun hoofdkantoor hebben.

Montant des capitaux assurés des compagnies d'assurances sur la vie ayant leur établissement central à Amsterdam.

Bron: de Bruijn, Jaarboek voor Assurantie- en Credietwezen.

Naam der maatschappij *Désignation des compagnies*	Jaar van oprichting *Année de fondation*	1913	1914	1915
Hollandsche Societeit van Levensverzekering .	1807	*f* 43.864.949	*f* 45.512.345	*f* 46.906.837
Levensverz.-maatschappij, opgericht door het Nederl. Onderwijzersgenootschap. . .	1863	14.259.393	15.310.438	15.996.646
Amsterdamsche Algemeene Verzekerings-maatschappij	1866	2.011.150	1.980.350	1.933.830
Levensverzekerings-Maatschappij de „Nederlanden"	1870	6.909.122	7.713.431	7.594.198
Nederlandsche Algem. Maatschappij van Levensverzekering „Conservatrix"	1872	5.487.304	5.700.080	5.802.021
Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente	1880	205.791.298	201.764.163	192.809.890
Verzekeringsbank „Victoria"	1883	11.028.849	11.719.952	12.400.954
Eerste Hollandsche Levensverzekeringsbank	1884	13.189.653	13.348.410	13.993.216
Levensverzekeringsbank „Amsterdam". . .	1892	9.102.804	8.397.150	8.610.106
Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.	1892	40.233.552	41.574.631	42.777.350
Maatschappij van Levensverzekering „Vesta"	1893	11.096.428	11.418.224	11.965.694
Nederlandsche Verzekerings-Maatschappij tot uitkeering gedurende het leven en bij het overlijden	1894	3.009.521	3.162.862	3.497.281
Levensverzekering-Maatschappij „Holland".	1895	5.181.804	5.200.997	5.434.091
Levensverzekering „Oranje-Nassau"	1895	3.686.170	3.733.979	3.762.752
Verzekering-Maatschappij „Holda".	1895	4.121.294	4.263.784	4.180.979
Amsterdamsche Verzekeringsbank.	1899	730.154	778.577	754.512
Amsterdamsch Levensverzekerings-Genootschap en Ziekenfonds.	1901	2.623.085	2.659.210	2.691.085
Nederlandsche Bank van Verzekering . . .	1901	2.365.765	2.005.509	1.867.242
Maatschappij van Levensverzekering . . .	1902	1.281.218	1.321.205	1.331.265
Nederl. Levensverzekering-Bank „Fides". .	1908	872.452	823.291	859.936

LEVENSMIDDELENVOORZIENING.

APPROVISIONNEMENT PUBLIC.

225. Verbruik van regeeringsbrood en -meel in 1916.

Consommation de pain et de farine du gouvernement à prix réduit en 1916.

Maand *Mois*	Bevolking *Population*	Aantal uitgereikte brood-kaarten *Nombre des cartes de pain distribuées*	Aantal verbruikers op die kaarten ingeschreven *Nombre des consommateurs inscrits*	Hoeveelheid verbruikt Regeeringsbrood *Quantités de pain à prix réduit consommé*			Verstrekt Regeeringsmeel aan bakkers *Farine à prix réduit distribuée aux boulangers*	
				Totaal *Totaux*	Gemiddeld per verbruiker *Moyenne par consommateur*	Per verbruiker in % van het verbruik in 1915 *Pourcent de la consommation en 1915 par consommateur*	Totale hoeveelheid *Quantité totale*	Per 1000 inwoners *Par 1000 habitants*
				K.G.	K.G.		K.G.	K.G.
Januari — *Janvier* . . .	618077	61679	302227	1337165	4.42	89.6	798450	1292
Februari — *Février* . .	619284	62566	306573	1296867	4.23	85.6	854050	1379
Maart — *Mars*	620467	61491	301305	1348137	4.47	90.6	881300	1420
April — *Avril*	621127	60469	296298	1351907^{5}	4.56	92.4	831900	1339
Mei [1]) — *Mai*	621710	62387	305696	2254075^{5}	7.37	149.3	1641850	2641
Juni [1]) — *Juin*	622030	59810	293669	1976633^{5}	6.73	136.3	1314150	2113
Juli — *Juillet*	622655	58612	287198	1243087	4.32	87.6	681250	1094
Augustus — *Août* . . .	623691	57883	283626	1136197	4.0	81.1	799100	1281
September — *Septembre*	625155	59071	289447	1209151	4.17	84.6	764150	1222
October [2]) — *Octobre* .	626470	86726	424957	1443025^{5}	3.39	68.7	956350	1527
November [2]) — *Novembre*	627598	89126	436717	1734854^{5}	3.97	80.4	1224400	1951
December [2]) — *Décembre*	628405	94325	462192	1597713^{5}	3.45	70.0	1003350	1597
Gemiddeld per maand *Moyenne par mois* . .	623055	67845	332442	1494068	4.49	91.0	979191	1572
Gemiddeld per maand van 20 Mei—31 Dec. '15 *Moyenne par mois du 20 Mai—31 Déc. '15* .	613999	74157	363369	1793858	4.93	100	1197443	1950

1) Verbod van wittebrood. — *Défense de pain blanc.*

2) Verbod van ander bruinbrood dan Regeeringsbrood. — *Défense d'autre pain de froment non bluté que le pain à prix réduit du Gouvernement.*

226. Aanvoer van consumptiemelk in één week van begin mei 1916, naar de plaats van herkomst der melk. [1])

I. A. L.. *Apport de lait de consommation dans une semaine au commencement de mai 1916, d'après le lieu de provenance.*

Gemeente van herkomst *Commune de provenance*	Aangevoerde hoeveelheid *Quantité apportée*	Gemeente van herkomst *Commune de provenance*	Aangevoerde hoeveelheid *Quantité apportée*
	L.		L.
Aalsmeer	43.700	Nieuwendam	15.500
Abcoude—Baambrugge	35.200	Nieuwer-Amstel	273.600
Amsterdam	63.500	Oostzaan	16.500
Broek in Waterland	8.600	Ouder-Amstel	170.900
Buiksloot	1.400	Purmerend	1.200
Diemen	142.900	Ransdorp	21.700
Haarlemmerliede c. a.	3.900	Sloten	298.000
Haarlemmermeer	102.700	Uithoorn	9.100
Hilversum	2.300	Vinkeveen	9.100
Ilpendam	3.400	Watergraafsmeer	37.500
Katwoude	2.200	Weesp	58.000
Landsmeer	22.300	Weespercarspel	75.700
Leimuiden	11.000	Westzaan	2.200
Mijdrecht	41.500	Zaandam	2.800
Monnikendam	3.400	Zegwaart	600
Muiden	57.200		
Naarden	1.000		
Nichtevecht	1.600	Totaal *Totaux*	1.540.200

[1]) De melk, aangevoerd op de melkmarkt, n.l. ± 200.000 L., is hierin niet begrepen. *Non compris le lait apporté sur le marché à lait (± 200.000 L.).*

227. Aanvoer van melk te Amsterdam van 1 mei tot 31 december 1916 [1]) en van regeeringsmelk over het geheele jaar 1916.

G. V. *Apport de lait à Amsterdam du 1 mai jusqu'au 31 décembre 1916 et de lait du gouvernement pendant toute l'année.*

Maand *Mois*	Regeeringsmelk *Lait du gouvernement*: Aangevoerd als gevolg van den watersnood *Apporté à cause de l'inondation*	Regeeringsmelk *Lait du gouvernement*: Andere *Autre*	Melk aangevoerd door zoetboeren *Lait apporté par des producteurs*	Totaal der aangevoerde melk [2]) *Totaux du lait apporté*	Bedrag van den verleenden toeslag *Montant des suppléments accordés*
	L.	L.	L.	L.	*f*
Januari *Janvier*	309.787	—	—	309.787	—
Februari *Février*	907.276	—	—	907.276	—
Maart *Mars*	822.850	—	—	822.850	—
April *Avril*	673.990	—	—	673.990	—
Mei *Mai*	522.868	427.273	5.517.773	6.467.914	64,679.14
Juni *Juin*	491.784	414.740	7.680.126	8.586.650	85,866.50
Juli *Juillet*	505.413	500.035	5.799.250	6.804.698	68,046.98
Augustus *Août*	498.063	292.642	7.492.901	8.283.606	82,836.06
September *Septembre*	509.394	812.417	5.595.034	6.916.845	69,168.45
October *Octobre*	504.483	1.230.042	5.463.032	7.197.557	179,938.94
November *Novembre*	498.691	1.375.192	5.318.334	9.192.217	229,805.43
December *Décembre*	424.257	1.444.330	5.735.283	7.603.870	196,810.26⁵
Totaal *Totaux*	6.668.856	6.496.671	50.601.733	63.767.260	977,151.76⁵

[1]) Voor deze melk is toeslag verleend. *Pour ce lait a été accordé un supplément.*
[2]) Het totaal der aangevoerde melk van Mei tot en met December, 61.053.357 L. geeft een volledig beeld van den omvang van het verbruik van consumptiemelk hier ter stede.
Le total du lait apporté du 1er mai jusqu'au 31 décembre donne un aperçu complet de la consomption de lait dans cette ville.

228. Aanvoer van regeeringsaardappelen en aflevering aan den kleinhandel in 1916.

G. V. *Apport de pommes de terre du gouvernement à prix réduit et livraison aux débitants en 1916.*

Tijdvak *Période*	Aanvoer *Quantités apportées*	Aflevering *Livraison*
Maart—April *Mars—Avril*	6000 H.L.	24,500 H.L.
Mei—Juni *Mai—Juin*	14,400 „	
Tijdens de staking *pendant la grève*	4500 „	
18 Oct.—5 Nov. *18 Oct.—5 Nov.*	2,352,436 K.G.	10,128.176 K.G.
6 Nov.—3 Dec. *6 Nov.—3 Déc.*	9,549.159 „	
4 Dec.—31 Dec. *4 Déc.—31 Déc.*	3,792.388 „	

Distributie van regeeringsgroenten in 1916.

G. V. *Distribution de légumes du gouvernement à prix réduit en 1916.*

	Groenten *Légumes*	Hoeveelheden, voor de voorjaarsdistributie *Quantités de la distribution du printemps*		Hoeveelheden, voor de herfstdistributie *Quantités de la distribution de l'automne*	
		besteld *commandées*	ontvangen *reçues*	besteld *commandées*	ontvangen *reçues*
Versche groenten *Légumes fraiches*	Roode kool. . . . . *Choux-rouges*	1.278.000 K.G.	950,978 K.G.	940.000 K.G.	801,290 K.G.
	Gele kool . . . . . *Choux-blancs*	1.338.000 „	925,272 „	1,170,000 „	814,526 „
	Uien . . . . *Oignons*	1.210.500 „	827,300 „	970,000 „	715,700 „
	Koolrapen . . . . . *Choux-raves*	687.500 „	625,278 „	935,000 „	787,317 „
	Peen . . . . *Carottes*	815.500 „	736,681 „	755.000 „	636,880 „
Vat-groenten *Légumes conservées*	Zuurkool . . . . . *Choucroûte*	3.250 vaten *tonneaux*	2,857 vaten *tonneaux*	2,150 vaten *tonneaux*	1,848 vaten *tonneaux*
	Spercieboonen (dubb.). *Haricots princesse gros*	523 „	523 „	1,270 „	1,275 „
	Spercieboonen (kl.) . . *Haricots princesse petits*	490 „	490 „	410 „	335 „
	Snijboonen . . . . *Haricots verts*	1.789 „	1,367 „	1,875 „	1,795 „
	Andijvie . . . . *Endives*	300 „	204 „	225 „	230 „

230. Distributie van regeeringseieren in 1916.

G. V. *Distribution d'oeufs du gouvernement à prix réduit en 1916.*

Tijdvak *Période*	Stuks besteld *Pièces commandées*	Stuks ontvangen *Pièces reçues*
15—20 Mei *Mai*	250,000	300,000
22—27 „ „	450,000	252,000
29 Mei *Mai*—3 Juni *Juin*	450,000	33,000
5—10 Juni *Juin*	1,000,000	472,000
12—17 „ „	1,000,000	—
19—24 „ „	1,000,000	301,381
26 Juni *Juin*—1 Juli *Juillet*	1,500,000	708,087
3— 8 Juli *Juillet*	1,500,000	449,864
10—15 „ „	1,500,000	387,900
17—22 „ „	—	339,868
24—28 „ „	—	1,209,194
Totaal *Totaux* . . .	8,150,000	4,453,094

231. Bruto-opbrengst van den verkoop van visch aan de gemeente-vischhal (tusschenhandel).

G. V. *Produit brut de la vente de poisson dans la halle municipale (vente en demi-gros).*

Vischsoorten *Espèces de poissons*	1912	1913	1914	1915	1916
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Aal *Anguilles*	—	1,774.70	7,848.49	6,150.05	4,403.89
Bokking *Harengs-saurs*	25,213.83	37,767.40	46,152.11	31,022.47	6,160.40
Bot *Flets*	12,067.36	16,704.07	25,266.72	15,178.62	9,711.29
Baars *Vives*	—	—	581,59	—	—
Flint *Clupea flinta*	—	—	454.41	1,536.97	—
Garnalen *Crevettes*	22,685.83	19,185.62	21,629.11	34,215.65	24,619.24
Geep *Bélones*	1,509.88	5,292.64	5,056.20	2,177.21	1,637.30
Griet *Barbues*	7,162.05	6,605.91	5,415.34	4,843.77	2,400.10
Haring *Harengs*	1,846.34	2,435.60	2,516.81	944.70	—
Kabeljauw *Morues*	44,759.20	27,814.39	29,632.81	20,419.94	5,077.56
Koolvisch *Colins*	106.40	151.30	792.15	—	—
Leng *Elingues*	2,060.05	1,951.84	331.19	—	—
Makreel *Maqueraux*	2,170.91	2,863.56	765.81	545.05	—
Mosselen *Moules*	—	—	62.75	—	—
Poon *Trigles*	789.29	315.03	1,068.99	368.47	132.70
Rog *Raies*	—	76.—	14.15	18.72	188.70
Schar *Limandes*	10,223.04	11,603.34	7,083.57	3,973.79	2,081.02
Schelvisch *Merlans*	52,845.85	30,429.24	59,483.32	48,565.04	22,588.49
Schol *Carrelets*	61,753.86	51,103.01	48,534.80	47,251.75	56,473.38
Snoek *Brochets*	—	—	329.85	9.24	—
Spiering *Eperlans*	404.50	2,301.18	1,933.92	1,302.96	174.35
Tarbot *Turbots*	15,852.50	15,645.68	14,922.78	8,592.48	2,473.97
Tong *Soles*	42,995.03	43,255.24	34.055.46	34,450.02	10,688.27
Tongschar *Limandes-soles*	1,430.45	1,010.39	1,063.82	—	—
Voorn *Gardons*	—	—	312,53	—	—
Wijting *Gadus merlangus*	11,800.35	6,763.19	11,023.08	2,604.42	532.55
Zeewolf *Loups de mer*	—	—	1,541.07	565.41	—
Totaal *Totaux*	324,384.80	286,841.29	327,873.33	264,736.03	149,343.21
Daarvan door de gemeente afgeslagen *dont vendu par la municipalité en vente publique*	202,902.45	160,896.92	225,560.31	194,174.58	92,654.85
Uit de hand verkocht *Vendu par les commerçants*	121,482.35	125,944.37	102,313.02	70,561.45	56,688.36

232. Regeeringsvisch door de gemeente aan particuliere handelaren gedistribueerd in 1916.
Distribution par la municipalité de poisson du gouvernement à prix réduit à des commerçants particuliers en 1916.

G. V.

Vischsoorten *Espèces de poissons*	Juli *Juillet*	Augustus *Aoút*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux* Manden, kisten, enz. *Paniers, caisses etc.*	Totaal *Totaux* K.G.
Versche visch in manden van 50 K.G. *Poisson frais en paniers de 50 kilos.*								
Kleine schelvisch. . . . . . *Merlans petits*	—	—	—	380½	850½	657	1888	94400
Wijting . . . . *Gadus merlangus*	—	—	—	—	18½	—	18½	925½
Kleine schol. . . . . *Carrelets petits*	—	—	—	27	61	—	88	4400
Poon . . . . *Trigles*	—	—	—	30	41	—	71	3550
Kleine gul. . . . . *Cabillauds petits*	—	—	—	30	80	—	110	5500
Totaal *Totaux* . . .	—	—	—	467½	1051	657	2175½	108775½
Verduurzaamde visch. *Poisson conservé*								
Gerookte schelvisch . . . . (kisten van 10 K.G.) *Merlans fumés (caisses de 10 K.G.)*	1070	50	1456	1185	726	—	4487	
Zoute haring (tonen). . . . *Harengs salés (tonneaux)*	1323	2452	1811	1031	746	370	7733	
Gerookte makreel . . . . . (kisten van 100 stuks) *Maqueraux fumés (caisses de 100 pièces)*	—	180	482	116	—	—	778	
Engelsche bokking. . . . . (kisten van 100 stuks) *Harengs-saurs (caisses de 100 pièces)*	—	402	2976	5771	3881	3155	16185	

233. Regeeringsvarkens, in 1916 door de gemeente onder de varkensslachters verdeeld.
E. B. *Porcs du gouvernement à prix réduit distribués par la municipalité aux bouchers particuliers en 1916.*

	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Aoút*	September *Septembre*	2—28 October *2—28 Octobre*	30 Oct.—1 Dec. *30 Oct.—1 Déc.*	4 Dec.—30 Dec. *4—30 Déc.*	Het jaar *L'année*
Varkens . . *Porcs*	4248	5658	2166	3999	5239	4748	4996	6250	5000	4700	5290	4606	56900
K.G. slachtgewicht . *Viande en kilos*	502930	688376	143126	431075	608954	600848	596802	734611	562600	562600	719458	618880	6773861

234. Prijzen en verkochte hoeveelheden bij den gemeentelijken visch

G. V. *Prix des poissons et quantités vendues par les débits municip*

Vischsoorten	Hoogste en laagste prijs *Prix max. et min.*	Hoeveelheden, verkocht in de winkels. *Quantités vendues dans les débits.* Nieuw-markt	Java-straat	Wagenaar-straat	1e Oosterparkstraat	1e Jan Steen-straat	Tollens-straat	Amstel-veensche-weg	Van Hogendorp-straat	Elands-gracht	Barentsz-
Volksvisch. K.G.											
Kleine schelvisch	27—20	32.996	28.650^5	28.324	24.943	28.367^5	23.918^5	18.272	16.775^5	11.465	9.
„ schol	50—12	8.703	7.135	6.578^5	7.148	8.235	7.618	6.140^5	4.609^5	2.445	2.
Schar	50—20	1.656^5	1.106	1.287^5	1.478	1.522^5	1.561	993	706^5	648	
Kleine gul	32—22	3.804	2.851^5	3.808	3.091	3.674	2.919	3.013	1.894	2.376^5	
Horsmakreel	—	125	175	125	125	75	125	100	141^5	25	
Makreel	28	12.865	6.900	9.925	12.125	11.411^5	10.775	5.750	6.615	3.645^5	4.
Wijting	22—18	4.204^5	3.510^5	3.782	2.463	4.117^5	3.702^5	2.076	2.265	2.063^5	
Spiering	20—16	2.912^5	1.392^5	1.662^5	2.208	1.620	294	105^5	369^5	308^5	–
Garnalen	20—10	2.325^5	2.481	2.361^5	1.814	2.621^5	2.892^5	2.343^5	2.945^5	1.050	1.
Mosselen	16—9	1.145	1.230	1.310	1.075	1.599	1.413	1.385	1.150	625	1.
Totaal	—	70.737	50.432	59.164^5	56.470	63.243^5	55.218^5	40.178^5	37.472	24.652	20.
Volksvisch. stuks											
Versche haring	6—1½	23.200	20.800	21.000	13.000	22.000	25.070	7.000	16.400	12.400	2.
Zoute en gem. haring	4½—4	19.242	35.737	33.105	33.795	51.257	32.655	46.242	39.235	22.405	27.
Zachte bokking	2	79.200	64.430	77.430	63.380	78.160	82.486	56.712	70.296	27.300	10.
Harde „	5—2	11.100	8.800	9.100	8.600	9.800	8.970	5.130	6.700	3.100	4.
Engelsche bokking	5—2½	7.675	8.230	8.282	9.970	7.076	5.901	9.503	5.017	3.608	4.
Gerookte makreel	20	475	200	200	300	362	225	200	200	111	
Totaal	—	140.892	138.197	149.117	129.045	168.655	155.307	124.787	137.848	68.924	49.
Duurdere soorten. K.G.											
Kleine en middel-schelvisch	70—40	5.755^5	487^5	1.967^5	1.709	5.114^5	1.908	282	100	153	-
Gerookte schelvisch	50—32	775	546	635	650	712^5	529	547	530	294	
Zetschol	90—40	6.446^5	635	2.204^5	2.813	4.843	2.644^5	2.008	394	383	
Middel- en groote schol	110—50 130	526	19^5	64	151^5	192^5	100^5	31	25	59^5	-
Bot	90—24	1.379	586	820	843^5	1.280	1.155^5	872^5	259^5	282^5	
Groote gul	100—40	2.003^5	186	685^5	785^5	1.656	526^5	99^5	3	101^5	-
Poon	28—24	3.997^5	2.567	2.460^5	2.710	2.479^5	2.379^5	1.542	1.386	475	
Zeewolf	80—50	1.650^5	762^5	934	766	1.274^5	1.129^5	698^5	578	—	
Aal	110—70	3.128^5	2.196^5	2.249^5	1.980^5	2.924	2.273	2.533	1.422^5	—	
Kuit	40—36	471	—	184	362	312	229	—	—	—	-
Andere	—	174	87^5	87^5	162^5	136	145	97^5	50	125	-
Totaal	—	26.307	8.074^5	12.292	12.933^5	20.924^5	13.019^5	8.711	4.748	1.873^5	1.
Generaal totaal K.G.	—	97.044	58.505^5	71.456^5	69.404^5	84.168	69.238^5	48.889^5	42.220	26.525^5	22.
Stuks	—	140.892	138.197	149.117	129.045	168.655	155.307	124.787	137.848	68.924	49.

(KLEINHANDEL) IN DEN TIJD VAN 15 NOVEMBER 1915—31 DECEMBER 1916.

…son dans la période 15 Novembre 1915—31 Décembre 1916.

…al / …ur	Hoeveelheden, verkocht in de kramen. *Quantités vendues dans les boutiques en plein vent.* Pretorius-plein	Nassau-plein	Frederik Hendrik-plantsoen	Spreeuwen-park	Linden-gracht	Servaes Noutstraat	Johan Daniël Meijerplein	Totaal *Totaux*	Generaal totaal *Total général*	Espèces
										Poissons populaires. K.G.
747	7.323	8.127	10.834	5.871^{5}	10.009	3.845	3.591^{5}	49.601	267.348	Merlans petits
967	1.812	2.216	2.923^{5}	1.418	2.059^{5}	100	25	10.554^{5}	71.521^{5}	Carrelets petits
38	354	513^{5}	474^{5}	357^{5}	459	525^{5}	538^{5}	3.224	14.862	Limandes
06	448^{5}	1.221	2.572^{5}	2.214^{5}	1.156	263^{5}	482^{5}	7.359	35.165	Cabillauds petits
25	—	—	—	25	25	—	—	50	1.175	Maqueraux
47	3.364^{5}	4.378	4.479	1.983^{5}	6.423^{5}	876	550	22.054	106.701^{5}	„
34^{5}	1.326^{5}	1.487^{5}	2.288	1.275	1.602^{5}	788	743	9.510^{5}	38.645	Gadus merlangus
73	120^{5}	67^{5}	259	198	105^{5}	78^{5}	288	1.126	11.999	Eperlans
97^{5}	75	1.100	1.000	500	1.075	225	—	3.975	26.372^{5}	Crevettes
32	375	330	341	377	521	274	75	2.293	14.225	Moules
268	15.199	19.449^{5}	25.171^{5}	13.320	22.977	6.975^{5}	6.293^{5}	109.747	588.024	Totaux
										Poissons populaires. pièces
470	5.203	14.310	14.200	5.835	12.600	—	—	52.148	215.618	Harengs
53	9.108	22.349	24.192	13.306	23.139	28	10	92.132	433.785	Harengs salés
194	23.500	30.800	31.800	18.528	26.900	—	—	131.528	741.722	Harengs-saurs
00	1.300	2.600	3.000	200	2.000	—	—	9.100	84.400	„
709	2.534	6.347	4.588	3.222	4.714	1.802	2.349	25.556	95.265	„
98	69	150	199	—	271	—	—	689	3.087	Maqueraux fumés
24	41.714	76.556	77.979	41.091	69.624	1.830	2.359	311.153	1.573.877	Totaux
										Poissons de première classe K. G.
477	—	—	—	—	—	17^{5}	18	35^{5}	17.513	Merlans
428^{5}	202^{5}	483^{5}	405^{5}	165	388^{5}	—	—	1.645	7.073^{5}	Merlans fumés
07	71	57^{5}	77^{5}	25	72^{5}	107^{5}	137	548	23.155	Carrelets
169^{5}	—	—	—	—	—	—	—	—	1.169^{5}	„
18	15	20	53^{5}	—	34	98	183^{5}	404	7.922	Flets
47	30	32	33	42	10	—	—	147	6.194	Grands cabillauds
87^{5}	503	502	542^{5}	223	560	175	317^{5}	2.823	23.710^{5}	Trigles
28	—	—	—	—	—	—	—	—	7,828	Loups de mer
12	—	—	—	—	—	—	—	—	19.112	Anguilles
58	—	—	—	—	—	—	—	—	1.558	Frai
63	—	85^{5}	97	—	89	—	—	271^{5}	1.334^{5}	Autres
98	821^{5}	1.180^{5}	1.209	455	1.154	398	656	5.874	115.870	Totaux
										Totaux généraux
65^{5}	16.020	20.630^{5}	26.380^{5}	13,675	24.590	7.373^{5}	6.950^{5}	115.620	705.585^{5}	K.G.
24	41.714	76.556	77.979	41.091	69.624	1.830	2.359	311.153	1573.878	Pièces

235. FINANCIEELE RESULTATEN VAN DE GEMEENTELIJKE VISCHVOORZIENING VAN 15 NOVEMBER 1915—31 DECEMBER 1916.

R. V. *Résultats financiers de l'approvisionnement municipal en poisson dans la période 15 Novembre 1915—31 Décembre 1916.*

Uitgaven — *Dépenses*

Jaarwedden en loonen *Salaires et gages*	f 40,842.44
Huur, verlichting, verwarming en onderhoud *Loyers, éclairage, chauffage et entretien de la halle et des débits*	10,281.97
Aankoop van visch *Achat de poisson*	194,871.69^{5}
Vervoer der visch *Transport de poisson*	4,072.56
IJs *Glace*	1,687.20
Verpakkingsmateriaal *Emballage*	1,601.28
Voordrachten, kooklessen, enz. *Discours, leçons de cuisine, etc.*	2,154.37
Andere *Autres*	3,893.24^{5}
Totaal *Totaux*	259,404.76
Rente *Intérêts*	1,231.23
Afschrijving *Amortissement*	9,361.20
Totaal *Totaux*	269,997.19^{5}

Ontvangsten — *Recettes*

Verkoop van visch *Vente de poisson*	f 262,362.64
Vergoedingen voor het gebruik van de vischhal en voor den afslag *Remboursement pour l'usage de la halle*	7,830.72
Overige *Autres*	2,562.01^{5}
Totaal *Totaux*	f 272,755.37^{5}

Bedrijfsresultaten. — *Résultats de l'exploitation.*

Ontvangsten *Recettes*	f 272,755.37^{5}
Bedrijfskosten *Frais d'exploitation*	259,404.76
Bruto winst *Profit brut*	f 13,350.61^{5}
waarvan besteed voor rente en aflossing *dont pour intérêts et amortissement*	10,592.43
gereserveerd *réservé*	2,758.18^{5}

236. Werkzaamheden van het toezicht op de naleving der distributiewet.

G. V. *Contrôle sur l'observation de la loi sur la distribution.*

Aard der werkzaamheden	Aantal *Nombre*	Nature des travaux
Onderzoekingen		*Examens*
naar toeslagregeling melk	2901	suppléments au prix du lait.
„ overschrijding van den maximumprijs	3196	dépassement du prix maximum.
„ overtreding „ de broodvoorschriften	864	infraction aux prescriptions concernant le pain.
„ ingekomen klachten	157	réclamations présentées.
Geconstateerde overtredingen		*Contraventions constatées*
bij melkslijters: toeslag	255	chez des laitiers: supplément.
„ winkeliers: ophangen prijslijst	182	„ „ débitants: affichage des prix.
„ „ : overschrijding maximumprijs	763	„ „ „ : dépassement du prix maximum.
„ brandstoffenhandelaars: overschrijding maximumprijs	26	„ „ marchands de combustibles: dépassement du prix maximum.
„ melkslijters: overschrijding max.-prijs.	9	„ „ laitiers: dépassement du prix max.
„ bakkers: overtred. broodvoorschriften	108	„ „ boulangers: infractions aux prescriptions concernant le pain.
Verzonden waarschuwingen		*Avertissements envoyés*
wegens niet ophangen van prijslijst.	182	à cause de non-affichage des prix.
„ overschrijding van den max.-prijs	527	„ „ de dépassement du prix maximum.
„ onregelmatigheden in de verkooplijst	6	„ „ d'irrégularités dans la liste de vente.
Inbezitnemingen		*Saisies*
van peulvruchten	38	légumineuses.
„ brood en meel	83	pain et farine.
„ melk	9	lait.
„ boter	4	beurre.
„ kaas	24	fromage.
„ suiker	1	sucre.
„ rijst	3	riz.
„ zout	2	sel.
„ soda	7	soude.
Schorsingen		*Suspensions*
wegens overtreding voorschriften melk	10	à cause de contravention aux prescriptions concernant le lait.
„ „ „ peulvruchten	20	„ „ les légumineuses.
„ „ „ brood	114	„ „ le pain.
„ „ „ goedkoope cokes	3	„ „ coke à prix réduit.
Schorsingen van meellevering aan bakkers		*Suspensions des livraisons de farine aux boulangers*
wegens te laag broodgewicht	7	à cause de poids trop bas.
„ „ hoog watergehalte	12	„ „ „ teneur en eau trop haut.
„ overtreding broodvoorschriften	83	„ „ „ d'infraction aux prescriptions concernant le pain.
„ verkoop van regeeringsmeel	11	„ „ „ de vente de farine du Gouvernement.
Processen-verbaal		*Procès-verbaux*
wegens overschrijding van den max.-prijs	4	à cause de dépassement du prix max.
„ overtreding broodvoorschriften	1	„ „ d'infraction aux prescriptions concernant le pain.

237. Uitgaven en ontvangsten der gemeentelijke levensmiddelenvoorziening in 1916. [1])

G. V.; R. V. *Dépenses et recettes du service municipal de l'approvisionnement en 1916.*

Artikelen *Articles*	Hoeveelheid *Quantité*	Uitgaven *Dépenses*: Totaal *Totaux*	Uitgaven *Dépenses*: Waarvan vergoeding aan het rijk van $^1/_{10}$ *Remboursement au gouvernement* $^1/_{10}$	Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
		f	*f*	*f*	*f*
Aardappelen *Pommes de terre*	10,128,176 K.G. 24,500 H.L.	167,178.80^5	25,273.17	84,325.64	82,853.16^5
Groenten *Légumes*	7,821,222 „ 10,924 vaten				
Cokes *Coke*	495,289 H.L.	206,520.35	—	—	206,520.35
Eieren *Oeufs*	4,453,094 stuks	18,984.41	—	248.—	18,736.41
Gebuild meel . . . . . . *Farine de froment bluté*	481,350 K.G.	914.80	—	1,407.91^5	— 493.11^5
Ongebuild meel . . . . . *Farine de froment non-bluté*	11,750,300 „	40,045.—	40,045.—	—	40,045.—
Rogge *Seigle*	1,151,895 „	—	—	—	—
Gort *Gruau*	79,700 „	428.24	197.16	—	428.24
Havermout *Malt*	93,600 „	701.35	345.10	—	701.35
Melk *Lait*	13,165,217 L.	89,930.72^5	—	—	89,930.72^5
Peulvruchten *Légumineuses*	1,869,375 K.G.	11,479.70^5	5,598.81	7,872.38^5	3,607.32
Pluimveevoeder . . . . . *Nourriture de volaille*	25,240 „	—	—	—	—
Rijst *Riz*	802,800 „	4,009.56^5	2,479.54	3,302.14^5	707.42
Suiker *Sucre*	720,000 „	4,677.50^5	—	—	4,677.50^5
Varkensvleesch *Porc* . .	6,773,861 „	96,350.03	96,350.03	2,453.96	93,896.07
Visch *Poisson*	153,645 „ 8.269,350 stuks	—	—	170.64^5	— 170.64^5
Vet *Graisse*	205,000 K.G.	1,338.01	979.40	—	1,338.01
Boter *Beurre*	1,583.815 „	753.15	—	—	753.15
Kaas *Fromage*	44,358 „		—	—	
Totaal *Totaux* . .	—	643,311.64^5	171,268.21	99,780.69	543,530.95^5
Diverse ontvangsten . . . *Recettes diverses*	—	—	—	3,331.76^5	— 3,331,76^5
Administratie-kosten . . . *Frais d' administration*	—	—	—	—	109,501.40^5
Totaal *Totaux*	—	643,311.64^5	171,268.21	103,112.45^5	649,700.59^5

[1]) Hieronder niet begrepen de gemeentelijke vischvoorziening.
Non compris l'approvisionnement municipal en poisson.

NIJVERHEID EN LANDBOUW.

INDUSTRIE ET AGRICULTURE.

238. FABRIEKEN EN WERKPLAATSEN, VALLENDE ONDER DE ARBEIDS-, DE VEILIGHEIDS- EN DE STEENHOUWERSWET EN ALDAAR WERKZAME ARBEIDERS IN 1916.

Etablissements soumis à la loi sur le travail des femmes et des enfants, la loi sur la sûreté du travail et la loi sur les tailleries de pierre et personnes occupées dans ces établissements en 1916.

M. A. I.

Bedrijfsgroepen	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Aantal daarin werkzame werklieden *Nombre des personnes occupées*	Groupes d' entreprises
I Aardewerk, glas, kalk en steen	31	444	Industrie céramique
II Bewerking van diamant en andere edelgesteenten	334	6841	„ du diamant
III Boek- en steendrukkerijen	208	4046	Imprimérie, lithographie
IV Bouwbedrijven	485	2495	Industrie du bâtiment
V Chemische nijverheid	109	2147	„ chimique
VI Hout-, kurk- en stroobewerking	408	3646	„ du bois, de la paille, du liège
VII Kleeding en reiniging	1830	17966	„ de l'habillement et de la toilette
VIII Kunstnijverheid	23	100	Fabrication d'objets d'art
IX Fabricage van leder, wasdoek en caoutchouc	267	987	Industrie du cuir, de la toile cirée, du caoutchouc
X Oer, steenkolen en turf	9	45	Minérais, houille, tourbe
XI Metaalbewerking	342	3019	Industrie des métaux
XII Vervaardiging van stoom- en andere werktuigen	74	3777	Construction de machines
XIII Scheepsbouw, vervaardiging van rijtuigen	310	6331	„ „ navires et de voitures
XIV Fabricage van papier	141	2257	Fabrication de papier
XV Textielnijverheid	76	569	Industrie textile
XVI Fabricage van gas en electriciteit	38	1356	Fabrication de gaz et d'électricité
XVII Bereiding van voedings- en genotmiddelen:			„ d'aliments
a Bakkerijen	595	2497	Boulangeries
b Graanmalerijen en andere meelfabrieken	30	603	Minoteries
c Zuivel- en melkinrichtingen	53	445	Fabrication des produits de la laiterie
d Fabricage van tabak en sigaren	132	2298	Fabrication de tabac et de cigares
e Overige	564	6168	Autres
Totaal	6059	68037	Totaux

239. STOOMKETELS, GASMOTOREN EN ELECTROMOTOREN IN GEBRUIK TE AMSTERDAM.

V. K. K. *Chaudières, moteurs à gaz et moteurs à électricité existant à Amsterdam.*

Op 1 Januari *Le 1er janvier*	Stoomketels voor industrieele doeleinden *Chaudières de l'industrie*			Gasmotoren *Moteurs à gaz*			Electromotoren *Moteurs à électricité*	
	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Aantal ketels *Nombre des chaudières*	Verwarmingsoppervlak *Surface de chauf.*	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Aantal motoren *Nombre des moteurs*	Aantal paardenkrachten *Nombre des chevaux-vapeur*	Aantal motoren *Nombre des moteurs*	Aantal paardenkrachten *Nombre des chevaux-vapeur*
			M²					
1913	255	503	34899.97	106	113	722.50	4460	19016
1914	256	497	33555.23	81	87	541.50	5323	22760
1915	257	502	34568.86	72	78	511.50	6110	26190
1916	253	491	35047.86	66	71	440.—	—	—
1917	253	504	36749.26	55	60	400.—	—	—

240. Aantal werklieden [1]) der onder het werkliedenreglement vallende geme

G. V. *Nombre des ouvriers des services municipaux sujets au Règlement des Ouvrie*

Dienstak *Services*	Jaar 1916 *Année*									
	Vaste werklieden *Ouvriers titulaires*		Losse werklieden *Ouvriers auxiliaires*			Jeugdige werkl. *Jeunes ouvriers*		Totaal *Totaux*		
	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag tijdens den dienst *Montant payé pendant la durée du service*	Bijslag bij verlaten v. d. dienst *Supplément en quittant le service*	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal *Nombre*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaa bedrag *Montan payé*
		f		*f*	*f*		*f*			*f*
Publieke werken.... *Travaux publics*	561	605,656.38	165	151,522.95	549.81	150	57.324.56	876	243,097	815,053
Stadsreiniging ...... *Nettoiement public*	743	840,743.84	104	75,205.83	—	116	41,442.10	963	270,010	957,391
Handelsinrichtingen. *Etabliss. commerciaux*	162	172,206.30	43	35,297.65	826.45	3	765.73	208	58,175	209,096
Raadhuis........... *Hôtel de ville*	28	17,629.27[5]	5	1,578.10[5]	—	—	—	33	9,369	19,207
Gasfabrieken .... *Usines à gaz*	1719	1,687,414.46[5]	125	128,152.94[5]	1,374.33	105	40,807.39[5]	1949	630,919	1,857,749
Tram .... *Tramways*	2466	2,408,555.73	610	392,850.56[5]	193.04	15	5,360.16	3091	807,749	2,806,959
Waterleidingen ..... *Service des eaux*	204	209,935.56	53	34,908.65	508.56	12	5,804.10	269	74,936	251,156
Telefoon .... *Téléphones*	229	237,289.17[5]	67	35,941.00[5]	145.75[5]	22	8,123.03	318	81,703	281,498
Electriciteitswerken . *Travaux électriques*	244	230,148.42	198	159,368.89	71.94	34	7,344.61	476	122,875	396,933
Stadsdrukkerij ...... *Imprimerie munic.*	70	66,464.50	24	17,991.75	—	7	1,497.15[5]	101	25,019	85,953
Veemarkt en abattoir *Marché aux bestiaux et abattoir*	50	47,764.70[5]	27	11,933.41	8.31	2	589.13[5]	79	17,866	60,295
Museum............ *Musée*	10	6,269.73	2	1,394.—	—	—	—	12	3,816	7,663
Binnengasthuis ..... *Hôpital munic.*	79	66,276.60	73	28,958.95	—	—	—	152	39,603	95,235
Wilhelminagasthuis . *Hôpital munic.*	126	96,213.71	103	53,520.13	—	3	1,198,93	232	64,084	150,932
Burgerweeshuis ..... *Orphelinat*	3	3,119.85	1	42.12	—	—	—	4	995	3,161
Totaal..... *Totaux*	6694	6,695,688.24	1600	1,128,666.95[5]	3,671.19[5]	469	170,256.90	8763	2,428,212	7,994,612

[1]) Het aantal werklieden is het gemiddelde tusschen het eerste en tweede halfjaar in elk jaar.
Moyenne du premier et du second semestre de chaque année.

…EN EN BEDRAG, UITBETAALD AAN LOON EN BIJ VERLOF, VACANTIE, ZIEKTE EN ONGEVAL.

…ts *payés (salaires, allocations en cas de congé, vacances, maladie et accident).*

…taal 1915 *Totaux*		Totaal 1914 *Totaux*			Totaal 1913 *Totaux*			Totaal 1912 *Totaux*		
Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*
	f			*f*			*f*			*f*
238,294	714,313.98	853	242.555	731,251.22	868	243,480	680,227.90	755	222,891	598,800.93
271,660	912,730.20	1025	286,392	812,658.78	1074	309,610	838,537.63	1143	308,256	794,551.31
55,875	192,886.89	222	52,226	168,476.37	187	58,125	176,714.65	188	57,460	164,134.47
10,210	18,482.05	33	9,220	17,350.40	34	8,332	13,807.56[5]	30	8,657	11,483,46[5]
554,148	1,728,792.01	2121	602,546	1,743,402.83	2029	615,647	1,660,531.36	1923	588,949	1,515,457.68[5]
718,676	2,548,134.29	2891	752.195	2,562,769.69	2777	729,586	2,085,856.33	2253	642,944	1,748,202.83
75,168	224,840.81	266	76,815	226,565.67	252	76,564	221,529.55[5]	253	72,660	212,886.55
73,240	238,112.71[5]	276	72,927	225,378.77	254	72,765	216,404.08	230	65,089	178,563.21[5]
96,685	308,565,55	309	66,739	218,212.27	204	58,681	169,048.06	195	54,122	144,339.29
21,968	72,899.05	84	23,275	70,253.84	86	25,048	71,925.96[5]	83	23,644	64,035.13[5]
18,522	53,115,59[5]	74	18,800	51,349.18	79	20,561	53,580.92[5]	76	19,797	52,000.49[5]
4,082	7,731.28	12	3,624	7,746.18	11	3,214	7,165.50	12	4,302	6,325.45
33,322	88,722.64	140	35,206	85,094.52	—	—	—	—	—	—
56,673	131,126.64	216	54,101	120,955.37	—	—	—	—	—	—
1,409	3,998.91	5	1,477	3,883.10	—	—	—	—	—	—
…229,932	7,244,442.61	8527	2,298,098	7,045,348.19	7855	2,221.613	6,195,329.52	7141	2,068,771	5,490,780.82[5]

241. Werklieden in dienst der gemeente.
Ouvriers municipaux.

Werkzaam bij		Aantal werklieden op 31 December / *Nombre des ouvriers au 31 décembre*: Vaste werklieden / *Ouvriers titulaires*	Losse werklieden / *Ouvriers auxiliaires*	Jeugdige werklieden / *Jeunes ouvriers*	Totaal / *Totaux*	Type-werklieden [1]) / *Types-ouvriers*	Loonen der vaste werklieden / *Salaires des ouvriers titulaires*: Vast weekloon / *Salaires hebdom. fixes*	Wekelijks ontvangen bedrag / *Salaires hebdom. reçus*	Per uur verdiend arbeidsloon / *Salaires par heure*		Employés pour
Publieke Werken	1913	534	149	160	843	812	*f* 15.75^{5}	*f* 17.52	*f* 0.33^{5}	1913	Travaux publics
	1914	552	104	158	814	809	15.79^{5}	17.65	0.34	1914	
	1915	551	143	165	859	794	16.15^{5}	18.25	0.35	1915	
	1916	563	150	140	853	810	17.40^{5}	20.09^{5}	0.38^{5}	1916	
Stadsreiniging	1913	806	121	118	1045	1032	14.66	16.15^{5}	0.30	1913	Service du nettoiement public
	1914	798	114	116	1028	955	14.42	16.21^{5}	0.30^{5}	1914	
	1915	767	87	113	967	905	15.50	16.42	0.31^{5}	1915	
	1916	741	95	115	951	900	16.37^{5}	18.30	0.35	1916	
Handelsinrichtingen	1913	158	18	6	182	194	15.67	17.42	0.31	1913	Etablissements commerciaux
	1914	159	52	5	216	174	15.88	17.42	0.31	1914	
	1915	157	62	2	221	186	16.20	17.84^{5}	0.32	1915	
	1916	167	44	3	214	194	17.31^{5}	19.24	0.35	1916	
Raadhuis	1913	22	9	—	31	28	14.63	14.74	0.28	1913	Hôtel de ville
	1914	24	11	—	35	31	14.98^{5}	15.46^{5}	0.28^{5}	1914	
	1915	28	11	—	39	34	15.63	15.47	0.29	1915	
	1916	28	5	—	33	31	16.48^{5}	17.28^{5}	0.30^{5}	1916	
Gasfabrieken	1913	1654	449	64	2167	2052	15.70^{5}	16.62^{5}	0.32	1913	Usines à gaz
	1914	1785	341	89	2215	2008	15.94^{5}	16.67^{5}	0.32^{5}	1914	
	1915	1732	364	97	2193	1847	16.20^{5}	16.75	0.34	1915	
	1916	1723	111	116	1950	2030	17.62	18.41^{5}	0.36^{5}	1916	
Tram	1913	2154	511	7	2674	2432	15.66^{5}	16.10^{5}	0.30^{5}	1913	Service de tramways
	1914	2370	495	11	2876	2507	15.72^{5}	16.07	0.31	1914	
	1915	2423	536	15	2974	2395	16.04	16.18^{5}	0.31^{5}	1915	
	1916	2497	525	14	3036	2692	17.06	17.76^{5}	0.34^{5}	1916	
Waterleidingen	1913	217	24	9	250	255	15.82^{5}	16.66^{5}	0.30^{5}	1913	Service des eaux
	1914	211	47	14	272	256	15.77	16.92	0.31	1914	
	1915	208	48	12	268	250	16.29	17.10	0.31^{5}	1915	
	1916	207	57	11	275	250	17.43^{5}	18.71^{5}	0.35	1916	
Telefoon	1913	201	38	15	254	243	16.10	17.70^{5}	0.31^{5}	1913	Service des téléphones
	1914	220	39	14	273	243	16.28^{5}	17.17^{5}	0.31^{5}	1914	
	1915	230	38	16	284	244	16.51	17.22	0.32^{5}	1915	
	1916	231	68	21	320	272	17.70^{5}	19.36	0.38^{5}	1916	
[illegible]	1913	167	42	4	213	196	15.80	17.17^{5}	0.31^{5}	1913	Usine à électricité
	1914	184	107	17	308	222	15.79^{5}	17.07^{5}	0.32	1914	

Stadsdrukkerij	1915	70	11	5	86	73	16.82	17.55	0.34^5	1915	
	1916	69	27	7	103	83	18.04	18.62	0.37^5	1916	
Veemarkt en slachthuis	1913	59	11	1	71	69	15.12^5	15.19	0.29^5	1913	Marché aux bestiaux et abattoir
	1914	59	8	1	68	63	14.48	14.31^5	0.29	1914	
	1915	55	11	1	67	61	14.74	14.91^5	0.28^5	1915	
	1916	47	22	1	70	60	16.78^5	16.99^5	0.31^5	1916	
Stedelijk Museum	1913	9	—	—	9	11	17.73	17.51	0.33^5	1913	Musée municipal
	1914	11	1	—	12	12	18.30^5	17.89	0.34	1914	
	1915	10	3	—	13	13	18.36	18.24	0.34	1915	
	1916	10	2	—	12	13	18.80	18.21	0.35^5	1916	
Gasthuizen en Burgerweeshuis	1913	—	—	—	—	—	—	—	—	1913	Hôpitaux et Orphelinat
	1914	206	140	2	348	302	14.85	16.22^5	0.30	1914	
	1915	215	137	1	353	303	15.35^5	16.34	0.31	1915	
	1916	209	191	5	405	349	16.60	17.71	0.33	1916	
Totaal	1913	6048	1377	393	7818	7405	15.54^5	16.53	0.31^5	1913	Totaux
	1914	6647	1466	434	8547	7660	15.63^5	16.50^5	0.31^5	1914	
	1915	6650	1657	454	8761	7427 [2]	15.36	16.34	0.31^5	1915	
	1916	6734	1496	467	8697	8081 [2]	17.24^5	18.34^5	0.35^5	1916	

[1]) Het aantal typewerklieden wordt verkregen door deeling van het aantal arbeidsdagen door 300.
Le nombre des types-ouvriers a été obtenu en divisant le nombre des journées de travail par 300.

[2]) De daling van het aantal typewerklieden, in vergelijking met de stijging van het aantal werklieden, wordt veroorzaakt door de omstandigheid dat alle gemobiliseerden in dezen staat zijn opgenomen, zonder arbeidsdagen te hebben gehad.

242. Ongevallen te Amsterdam, aangegeven bij de Rijksverzekeringsbank, naar de maanden.

V. R. V. *Accidents portés à la connaissance de la Caisse de l'Etat pour l'assurance des accidents du travail selon les mois.*

Jaar *Année*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1911	856	719	874	733	785	783	777	899	827	898	919	859	9929
1912	799	864	933	826	867	857	1011	1069	971	1076	1123	1181	11577
1913	822	905	947	979	976	1066	1232	1051	1055	1186	1106	1248	12573
1914	933	1010	1056	1043	1000	988	1064	709	712	802	793	925	11035
1915	929	881	994	941	800	947	960	914	877	909	1021	1043	11216

243. Minimum-uurloonen in centen, door de gemeente voorgeschreven voor werklieden in dienst van aannemers van gemeentewerken.

G. B. *Minima de salaires (cents par heure) établis par la municipalité pour les ouvriers occupés par des entrepreneurs de travaux publics.*

Beroep	Toestand in December 1903 *Situation Décembre 1903*	Toestand in December 1909 *Situation Décembre 1909*	Toestand in December 1914 *Situation Décembre 1914*	Toestand in December 1915 *Situation Décembre 1915*	Toestand in December 1916 *Situation Décembre 1916*	Toestand in Augustus 1917 *Situation Août 1917*	Profession
Metselaar	28	30	33 (sedert *depuis* Nov. '13)	33	33	33	Maçon
Voeger	—	30	30 „	30	30	33 (sedert *depuis* Mrt. '17)	Ficheur
Stukadoor	28	28	30 (sedert Mrt. '10)	34 (sedert *depuis* April '15)	34	37[1] (sedert Nov. '16)	Stucateur
id. -witter. . . .	24	24	26 „	29	29	32[1] „	id. -blanchisseur
id. -opperman. .	24	24	26 „	31	31	34[1] „	id. -manoeuvre
Timmerman	28	30	33 (sedert Sept. '13)	34 (sedert Mei '15)	34	38 „	Charpentier
Steenhouwer	28	28	35 (sedert Oct. '13)	35	35	38 (sedert Mrt. '17)	Tailleur de pierres
id. -schuurder	23	23	23	23	23	25 „	Ecureur de pierres
Lood- en Zinkwerker . .	25	28	32 (sedert Mrt. '13)	32	32	38 (sedert Oct. '16)	Plombier
Loodgieter-handlanger .	23	23	23	23	23	23 „	Aide-plombier
Houtcementbewerker . .	—	25	25	25	25	28 „	Cimentier
Schilder	23	25	30 (sedert Mei '13)	30	30	33 (sedert April '17)	Peintre
Behanger	23	23	25 (sedert April '13)	25	25	26 (sedert Juni '17)	Tapissier
Smid-vuurwerker . . .	22	23	25 (sedert Oct. '13)	25	25	28 (sedert Oct. '16)	Forgeron
id. -bankwerker . . .	21	23	25 „	25	25	28 „	id.-ajusteur
id. -plaatwerker . . .	—	23	25 „	25	25	28 „	Ouvrier en tôle
Koperslager	—	23	25 „	25	25	28 „	Chaudronnier
Electricien-monteur . .	—	25	25 „	25	25	32 „	Electricien-monteur
id. -hulpmonteur	—	19	22 (sedert Oct. '14)	22	22	24 „	Aide-électricien
Verwarmingsmonteur .	—	—	25 „	25	25	28 „	Monteur d'appareils de chauffage
id. -hulpmonteur	—	—	22 „	22	22	22	Aide-id.
Cementwerker	22	28	35 (sedert Mei '14)	36 (sedert Mei '15)	36	38 (sedert Juni '17)	Cimentier
Aspirant „	—	25	32 „	33 „	33	35 „	Apprenti-cimentier
Sjouwerman b.h. cement-ijzervak	—	23	30 „	31 „	31	34 „	Manoeuvre du cimentage

Speciemaker	—	—	—	—	—	32 „	Meleur de mortier
Machinale schuurder . .	—	—	—	—	—	32 „	Ecureur (a la machine)
Schraper	—	—	—	—	—	32 „	Ratisseur
Schuurder (granitowerk)	—	—	—	—	—	30 „	Ecureur (à la main)
Sjouwerman (idem)	—	—	—	—	—	28 „	Manoeuvre
Heibaas	28	28	40 (sedert Aug. '14)	40	40	40	Sonneur-chef d'équipe
Heier-spaakhouder . . .	25	25	35 „	35	35	35	id. -teneur de levier
id. -machinedrijver . .	25	25	35 „	35	35	35	id. -machiniste
id. -handleman . . .	25	25	35 „	35	35	35	id. -aide-machiniste
Fundeeringwerker . . .	28	30	30 „	34 (sedert April '15)	34	38[2] (sedert Nov. '16)	Maçon de fondations
Taludwerker	25	26	30 (sedert Febr. '12)	30	30	35 (sedert Sept. '16)	Constructeur de talus
Grondwerker	23	26	30 „	30	30	35 „	Terrassier
Steenzetter-idem	23	26	30 „	30	30	35 „	Bardeur
Takelaar-idem	23	26	30 „	30	30	35 „	Gréeur-terrassier
Rijswerker	23	26	30 „	30	30	35 „	Clayonneur
Stortbaas	23	26	30 „	30	30	35 „	Chef d'équipe versement de sable
Baggerman	—	26	30 „	30	30	35 „	Dragueur
Straatmaker	23	25	25	25	25	35 (sedert Mrt. '17)	Paveur
Opperman	25	27	30 (sedert Nov. '13)	30	30	30	Manoeuvre
Slooper	—	23	31 (sedert Juli '13)	31	31	36 (sedert Mei '16)	Démolisseur
Ruimer	—	—	27 „	27	27	32 „	Ouvrier employé pour l'enlèvement de débris
Steenbikker	—	—	20 (sedert April '12)	20	20	25	Tailleur de pierres
Bouwvak-sjouwerman .	22	22	30 (sedert Nov. '13)	30	30	30	Manoeuvre de l'industrie du bâtiment
Sjouwerman buiten het bouwvak	20	20	22 „	22	22	22	id. hors de l'industrie du bâtiment
Glazenwasscher	20	20	23 (sedert Mrt. '12)	23	23	23	Nettoyeur de vitres
Schoonmaakster	—	—	17 (sedert Nov. '13)	17	17	17	Nettoyeuse
Voerman	20	20	22 (sedert Oct. '14)	22	22	22	Charretier
Schuitevoerder	20	20	24 „	24	24	24	Batelier

[1]) Na 1 Mei 1918 1 cent per uur meer. *Après le 1er mai 1918 2 centimes par heure de plus.*
[2]) „ 1 Febr. 1918 2 „ „ „ „ „ „ *1er février 1918 4* „ „ „ „ „

Beroepen	Aanbiedingen van werklieden *Demandes d'emplois par ouvriers*			Aanvragen door patroons *Offres d'emplois par patrons*			Plaatsingen *Placements*			Professions
	1914	1915	1916	1914	1915	1916	1914	1915	1916	
Fabricage van aardewerk, glas, kalk en steenen	8	9	5	6	19	5	—	—	—	Faïence, verre, chaux, pierres
Bewerking van diamant en andere edelsteenen .	10	24	119	—	7	14	—	2	15	Diam. et autres pierres précieuses
Boek- en steendrukkerij, drukken van hout-, koper- en staalgravuren, photographie enz.	813	562	498	134	232	209	60	141	86	Imprimerie etc.
Bouwbedrijven (incl. reiniging van gebouwen, onderhouden en reinigen van wegen en straten) . .	5560	7808	10336	1149	2174	2673	984	1931	2553	Construction, voirie
Chemische nijverheid, fabricage van kaarsen, olie, vernis, vet, zeep, ontplofbare stoffen en verfstoffen	26	54	24	62	268	20	3	7	5	Industrie chimique
Hout-, kurk- en stroobewerking, snij- en draaiwerk	778	1077	722	412	757	546	120	282	290	Industrie de bois, liège, paille
Kleeding en reiniging	2000	2663	1496	1753	2749	2284	838	1230	725	Habillement
Kunstnijverheid	51	62	53	12	49	31	1	12	14	Industrie artistique
Leder, wasdoek, caoutchouc	137	265	258	133	291	249	39	88	110	Industrie de cuir, toile cirée, caoutchouc
Oer, steenkolen, turf	6	1	17	4	5	1	1	2	8	Minérais, houille et tourbe
Bewerking van metalen, vervaardiging van stoom- en andere werktuigen, instrumenten, oorlogsmateriaal, scheepsbouw, vervaardiging v. rijtuigen	4899	6214	6676	1567	2748	2274	932	1546	1450	Métallurgie, construct. de machines à vapeur et d'autres instruments, de navires, de voitures
Papier	291	371	200	219	423	216	66	133	60	Papier
Textielnijverheid	65	235	57	67	197	121	12	70	9	Industrie textile
Fabricage van gas en electriciteit	143	257	158	344	513	257	39	55	34	Fabrication de gaz et d'électricité
Bereiding van voedings- en genotmiddelen . . .	5304	6236	8450	4301	5349	6749	3330	3995	5508	Fabrication d'aliments
Landbouwbedrijven	124	112	126	83	33	37	30	24	28	Agriculture
Visscherij	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Pêche
Warenhandel	1093	1934	1499	474	825	709	132	239	305	Commerce
Verkeerswezen	6205	8063	8079	3145	5917	6557	1404	2818	3547	Transport

Verpleging of verzorging van armen, ouden, kraamvrouwen, zieken enz.	42	48	60	19	30	15	8	4	11	Soin des pauvres, vieillards, accouchées, malades etc.
Huiselijke diensten (huis- en stalbedienden e. d.)	30095	32854	37195	27734	32298	41282	21630	23867	30004	Domestiques et personnel d'écurie
In dienst van den Staat (excl. posterijen, telegraphie, telephonie, landsdrukkerij e.a. nijverheidsbedrijven)	2	—	—	50	317	—	—	—	—	Fonctionnaires de l'Etat
In dienst van eene gemeente (excl. gasfabrieken, dienst der openbare werken e.a. nijverheidsbedrijven)	5	54	—	113	155	4	8	3	—	Fonctionnaires d'une commune (non compris les travaux publics et les industries commun.)
Losse werklieden en andere niet in een bepaald beroep arbeidenden	7996	7266	7077	110	—	2751	1344	2285	2379	Personnes ne travaillant pas dans une profession spéciale
Totaal	68253	82252	88092	42467	57506	69500	31397	40273	48750	Totaux

245. Gemiddelde wekelijksche werkloosheid van hiertegen verzekerde leden van vakvereenigingen. 1)

E. B. *Moyenne hebdomadaire du chômage d'ouvriers syndiqués assurés.*

Bedrijven	1913	1914 Jan.—Juli *janv.—juillet*	1914 Aug.—Dec. *août—déc.*	1915	1916	Industries
Timmerlieden	4.8	10.8	16.3	15.6	8.4	Charpentiers
Schilders	10.2	11.0	36.2	18.6	12.9	Peintres
Metselaars	7.1	14.5	17.1	30.2	16.7	Maçons
Andere bouwvakarbeiders	6.4	11.6	18.2	27.2	18.6	Ouvriers d'autres métiers de construction
Typografen	0.9	1.2	14.9	10.1	8.6	Typographes
Sigarenmakers	2.1	4.5	21.3	3.3	5.2	Cigariers
Handels- en kantoorbedienden	2.0	1.5	9.1	5.5	1.9	Employés de commerce et de bureau
Metaalbewerkers	1.1	2.8	12.2	5.8	2.3	Ouvriers dans les métaux
Diamantbewerkers	24.3	36.7	86.2	68.0	38.3	Diamantiers
Bakkers	—	1.2	5.1	2.6	1.5	Boulangers

1) Aantal dagen werkloosheid per 100 arbeidsdagen van het gemiddeld per maand tegen werkloosheid verzekerde aantal leden van vakvereenigingen. (Sedert 1 Aug. 1914 zonder de leden in militairen dienst.)
Nombre des jours de chômage sur 100 jours de travail d'ouvriers syndiqués assurés. (Depuis le 1 août 1914 sans les ouvriers en service militaire).

246. Uitkeeringen bij werkloosheid krachtens de

G. V. *Secours de chômage en*

Vakvereenigingen *Syndicats*	1913 Uitkeering van *Montant du secours par* de vakvereeniging *le syndicat*	1913 Uitkeering van *Montant du secours par* het gemeentelijk fonds *la caisse municipale*	Vóór de noodrege *Avant la guerr* U *Monta* de vakvereeniging *le syndicat*	het gemeentelijk fonds *la caisse*
Timmerlieden *Charpentiers*	*f*	*f*	*f*	*f*
Vereeniging „Concordia Inter Nos"	5971.20	4424.70	10954.80	8294
Timmerlieden-vereeniging „St. Joseph".	1454.77[5]	940.90	3262.72	1980
Prot. Christ. Timmerlieden	1022.40	608.50	1834.80	1088
Timmerlieden-Vereeniging „Bewust Streven"	1314.50	1063.50	1921.—	1650
Schilders *Peintres*				
„Vooruitgang zij ons doel"	2930.50	2890.—	1272.—	1241
Prot. Chr. Schildersgezellenvereeniging.	201.50	201.50	133.—	133
„St. Lucas".	—	—	—	—
Metselaars *Maçons*				
„Door Verbroedering Verbetering".	2034.—	1756.87[5]	3111.—	2752
„St. Marinus".	820.50	504.—	1758.93	1091
Andere bouwvakarbeiders *Ouvriers d'autres métiers de construction*				
Centrale Bond van Bouwvakarbeiders	921.—	772.87[5]	1074.—	89
Nederl. Chr. Bouwvakarbeidersbond *	277.35	166.96[5]	540.60	365
Amst. Lood- en zinkbewerkers vereeniging.	792.—	671.—	761.—	655
Sjouwers- en Opperliedenver. „Ontw. door nieuw leven".	2130.—	1810.—	2953.50	2621
Amst. Voegersvereeniging	1601.25	1062.50	2520.25	167
„St. Leonardus" (Grondwerkers).	—	—	—	—
Typografen *Typographes*				
Alg. Ned. Typografenbond *.	1679.32	1200.25	3464.48	244
Christ. Typografenvereen. „Draagt elkanders lasten" . .	35.—	21.—	169.99	91
Katholieke Typografenbond *	71.29	26.50	283.98	20
„De Ned. drukpers".	—	—	—	—
„Voorzorg en Genoegen"	—	—	18.—	1
Sigarenmakers *Cigariers*				
Ned. Sigarenmakers- en Tabakbewerkersbond" * . . .	2101.—	2007.25	5398.50	427
„St. Franciscus Xaverius".	—	—	—	—
Landelijke Federatie van Sigarenmakers *.	—	—	—	—
Christelijke Sigarenmakers	—	—	—	—

De met een * geteekende zijn nationale bonden; de cijfers hebben betrekking op de Afd. Amsterdam.

...NTEWEGE, RESP. VAN RIJKSWEGE VASTGESTELDE REGELING.

...glements officiels.

1914			1915			1916		
Tijdens de noodregeling *Pendant la guerre*			Uitkeering van *Montant du secours par*			Uitkeering van *Montant du secours par*		
...an ... *par*								
... *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*	de vakvereeniging *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*	de vakvereeniging *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
).18	2645.54	6733.33	789.33	17965.42	19158.35	4254.48	4673.94	5457.12
-	1587.32^{5}	1358.32^{5}	—	4368.17	4470.17	1644.24^{5}	901.22^{5}	901.23
.96	483.70	768.04	—	2107.49^{5}	2122.49^{5}	—	471.67	471.67
.71^{5}	798.99	1571.90	—	3235.45	3521.45	341.50^{5}	1367.57	1448.66^{5}
.90^{5}	5891.25	10150.57	986.01^{5}	13263.65	15251.20^{5}	6301.29^{5}	3126.82	8189.28
).24^{5}	203.13^{5}	574.97	278.52^{5}	742.55	742.55^{5}	—	405.94	405.94
.04	76.08^{5}	380.38^{5}	—	790.06^{5}	675.83	228.36^{5}	680.64	680.64
).—	1987.75	1617.75	—	10235.25	10360.25	790.—	3370.75	3364.75
).29	235.98	700.39	1472.75^{5}	1989.00^{5}	4370.29^{5}	904.03^{5}	863.28^{5}	1167.67
).74	1395.10	1354.52	75.—	8516.84	8516.83^{5}	1362.15^{5}	2583.69	2583.70^{5}
).62^{5}	122.56^{5}	357.81	—	1757.21^{5}	1698.47	685.34	593.75	593.36^{5}
).35	350.91	323.26	—	526.58	526.58	221.16^{5}	291.95	291.94^{5}
).25	2234.62^{5}	2281.12^{5}	—	9857.29	10092.79	682.45	2776.55^{5}	2799.55^{5}
.50	587.87^{5}	1103.62^{5}	—	8041.75	8041.75	—	3690.50	3690.50
	—	—	24.50	24.50	—	114.72^{5}	53.16	56.16
.33^{5}	5973.99^{5}	7028.14^{5}	—	9997.63^{5}	10170.43^{5}	941.40	862.49^{5}	862.49^{5}
.34	308.77^{5}	259.27^{5}	68.54	688.74	708.74^{5}	93.93	47.84	47.84
).55^{5}	754.96^{5}	926.46	—	719.32^{5}	994.32^{5}	25.04^{5}	58.21^{5}	58.22
).39	190.70	190.69^{5}	—	256.06^{5}	256.07^{5}	—	—	—
.—	48.—	30.—	85.50	28.50	28.50	—	—	—
.38	10053.67^{5}	8091.84^{5}	—	4707.13	4729.64	6398.06^{5}	3193.43	3193.43^{5}
.50	147.65	153.90	—	17.—	17.—	51.—	25.—	25.—
.25	1289.22	2189.84	—	1912.67	1912.67	393.75	289.77^{5}	289.77^{5}
.88	79.80^{5}	138.92^{5}	—	15.65	15.65	24.—	12.—	12.—

VER[…]

Vakvereenigingen *Syndicats*	1913 — Uitkeering van / *Montant du secours par*: de vakvereeniging / *le syndicat*	1913 — Uitkeering van / *Montant du secours par*: het gemeentelijk fonds / *la caisse municipale*	Vóór de noodreg[…] / *Avant la guer[…]* — U[…] / *Monta[…]*: de vakvereeniging / *le syndicat*	het gemeentelijk fonds […]
Handels- en kantoorbedienden *Employés de commerce et de bureau*	*f*	*f*	*f*	*f*
Alg. Nederlandsche Handels- en Kantoorbediendenbond *	531.35	268.67^{5}	667.25	27[…]
Nat. Bond van Handels- en Kantoorbed. „Mercurius"*	472.50	177.12^{5}	322.50	12[…]
Vereeniging Christelijke Kantoor- en Handelsbedienden „St. Nicolaas"	93.—	35.50	114.—	2[…]
	—	—	—	—
Handelsreizigersvereeniging „Eendracht"	—	—	192.—	11[…]
Ned. Bond van Boekverkoopersbedienden	—	—	—	—
Metaalbewerkers *Ouvriers dans les métaux*				
Algemeene Ned. Metaalbewerkersbond *	1018.50	692.—	1778.70	110[…]
Prot. Christ. Metaalbewerkersbond „Réhoboth"	108.55	54.—	61.75	4[…]
R. K. Metaalbewerkersbond *	304.30	157.34	620.25	35[…]
Metaalbewerkersvereeniging „Kracht door Recht"	—	—	—	—
Ned. Vereeniging van Rijtuig- en Carosseriebewerkers *	—	—	—	—
Christelijke Metaalbewerkersbond	—	—	—	—
Diamantbewerkers e. a. v. *Diamantiers, etc.*				
Alg. Ned. Diamantbewerkersbond*	—	—	—	—
„Betsalel" (Israëlietische Diamantbewerkers)	—	—	—	—
Christ. Diamantbewerkersvereeniging	—	—	—	—
R. K. „	—	—	—	—
De vereenigde Schijvenschuurders	—	—	—	—
Diamantbewerkers loopknechten	—	—	—	—
Bakkers *Boulangers*				
Algemeene Nederlandsche Bakkersbond *	—	—	608.30	39[…]
R. K. Bond van bakkers, enz.*	—	—	341.63	22[…]
Andere *Autres*				
Ver. v. werkl. in alcoholhoudende en alcoholvrije dranken	4.—	2.—	—	
Sorteerders en Plakkers	250.50	223.12	889.20	65[…]
Lito-Foto- en Chemigrafenbond * 1)	458.36	214.55	516.46^{5}	35[…]
R. K. Lito-Foto- en Chemigrafenbond*	—	—	—	
Algemeene Nederlandsche Chemigrafenbond *	—	—	—	
Bond v. Hotel en Café-Restaurantpersoneel „Eendracht"	401.—	397.—	244.50	24[…]
Ned. Christ. Meubelm.-, Behangers- en Stoffeerd.bond	—	167.35	7.50	
Alg. Ned. Opzichters en Teekenaarsbond *	—	—	—	
Alg. Ned. Meubelmakersbond *	—	—	—	
Meubelmakersvereeniging „Amstels Eendracht"	—	—	—	
Alg. Ned. bond van Goud- en Zilversmeden *	—	—	—	
Stokersvereeniging „V. Z. O. D."	—	—	—	
Meubelmakersvereeniging „St. Bernulphus"	—	—	—	
Textielarbeidersvereeniging „De Eendracht"	—	—	—	
R. K. Slagersgezellenvereeniging „St. Joris"	—	—	—	
Totaal *Totaux*	29292.27	22516.98	47796.59^{5}	353[…]

De met een * geteekende zijn nationale bonden; de cijfers hebben betrekking op de Afd. Amsterdam.

1) Opgenomen in de Algemeene Nederlandsche Chemigrafenbond.

Suite.

1914 Tijdens de noodregeling *Pendant la guerre*			1915			1916		
ring van *secours par*			Uitkeering van *Montant du secours par*			Uitkeering van *Montant du secours par*		
de vakvereeniging *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*	de vakvereeniging *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*	de vakvereeniging *le syndicat*	de Gemeente *la caisse municipale*	het Rijk *l'Etat*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
487.05^{5}	2277.29	2402.29^{5}	—	5941.27	5951.27	1236.51	702.24^{5}	702.27
488.75	85.23^{5}	425.71^{5}	562.70^{5}	157.92	699.28	301.16	68.65^{5}	97.65^{5}
131.87^{5}	69.56^{5}	226.06	265.99	126.31^{5}	493.19^{5}	23.37^{5}	11.93^{5}	31.06^{5}
79.75	44.50	125.87^{5}	75.33^{5}	37.67^{5}	72.66	48.98	24.49	37.44
577.25	629.62^{5}	808.12^{5}	—	2623.—	2623.—	212.37^{5}	438.68	438.68^{5}
—	—	—	64.50	26.25	119.25	—	—	—
544.75	4077.95	4196.70	—	8290.66^{5}	8310.66^{5}	1645.25^{5}	918.96	918.96
31.50	19.37^{5}	60.12^{5}	9.—	2.16	20.16	—	—	—
235.80^{5}	401.74^{5}	380.46	—	23.19	23.19	218.76	115.91	115.90
45.—	58.50	76.50	—	191.—	191.—	11.—	9.25	9.25
54.25	715.22^{5}	900.47^{5}	—	1783.32^{5}	2087.28^{5}	288.74^{5}	402.91	402.91
8.12^{5}	13.01	38.00^{5}	—	626.41	626.41^{5}	17.50	11.25	11.25
218932.20^{5}	112034.50	299065.92	73572.28	576370.70^{5}	697731.39^{5}	12786.00^{5}	126493.07	127482.42^{5}
5022.84^{5}	1820.24	7859.56^{5}	978.56	15295.99	16939.99	387.98	3523.10	3523.09
1263.38^{5}	472.20	2112.21^{5}	813.77	3012.82^{5}	4617.37^{5}	3.—	751.21	751.21^{5}
2384.75	1666.35	3749.10	—	8821.60	9935.60	120.50	1591.18	1919.18^{5}
303.70	2482.27^{5}	2651.12^{5}	—	6432.37^{5}	6432.37^{5}	—	1911.62^{5}	1911.62^{5}
—	6658.12^{5}	6748.12^{5}	—	18341.44^{5}	18467.44^{5}	95.15	4774.59^{5}	4774.59^{5}
949.47	491.13^{5}	1807.38	1150.04	559.52^{5}	2162.45^{5}	643.44^{5}	313.77	408.57^{5}
70.71^{5}	215.21^{5}	144.50	—	130.87^{5}	130.87^{5}	74.75	40.97^{5}	40.97^{5}
292.20	147.35	144.85	218.19	197.49^{5}	260.25^{5}	11.—	97.26	313.81
538.08	1473.78	1434.03	—	1746.32^{5}	1746.32^{5}	—	—	—
974.47^{5}	3102.15	2966.88	—	5212.89	5574.14	—	—	—
147.40	182.94	297.81^{5}	—	455.21	620.20^{5}	29.25	45.50	45.50
—	—	—	—	—	—	462.53^{5}	462.53^{5}	462.53^{5}
401.—	211.75	991.25	684.—	320.50	1546.50	365.50	189.25	464.25
21.—	17.63	25.87	—	3.25	0.25	24.—	13.50	13.50
24.—	6.—	18.—	17.50	34.37^{5}	40.62^{5}	24.—	19.50	19.50
546.65	5362.59^{5}	6504.00^{5}	—	10913.40	10913.40	521.60	1828.33	1828.33
295.40	1966.67^{5}	2027.92^{5}	—	3298.75^{5}	3298.75^{5}	27.14^{5}	411.49^{5}	411.49^{5}
314.77	1568.38^{5}	1613.38^{5}	—	2066.62^{5}	2091.29	14.50	9.75	9.75
37.—	271.25	325.75	—	715.—	715.—	—	48.—	48.—
—	—	—	32.—	32.—	—	5.83	2.91^{5}	2.91^{5}
—	—	—	100.78^{5}	50.39	251.97^{5}	153.95^{5}	76.97^{5}	250.73
—	—	—	85.97^{5}	31.75	54.22^{5}	8.50	5.—	5.—
254508.58^{5}	185990.17^{5}	398413.11	82410.79^{5}	775636.43	913128.89	46475.80^{5}	175935.97	184591.92^{5}

247. Oppervlakte ingenomen door en opbrengst van de verschillende landbouwgewassen.
G. V. *Etendue et rendement des cultures agricoles.*

Gewassen *Cultures*	Oppervlakte in H.A. *Surface en H.A.*					Opbrengst per H.A. *Production par H.A.*					
	1912	1913	1914	1915	1916	Eenheid *Unité*	1912	1913	1914	1915	1916
Granen. *Graminées.*											
Tarwe *Froment*	90	80	75	90	80	H.L.	50	40	43	43	35
Rogge *Seigle*	—	—	10	—	3	„	—	—	20	—	30
Gerst *Orge*	—	—	—	3	—	„	—	—	—	40	—
Haver *Avoine*	140	150	145	137	100	„	85	70	80	75	70
Peulvruchten. *Légumineuses.*											
Veldboonen *Fèves*	—	3	5	8	13	H.L.	—	35	30	40	35
Erwten *Pois*	90	87	80	77	82	„	28	17	20	30	28
Stamboonen *Fèveroles*	15	15	20	20	27	„	25	15	28	30	18
Handelsgewassen. *Plantes industrielles.*											
Winterkoolzaad *Colza d'hiver*	—	25	15	—	—	H.L.	—	16	16	—	—
Bruin mosterdzaad *Moutarde noir*	50	50	15	15	15	„	12	10	13	12	8
Geel „ „ *blanc*	—	—	—	—	10	„	—	—	—	—	12
Karwijzaad *Carvi*	10	30	55	40	45	„	18	18	22	23	20
Blauw maanzaad *Pavot*	—	—	—	5	—	K.G.	—	—	—	750	—
Kanariezaad *Alpiste*	—	—	—	5	5	H.L.	—	—	—	20	15
Knol- wortel- en bolgewassen. *Plantes-racines.*											
Aardappelen *Pommes de terre*	95	95	135	160	170	H.L.	525	460	550	550	350
Suikerbieten *Betteraves à sucre*	130	110	100	80	95	K.G.	32000	27000	25000	25000	20000
Mangelwortels en voederbieten *Betteraves fourragères*	38	38	38	40	36	..	..	..	..	..	..
Uien *Oignons*	15	15	20	17	17	H.L.	360	400	500	700	350
Bloembollen *Oignons de fleur*	2	2	1	1	—	..	..	..	..	..	..
Groenvoedergewassen. *Plantes fourragères.*											
Mengklaver *Trèfle mixte*	10	10	5	5	5	K.G.	4000	4500	4500	4600	4600
Roode klaver *Trèfle rouge*	5	10	20	20	20	„	5000	5500	5700	6000	6000
Witte klaver *Trèfle blanc*	5	5	—	—	—	..	..	..	..	..	..
Andere klaver *Autre trèfle*	2	2	2	2	2	..	..	..	..	..	..
Kunstweiden *Prairies artificielles*	148	133	100	100	100	K.G.	3800	4000	4000	4000	4000
Andere groenvoedergewassen *Autres plantes fourragères*	20	20	10	10	5	..	..	..	..	..	..
Grasland *Prairies*	880	880	880	880	880	..	..	..	..	..	..

248. De veestapel volgens de tellingen van juni 1910 en maart 1917.
U. Veet. *Le bétail selon les dénombrements de juin 1910 et de mars 1917.*

Aantal	1910	1917	Nombre
Paarden	2927	3044 [1])	Chevaux.
Runderen	1094	492	Bétail à cornes.
Schapen	151	149 [2])	Moutons.
Bokken en geiten	60	—	Boucs et chèvres.
Varkens	575	815	Porcs.

1) Telling van September 1917. *Dénombrement de sept. 1917.*
2) De in 1917 geboren lammeren niet inbegrepen. *Non compris les agneaux nés en 1917.*

WATERLEIDING, GAS EN ELECTRICITEIT.

SERVICE DES EAUX, USINES À GAZ ET ELECTRICITÉ.

249. Gemeentelijke waterleidingen.

Service municipal des eaux.

Jaar *Année*	Opgepompt water in M³ — *Mètres cubes d'eau montée*						Abonnementen op 31 December — *Abonnements le 31 décembre*		
	Duin- en bronwater *Eau des dunes et de bruyère*			Vecht- en Merwedekanaalwater [1] *Eau de rivière*				Amsterdam	
	Totaal *Totaux*	Gemiddeld per dag *Moyenne quotidienne*	Gemiddeld per dag per hoofd der bevolking *Moyenne quotidienne par habitant*	Totaal *Totaux*	Gemiddeld per dag *Moyenne quotidienne*	Gemiddeld per dag per hoofd der bevolking *Moyenne quotidienne par habitant*	Totaal *Totaux*	Aantal *Nombre*	Per 1000 inw. *Par 1000 hab.*
			L.			L.			
1912	14636705	39984	68.1	6420877	17542	30.5	45340	44854	76.30
1913	15641019	42833	72.4	6631248	18999	32.1	46798	45775	76.90
1914	16635741	45545	75.6	6067774	16623	27.6	47497	46360	76.11
1915	16978344	46499	75.9	5859144	16044	26.2	48163	46986	76.20
1916	18211084	49746	79.9	5608599	15327	24.6	48594	47386	76.12

1) Ongeschikt voor drinkwater. *Non potable.*
Tot 9 September 1914 Vecht-, daarna Merwedekanaalwater.

250. DRINKWATER AFGELEVERD TIJDENS DEN WATERSNOOD IN NOORD-HOLLAND.

Eau potable fournie pendant l'inondation dans l' Hollande septentrional.

Gemeenten *Communes*	Aantal M3. water, afgeleverd in de maanden: *M3. d'eau livrés pendant les mois de*								Totaal *Totaux*
	Jan. *Janv.*	Febr. *Févr.*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Aug. *Août.*	
Volendam	323	475	613	400	510	275	197	477	3270
Marken	174	138	80	—	—	—	—	23	415
Purmerend	175	428	796	200	—	—	—	—	1599
Landsmeer	40	99	140	190	120	—	—	—	589
Broek in Waterland	55	165	150	225	220	—	—	—	815
Ilpendam	49	90	225	258	145	—	—	29	796
Oostzaan	50	75	138	115	410	65	46	121	1020
Monnikendam	—	65	108	78	—	—	—	—	251
Buiksloot	—	119	248	240	236	116	28	—	987
Totaal *Totaux*	866	1654	2498	1706	1641	456	271	650	9742

251. Financiën der gemeentelijke waterleidingen.

Finances du service municipal des eaux.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses**
Tractementen	367,136.68	379,262.80	375,714.13	416,777.—	445,416.06	Salaires.
Bureau- en administratiekosten, centr. magazijn en werkpl.	40,990.91	43,184.64^5	43,414.87^5	46,571.32^5	51,224.39	Frais d'administration, magasins et ateliers.
Onderhoud buisleidingen	118,117.19	126,733.78	137,000.83	134,873.34	92,603.98^5	Entretien des conduites.
Waterwinning [1])	37,054.12^5	38,013.18^5	57,494.68	61,703.89^5	51,179.70	Prises d'eau.
„ reiniging [1])	38,858.21	38,858.76^5	37,146.96^5	27,119.15	39,125.75	Purification de l'eau.
„ transport en berging [1])	173,259.53^5	171,942.70	173,065.14^5	216,704.33^5	249,354.63^5	Transport de l'eau.
„ onderzoek	12,621.38^5	13,055.29	12,009.62	12,010.74	13,290.20^5	Examen de l'eau.
Overige	20,143.79^5	17,520.73^5	22,550.87	24,353.42	26,718.32	Autres.
Totaal	808,181.83	828,571.90	858,397.11^5	940,113.20^5	968,913.04^5	Totaux.
Ontvangsten						**Recettes.**
Waterleverantie	2,142,215.06	2,234,646.15^5	2,314,609.70^5	2,364,725.83^5	2,472,575.71	Débit d'eaux.
Huur van meters	40,106.19	42,438.47	46,692.41^5	49,328.31	51,263.20	Loyer de compteurs.
Overige	22,486.20^5	37,229.97	59,520.23^5	143,419.44	138,865.92	Autres.
Totaal	2,204,807.45^5	2,314,314.59^5	2,420,822.35^5	2,557,473.58^5	2,662,704.83	Totaux.
Saldo	1,396,625.62^5	1,485,742.69^5	1,562,425.24	1,617,360.38	1,693,791.78^5	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor						dont employé pour
Uitkeering aan de gemeente	250,000.—	250,000.—	250,000.—	654,706.71	725,072.37^5	Redev. à la municipalité.
Rente	333,859.93	348,631.91	389,121.87	495,130.03	489,531.95	Intérêts.
Aflossing	503,307.47	513,070.72	472,275.57^5	467,523.64	479,187.46	Amortissement.
Reserve	309,458.22^5	374,040.06^5	451,027.79^5	—	—	Réserve.
Kapitaal	**11,873,238.48**	**12,494,258.23**	**14,222,682.88**	**13,720,080.07**	**13,439,674.33**	**Capital.**

[1]) Hieronder begrepen kosten van onderhoud en bediening. *Y compris les frais d'entretien et de service.*

G. V.

252. Gemeentelijke gasfabrieken.

Usines à gaz municipales.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Verbruik van steenkolen	K.G. 230,759,092	K.G. 251,399,288	K.G. 258,749,358	K.G. 235,705,641	K.G. 247,118.625	Houilles employées
Gemaakt gas	M³ 96,184,400	M³ 101,059,255	M³ 103,940,230	M³ 103,243,186	M³ 103,868,934	Gaz produit
Afgeleverd gas	96,199,100	97,724,595	99,116,662	97,738,800	98,214,992	Gaz livré
Gemaakte cokes	K.G. 169,384,450	K.G. 177,864,232	K.G. 182,257,550	K.G. 169,446,105	K.G. 168,333,327	Quantité du coke produit
Geproduceerde teer	9,505,596	10,699,499	11,584,378	10,472,574	10.415.611	Goudrons produits
Lengte van het hoofdbuizennet op 31 December	M. 419,189	M. 446,194	M. 457,634	M. 464,653	M. 470.055	Longueur du canal le 31 décembre
Inhoud van het buizennet[1])	M³ 23,691	M³ 24,417	M³ 24,833	M³ 24,988	M³ 25,112	Capacité de la canalisation

1) Afgerond. *Approximatif.*

R. V.

253. Financiën der gemeentelijke gasfabrieken.

Finances des usines à gaz municipales.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses:**
Traktementen	758,907.02	828,529.25	869,087.88^5	1,002,827.34^5	1,023,680.49	Salaires.
Bureau- en administratiekosten	44,719.33	23,164.11^5	23,385.91	19,647.56	24,253.51^5	Frais d'administration.
Steenkolen	1,824.498.84	2,078,387.58^5	2,290,374.97	2,662,851.78^5	4,111,715.60^5	Houilles.
Overige kosten van fabrikatie	1,392,387.88^5	1,532,109.55^5	1,379,497.18	1,500,919.55	1,790,761.34	Autres dépenses pour la fabrication.
Onderhoud	487,154.40^5	526,065.56	597,634.43	536,234.67	636,946.63	Entretien.
Gasmeters en fitterij	185,649.23^5	200,302.27	204,230.14	214,493 66^5	260,482.25	Compteurs.
Andere	119,056.36^5	138,295.87^5	126,832.88	153,827.62	141,136.74	Autres.
Totaal	4,812,373.08	5,326,854.21	5,491,043.39^5	6,090,802.19^5	7,988,976.57	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Opbrengst van gas	6,788,516.52^5	7,025,586.30	7,103,892.89	7,010,471.46^5	7,043,835.54^5	Gaz.
„ „ cokes	1,073,747.84	1,131,526.60^5	965,365.21^5	1,399,354.10	1,801,798.37	Coke.
„ „ teer	145,507.29^5	215,671.61^5	201,531.36^5	174,870.51^5	202,476.11	Goudrons.
„ „ andere bijproducten	403,816.12^5	427,979.16^5	397,607.95	602,721.28^5	758,963.04^5	Autres produits.
Meterhuur en fitterij	227,387.48^5	234,623.51^5	230,959.08^5	247,246.05^5	303,133.85	Location des compteurs.
Andere	52,105.64^5	66,224.91	535.571.47 1)	171,690.23^5	171,690.23^5	Autres.
Totaal	8,691,080.91^5	9,101,612.11	9,434,927.97^5	9,606,353.65^5	10,232,152.78	Totaux.
Saldo	3,878,707.83^5	3,774,757.90	3,943,884.58	3,515,551.46	2,243,176.21	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Uitkeering aan de gemeente	2,000,000.—	1,800,000.—	2,235,998.70^5	1,408,692.72^5	144,352.56	Redevance à la municipalité
Rente	680,515.29	754,732.61	811,061.89	797,825.69	795,884.71	Intérêts.
Aflossing	1,038,544.21	1,110,252.44	888,602.57^5	1,302,877.38^5	1,299,034.69	Amortissement.
Reserve	159,648.33^5	109,772.85	8,221.41	6,155.66	3,904.25	Réserve.
Kapitaal	**21,018,758.53^5**	**22,080,049.03**	**21,556,117.03^5**	**20,536,717.20**	**19,624,355.02^5**	**Capital.**

1) Waaronder *f* 400.000 uit de reserve. *Dont f 400.000 pris de la réserve.*

254. In gebruik zijnde gasmeters op 31 December.
Nombre des compteurs en service au 31 décembre.

G. V.

Jaar *Année*	Gewone meters *Compteurs*		Muntmeters *Compteurs à prépaiement*	
	Aantal *Nombre*	Aantal meterlichten 1) *Nombre des becs*	Aantal *Nombre*	Aantal meterlichten *Nombre des becs*
1912	50.330	441.860	70.008	348.286
1913	51.931	454.292	73.592	366.190
1914	52.301	458.638	75.917	377.889
1915	52.574	463.698	79.057	393.601
1916	52.797	467.292	82.025	408.289

1) Niet meegerekend de meterlichten van tusschenmeters. *Les becs de compteurs non compris.*

G. V.; R. V.

255. Openbare verlichting. *Eclairage public.*

Jaar *Année*	Gas *Gaz*		Electriciteit *Electricité*	
	Aantal lichten *Nombre des becs*	Kosten *Frais*	Aantal lampen *Nombre des lampes*	Kosten *Frais*
1912	9779	*f* 461.558,22[5]	404	*f* 81.463,24[5]
1913	10127	476.028,19[5]	416	95.008,61[5]
1914	10344	496.591,47[5]	462	84.657,59[5]
1915	10405	411.844,31[5]	556	80.575,31
1916	10455	396.693,57[5]	705	108.658,08

256. Gemeentelijke electriciteitswerken.
Usine municipale d'électricité.

G. V.

	1912	1913	1914	1915	1916
Geleverde electriciteit in K.W.U. *Débit en kilowatts-heure*					
voor licht, kracht, enz. .... *Eclairage, force motrice, etc.*	17.700.535	23.548.966 1)	28.954.407	37.045.059	50.392.793
gemeente-tram .... *Tramway municipal*	9.839.914	11.279.456	11.057.610	10.451.948	12.093.938
Samen *Ensemble*....	27.540.449	34.828.422	40.012.017	47.497.007	62.486.731
Lengte van het kabelnet op 31 December (M.) .... *Longueur de la canalisation (M.)*	592.361	635.977	778.983	951.700	1.055.438

1) Zonder de levering door „Electra", welker bedrijf op 1 Juli door de Gemeente werd overgenomen. Deze levering bedroeg over het geheele jaar 1913 3.762.209 K.W.U.
La concession „Electra", acquise par la municipalité le 1er juillet, non comprise. Le débit de cette entreprise pendant toute l'année 1913 a été de 3.762.209 K.W.H.

257. Financiën der gemeentelijke electriciteitswerken.

Finances de l'usine municipale d'électricité.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Dépenses:
Personeel	180,125.46	200,409.18	235,567.57^5	309,966.21^5	384,657.87^5	Personnel
Bureau- en administratiekosten	10,700.71^5	12,549.01	16,466.02	25,837.59	32,023.36^5	Frais d'administration
Kolen	360,072.92	475,023.15	444,852.87^5	588,386.81^5	997,550.41	Houilles
Overige kosten van stroomopwekking	25.171.02	33,924.60	33,304.64^5	42,628.40	58,613.34^5	Autres dépenses pour l'excitation de courant
Plaatsen en opnemen van meters en transformatoren	12,033.49^5	13,584.24	23,267.59	70,920.10^5	57,571.39	Placement et vérification de compteurs et des transformat.
Onderhoud	122,523.23^5	126,107.15^5	142,968.04^5	221,588.28^5	297,859.22^5	Entretien
Andere	64,370.60^5	43,649.23^5	24,204.37	22,926.11	30,139.11	Autres
Totaal	774,997.45	905,246.57	920,631.12	1,282,253.52	1,858,414.72	Totaux
Ontvangsten:						Recettes:
Stroomlevering voor verlichting en beweegkracht	1,575,861.41^5	2.130,999.53	2,409,511.93	3,078,493.06	3,996,523.56^5	Livraison de courant pour éclairage et force motrice
Stroomlevering gemeentetram	393,596.56	451,178.24	387,016.35	365,818.18	423,287,83	Livraison de courant au tramway municipal
Meterhuur	56,860.75	78,630.62	98,570.28	103,043.97	109,717.75	Location des compteurs
Andere	71,577.43	74,679.73	627,574.21 [1])	153,891.48^5	134,941.90	Autres
Totaal	2,097,896.15^5	2,735,488.12	3,522,672.77	3,701,246.69^5	4,664,471.04^5	Totaux
Saldo	1,322,898.70^5	1,830,241.55	2,602,041.65	2,418.993.17^5	2,806,356.32^5	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Uitkeering aan de gemeente	500,000.—	950,000.—	1,900,000.—	1,474,695.44	1,575,358.68^5	Redevance à la municipalité
Rente	214,622.—	218,127.99	259,266.48	306,865.13	393,862.75	Intérêts
Aflossing	478,497.65^5	572,433.62	432,275.17	627,732.60^5	829,134.89	Amortissement
Reserve	129,779.05	89.679.94	10,500.—	9,700.—	8,000.—	Réserve
Kapitaal	**5,726,197.97^5**	**6,685,800.58^5**	**7,251,427.03**	**8,935,412.38^5**	**10,380,134.71^5**	**Capital**

[1]) Waaronder *f* 507,116.04^5 uit de reserve. *Dont f 507.116.04^5 pris de la réserve.*

OPENBARE VEILIGHEID.

LA SÛRETÉ PUBLIQUE.

258. Personeel en materiaal der brandweer op den 31sten December.

Personnel et matériel du corps des pompiers le 31 décembre.

Aanwijzing	1912	1913	1914	1915	1916	Désignation
Commandant en overige officieren	7	7	7	7	7	Commandant et autres officiers
Brandmeesters en telegrafisten	21	21	21	21	21	Chefs des pomp. et télégrafistes
Overige onderofficieren	86	86	86	86	86	Autres sous-officiers.
Manschappen	217	217	217	208	208	Pompiers.
Koetsiers (wagenbestuurders)	51	51	51	51	51	Cochers (mécaniciens).
Totaal	382	382	382	373	373	Totaux.
Openbare brandkranen:						Bouches d'incendie:
op de Vechtleiding	4654	4695	4731	4763	4771	Sur les eaux de rivière. (terrain public)
„ „ Duinleiding	505	556	608	630	667	„ „ „ des dunes. (terrain public)
„ „ Bronwaterleiding	286	268	256	260	257	„ „ „ de bruyère. (terrain public)
Brandkranen op particuliere terreinen	265	320	333	343	348	Sur terrains particuliers.
Totaal	5710	5839	5928	5996	6043	Totaux.
Lengte der slangen in meters	20285	20705	22220	20480	22400	Longueur des tuyaux en mètres.
Voer- en vaartuigen:						Voitures et bateaux:
Stoomspuiten	12	11	11	11	11	Pompes à vapeur.
Drijvende stoomspuiten	2	2	2	2	2	„ „ „ flottantes.
Koolzuurspuiten	11	11	10	10	10	„ chimiques.
Spuitwagens	7	6	6	6	6	Voitur. avec mat. d'extinct.
Mechanische ladders	3	3	3	3	3	Echelles mécaniques.
Hydraulische injectorspuiten	5	5	5	5	5	Pompes hydrauliques.
Overige	15	16	19	18	20	Voitures diverses.
Telegraafstations	14	14	14	14	14	Stations de télégraphie.
Brandschellen:						Avertisseurs:
publieke	369	369	377	379	379	publics.
particuliere	141	141	149	149	151	particuliers.
Totaal	510	510	526	528	530	Totaux.
Paarden	30	28	26	25	25	Chevaux.
Wachten en posten (Centr.-bur. niet medegerekend)	12	12	12	12	12	Casernes et postes.

G. V.

259. Alarmeeringen en branden.

Avertissements et incendies.

Jaar *Année*	Aantal alarmeeringen *Nombre des avertissements*	Aantal branden *Nombre des incendies* Schoorsteenbranden *Feux de cheminée*	Binnenbranden *Feux enfermés à l'intérieur*	Uitslaande branden *Feux dont les flammes sont projetées à l'extérieur*	Scheepsbranden *Incendies de bateaux*	Andere branden *Feux sur la voie publique etc.*	Totaal *Totaux*
1912	1875	320	682	32	5	110	1149
1913	1975	345	729	32	5	141	1252
1914	1866	339	649	25	11	93	1117
1915	1564	266	530	23	11	101	931
1916	1594	270	507	20	11	70	878

M. B.

260. Oorzaak van eenige branden en aantal menschen bij brand omgekomen.

Causes des incendies et nombre des victimes.

Jaar *Année*	Petroleum *Pétrole* Als lichtbron *Eclairage*	Petroleum *Pétrole* Als warmtebron *Chauffage*	Petroleum *Pétrole* Samen *Ensemble*	Gas *Gaz* Als lichtbron *Eclairage*	Gas *Gaz* Als warmtebron *Chauffage*	Gas *Gaz* Samen *Ensemble*	Electriciteit *Electricité* Als lichtbron *Eclairage*	Electriciteit *Electricité* Als krachtbron *Force motrice*	Electriciteit *Electricité* Samen *Ensemble*	Aantal menschen omgekomen *Décès par cause de* bij verbranden der woning *comb. de l'appartement*	Aantal menschen omgekomen *Décès par cause de* door in brand geraken der kleeding *comb. des vêtements*
1912	22	48	70	21	35	56	4	4	8	—	5
1913	35	36	71	22	45	67	3	3	6	1	5
1914	35	60	95	17	52	69	2	5	7	—	2
1915	12	27	39	8	27	35	2	1	3	—	1
1916	14	20	34	2	25	27	6	6	12	—	3

261. Kosten der Brandweer.

Frais du service municipal des pompiers.

Jaar *Année*	Uitgaven — *Dépenses* Jaarwedden, pensioenen, geneesk. behandeling van het personeel, enz. *Traitements, pensions de retraite, assistance médicale du personnel, etc.*	Kleeding en bewapening *Vêtements et équipements*	Bespanning *Attelage*	Onderhoud, verwarming, verlichting en schoonhouden der gebouwen *Entretien, éclairage, chauffage, nettoiement des édifices*	Aankoop en onderhoud van materiaal (incl. brandweer-telegraaf) *Achat et entretien de matériel (y compris le télégraphe)*	Rente van leeninggeld voor gebouwen en van beschikbaar gestelden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour les édifices et de la valeur du terrain municipal*	Aflossing van leeninggeld voor gebouwen *Amortissement de capitaux pour les édifices*	Diversen *Divers*	Totaal *Totaux*	Ont-vangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	325,586.15	23,459.03^5	16,149.32	38,119.04	58,260.25	27,429.24	4,478.43^5	14,941.17	508,422.64	11,800.30^5	496,622.33^5
1911	328,548.08	22,703.16	13,928.28	77,568.44 1)	69,644.20	31,924.54	12,623.69	16,712.55	573,652.94	16,782.62^5	556,870.31^5
1912	350,862.65^5	28,360.12	13,678.52^5	53,605.83 2)	69,865.21	30,463.62	11,380.35^5	21,689.86	579,906.17^5	22,628.36	557,277.81^5
1913	381,036.75^5	26,799.13^5	12.259.60	38,354.25^5	64,878.19^5	29,796.19^5	11,536.96	19,048.11	583,709.20^5	23,656.83	560,052.37^5
1914	395,932.76^5	20,573.09^5	10,403.93^5	34,796.54^5	52,989.40^5	29,410.49	11,718.32^5	15,226.08^5	571,050.64^5	20,204.79^5	550.845.85
1915	400,600.22	24,237.49^5	14,410.28^5	32,373.78	42,270.57^5	29,018.95	11,901.48^5	8,627.26^5	563,440.05^5	11,939.52^5	551,500.53
1916	462,177.30	24,558.58	13,897.03	28,073.73	56,953.18^5	28,621.97	12,070.38	15,776.84	642,129.01^5	12,642.10	629.486.91^5

1) Inclusief *f* 43,540.41^5 nieuwbouw. *Y compris f 43540.41^5 pour une construction nouvelle.*
2) Inclusief *f* 14.000 nieuwbouw. *Y compris f 14.000 pour une construction nouvelle.*

262. PERSONEEL IN DIENST DER POLITIE OP 1 JANUARI.

G. V. *Personnel de la police le 1er janvier.*

Rangen	1913	1914	1915	1916	1917	Rangs
Hoofdcommissaris en commissarissen	8	8	8	8	6	Commissaires
Hoofdinspecteurs	14	14	14	14	14	Inspecteurs en chef
Inspecteurs en surnumerairs	47	48	47	47	49	Inspecteurs et sunuméraires
Brigadiers	83	83	85	88	95	Brigadiers
Hoofdagenten	378	380	472	380	538	Agents de police en chef
Agenten	825	846	872	895	724	Agents de police
Agenten voor part. of openb. diensten	28	28	28	26	26	Agents de service particulier
Tezamen	**1383**	**1407**	**1526**	**1458**	**1452**	Totaux
Personeel bij de administratie	44	44	44	44	45	Personnel de l'administration
Algemeen totaal	**1427**	**1451**	**1570**	**1502**	**1497**	Totaux généraux

263. PROCESSEN-VERBAAL DER POLITIE.

M. P. *Procès-verbaux de la police.*

Wegens	1915	1916	A cause de
Misdrijven			Crimes
Misdrijven tegen de openbare orde	14	19	Délits contre l'ordre public
„ „ het openbaar gezag	186	155	„ „ l'autorité publique
„ „ de zeden	144	173	Attentats aux moeurs
Beleediging	285	251	Outrage
Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid	12	4	Attentats à la liberté
„ „ het leven	34	28	Crimes contre la vie
Mishandeling	277	275	Coups et blessures volontaires
Diefstal en strooperij	3561	4720	Vol et maraudage
Verduistering	304	346	Détournement
Bedrog	192	244	Escroquerie
Vernieling, enz. van goederen	75	76	Déstruction etc. de biens
Heling	12	14	Recel
Andere	361	317	Autres
Totaal	**5430**	**6622**	Total
Overtredingen Wetb. v. Strafr.			Délits
Bedelarij en landlooperij	39	52	Mendicité et vagabondage
Dronkenschap	3155	3125	Ivrognerie
Andere	872	930	Autres
Totaal	**4066**	**4107**	Total
Overtredingen bijz. wetten			Contravent. aux lois spéciales
Arbeids- en veiligheidswet	125	130	La loi du travail et sécurité
Drankwet	94	100	La loi du débit de boissons
Motor- en rijwielwet	1442	1482	La loi sur la circul. des automob. et bicyclet
Andere	1069	1228	Autres
Totaal	**2730**	**2940**	Total
Overtredingen Politieverord.			Contravent. aux réglem. de police
Totaal	**6286**	**5364**	Total
Algemeen totaal der processen-verbaal	**18512**	**19033**	Tot. gén. des procès-verbaux

264. Kosten der politie.

Frais de la police.

B. R. V.

Jaar *Année*	Uitgaven *Dépenses*: Jaarwedden, pensioenen, wachtgelden, enz. *Salaires, pensions de retraite, traitements de disponibilité, etc.*	Kleeding en uitrusting *Vêtements et équipements*	Paarden, motorbooten, politiehonden *Chevaux, bateaux, automobiles, chiens*	Onderhoud, verlichting en verwarming der gebouwen *Entretien, éclairage et chauffage des édifices*	Rente van leeninggeld voor gebouwen en van beschikbaar gestelden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour les édifices et de la valeur du terrain municipal*	Aflossing van leeninggeld voor gebouwen *Amortissement de capitaux pour les édifices*	Diversen *Divers*	Totaal *Totaux*	Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	1.3[illegible]0.320,93^5	112.393,34^5	21.360,60	43.608,45^5	25.343,15^5	6.243,98	61.400,50	1.630.670,97	37.770,70^5	1.592.900,26^5
1911	1.381.264,32	110.826,69	21.346,51	41.352,76^5	25.896,86^5	7.097,86^5	68.054,33	1.665.839,34^5	39.964,94	1.625.874,40^5
1912	1.476.897,28^5	117.050,05	21.968,88^5	48.639,66	30.979,17^5	8.561,08	84.837,96	1.788.934,09^5	38.089,71^5	1.750.644,38
1913	1.563.351,34^5	123.780,87	22.739,45	57.720,69^5	32.166,98	10.753,80^5	43.157,37	1.853.670,51^5	53.095,17^5	1.800.575,34
1914	1.633.602,26^5	128.629,41	21.803,82^5	56.372,93	32.010,11^5	14.157,20^5	49.289,32^5	1.935.865,07^5	45.581,52	1.890.283,55^5
1915	1.703.766,61^5	128.755,37	22.139,47	65.820,49^5	31.486,60	14.232,47^5	47.292,52^5	2.013.493,55	47.000,76	1.966.492,79
1916[1])	1.888.495,77^5	126.531,68	23.450,40^5	62.122,81^5	31.179.44^5	14.306,31^5	54.679,70	2.200.766,13^5	48.817,94	2.151.948,19^5

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

G. V.; R. V.

265. Bestrating en onderhoud van wegen, bruggen, havens en vaarten.

Pavage et entretien des rues, plantations, ponts, ports et canaux.

Jaar *Année*	Bestrating *Pavage*			Onderhoud der *Entretien des*			
	Uitgevoerde bestratingswerken *Surfaces pavées*	Kosten *Dépenses* Totaal *Totaux*	Kosten *Dépenses* waarvan terugbetaald door particulieren *dont remboursées par particuliers*	wegen en wandelplaatsen *rues, chemins et promenades publiques*	plantsoenen *plantations*	bruggen *ponts*	havens, vaarten, kaaimuren, sluizen *ports, bassins, canaux, écluses*
	M²						
1912	763,455	*f* 670,743.59^5	*f* 183,141.68^5	*f* 26,299.39^5	*f* 154,659.65	*f* 151,143.79	*f* 128,651.13
1913	777,068	708,438.18^5	84,842.37	27,123.59^5	118,279.37^5 [1]	211,352.39	120,431.24^5
1914	852,785	708,805.39 [2]	140,787.65^5	19,042.51^5	116,378.68^5	188,092.63 [3]	161,503,50 [4]
1915	902,804	679.701.92^5	70,444.09^5	22,613.24^5	126,987.66^5	152,311.84^5 [5]	116,540.14
1916 [6]	834,145	787,863.81	99,969.31	29,130.13	148,168.84	168,807.53	133,207.60

1) Nog uit te geven *f* 5782.93^5.
2) Idem „ 25000.—.
3) Idem „ 3052.20^5.
4) Nog uit te geven *f* 2775.—.
5) Idem „ 71587.23.
6) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

GERECHTELIJKE STATISTIEK

Voor uitvoeriger mededeelingen omtrent dit onderwerp wordt verwezen naar de publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

JUSTICE

Pour les renseignements plus détaillés voir les publications du Bureau Central de la Statistique.

266. CRIMINALITEIT DER GROOTE STEDEN. VERDEELING DER VEROORDEELDEN NAAR DE PLAATS WAAR DE STRAFBARE FEITEN WERDEN GEPLEEGD.

C. S. *Criminalité des grandes villes. Répartition des condamnés selon le lieu du délit.*

Jaar *Année*	Amsterdam		Rotterdam		's-Gravenhage *La Haye*		Utrecht		In het geheele Rijk [1]) *Dans le Royaume*	
	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*
	Wederspannigheid. *Résistance contre les personnes investies de l'autorité publique.*									
1911	139	24,1	33	7,6	40	14,1	27	22,4	1028	17,2
1912	196	33,5	60	13,6	48	16,5	17	13,9	1208	19,9
1913	200	33,8	48	10,6	61	20,5	24	19,4	1283	20,8
1914	146	24,2	36	7,7	51	16,6	23	18,3	1143	18,2
1915	121	19,7	25	5,2	32	10,1	19	14,8	907	14,2
	Openbare schennis der eerbaarheid. *Outrage publique à la pudeur.*									
1911	21	3,6	4	0,9	8	2,8	3	2,5	136	2,3
1912	40	6,8	19	4,3	9	3,1	5	4,1	158	2,6
1913	38	6,4	9	2,0	6	2,0	—	—	155	2,5
1914	30	5,0	11	2,4	8	2,6	2	1,6	173	2,8
1915	24	3,9	14	2,9	10	3,2	2	1,6	147	2,3
	Andere misdrijven tegen de zeden (artt. 242—249 W. v. S.). *Autres attentats aux moeurs.*									
1911	17	2,9	15	3,5	6	2,1	1	0,8	230	3,8
1912	13	2,2	20	4,5	9	3,1	6	4,9	238	3,9
1913	12	2,0	21	4,6	8	2,7	4	3,2	240	3,9
1914	17	2,8	20	4,3	13	4,2	1	0,8	217	3,5
1915	11	1,8	11	2,3	12	3,8	1	0,8	187	2,9
	Eenvoudige beleediging. *Outrage simple*									
1911	23	4,0	18	4,2	9	3,2	6	5,0	397	6,6
1912	33	5,6	16	3,6	12	4,1	4	3,3	436	7,2
1913	28	4,7	37	8,2	12	4,0	10	8,1	412	6,7
1914	45	7,5	54	11,6	15	4,9	7	5,6	503	8,0
1915	22	3,6	42	8,8	8	2,5	1	0,8	350	5,5

[1]) Inclusief verschillende niet in de vorige kolommen begrepen plaatsen en buitenland.
Inclus divers lieux non compris dans les colonnes précédentes et l'étranger.

VERVOLG. *Suite.*

Jaar *Année*	Amsterdam		Rotterdam		's-Gravenhage *La Haye*		Utrecht		In het geheele Rijk [1]) *Dans le Royaume*	
	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*
Verduistering (artt. 321—323 W. v. S.). *Détournement.*										
1911	105	18,2	79	18,3	58	20,4	17	14,1	566	9,5
1912	92	15,7	99	22,4	51	17,5	18	14,7	532	8,8
1913	88	14,9	79	17,4	55	18,4	19	15,4	502	8,1
1914	98	16,3	117	25,1	63	20,5	18	14,3	567	9,0
1915	77	12,6	114	23,9	43	13,6	14	10,9	538	8,4
Oplichting. *Escroquerie.*										
1911	24	4,2	13	3,0	8	2,8	2	1,7	132	2,2
1912	24	4,1	21	4,8	8	2,7	2	1,6	146	2,4
1913	23	3,9	28	6,2	6	2,0	1	0,8	127	2,1
1914	27	4,5	23	4,9	18	5,9	2	1,6	140	2,2
1915	16	2,6	16	3,4	7	2,2	1	0,8	103	1,6
Heling. *Recel.*										
1911	32	5,5	25	5,8	20	7,0	1	0,8	171	2,9
1912	21	3,6	58	13,1	10	3,4	1	0,8	223	3,7
1913	31	5,2	61	13,5	10	3,4	9	7,3	219	3,6
1914	42	7,0	50	10,7	7	2,3	3	2,4	211	3,4
1915	38	6,2	70	14,7	4	1,3	3	2,3	237	3,7
Mishandeling zonder zwaar lichamelijk letsel. *Coups et blessures, sans lésion grave.*										
1911	153	26,5	110	25,5	63	22,1	32	26,5	3051	51,0
1912	160	27,4	135	30,6	55	18,9	22	18,0	3192	52,6
1913	150	25,4	151	33,3	61	20,5	31	25,1	3275	53,1
1914	100	16,6	132	28,3	52	16,9	27	21,5	2966	47,3
1915	84	13,7	87	18,3	55	17,3	31	24,1	2534	39,6
Mishandeling van ambtenaren zonder zwaar lichamelijk letsel. *Coups et blessures envers functionnaires sans lésion grave.*										
1911	28	4,8	25	5,8	5	1,8	2	1,7	194	3,2
1912	33	5,6	39	8,8	16	5,5	—	—	228	3,8
1913	21	3,5	38	8,4	11	3,7	1	0,8	203	3,3
1914	20	3,3	33	7,1	19	6,2	1	0,8	199	3,2
1915	17	2,8	19	4,0	8	2,5	—	—	153	2,4

[1]) Inclusief verschillende niet in de vorige kolommen begrepen plaatsen en buitenland.
Inclus divers lieux non compris dans les colonnes précédentes et l'étranger.

VERVOLG. *Suite.*

Jaar *Année*	Amsterdam		Rotterdam		's-Gravenhage *La Haye*		Utrecht		In het geheele Rijk *Dans le Royaume*	
	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per *Sur* 100.000 inwoners *habitants*
Doodslag, moord en mishandeling met zwaar lichamelijk letsel of doodelijk gevolg. *Meurtre, assassinat et coups et blessures avec lésion grave.*										
1911	7	1,2	12	2,8	3	1,1	—	—	101	1,7
1912	14	2,4	11	2,5	1	0,3	—	—	119	2,0
1913	5	0,8	16	3,5	2	0,7	2	1.6	116	1,9
1914	6	1,0	11	2,4	7	2,3	1	0,8	140	2,2
1915	11	1,8	6	1,3	2	0,6	—	—	94	1,5
Eenvoudige diefstal. *Vol simple.*										
1911	234	40,5	181	42,0	112	39,4	54	42,2	2249	37,6
1912	263	45,0	219	49,6	111	38.1	34	27,8	2268	37,4
1913	245	41,4	254	56,1	89	29,8	31	25,1	2208	35,8
1914	252	41,8	255	54,7	81	26,4	41	32,6	2093	33,3
1915	267	43,6	319	67,0	112	35,3	48	37,3	2507	39,2
Gequalificeerde diefstal (artt. 311, 312 W. v. S.). *Vol qualifié.*										
1911	94	16,3	95	22,0	40	14,1	24	19,9	821	13,7
1912	103	17,6	123	27,9	49	16,8	14	11,5	847	14,0
1913	125	21,1	99	21,8	38	12,7	10	8,1	762	12,4
1914	107	17,8	96	20,6	32	10,4	15	11,9	848	13,5
1915	103	16,8	100	21,0	36	11,3	9	7,0	905	14,2
Vernieling (art. 350 al. 11 en 2 jº.—354 W. v. S.). *Destruction.*										
1911	18	3,1	20	4,6	6	2,1	4	3,3	714	11,9
1912	26	4,4	22	5,0	14	4,8	6	4,9	735	12,1
1913	24	4,1	36	7,9	17	5,7	6	4,9	816	13,2
1914	27	4,5	31	6,7	18	5,9	5	4,0	686	10,9
1915	32	5,2	23	4,8	12	3,8	3	2,3	654	10,2
Gezamenlijke veroordeelden wegens misdrijf (incl. Rijksbelastingovertredingen). *Total, incl. contraventions en matière d'impôts de l'état.*										
1911	1049	181,7	799	185,2	433	152,2	191	158,2	12490	209,0
1912	1241	212,3	1032	233,8	454	155,7	155	127,0	13158	216,8
1913	1181	199,6	1056	233,0	424	142,2	181	146,4	12886	209,1
1914	1051	174,5	1050	225,4	470	153,0	162	128,8	12374	197,2
1915	975	159,1	1039	218,1	402	126,7	158	122,9	13349	208,8

ANDERE ONDERWERPEN.

AUTRES MATIÈRES.

267. Aantal kiezers in de kiesdistricten Amsterdam I—IX.

G. V. *Nombre des électeurs dans les quartiers électoraux Amsterdam I—IX.*

Jaar *Année*		Kiesdistricten *Quartiers électoraux* I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Totaal *Totaux*
Tweede Kamer *Chambre des Députés*	1912	5169	5002	15496	4691	15282	5943	5126	5313	21287	83309
	1913	5184	5041	16516	4733	16136	6048	5237	5641	22557	87093
	1914	5196	5128	17108	4597	16627	6052	5307	5782	23225	89022
	1915	5558	5603	18172	4825	18004	6476	5784	6468	24967	95857
	1916	5841	5496	18887	4813	19453	6582	5668	6976	25942	99658
Provinciale Staten *Conseil provincial*	1912	5160	4998	15459	4681	15214	5924	5112	5299	21227	83074
	1913	5160	5027	16415	4713	16038	6002	5210	5622	22427	86614
	1914	5184	5122	17052	4590	16580	6039	5292	5770	23170	88799
	1915	5546	5593	18134	4818	17959	6458	5769	6459	24916	95652
	1916	5832	5483	18841	4810	19394	6567	5650	6966	25907	99450
Gemeenteraad *Conseil municipal*	1912	5115	4929	15357	4625	15056	5808	4980	5158	20985	82013
	1913	5031	4925	16190	4621	15622	5831	4916	5322	21850	84308
	1914	5114	5053	16902	4514	16328	5917	5110	5575	22803	87316
	1915	5485	5534	18031	4752	17768	6361	5635	6306	24664	94536
	1916	5779	5410	18716	4759	19201	6458	5510	6806	25637	98276

268. Aantal kiezers naar de redenen van plaatsing op de kiezerslijsten in de kiesdistricten Amsterdam I—IX.

G. V. *Electeurs, répartis selon les causes de l'inscription sur les listes électorales des quartiers électoraux Amsterdam I—IX.*

Jaar *Année*	Belasting-kiezers *Paiement de la cote d'un des impôts directs de l'Etat*	Huurkiezers *Loyer*	Loonkiezers *Salaire*	Spaarkiezers *Epargne*	Examenkiezers *Examen*	Totaal *Totaux*
1912	82305	263	311	190	240	83309
1913	84591	710	1096	290	406	87093
1914	87457	408	570	268	319	89022
1915	94746	290	370	229	222	95857
1916	98471	298	449	209	231	99658

269. Aantal kiezers voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Nombre des électeurs pour la Chambre de Commerce.

Jaren *Années*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*	Jaren *Années*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*
1911/12	1856	1914/15	2467
1912/13	1955	1915/16	2467
1913/14	1955	1916/17	2610

270. Aantal kiezers voor de Kamers van Arbeid.

G. V.

Nombre des électeurs pour les Conseils du travail.

Kamers van Arbeid voor de *Conseils du travail pour*	1912		1913		1914		1915		1916	
	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*
Bouwbedrijven . . . . *l'industrie du bâtiment*	881	4075	1086	4974	930	4472	1217	5873	1320	6859
Metaal- en houtbewerking. . . *les industries en métaux et en bois*	653	4899	757	5929	675	5112	831	6736	912	7531
Confectiebedrijven. . . . . . . *l'ind. de l'habillem. et de la toil.*	451	2433	543	2773	474	2531	613	3315	685	3852
Voedings- en genotmiddelen. . *la fabrication d'aliments*	917	5527	1015	5645	940	5609	1121	6407	1212	6931
Tabaksindustrie. . . . . *l'industrie de tabac*	113	1017	93	402	107	1028	111	933	119	1191
Drukkersbedrijven. . . . . . . *l'imprimerie*	315	2125	358	2242	333	2193	402	2549	430	2749
Handels-, crediet- en verzekeringswezen . . . . *le commerce, le crédit et l'assurance*	3560	7641	4208	9409	3626	8035	4700	10677	5121	12202
Brillantnijverheid . . . . *l'industrie du diamant*	142	1228	184	1351	137	1229	210	1445	220	1706
Logement en koffiehuishoudersbedrijf . . . . *les hôtels et cafés-restaurants*	338	825	479	1028	349	743	575	1332	642	1641
Kleinhandel. . . . . *le commerce en détail*	1538	3264	1771	3698	1589	3456	2000	4428	2197	5221

271. VERKIEZINGEN VOOR DE TWEEDE KAMER, DE PROVINCIALE STATEN EN DEN GEMEENTERAAD.

G. V. *Elections pour la Chambre des députés, le Conseil provincial et le Conseil municipal.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*			Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour*		
		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*
I	1912	5169	5160	5115	—	—	—	—
	1913	5184	5160	5031	13 Juni 23 „ 17 „ 25 „ 7 Juli	— — 3898 3794 *) —	3491 3412 *) — — —	— — — — 2861
	1914	5196	5184	5114	—	—	—	—
	1915	5558	5546	5485	8 Juli	—	—	2527
	1916	5841	5832	5779	19 Juni 27 „	— —	2819 2804 *)	— —
II	1912	5002	4998	4929	—	—	—	—
	1913	5041	5027	4925	13 Juni 23 „ 17 „ 25 „ 7 Juli 22 „ 29 „	— — 3866 3647 *) — 3332 2747 *)	3464 3740 *) — — — — —	— — — — 3214 — —
	1914	5128	5122	5053	—	—	—	—
	1915	5603	5593	5534	8 Juli 16 „	— —	— —	2625 *) 3078
	1916	5496	5483	5410	19 Juni 27 „	— —	2382 2746 *)	— —
III	1912	15496	15459	15357	—	—	—	—
	1913	16516	16415	16190	13 Juni 17 „ 7 Juli 24 „ 4 Nov. 11 „	— 12785 — 9254 10044 12797 *)	12308 — — — — —	— — 9989 — — —
	1914	17108	17052	16902	—	—	—	—
	1915	18172	18143	18031	8 Juli	—	—	11071
	1916	18887	18841	18716	19 Juni 27 „	— —	10334 9293 *)	— —

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*

VERVOLG. *Suite.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*			Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour*		
		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*
IV	1912	4691	4681	4625	—	—	—	—
	1913	4733	4713	4621	13 Juni 17 „ 7 Juli 17 „	— 3784 — —	3632 — — —	— — 3284 3494 *)
	1914	4597	4590	4514	15 October 1)	—	—	—
	1915	4825	4818	4752	8 Juli	—	—	2861
	1916	4813	4810	4759	4 April 19 Juni 27 „	— — —	1089 2418 2516 *)	— — —
V	1912	15282	15214	15056	—	—	—	—
	1913	16136	16038	15622	13 Juni 23 „ 17 „ 25 „ 7 Juli 17 „ 21 October 28 „	— — 12796 10565 *) — — — —	12043 12268 *) — — — — 8454 8008 *)	— — — — 9867 9987 *) — —
	1914	16627	16580	16328	30 Juni 7 Juli	—	8157 7967 *)	—
	1915	18004	17959	17768	8 Juli	—	—	8516
	1916	19453	19394	19201	5 Mei 19 Juni 27 „	— — —	— 9773 11417 *)	3834 — —
VI	1912	5943	5924	5808	6 Juni 14 „	— —	3225 3617 *)	— —
	1913	6048	6002	5831	13 Juni 17 „ 7 Juli 22 „ 29 „	— 4865 — 3844 3792 *)	4530 — — — —	— — 3263 — —
	1914	6052	6039	5917	—	—	—	—
	1915	6476	6458	6361	18 Mei 8 Juli	— —	— —	— 1) 3396
	1916	6582	6567	6458	27 Maart 19 Juni 27 „	— — —	— 1) 3704 3918 *)	— 1) — —

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*
1) Geen stemming; de candidaat werd bij enkele candidaatstelling tot lid gekozen.

VERVOLG. *Suite.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*			Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour*		
		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*
VII	1912	5126	5112	4980	—	—	—	—
	1913	5237	5210	4916	13 Juni	—	4026	—
					23 „	—	4231 *)	—
					17 „	4377	—	—
					25 „	4417 *)	—	—
					7 Juli	—	—	3456
					17 „	—	—	3390 *)
	1914	5307	5292	5110	28 Augustus	—	— [1]	—
	1915	5784	5769	5635	8 Juli	—	—	3111 *)
					16 „	—	—	3345
	1916	5668	5650	5510	27 Maart	—	— [1]	—
					19 Juni	—	2968	—
					27 „	—	3392 *)	—
VIII	1912	5313	5299	5158	25 Juni	—	—	3147
					2 Juli	—	—	3071 *)
	1913	5641	5622	5322	13 Juni	—	4227	—
					23 „	—	4407 *)	—
					17 „	4511	—	—
					25 „	4557 *)	—	—
					7 Juli	—	—	3639
					17 „	—	—	3560 *)
	1914	5782	5770	5575	—	—	—	—
	1915	6468	6459	6306	8 Juli	—	—	3501 *)
					16 „	—	—	3742
	1916	6976	6966	6806	19 Juni	—	3542	—
					27 „	—	4056 *)	—
IX	1912	21287	21227	20985	—	—	—	—
	1913	22557	22427	21850	13 Juni	—	17037	—
					13 „	—	17158 *)	—
					17 „	17525	—	—
					25 „	17187 *)	—	—
					7 Juli	—	—	13852
	1914	23225	23170	22803	—	—	—	—
	1915	24967	24916	24664	8 Juli	—	—	13525 *)
					16 „	—	—	15243
					28 October	13439	—	—
	1916	25942	25907	25637	19 Juni	—	14520	—
					27 „	—	15403 *)	—

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*

[1] De candidaat werd bij enkele candidaatstelling tot lid gekozen.

272. Verkiezingen voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken en de Kamers van Arbeid.

G. V. *Elections pour la Chambre de commerce et les Conseils du travail*

Kamer *Chambre ou Conseil*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*		Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen *Nombre des voix exprimées*	
	Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*		Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*
Kamer van Koophandel *Chambre de commerce*					
1910	1856		31 Jan.	106	
1912	1955		25 Nov.	} 338 459	
1914	2467		15 Juni 20 Juli 23 Nov. 28 Dec.	541 602 *) 729 713 *)	
1916	2610		21 Nov.	572	
Kamers van Arbeid *Conseils du travail*					
Bouwbedrijven *Ind. du bâtiment*					
1909	819	3663	19 Maart	99	185
1914	1086	4974	27 „ 7 April 26 Juni	73 — 54	193 153 *) 85
Metaal- en houtbewerking *Ind. en métaux et en bois*					
1909	557	4172	16 Maart 30 „ 2 Juli 13 „	13 22 *) 18 44 *)	257 — — —
1913	653	4899	4 Maart	44	—
1914	757	5929	24 „ 7 April	27 15 *)	209 234 *)
Confectiebedrijven *Ind. de l'habillement*					
1909	402	1977	16 Maart 30 „	33 —	140 166 *)
1912	451	2433	5 Jan. 16 „	18 —	116 180 *)
1914	543	2773	24 Maart	30	214
Voedings- en genotmiddelen *Fabr. d'aliments*					
1909	778	4727	16 Maart 2 Juli	7 —	549 391 *)
1914	1015	5645	24 Maart 7 April	115 70 *)	635 —

VERVOLG. *Suite.*

Kamer *Chambre ou Conseil*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*		Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen *Nombre des voix exprimées*	
	Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*		Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*
Tabaksindustrie *Ind. de tabac*					
1909	111	1015	16 Maart	34	193
1914	93	402	24 „	25	58
Drukkersbedrijven *Imprimerie*					
1909	267	1877	19 Maart 30 „	36 15 *)	445 —
1911	284	2056	17 October	—	528
1914	358	2242	27 Maart	37	540
Handels-, crediet- en verzekeringswezen *Commerce, crédit, assur.*					
1910	2530	6153	19 April 15 Juli	29 —	166 157
Brillantnijverheid *Ind. du diamant*					
1910	102	1306	11 October	12	31
Logement- en koffiehuishoudersbedrijf *Hotels, cafés-restaurants*					
1911	314	749	19 April	19	26
1916	642	1641	28 Juli 15 Dec.	12 —	82 41
Kleinhandel *Commerce en détail*					
1909	1034	2736	19 Maart 30 „ 30 „ 2 Juli	11 31 *) — 21	63 — 104 *) —
1914	1771	3698	27 Maart	118	125

*) Herstemming. *2me. tour de scrutin.*

M. M.

273. BEZOEK AAN DE MUSEA EN DEN HORTUS BOTANICUS.
Visites aux musées et au Jardin Botanique.

Jaar *Année*	Rijksmuseum *Musée de l'Etat*	Stedelijk museum *Musée municipal* / Geschiedk. medisch pharm. museum	Sophia Augusta-stichting	Museum Fodor	Museum Willet-Holthuijsen	Vondel-museum	Stichting Amstelkring	Veiligheids-museum	Nederlandsch Schoolmuseum	Hortus Botanicus	Rembrandt-huis
1912	304.312	± 75.000	630	800	402	462	1220	?	4876	4914	—
1913	296.636	„ 75.000	998	639	1208	485	1123	?	4745	3602	—
1914	242.741	„ 75.000	998	408	957	393	1123	6817	4864	3221	—
1915	194.492	„ 75.000	998	304	1385	409	885	13123	5583	4439	—
1916	175.428	„ 75.000	230	293	1141	296	949	12045	5228	4264	812

274. Bezoek aan de universiteits-bibliotheek.

M. U. B. *Visites à la Bibliothèque de l'Université.*

Jaar *Année*	Bureau *Bureau*	Leeszaal *Salle de lecture*	Studiezaal *Salle d'étude*	Bibliotheca Rosenthaliana	Des avonds *Le soir*	Totaal *Totaux*
1912	30677		34770	2011	9549	77469 [1])
1913	30202		35539	2268	8334	76828 [1])
1914	28252		34819	2595	8329	74388 [1])
1915	37451		47158	2508	9431	96957 [1])
1916	31846		43710	1803	9600	87255 [1])

[1]) Waaronder 462, 485, 393, 409, 296 aan het Vondelmuseum.
Dont 462, 485, 393, 409, 296 au Musée Vondel.

275. Geraadpleegde en uitgeleende boeken, handschriften en kaarten aan de universiteits-bibliotheek.

M. U B. *Livres, manuscrits et cartes consultés et prêtés à domicile à la Bibliothèque de l'Université.*

Jaar *Année*	Boeken *Livres*		Handschriften *Manuscrits*		Kaarten *Cartes*		Totaal *Totaux*	
	Geraad-pleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*	Geraad-pleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*	Geraad-pleegd *Consultées*	Uitgeleend *Prêtées à domicile*	Geraad-pleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*
1912	158811	21919	2603	1031	285	184	161729	23134
1913	177647	22068	1924	262	403	99	179974	22429
1914	204194	23828	2124	229	532	76	206850	24133
1915	242650	26641	2498	113	221	33	245369	26787
1916	214545	24607	2039	413	158	3	216742	25023

276. Universiteits-bibliotheek en overige bibliotheken.

Bibliothèque de l'Université et autres bibliothèques.

Bibliotheken *Bibliothèques*	Aantal werken aanwezig op 31 Dec. 1916 *Nombre des ouvrages au 31 déc. 1916*			In 1916	
	Boek-werken *Livres*	Tijd-schriften *Périodiques*	Brochures, pamfletten, etc. *Brochures, pamphlets etc.*	Bezoeken *Visites*	Uitgeleende boeken *Livres prêtés*
Universiteits-bibliotheek	953.200	3.100	87.500	87.255	24.607
Kon. Academie van Wetensch. .	—	—	—	344	1.320
's Rijks Prenten-kabinet	13.995	62	—	1.304	—
Mij. Tot Nut van 't Algemeen .	12.000	45	687	15.321	23.848
Centraal Bur. v. Sociale Adviezen	22.000	—	—	172	2.370
Museum Willet-Holthuyzen . . .	4.095	—	—	722	345
Vereen. St.-Vincentius à Paulo .	9.422	48	—	?	143.707
Koning Willemshuis	1.676	32	—	617	6.747
Ons Huis	4.441	389	—	11.590	19.150
Ons Huis buiten de Muiderpoort	2.500	—	—	?	16.347
Ooster-Speeltuin	2.480	190	—	?	16.137

277. Openbare Vermakelijkheden.

Spectacles.

Toegangsbewijzen *Billets d'entrée*	Schouwburgen, enz. *Théâtres, etc.*	Variétés *Variétés*	Bioscopen *Cinématographes*	Totaal *Totaux*
tot en met 10 cent *jusqu'à 10 ct. inclusivement* . . .	147.310	35.500	750.773	933.583
11—25 „ *11—25* „	456.810	105.838	1.774.162	2.336.810
26—50 „ *26—50* „	794.014	78.448	898.440	1.770.902
51—75 „ *51—75* „	437.522	22.684	253.325	713.531
76—100 „ *76—100* „	286.494	21.650	98.294	406.438
f 1.01—*f* 1.50.	297.967	7.172	22.250	327.389
meer dan *f* 1.50 *au-dessus de f 1.50*.	334.499	600	—	335.099
Totaal — *Totaux*	2.754.616	271.892	3.797.244	6.823.752
Belastbaar bedrag *Revenu imposable*	*f* 2.283.801,80	*f* 85.536,20	*f* 975.100,91	*f* 3.344.438,91
Percentage *Taux*	5 %	10 %	15 %	—
Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*.	„ 114.190,18[5]	„ 8.553,61	„ 146.265,33[5]	„ 269.009,13

278. WERKZAAMHEID DER BUREAU'S VOOR RECHTSKUNDIGE HULP AAN ON- EN MINVERMOGENDEN IN 1916.
Travaux des bureaux d'assistance juridique gratuite en 1916.

Aanwijzing	Aantal nieuw aangebrachte zaken behandeld door: *Nombre des nouvelles affaires traitées par les quatre bureaux suivants*				Désignation
	Bureau voor Rechtsk. hulp aan on- en minvermogenden	Amsterd. Bestuurdersbond	„OnsHu is"	Vereeniging „Samenwerking"	
Coll. arbeidsovereenkomst	—	—	—	—	Contrat collectif du travail.
Overige zaken betreffende de wet op de arbeidsovereenkomst	2618	797	37	8	Autres affaires concernant la loi sur le contrat du travail.
Arbeidscontract voor scheepsgezellen	17	—	—	—	Contrat du travail pour les marins.
Huwelijksrecht	91	36	28	6	Mariage.
Echtscheiding en scheiding van tafel en bed	316	89	52	26	Divorce et séparation de corps.
Levensonderhoud	328	70	22	6	Obligation alimentaire.
Testament en erfrecht	466	24	80	45	Succession et testament.
Wet op het vaderschap	41	—	5	1	Loi sur la paternité.
Burgerrechterlijke kinderwetten	156	23	10	8	Lois civiles sur la protection de l'enfance.
Strafrechterlijke kinderwetten	3	4	—	—	Lois pénales pour les enfants
Huur	850	470	73	28	Louage.
Faillissement	27	11	7	2	Faillite.
Overige zaken van civielen aard	1945	631	93	68	Autres affaires civiles.
Kiesrecht	—	2	—	—	Suffrage.
Ongevallenwet en Beroepswet	86	143	15	3	Loi sur les accidents du travail.
Invaliditeitswet	74	26	9	4	Loi sur l'invalidité.
Arbeidswetgeving en Hinderwet	—	2	—	1	Code du travail. Loi sur la surveillance des établissements classés comme dangereux.
Woningwet, Gezondheidswet en Gem. Bouwverordening	—	—	—	1	Loi sur les habitations; loi sur la santé publique; permis de constructions municipaux.
Leerplichtwet	3	—	—	—	Loi sur l'enseignement obligatoire.

VERVOLG. *Suite.*

Aanwijzing	Aantal nieuw aangebrachte zaken behandeld door: *Nombre des nouvelles affaires traitées par les quatre bureaux suivants*				Désignation
	Bureau voor Rechtsk. hulp aan on- en minver-mogenden	Amsterd. Bestuurders-bond	„Ons Huis"	Vereen. „Samen-werking"	
Armbestuur en Armenzorg....	11	—	—	1	Assistance aux pauvres.
Militaire wetten..............	84	64	8	4	Lois militaires.
Belastingen...................	63	934	12	9	Impôts.
Andere rijkswetten (geen strafz.)	12	—	7	9	Autres lois (excl. les affaires criminelles).
Andere prov.. gem. en waterschapsverord. (geen strafzaken)	2	—	—	1	Autres décrets municipaux etc. (excl. les affaires criminelles).
Strafzaken (alle behalve de genoemde)..................	194	92	21	10	Affaires criminelles (excl. celles mentionnées ci-dessus).
Vereenigingszaken............	3	—	3	—	Affaires syndicales.
Zieken- en andere fondsen....	10	—	4	2	Caisses d'assistance en cas de maladie et autres.
Diversen.......................	137	—	68	9	Autres.
Totaal.....	7537	3418	554	252	Totaux.

Van de 100 behandelde zaken betroffen:
Pourcent des affaires traitées:

Wet op de arbeidsovereenkomst	34.7	23.3	6.7	3.2	Loi sur le contrat du travail.
Huwelijk en echtscheiding....	5.4	3.7	14.4	12.7	Mariage et dissolution du mariage.
Levensonderhoud.............	4.4	2.0	4.0	2.4	Obligation alimentaire.
Testament en erfrecht........	6.2	0.7	14.4	17.9	Succession et testament.
Huur...........................	11.3	13.7	13.2	11.1	Louage.
Ongevallen- en invaliditeitswet	2.1	4.9	4.3	2.8	Lois sur les accidents du travail et sur l'invalidité.
Militaire wetten..............	1.1	1.9	1.4	1.6	Lois militaires.
Belastingen....................	0.8	27.3	2.2	3.6	Impôts.
Strafzaken.....................	2.6	2.7	3.8	4.0	Affaires criminelles.

279. Werkzaamheden van het Amsterdamsch Comité tot hulpverleening aan slachtoffers van den watersnood in Noord-Holland, januari 1916.

Travaux du Comité amsterdamois d'assistance aux victimes de l'inondation dans l'Hollande septentrionale, janvier 1916.

Plaats van herkomst *Lieu d'habitation*	Totaal aantal personen en gezinnen, waarmee het Comité in aanraking is geweest. *Nombre des cas dont le Comité s'est occupé*			
	Gezinnen *Familles*		Eenloopenden *Personnes seules*	Totaal aantal personen *Totaux*
	Aantal *Nombre*	Personen *Personnes*		
Landsmeer	229	1012	98	1110
Oostzaan	136	615	73	688
Ilpendam	47	194	24	218
Nieuwendam	52	249	8	257
Zunderdorp	40	169	10	179
Broek in Waterland	33	134	15	149
Watergang	29	116	16	132
Buiksloot	30	148	14	162
Ransdorp	19	95	7	102
Volendam	17	89	7	96
Zaandam	13	49	5	54
Monnikendam	6	28	5	33
Schouw	6	21	3	24
den Ilp	5	17	2	19
Holysloot	5	23	—	23
Purmerend	4	16	—	16
Anna Paulowna	—	—	3	3
Schellingwoude	2	6	—	6
Zuiderwoude	1	3	1	4
Broekermeer	2	10	—	10
Uitdam	1	8	1	9
Durgerdam	1	9	—	9
Buiksloterham	1	4	—	4
Onbekend *Inconnu*	4	13	12	25
Te zamen *Ensemble*	683	3028	304	3332

Totale uitgaven. *Dépenses totales.*

Inrichting der tehuizen, verhuizingen en transporten *Installation des refuges, déménagements, transport.*	f 4.745,57[1]
Verpleging in de 5 tehuizen *Traitement dans les 5 refuges*	„ 30.942,78
Inventaris der tehuizen *Inventaire des refuges*	„ 3.795,58
Verpleging in het Armenhuis, Diaconiegestichten, Superfosfaatfabriek e. a. *Traitement dans quelques hospices etc.*	„ 940,15
Onderstand in geld *Secours en argent*	„ 26.209,36
Onderstand en kleeding *Secours en vêtements*	„ 18.451,54[5]
Verdere onderstand in natura *Autres secours en nature*	„ 123,45
Bijgepaste woninghuur *Suppléments aux loyers*	„ 4.953,49
Geneeskundige behandeling en ziekenverpleging *Traitement de malades*	„ 5.269,09
Diversen *Diverses*	„ 2.125,67
Totaal *Totaux*	f 97.556,69

Mededeelingen N°. 20	De gewone ontvangsten en uitgaven der Gemeente 1900—1905	.	*f* 0.25
" " 34	" " " " " 1880—1908	.	" 0.25
" " 21	Statistiek van het loon der vaste werklieden in dienst der Gemeente		" 0.25
" " 35	Prijzen van levensmiddelen		" 0.20
" " 50	Kleinhandelsprijzen van levensbehoeften te Amsterdam sedert 1913, benevens indexcijfers dier prijzen		" 0.10
" " 42	Overzicht van de scheepvaart en den aanvoer van de voornaamste stapelartikelen in de haven van Amsterdam		" 0.25
" " 43	Amsterdam in demographisch en hygiënisch opzicht		" 0.25
" " 46	Catalogus van boeken en brochures aanwezig in de administratieve Bibliotheek en de Bibliotheek van het Bureau van Statistiek. Afl. I: Zuigelingenbescherming en zuigelingensterfte		" 0.15
" " 48	Sterfte aan mazelen in Amsterdam (in de jaren 1909, 1910 en 1911), door B. H. Sajet, arts en J. v. Gelderen		" 0.30
Statistisch Zakboekje	1897, 1901, 1903, 1905, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916 en 1917		" 0.25

Publications du Bureau de Statistique

EN VENTE CHEZ

JOHANNES MÜLLER à Amsterdam.

Bulletins mensuels 1895—1916, année 1895—1907 *fl* 1.—; 1908—1916	*fl* 1.50
" hebdomadaires 1897—1916, année 1897—1900 *f* 1.—; 1901—1916	" 1.50
Statistique provisoire 1904	" 0.25
Annuaire statistique 1895	" 2.50
" " 1896	" 2.50
" " 1897	" 2.87
" " 1898	" 3.15
" " 1899	" 3.35
" " 1900	" 3.70
" " 1901 et 1902, tome premier	" 1.70
" " 1901 " 1902, " second	" 1.90
" " 1903 " 1904, " premier	" 2.—
" " 1903 " 1904, " second	" 1.60
" " 1905—1909 tome premier	" 2.25
" " 1905—1909 " second	" 2.—
" " 1909—1911 tome premier	" 2.—
" " 1909—1911 " second	" 1.80
" " 1912 et 1913	" 2.—
" " 1914 et 1915	" 2.—
Communications statistiques N°. 1 et 3 Chômage . . . *fl* 0.15 et	" 0.40
" " " 2 Impôt municipal sur le revenu 1892/3—1893/4	" 0.50
" " " 4 " " " " " 1894/5—1895/6	" 0.40
" " " 7 " " " " " 1896/7—1897/8	" 0.40
" " " 13 " " " " " 1898/9—1901/2	" 0.50
" " " 23 " " " " " 1902/3—1904/5	" 0.40
" " " 30 " " " " " 1905/6—1906/7	" 0.40
" " " 39 " " " " " 1907/8—1908/9	" 0.50
" " " 45 " " " " " 1909/10—1910/11	" 0.30
" " " 47 " " " " " 1911—1912	" 0.30
" " " 49 " " " " " 1912/13—1913/14	" 0.35
" " " 5 Population 1899	" 0.35
" " " 6 " 1900	" 0.25
" " " 8 " 1901	" 0.25
" " " 9 " 1902	" 0.25
" " " 11 " 1899—1903	" 0.30
" " " 12 " 1899—1904	" 0.30

Communications statistiques	N°. 16	Population 1899—1905	*fl* 0.30
„ „	„ 24	„ 1899—1907	„ 0.30
„ „	„ 33	„ 1880—1909, première partie (Europe)	„ 3.—
„ „	„ 40	„ 1880—1909, seconde partie (Autres parties du monde)	
„ „	„ 14	Statistique provisoire 1905	„ 0.40
„ „	„ 17	„ „ 1906	„ 0.40
„ „	„ 22	„ annuelle 1907	„ 0.40
„ „	„ 28	„ „ 1908	„ 0.40
„ „	„ 29	„ „ 1909	„ 0.40
„ „	„ 32	„ „ 1910	„ 0.40
„ „	„ 37	„ „ 1911	„ 0.40
„ „	„ 41	„ „ 1912	„ 0.40
„ „	„ 15	L'Assistance à Amsterdam 1904—1905	„ 0.75
„ „	„ 25	„ „ 1906—1907	„ 0.75
„ „	„ 44	„ „ 1908—1910	„ 0.75
„ „	„ 18	Enseignement public et privé 1903—1904	„ 0.50
„ „	„ 27	„ „ „ „ 1905—1907	„ 0.50
„ „	„ 36	„ „ „ „ 1908—1910	„ 0.75
„ „	„ 20	Recettes et dépenses ordinaires de la ville 1900—1905	„ 0.25
„ „	„ 34	„ „ „ „ „ „ „ 1880—1908	„ 0.25
„ „	„ 21	Statistique des salaires des ouvriers au service de la Ville d'Amsterdam	„ 0.25
„ „	„ 26	Mortalité par cancer à Amsterdam pendant les périodes 1862/67, 1872/77, 1886/91, 1897/1902	„ 0.25
„ „	„ 35	Prix des vivres à Amsterdam	„ 0.20
„ „	„ 43	Amsterdam au point de vue démographique et hygiénique	„ 0.25
„ „	„ 46	Catalogue de livres et brochures de la Bibliothèque Administrative et de la Bibliothèque du Bureau de Statistique. 1e Livr. Protection des nourrissons et mortalité infantile	„ 0.25
Amsterdam, sa vie économique et sociale, ses institutions hygiéniques et philanthropiques			„ 0.75

Statistische Mitteilungen	N°. 19	Kindersterblichkeit besonders in den Niederlanden, bearbeitet von Prof. Dr. R. H. SALTET und Dr. PH. FALKENBURG	*f* 1.—
„ „	„ 31	Verzeichnis der in der Statistischen Abteilung der Intern. Hyg. Ausstellung Dresden 1911 vom Statistischen Amt vorgeführten graphischen Darstellungen nebst erläuterndem Zahlenmaterial	„ 0.20
„ „	„ 38	Reproduktion der wichtigsten graphischen Darstellungen von dem Statistischen Amt Amsterdams vorgeführt auf der Intern. Hyg. Ausstellung Dresden 1911 nebst erläuterndem Zahlenmaterial	„ 1.—

Statistical Communications	N° 42	Review of the navigation and the principal articles imported and warehoused at the port of Amsterdam.	*f* 0.25

STATISTISCH JAARBOEK

DER

GEMEENTE AMSTERDAM

UITGEGEVEN DOOR

HET BUREAU VAN STATISTIEK DER GEMEENTE

14DE JAARGANG

1917.

ANNUAIRE STATISTIQUE

DE LA

VILLE D'AMSTERDAM

PUBLIÉ PAR

LE BUREAU MUNICIPAL DE STATISTIQUE

14IÈME ANNÉE

1917.

1919.
JOHANNES MÜLLER
AMSTERDAM.

Prijs f 3.—

Uitgaven van het Bureau van Statistiek

TE VERKRIJGEN BIJ

JOHANNES MÜLLER, Amsterdam.

Statistische Maandberichten over 1895—1917, per jaargang 1895—1907 *f* 1.—; 1908—1917.		*f* 1.50
„ Weekberichten „ 1897—1917, „ „ 1897—1900 *f* 1.—; 1901—1917.		„ 1.50
Voorloopige jaarcijfers 1904		„ 0.25
Statistisch Jaarboek 1895		„ 2.50
„ „ 1896		„ 2.50
„ „ 1897		„ 2.87[5]
„ „ 1898		„ 3.15
„ „ 1899		„ 3.35
„ „ 1900		„ 3.70
„ „ 1901 en 1902, eerste helft		„ 1.70
„ „ 1901 en 1902, tweede „		„ 1.90
„ „ 1903 en 1904, eerste „		„ 2.—
„ „ 1903 en 1904, tweede „		„ 1.60
„ „ 1905—1909, eerste helft.		„ 2.25
„ „ 1905—1909, tweede „		„ 2.—
„ „ 1909—1911, eerste „		„ 2.—
„ „ 1909—1911, tweede „		„ 1.80
„ „ 1912 en 1913		„ 2.—
„ „ 1914 „ 1915		„ 2.—
Mededeelingen Nº.	1 en 3	De werkloosheid *f* 0.15 en „ 0.40
„ „	2	Inkomstenbelasting 1892/3—1893/4 „ 0.50
„ „	4	„ 1894/5—1895/6 „ 0.40
„ „	7	„ 1896/7—1897/8 „ 0.40
„ „	13	„ 1898/9—1901/2 „ 0.50
„ „	23	„ 1902/3—1904/5 „ 0.40
„ „	30	„ 1905/6—1906/7 „ 0.40
„ „	39	„ 1907/8—1908/9 „ 0.50
„ „	45	„ 1909/10—1910/11 „ 0.30
„ „	47	„ 1911—1912 „ 0.30
„ „	49	„ 1912/13—1913/14 „ 0.35
„ „	52	„ 1914/15. „ 0.50
„ „	5	Bevolkingsstatistiek 1899 „ 0.35
„ „	6	„ 1900 „ 0.25
„ „	8	„ 1901 „ 0.25
„ „	9	„ 1902 „ 0.25
„ „	11	„ 1899—1903 „ 0.30
„ „	12	„ 1899—1904 „ 0.30
„ „	16	„ 1899—1905 „ 0.30
„ „	24	„ 1899—1907 „ 0.30
„ „	10	De toestand der nijverheid te Amsterdam in 1816 „ 0.25
„ „	14	Voorloopige jaarcijfers 1905 „ 0.40
„ „	17	„ „ 1906 „ 0.40
„ „	22	Jaarcijfers 1907 „ 0.40
„ „	28	„ 1908 „ 0.40
„ „	29	„ 1909 „ 0.40
„ „	32	„ 1910 „ 0.40
„ „	37	„ 1911 „ 0.40
„ „	41	„ 1912 „ 0.40
„ „	15	Armenzorg 1904 en 1905 „ 0.75
„ „	25	„ 1906 en 1907 „ 0.75
„ „	44	„ 1908, 1909 en 1910 „ 0.75
„ „	51	„ 1914 en 1915. „ 1.25
„ „	18	Openbaar en Bijzonder onderwijs 1903 en 1904 „ 0.50
„ „	27	„ „ „ „ 1905—1907 „ 0.50
„ „	36	„ „ „ „ 1908—1910 „ 0.75

STATISTISCH JAARBOEK

DER

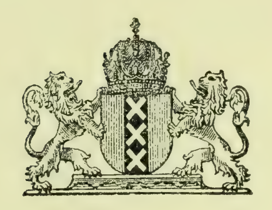
GEMEENTE AMSTERDAM

UITGEGEVEN DOOR

HET BUREAU VAN STATISTIEK DER GEMEENTE

14DE JAARGANG

1917.

ANNUAIRE STATISTIQUE

DE LA

VILLE D'AMSTERDAM

PUBLIÉ PAR

LE BUREAU MUNICIPAL DE STATISTIQUE

14IÈME ANNÉE

1917.

1919.

JOHANNES MÜLLER

AMSTERDAM.

De 14de jaargang van het „Statistisch Jaarboek," welke in hoofdzaak gegevens bevat over de jaren 1913—1917, verschijnt een paar maanden later dan vorige jaargangen als gevolg van het feit, dat zoowel de gemeenterekening over het jaar 1917 als het verslag over den toestand der gemeente in dat jaar, waaruit vele gegevens moesten worden geput, eerst resp. in October en November jl. werden gepubliceerd. Bovendien heeft de aanvulling der tot dusver opgenomen gegevens met verschillende nieuwe, die noodig werden geacht om het overzicht van den toestand der gemeente en haar ingezetenen zoo volledig mogelijk te maken, tot eenige vertraging geleid.

Deze nieuwe gegevens betreffen in hoofdzaak de rechtspraak en wel de justitieele en crimineele statistiek, die van de toepassing der kinderwetten, het gevangeniswezen en de faillissementen (tabellen 291—316) en voorts den arbeid, met name den omvang van den fabrieksarbeid, de bedrijvigheid in de haven en in de bouwvakken, de vakvereenigingen, werkstakingen en uitsluitingen (tabellen 257, 259, 264, 265, 270 en 271).

Verder zijn verschillende hoofdstukken aangevuld met gegevens omtrent nieuwe gemeentediensten (woningbeurs, girokantoor, centrale keuken, volkstuinen) en met nieuw verkregen gegevens, welke gedeeltelijk in den loop van het jaar reeds elders waren gepubliceerd. Van de laatste zijn de voornaamste de volgende:

In het hoofdstuk *„Woning- en Bouwstatistiek"* zijn gegevens opgenomen omtrent het woningonderzoek in den Jordaan, omtrent den woningbouw op particulier en op gemeenteterrein, omtrent de financieele resultaten der exploitatie van de gemeentewoningen, omtrent de nieuw opgerichte woningbeurs en omtrent het aantal huwenden, dat bij anderen ging inwonen.

In het hoofdstuk *„Loop der Bevolking"* is de paragraaf over de geboorte herzien.

Het hoofdstuk *„Armenzorg"* is aangevuld met eenige cijfers uit de laatste statistische mededeeling (N°. 51) over dit onderwerp, terwijl voorts opgenomen zijn cijfers omtrent de hulp- en voorschotbanken, die tot dusver ontbraken, omtrent het aantal der door het Algemeen Steuncomité ondersteunde personen en omtrent de hulp aan Belgische vluchtelingen.

In het hoofdstuk *„Onderwijs"* zijn eenige cijfers overgenomen uit de nieuwe statistische mededeelingen van de afd. Onderwijs over het blijven zitten van leerlingen.

In het hoofdstuk *„Financiën"* is de tabel omtrent de financieele uitkomsten der exploitatie van grondeigendommen der gemeente (tab. 160) uitgebreid en zijn de financiën van het girokantoor opgenomen (tab. 154); in dat van *„Handel, Crediet- en Verzekeringswezen"* cijfers over geld- en wisselkoersen.

Ten slotte worden nog vermeld nieuwe gegevens omtrent militie, landstorm en landweer (tab. 317) en omtrent de periodieke pers (tab. 327).

De Directeur van het Gemeentelijk Bureau van Statistiek,
VAN ZANTEN.

Maart 1919.

La 14me Année de l'Annuaire Statistique contenant principalement des donneés sur les exercices 1913—1917 paraît quelques mois plus tard que d'ordinaire parce que le Compte Rendu de l'exercice 1917 de même que le Rapport administratif de la municipalité de cette anneé-là, auxquels il fallait emprunté nombre de chiffres, n'ont été publiés qu'aux mois d'Octobre et Novembre dernier. En outre, l'augmentation des tableaux publiés jusqu'ici de plusieurs chiffres nouveaux qui sont considérés nécessaires pour donner un aperçu aussi complet que possible de la situation de la municipalité et de ses habitants, a considérablement retardé sa publication. Ces donneés nouvelles se rapportent principalement à la jurisprudence, c'est-à-dire à la statistique judiciaire et criminelle; à l'application de la loi sur la protection de l'enfance, aux prisons et aux faillites (tableaux 291—316). Puis elles comprennent la statistique du travail, spécialement l'étendue du travail dans les usines, le travail dans le port et dans l'industrie du bâtiment, les syndicats professionnels, les grèves et lock-out (tableaux 257, 259, 264, 265, 270, 271).

Plusieurs chapitres ont été augmentés de chiffres concernant les services municipaux nouveaux (bourse des habitations, bureau des virements, cuisine centrale, jardins populaires) et de quelques donneés obtenues récemment, lesquelles ont été publiées dans le cours de l'année dans d'autres publications de ce bureau. Des dernières données nous signalons les suivantes: Le chapitre „Statistique des Habitations et des Constructions" contient des chiffres concernant une enquête spéciale des habitations d'un des quartiers populaires de la ville, la construction de maisons sur du terrain municipal et de particuliers, puis les resultats financiers de l'exploitation des habitations municipales, la bourse des habitations récemment fondée et le nombre des couples mariés, qui se sont établis dans une autre famille.

Le chapitre „Assistance" a été complété de quelques donneés emprunteés à la dernière Communication Statistique (No. 51) sur cette matière, tandis qu'il offre des tableaux sur les caisses de prévoyance, sur le nombre des personnes assisteés par le comité pour l'assistance temporaire et sur le secours aux réfugiés belges. Quelques chiffres se rapportant aux élèves des écoles primaires qui ont doublé la classe, ont été ajoutés au chapitre „Enseignement public et privé"

Le chapitre „Finances" renferme les finances du Bureau des virements tandis que le tableau se rapportant aux résultats financiers de l'exploitation des propriétés foncières municipales a subi une augmentation; les chiffres concernant le taux de l'argent et le cours du change figurent dans le chapitre „Commerce, Institutions de crédit et Assurance".

Il nous reste à mentionner les donneés sur la milice et l'armée territoriale (tabl. 317) et sur la presse périodique (tabl. 327).

Le Directeur du Bureau Municipal de Statistique,

Mars 1919. VAN ZANTEN.

ERRATA.

Voorwoord. Regel 4 v. b. na „geput" in te lasschen: „later dan gewoonlijk, nl."
„ „ 4 v. o. staat: „tabel 154," moet zijn: „tabel 159."

Laatste regel staat: „tabel 327," moet zijn: „tabel 329."

Op pag. 252 tabel 255 staan kolom 4—7 *f*-teekens, lees: cts.; lees: in plaats van de cijfers van kolom 6 die van kolom 7, in plaats van de cijfers van kolom 7 die van kolom 6.

Op pag. 332 kolom Wijze van verschijnen, staat: Driemaal per week 129 en wekelijks 1, lees: Driemaal per week 1 en wekelijks 129.

ERRATA.

Préface. Ligne 4 „emprunté" doit être „emprunter".

Dernière ligne „tableau 327" doit être „tableau 329".

Page 252 tableau 255 colonne 4—7: le signe „*f*" doit être „cts."; les chiffres de colonne 6 appartiennent à colonne 7 et inversement.

Page 332 en tête „d'apparaition" doit être „d'apparition" et dans la même colonne: trois fois par semaine 129 et une fois p.s. 1 doit être trois fois p.s. 1 et une fois p.s. 129.

I N H O U D.

Meteorologische waarnemingen en waterstanden.

Grondgebied.

Woning- en bouwstatistiek.

Tabel N⁰. Bladz.

Stand der bevolking.

Loop der bevolking.

§ 1. Algemeen overzicht.

§ 2. Huwelijken.

§ 3. Huwelijksontbindingen.

§ 4. Geboorten.

§ 5. Erkenning van onwettige kinderen.

§ 6. Sterfte.

Financiën.

§ 1. Gemeente-financiën.

§ 2. Heffing van rijksbelastingen te Amsterdam.

Verkeer.

§ 1. Verkeer te water.

§ 2. Verkeer te land.

§ 3. Posterijen, telegrafie en telefonie.

Handel, Crediet- en Verzekeringswezen.

§ 1. Gemeentelijke Haven- en handelsinrichtingen.

§ 2. Handel.

§ 3. Crediet.

§ 4. Verzekering.

Levensmiddelenvoorziening.

Nijverheid en Landbouw.

§ 6. Bureau's voor rechtskundige hulp.

Andere onderwerpen.

REGISTER.

Beteekenis van de aan het hoofd der tabellen voorkomende afkortingen van de gebezigde bronnen.

BRV = Bijlage Rekening en Verantwoording der Gemeente.
CS. „ Crimineele statistiek.
CVA. „ Centraal Verslag der Arbeidsinspectie.
EB. „ Eigen bewerking.
FMI. „ Mededeelingen van de filiaal-inrichting van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.
F.St. „ Faillissementsstatistiek.
GB. „ Gemeenteblad.
GV. „ Verslag van den toestand der gemeente Amsterdam.
HML. „ Handelsberichten Ministerie van Landbouw.
IAO „ Inlichtingen van de afdeeling Onderwijs.
IBr. „ Inlichtingen der administratie van het Bevolkingsregister.
IBSt. „ Inlichtingen der administratie van den Burgerlijken Stand.
IP. „ Inlichtingen van de Politie.
JCB. „ Jaarcijfers Centraal Bureau voor de Statistiek.
MA „ Mededeelingen van de Gemeente-Arbeidsbeurs.
MAA. „ Mededeeling van de afdeeling Armwezen.
MAB. „ Mededeelingen van de afdeeling Belastingen.
MAI „ Mededeelingen van de Arbeidsinspectie.
MAL „ Mededeeling van de afdeeling Levensmiddelen.
MB. „ Mededeelingen van de Brandweer.
MBG. „ Mededeelingen van de Administratie van het Binnengasthuis.
MBI. „ Mededeelingen van Bankinstellingen.
MBL. „ Mededeelingen van den Directeur van de Bank van Leening.
MBW. „ Mededeelingen van den Directeur van het Bouw- en Woningtoezicht.
MBZ. „ Mededeeling van de Bad- en Zweminrichtingen.
MDG. „ Mededeeling van den Directeur van den Geneeskundigen Dienst.
MDH. „ Mededeelingen van den Directeur der Handelsinrichtingen.
MDM. „ Mededeelingen van den Directeur van het Marktwezen.
MDT. „ Mededeelingen van den Directeur van de Telefoon.
MDW. „ Mededeelingen van den Directeur der Gemeentewaterleidingen.
MG. „ Mededeelingen van de Directeuren der Gasthuizen.
MGD. „ Mededeeling van den Directeur van den Gemeentelijken Gezondheidsdienst.
MH. „ Mededeelingen van Hotelhouders.
MHA. „ Mededeelingen van de Administratie der Huiszittende Armen.
MIO. „ Mededeelingen van instellingen van onderwijs.
MJ. „ Nederlandsche Meteorologische Jaarboeken.
MM. „ Mededeelingen van de Directeuren der musea.
MMF. „ Mededeelingen Ministerie van Financiën.
MP. „ Mededeelingen van de Politie.
MPW. „ Mededeelingen van den Directeur der Publieke Werken.
MS. „ Mededeelingen van de Spaarbanken.
MSM. „ Mededeelingen van de Spoorwegmaatschappijen.

(Zie volg. bladz.)

MT.	=	Mededeelingen van den Directeur van den Gemeentelijken Tramdienst.
MUB.	„	Mededeelingen van den Bibliothecaris der Universiteitsbibliotheek.
MZ.	„	Mededeeling van de directies der Ziekenhuizen.
PBl.	„	Provinciaal Blad.
RV.	„	Rekening en Verantwoording der Gemeente.
SdG.	„	Statistiek der Gemeentefinanciën.
SIUD.	„	Statistiek van den in-, uit- en doorvoer.
SLB.	„	Statistiek van den loop der bevolking in Nederland 1878 enz.
S.O.	„	Statistiek der ongevallenwet.
S.M.A.O.	„	Statistische mededeelingen, afd. Onderwijs.
SRI	„	Statistiek der Rijksinkomsten.
SSch.	„	Staat der schoolbevolking.
SSD.	„	Statistiek der sterfte naar de doodsoorzaken.
S.V.	„	Statistiek der Vakbeweging.
SVST.	„	Statistiek van het vervoer op de spoor- en tramwegen.
S.W.U.	„	Statistiek der werkstakingen en uitsluitingen.
TLS.	„	Tabel der lagere scholen in de gemeente Amsterdam.
TMS.	„	Tabel der middelbare scholen in de gemeente Amsterdam.
TRA.	„	Tabellen Rijks-armenzorgstatistiek.
TRO.	„	Tabellen Rijks-onderwijsstatistiek.
UV.	„	Uitkomst der volkstelling.
UVeet.	„	Uitkomst Veetelling.
VDH.	„	Verslagen van den Directeur der Handelsinrichtingen.
VKK.	„	Verslagen van de Kamer van Koophandel.
VKKR.	„	Verslagen van de Kamer van Koophandel te Rotterdam.
VNB.	„	Verslagen van de Nederlandsche Bank.
VPAS	„	Verslag Penningmeester Algemeen Steun-Comité.
VPT.	„	Verslagen Posterijen en Telegrafie.
VRV.	„	Verslag Rijksverzekeringsbank.
VS.	„	Verslagen van de H. S. M. en de S. S.
VW.	„	Verslag Gem. Woningtelling.

TABLE DES MATIÈRES.

Observations météorologiques.

Territoire.

Statistique des habitations et des constructions.

Tableau N⁰. Page.

Assistance publique.

Institutions de prévoyance.

Enseignement public et privé.

§ 1. Etablissements d'enseignement.

§ 2. Personnel enseignant.

§ 3. Fréquentation des établissements d'enseignement.

§ 2. Transport par terre.

§ 3. Postes, télégraphes, téléphones.

Commerce, Institutions de Crédit et Assurance.

§ 1. Ports et etablissements commerciaux.

§ 2. Commerce.

§ 3. Crédit.

§ 4. Assurances.

Approvisionnement public.

Industrie et Agriculture.

Service des eaux, Usines à gaz et électricité.

La sûreté publique.

Justice.

§ 1. Statistique justitielle.

A. Causes civiles.

B. Causes pénales.

§ 2. Statistique criminelle.

§ 3. Application des lois pour la protection de l'enfant.

A. Justice en matière pénale.

B. Déchéance et dispence de la puissance paternelle ou de la tutelle.

Autres matières.

REGISTRE.

Désignation des abréviations à la tête des tableaux.

BRV. = Annexe du compte rendu des finances de la municipalité.
CS. „ Statistique criminelle.
CVA. „ Rapport de l'inspection du travail.
EB. „ Elaboration du bureau de statistique.
FMI. „ Communications de l'observatoire local de l'Institut royal metéorologique des Pays-Bas.
FSt. „ Statistique des Faillites.
GB. „ Bulletin municipal.
GV. „ Rapport administratif de la ville d'Amsterdam.
HML. „ Bulletin pour le commerce, publié par le ministère de l'agriculture, de l'industrie et du commerce.
IAO „ Communications de la section administrative de l'enseignement.
IBr. „ Communications du service du registre de la population.
IBSt. „ Communications du service du registre du bureau de l'état civil.
IP. „ Communications de la police municipale.
JCB. „ Annuaire statistique pour le royaume des Pays-Bas.
MA. „ Communications du Bureau municipal de placement gratuit.
MAA. „ Communications de l'administration municipale.
MAB. „ Communications du Bureau central des impôts.
MAI. „ Communications de l'Inspection du Travail.
MAL. „ Communications de la section administrative de l'approvisionnement.
MB. „ Communications du service municipal des pompiers.
MBG. „ Communications de l'administration du „Binnengasthuis"
MBI. „ Communications des banques.
MBL. „ Communications de M. le directeur du mont-de-piété,
MBW. „ Communications de M. le directeur de l'inspection des constructions et des habitations.
MBZ. „ Communications des établissements de bains.
MDG. „ Communications de M. le directeur du service médical municipal.
MDH. „ Communications de M. le directeur des établissements commerciaux municipaux.
MDM. „ Rapport de M. le directeur des marchés.
MDT. „ Communications de M. le directeur des téléphones.
MDW. „ Communications de M. le directeur du service des eaux.
MG. „ Communications de M. M. les directeurs des hôpitaux municipaux.
MGD. „ Communications de M. le directeur du service sanitaire municipal.
MH. „ Communications des hoteliers.
MHA. „ Communications du service du secours à domicile.
MHB. „ Communications de M. le bibliothécaire de la bibliothèque de l'Université.
MIO. „ Communications d'établissements d'enseignement.
MJ. „ Annuaires de l'Institut météorologique.
MM. „ Communications de M. M. les directeurs des musées.
MMF. „ Communications du ministère des finances.
MP. „ Communications de la police municipale.
MPW. „ Communications de M. le directeur des travaux publics.
MS. „ Communications des caisses d'épargne.

Voir page suivante.

MSM.	=	Communications des compagnies de chemin de fer.
MT.	„	Communications de M. le directeur du tramway municipal.
MZ.	„	Communications de M. M. les directeurs des hôpitaux.
PBl.	„	Journal provincial officiel.
RV.	„	Compte rendu des finances de la municipalité.
SdG.	„	Statistique des finances des communes.
SIUD.	„	Statistique commerciale.
SLB.	„	Statistique du mouvement de la population des Pays-Bas. Années 1878—1898.
SMAO.	„	Communications Statistiques de la section administrative de l'enseignement.
SO.	„	Statistique de la loi sur les accidents du travail.
SRI.	„	Statistique des voies et moyens du Royaume.
SSch.	„	Aperçu de la population des écoles municipales.
SSD.	„	Statistique de la mortalité d'après les causes de décès.
SV.	„	Statistique des syndicats ouvriers.
SVST.	„	Statistique du transport sur les chemins de fer et les tramways.
SWU.	„	Statistique des grèves et lock-out.
TLS.	„	Tableau des écoles primaires.
TMS.	„	Tableau des écoles secondaires.
TRA.	„	Tableaux destinés au rapport général sur les institutions d'assistance.
TRO.	„	Statistique de l'enseignement.
UV.	„	Recensements.
UVeet.	„	Résultats du dénombrement du bétail.
VDH.	„	Rapports de M. le directeur des établissements commerciaux municipaux.
VKK.	„	Rapports annuels de la Chambre de commerce.
VKKR.	„	Rapports annuels de la Chambre de commerce à Rotterdam.
VNB.	„	Rapports annuels de la Banque néerlandaise.
VPAS.	„	Rapport du thésaurier du Comité d'assistance 1914.
VPT.	„	Rapport officiel des postes et des télegraphes.
VRV.	„	Rapports de la Caisse d'assurances de l'Etat.
VS.	„	Rapports annuels des chemins de fer.
VW.	„	Rapport du recensement des habitations.

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN

VAN DE FILIAAL-INRICHTING VAN HET KON. NED. METEOROLOGISCH INSTITUUT

EN

WATERSTANDEN

WAARGENOMEN DOOR HET STADSWATERKANTOOR.

OBSERVATIONS MÉTÉOROLOGIQUES

DE L'OBSERVATOIRE LOCAL DE L'INSTITUT ROYAL MÉTÉOROLOGIQUE DES PAYS-BAS

ET

HAUTEURS D'EAU

OBSERVÉES PAR SE SERVICE MUNICIPAL DES HAUTEURS D'EAU DANS LES CANAUX.

1. MAANDELIJKSCHE GEMIDDELDE TEMPERATUREN OP DRIE TIJDEN VAN DEN DAG, BENEVENS MAXIMUM-, GEMIDDELDE EN MINIMUM-TEMPERATUREN.

F. M. I. *Températures moyennes mensuelles à trois moments du jour. Maxima, moyennes, minima.*

Maand *Mois*	1915			1916			1917			1915					1916					1917				
	Gemiddelde om *Moyenne à*			Gemiddelde om *Moyenne à*			Gemiddelde om *Moyenne à*			Maximum [1]		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [1]		Maximum [1]		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [1]		Maximum [1]		Gemiddelde *Moyenne*	Minimum [1]	
	8 a.m.	2 p.m.	8 p.m.	8 a.m.	2 p.m.	8 p.m.	8 a.m.	2 p.m.	8 p m.	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*	Centigr.	Datum *Date*		Centigr.	Datum *Date*
Januari .... *Janvier*	3.7	4.3	3.9	6.3	7.2	6.6	0.1	0.9	0.0	9.4	14	4.0	— 2.2	29	12.0	2	6.7	— 0.3	31	11.1	4	0.3	— 7.8	23
Februari ...... *Février*	2.8	4.8	3.5	2.7	4.6	3.5	1.8	0.9	0.5	8.0	19	3.7	— 2.2	8	10.2	17	3.6	— 2.8	24	5.7	28	-0.5	—11.4	6
Maart .... *Mars*	4.3	5.5	4.3	3.5	5.7	4.3	1.3	3.5	1.7	13.2	25	4.7	2.4	20	13.9	18	4.5	— 1.3	9	10.5	12	2.2	— 6.8	7
April .... *Avril*	7.4	10.0	7.8	8.6	10.5	9.2	4.4	6.3	4.7	16.9	28,29	8.4	1.9	1	19.8	28	9.4	1.9	15	11.8	30	5.1	— 1.1	11
Mei .... *Mai*	11.8	14.1	11.7	12.9	15.6	13.6	13.8	17.2	14.5	23.0	27	12.5	4.5	3	25.3	6	14.0	7.2	11	24.1	21	15.2	3.9	6
Juni .... *Juin*	16.1	18.0	15.6	12.6	14.2	12.8	18.9	21.3	19.0	31.4	9	16.6	8.0	20	26.1	24	13.2	7.4	17	30.2	18	19.8	12.0	4
Juli .... *Juillet*	16.6	17.9	16.7	15.1	17.4	15.6	17.1	19.1	17.6	25.5	5	17.1	12.0	13, 19	23.8	19	16.0	10.6	29	25.5	15	17.9	12.2	7
Augustus ..... *Août*	16.8	18.2	16.4	16.4	18.4	16.7	16.5	18.7	17.5	22.9	3	17.1	10.9	31	24.9	12	17.2	12.0	7, 8	24.4	24	17.6	12.5	29
September .... *Septembre*	13.8	16.3	14.5	13.4	16.0	13.9	15.0	17.2	15.4	22.5	14	14.9	7.4	30	21.8	4	14.4	9.0	15, 19	23.3	7	15.9	10.9	30
October .... *Octobre*	8.3	10.2	9.0	10.7	12.3	11.3	8.7	10.7	9.1	16.2	14	9.2	2.8	31	17.9	7, 10	11.4	2.5	23	22.0	3	9.5	3.3	28
November .... *Novembre*	3.5	4.9	3.9	6.4	7.8	6.8	7.5	9.0	7.9	13.0	13	4.1	— 5.5	29	14.4	5	7.0	— 2.8	30	11.8	25	8.1	2.1	27
December ..... *Décembre*	5.0	6.0	5.5	2.7	3.9	3.2	0.8	1.9	1.3	12.9	5,11	5.5	— 1.7	22, 23	11.4	24	3.2	— 1.9	1	11.2	1	1.3	— 5.8	21
Jaar .... *L'année*	9.2	10.8	9.4	9.3	11.1	9.8	8.5	10.6	9.0	31.4	9 Juni	9.8	— 5.5	29 Nov.	26.1	24 Juni	10.1	— 2.8	24 Febr. 30 Nov	30.2	18 Juni	9.4	—11.4	6 Febr.

Zie voor de normaal-temperaturen Jaarboek 1913, Dl. I, blz. 4.
Voir pour les températures normales Annuaire Statistique 1913, T. I, p. 4.

[1]) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 u. voorm. van den opgegeven datum. *Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.*

F. M. I.

2. Maandelijksche dampkringsdrukking (meer dan 700 mM.) Maximum, gemiddelde en minimum [1].

52° 23′ NBr., 4° 55′ OL. Greenwich; 22 M. + AP.; herleid tot 0° C.

Pression atmosphérique mensuelle (plus du 700 mM.) Maxima, moyennes, minima.

Lat. 52° 23′, Long. 4° 55′ O. Greenwich; 22 m. + AP.; réduction à zéro.

Maand / *Mois*	Normaal gemiddelde / *Moyenne normale*	1915					1916					1917				
		Maximum [2]		Gemiddelde / *Moyenne*	Minimum [2]		Maximum [2]		Gemiddelde / *Moyenne*	Minimum [2]		Maximum [2]		Gemiddelde / *Moyenne*	Minimum [2]	
		mM.	Datum / *Date*		mM.	Datum / *Date*	mM.	Datum / *Date*		mM.	Datum / *Date*	mM.	Datum / *Date*		mM.	Datum / *Date*
Januari / *Janvier*	60.6	71.9	19	50.6	35.1	2	76.7	23	64.7	50.2	13	72.5	23	58.0	34.6	8
Februari / *Février*	61.3	73.7	26	54.0	36.4	14	75.0	1	55.5	40.0	16	75.6	8	65.5	57.1	12
Maart / *Mars*	60.2	70.8	9	59.6	40.2	19	72.2	31	52.8	40.9	3	78.7	16	57.0	41.3	8
April / *Avril*	60.4	70.1	12	62.5	38.4	7	71.2	1	58.3	38.8	18	74.6	26	58.2	45.3	1
Mei / *Mai*	61.0	71.5	9	61.9	48.9	14	73.7	19	59.7	46.9	6	71.4	3	61.9	55.2	19
Juni / *Juin*	61.6	68.3	12	62.6	55.5	29	64.8	22	58.3	45.0	13	69.0	15	62.6	53.9	20
Juli / *Juillet*	61.5	68.6	2	58.5	45.7	17	70.0	29	61.7	51.0	8	70.2	12	62.5	53.9	9
Augustus / *Août*	61.2	69.1	23	60.7	52.6	3	69.1	8	59.3	44.5	30	62.6	21	55.5	38.1	28
September / *Septembre*	61.3	71.1	10	61.6	43.4	29	70.7	7	61.3	46.4	19	70.7	30	62.8	54.8	2
October / *Octobre*	59.5	69.2	18, 19	63.5	55.1	28	69.8	20	59.0	46.8	31	72.7	21	54.7	35.1	13
November / *Novembre*	59.6	80.9	21	58.3	31.0	13	72.9	15	57.5	31.6	19	74.0	18	62.1	40.8	10
December / *Décembre*	60.7	70.6	19	53.3	40.6	6, 25	68.8	28	52.4	36.4	12	76.0	5	65.2	52.5	2
Jaar / *L'année*	—	80.9	21 Nov.	58.9	31.0	13 Nov.	76.7	23 Jan.	58.4	31.6	19 Nov.	78.7	16 Maart	60.5	34.6	8 Jan.

Zie voor de normaal-barometerstanden Jaarboek 1913, Dl. I, blz. 6. *Voir pour la pression atmosphérique normale Annuaire Statistique 1913, T. I, p. 6.*

1) Waarnemingen te 8 uur voorm. *Observations à 8 heures a. m.*

2) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 u. voorm. van den opgegeven datum. *Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.*

3. WINDRICHTING.

M. I. *Direction du vent.*

aand / *Iois*	1915									1916									1917								
	Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het									Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het									Aantal waarnemingen [1]) dat de wind woei uit het								
	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilte	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilte	N en NNO	NO en ONO	O en OZO	ZO en ZZO	Z en ZZW	ZW en WZW	W en WNW	NW en NNW	Stilte
ari… / *nvier*	4	12	1	10	20	13	21	10	2	3	0	6	5	23	32	17	7	0	7	25	32	2	8	6	10	2	1
uari . / *vrier*	6	1	9	17	31	3	9	4	4	5	6	17	9	20	14	12	4	0	7	29	11	7	12	7	7	2	2
rt…. / *ars*	1	8	9	3	11	13	20	15	—	9	29	23	3	15	7	5	2	0	12	16	18	3	8	17	6	9	4
l…. / *vril*	24	14	11	—	6	19	12	3	1	7	13	17	3	9	18	11	11	1	20	3	0	3	16	19	16	11	2
….. / *ai*	24	31	15	1	2	5	6	8	1	7	9	10	10	12	8	22	14	1	11	23	29	2	5	9	8	3	3
….. / *in*	35	16	6	6	6	12	7	1	1	10	1	5	2	13	26	18	15	0	13	9	14	8	15	12	13	6	0
….. / *illet*	3	—	5	2	20	23	27	9	3	18	2	4	1	10	15	15	26	1	18	11	8	3	13	13	9	15	2
ustus. / *ût*	13	9	5	3	7	16	19	18	3	13	6	6	3	16	18	13	18	0	6	2	7	11	39	19	8	1	0
ember / *tembre*	8	12	17	6	14	9	21	2	—	22	16	11	8	11	5	6	7	3	5	2	9	0	22	29	18	4	1
ber.. / *tobre*	12	20	40	5	5	4	4	1	2	0	6	7	16	20	31	10	2	1	2	0	2	3	49	13	22	2	0
ember / *vembre*	8	16	10	5	20	7	3	18	3	1	2	14	9	43	8	7	6	0	5	2	2	3	19	32	15	11	1
mber. / *embre*	8	—	12	10	32	19	8	4	—	1	6	11	15	30	13	14	2	1	9	17	10	5	19	9	11	11	2
….. / *année*	159	139	140	68	174	143	157	93	20	96	96	131	84	222	195	150	114	8	115	139	142	50	225	185	143	77	18
	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme	N et NNE	NE et ENE	E et ESE	SE et SSE	S et SSO	SO et OSO	O et ONO	NO et NNO	Calme
	Nombre d'observations [1]) *indiquant*									*Nombre d'observations* [1]) *indiquant*									*Nombre d'observations* [1]) *indiquant*								

[1]) De waarnemingen hadden driemaal per dag plaats, om 8 u. voorm., 2 en 8 u. nam.
Les observations avaient lieu trois fois par jour, à 8 h. du matin, à 2 et 8 h. après midi.

4. MAANDELIJKSCHE MAXIMUM-WINDDRUK[1]) IN KG. PER M² (MINDER DAN 15 KG. NIET VERMELD)

Pression mensuelle maximum du vent, KG. par M² (moins de 15 KG. non mentionnée).

F. M. I.

Maand *Mois*	1915		1916		1917	
	KG.	Datum *Date*	KG.	Datum *Date*	KG.	Datum *Date*
Januari *Janvier*	73	16	135	14	53	4
Februari *Février*	48	28	102	17	17	26
Maart *Mars*	65	1	55	28	65	7
April *Avril*	48	10	54	13	70	12
Mei *Mai*	43	15	35	11	50	5
Juni *Juin*	27	27	38	14	23	19
Juli *Juillet*	68	8	45	13	36	19
Augustus *Août*	42	31	35	27	87	28
September *Septembre*	28	2	45	14	40	13—14
October *Octobre*	38	26	70	31	100	25
November *Novembre*	55	14	80	1	118	25
December *Décembre*	90	5	110	24	88	2

[1]) Gedurende de 24 uren verloopen, vóór 8 uur voorm. van den opgegeven datum.
Pendant les 24 heures révolues devant 8 heures a. m. du jour indiqué.

5. MAANDELIJKSCHE GEMIDDELDE RELATIEVE VOCHTIGHEID OP DRIE OOGENBLIKKEN VAN DEN DAG.

Humidité relative moyenne mensuelle à trois moments du jour.

F. M. I.

Maand	Normaal gemiddelde *Moyenne normale*	1915 Gemiddeld % om / % *moyen à* 8 a. m.	1915 2 p. m.	1915 8 p. m.	1915 Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	1916 Gemiddeld % om / % *moyen à* 8 a. m.	1916 2 p. m.	1916 8 p. m.	1916 Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	1917 Gemiddeld % om / % *moyen à* 8 a. m.	1917 2 p. m.	1917 8 p. m.	1917 Maandelijksch gemiddelde *Moyenne mensuelle*	*Mois*
Januari.......	91	88	85	86	87	90	84	86	87	92	86	89	89	Janvier
Februari......	89	88	79	89	85	90	79	84	84	96	85	93	91	Février
Maart.........	84	86	77	85	83	90	75	86	84	87	76	88	83	Mars
April.........	75	80	62	80	74	80	70	79	76	81	67	80	76	Avril
Mei	71	72	61	77	70	77	63	75	72	75	60	76	70	Mai
Juni..........	73	70	63	74	69	78	68	77	74	68	56	71	65	Juin
Juli..........	75	75	65	75	72	81	68	80	76	74	64	75	71	Juillet
Augustus.....	76	78	68	81	75	81	69	80	77	82	70	80	77	Août
September....	78	79	65	77	74	83	68	82	78	82	70	82	78	Septembre
October.......	82	90	81	87	86	83	75	83	80	82	72	82	79	Octobre
November	87	90	82	89	87	88	84	87	86	91	82	87	87	Novembre
December.....	90	91	87	89	89	93	89	92	91	91	85	89	88	Décembre
Jaar....	81	82	73	82	79	84	74	83	80	83	73	83	79	L'année

6. Neerslag. *Pluie.*

Maand / *Mois*	Normaal aantal mM. / *Nombre de mM. normal*	1915 Hoeveelheid / *Quantité d'eau tombée*: Totaal aantal mM. / *Nombre total de mM.*	1915 Maximum [1]) mM.	1915 Maximum [1]) Datum / *Dates*	1915 Aantal dagen met neerslag / *Nombre de jours avec pluie*: Minder dan / *Moins de* 1 mM.	1915 1 mM. en meer / *et plus*	1915 Totaal / *Tot.*	1916 Totaal aantal mM. / *Nombre total de mM.*	1916 Maximum [1]) mM.	1916 Maximum [1]) Datum / *Dates*	1916 Minder dan / *Moins de* 1 mM.	1916 1 mM. en meer / *et plus*	1916 Totaal / *Tot.*	1917 Totaal aantal mM. / *Nombre total de mM.*	1917 Maximum [1]) mM.	1917 Maximum [1]) Datum / *Dates*	1917 Minder dan / *Moins de* 1 mM.	1917 1 mM. en meer / *et plus*	1917 Totaal / *Tot.*
Januari / *Janvier*	51.9	75.8	13.0	16	8	16	24	59.3	10.0	3	9	10	19	16.4	3.2	13	4	7	11
Februari / *Février*	39.9	57.2	12.7	3	5	13	18	53.1	7.5	14	3	14	17	5.7	2.5	21	5	2	7
Maart / *Mars*	41.2	43.4	9.8	4	10	10	20	60.5	23.2	21	7	11	18	25.6	4.0	12	8	9	17
April / *Avril*	37.2	28.6	7.0	7	5	6	11	51.1	12.1	13	—	12	12	29.3	5.4	17	5	8	13
Mei / *Mai*	43.4	52.1	30.7	14	3	7	10	45.5	8.0	7	4	11	15	18.5	7.2	19	2	4	6
Juni / *Juin*	50.6	110.8	39.8	11	3	6	9	65.9	10.7	13	4	14	18	39.9	16.7	8	2	8	10
Juli / *Juillet*	72.6	95.8	11.4	24	4	15	19	10.3	2.3	14	5	4	9	81.8	30.4	15	—	7	7
Augustus / *Août*	84.9	65.0	18.8	14	7	9	16	80.3	28.0	30	5	10	15	120.8	20.8	15	6	17	23
September / *Septembre*	75.4	56.1	33.9	2	8	7	15	49.5	11.0	18	3	9	12	36.7	10.0	2	5	5	10
October / *Octobre*	76.0	26.0	6.1	29	10	6	16	61.0	11.0	26	6	16	22	142.3	35.7	5	4	18	22
November / *Novembre*	65.6	78.6	13.9	13	5	14	19	44.3	7.8	26	7	9	16	38.6	9.6	21	6	9	15
December / *Décembre*	56.2	112.2	12.0	5	2	22	24	60.9	9.2	13	8	14	22	25.9	7.3	10	10	6	16
Jaar / *L'année*	694.9	801.6	39.8	11 Juni	70	131	201	621.9	28.0	30 Aug.	61	134	195	581.5	35.7	5 Oct.	57	100	157

[1]) Waarnemingen te 8 uur 's morgens over het afgeloopen etmaal. *Observations à 8 heures du matin sur les 24 heures révolues.*

7. Hoogste en laagste waterstanden in het Y (te Zeeburg en te Amsterdam) en in de stadsgrachten.

Hauteurs d'eau maxima et minima à Zeeburg (écluses et à Amsterdam) et des canaux de la ville.

G. V.

A.P. Altitude d'Amsterdam.

Jaren *Années*	Y-waterstand *Hauteur de l'Y*								Stadswaterstand *Hauteur des canaux*			
	te (à) Amsterdam				te (à) Zeeburg							
	Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*		Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*		Hoogste *Maxima*		Laagste *Minima*	
	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*	Datum *Date*	Stand *Hauteur*
		M.		M.		M.		M.		M.		M.
1913	3 Febr.	0.07 —	13 Jan.	0.69 —	5 Dec.	1.08 +	16 April	0.99 —	2, 5 Febr. 14, 15, 16, 18 Nov.	0.21 —	13 Jan.	0.69 —
1914	14 Sept.	0.07 —	31 Oct.	0.59 —	12 Nov.	1.77 +	14-21 Mrt. en 27 Dec.	0.75 —	19 Sept.	0.13 —	1 Nov.	0.68 —
1915	12 Jan.	0.02 —	7 Febr.	0.62 —	18 Jan.	1.45 +	8 Febr.	0.98 —	18 Jan. 14-17 Nov.	0.13 —	7 Febr.	0.62 —
1916	31 Dec.	0.02 —	20 Nov.	0.66 —	14 Jan.	2.80 +	20 Nov.	0.87 —	8, 9 Jan.	0.10 —	20 Nov.	0.66 —
1917	9 Oct.	0.04 —	18 Dec.	0.69 —	3 Dec.	2.38 +	6 Maart 24 Nov.	0.83	26 Nov.	0.07 —	18 Dec.	0.69 —

GRONDGEBIED.

TERRITOIRE.

8. Grondgebied der gemeente naar de bestemming.

Superficie de la commune répartie selon la destination.

M. P. W. (Augustus 1917).

Bestemming	Oppervlakte *Superficie*	Destination
	H.A.	
Gebouwen en erven	682,28.80	Propriétés bâties.
Handels- en industrieterreinen en groote inrichtingen	579,92.30	Terrains pour commerce et industrie.
Boerderijen met erven	5,84.80	Fermes.
Tuin, moestuin en bloemisterijen	17,31.50	Jardins, potagers, terres destinées à la culture des fleurs.
Straten, pleinen en kaden	445,68.00	Rues, places et squares.
Veldwegen	25,49.20	Routes.
Dijken en bermen	109,52.95	Digues, bermes.
Spoorwegen	104,62.00	Voies ferrées.
Plantsoenen en speelplaatsen	140,33.10	Parcs.
Bouw- en weiland, enz.	1298,91.85	Terre arable, pâturages, prés.
Water	1220,42.30	Eaux, canaux, etc.
Totaal	**4630,36.80**	**Total.**

9. Oppervlakte der buurten in H.A.

Superficie des quartiers en H.A.

M.P.W. (Augustus 1917).

Buurten (*Quartiers*): A 5,14.50, B 10,26.20, C 10,26.90, D 5,83.30, E 7,79.80, F 5,39.35, G 6,98.30, H 10,75.40, J 6,97.55, K 7,50.00, LI 12,68.20, LII 24,26.90, M 8.20.10, N 7,47.50, O 5,56.60, P 9,21.20, Q 4,72.00, R 6,22.30, S 4,61.15, TI 50,11.20, TII 39,68.10, TIII 19,18.60, UI 60,02.20, UII 39,23.40, UIII 6,61.30, VI 6,39.50, VII 35,87.60, WI 28,08.60, WII 21,25.15, XI 3,39.70, XII 14,82.20, IJI 1,23.80, IJII 13,53.05, ZI 15,60.55, ZII 15,42.00, AAI 12,86,60, AAII 6,74.40, BBI 10,61.70, BBII 4,53.90, CCI 11,90.70, CCII 5,07.50, DDI 6,45.90, DDII 1,95.50, EEI 6,35.80, EEII 1,72.00, FFI 7,20.70, FFII 2,46.90, GGI 7,18.50, GGII 2,05.00, HHI 12,04.20, HHII 4,08.00, JJI 10,33.30, JJII 3,32.20, KK 14,33.30, LL 12,99.70, MMI 6,26.40, MMII 1,81.30, NNI 5,10.20, NNII 1,20.10, OOI 6,88.30, OOII 1,97.50, PPI 9,87.50, PPII 0,88.80, QQI 10,63.40, QQII 6,32.30, RR 10,33.70, SS 12,38.10, TTI 9,61.00, TTII 13,85.45, UUI 15,81.30, UUII 3,99.30, VVI 18,70.00, VVII 10,24.30, VVIII 24,66.10, WW 193,38.80, XX 114,43.30, IJIJ 232,10.10, ZZ 348,46.40, SA 111,74.60. SB 45,01.10, SC 15,75.90, SD 15,23.20, SE 41,89.20, SF 25,49.00, SG 13,84.90, SH 35,11.60, SJ 13,42.00, SK 18,09.80, SL 27,99.20, SM 20,85.45, SN 14,64.95, SO 27,90.00, AB 22,73.60, AC 49,00.30, AD 25,45.40, AE 19,75.40, AF 26,00.50, AG 47,74.70, AH 42,79.60, AJ 60,52.70, AK 51,98.60, AL 86,85.80, AM 221,09.70, AN 137,22.80, WA 239,84.85, WB 50,17.75, WC 39,30.65, WD 23,11.60, WE 67,96.10, WF 42,34.10, WG 46,24.50, ZA 514,05.25, OZ 433,26.60, ND 82,65.50, BS 139,66.30. Totaal *(Total)* 4630,36.80.

10. Oppervlakte der voornaamste openbare plantsoenen en parken.

Superficie des principaux parcs et squares publics.

M.P.W. (Augustus 1917).

Westerpark H.A. 5,80, Marnixstraat (N. Willemstraat) 0,46.20, Frederik Hendrikplantsoen 2,09, Marnixstraat (Raampoortbrug) 0,35.40, Stadhouderskade (Leidscheplein) 0,62.80, Vondelpark 48,05, Weteringplantsoen 2,11.40, Sarphatipark 4,31.50, Frederiksplein 1,03, Oosterpark 13,01.50 Wertheimpark 0,75.50, Muidergracht 0,53.50, Rembrandtplein 0,32.30, Prins Hendrikkade (Martelaarsgracht) 0,28.50, Volewijkspark 11,78, IJ-bosch 28,80.65 H.A. Totaal *(Total)* H.A. 120,34.25.

WONING- EN BOUWSTATISTIEK.

STATISTIQUE DES HABITATIONS ET DES CONSTRUCTIONS.

Maisons d'habitation et établissements hospitaliers au moment du recensement de la population de 1909.

Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*	Buurten *Quartiers*	Woonhuizen *Maisons*	Gestichten, enz. *Etablissements etc.*
A	245	—	X_{II}	328	2	OO_{II}	47	—	SN	629	—
B	192	11	IJ_{I}	44	—	PP_{I}	614	64	SO	873	—
C	433	1	IJ_{II}	351	3	PP_{II}	12	—	AB	800	4
D	197	1	Z_{I}	631	3	QQ_{I}	762	11	AC	655	3
E	287	2	Z_{II}	280	1	QQ_{II}	221	—	AD	1140	—
F	271	—	AA_{I}	626	20	RR	256	4	AE	717	1
G	273	—	AA_{II}	194	—	SS	438	39	AF	936	1
H	332	—	BB_{I}	519	39	TT_{I}	442	2	AG	237	—
J	391	—	BB_{II}	67	—	TT_{II}	1	—	AH	496	—
K	503	—	CC_{I}	610	4	UU_{I}	758	9	AJ	240	—
L_{I}	510	—	CC_{II}	71	8	UU_{II}	77	—	AK	1143	3
L_{II}	11	—	DD_{I}	404	7	VV_{I}	220	—	AL	462	17
M	339	1	DD_{II}	33	—	VV_{II}	168	—	AM	5	—
N	413	—	EE_{I}	471	1	VV_{III}	6	—	AN	61	—
O	366	—	EE_{II}	26	—	WW	99	—	WA	46	—
P	280	4	FF_{I}	391	24	XX	18	—	WB	544	—
Q	207	1	FF_{II}	14	—	IJIJ	8	—	WC	717	7
R	270	—	GG_{I}	411	1	ZZ	94	—	WD	689	—
S	174	—	GG_{II}	20	—	SA	349	1	WE	1478	6
T_{I}	593	2	HH_{I}	347	5	SB	166	—	WF	205	—
T_{II}	535	2	HH_{II}	50	—	SC	799	—	WG	702	—
T_{III}	473	—	JJ_{I}	352	1	SD	558	1	OZ	17	—
U_{I}	29	3	JJ_{II}	54	—	SE	892	2	BS	2	—
U_{II}	554	1	KK	604	25	SF	680	2	ND	2	—
U_{III}	12	1	LL	331	1	SG	608	—	ZA	54	—
V_{I}	264	5	MM_{I}	445	19	SH	1070	14			
V_{II}	393	3	MM_{II}	31	1	SJ	250	2			
W_{I}	623	46	NN_{I}	444	20	SK	194	1			
W_{II}	328	6	NN_{II}	47	—	SL	358	1	Totaal.... *Total*	41884	503
X_{I}	206	—	OO_{I}	558	31	SM	511	2			

NB. Onder gestichten worden verstaan: Godshuizen, militaire inrichtingen, inrichtingen voor onderwijs, huizen van arrest, alle dienende ter bewoning.
Par „établissement" sont désignés hospices, établissements militaires et d'enseignement, maisons d'arrêts, tous destinés à l'habitation.
Onder woonhuizen ook medegeteld de woningen in kerken, kantoorgebouwen, enz.
Comme: „maisons" on a compté aussi les demeures dans les églises, les écoles, les comptoirs, etc.

12. Aantal woningen volgens de woningtellingen van Maart 1909 en Februari 1916, verdeeld naar de huren.

Nombre des habitations, d'après les recensements de mars 1909 et février 1916, selon les loyers.

V. W.

Jaarhuurgroepen *Classification d'après les loyers annuels*	Aantal woningen *Nombre des habitations*						Elke huurgroep in procenten van het totaal *Chaque classe en pourcentage du nombre total*	
	Maart 1909 *Mars 1909*	Februari 1916 *Février 1916*	Vermeerdering *Accroissement*		Vermindering *Diminution*		Maart 1909 *Mars 1909*	Februari 1916 *Février 1916*
			Totaal *Total*	in *en* %	Totaal *Total*	in *en* %		
			Oude stad	*Ville ancienne*				
Beneden *f* 130.— ... *Au dessous de*	22442	16508	—	—	5934	26.4	41.2	34.0
f 130.— tot *f* 156.—	7227	7178	—	—	49	0.7	13.3	14.8
„ 156.— „ „ 260.—	12033	12897	864	7.2	—	—	22.1	26.6
„ 260.— „ „ 450.—	6122	5966	—	—	156	2.5	11.2	12.3
„ 450.— en meer.... *Et plus*	6674	5906	—	—	768	11.5	12.2	12.3
Samen *Ensemble* ...	54498	48455	864	1.6	6907	12.7	100	100
Hofjeswoningen..... *Maisons de retraite*	1170	1181	11	1.0	—	—	—	—
			Nieuwe stad	*Ville neuve*				
Beneden *f* 130.— ... *Au dessous de*	11954	8330	—	—	3624	30.3	16.1	9.3
f 130.— tot *f* 156.—	13293	10764	—	—	2529	19.0	17.9	12.1
„ 156.— „ „ 260.—	29593	43673	14080	47.6	—	—	39.9	49.0
„ 260.— „ „ 450.—	11401	16103	4702	41.2	—	—	15.4	18.1
„ 450.— en meer.... *Et plus*	7986	10252	2266	28.4	—	—	10.7	11.5
Samen *Ensemble* ...	74227	89122	21048	28.4	6153	8.3	100	100
Hofjeswoningen..... *Maisons de retraite*	221	454	233	105.4	—	—	—	—
			Geheele stad	*Ville entière*				
Beneden *f* 130.— ... *Au dessous de*	34396	24838	—	—	9558	27.8	26.7	18.1
f 130.— tot *f* 156.—	20520	17942	—	—	2578	12.6	16.0	13.0
„ 156.— „ „ 260.—	41626	56570	14944	35.9	—	—	32.3	41.1
„ 260.— „ „ 450.—	17523	22069	4546	25.9	—	—	13.6	16.0
„ 450.— en meer.... *Et plus*	14660	16158	1498	10.2	—	—	11.4	11.8
Samen *Ensemble* ...	128725	137577	20988	16.5	12136	9.4	100	100
Hofjeswoningen..... *Maisons de retraite*	1391	1635	244	17.5	—	—	—	—

AANTAL BEWOONDE EN ONBEWOONDE WONINGEN, OP 31 DECEMBER 1917, VERDEELD NAAR DE HUURPRIJZEN EN NAAR DE LIGGING IN DE STAD EN HET PERC. ONBEWOONDE WONINGEN OP 31 DECEMBER 1913—1917.

G. B.

*Habitations occupées et inoccupées le 31 décembre 1917 selon les loyers et la situation dans la ville et le pourc. **des habitations inoccupées** le 31 Déc. 1913—1917.*

Jaarhuurgroepen *Groupes de loyers annuels*		Oude stad *La ville ancienne*			Nieuwe stad *La ville neuve*			Geheele stad *La ville entière*						
Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*	Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées*		Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées*		Bewoond en onbewoond *Occupées et inoccupées*	Onbewoond *Inoccupées*		% onb. woningen op 31 Dec. % *Habitations inoccupées le 31 déc.*			
			Aantal *Nombre*	%		Aantal *Nombre*	%		Aantal *Nombre*	%	1916	1915	1914	1913
f —	*f* 52	320	—	—	—	—	—	320	—	—	—	—	0.40	0.19
52	78	2885	4	0.14	114	—	—	2999	4	0.13	0.16	0.31	0.41	0.29
78	104	5740	3	0.05	1547	—	—	7287	3	0.04	0.07	0.38	0.42	0.27
104	130	7301	1	0.01	6699	4	0.06	14000	5	0.04	0.06	0.66	0.48	0.29
130	156	7147	3	0.04	10809	5	0.05	17956	8	0.04	0.10	0.58	0.51	0.46
156	182	4944	2	0.04	13861	7	0.05	18805	9	0.05	0.11	0.56	1.—	0.47
182	208	3302	2	0.06	14310	10	0.07	17612	12	0.07	0.14	0.93	1.63	1.05
208	234	2731	1	0.04	10019	8	0.08	12750	9	0.07	0.22	1.60	2.10	2.25
234	260	1974	1	0.05	6706	4	0.06	8680	5	0.06	0.14	1.42	3.27	3.03
260	300	2172	1	0.05	6699	8	0.12	8871	9	0.10	0.25	1.91	4.54	3.83
300	350	1829	3	0.16	5493	9	0.16	7322	12	0.16	0.26	1.85	3.62	2.52
350	450	2036	3	0.15	4383	6	0.14	6419	9	0.14	0.60	1.96	3.24	1.59
450	700	2357	3	0.13	6072	10	0.16	8429	13	0.15	0.55	2.13	3.92	2.67
700	1100	1843	5	0.27	2772	11	0.40	4615	16	0.35	0.61	3.38	4.20	3.07
1100	en hooger *et plus*	1669	6	0.36	1673	9	0.54	3342	15	0.45	1.31	3.69	4.47	3.47
Totaal	*Totaux* . .	48250	38	0.08	91157	91	0.10	139407	129	0.09	0.23	1.15	1.82	1.35

14. Aantal woningen bij de telling van Februari 1916 naar de huren en de ligging in het perceel.

V. W. *Nombre des habitations au moment du recensement de février 1916 selon les loyers et la situation dans l'immeuble.*

Jaarhuurgroepen *Groupes de loyers annuels* Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*	Geheel perceel *Immeuble entier*	Meerdere verdiepingen boven den grond *Plusieurs étages au-dessus du sol*: Beneden-huis *en bas*	Boven-huis *en haut*	Kelderwoning *Cave*	Huisverdieping *Rez-de-chaussée*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	I hoog *I étage*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	II hoog *II étage*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	III hoog *III étage*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	IV hoog *IV étage*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	V hoog *V étage*: Geheel *Entier*	Voor *Devant*	Achter *Derrière*	Totaal *Totaux*
f —	*f* 52	3	2	7	1	16	—	1	39	11	14	47	16	43	29	24	48	10	5	4	—	—	—	320
52	78	39	—	39	49	188	—	9	391	190	325	415	287	453	230	176	244	35	16	20	—	—	—	3106
78	104	111	15	58	116	352	35	56	834	575	852	938	660	968	627	332	691	57	18	38	—	2	1	7336
104	130	109	32	147	221	866	63	44	2048	814	1177	2304	1042	1277	1603	1032	1074	55	78	90	—	—	—	14076
130	156	133	35	234	318	1738	33	34	3328	1230	711	3800	1239	607	3192	804	326	113	54	13	—	—	—	17942
156	182	239	67	349	218	2098	16	36	4421	396	102	5163	165	76	5040	80	41	172	3	2	—	—	—	18684
182	208	94	46	295	230	2497	9	12	5104	42	15	4991	32	9	3770	9	1	62	—	—	—	—	—	17218
208	234	97	95	295	194	3490	5	1	3234	8	5	2752	1	1	2131	1	—	22	—	1	—	—	—	12333
234	260	69	56	232	81	2688	—	—	2079	—	4	1826	5	3	1274	—	—	18	—	—	—	—	—	8335
260	300	147	110	180	56	3447	—	—	1742	2	1	1813	1	—	1093	—	—	17	—	—	—	—	—	8609
300	350	192	162	453	18	2763	2	2	1609	—	—	1307	—	2	660	—	—	12	—	—	—	—	—	7182
350	450	336	457	1074	6	2750	1	—	804	—	—	640	—	1	209	—	—	—	—	—	—	—	—	6278
450	700	881	2455	2621	—	2049	1	—	172	—	—	115	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	8317
700	1100	1436	1545	702	1	835	—	—	19	—	—	13	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4553
1100	en hooger *et plus*	2554	467	58	—	203	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3288
Totaal	*Totaux* . . .	6440	5544	6744	1509	25980	165	195	25830	3268	3206	26124	3448	3440	19883	2458	2425	573	174	168	—	2	1	137577

15. HUURSTIJGING VAN 1909 TOT 1917 DER ONVERANDERD GEBLEVEN HUURWONINGEN [1]) IN DE BUURTEN VAN DEN ZOOGEN. JORDAAN.

G. V. *Augmentation des loyers de 1909 à 1917 des habitations* [1]) *restées inaltérées dans quelques quartiers populaires de la ville ancienne.*

Buurten *Quartiers*	Aantal woningen *Nombre des habitations*	Totaal bedrag der huren per jaar *Totaux des loyers par an*			Vermeerdering *Augmentation*			
					Absolute cijfers *Chiffres absolus*		%	
		Bij woningtelling Maart 1909 *Au moment du recensement de mars 1909*	Bij woningtelling Febr. 1916 *Au moment du recensement de février 1916*	Bij gedeeltelijke opneming in 1917 *Au moment de l'enquête partielle en 1917*	Tusschen Maart 1909 en Februari 1916 *Entre mars 1909 et février 1916*	Tusschen Maart 1909 en opneming in 1917 *Entre mars 1909 et l'enquête de 1917*	Tusschen Maart 1909 en Februari 1916 *Entre mars 1909 et février 1916*	Tusschen Maart 1909 en opneming in 1917 *Entre mars 1909 et l'enquête de 1917*
GGI	896	f 107.362,24	f 114.543,44	f 116.539,76 (Jan.)	f 7.181,20	f 9.177,52	6,69	8,55
FFI	732	90,777,41	96.975,64	98.657,74 „	6.198,23	7.880,33	6,83	8,68
EEI	817	94.508,60	101.543,12	103.183.— „	7.034,52	8.674,40	7,44	9,18
DDI	734	99.256,06	106.503,98	108.089,60 „	7.247,92	8.833,54	7,30	8,90
MMI	782	118.211,80	125.685,88	127.380,60 (Febr.)	7.474,08	9.168,80	6,32	7,76
NNI	937	106.328,60	112.761,20	114.640,16 „	6.432,60	8.311,56	6,05	7,82
OOI	1235	133.906,84	143.120,64	145.701,24 (Maart)	9.213,80	11.794,40	6,88	8,81
PPI	1217	133.956.08	143.982,96	146.864,76 „	10.026,88	12.908,68	7,49	9,64
QQI	1379	142.301,12	150.558,92	153.414,82 (April)	8.257,80	11.113,70	5,80	7,81
Totaal. . . . *Totaux*	8729	1.026.608,75	1.095.675,78	1.114.471,68	69.067,03	87.862,93	6,73	8,56

[1]) Woningen met nering- of bedrijfsruimte uitgezonderd.
Non compris les habitations avec des boutiques ou des ateliers.

16. Aantal perceelen, waarvoor vergunning werd verleend tot bouw, her- of verbouw en de verspreiding van den voorgenomen nieuwbouw over het grondgebied der gemeente.

Nombre des immeubles pour lesquels une permission de construction, de reconstruction ou de reconstruction partielle a été donnée et les constructions permises reparties selon les diverses parties du territoire.

G. V.

Jaren *Années*	Nieuwbouw *Constructions* — Stadsgedeelten *Parties du territoire*: Oude stad binnen de Singelgracht	Tusschen Y en H. de Grootgracht	Tusschen H. de Grootgracht en Vondelpark	Tusschen Vondelpark en Boerenwetering	Tusschen Boerenwetering en Amstel	Tusschen Amstel en Y	Havenkwartier en Benoorden het Y	Totaal *Totaux*	Herbouw van gesloopte perceelen *Reconstruction*	Verbouwingen *Reconstructions partielles*	Lichte en tijdelijke bouwwerken *Bâtiments petits ou temporaires*	Loozingen in bestaande gebouwen *Installations d'écoulement*
1913	1	97	157	256	37	214	69	831	77	621	179	611
1914	2	170	94	55	30	130	130	611	110	499	127	453
1915	3	161	19	31	46	56	67	383	26	378	147	331
1916	—	126	28	53	47	23	26	303	25	396	261	309
1917	3	61	6	40	9	6	413	538	16	365	238	137

17. Aantal perceelen, waarvan de bouw, de herbouw of de verbouw is voltooid, en de vepspreiding van den voltooiden nieuwbouw over het grondgebied der gemeente.

Nombre des immeubles dont la construction, la reconstruction ou la reconstruction partielle a été finie et les constructions finies reparties selon les diverses parties du territoire.

G. V.

Jaren *Années*	Nieuwbouw *Constructions* — Stadsgedeelten *Parties du territoire*: Oude stad binnen de Singelgracht	Tusschen Y en H. de Grootgracht	Tusschen H. de Grootgracht en Vondelpark	Tusschen Vondelpark en Boerenwetering	Tusschen Boerenwetering en Amstel	Tusschen Amstel en Y	Havenkwartier en Benoorden het Y	Totaal *Totaux*	Herbouw van gesloopte perceelen *Reconstruction*	Verbouwingen *Reconstructions partielles*	Lichte en tijdelijke bouwwerken *Bâtiments petits ou temporaires*	Loozingen in bestaande gebouwen *Installations d'écoulement*	Werken onder art. 17 B. V. *Travaux de moindre importance*
1913	1	43	98	408	47	303	44	944	88	694	145	527	282
1914	1	138	93	189	8	182	50	661	84	459	105	413	348
1915	4	155	124	52	43	76	115	569	56	365	135	254	298
1916	—	93	26	33	65	79	40	336	29	362	155	259	250
1917	1	94	19	33	22	6	340	515	14	292	171	139	221

18. Vermeerdering en vermindering van het aantal woningen. [1]

G. V.

Accroissement et diminution du nombre des habitations.

Jaren *Années*	Vermindering *Diminution*				Vermeerdering *Accroissement*			Totaal *Totaux*	
	Door onbewoonbaarverklaring *Par interdiction*	Door slooping *Par démolition*	Door verbouw of veranderd gebruik [2] *Par reconstruction ou changement de destination*	Totaal *Totaux*	Door herbouw na slooping *Par reconstruction après démolition*	Door bouw op nieuw terrein *Par construction sur du nouveau terrain*	Totaal *Totaux*	Vermeerdering *Accroissement*	Vermindering *Diminution*
1910	734	268	598	1600	44	1353	1397	—	203
1911	296	374	620	1290	214	2242	2456	1166	—
1912	401	844	694	1939	361	3772	4133	2194	—
1913	23	452	444	919	256	3345	3601	2682	—
1914	13	451	292	756	224	2359	2583	1827	—
1915	—	335	544	879	135	2272	2407	1528	—
1916	—	384	71	455	92	1344	1436	981	—
1917	—	255	+ 110	145	17	1013	1030	885	—

[1] Over 1909—1915 verbeterde cijfers volgens de uitkomsten der woningtelling van 1916.
1909—1915 chiffres rectifiés selon les résultats du recensement des habitations de 1916.

[2] Na aftrek van de vermeerdering. *Déduction faite de l'accroissement.*

G. V.

19. VERMEERDERING EN VERMINDERING VAN HET AANTAL WONINGEN IN DE VERSCHILLENDE HUURGROEPEN DOOR NIEUWBOUW, SLOOPING ENZ., EN DOOR HUUROPSCHUIVING, SINDS MAART 1909.

Accroissement et diminution du nombre des habitations dans les diverses classes de loyers par des constructions neuves, par démolition etc., et par augmentation de loyer depuis mars 1909.

Jaarhuurgroepen *Groupes de loyers annuels*		Aantal woningen Maart 1909 *Nombre des habitions mars 1909*	Vermeerdering *Accroissement*				Vermindering *Diminution*				Aantal woningen einde 1917 *Nombre des habitations à la fin de 1917*
Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*		Door nieuwbouw *Par des constructions neuves*	Door verandering der huur *Par changement des loyers*	Door verbouw en veranderd gebruik *Par reconstruction ou changement de destination*	Totaal *Totaux*	Door onbewoonbaarverklaring *Par interdiction*	Door verandering der huur *Par changement des loyers*	Door slooping, verbouw of veranderd gebruik *Par démolition reconstruction ou changement de destination*	Totaal *Totaux*	
—	*f* 52	798	—	—	—	—	182	83	213	478	320
f 52	78	5816	—	—	—	—	747	975	1095	2817	2999
78	104	11374	59	—	—	59	517	2166	1463	4146	7287
104	130	16408	328	—	—	328	345	1400	991	2736	14000
130	156	20520	868	—	—	868	155	2646	631	3432	17956
156	182	16972	2531	—	24	2555	43	679	—	722	18805
182	208	10863	3548	2936	289	6773	24	—	—	24	17612
208	234	8131	2544	1953	136	4633	14	—	—	14	12750
234	260	5660	1788	1183	55	3026	6	—	—	6	8680
260	300	6004	1899	1006	—	2905	7	—	31	38	8871
300	350	5749	1507	387	—	1894	4	—	317	321	7322
350	450	5770	1000	186	—	1186	—	—	537	537	6419
450	700	7252	1235	196	—	1431	—	—	254	254	8429
700	1100	4293	539	67	—	606	—	—	284	284	4615
1100	en hooger *et plus*	3115	381	35	—	416	—	—	189	189	3342
Totaal *Totaux* . . .		128725	18227	7949	504	26680	2044	7949	6005	15998	139407

20. Aantal voltooide perceelen en woningen gebouwd op particulier en gemeenteterrein (waaronder erfpachtsterrein in de jaren 1910—1917.

G. V.

Nombre des immeubles et des habitations construits sur des terrains particuliers et municipaux (y compris des terrains acensés) dans les années 1910—1917.

Jaren *Années*	Perceelen *Immeubles*				Woningen *Habitations*				Op 100 woningen *Sur 100 habitations*			
	Particulier terrein *Terrains particuliers*	Erfpachts-grond *Terrains municipaux*	Gemeentelijke bouw *Construction municipale*	Totaal *Totaux*	Particulier terrein *Terrains particuliers*	Erfpachts-grond *Terrains municipaux*	Gemeentelijke bouw *Construction municipale*	Totaal *Totaux*	Particulier terrein *Terrains particuliers*	Erfpachts-grond *Terrains municipaux*	Gemeentelijke bouw *Construction municipale*	Totaal *Totaux*
1910	294	146	—	440	898	455	—	1353	66,4	33,6	—	100
1911	442	217	—	659	1570	672	—	2242	70,0	30,0	—	100
1912	716	295	—	1011	2735	1037	—	3772	72,5	27,5	—	100
1913	559	385	—	944	1924	1421	—	3345	57,5	42,5	—	100
1914	311	350	—	661	846	1513	—	2359	35,9	64,1	—	100
1915	110	459	—	569	382	1890	—	2272	16,8	83,2	—	100
1916	163	173	—	336	556	788	—	1344	41,4	58,6	—	100
1917	72	137	306	515	255	452	306	1013	25,2	44,6	30,2	100

21. Aantal woningen per perceel [1]) in de jaren 1906—1917.

G. V. *Nombre des habitations par immeuble dans les années 1906—1917.*

Jaar / *Année*	Aantal woningen in perceelen met / *Nombre des habitations dans des immeubles avec*: 1 woning / *1 habitation*	2 woningen / *2 habitations*	3 woningen / *3 habitations*	4 woningen / *4 habitations*	meer dan 4 woningen / *plus de 4 habitations*	Lage arbeiderswoningbouw / *Habitations ouvrières basses*: Eéngezinshuizen / *Habitations pour une famille*	Twee verdiepingbouw met vrije beneden- en bovenwoningen / *Habitations à deux étages pour deux familles*	Totaal aantal woningen / *Nombre total des habitations*
1906	29	110	129	2128	98	—	—	2494
1907	18	56	102	1096	114	—	—	1386
1908	8	38	24	368	74	—	—	512
1909	3	90	18	480	101	—	—	692
1910	6	234	90	920	30	—	—	1280
1911	16	208	99	1764	88	—	—	2175
1912	51	184	126	3012	300	—	—	3673
1913	49	342	189	1912	501	—	269	3262
1914	37	234	57	1340	608	—	21	2297
1915	19	22	150	1092	640	—	296	2219
1916	5	28	78	668	446	—	55	1280
1917	24	8	12	516	28	305	84	977

[1]) Ongerekend woningen in perceelen van bijzonderen aard (bedrijfsinrichtingen, scholen, kerken, enz.)
Non compris les habitations dans des immeubles spécials (ateliers et usinis, écoles, églises etc.).

22. Aantal bij de gemeentelijke woningbeurs [1]) in- en afgeschreven woningen zonder winkel in de maanden Juli—December 1917.

G. V. *Nombre des inscriptions et radiations à la bourse des habitations pendant les mois de juillet—décembre 1917.*

Stadskwartieren / *Quartiers*	Weekhuur / *Loyer hebdomadaire*: ben. *f* 2.50 / *au-dessous de f 2.50*		*f* 2.50 tot ben. *f* 3.— / *f 2.50 jusqu' à f 3.—*		*f* 3.— tot ben. *f* 5.— / *f 3.— jusqu' à f 5.—*		Jaarhuur / *Loyer annuel*: *f* 260.- tot ben. *f* 450.- / *f 260 jusqu' à f 450.—*		*f* 450.— en hooger / *f 450.— et plus*		Totaal / *Totaux*		Op 31 Dec. nog te huur staand / *Encore à louer le 31 déc.*
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	
Binnenstad *Centre*	278	274	93	93	192	192	93	90	77	62	733	711	22
Spaarndammer- en Staatsliedenbuurt.....	31	30	36	36	232	232	16	16	4	4	319	318	1
Van Lennepbuurt......	13	13	7	7	97	97	60	60	17	17	194	194	—
Museumbuurt..........	—	—	1	1	10	10	14	14	51	43	76	68	8
Sarphatiparkbuurt.	8	8	17	17	86	86	48	46	16	11	175	168	7
Oosterparkbuurt en Ind. buurt................	30	30	38	38	126	125	56	56	22	22	272	271	1
Benoorden het IJ...... *Nord de l'Y*	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	8	8	—
Geheele stad *Totaux* ..	360	355	192	192	751	750	287	282	187	159	1777	1738	39

a. als te huur ingeschreven *inscriptions* b. als verhuurd afgeschreven *radiations.*
Woningen met winkel of andere bedrijfsruimte: ingeschreven 291, afgeschreven 252.
Habitations avec des boutiques ou des ateliers: inscriptions 291, radiations 252.

[1]) Geopend 1 Juli 1917. *Ouverte le 1 juillet 1917.*

23. WONINGEN, GEBOUWD DOOR PARTICULIEREN, WONINGBOUWVEREENIGINGEN EN DOOR DE GEMEENTE IN DE JAREN 1909—1917, NAAR DE HUREN.

Habitations, construites par des particuliers, par des sociétés d'habitations à bon marché et par la municipalité dans les années 1909—1917, selon les loyers.

G. V.

Jaarhuurgroepen *Groupes de loyers annuels*		Absoluut *Chiffres absolus*				Op 100 woningen *Sur 100 habitations*			
Van *De*	tot beneden *jusqu'au dessous de*	Particulieren *Particuliers*	Vereenigingen *Sociétés*	Gemeente *Municipalité*	Totaal *Totaux*	Particulieren *Particuliers*	Vereenigingen *Sociétés*	Gemeente *Municipalité*	Totaal *Totaux*
f 78	*f* 104	—	56	3	59	—	1,2	1,0	0,3
104	130	5	254	69	328	0,04	5,6	22,6	1,8
130	156	105	651	112	868	0,8	14,2	36,6	4,7
156	182	1397	1020	114	2531	10.4	22,3	37,2	13,8
182	208	2216	1350	5	3571	16,4	29,5	1,6	19,5
208	234	1786	785	—	2571	13,3	17,2	—	14,0
234	260	1556	249	—	1805	11,6	5,4	—	9,8
260	300	1824	98	—	1922	13,5	2,1	—	10,5
300	350	1469	44 1)	—	1513	10,9	1,0	—	8,3
350	en hooger *(et plus)*	3108	66 2)	3 3)	3177	23,1	1,5	1,0	17.3
Samen (zonder hofjeswoningen) *Totaux (non compris les maisons de retraite)*		13466	4573	306 4)	18345	100	100	100	100

1) Hiervan 2 winkelwoningen. *Dont 2 habitations avec des boutiques.*
2) „ 62 „ *„ 62 „ „ „ „*
3) Winkelwoningen. *Habitations avec des boutiques.*
4) Noodwoningen aan de noordzijde van het IJ. *Habitations d'urgence au Nord de l'Y.*

24. Woningbouwvereenigingen.

Sociétés d'habitations à bon marché.

Vereenigingen *Sociétés*	Aantal woningen *Nombre des habitations*: in exploitatie op 31 Dec. *en exploitation le 31 déc.* 1914	1915	1916	1917	in aanbouw op 31 Dec. '17 *en voie de construction le 31 déc. '17*	in voorbereiding op 31 Dec. '17 *en préparation le 31 déc. '17*	Voorschotten verstrekt tot 31 Dec. 1917 *Avances accordées jusqu' au 31 déc. '17*: door de Gemeente en het Rijk *par la municipalité et l'Etat*	voorloopig door de Gemeente *provisoirement par la municipalité*
Algemeene Woningbouwvereeniging	226	405	405	405	196	140	*f* 2.097.259.—	417.000.—
Vereen. „Amsterdamsch Bouwfonds"	83	183	183	183	1 [1]	—	1.018.922.66^5	—
Woningbouwvereen. „Amsterdam Zuid"	—	88	88	88	44	—	391.000.—	—
Amst. Coöp. Onderwijzers Bouwvereeniging	60	72	72	72	—	—	271.000.—	—
Woningbouwvereeniging „Amsterdam over 't IJ"	—	—	—	—	—	165	—	450.000.—
Vereeniging „De Arbeiderswoning"	—	166	447	447	110	—	1.478.000.—	—
Woningbouwvereeniging „Eigen Haard"	160	225	318	318	112	224	1.357.450.—	650.000.—
Stichting Bouwfonds „Handwerkers Vriendenkring"	—	—	—	—	356	—	2.064.000.—	—
Woningbouwvereeniging: „H. IJ. S. M."	84	84	84	84	104	—	628.000.—	—
R. K. Woningbouwvereeniging: „Het Oosten"	—	123	123	210	90	75	1.045.000.—	230.000.—
Woningstichting „Patrimonium"	219	246	287	287	269	150	2.359.000.—	—
Coöp. Bouwvereeniging „Rochdaele"	324	690	690	690	—	23	1.756.778.56^5	—
R. K. Coöp. Woningvereeniging: „Dr. Schaepman"	45	—	146	146	—	86	392.000.—	250.000.—
Woningbouwver. „Het Westen"	327	327	327	535	195	—	1.800.000.— [2]	—
Bouwmaatschappij tot Verkrijging van Eigen Woningen	699	870	870	870	—	—	1.860.000.—	—
Amst. Ver. tot het bouwen van Arbeiderswoningen	—	238	238	238	—	—	558.661.76^5 [3]	—
Totaal *Totaux*	2227	3863	4278	4573	1477	863	*f* 19.077.362.99^5	*f* 1.997.000.—

Behalve bovengenoemde vereenigingen zijn nog werkzaam: Amsterdamsche Coöp. Woningver. „Samenwerking" (gebouwde woningen 50) en de Vereen. „Huizenbouw benoorden het IJ" (gebouwde woningen 64), die geheel met eigen en langs particulieren weg verkregen geldmiddelen werken.

Outre les sociétés mentionnées ci-dessus, il y a les sociétés suivantes: Amsterdamsche Coöp. Woningver. „Samenwerking" (habitations construites 50) et Ver. „Huizenbouw benoorden het IJ" (habitations construites 64) lesquelles opèrent avec du capital privé ou bien fourni par des particuliers.

[1]) Amst. Tehuis voor Arbeiders.

[2]) Verstrekt door de Rijkspostspaarbank onder garantie van de Gemeente. *Accordée par la Caisse postale d'épargne de l'Etat, garantie par la municipalité.*

[3]) Restant van het door de Gemeente bij Raadsbesluit van 1 Sept. 1874 ter beschikking gesteld bedrag groot *f* 1.800.000.
Reste du montant de f 1.800.000 accordé par la municipalité le 1 sept. 1874.

25. FINANCIEN VAN DEN GEMEENTELIJKEN WONINGBOUW.

R. V. *Finances des habitations municipales.*

Omschrijving	1917	Désignation
Uitgaven	*f*	**Dépenses**
Schade door onverhuurde woningen	84,46	Perte à cause d'habitations inoccupées
Exploitatiekosten.	27.243,18	Frais d'exploitation
Algemeene onkosten	617,73	Frais généraux
Onderhoudskosten	10.951,02⁵	Frais d'entretien
Totaal	38.896,39⁵	Totaux
Ontvangsten		**Recettes**
Huurgelden	45.834,20	Loyers
Saldo, gebruikt voor afschrijving . .	6.937,80⁵	Excédent des recettes employé pour amortissement
Kapitaal	**274.791,60⁵**	**Capital**

26. AANTAL TE AMSTERDAM GEHUWDE ECHTPAREN, DIE IN 1917 ZICH IN EIGEN WONING VESTIGDEN, EN HET AANTAL DERGENEN, DIE BIJ EEN ANDER GEZIN GINGEN INWONEN.

G. V. *Nombre des couples mariés à Amsterdam qui en 1917 ont loué une habitation directement du propriétaire et de ceux qui se sont établis chez une autre famille.*

Stadskwartieren *Quartiers*	Totaal aantal gehuwde paren *Nombre total des couples mariés*	Echtparen, die gingen inwonen *Couples mariés qui se sont établis chez une autre famille* Totaal *Totaux*	Op 100 echtparen *Sur 100 couples mariés*
Centrum oude stad	179	69	38,55
Westelijke eilanden	150	46	30,67
Jordaan	511	173	33,85
De grachten	308	149	48,38
Jodenbuurt	233	133	57,08
Oostelijke eilanden	153	44	28,76
Haven	2	—	—
Spaarndammer- en Staatsliedenbuurt. . .	630	209	33,17
Van Lennepbuurt.	656	338	51,52
Willemsparkbuurt en Museumkwartier. .	228	88	38,60
Oude buurt YY	610	295	48,36
Muiderpoortkwartier.	802	392	48,88
Benoorden het IJ.	28	10	35,71
Geheele stad *Ville entière*.	4490	1946	43,34

27. Aantal te Amsterdam gehuwde paren, die in 1917 zich in een eigen woning vestigden, en het aantal dergenen, die bij een ander gezin gingen inwonen, in verband met de huur der woning.

Nombre des couples mariés à Amsterdam en 1917, ayant loué une habitation directement du propriétaire et ceux qui se sont établis chez une autre famille, d' après le loyer de l'habitation.

E. B.

MAAND *Mois*	beneden f 2.50 (*au dessous de*) per week *par semaine*		f 2.50—f 3.00 per week *par semaine*		f 3.00—f 5.00 per week *par semaine*		f 260—f 450 per jaar *par année*		f 450—f 700 per jaar *par année*		f 700—f 1100 per jaar *par année*		f 1100 en meer per jaar *f 1100 et plus par année*		onbekend *loyer inconnu*		Totaal *Totaux*			Percentages der totalen *Pourcentage des totaux*	
	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*	Samen *Ensemble*	eigen woning *habitation séparée*	inwonend *habitation dans une famille*
Januari *Janvier*	52	10	21	13	76	60	20	16	10	8	1	5	2	3	1	2	183	117	300	61.0	39.0
Februari *Février*	48	9	32	11	84	59	21	22	4	10	4	8	2	—	—	—	195	119	314	62.1	37.9
Maart *Mars*	48	12	21	9	68	60	27	21	7	4	6	5	2	—	3	—	182	111	293	62.1	37.9
April *Avril*	41	10	24	13	81	52	28	19	8	7	4	2	2	2	—	—	188	105	293	64.2	35.8
Mei *Mai*	67	19	38	17	144	117	80	43	16	8	15	4	5	3	1	1	366	212	578	63.3	36.7
Juni *Juin*	35	17	26	14	103	66	41	32	21	11	7	5	5	3	—	—	238	148	386	61.7	38.3
Juli *Juillet*	49	10	28	12	96	71	32	29	11	8	3	4	2	2	1	—	222	136	358	62.0	38.0
Augustus *Août*	60	23	33	21	101	122	40	41	10	12	5	2	3	—	—	1	252	222	474	53.2	46.8
September *Septembre*	47	8	20	11	103	99	31	29	11	8	5	2	3	2	1	—	221	159	380	58.2	41.8
October *Octobre*	57	16	23	17	71	102	16	25	9	15	9	3	2	1	—	1	187	180	367	51.0	49.0
November *Novembre*	35	19	20	20	70	128	34	45	8	14	1	5	3	2	—	—	171	233	404	42.3	57.7
December *Décembre*	32	22	22	24	52	121	16	26	4	7	3	3	5	1	—	2	134	206	340	39.4	60.6
Tot.	571	175	308	182	1049	1057	386	348	119	112	63	48	36	19	7	7	2539	1948	4487	56.6	43.4
Percentages van de huurgroepen *Pourcentage des groupes de loyers*	76.5	23.5	62.9	37.1	49.8	50.2	52.6	47.4	51.5	48.5	56.8	43.2	65.5	34.5	50.—	50.—					

Voor de werkzaamheden der Huurcommissie's, zie Hoofdstuk: Gerechtelijke Statistiek.

STAND DER BEVOLKING.

CLASSEMENT DE LA POPULATION.

28. BEVOLKING VOLGENS DE VOLKSTELLINGEN EN VOLGENS HET BEVOLKINGSREGISTER.

Population d'après les recensements et d'après le registre de la population.

Datum der volkstelling *Date du recensement*	Getelde bevolking *Population recensée*			Bevolking volgens het bevolkingsregister. *Population d'après le registre de la population.*				
	Mannen *Sexe masculin*	Vrouwen *Sexe féminin*	Totaal *Les deux sexes*	31 Dec. *Le 31 Déc.*	Mannen *Sexe masculin*	Vrouwen *Sexe féminin*	Totaal *Les deux sexes*	Jaar gemiddelde [10] *Moyenne*
19 Nov. 1622 [1]	—	—	104.932	1896	234.297	259.927	494.224	475.290
18 Dec. 1630 [2]	—	—	115.249	1901	251.820	278.898	530.718	525.375
12—16 Oct. 1795 [3]	97.127	119.897	217.024	1902	256.160	282.655	538.815	534.286
1796 [4]	—	—	200.560	1903	260.590	285.944	546.534	541.998
1809 [4]	88.831	112.933	201.747	1904	263.151	288.264	551.415	548.098
9—11 Apr. 1811 [5]	90.294	110.136	200.430	1905	266.381	291.233	557.614	553.437
1812 [4]	86.237	108.290	194.527	1906	269.850	294.336	564.186	559.618
1815 [6]	79.858	100.321	180.179	1907	270.344	295.310	565.654	563.433
I 16 Nov. 1829 [7]	90.332 [8]	112.032 [8]	202.364 [8]	1908	270.230	295.359	565.589	563.930
II 1 Jan. 1840 [7 en 9]	95.348	116.001	211.349	1909	269.723	296.408	566.131	564.963
III 19 Nov. 1849 [7]	101.856	122.179	224.035	1910	273.976	300.007	573.983	570.057
IV 31 Dec. 1859 [7]	111.310	131.994	243.304	1911	277.863	303.097	580.960	577.471
V 1 Dec. 1869 [7]	122.061	142.633	264.694	1912	281.436	306.440	587.876	584.418
VI 31 Dec. 1879 [7]	148.278	168.733	317.011	1913	285.353	309.902	595.255	591.567
VII 31 Dec. 1889 [7]	191.927	216.134	408.061	1914	292.855	316.228	609.083	602.169
VIII 31 Dec. 1899 [7]	241.357	269.496	510.853	1915	296.800	319.787	616.587	612.835
IX 31 Dec. 1909 [7]	269.723	296.408	566.131	1916	303.040	325.354	628.394	622.491
				1917	309.308	331.685	640.993	634.693

[1]) Volgens de aanteekeningen van Burgemeester Mr. Gerard Schaep Pieterszoon (1599—1655), Deel III (manuscript).
Suivant les annotations du bourgmestre Gerard Schaep Pieterszoon *(1599—1655), Vol III (manuscrit).*

[2]) Zie: Wagenaar, Amsterdam in zijne opkomst, folio, Isaak Tirion 1760. Dl. I, blz. 518.
Voir: Wagenaar. *Amsterdam. Son développement. Ed. 1760. Vol. I, p. 518.*

[3]) Zie: Farret, Verster en van Swinden. Rapport over de telling van het volk van Amsterdam, 1795.
Voir: Farret, Verster *et* van Swinden. *Rapport sur le recensement de la population d'Amsterdam 1795.*

[4]) Zie: C. J. Nieuwenhuis. Proeve eener Geneeskundige Plaatsbeschrijving. Dl. I, blz. 240.
Voir: C. J. Nieuwenhuijs. *Essai d'une topographie hygiënique de la ville d'Amsterdam.*

[5]) Overeenkomstig de dossiers der telling te Amsterdam. *D'après les dossiers du recensement à Amsterdam.*

[6]) Provinciale telling. *Recensement provincial.*

[7]) Tienjaarlijksche volkstelling. *Recensement général décennal.*

[8]) Volgens opgaven in Lobatto's Jaarboekje 1832 bedragen deze cijfers, volgens een door de regeering uitgevaardigd voorschrift tot 1 Jan. 1830 bijgewerkt, 90292 M., 111883 V., 202175 T., van welke cijfers in de volgende tabellen verder is gebruik gemaakt.

[9]) Zie Lobatto's Jaarboekje 1841.

[10]) Tot 1909 berekend met vereffening van het verschil tusschen de uitkomst der volkstellingen en de cijfers voor die jaren verkregen door het Bevolkingsregister.
Jusqu'à 1909 calculé en éliminant la différence entre les résultats des recensements et les chiffres obtenus par le Bureau du registre de la population.

29. Bevolking bij de volkstellingen van 1829—1909 naar leeftijd en geslacht (absolute cijfers).

Population d'après les recensements de 1829—1909 répartie selon l'âge et le sexe (chiffres absolus).

M = mannelijk *(masculin)*. V = vrouwelijk *(féminin)*. S = samen *(ensemble)*.

U.V.

Leeftijd en geslacht *Age et sexe*		Volkstelling van				*Recensement de*				
		1829	1839	1849	1859	1869	1879	1889	1899	1909
Jonger dan 1 jaar *Au-dessous de 1 an*	M.	2451	2338	2577	3586	3713	5210	6279	7190	6507
	V.	2528	2385	2629	3558	3581	5224	6230	7072	6320
	S.	4979	4723	5206	7144	7294	10434	12509	14262	12827
1—4 jaar *ans*.....	M.	9092	10092	9148	10077	12086	15928	21263	24651	24332
	V.	9403	10512	9239	10355	12292	15630	21066	24214	23755
	S.	18495	20604	18387	20432	24378	31558	42329	48865	48087
5—13 jaar *ans*....	M.	18557	18363	20029	20842	22805	27102	37705	50132	52641
	V.	18477	18403	20009	21118	22943	27781	37796	50053	51555
	S.	37034	36766	40038	41960	45748	54883	75501	100185	104196
14—19 jaar *ans*...	M.	9234	11873	11337	13213	13536	16565	21449	28383	32393
	V.	10267	12922	11721	13614	14372	17513	22859	29859	34018
	S.	19501	24795	23058	26827	27908	34078	44308	58242	66411
20—34 jaar *ans*...	M.	20588	21822	26210	26415	27885	34204	44887	56056	66124
	V.	28537	28845	33302	33484	34373	40284	53703	67490	75948
	S.	49125	50667	59512	59899	62258	74488	98590	123546	142072
35—49 jaar *ans*...	M.	15717	17391	18573	21693	23254	26054	32677	40800	46797
	V.	21309	22441	22973	26006	28241	30019	36456	45325	53110
	S.	37026	39832	41546	47699	51495	56073	69133	86125	99907
50—64 jaar *ans*...	M.	10101	9569	10404	11561	13626	17236	19348	23788	28569
	V.	14222	13588	15743	16441	17717	22179	24669	29203	32928
	S.	24323	23157	26147	28002	31343	39415	44017	52991	61497
65—79 jaar *ans*...	M.	4241	3561	3204	3647	4692	5482	7694	9414	11126
	V.	6549	6315	5788	6786	8069	8939	12024	14390	16092
	S.	10790	9876	8992	10433	12761	14421	19718	23804	27218
80 jaar en ouder. *80 ans et au-dessus*	M.	311	339	374	276	464	497	625	943	1234
	V.	591	590	775	632	1045	1164	1331	1890	2682
	S.	902	929	1149	908	1509	1661	1956	2833	3916
Totaal *Totaux*.	M.	90292	95348	101856	111310	122061	148278	191927	241357	269723
	V.	111883	116001	122179	131994	142633	168733	216134	269496	296408
	S.	202175	211349	224035	243304	264694	317011	408061	510853	566131

30. Bevolking bij de volkstellingen van 1829—1909 naar leeftijd en geslacht (verhoudingscijfers).

Population d'après les recensements de 1829—1909 répartie selon l'âge et le sexe (chiffres proportionnels).

E. B. M = mannelijk (*masculin*). V = vrouwelijk (*féminin*). T = totaal (*totaux*).

Leeftijd en geslacht *Age et sexe*		Volkstelling van 1829	1839	1849	1859	1869	*Recensement de* 1879	1889	1899	1909
›nger dan 1 jaar *Au-dessous de 1 an*	M.	27.1	24.5	25.3	32.2	30.5	35.2	32.6	29.8	24.1
	V.	22.6	20.6	21.6	27.0	25.1	31.0	28.8	26.3	21.3
	T.	24.6	22.3	23.3	29.4	27.6	32.9	30.7	27.9	22.7
–4 jaar *ans*.....	M.	100.7	105.8	89.8	90.5	99.0	107.4	110.7	102.1	90.2
	V.	84.0	90.6	75.7	78.5	86.1	92.6	97.5	89.9	80.1
	T.	91.5	97.5	82.0	83.8	92.1	99.6	103.7	95.6	84.9
–13 jaar *ans*....	M.	205.5	192.6	196.6	187.2	186.8	182.8	196.5	207.7	195.2
	V.	165.1	158.6	163.8	160.0	160.9	164.6	174.9	185.7	173.9
	T.	183.1	174.0	178.7	172.5	172.8	173.1	185.0	196.1	184.1
—19 jaar *ans*...	M.	102.3	124.5	111.3	118.7	110.9	111.7	111.8	117.6	120.0
	V.	91.8	111.4	95.9	103.1	100.8	103.8	105.8	110.8	114.7
	T.	96.5	117.3	102.9	110.2	105.4	107.5	108.6	114.0	117.3
—34 jaar *ans*...	M.	228.0	228.9	257.3	237.3	228.5	230.7	233.9	232.2	245.5
	V.	255.1	248.7	272.6	253.7	241.0	238.8	248.5	250.4	256.3
	T.	243.0	239.7	265.7	246.2	235.2	235.0	241.6	241.9	250.9
—49 jaar *ans*...	M.	174.1	182.4	182.4	194.9	190.5	175.7	170.3	169.1	173.4
	V.	190.5	193.5	188.0	197.0	198.0	177.9	168.7	168.1	179.2
	T.	183.1	188.5	185.5	196.2	194.6	176.9	169.4	168.6	176.5
—64 jaar *ans*...	M.	111.9	100.4	102.1	103.9	111.6	116.2	100.8	98.6	105.9
	V.	127.1	117.1	128.8	124.5	124.2	131.5	114.1	108.4	111.2
	T.	120.3	109.6	116.7	115.1	118.4	124.3	107.9	103.7	108.6
—79 jaar *ans*...	M.	47.0	37.3	31.5	32.8	38.4	37.0	40.1	39.0	41.2
	V.	58.5	54.4	47.3	51.4	56.6	52.9	55.6	53.4	54.3
	T.	53.4	46.7	40.1	42.9	48.2	45.5	48.3	46.6	48.1
jaar en ouder. *) ans et au-dessus*	M.	3.4	3.6	3.7	2.5	3.8	3.3	3.3	3.9	4.5
	V.	5.3	5.1	6.3	4.8	7.3	6.9	6.1	7.0	9.0
	T.	4.5	4.5	5.1	3.7	5.7	5.2	4.8	5.6	6.9
Totaal *Totaux*.	M.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	V.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	T.	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

31. Bevolking bij de volkstellingen van 1829—1909 naar den burgerlijken staat.

U. V. *Population d'après les recensements de 1829—1909 selon l'état civil.*

Geslacht en jaren van de volkstelling *Sexe et année du recensement*		Ongehuwd *Célibataires*	Gescheiden van echt *Divorcés*	Gehuwd *Mariés*	Gescheiden van tafel en bed *Vivant séparément*	In weduwenstaat *Veufs*	Burg. staat onbekend *Etat civil inconnu*	Totaal *Totaux*
1829	M.	53644		33252		3396	—	90292
	V. *F.*	66247		33462		12174	—	111883
	Tot.	119891		66714		15570	—	202175
1839	M.	58362		33738		3248	—	95348
	V. *F.*	70390		33786		11825	—	116001
	Tot.	128752		67524		15073	—	211349
1849	M.	62908		35375		3573	—	101856
	V. *F.*	74715		35514		11950	—	122179
	Tot.	137623		70889		15523	—	224035
1859	M.	67744	40	39474		4025	27	111310
	V. *F.*	79820	92	39496		12583	3	131994
	Tot.	147564	132	78970		16608	30	243304
1869	M.	72801	75	44871	77	4237	—	122061
	V. *F.*	84459	171	44982	102	12919	—	142633
	Tot.	157260	246	89853	179	17156	—	264694
1879	M.	88745	113	54825	81	4514	—	148278
	V. *F.*	99112	218	55183	121	14099	—	168733
	Tot.	187857	331	110008	202	18613	—	317011
1889	M.	117377	315	68580	146	5505	4	191927
	V. *F.*	129513	527	68942	198	16950	4	216134
	Tot.	246890	842	137522	344	22455	8	408061
1899	M.	147822	533	86062	265	6674	1	241357
	V. *F.*	161607	978	86805	310	19796	—	269496
	Tot.	309429	1511	172867	575	26470	1	510853
1909	M.	160397	955	100424	293	7654	—	269723
	V. *F.*	172293	1558	101117	430	21010	—	296408
	Tot.	332690	2513	201541	723	28664	—	566131
1829	M.	594.1		368.3		37.6	—	1000
	V. *F.*	592.1		299.1		108.8	—	1000
	Tot.	593.0		330.0		77.0	—	1000
1839	M.	612.1		353.8		34.1	—	1000
	V. *F.*	606.8		291.3		101.9	—	1000
	Tot.	609.2		319.5		71.3	—	1000
1849	M.	617.6		347.3		35.1	—	1000
	V. *F.*	611.5		290.7		97.8	—	1000
	Tot.	614.3		316.4		69.3	—	1000
1859	M.	608.6	0.4	354.6		36.2	0.2	1000
	V. *F.*	604.7	0.7	299.2		95.4	0.02	1000
	Tot.	606.5	0.5	324.6		68.3	0.1	1000
1869	M.	596.4	0.6	367.6	0.6	34.8	—	1000
	V. *F.*	592.1	1.2	315.4	0.7	90.6	—	1000
	Tot.	594.1	0.9	339.5	0.7	64.8	—	1000
1879	M.	598.5	0.8	369.8	0.5	30.4	—	1000
	V. *F.*	587.4	1.3	327.0	0.7	83.6	—	1000
	Tot.	592.6	1.1	347.0	0.6	58.7	—	1000
1889	M.	611.6	1.6	357.3	0.8	28.7	0.02	1000
	V. *F.*	599.2	2.4	319.0	0.9	78.5	0.02	1000
	Tot.	605.0	2.1	337.0	0.9	55.0	0.02	1000
1899	M.	612.5	2.2	356.5	1,1	27.7	—	1000
	V. *F.*	599.7	3.6	322.1	1.2	73.4	—	1000
	Tot.	605.7	3.0	338.4	1.1	51.8	—	1000
1909	M.	594.7	3.5	372.3	1.1	28.4	—	1000
	V. *F.*	581.3	5.3	341.0	1.5	70.9	—	1000
	Tot.	587.6	4.4	356.0	1.3	50.7	—	1000

U. V.

32. Bevolking naar de kerkelijke gezindten op 31 December 1909.

Population selon les cultes, au 31 décembre 1909.

Naam der gezindte	Absoluut *Chiffres absolus*	Per 1000 der bev. *Sur 1000 de la pop.*	Désignation du culte
Nederduitsch-Hervormd	199345	352.2	Réformés néerlandais.
Roomsch-Katholiek	133277	235.4	Catholiques romains.
Nederlandsch-Israëliet............	56170	99.2	Israélites néerlandais.
Evangelisch-Luthersch	34371	60.7	Luthériens évangéliques.
Gereformeerde Kerk te Amsterdam.	28704	50.7	Eglise réformée à Amsterdam.
Hersteld-Evangelisch-Luthersch...	11317	20.0	Luthériens orthodoxes.
Doopsgezind......................	9777	17.2	Mennonites.
Portugeesch-Israëliet	4800	8.5	Israélites portugais.
Remonstrant......................	4353	7.7	Remonstrants.
Christelijk-Gereformeerd..........	4381	7.7	Réformés chrétiens.
Waalsch-Hervormd...............	3387	6.0	Réformés wallons.
Oud-Bisschoppelijke Clerezy	871	1.5	Jansénistes.
Overige gezindten................	8471	14.9	Autres cultes.
Geen kerkelijke gezindte.........	66902	118.2	Sans culte.
Kerkelijke gezindte onbekend	5	—	Culte inconnu.
Totaal.........	566131	1000	Totaux.

U. V.

33. Bevolking op 31 december 1909 naar de geboorteplaats.

Population au 31 décembre 1909 selon le lieu de naissance.

Geboren in *Nés dans*	Absoluut *Chiffres absolus*			Per 100 der bevolking *Sur 100 de la population*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
De gemeente . . . . *La commune*	186141	199066	385207	69.0	67.1	68.0
Een andere gemeente binnen de provincie *Une autre commune de la province*	26019	29568	55587	9.6	10.0	9.8
Een andere provincie binnen het rijk. . *Une autre province du royaume*	51911	62021	113932	19.2	20.9	20.1
Een Nederlandsche kolonie . . . . . . *Une des colonies néerlandaises*	863	793	1656	0.3	0.3	0.3
Een vreemd land . . . . *L' étranger*	4779	4955	9734	1.8	1.7	1.8
Een onbekende geboorteplaats . . . . . *Un lieu de naissance inconnu*	10	5	15	0.003	0.002	0.003
Totaal *Totaux* . .	269723	296408	566131	100	100	100

34. Bevolking op 31 december 1909 naar de nationaliteit.

Population au 31 décembre 1909 selon les nationalités.

Nationaliteit *Nationalité*	Absolute cijfers *Chiffres absolus.*			Verhoudingscijfers op 1000 van het totaal *Chiffres relatifs sur 1000 du total*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
Nederland *Pays-Bas*	265612	292725	558337	984.8	987.6	986.1
Duitschland *Allemagne*	2465	2225	4690	9.0	7.5	8.3
België *Belgique*	323	332	655	1.2	1.1	1.2
Groot-Brittannië en Ierland *Grande-Bretagne et Irlande*	217	232	449	0.8	0.8	0.8
Frankrijk *France*	95	104	199	0.4	0.4	0.4
Zwitserland *Suisse*	72	74	146	0.3	0.2	0.3
Een ander land *Un autre pays*	933	711	1644	3.5	2.4	2.9
Onbekend *Inconnu*	6	5	11	0.0	0.0	0.0
Totaal vreemdelingen *Totaux étrangers*	4111	3683	7794	15.2	12.4	13.9
Geheele bevolking *Population totale*	269723	296408	566131	1000	1000	1000

U. V.

35. Bevolking der buurten. [1]
Population des quartiers.

Buurt *Quartier*	Absolute cijfers *Chiffres absolus* 1859	Absolute cijfers *Chiffres absolus* 1909	De bevolking van 1859 = 100 gesteld *La population de 1859 prise = 100* 1909	De voormalige buurten VV, WW, XX, YY, ZZ en ONA naar de indeeling van 16 Juni 1909 *Les quartiers VV, WW, XX, YY, ZZ, et ONA d'après le division de 16 juin 1909*	1909
A	3974	1870	47.1	VVI	3018
B	3272	1884	57.6	VVII	4049
C	5920	4835	81.7	VVIII	73
D	3132	1445	46.1	WW	616
E	3968	1713	43.2	XX	84
F	2820	1833	65.0	YY	78
G	3046	1832	60.1	ZZ	552
H	4980	2846	57.1	SA	7873
J	4892	3024	61.8	SB	2414
K	5300	4690	88.5	SC	15077
L	5683	4111	72.3	SD	11477
M	4241	3213	75.8	SE	14090
N	4622	4980	107.7	SF	10284
O	4990	5213	104.5	SG	13867
P	5295	3952	74.6	SH	14223
Q	3737	3514	94.0	SJ	1987
R	4128	3876	93.9	SK	1348
S	3188	2951	92.6	SL	3671
T	10202	29847	292.6	SM	8189
U	7451	8633	115.9	SN	12145
V	4606	8335	181.0	SO	12179
W	10053	15495	154.1	AB	14531
X	5343	3750	70.2	AC	7148
Y	4098	2509	61.2	AD	20268
Z	6975	7182	103.0	AE	9482
AA	6177	7341	118.8	AF	12929
BB	5226	4987	95.4	AG	1863
CC	6747	6803	100.8	AH	8158
DD	4591	5654	123.2	AJ	2264
EE	6230	6715	107.8	AK	8716
FF	5168	5807	112.4	AL	4056
GG	5908	5894	99.8	AM	37
HH	4038	3813	94.4	AN	427
JJ	4093	3367	82.3	WA	280
KK	4737	3606	76.1	WB	10115
LL	2852	2286	80.2	WC	12531
MM	4831	5891	121.9	WD	12839
NN	5314	7475	140.6	WE	26442
OO	6342	9123	143.9	WF	2098
PP	7493	9032	120.5	WG	9107
QQ	8238	17270	209.6	ZA	287
RR	2239	1792	80.0	OZ	133
SS	3823	3497	91.5	ND	9
TT	4937	5332	108.4	BS	13
UU	7236	11822	163.4		
VV	1812	Voor 1909 zie de laatste kolom. *Pour 1909 voir la colonne derrière*			
WW	875				
XX	2830				
YY	753				
ZZ	875				
ONA	—				

[1]) Inclusief de gestichten, enz.
La population des établissements hospitaliers y comprise.

LOOP DER BEVOLKING.

MOUVEMENT DE LA POPULATION.

§ 1. Algemeen overzicht. *Aperçu général.*

36. Aanwas der bevolking.

Accroissement de la population.

I. Br.

Jaren *Années*	Geboorten [1] *Naissances*		Sterfte [1] *Décès*		Vestiging *Inscriptions*		Vertrek *Radiations*		Geboorten-overschot *Excédent des naissances*		Vestigings-overschot *Excédent des inscriptions*		Totale vermeerdering *Accroissement total*	
	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Aantal *Chiffre absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*	Absoluut *Absolu*	Op 1000 inwoners *Sur 1000 habitants*
1913	13736	23.2	6570	11.1	30534	51.6	30315	51.2	7166	12.1	219	0.4	7385	12.5
1914	14256	23.7	6800	11.3	34824	57.8	28451	47.2	7456	12.4	6373	10.6	13829	23.0
1915	13176	21.5	6880	11.2	27206	44.4	25996	42.4	6296	10.3	1210	2.0	7506	12.3
1916	14346	23.0	7405	11.9	30555	49.1	25689	41.3	6941	11.2	4866	7.8	11807	19.0
1917	13929	21.9	7718	12.2	34625	54.6	28237	44.5	6211	9.7	6388	10.1	12599	19.8

[1] Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

37. Loop der bevolking in 1917. — *Mouvement de la population pendant l'année 1917.*

Bevolking aanwezig op 1 Jan. 1917 ...... M. *H.* 303.040, V. *F.* 325.354, Tot. **628.394**; waarvan in gebouwen volgens art. 1 Koninklijk Besluit van 27 Juli 1887, *Staatsblad* N°. 142 ...... *dont prisons, maisons d'aliénés* M. *H.* 778, V. *F.* 207, Tot. 985. Population le 1 janv. 1917

		Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Het jaar *L'année*		
Geboren	M.	612	623	646	592	629	590	610	608	553	539	602	533	7137	Naissances	H.
	V.	552	552	625	538	560	596	590	624	520	557	521	557	6792		F.
	Tot.	1164	1175	1271	1130	1189	1186	1200	1232	1073	1096	1123	1090	13929		Tot.
Gevestigd	M.	1743	1478	1279	1236	1442	1059	1044	1192	1427	1790	1418	1019	16127	Inscriptions	H.
	V.	1885	1574	1342	1227	1794	1247	1174	1324	1723	2036	1997	1175	18498		F.
	Tot.	3628	3052	2621	2463	3236	2306	2218	2516	3150	3826	3415	2194	34625		Tot.
Overleden	M.	351	428	405	381	339	308	250	208	211	259	258	337	3735	Décès	H.
	V.	409	460	408	416	326	297	280	234	226	284	292	351	3983		F.
	Tot.	760	888	813	797	665	605	530	442	437	543	550	688	7718		Tot.
Vertrokken	M.	972	1198	1146	1070	1551	1218	1009	1016	988	1353	992	748	13261	Radiations	H.
	V.	1036	1271	1295	1226	1857	1358	1090	1109	1150	1438	1248	898	14976		F.
	Tot.	2008	2469	2441	2296	3408	2576	2099	2125	2138	2791	2240	1646	28237		Tot.
Bijgeschreven	M.	2355	2101	1925	1828	2071	1649	1654	1800	1980	2329	2020	1552	23264	Accroissem. total	H.
	V.	2437	2126	1967	1765	2354	1843	1764	1948	2243	2593	2518	1732	25290		F.
	Tot.	4792	4227	3892	3593	4425	3492	3418	3748	4223	4922	4538	3284	48554		Tot.
Afgeschreven	M.	1323	1626	1551	1451	1890	1526	1259	1224	1199	1612	1250	1085	16996	Diminution totale	H.
	V.	1445	1731	1703	1642	2183	1655	1370	1343	1376	1722	1540	1249	18959		F.
	Tot.	2768	3357	3254	3093	4073	3181	2629	2567	2575	3334	2790	2334	35955		Tot.
Bevolking op ult. der maand: Totale bevolking	M.	304072	304547	304921	305298	305479	305602	305997	306573	307354	308071	308841	309308		Population le dernier du mois: Total général	H.
	V.	326346	326741	327005	327128	327299	327487	327881	328486	329353	330224	331202	321685			F.
	Tot.	630418	631288	631926	632426	632778	633089	633878	635059	636707	638295	640043	**640993**			Tot.
Waarvan in Gebouwen volg. art. 1 Kon. Besl. 27 Juli 1887 St.bl. N°. 142	M.	783	784	770	759	775	762	557	709	722	737	721	734		Dont prisons, maisons d'aliénés	H.
	V.	206	206	203	204	207	206	209	209	216	215	215	209			F.
	Tot.	989	990	973	963	982	968	766	918	938	952	936	943			Tot.

E. B.

38. Geboorte-, sterfte-, vestiging- en vertrekcijfers[1]) in de maanden.

Proportions pour 1000 habitants des naissances, des décès, des inscriptions et des radiations[1]) *dans les mois.*

Per jaar op 1000 inwoners der gemidd. maandelijksche bevolking *Proportions annuelles pour 1000 hab. de la population moyenne mensuelle*		Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Het jaar *L'année*
Geboortecijfer *Naissances*	1913	22.74	24.96	23.59	21.98	24.34	22.11	23.37	23.67	22.77	22.76	22.86	23.71	23.22
	1914	24.75	25.87	25.50	23.62	25.63	23.53	24.18	23.47	21.59	23.03	22.50	22.14	23.55
	1915	22.50	23.59	23.54	22.79	20.36	21.08	19.85	20.44	20.89	20.19	21.58	21.21	21.50
	1916	21.68	24.99	23.43	23.05	23.06	23.16	23.25	22.89	23.95	22.31	21.92	22.14	22.99
	1917	21.78	24.29	23.69	21.74	22.13	22.79	22.30	22.87	20.55	21.35	21.37	20.02	21.95
Sterftecijfer *Décès*	1913	12.65	14.16	12.74	12.29	11.21	10.46	8.97	10.04	8.86	11.02	10.53	10.77	11.11
	1914	14.05	13.59	12.64	14.23	10.97	10.48	9.80	9.19	9.12	9.69	10.53	11.84	11.30
	1915	12.44	12.59	12.58	12.77	11.57	9.88	9.67	9.20	8.40	11.11	12.32	12.23	11.22
	1916	11.84	13.73	15.74	13.13	12.22	10.99	9.82	9.56	8.87	10.21	10.71	15.57	11.86
	1917	14.22	18.35	15.15	15.33	12.38	11.63	9.85	8.20	8.37	10.58	10.47	12.57	12.16
Vestigingcijfer[2]) *Inscriptions*	1913	46.70	46.71	45.75	54.49	61.60	52.09	48.88	45.79	54.06	64.00	57.39	42.22	51.62
	1914	46.71	48.33	46.02	48.64	61.95	49.52	42.69	112.04	89.99	63.68	44.72	40.22	57.83
	1915	39.77	44.28	39.68	42.41	51.48	46.68	38.35	39.59	48.46	48.67	49.08	44.05	44.39
	1916	46.25	48.11	48.48	44.98	65.72	43.74	41.64	44.18	51.59	55.94	53.02	43.50	48.95
	1917	67.88	63.08	48.86	47.39	60.22	44.32	41.21	46.70	60.32	74.53	64.99	40.33	54.56
Vertrekcijfer[2]) *Radiations*	1913	45.36	42.84	45.93	55.71	73.41	50.94	57.13	47.81	48.78	53.54	54.27	39.05	51.24
	1914	41.47	43.04	46.63	54.64	74.50	59.20	51.23	39.36	45.64	38.91	39.57	34.51	47.25
	1915	30.19	36.55	41.98	42.59	57.16	49.96	43.92	40.71	40.29	48.07	41.30	35.85	42.42
	1916	27.71	34.80	33.71	41.94	65.51	49.64	43.25	37.99	38.16	43.30	42.35	35.17	41.16
	1917	37.56	51.03	45.50	44.18	63.42	49.51	38.83	39.44	40.94	54.39	42.63	30.25	44.49

1) De cijfers voor het schrikkeljaar 1916 zijn, ter vergelijking met andere jaren eveneens omgerekend op een jaar van 365 dagen.
Pour la comparaison avec d'autres années les chiffres pour l'année bissextile 1916 ont été calculés sur 365 jours.

2) Rijksgebouwen, schepen en krankzinnigengestichten inbegrepen.
La population des établissements pénitentiaires et des maisons d'aliénés y comprise.

§ 2. **Huwelijken.** *Mariages.*

39. Burgerlijke staat van te Amsterdam wonende personen, die in het huwelijk getreden zijn.

E. B. *Etat civil des personnes ayant domicile à Amsterdam qui se sont mariées.*

Jaren *Années*	Ongehuwden met *Célibataires et*			In weduwenstaat *Veufs et veuves et*			Gescheidenen met *Divorcés et divorcées*			Totaal *Totaux*	Gehuwd met vergunning v. d. Rechtbank (art. 550 B. W.)[1] *Par autorisation du tribunal (art. 550 C. C.)*
	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*	Ongehuwden *Célibataires*	In weduwenstaat *Veufs et veuves*	Gescheidenen *Divorcés et divorcées*		
1913 M.	4055	72	67	211	98	32	118	30	19	4702	—
1913 V. *F.*	4493	231	120	82	103	31	72	34	22	5188	1
1914 M.	3439	77	98	208	102	28	106	21	24	4103	—
1914 V. *F.*	3841	244	115	83	105	22	111	31	25	4577	—
1915 M.	3867	65	93	240	116	33	116	26	26	4582	—
1915 V. *F.*	4258	261	134	69	124	25	97	36	27	5031	2
1916 M.	4031	86	92	215	117	40	134	31	33	4779	—
1916 V. *F.*	4427	245	139	89	124	32	100	41	36	5233	1
1917 M.	4004	84	100	238	87	35	129	28	45	4750	—
1917 V. *F.*	4419	266	135	86	97	30	109	87	44	5223	—

[1]) Begrepen onder de weduwen. *Comprises dans les veuves.*

40. Huwelijken naar de maanden. [1])

I. B. St. *Mariages selon les mois.*

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Het jaar *L'année*
1913	346	326	307	474	592	447	536	533	460	471	476	398	5366
1914	256	313	301	504	620	501	506	363	331	354	332	352	4733
1915	265	346	362	359	453	456	457	538	535	452	452	544	5219
1916	302	384	472	355	640	496	425	599	453	408	567	372	5473
1917	368	385	352	365	706	476	445	576	452	442	486	403	5456

[1]) De in het buitenland voltrokken, hier ingeschreven huwelijken niet meegeteld.
Non compris les mariages conclus à l'étranger et inscrits à Amsterdam.

E. B.

41. Te amsterdam gehuwde personen naar den godsdienst.

Nouveaux mariés à Amsterdam suivant les cultes.

Jaren *Années*	Protestant met *Protestant et*				Katholiek met *Catholique et*				Israëliet met *Israélite et*				Geen of onbekend met *Sans c. ou c. inconnu et*				Totaal *Totaux*
	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israélite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israélite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israélite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	Protestant	Katholiek *Catholique*	Israëliet *Israélite*	Geen of onbekend *Sans c. ou c. inconnu*	
								Mannen *Hommes*									
1913	2570	528	15	85	519	765	4	30	17	17	442	5	185	46	8	130	5366
1914	2268	491	17	58	464	691	2	16	21	11	340	4	166	46	8	130	4733
1915	2437	535	14	98	536	758	10	27	29	14	358	7	189 [1])	51	8	148 [2])	5219
1916	2529	548	26	87	553	792	7	20	33	22	468	11	171	50	4	152	5473
1917	2513	557	19	76	523	848	12	31	42	19	461	11	153	46	11	134	5456
								Vrouwen *Femmes*									
1913	2570	519	17	185	528	765	17	46	15	4	442	8	85	30	5	130	5366
1914	2268	464	21	166	491	691	11	46	17	2	340	8	58	16	4	130	4733
1915	2437	536	29	189 [1])	535	758	14	51	14	10	358	8	98	27	7	148 [2])	5219
1916	2529	553	33	171	548	792	22	50	26	7	468	4	87	20	11	152	5473
1917	2513	523	42	153	557	848	19	46	19	12	461	11	76	31	11	134	5456

[1]) Waaronder één Mohammedaan. [2]) Waaronder één Mormoon met een Mormoonsche vrouw.

42. Huwelijken naar den leeftijd der echtgenooten in 1917.

E. B. *Mariages suivant l'âge des époux en 1917.*

Leeftijd van den man *Age de l'époux*	Leeftijd der vrouw. — *Age de l'épouse* —21 jaar *ans*	21—24 jaar *ans*	25—29 jaar *ans*	30—34 jaar *ans*	35—39 jaar *ans*	40—44 jaar *ans*	45—49 jaar *ans*	50—54 jaar *ans*	55—59 jaar *ans*	60—64 jaar *ans*	65—69 jaar *ans*	70—74 jaar *ans*	75—79 jaar *ans*	Totaal *Totaux*
Jonger dan 21 jaar *Au-dessous de 21 ans*	241	78	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	331
21—24 jaar (*ans*)..	437	834	271	33	7	2	—	—	—	—	—	—	—	1584
25—29 „ „ ..	189	807	707	171	24	5	3	—	—	—	—	—	—	1906
30—34 „ „ ..	40	170	312	175	58	14	3	—	—	—	—	—	—	772
35—39 „ „ ..	8	44	70	84	61	26	9	2	—	—	—	—	—	304
40—44 „ „ ..	5	12	34	57	36	38	14	3	5	—	—	—	—	204
45—49 „ „ ..	—	12	13	22	32	37	15	9	3	1	—	—	—	144
50—54 „ „ ..	—	—	1	6	16	20	17	11	5	1	—	—	—	77
55—59 „ „ ..	—	2	3	7	5	14	7	15	5	4	—	—	—	62
60—64 „ „ ..	—	—	—	1	1	6	5	12	10	3	1	—	—	39
65—69 „ „ ..	—	—	1	1	—	2	3	5	3	4	2	—	—	21
70—74 „ „ ..	—	—	—	1	—	—	—	1	3	3	—	—	2	10
75—79 „ „ ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
80 en ouder (*et au dessus*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal *Totaux*..	920	1959	1420	562	240	164	76	58	34	16	4	1	2	5456

43. Huwelijken op 1000 inwoners (gemiddelde bevolking) in de vijf grootste gemeenten en het Rijk.

Proportion pour 1000 habitants (population moyenne) des mariages dans les 5 principales communes et le royaume.

G. V. en S. L. B.

	1913	1914	1915	1916	1917
Amsterdam.......	9.07	7.86	8.52	8.79	8.60
Rotterdam........	8.52	7.52	7.39	7.86	7.80
's-Gravenhage .... *La Haye*	8.54	7.31	8.32	7.93	8.03
Utrecht	7.32	6.67	6.99	7.70	7.73
Groningen........ *Groningue*	8.11	7.13	6.78	7.64	6.92
De vijf gemeenten . *Les 5 communes*	8.62	7.52	7.94	8.20	8.09
Het Rijk .... *Le Royaume*	7.77	6.78	6.67	7.21	7.42

§ 3. Huwelijksontbindingen. *Dissolutions du mariage.*

44. ECHTSCHEIDINGEN EN ONTBINDINGEN NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED, VERGELEKEN MET DE GEHUWDE PERSONEN.

E. B. *Fréquence des dissolutions du mariage par divorce et après séparation de corps, par rapport au nombre des personnes mariées.*

Jaren *Années*	Aantal gehuwde personen (berekend) *Nombre des personnes mariées (calculé)*	Echt-scheidingen *Divorces*	Ontbindingen *Dissolutions*	Samen *Ensemble* Absoluut *Chiffres absolus*	Samen *Ensemble* Op 10000 gehuwde personen *Pour 10000 personnes mariées*
1913	210,598	312	1	313	14.9
1914	214,373	303	2	305	14.2
1915	218,170	284	2	286	13.1
1916	221,608	290	—	290	13.1
1917	225.949	289	3	292	12.9

45. HUWELIJKSONTBINDINGEN OP 10000 GEHUWDE PERSONEN IN DE 5 GROOTSTE GEMEENTEN EN HET RIJK.

E. B. *Dissolutions du mariage pour 10000 personnes mariées dans les 5 principales communes et le royaume.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Amsterdam	14.9	14.2	13.1	13.1	12.9
Rotterdam	13.5	13.9	13.3	14.9	14.5
's-Gravenhage ..... *La Haye*	13.6	13.5	14.7	16.2	19.4
Utrecht	7.9	7.7	5.5	9.0	7.2
Groningen .... *Groningue*	5.8	6.7	7.5	6.4	7.0
De 5 gemeenten .. *Les 5 communes*	13.2	13.1	12.6	13.6	14.0
Het Rijk .... *Le Royaume*	5.4	5.3	5.4	5.9	6.0

§ 4. Geboorten. *Naissances.*

46. Binnen de Gemeente geborenen.

I. B. St. *Naissances dans la commune.*

		Levend aangegeven *Nés-vivants*			Levenloos aangegeven *Mort-nés*			Totaal *Totaux*		
		M. *H.*	V. *F.*	T.	M. *H.*	V. *F.*	T.	M. *H.*	V. *F.*	T.
1913	Wettig *Légitimes* ...	6767	6409	13176	268	217	485	7035	6626	13661
	Onwettig *Illégitimes*	295	329	624	22	18	40	317	347	664
	Totaal *Totaux*	7062	6738	13800	290	235	525	7352	6973	14325
1914	Wettig *Légitimes* ...	7057	6698	13755	286	231	517	7343	6929	14272
	Onwettig *Illégitimes*	321	297	618	26	22	48	347	319	666
	Totaal *Totaux*	7378	6995	14373	312	253	565	7690	7248	14938
1915	Wettig *Légitimes* ...	6508	6160	12668	289	220	509	6797	6380	13177
	Onwettig *Illégitimes*	317	295	612	25	14	39	342	309	651
	Totaal *Totaux*	6825	6455	13280	314	234	548	7139	6689	13828
1916	Wettig *Légitimes* ...	7187	6802	13989	301	226	527	7488	7028	14516
	Onwettig *Illégitimes*	299	252	551	24	9	33	323	261	584
	Totaal *Totaux*	7486	7054	14540	325	235	560	7811	7289	15100
1917	Wettig *Légitimes* ...	6899	6588	13487	297	237	534	7196	6825	14021
	Onwettig *Illégitimes*	333	303	636	37	22	59	370	325	695
	Totaal *Totaux*	7232	6891	14123	334	259	593	7566	7150	14716

47. Geborenen, behoorende tot de werkelijke bevolking.

S. L. B. *Naissances d'enfants appartenant à la population de séjour habituel.*

		Levend aangegeven *Nés-vivants*			Levenloos aangegeven *Mort-nés*			Totaal *Totaux*		
		M. *H.*	V. *F.*	T.	M. *H.*	V. *F.*	T.	M. *H.*	V. *F.*	T.
1913	Wettig *Légitimes* ...	6750	6380	13130	257	214	471	7007	6594	13601
	Onwettig *Illégitimes*	288	318	606	21	18	39	309	336	645
	Totaal *Totaux*	7038	6698	13736	278	232	510	7316	6930	14246
1914	Wettig *Légitimes* ...	7015	6657	13672	275	226	501	7290	6883	14173
	Onwettig *Illégitimes*	306	278	584	22	22	44	328	300	628
	Totaal *Totaux*	7321	6935	14256	297	248	545	7618	7183	14801
1915	Wettig *Légitimes* ...	6466	6133	12599	279	211	490	6745	6344	13089
	Onwettig *Illégitimes*	300	277	577	24	14	38	324	291	615
	Totaal *Totaux*	6766	6410	13176	303	225	528	7069	6635	13704
1916	Wettig *Légitimes* ...	7082	6735	13817	287	218	505	7369	6953	14322
	Onwettig *Illégitimes*	289	240	529	23	7	30	312	247	559
	Totaal *Totaux*	7371	6975	14346	310	225	535	7681	7200	14881
1917	Wettig *Légitimes* ...	6825	6503	13328	283	229	512	7108	6732	13840
	Onwettig *Illégitimes*	312	289	601	35	22	57	347	311	658
	Totaal *Totaux*	7137	6792	13929	318	251	569	7455	7043	14498

48. Verhouding van levend en levenloos aangegevenen bij wettige, onwettige en alle geborenen tezamen. [1])

E. B. *Proportion des enfants vivants et des mort-nés pour 100 naissances légitimes et illégitimes et en total.*

Jaren *Années*	Wettig *Légitimes*			Onwettig *Illégitimes*			Te zamen *Ensemble*		
	Levend aangegeven *Nés-vivants*	Levenloos aangegeven *Mort-nés*	Totaal *Totaux*	Levend aangegeven *Nés-vivants*	Levenloos aangegeven *Mort-nés*	Totaal *Totaux*	Levend aangegeven *Nés-vivants*	Levenloos aangegeven *Mort-nés*	Totaal *Totaux*
1912	96.35	3.65	100	92.10	7.90	100	96.17	3.83	100
1913	96.54	3.46	100	93.95	6.05	100	96.42	3.58	100
1914	96.46	3.54	100	92.99	7.01	100	96.32	3.68	100
1915	96.26	3.74	100	93.82	6.18	100	96.15	3.85	100
1916	96.47	3.58	100	94.63	5.37	100	96.40	3.60	100

[1]) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*
Voor de verhouding van wettig en onwettig zie tabel 53.
Pour la répartition d'après la filiation, voir tableau 53.

49. Wettige en onwettige eerstgeborenen (levend en levenloos aangegeven).

E. B. *Premiers nés légitimes et illégitimes (nés-vivants et mort-nés).*

Jaren *Années*	Wettig *Légitimes*	Onwettig *Illégitimes*	Totaal *Totaux*	Waarvan levenloos aangegeven *Dont mort-nés*	Eerstgeboren waren van 100 *Premiers nés pour 100 naiss.*			Van 100 eerstgeborenen waren *Pour 100 premiers nés*	
					wettige *légitimes*	onwettige *illégitimes*	geborenen in totaal *en total*	onwettig *illégitimes*	levenloos aangegeven *mort-nés*
1913	3931	387	4318	182	28.78	58.28	30.14	8.96	4.21
1914	4057	306	4363	198	28.43	45.94	29.20	7.01	4.54
1915	3558	345	3903	224	27.—	52.99	28.22	9.12	5.74
1916	3973	261	4234	188	27.37	44.69	28.04	6.16	4.44
1917	4274	369	4643	237	30.48	53.09	31.55	9.21	5.10

50. Geboorten (levend en levenloos aangegevenen) in 1917 naar den leeftijd der ouders op het oogenblik der geboorte.

E. B. *Naissances (nés-vivants et mort-nés) dans l'année 1917 réparties suivant l'âge des parents au moment de la naissance.*

Leeftijd van den vader *Age du père*		Leeftijd van de moeder *Age de la mère*: Jonger dan 20 jaar *au-dessous de 20 ans*	20—24 jaar *ans*	25—29 jaar *ans*	30—34 jaar *ans*	35—39 jaar *ans*	40—44 jaar *ans*	45—49 jaar *ans*	50—59 jaar *ans*	Totaal *Totaux*
—20 jaar *ans* .	Jongens *Garçons*	27	21	2	—	—	—	—	—	50
	Meisjes *Filles*	28	12	1	—	—	—	—	—	41
20—24 "	Jongens *Garçons*	122	623	157	21	3	3	—	—	929
	Meisjes *Filles*	83	553	144	20	4	1	—	—	805
25—29 "	Jongens *Garçons*	32	711	1180	235	31	3	—	—	2192
	Meisjes *Filles*	34	674	1115	245	37	6	—	—	2111
30—34 "	Jongens *Garçons*	6	141	712	802	197	12	—	—	1870
	Meisjes *Filles*	2	145	681	787	158	16	—	—	1789
35—39 "	Jongens *Garçons*	1	26	153	453	463	74	4	—	1174
	Meisjes *Filles*	—	30	128	392	496	82	1	—	1129
40—44 "	Jongens *Garçons*	—	9	34	117	273	204	6	—	641
	Meisjes *Filles*	—	3	38	112	267	223	8	—	651
45—49 "	Jongens *Garçons*	—	2	4	35	81	92	19	—	235
	Meisjes *Filles*	—	3	8	35	74	96	12	—	228
50—54 "	Jongens *Garçons*	—	1	3	12	19	30	6	—	71
	Meisjes *Filles*	—	—	4	6	15	22	2	—	49
55—59 "	Jongens *Garçons*	—	—	1	2	6	5	2	—	16
	Meisjes *Filles*	—	1	2	2	4	9	—	—	18
60—69 "	Jongens *Garçons*	—	1	—	3	1	4	—	—	9
	Meisjes *Filles*	—	—	—	1	—	1	—	—	2
70 jaar en ouder *70 ans et au-dessus*	Jongens *Garçons*	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Meisjes *Filles*	—	—	—	—	—	—	—	—	—
onbekend. . . . *âge inconnu*	Jongens *Garçons*	—	1	—	6	2	—	—	—	9
	Meisjes *Filles*	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Totaal . . . . *Totaux*	Jongens *Garçons*	188	1536	2246	1686	1076	427	37	—	7196
	Meisjes *Filles*	147	1422	2122	1600	1055	456	23	—	6825
	Samen *Ensemble*	335	2958	4368	3286	2131	883	60	—	14021

51. MEERVOUDIGE GEBOORTEN, GESPLITST IN WETTIG EN ONWETTIG, LEVEND EN LEVENLOOS AANGEGEVEN.

E. B. *Naissances multiples selon la filiation, les nés-vivants et les mort-nés.*

Jaren *Années*	Aantal *Nombre*		Levend aangegeven *Nés-vivants*		Levenloos aangegeven *Mort-nés*		Totaal *Totaux*		
	Wettig *Légitimes*	Onwettig *Illégitimes*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	Aantal *Nombre*	M.	V. *F.*
1913	154 1)	15	162	131	22	26	169	184	157
1914	181 2)	13	185	157	28	19	194	213	176
1915	141 3)	8	126	137	18	18	149	144	155
1916	192 1)	3	161	179	33	20	195	194	199
1917	183 4)	2	162	147	40	23	185	202	170

1) Hieronder 2 levend en 1 levenloos aangegeven drielingen.
2) „ 1 levenloos aangegeven drieling.
3) „ 1 levend „ „
4) „ 2 drielingen, waarvan 2 levend en 4 levenloos aangegeven en 1 vierling, waarvan 2 levend en 2 als niet voldragen aangegeven.

52. LEVEND AANGEGEVENEN 1) IN DE 5 GROOTSTE GEMEENTEN EN HET RIJK PER 1000 INWONERS.

E. B. *Naissances d'enfants vivants sur 1000 habitants dans les 5 principales communes et le royaume.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Amsterdam	23.22	23.55	21.50	22.99	21.95
Rotterdam	29.89	29.46	26.45	25.81	24.42
's-Gravenhage *La Haye*	24.54	23.76	22.37	22.55	21.98
Utrecht	25.74	25.88	24.26	24.20	24.36
Groningen *Groningue*	23.87	22.64	22.41	21.60	22.01
De 5 steden *Les 5 communes*	25.66	25.52	23.40	23.77	22.87
Het Rijk *Le Royaume*	28.16	28.17	26.18	26.48	26.01

1) Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

53. WETTIGE EN ONWETTIGE GEBORENEN [1]) OP 100 LEVEND EN LEVENLOOS AANGEGEVENEN IN DE 5 GROOTSTE GEMEENTEN EN HET RIJK.

Proportion des naissances y compris les mort-nés, légitimes ou illégitimes, dans les 5 principales communes et dans le royaume.

E. B. W = wettig *(naissances légitimes)* O = onwettig *(naissances illégitimes).*

	Op 100 geboorten *Sur 100 naissances*									
	1912		1913		1914		1915		1916	
	W	O	W	O	W	O	W	O	W	O
Amsterdam	96.00	4.00	95.47	4.53	95.76	4.24	95.51	4.49	96.24	3.76
Rotterdam	96.39	3.61	96.13	3.87	96.18	3.82	95.80	4.20	96.39	3.61
's-Gravenhage *La Haye*	95.94	4.06	95.82	4.18	95.40	4.60	95.05	4.95	96.11	3.89
Utrecht	98.13	1.87	97.61	2.39	97.39	2.61	97.45	2.55	97.29	2.71
Groningen *Groningue*	96.32	3.68	96.99	3.01	97.18	2.82	97.56	2.44	97.20	2.80
De 5 steden *Les 5 communes*	96.31	3.69	96.00	4.00	96.03	3.97	95.78	4.22	96.40	3.60
Het Rijk *Le royaume*	97.96	2.04	97.87	2.13	97.84	2.16	97.70	2.30	97.77	2.23

[1]) Behoorende tot de werkelijke bevolking. *Appartenant à la population de séjour habituel.*

54. VONDELINGEN TE AMSTERDAM.

G. V. *Enfants trouvés à Amsterdam.*

Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*	Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*	Jaren *Années*	Aantal vondelingen *Nombre des enfants trouvés*
1890	2	1900	1	1910	1
1891	3	1901	2	1911	3
1892	3	1902	1	1912	1
1893	3	1903	1	1913	1
1894	3	1904	—	1914	—
1895	3	1905	—	1915	—
1896	2	1906	1	1916	2
1897	—	1907	4	1917	—
1898	1	1908	—		
1899	1	1909	—		

Voor de voorafgaande jaren zie Jaarboek 1909, Dl. I, blz. 104.
Pour les années précédentes voir Annuaire Statistique 1909, T. I, p. 104.

§ 5. Erkenning van onwettige kinderen.

Reconnaissances d'enfants illégitimes.

55. Aantal erkenningen.

Nombre des reconnaissances.

I. B. St.

Jaren *Années*	Erkenning bij geboorte-acte of speciale acte voor den ambtenaar van den Burg. Stand *Reconnus par acte de naissance ou acte spécial devant l'officier de l'état civil*			Erkenning bij notarieele acte *Reconnus par acte devant un notaire*			Erkenning bij de huwelijksacte *Reconnus par l'acte du mariage*	Totaal *Totaux*	
	Door de moeder alleen *Par la mère seule*	Door den vader alleen *Par le père seul*	Door beide ouders *Par les 2 parents*	Door de moeder alleen *Par la mère seule*	Door den vader alleen *Par le père seul*	Door beide ouders *Par les 2 parents*		M.	Vr. *F.*
1913	425	12	168	1	—	—	203	380	429
1914	393	12	167	—	3	3	177	385	370
1915	380	3	156	1	1	3	214	380	378
1916	362	18	141	—	3	1	187	365	347
1917	452	25	131	1	2	—	181	417	375

§ 6. Sterfte. *Décès.*

56. Sterfte binnen de gemeente en van de werkelijke bevolking.

Décès dans la commune et de la population de séjour habituel.

I. B. St. en S. L. B.

Jaren *Années*	Alle sterfgevallen binnen de gemeente *Décès dans la commune*			Totaal der hier en elders overledenen, behoorende tot de werkelijke bevolking *Total des décédés de la population de séjour habituel*		
	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Totaal *Totaux*
1913	3239	3492	6731	3156	3414	6570
1914	3418	3563	6981	3319	3481	6800
1915	3552	3508	7060	3438	3442	6880
1916	3716	3920	7636	3611	3794	7405
1917	3820	4065	7885	3735	3983	7718

E. B.

57. Sterfte naar den leeftijd en den burgerlijken staat in 1917. 1)

Décès répartis d'après l'âge et l'état civil en 1917.

Geslacht en burgerlijke staat *Sexe et état civil*		Leeftijd der overledenen. *Age des décédés* Jonger dan 5 jaar *au-dessous de 5 ans*	5—9 jaar *(ans)*	10—14 jaar *(ans)*	15—19 jaar *(ans)*	20—24 jaar *(ans)*	25—29 jaar *(ans)*	30—34 jaar *(ans)*	35—39 jaar *(ans)*	40—44 jaar *(ans)*	45-49 jaar *(ans)*	50—54 jaar *(ans)*	55—59 jaar *(ans)*	60—64 jaar *(ans)*	65—69 jaar *(ans)*	70—74 jaar *(ans)*	75—79 jaar *(ans)*	80—89 jaar *(ans)*	90 en meer *(et au-dessus)*	Totaal *Totaux*
Ongehuwd. *Célibataires.*	M.	897	114	56	116	111	66	28	20	10	16	29	25	19	21	23	16	18	2	1587
	V. *F.*	712	98	77	117	98	51	31	29	28	26	33	16	42	52	60	57	60	7	1594
	T.	1609	212	133	233	209	117	59	49	38	42	62	41	61	73	83	73	78	9	3181
Gehuwd. *Mariés.*	M.	—	—	—	1	6	38	53	75	96	102	168	186	225	211	184	125	88	4	1562
	V. *F.*	—	—	—	—	27	69	85	95	92	100	136	157	142	116	114	72	39	—	1244
	T.	—	—	—	1	33	107	138	170	188	202	304	343	367	327	298	197	127	4	2806
In weduwenstaat *Veufs.*	M.	—	—	—	—	—	—	1	2	4	4	13	31	39	66	105	137	205	20	627
	V. *F.*	—	—	—	—	1	3	1	4	7	7	31	44	74	134	198	275	344	58	1181
	T.	—	—	—	—	1	3	2	6	11	11	44	75	113	200	303	412	549	78	1808
Gescheiden van echt *Divorcés.*	M.	—	—	—	—	—	1	2	1	3	3	7	7	6	2	6	3	1	—	42
	V. *F.*	—	—	—	—	—	1	—	3	2	5	4	5	5	5	8	4	2	2	46
	T.	—	—	—	—	—	2	2	4	5	8	11	12	11	7	14	7	3	2	88
Burg.staat onbekend *Inconnus.*	M.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	V. *F.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	T.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Generaal totaal *Totaux généraux*	M.	897	114	56	117	117	106	84	98	114	125	217	249	289	300	318	281	312	26	3820
	V. *F.*	712	98	77	117	126	124	117	131	129	138	204	222	263	307	380	408	445	67	4065
	T.	1609	212	133	234	243	230	201	229	243	263	421	471	552	607	698	689	757	93	7885

1) Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

58. Sterfte naar de maanden, gesplitst naar den leeftijd der overledenen in 1917.
Décès par mois d'après l'âge des décédés en 1917.

Maanden	Leeftijd der overledenen. *Age des décédés.* Beneden 1 jaar *Au-dessous de 1 an*	1—4 jaar *(ans)*	5—13 jaar *(ans)*	14—19 jaar *(ans)*	20—29 jaar *(ans)*	30—39 jaar *(ans)*	40—49 jaar *(ans)*	50—64 jaar *(ans)*	65—79 jaar *(ans)*	80 jaar en ouder *80 et au-dessus*	Totaal *Totaux*	Mois
	a. Absolute cijfers. *Chiffres absolus.*											
Januari	64	56	22	25	30	46	64	136	227	106	776	Janvier
Februari	104	62	18	20	51	33	53	176	251	131	899	Février
Maart	95	105	25	22	46	45	49	145	219	88	839	Mars
April	103	112	31	19	40	52	46	128	203	84	818	Avril
Mei	77	66	27	23	45	41	42	136	163	56	676	Mai
Juni	70	63	39	30	43	35	33	108	153	56	630	Juin
Juli	53	47	19	35	31	32	35	97	143	48	540	Juillet
Augustus	59	34	21	20	36	26	35	77	96	37	441	Août
September	51	38	25	18	35	20	27	100	95	46	455	Septembre
October	58	36	13	17	46	32	31	114	148	57	552	Octobre
November	66	60	15	15	37	32	42	103	140	60	570	Novembre
December	87	81	18	24	33	36	49	124	156	81	689	Décembre
Het jaar	887	760	273	268	473	430	506	1444	1994	850	7885	L'année
	b. Relatieve cijfers per maand. *Chiffres proportionnels de chaque mois.*											
Januari	8.2	7.2	2.8	3.2	3.9	5.9	8.2	17.6	29.3	13.7	100	Janvier
Februari	11.5	6.9	2.0	2.2	5.7	3.7	5.9	19.6	27.9	14.6	100	Février
Maart	11.3	12.5	2.9	2.6	5.5	5.4	5.8	17.3	26.1	10.5	100	Mars
April	12.6	13.7	3.8	2.3	4.9	6.4	5.6	15.6	24.8	10.3	100	Avril
Mei	11.4	9.8	4.0	3.4	6.6	6.1	6.2	20.1	24.1	8.3	100	Mai
Juni	11.1	10.0	6.2	4.8	6.8	5.6	5.2	17.1	24.3	8.9	100	Juin
Juli	9.8	8.7	3.5	6.5	5.7	5.9	6.5	18.0	26.5	8.9	100	Juillet
Augustus	13.4	7.7	4.7	4.6	8.2	5.9	7.9	17.5	21.8	8.4	100	Août
September	11.2	8.3	5.5	4.0	7.7	4.4	5.9	22.0	20.9	10.1	100	Septembre
October	10.5	6.5	2.3	3.1	8.3	5.8	5.7	20.7	26.8	10.3	100	Octobre
November	11.6	10.5	2.6	2.6	6.5	5.6	7.4	18.1	24.6	10.5	100	Novembre
December	12.6	11.8	2.6	3.5	4.8	5.2	7.1	18.0	22.6	11.8	100	Décembre
Het jaar	11.2	9.6	3.5	3.4	6.0	5.5	6.4	18.3	25.3	10.8	100	L'année
	c. Relatieve cijfers per leeftijdsgroep. *Chiffres proportionnels de chaque groupe d'âge.*											
Januari	7.2	7.4	8.1	9.3	6.3	10.7	12.7	9.4	11.4	12.4	9.8	Janvier
Februari	11.7	8.2	6.6	7.5	10.8	7.7	10.5	12.2	12.5	15.4	11.4	Février
Maart	10.7	13.8	9.1	8.2	9.7	10.5	9.7	10.0	11.0	10.4	10.6	Mars
April	11.6	14.7	11.3	7.1	8.5	12.1	9.1	8.9	10.2	9.9	10.4	Avril
Mei	8.7	8.7	9.9	8.6	9.5	9.5	8.3	9.4	8.2	6.6	8.6	Mai
Juni	7.9	8.3	14.3	11.2	9.1	8.1	6.5	7.5	7.7	6.6	8.0	Juin
Juli	6.0	6.2	7.0	13.0	6.6	7.4	6.9	6.7	7.2	5.6	6.9	Juillet
Augustus	6.7	4.5	7.7	7.5	7.6	6.1	6.9	5.3	4.8	4.4	5.6	Août
September	5.8	5.0	9.1	6.7	7.4	4.7	5.3	6.9	4.8	5.4	5.8	Septembre
October	6.5	4.7	4.8	6.3	9.7	7.4	6.1	7.9	7.4	6.7	7.0	Octobre
November	7.4	7.9	5.5	5.6	7.8	7.4	8.3	7.2	7.0	7.1	7.2	Novembre
December	9.8	10.6	6.6	9.0	7.0	8.4	9.7	8.6	7.8	9.5	8.7	Décembre
Het jaar	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	L'année

59. STERFTE [1]) NAAR DE OORZAKEN VAN DEN DOOD (VERKORTE LIJST) IN 1914—1916.

S. S. D. *Décès par causes (nomenclature abrégée) en 1914—1916.*

Nummers van de kleine lijst *N°. de la nomenclature abrégée*	Oorzaken van den dood *Causes de décès*	1914	1915	1916	Nummers van de uitvoerige lijst *N°. de la nomenclature détaillée*
1	Fièvre typhoïde (typhus abdominal).	22	20	12	1
2	Typhus exanthématique	—	—	—	2
3	Fièvre et cachexie paludéennes	1	—	—	4
4	Variole	—	—	6	5
5	Rougeole	132	90	93	6
6	Scarlatine	8	21	62	7
7	Coqueluche	125	127	109	8
8	Diphtérie et croup	61	53	38	9
9	Grippe	29	25	78	10
10	Choléra asiatique	—	—	—	12
11	Choléra nostras	—	—	—	13
12	Autres maladies épidémiques	15	32	26	3, 11, 14—19
13	Tuberculose des poumons	756	747	920	28, 29
14	Tuberculose des méninges	124	116	158	30
15	Autres tuberculoses	81	71	98	31—35
16	Cancer et autres tumeurs malignes	702	706	722	39—45
17	Méningite simple	81	77	74	61
18	Hémorragie et ramollissement du cerveau	415	401	404	64, 65
19	Maladies organiques du coeur	722	700	714	79
20	Bronchite aiguë	54	67	67	89
21	Bronchite chronique	60	56	91	90
22	Pneumonie	360	464	406	92
23	Autres affections de l'appareil respiratoire (phtisie exceptée)	414	470	426	86, 87, 88, 91, 93—98
24	Affections de l'estomac (cancer excepté)	36	36	30	102, 103
25	Diarrhée et entérite (au-dessous de deux ans)	156	87	115	104
26	Appendicite et typhlite	15	11	17	108
27	Hernie, obstruction intestinale	34	34	31	109
28	Cirrhose du foie	27	27	19	113
29	Néphrite aiguë et maladie de Bright.	314	324	364	119, 120
30	Tumeurs non cancéreuses et autres affections des organes génitaux de la femme	8	8	9	128—132
31	Septicémie puerpérale (fièvre, péritonite, phlébite puerpérales)	5	10	11	137
32	Autres accidents puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement	27	38	31	134, 135, 136, 138—141
33	Débilité congénitale et vices de conformation	205	205	231	150, 151
34	Sénilité	445	415	473	154
35	Morts violentes (suicide excepté)	184	211	213	164—186
36	Suicide	42	44	45	155—163
37	Autres maladies	854	906	945	Overige nummers
38	Maladie inconnue ou mal définie	286	281	357	187—189
	Totaal *Totaux*	6800	6880	7395[2])	

1) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

2). Dit getal komt niet overeen met dat op blz. 43 in den aanwas der bevolking, omdat hierin nog latere correcties zijn aangebracht.

E. B.

60. STERFTE [1]) NAAR GESLACHT, LEEFTIJD EN OORZAKEN VAN DEN DOOD (UITVOERIGE LIJST) IN 1917.

Décès par sexe, âge et causes (nomenclature détaillée) en 1917.

Oorzaken van den dood / *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an*		1—4 jaar / *ans*		5—13 jaar / *ans*		14—19 jaar / *ans*		20—29 jaar / *ans*		30—39 jaar / *ans*		40—49 jaar / *ans*		50—64 jaar / *ans*		65—79 jaar / *ans*		80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus*		Totaal / *Totaux*			Waarvan in ziekenhuizen / *Dont dans des hôpitaux*
	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	Tot.	
1 Fièvre typhoïde (typhus abdominal)	—	—	1	—	1	4	4	2	6	4	1	3	1	—	—	1	2	—	—	—	16	14	30	26
2 Typhus exanthématique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Fièvre récurrente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Fièvre et cachexie paludéennes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4a Dont: cachexie paludéenne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Variole	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Rougeole	14	5	45	52	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	59	118	43
7 Scarlatine	1	1	18	10	8	10	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	25	54	51
8 Coqueluche	29	29	36	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	71	136	74
9 Diphtérie et croup	3	2	11	11	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	16	37	36
9a Dont croup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Grippe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	1	5	3	4	9	2	7	13	23	36	2
11 Suette miliaire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 Choléra asiatique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Choléra nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Dysenterie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Peste	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 Fièvre jaune	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Lèpre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
18 Erysipèle	2	2	2	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	2	5	4	1	9	1	5	13	24	37	30
19 Autres affections épidémiques	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
20 Infection purulente et septicémie	3	1	1	1	2	—	2	1	3	6	4	5	1	5	3	6	4	2	—	—	23	27	50	36
21 Morve et farcin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Pustule maligne et charbon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Rage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Tétanos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
25 Mycoses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Pellagre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Béribéri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Tuberculose des poumons	7	3	18	12	16	25	52	75	110	133	67	90	46	42	94	77	37	32	5	4	452	493	945	457
29 " miliaire aiguë	4	—	10	11	11	11	4	6	6	7	4	2	6	2	1	—	1	—	—	—	47	39	86	61
30 " des méninges	11	7	31	32	17	18	4	6	3	4	3	2	—	3	—	1	—	—	—	—	69	73	142	79
31 " abdominale	1	2	9	5	10	9	2	8	5	4	2	—	2	4	1	1	—	1	—	—	32	34	66	26
32 Mal de Pott	—	—	—	—	—	1	3	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	5	5	10	6
33 Tumeurs blanches	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 Tuberculose d'autres organes	—	—	3	2	3	2	4	2	6	2	4	2	—	—	3	4	1	2	—	—	24	16	40	23
35 " généralisée	3	1	4	2	3	4	—	4	1	2	2	2	1	1	2	—	1	—	—	—	17	16	33	20
36 Rachitisme	5	4	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	17	35	12

Vervolg van bladz. 59. *Suite de page 59.*

Oorzaken van den dood / *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an* M. H.	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an* V. F.	1—4 jaar / *ans* M. H.	1—4 jaar / *ans* V. F.	5—13 jaar / *ans* M. H.	5—13 jaar / *ans* V. F.	14—19 jaar / *ans* M. H.	14—19 jaar / *ans* V. F.	20—29 jaar / *ans* M. H.	20—29 jaar / *ans* V. F.	30—39 jaar / *ans* M. H.	30—39 jaar / *ans* V. F.	40—49 jaar / *ans* M. H.	40—49 jaar / *ans* V. F.	50—64 jaar / *ans* M. H.	50—64 jaar / *ans* V. F.	65—79 jaar / *ans* M. H.	65—79 jaar / *ans* V. F.	80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus* M. H.	80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus* V. F.	Totaal / *Totaux* M. H.	Totaal / *Totaux* V. F.	Totaal / *Totaux* Tot.	Waarvan in ziekenhuizen / *Dont dans des hôpitaux*
37 Syphilis	10	8	2	1	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	7	3	—	—	—	—	23	12	35	28
38 Chancre mou — Gonococcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
39 Cancer et autres tumeurs malign. de la cavité buccale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	4	2	7	1	—	—	14	6	20	9
40 de l'estomac, du foie	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3	3	23	9	91	52	92	90	11	19	222	174	396	140
41 du péritoine, des intest. et du rect.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	1	2	4	3	19	25	29	26	3	10	57	69	126	61
42 des organes génitaux d. l. femme	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	24	—	30	—	19	—	4	—	84	84	40
43 du sein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	8	1	24	—	9	—	4	1	46	47	15
44 de la peau	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	1	2	4	3	7	—
45 d'autr. org. ou d'org. non spécifiés	1	—	—	1	2	1	1	—	3	1	—	4	6	7	26	25	27	15	8	1	74	55	129	68
46 Autr. tumeurs (t. des org. génit. de la femme exc.)	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2	—	1	1	2	5	3	2	4	—	1	10	15	25	19
47 Rhumatisme articulaire aigu	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	2	5	4
48 " chronique et goutte.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	1	5	—	2	2	10	12	4
49 Scorbut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
50 Diabète	—	—	—	—	2	2	—	—	3	1	2	5	4	6	17	21	14	28	1	6	43	69	112	42
51 Goitre exophtalmique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—	1	4	5	3
52 Maladie bronzée d'Addison	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	2
53 Leucémie	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	1	2	—	—	—	—	5	5	10	3
54 Anémie, chlorose	—	—	2	4	—	—	—	1	—	—	—	4	4	3	4	3	—	—	—	—	10	15	25	14
55 Autres maladies générales	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
56 Alcoolisme aigu ou chronique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	3	1
57 Saturnisme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58 Autres intoxications professionn. chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59 Autres empoisonnements chroniques	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60 Encéphalite	3	1	4	1	—	1	2	—	—	1	1	—	1	—	—	2	1	—	—	—	12	6	18	9
61 Méningite simple	13	8	8	7	6	5	1	2	4	1	4	7	—	4	4	3	—	2	1	1	41	40	81	48
61a Dont: Méningite cérébro-spinale épid.	2	4	1	4	—	—	1	2	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	12	17	16
62 Ataxie locomotrice progressive	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	9	4	1	3	—	—	12	11	23	13
63 Autres affections de la moelle épinière	1	—	1	—	—	—	2	—	1	1	—	—	1	4	3	4	10	11	—	2	19	22	41	20
64 Hémorragie cérébrale, apoplexie	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	5	13	51	71	88	126	22	45	169	256	425	116
65 Ramollissement cérébral	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	5	1	1	4	7	11	4
66 Paralysie sans cause indiquée	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	2	1
67 " générale	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	4	—	5	—	—	—	1	—	15	—	15	13
68 Autres formes de l'aliénation mentale	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	1	—	1	3	6	9	4
69 Epilepsie	—	—	—	—	1	1	1	—	1	2	—	1	3	—	1	—	—	1	—	—	7	5	12	5
70 Eclampsie (non puerpérale)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
71 Convulsions des enfants	56	50	23	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	81	66	147	10
72 Chorée	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
73 Névralgie et névrite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
74 Autres affections du système nerveux	—	—	1	—	2	—	1	—	1	1	3	1	—	1	5	4	1	1	—	—	14	8	22	13

77 Péricardite	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	1	—	1	1	1	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1
78 Endocardite aiguë	—	—	—	—	3	2	2	3	1	5	—	2	4	2	1	1	1	—	—	—	12	15	27	18
79 Maladies organiques du cœur	3	—	1	1	3	3	6	5	8	5	15	21	27	27	100	95	151	211	45	70	359	438	797	248
80 Angine de poitrine	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7	2	6	2	—	1	14	6	20	2
81 Affections des artères, athérome, anévr., etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	15	4	35	34	20	11	72	51	123	23
82 Embolie et thrombose	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	1	2	2	1	2	2	—	—	2	6	10	16	11
83 Affect. des veines (varic., hémorr., phlébite, etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
84 Affections du système lymphatique (lymphangite etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85 Hémorragie. Autres affections de l'appareil circulatoire	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3	2	5	1
86 Affections des fosses nasales	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
87 „ du larynx	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
88 „ du corps thyroïde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
89 Bronchite aiguë	19	12	9	11	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	4	2	3	36	33	69	23
90 „ chronique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	7	6	24	25	8	12	40	45	85	16
91 Broncho-pneumonie	44	33	60	45	5	1	1	—	—	1	1	1	2	—	4	8	35	37	13	24	165	150	315	112
92 Pneumonie	40	27	36	34	2	3	1	—	6	6	9	8	17	7	43	30	53	55	23	23	230	197	427	143
93 Pleurésie	1	—	3	1	1	—	—	—	1	1	2	2	1	1	1	1	3	4	1	—	14	10	24	17
94 Congestion et apoplexie pulmonaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3	1	2	5	5	10	6
95 Gangrène du poumon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	4	—	4	3
96 Asthme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	1	2	—	—	4	3	7	1
97 Emphysème pulmonaire	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	8	2	6	6	6	4	22	14	36	11
98 Autres affections de l'appareil respiratoire (Phtisie exceptée)	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	2	1	4	3	—	1	8	9	17	5
99 Affect. de la bouche et de ses annexes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	2	1
100 Angine et autres affections du pharynx	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	4	2
101 Affections de l'oesophage	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
102 Ulcère de l'estomac	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	1	5	1	10	2	2	1	—	1	21	6	27	16
103 Autres affections de l'estomac (cancer excepté)	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4	2	—	—	—	—	9	3	12	9
104 Diarrhée et entérite (au-dessous de deux ans)	47	31	8	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	37	92	26
105 Diarrhée et entérite (deux ans et au-dessus)	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	1	2	—	2	3	11	14	2
106 Ankylostomiase	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
107 Parasites intestinaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
108 Appendicite et typhlite	—	—	1	—	2	2	1	1	1	3	1	2	—	—	3	3	—	1	1	—	10	12	22	17
109 Hernie, obstruction intestinale	1	1	1	—	1	3	—	—	2	—	—	—	1	3	2	6	1	18	1	4	10	35	45	33
110 Affections de l'intestin	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	2	3	5	2
111 Ictère grave	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
112 Tumeur hydatique du foie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
113 Cirrhose du foie	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	3	1	5	2	2	3	—	—	13	7	20	13
114 Calculs biliaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	6	—	—	—	11	11	3
115 Autres affections du foie	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	1	—	2	2	1	—	—	6	6	12	9
116 Affections de la rate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
117 Péritonite simple (puerpérale exceptée)	—	1	2	1	2	6	8	2	8	7	—	4	2	3	5	7	5	4	1	1	33	36	69	48
118 Autres affections de l'appareil digestif (cancer et tuberculose exceptés)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	3	2	5	4

Oorzaken van den dood / *Causes de décès*	jonger dan 1 jaar / *moins de 1 an*		1—4 jaar / *ans*		5—13 jaar / *ans*		14—19 jaar / *ans*		20—29 jaar / *ans*		30—39 jaar / *ans*		40—49 jaar / *ans*		50—64 jaar / *ans*		65—79 jaar / *ans*		80 jaar en ouder / *80 ans et au-dessus*		Totaal / *Totaux*			Waarvan in ziekenhuizen / *Dont dans des hôpitaux*
	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	M. H.	V. F.	Tot.	
119 Néphrite aiguë	4	1	2	2	1	—	1	1	1	2	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	13	6	19	11
120 Maladie de Bright	—	—	—	—	—	2	1	3	5	9	4	14	13	16	46	63	73	79	14	20	156	206	362	136
121 Chylurie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122 Autres affections des reins et de leurs annexes	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	1	—	4	2	—	1	2	—	10	5	15	11
123 Calculs des voies urinaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	1
124 Affections de la vessie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	4	2	—	1	5	6	11	8
125 Autres affections de l'urètre, abcès urineux, etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
126 Affections de la prostate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
127 Affections non vénériennes des organes génitaux de l'homme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	9	—	8	—	20	—	20	13
128 Hémorragie utérine non puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
129 Tumeur utérine non cancéreuse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
130 Affections de l'utérus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	3	3	3
131 Kyste et autres tumeurs de l'ovaire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
132 Salpingite et autres affections des organes génitaux de la femme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1
133 Affections non puerpérales de la mamelle (cancer excepté)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
134 Accidents de la grossesse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135 Hémorragie puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	15	15	11
136 Autres accidents de l'accouchement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10	10	7
137 Septicémie puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
138 Albuminurie et éclampsie puerpérales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14	14	13
139 Phlegmatia alba dolens, embolie et mort subite puerpérales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
140 Suite de couches (sans autre explic.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
141 Affections puerpérales de la mamelle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	4	3
142 Gangrène	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
143 Furoncle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	4	1	8	9	7
144 Phlegmon, abcès chaud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
145 Autr. affect. de la peau et de ses annex.	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	1	—	1	—	1	2	—	7	4	11	10
146 Affections des os (tuberculose exceptée)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1
147 „ „ articulations (tuberculose et rhumatisme exceptés)	—	—	1	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	5	7	7
148 Amputation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149 Autres affections des os et des organes de la locomotion	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1

	(mort-nes non compris)	12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	97	[illegible]	191	111
151	Débilité congénitale, ictère et sclérème.	97	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152	Autres affections spéciales au prem. âge.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
153	Défaut de soins	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	75	111	119	190	197	303	500	63
154	Sénilité	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	4	4	8	6
155	Suicide par le poison	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	1
156	„ „ asphyxie	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	3	7	—	2	1	—	1	15	5	20	11
157	„ „ pendaison ou strangulation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
158	„ „ submersion	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	3	—	1	—	—	—	7	—	7	4
159	Suicide par armes à feu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160	Suicide par instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	4	4	3
161	„ „ précipitat. d'un lieu élevé	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—
162	„ „ écrasement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—
163	Autres suicides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164	Empoisonnement par aliments	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	2	1
165	Autres empoisonnements aigus	—	—	4	7	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	5	10	15	13
166	Incendie	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	1	4	3
167	Brûlure (autres que par l'incendie)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	Absorption de gaz délétères (incendie et suicide exceptés)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	2	4	1
169	Submersion accidentelle	—	—	1	—	4	2	3	1	8	2	1	—	6	2	10	5	5	2	—	—	38	14	52	28
170	Traumatismes par armes à feu	—	—	—	—	—	—	6	1	1	—	1	—	1	—	1	1	—	1	—	—	10	3	13	12
171	„ „ instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
172	„ „ chute	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	1	2	3	5	—	2	10	10	20	13
173	„ „ mines et carrières	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
174	„ „ machines	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2
175	„ „ autres écrasements (voitures, railways, éboulements, etc.)	—	—	2	2	6	—	1	—	1	—	—	—	1	—	4	1	1	2	—	1	16	6	22	15
176	Violences exercées par des animaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
177	Faim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
178	Froid excessif	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
179	Thermonose	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
180	Foudre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
181	Autre commotion électrique	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
182	Homicide par armes à feu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
183	„ par instruments tranchants ou piquants	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
184	„ „ autres moyens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
185	Fracture (sans autre indication)	—	—	3	1	3	1	1	—	1	—	4	—	2	2	4	2	9	3	2	3	29	12	41	36
186	Autres violences extérieures	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	4	2	6	6
187	Lésion organique non définie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
188	Mort subite	4	1	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	4	5	3	3	1	17	11	28	3
189	Maladie non spécifiée ou mal définie	52	30	16	6	4	2	1	—	2	2	4	5	13	12	46	31	36	43	8	12	182	143	325	97
189a	Dont Paedatrophie (au-dessus de 3 mois)	13	9	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	12	29	9
	Totaal *Totaux*	508	379	410	350	135	138	131	137	223	250	182	248	289	267	755	690	899	1094	338	512	3820	4065	7885	3245

Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

61. Sterfte aan eenige belangrijke doodsoorzaken, berekend op 100,000 der gemiddelde bevolking. 1)

E. B. *Proportion des décès par quelques causes importantes, pour 100.000 de la population moyenne.*

Doodsoorzaken *Causes de décès*	Nos.	1913 3)	1914	1915	1916	1917
Longtuberculose *Phtisie pulmonaire*	28, 29	116.0	125.2	122.4	148.0	162.4
Kanker *Cancer*	39—45	115.5	121.6	123.0	122.6	127.4
Typhus abdominalis en febris intermittens *Fièvre typhoïde et fièvre intermittente*	1, 3	4.2	4.5	3.3	2.7	4.7
Mazelen *Rougeole*	6	22.8	24.2	15.0	15.4	18.5
Roodvonk *Scarlatine*	7	1.7	1.3	3.4	10.4	8.4
Kinkhoest *Coqueluche*	8	17.2	20.8	21.5	18.2	21.4
Diphteritis en croup *Diphtérie et croup*	9	9.6	10.6	8.8	6.2	5.8
Influenza, acute bronchitis en pneumonie *Grippe, bronchite aiguë et pneumonie*	10, 89, 92	73.2	76.7	91.5	91.1	83.6
Mazelen, influenza, acute bronchitis en pneumonie *Rougeole, grippe, bronchite aiguë et pneumonie*	6, 10, 89, 92	96.0	101.0	106.6	106.5	86.5
Febris puerperalis 2) *Fièvre puerpérale*	137	0.4	0.5	0.7	0.8	0.9

1) Sterfte binnen de gemeente. Voor de gemiddelde bevolking zie tabel 28 blz. 33.
Décès dans la commune. Pour la population moyenne voir tableau 28 page 33.
2) Berekend op 1000 geboorten. *Calculée sur 1000 naissances.*
3) Sterfte van de werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

62. Overledenen per 1000 inwoners in de 5 grootste gemeenten en het rijk.

E. B. *Proportion des décès pour 1000 habitants dans les 5 principales communes et le royaume.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Amsterdam	11.11	11.30	11.22	11.86	12.16
Rotterdam	10.45	10.48	10.68	11.51	11.59
's-Gravenhage *La Haye*	10.98	10.71	11.10	11.06	11.23
Utrecht	11.19	12.02	10.93	12.74	12.12
Groningen *Groningue*	13.10	11.24	11.06	12.37	12.88
De 5 steden *Les 5 communes*	11.00	11.00	11.01	11.70	11.84
Het Rijk *Le Royaume*	12.31	12.39	12.45	12.89	13.11

63. Sterfte 1) aan eenige doodsoorzaken per 100.000 inwoners in de 5 grootste gemeenten en het rijk.

E.B. *Proportion des décès par quelques causes pour 100.000 hab. dans les 5 principales communes et le royaume.*

	Besmett. ziekten *Maladies contagieuses* N⁰. 1—19		Longtuberculose *Tuberculose des poumons* N⁰. 28, 29		Kanker *Cancer* N⁰. 39—45	
	1911—1915	1916	1911—1915	1916	1911—1915	1916
Amsterdam	69.6	68.1	123.7	147.8	116.5	116.0
Rotterdam	56.2	79.6	107.2	132.5	98.7	98.4
's-Gravenhage *La Haye*	45.1	58.2	111.8	105.8	114.4	112.2
Utrecht	50.4	60.8	120.0	135.2	108.6	111.6
Groningen *Groningue*	55.9	63.3	109.0	120.7	133.6	133.5
De 5 steden *Les 5 communes*	58.7	68.7	117.8	132.6	111.3	110.6
Het Rijk *Le Royaume*	61.0	63.1	110.5	126.5	108.6	108.0

1) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

§ 7. Kindersterfte.[1] Décès d'enfants.

64. Sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar (absolute cijfers).

E. B. *Décès d'enfants de moins de 1 an (chiffres absolus).*

Jaren *Années*	Wettige kinderen *Enfants légitimes*			Onwettige kinderen *Enfants illégitimes*			Alle kinderen jonger dan 1 jaar *Tous les enfants de moins de 1 an*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
1913	484	375	859	37	22	59	521	397	918
1914	462	376	838	47	40	87	509	416	925
1915	455	322	777	26	24	50	481	346	827
1916	463	322	785	31	22	53	494	344	838
1917	466	352	818	42	27	69	508	379	887

65. Sterfte van wettige en onwettige kinderen jonger dan 1 jaar, berekend op 100 levendgeborenen van elke groep.

Proportion des décès d'enfants légitimes et illégitimes de moins de 1 an pour
E. B. *100 naissances d'enfants vivants, de chaque groupe.*

Jaren *Années*	Wettige kinderen *Enfants légitimes*			Onwettige kinderen *Enfants illégitimes*			Alle kinderen jonger dan 1 jaar *Tous les enfants de moins de 1 an*		
	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
1913	7,2	5,9	6,5	12,5	6,7	9,5	7,4	5,9	6,7
1914	6,5	5,6	6,1	14,6	13,5	14,1	6,9	5,9	6,4
1915	7,0	5,2	6,1	8,2	8,1	8,2	7,0	5,4	6,2
1916	6,4	4,7	5,6	10,4	8,7	9,6	6,6	4,9	5,8
1917	6,7	5,3	6,0	12,6	8,9	10,8	7,0	5,4	6,2

[1]) Binnen de Gemeente. *Dans la commune.*

66. Sterfte van kinderen van 1—11 maanden.

E. B.

Décès d'enfants de 1—11 mois.

Jaren *Années*		Jonger dan 1 maand *Moins de 1 mois*	1 Maand *Mois*	2 Maanden *Mois*	3 Maanden *Mois*	4 Maanden *Mois*	5 Maanden *Mois*	6 Maanden *Mois*	7 Maanden *Mois*	8 Maanden *Mois*	9 Maanden *Mois*	10 Maanden *Mois*	11 Maanden *Mois*	Totaal —1 jaar *Totaux —1 an*
1913	M. ...	135	55	55	39	40	30	35	26	25	27	25	29	521
	V. *F*...	83	32	53	32	35	18	17	25	28	24	24	26	397
	Tot...	218	87	108	71	75	48	52	51	53	51	49	55	918
1914	M. ...	124	52	43	45	38	39	24	27	34	29	26	28	509
	V. *F*...	81	46	38	27	32	25	21	23	29	28	34	32	416
	Tot...	205	98	81	72	70	64	45	50	63	57	60	60	925
1915	M. ...	103	63	51	35	28	21	35	21	31	25	29	39	481
	V. *F*...	81	30	30	27	22	22	22	14	22	25	26	25	346
	Tot...	184	93	81	62	50	43	57	35	53	50	55	64	827
1916	M. ...	145	51	61	32	35	29	25	24	32	25	15	26	494
	V. *F*...	100	41	37	17	20	20	22	12	21	19	18	17	344
	Tot...	245	92	98	49	55	49	47	36	53	44	33	37	838
1917	M. ...	138	57	50	44	38	26	23	26	24	24	28	30	508
	V. *F*...	97	43	29	22	32	17	21	19	27	20	26	26	379
	Tot...	235	100	79	66	70	43	44	45	51	44	54	56	887

67. Sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar berekend op 100 levend geborenen in de 5 grootste gemeenten en het Rijk.[1])

S. S. D.

Décès d'enfants de moins de 1 an calculés sur 100 naissances d'enfants vivants dans les 5 principales communes et le royaume.

	1913	1914	1915	1916	1917
Amsterdam.	6.59	6.28	6.07	5.66	6.18
Rotterdam	7.29	7.10	7.43	6.54	7.15
's-Gravenhage *La Haye* . . .	6.72	7.07	6.61	6.00	6.22
Utrecht	7.01	8.14	6.48	6.27	5.47
Groningen *Groningue*.	7.61	8.24	4.86	7.04	6.24
De 5 gemeenten *Les 5 communes*	6.94	6.94	6.60	6.12	6.44 [2])
Het Rijk *Le royaume*.	9.14	9.48	8.68	8.45	8.71

[1]) Werkelijke bevolking. *Population de séjour habituel.*

[2]) In de 4 grootste gemeenten. *Dans les 4 grandes communes.*

§ 8. Vestiging en Vertrek. [1])

Inscriptions et radiations dans le registre de la population.

68. Vestiging naar de maanden.

I. Br.

Inscriptions d'après les mois.

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1913	2288	2080	2246	2608	3056	2413	2375	2268	2523	3145	2667	2098	29867
1914	2326	2195	2301	2370	3124	2424	2157	5546	4425	3240	2199	2536	34343
1915	2021	2044	2033	2104	2609	2328	1957	2054	2489	2519	2474	2281	26913
1916	2415	2355	2525	2285	3455	2213	2192	2317	2626	2909	2712	2293	30297
1917	3612	3042	2608	2450	3212	2286	2198	2501	3134	3798	3402	2178	34421

69. Vertrek naar de maanden.

I. Br.

Radiations d'après les mois.

Jaren *Années*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1913	2148	1912	2251	2680	3643	2340	2749	2356	2313	2627	2619	1939	29577
1914	2081	1960	2336	2659	3770	2896	2491	1988	2231	1982	1930	1774	28098
1915	1518	1667	2171	2123	2877	2495	2214	2112	2058	2491	2056	1855	25637
1916	1437	1696	1724	2139	3443	2518	2256	1998	1951	2260	2149	1855	25426
1917	1997	2462	2410	2283	3401	2548	2081	2062	2128	2773	2215	1641	28001

[1]) Die van rijksgebouwen en -schepen en krankzinnigengestichten niet medegerekend.
Celles des établissements pénitentiaires et des maisons d'aliénés non comprises.

70. VESTIGING EN VERTREK NAAR LEEFTIJD EN GESLACHT.

Inscriptions et radiations selon l'âge et le sexe.

Jaren *Années* / *a* Vestiging *inscriptions* / *b* Vertrek *radiations*		—5 jaar *ans*		6—11 jaar *ans*		12—17 jaar *ans*		18—23 jaar *ans*		24—29 jaar *ans*		30—39 jaar *ans*		40—49 jaar *ans*		50—59 jaar *ans*		60 jaar enz. *ans*		Totaal *Totaux*	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1913	M.	1777	1726	1122	1206	1463	1424	3272	2942	2680	2559	2297	2284	1102	1148	520	648	384	561	14617	14498
	V. *F.*	1815	1712	1144	1207	1413	1222	3494	2991	2851	2895	2327	2500	1062	1207	558	641	586	704	15250	15079
	Tot.	3592	3438	2266	2413	2876	2646	6766	5933	5531	5454	4624	4784	2164	2355	1078	1289	970	1265	29867	29577
1914	M.	2084	1647	1532	1156	1665	1425	3234	2765	2827	2385	2856	2133	1609	1136	781	567	494	500	17082	13714
	V. *F.*	2022	1645	1559	1178	1623	1103	3497	2839	2948	2743	2752	2354	1450	1173	746	699	664	650	17261	14384
	Tot.	4106	3292	3091	2334	3288	2528	6731	5604	5775	5128	5608	4487	3059	2309	1527	1266	1158	1150	34343	28098
1915	M.	1589	1592	1080	1153	1243	1356	2544	2130	2254	1986	2186	2014	1001	976	613	566	421	472	12931	12245
	V. *F.*	1520	1533	1071	1209	1260	1103	3030	2464	2632	2405	2262	2266	1007	1104	596	648	604	660	13982	13392
	Tot.	3109	3125	2151	2362	2503	2459	5574	4594	4886	4391	4448	4280	2008	2080	1209	1214	1025	1132	26913	25637
1916	M.	1768	1459	1278	1136	1423	1310	2519	1819	2736	2037	2483	1994	1184	1011	599	645	452	541	14442	11952
	V. *F.*	1744	1542	1235	1132	1407	1024	3503	2379	2922	2556	2547	2326	1235	1129	659	692	603	694	15855	13474
	Tot.	3512	3001	2513	2268	2830	2334	6022	4198	5658	4593	5030	4320	2419	2140	1258	1337	1055	1235	30297	25426
1917	M.	1575	1425	963	924	1519	1324	3504	2486	3272	2562	2573	2080	1272	978	708	681	543	568	15929	13028
	V. *F.*	1505	1389	1014	848	1773	1139	4973	3558	3689	3052	2842	2419	1281	1099	704	717	711	752	18492	14973
	Tot.	3080	2814	1977	1772	3292	2463	8477	6044	6961	5614	5415	4499	2553	2077	1412	1398	1254	1320	34421	28001

71. VESTIGING EN VERTREK NAAR DE HERKOMST EN DE BESTEMMING. *Inscriptions et radiations selon les lieux de provenance et de destination.*

I. Br. *a* = vestiging *inscriptions.* *b* = vertrek *radiations.*

Jaren *Années*		N.-Holland *La province*			Andere provinciën *Autres provinces*			De koloniën *Les colonies*			Het buitenland *L'étranger*			Ambtshalve [1]) *Enregistrement et radiation d'office*			Totaal *Totaux*		
		a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b	a	b	a—b
1913	M. . .	4600	4942	— 342	7216	5905	—1311	356	487	—131	2327	2654	— 327	118	510	—392	14617	14498	119
	V. *(F.)*	5489	6127	— 638	7769	6322	—1447	194	342	—148	1734	1987	— 253	64	301	—237	15250	15079	171
	Tot. .	10089	11069	— 980	14985	12227	—2758	550	829	—279	4061	4641	— 580	182	811	—629	29867	29577	290
1914	M. . .	4224	4939	— 715	6157	6117	40	440	419	21	6108	1935	4173	153	304	—151	17082	13714	3368
	V. *(F.)*	5180	5902	— 722	6719	6418	301	302	316	— 14	4997	1534	3463	63	214	—151	17261	14384	2877
	Tot. .	9404	10841	—1437	12876	12535	341	742	735	7	11105	3469	7636	216	518	—302	34343	28098	6245
1915	M. . .	4460	4708	— 248	5890	5778	112	299	277	22	2193	1140	1053	89	342	—253	12931	12245	686
	V. *(F.)*	5398	5691	— 293	6602	6379	223	173	244	— 71	1765	780	985	44	298	—254	13982	13392	590
	Tot. .	9858	10399	— 541	12492	12157	335	472	521	— 49	3958	1920	2038	133	640	—507	26913	25637	1276
1916	M. . .	4405	4461	— 56	7071	6276	795	317	271	46	2560	630	1930	89	314	—225	14442	11952	2490
	V. *(F.)*	5367	5618	— 251	8115	7053	1062	198	158	40	2134	473	1661	41	172	—131	15855	13474	2381
	Tot. .	9772	10079	— 307	15186	13329	1857	515	429	86	4694	1103	3591	130	486	—356	30297	25426	4871
1917	M. . .	4370	4912	— 542	8366	7407	959	247	200	47	2797	387	2410	149	122	27	15929	13028	2901
	V. *(F.)*	6285	6364	— 79	9635	8100	1535	142	97	45	2348	308	2040	82	104	— 22	18492	14973	3519
	Tot. .	10655	11276	— 621	18001	15507	2494	389	297	92	5145	695	4450	231	226	5	34421	28001	6420

1) Koninklijk Besluit 23 Sept. 1877.

72. Vestiging en vertrek per 1000 personen der gemiddelde bevolking (van elk geslacht en van het totaal).

Inscriptions et radiations sur 1000 personnes de la population moyenne (selon le sexe et totaux).

E. B. a = vestiging *inscriptions;* b = vertrek *radiations.*

Jaren *Années*		Het Binnenland *Les provinces*		De Koloniën *Les colonies*		Het Buitenland *L'étranger*	
		a	b	a	b	a	b
1912	M.	40,32	38,17	1,25	1,83	7,77	9,33
	V. *F.*	42,66	41,76	0,74	0,91	5,54	6,25
	Tot.	41,54	40,06	0,98	1,35	6,61	7,72
1913	M.	45,22	38,27	1,26	1,72	8,21	9,37
	V. *F.*	43,02	40,40	0,48	1,11	5,63	6,45
	Tot.	42,39	39,39	0,93	1,41	6,87	7,85
1914	M.	35,91	38,24	1,52	1,45	21,13	6,69
	V. *F.*	38,01	39,35	0,96	1,01	15,96	4,90
	Tot.	37,00	38,82	1,23	1,22	18,44	5,76
1915	M.	35,10	35,57	1,01	0,94	7,44	3,87
	V. *F.*	37,74	37,96	0,54	0,77	3,59	2,45
	Tot.	36,47	36,81	0,77	0,85	6,46	3,13
1916	M.	38,27	35,80	1,06	0,90	8,54	2,10
	V. *F.*	41,79	39,28	0,61	0,49	6,62	1,47
	Tot.	40,09	37,60	0,83	0,69	7,54	1,77
1917	M.	41,48	40,24	0,81	0,65	9,13	1,26
	V. *F.*	48,46	44,04	0,43	0,29	7,15	0,94
	Tot.	45,15	42,20	0,61	0,47	8,11	1,09

73. VESTIGING UIT EN VERTREK NAAR NABIJLIGGENDE GEMEENTEN.

Personnes venues de et parties pour dix communes environnantes.

I. BR. *a.* Vestiging te Amsterdam *Immigrations à Amsterdam.* *b.* Vertrek uit Amsterdam *Emigrations d' Amsterdam.*

Jaren *Années*		Baarn		Bloemen-daal		Bussum		Haarlem		Heem-stede		Hilver-sum		Nieuwer-Amstel		Schoten		Sloten		Velsen		Water-graafsm.		Zand-voort		Zeist	
		a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*
1913	M.	74	77	76	65	196	324	515	364	32	77	460	332	124	122	103	106	503	889	132	145	367	474	78	84	46	46
	V *F.*	97	118	142	124	302	428	535	464	55	113	590	467	145	118	97	99	576	1015	135	152	532	607	70	88	86	94
	Tot.	171	195	218	189	498	752	1050	828	87	190	1050	799	269	240	200	205	1079	1904	267	297	899	1081	148	172	132	140
1914	M.	47	70	32	89	190	296	408	393	44	84	339	355	98	110	93	98	592	799	114	190	398	609	45	99	60	36
	V. *F.*	74	106	124	141	287	414	407	425	57	102	434	452	106	118	105	103	640	859	131	199	566	726	56	111	83	58
	Tot.	121	176	156	230	477	710	815	818	101	186	773	807	204	228	198	201	1232	1658	245	389	964	1335	101	210	143	94
1915	M.	35	49	60	48	186	253	500	412	41	70	319	312	125	184	100	82	608	672	135	129	499	567	81	82	31	48
	V. *F.*	60	93	145	96	280	381	505	468	63	94	419	447	136	191	89	70	702	721	128	161	637	690	111	122	69	80
	Tot.	95	142	205	144	466	634	1005	880	104	164	738	759	261	375	189	152	1310	1393	263	290	1136	1257	192	204	100	128
1916	M.	56	76	42	82	222	265	444	418	59	70	355	362	87	155	117	95	523	584	137	175	357	425	78	87	52	49
	V. *F.*	109	113	101	123	297	371	523	504	70	106	494	475	108	177	118	119	604	680	141	203	467	578	104	141	79	66
	Tot.	165	189	143	205	519	636	967	922	129	176	849	837	195	332	235	214	1127	1264	278	378	824	1003	182	228	131	115
1917	M.	64	107	53	85	200	254	498	434	53	84	289	295	102	165	82	85	481	455	149	141	352	412	152	193	49	48
	V. *F.*	133	172	202	168	383	432	632	558	102	117	471	421	141	177	94	87	664	621	170	177	684	683	240	276	87	73
	Tot.	197	279	255	253	583	686	1130	992	155	201	760	716	243	342	176	172	1145	1076	319	318	1036	1095	392	469	136	121

HYGIËNE.

HYGIÈNE.

§ 1. Gemeentelijke Geneeskundige Dienst.

Service médical municipal.

74. Werkzaamheden van den dienst. [1])

G. V.; M. D. G. *Travaux du service.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Behandeling van behoeftige zieken *Traitement de malades indigents*					
Aantal ziekenboekjes (op 1 Juli) [2]) *Livrets pour traitement (au 1 juillet)*	7487	7041	6960	6810	5002
Daarop ingeschreven personen *Individus inscrits dans les livrets*	28642	26919	26610	25541	20881
Afgegeven tijdelijke bewijzen *Carnets temporaires délivrés*	4657	6671	8893	8268	10534
Onder behandeling gekomen ziektegevallen *Des cas de maladies venus en traitement*	36324	33460	36528	35016	34538
Consulten *Consultations*	207679	215421	234256	223508	217879
Huisbezoeken door: *Traitement à domicile par:*					
Geneeskundigen *Médecins*	28926	32654	34121	32726	28416
Verplegend personeel *Gardes malades*	30593	42002	42092	38064	38944
Aantal malen hulp van vroedvrouwen *Nombre des assistances prêtées par les sages femmes*	1756	2452	3300	3516	3376
Verstrekte versterkende middelen *Nourriture fortifiante*					
Eieren (stuks) *Oeufs (nombre)*	63599	68455	36797	30300	16075
Melk (Liter) *Lait (L.)*	75711	96929	136964	157917½	214922½
Behandeling van ambtenaren en hun gezinnen *Traitement d'employés munic. et leurs familles*					
Aantal personen, dat recht had op behandeling *Nombre des personnes ayant droit à trait. méd.*	± 6300	5811	5858	5634	?
Consulten *Consultations*	26945	26350	35624	37191	38390
Bezoeken *Visites*	6671	6511	7040	7505	6584
Aantal malen hulp van vroedvrouwen *Nombre des assistances prêtées par les sages femmes*	173	178	151	159	176
Opneming van gemeentepatiënten in gemeente- en particuliere ziekenhuizen. *Nombre des malades à la charge de la municipalité recueillis dans des hôpitaux municipaux et privés*					
Geplaatst door den dienst *Renvoyés par le service*	8084	7202	8057	8574	9290
„ „ de directeuren „ *par les directeurs*	9766	11353	12398	13880	12487
Geneeskundig onderzoek en contrôle van ambtenaren *Examens et contrôle d'empl. municip.*					
Consulten *Consultations*	37025	37331	32944	36116	33681
Bezoeken *Visites*	3844	3958	4123	3623	3358
Keuringen *Examens*	2016	1838	1653	1632	1851
Eerste hulp bij ongelukken *Secours immédiat*					
Aantal transporten *Nombre des transports*	4633	4914	5684	6204	5764
Aantal malen eerste hulp verleend in de zittinglokalen van den dienst *Nombre des cas de secours immédiat dans les dispensaires du service*	16520	14948	13996	12760	12436
Doodschouw *Autopsie*	228	241	178	202	149

[1]) Zie voor de behandeling in de poliklinieken tabel 88 en voor het geneeskundig schooltoezicht tabel 82. *Pour les policliniques voir tableau 88, pour l'inspection sanitaire des écoles voir tableau 82.*

[2]) Sedert 1914 zijn geen nieuwe ziekenboekjes afgegeven.

75. Ziektegevallen voor de eerste maal in behandeling gekomen bij den gemeentelijken geneeskundigen dienst in 1917.

E. B. *Nouveaux cas de maladie, traités par le service médical municipal dans l'année 1917.*

Ziekten met vermelding van de nummers der internationale lijst *Cas de maladie avec les numéros de la nomenclature internationale*		Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Kinderen (beneden 12 jaar) *Enfants (au dessous de 12 ans)*	Samen *Ensemble*
Fièvre typhoïde	1	4	1	11	16
Typhus exanthématique	2	1	—	—	1
Fièvre et cachexie paludéennes	4	6	2	5	13
Erysipèle	18	29	63	19	111
Rougeole	6	1	2	615	618
Scarlatine	7	2	5	103	110
Coqueluche	8	4	6	700	710
Diphtérie	9	4	3	42	49
Grippe	10	297	464	74	835
Poliomyélite aigue du corne antérieur	61	—	1	3	4
Méningite cérébro-spinale épidémique	61*bis*	—	—	8	8
Autres affections épidémiques	19	11	22	257	290
Tuberculose des poumons	28	101	91	54	246
„ „ méninges	30	1	—	12	13
„ d'autres organes	29, 31—35	17	11	48	76
Syphilis	37	44	36	11	91
Tabes dorsal	63	17	6	—	23
Gonococcie	38	53	12	13	78
Rhumatisme articulaire aigu	47	70	86	14	170
Rachitisme	36	—	—	409	409
Cancer	40—45	25	26	2	53
Apoplexie	64	16	25	6	47
Affections des yeux	75	170	291	550	1011
Maladies organiques du coeur	79	49	58	8	115
Pneumonie	91, 92	57	57	250	364
Pleurésie	93	21	7	10	38
Affections des membranes muqueuses de l'appareil respiratoire		753	1228	2113	4094
Ulcère de l'estomac et de l'intestin grèle	102	10	17	1	28
Diarrhée et entérite (au dessous de deux ans)	104	—	—	383	383
„ „ „ (deux ans et au dessus)	105	344	605	603	1552
Appendicite	108	17	30	29	76
Hernie	109	100	47	102	249
Maladie de Bright	120	41	64	11	116
Fausse couche	134*b*	—	153	—	153
Septicémie puerpérale	137	—	3	—	3
Artériosclérose	81	33	36	—	69
Cas de décès par violences extérieures (suicide excepté)	164—186	—	—	—	—
Suicide	155—163	1	—	—	1
Vices de conformation congénitaux	150	1	1	4	6
Autres maladies		3316	4730	5216	13262
Cas de maladie non diagnotiqués		967	3353	4727	9047
Totaal *Totaux*		6583	11542	16413	34538

76. De ziektegevallen, genoemd in de vorige tabel naar den leeftijd der patiënten.

Les cas de maladie mentionnés dans le tableau précédent d'après l'âge des malades.

Jaren *Années*	bened. 1 jaar *moins de 1 an*		1—4 jaar *ans*		5—13 jaar *ans*		14—19 jaar *ans*		20—29 jaar *ans*		30—39 jaar *ans*		40—49 jaar *ans*		50—64 jaar *ans*		65—79 jaar *ans*		80 jaar en ouder *80 ans et au dessus*		Totaal *Totaux*		Samen *Ensemble*
	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	
	a. Absolute cijfers. *Chiffres absolus.*																						
1913	1079	1109	3225	3098	5098	5349	1376	1833	615	1418	1056	2509	868	1913	1049	1963	974	1470	80	242	15420	20904	36324
1914	1062	1060	2805	2910	4752	4826	1299	1696	563	1274	963	2341	823	1716	1004	1858	847	1336	93	232	14211	19249	33460
1915	953	1009	3250	3196	4833	5113	1501	1990	703	1542	1113	2471	1070	2050	1128	1986	905	1333	130	252	15586	20942	36528
1916	830	853	2634	2745	4556	4978	1701	2073	585	1433	1170	2592	1018	2060	1075	2140	882	1364	82	245	14533	20483	35016
1917	870	793	2528	2620	4473	5129	1644	2097	566	1272	1077	2402	1065	2166	1149	2023	980	1324	102	258	14454	20084	34538
	b. Relatieve cijfers. *Chiffres proportionnels.*																						
1913	7,0	5,3	20,9	14,8	33,2	25,5	8,9	8,8	4,0	6,8	6,8	12,0	5,6	9,2	6,8	9,4	6,3	7,0	0,5	1,2	100	100	
1914	7,5	5,5	19,7	15,1	33,4	25,1	9,1	8,8	4,0	6,6	6,8	12,2	5,8	8,9	7,1	9,7	6,0	6,9	0,6	1,2	100	100	
1915	6,1	4,8	20,9	15,3	31,1	24,3	9,6	9,5	4,5	7,4	7,1	11,8	6,9	9,8	7,2	9,5	5,8	6,4	0,8	1,2	100	100	
1916	5,7	4,2	18,1	13,4	31,4	24,2	11,7	10,1	4,0	7,0	8,0	12,7	7,0	10,1	7,4	10,4	6,1	6,7	0,6	1,2	100	100	
1917	6,0	3,9	17,5	13,0	30,8	25,6	11,4	10,4	3,9	6,3	7,5	12,0	7,4	10,8	8,0	10,1	6,8	6,6	0,7	1,3	100	100	

R. V.

77. Kosten van den gemeentelijken geneeskundigen dienst.
Frais du service médical municipal.

	1913	1914	1915	1916	1917
Uitgaven *Dépenses*					
I **Personeel** *Personnel*	*f* 197125.60^5	*f* 218096.53	*f* 229641.46	*f* 246273.67	*f* 273896.99
II **Administratie** *Administration*	„ 3256.63^5	„ 2536.30	„ 3341.05^5	„ 3422.74^5	„ 6055.41^5
III **Vervoer** *Transport*	„ 3773.20^5	„ 4026.98^5	„ 3973.79^5	„ 4359.70^5	„ 7016.99^5
IV **Gebouwen, vervoermiddelen, meubilair** *Locaux, moyens de transport, mobilier.*	„ 26362.41^5	„ 30627.67	„ 27130.70	„ 29988.22	„ 36893.86^5
V **Geneesmiddelen, instrumenten, versterkend voedsel** *Médicaments, instruments, nourriture fortifiante.*	„ 77301.22^5	„ 87841.48	„ 101592.50^5	„ 112619.93^5	„ 153058.23^5
VI **Verpleging in ziekenhuizen van niet-armlastigen.** *Traitement dans les hôpitaux de personnes non-indigentes.*	„ 22412.07	„ 18351.76	„ 20729.82^5	„ 23114.61	„ 33607.15
a Van ambtenaren met recht op geneeskundige hulp van gemeentewege [1]) *De fonctionnaires bénéficiant du droit d'assistance médicale gratuite*	„ 19526.72	„ 15779.01	„ 17774.57^5	„ 20268.11	„ 30299.40
b Van personen, voor wie daarvoor bij den dienst een verzekering is gesloten *De personnes assurées chez le service*	„ 2885.35	„ 2572.75	„ 2955.25	„ 2846.50	„ 3307.75
VII **Vergoeding voor hulp van niet aan den dienst verbonden geneeskundigen, enz.** *Secours de médecins etc. n'appartenant pas au service.*	„ 11790.40	„ 11725.15	„ 17944.90	„ 19499.46	„ 23850.—
VIII **Onvoorzien** *Dépenses imprévues.*	„ 4180.99^5	„ 22907.92	„ 9375.40	„ 7228.21	„ 19962.79
Totaal *Totaux*	*f* 346202.55	*f* 396113.79^5	*f* 413729.63^5	*f* 446506.55^5	*f* 554341.44
Ontvangsten *Recettes*					
I **Van andere administratiën** *D'autres administrations.*	*f* 265734.94	*f* 274905.95	*f* 310787.68	*f* 334819.22	*f* 429402.52^5
II **Van het Burgerlijk Armbestuur** *Du bureau municipal de bienfaisance.*	„ 11364.60^5	„ 14025.46	„ 19037.08^5	„ 22806.24	„ 33329.65
III **Van Kerkgenootschappen** *Des bureaux de bienfaisance privée.*	„ 4525.75	„ 4512.25	„ 4477.—	„ 4452.—	„ 4441.50
IV **Van particulieren.** *De particuliers.*	„ 12534.97^5	„ 13651.80	„ 12276.84	„ 13902.72^5	„ 15308.02^5
a Uit de verzekering voor ziekenhuisverpleging *De l'assurance pour le traitement dans les hôpitaux.*	„ 4909.50	„ 4982.—	„ 4415.50	„ 4894.50	„ 5495.75
b Andere *Autres*	„ 7625.47^5	„ 8669.80	„ 7861.34	„ 9008.22^5	„ 9812.27^5
V **Diversen** *Recettes diverses*	„ 1846.43	„ 27806.16^5	„ 15509.96	„ 12264.09^5	„ 6164.24
Totaal *Totaux*	*f* 296006.70	*f* 334901.62^5	*f* 362088.56^5	*f* 388244.28	*f* 488645.94
Zuivere kosten *Frais nets*	*f* 50195.85	*f* 61212.17	*f* 51641.07	*f* 58262.27^5	*f* 65695.50

[1]) Hieronder in 1916 *f* 1633.—, in 1917 *f* 1500.— voor verpleegden uit gemeente-instellingen van weldadigheid.
Dont en 1916 f 1633.—, en 1917 f 1500. — d'alimentés des institutions de bienfaisance de la municipalité.

78. Werkzaamheden van den dienst.

G. V. *Travaux du service.*

	1913	1914	1915	1916	1917	
Afgelegde bezoeken door keurmeesters in winkels	20716	18850	36891	46397	41084	Nombre des visites dans les établissements de vente.
waarvan aan broodbakkerijen	—	—	15804	23625	20085	dont dans les boulangeries.
Afgekeurde en voor de consumptie ongeschikt gemaakte artikelen in winkels, op markten en aan den weg	800	791	572	899	1054	Articles rebutés et rendus inconsommables dans les établissements de vente, aux marchés et sur la voie publique.
Aantal onderzochte monsters voedingsmiddelen [2]	3539	4142	3486	3250	1800	Nombre d'échantillons analysées [2].
Aangebrachte kenmerken wegens besmettelijke ziekten, bedoeld in art. 20 der epidemiewet ...	693	412	427	933	380	Logements déclarés infectés (art. 20 de la loi sur les maladies contagieuses).
Aantal ontsmettingen	4151	4083	4532	5655	5340	Nombre des désinfections.
Aantal der met het oog op pest, cholera of pokken onderzochte schepen	571	519	559	364	272	Nombre des vaisseaux inspectés venant de ports suspects de peste, cholera asiatique ou variole.
Aantal lijders aan besmettelijke ziekten naar ziekenhuizen vervoerd	2343	2282	2776	3713	2987	Nombre des malades transportés aux hôpitaux (maladies contagieuses).

1) Zie voor hygiënisch schooltoezicht tabel 82. *Pour l'inspection sanitaire des écoles voir tableau 82.*

2) Onderzoek van drinkwater en melk en de werkzaamheden in verband met de levensmiddelenvoorziening hieronder niet begrepen.
Non compris l'examen périodique d'eau potable, l'examen de lait et les travaux en rapport avec l'approvisionnement public.

M. Z.

79. Aantal lijders aan besmettelijke ziekten, in ziekenhuizen opgenomen.

Nombre des personnes souffrantes d'une maladie contagieuse, admises dans les hôpitaux.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	Febris typhoïdea					Roodvonk *Scarlatine*					Diphtheritis					Pokken *Variole*					Meningitis cerebrospinalis epidemica				
	1913	1914	1915	1916	1917	1913	1914	1915	1916	1917	1913	1914	1915	1916	1917	1913	1914	1915	1916	1917	1913	1914	1915	1916	1917
Binnen-Gasthuis	15	—	—	55	11	—	—	—	—	—	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wilhelmina-Gasthuis. . .	162	105	126	64	119 [1]	1102	891	1463	2697	1801	838	1153	1153	865	1007	—	—	—	79	—	—	—	—	4	29
Ned.-Israël. Ziekenhuis. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Port.-Israël. Ziekenhuis. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
O. L. Vrouwe-Gasthuis . .	39	22	23	16	25	5	2	—	4	1	85	71	34	29	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ned. Herv. Diac.-Inrichting	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luth. Diac.-Inrichting . .	1	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ver. voor Ziekenverpleging	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Emma-Kinderziekenhuis .	1	1	—	—	—	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Militair Hospitaal	4	5	3	—	—	—	6	4	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal . . . *Totaux*	223	133	153	138	157	1115	899	1467	2703	1806	1044	1224	1187	894	1036	—	—	—	79	—	—	—	—	4	29

[1] Bovendien 2 lijders aan vlektyphus. *En outre 2 personnes souffrantes de typhus exanthématique.*

M. G. D.

80. Besmet verklaarde huizen
Maisons d'habitation déclarées infectées.

Jaren *Années*	Aantal huizen, waar besmettelijke ziekten voorkwamen *Nombre des maisons d'habitation dans lesquelles des maladies contagieuses ont été signalées*					Totaal *Totaux*
	Roodvonk *Scarlatine*	Diphtheritis *Diphtérie*	Febris typhoïdea	Cholera asiatica	Dysenterie	
1913	592	61	39	—	—	692
1914	307	67	38	—	—	412
1915	354	61	13	—	1 1)	429
1916	873	63	30	—	—	966
1917	320	41	19	—	—	380

1) Gesticht. *Hospice.*

R. V.

81. Kosten van den gemeentelijken gezondheidsdienst.
Frais du service sanitaire municipal.

Jaren *Années*	Uitgaven *Dépenses*				Ontvangsten *Recettes*		Zuivere kosten *Frais nets*
	Jaarwedden *Salaires*	Gebouwen, materiaal, keuring van voedingsmiddelen *Bâtiments, matériaux, contrôle des denrées alimentaires*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*	Bijdrage van het Rijk *Subvention de l'Etat*	Andere *Autres*	
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1913	59117.53	29061.52	11520.51^5	99699.56^5	11724.13^5	9503.05	78472.38
1914	60352.54	55595.24^5 1)	12936.30	128884.08^5	11967.12	9504.11	107412.85^5
1915	64883.12	30448.43^5	11842.90	107174.45^5	10325.54	10423.69	86425.22^5
1916	85237.78^5	64423.13 2)	13743.99	163404.90^5	20260.84	11423.54	131720.52^5
1917	93520.42^5	59840.21 3)	10971.28	164331.91^5	20302.36	10316.30^5	133713.25

1) Hieronder *f* 23.403.96^5 voor het aanschaffen van een toestel Nocht-Giemsa met motorboot.
2) „ „ 8.288.53 „ „ „ „ „ „ „ „ „ en *f* 14.100.— eerste gedeelte der kosten van den bouw eener ontsmettingsinrichting aan den Zeeburgerdijk.
3) Hieronder *f* 14.100.— tweede gedeelte idem.

§ 3. Hygiënisch en Geneeskundig Schooltoezicht en Schoolbaden.

Inspection sanitaire et médicale des écoles et des bains d'école.

82. OVERZICHT DER WERKZAAMHEDEN VAN HET HYGIËNISCH EN GENEESKUNDIG SCHOOLTOEZICHT.

G. V. *Resumé des travaux de l' inspection sanitaire et médicale des écoles.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Hygiënisch schooltoezicht *Inspection sanitaire des écoles*					
Gevallen onder schoolkinderen van: *Cas de maladies parmi les élèves:*					
roodvonk *scarlatine*	1138	716	1176	2085	1205
diphteritis *diphtérie*	567	731	720	495	564
febris typh. *fièvre typhoïde*	64	45	57	40	57
Aantal schoollokalen gesloten wegens: *Nombre des classes fermées à cause de:*					
roodvonk *scarlatine*	—	1	8	13 [1]	—
diphteritis *diphtérie*	1	6	4	—	5
Contrôlebezoeken aan kinderbewaarplaatsen en bewaarscholen *Inspections des écoles maternelles et enfantines*	214	208	217	196	226
Geneeskundig schooltoezicht *Inspection médicale des élèves*					
Onderzochte leerlingen bij de plaatsing *Élèves examinés à l'entrée*	12368	11255	9309	9238	8657
waarvan zonder afwijking *dont sans déviation*	5270	5702	3676	4208	3582
Nadien onderzocht *Examinés plus tard*	14118	17123	10097	6779	5992
Hiervan zonder afwijking *dont sans déviation*	5753	8830	3784	3424	1668
Onderzoek naar den voedingstoestand [2] *Enquête sur l'état de la nutrition*					
Aantal onderzochte leerlingen *Nombre des élèves examinés*	—	—	—	3680	5064
Favus-behandeling *Traitement d'enfants souffrant de la teigne*					
Voor 't eerst ingeschreven kinderen *Enfants inscrits pour la première fois*	1123	1143	1144	1188	1172
Totaal aantal behandelde kinderen *Totaux des enfants traités*	1545	1560	1506	1413	5890
Als genezen ontslagen *Renvoyés comme guéris*	771	703	771	655	804
Consulten *Consultations*	40790	39246	33616	34186	37865
Speciaal gymnastiek-onderwijs *Gymnastique orthopédique*					
Aantal leerlingen *Nombre des élèves* — jongens *garçons*	—	188	186	135	174
Aantal leerlingen *Nombre des élèves* — meisjes *filles*	—	144	226	217	196
Resultaat *Résultat* — goed of bevredigend *bon, satisfaisant*	—	252	286	229	240
Resultaat *Résultat* — onvoldoende *insuffisant*	—	56	58	77	72

[1]) Bovendien 6 geheele scholen. *En outre 6 écoles entières.*

[2]) Voor verdere gegevens zie men het „Rapport omtrent een onderzoek naar den voedingstoestand der leerlingen van een aantal volksscholen, ingesteld door het gemeentelijk geneeskundig schooltoezicht" telken jare als Bijlage in het Gemeenteblad opgenomen.

83. Kosten van het hygiënisch en geneeskundig schooltoezicht.

R. V. *Frais nets de l'inspection sanitaire et médicale des écoles.*

	1913	1914	1915	1916	1917
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Hygiënisch schooltoezicht *Inspection sanitaire des écoles*	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—
Geneeskundig schooltoezicht *Inspection médicale des élèves*					
Jaarwedden schoolartsen *Salaires des médecins*	13.875.—	14.475.—	14.875.—	16.970.83	18.325.—
Andere *Autres*	681.87^{5}	1.045.87	1.375.60^{5}	1.943.72^{5}	3.953.50^{5}
Favus-behandeling *Traitement des enfants souffrant de teigne*	11.664.64	10.528.05	10.410.43^{5}	11.552.95^{5}	15.452.95
Speciaal gymnastiekonderwijs *Gymnastique orthopédique*	2.078.94^{5}	3.613.51	4.774.84	4.757.32^{5}	5.040.49
Spraakonderwijs *Cours de l'artic. de la parole*	5.337.59	4.751.56	4.728.55	4.786.35^{5}	6.271.04^{5}
Totaal *Totaux*	36.638.05	37.413.99	39.164.43	43.011.19	52.042.99

84. Gebruik en kosten der schoolbaden en schoolkinderbaden.

R. V. en G. V. *Fréquence et frais des bains d'école.*

Jaar *Année*	Gebruikte baden *Fréquence des bains*: in de baden verbonden aan school No. 2, 42, 43, 87. *bains annexes aux écoles*	in de schoolkinderbaden *établissement balnéaires*: Frederik Hendrikstraat	in de schoolkinderbaden *établissement balnéaires*: Weesperplein	Totaal *Totaux*	Kosten *Frais*: Schoolbaden *Bains annexes aux écoles*	Bad Frederik Hendrikstraat *Etablissements balnéaires*	Bad Weesperplein *Etablissements balnéaires*	Duurte toeslagen *Indemnités de cherté de vie*
					f	*f*	*f*	*f*
1913	22378	85403	71276	179057	1150.94	5706.79	4538.02	—
1914	12922	87256	72990	173168	680.98	4291.68	5084.93	—
1915	11537	91148	80392	183077	367.66^{5}	4791.21	6632.36	—
1916	19174	86456	92470	198100	592.16^{5}	5252.86	6595.78^{5}	—
1917[1])	800	12633	18343	31776	69.98	3284.85^{5}	3334.73^{5}	423.39

[1]) Tijdelijke sluiting der baden wegens kolennood.
Les bains ont été fermés temporairement à cause de manque de charbons.

§ 4. Verpleging in ziekenhuizen en poliklinische behandeling. [1]

Hôpitaux et policliniques.

85. Beweging der bevolking en verpleegdagen in de ziekenhuizen.

G. V. *Mouvement de la population et journées de malades des hôpitaux.*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Ziekenhuizen *Hôpitaux*					
Binnen-Gasthuis	1913	**741**	669	6222	246434
	1914	**741**	662	5623	222158
	1915	**741**	670	5908	247230
	1916	**738**	645	6573	261714
	1917	**873**	816	7035	295151
Wilhelmina-Gasthuis[2]	1913	**1034**	872	9774	315698
	1914	**1118**	858	10587	344424
	1915	**1382**	1046	12460	411484
	1916	**1375**	1343	14762	496345
	1917	**1375**	1351	13214	472309
Nederd. Herv. Diaconessen-inrichting	1913	**80**	61	635	23765
	1914	**80**	56	596	20798
	1915	**79**	68	692	23857
	1916	**79**	59	660	23055
	1917	**70**	70	717	26488
Luth. Diaconessen-inrichting	1913	**115**	101	474	36488
	1914	**116**	103	460	33566
	1915	**100**	94	499	35885
	1916	**100**	103	532	33717
	1917	**100**	94	393	32126
Gereformeerde Ziekenverpleging	1913	**108**	95	832	36356
	1914	**100**	93	785	34981
	1915	**100**	99	908	37364
	1916	**100**	89	836	37101
	1917	**100**	100	859	38279
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	1913	**600**	497	4280	180317
	1914	**568**	483	4150	170486
	1915	**568**	453	3913	188886
	1616	**550**	494	3885	187785
	1917	**565**	503	4114	188045

[1]) Zie voor de behandeling van zieken door den Gem. Geneesk. Dienst tabel 75.
Voir pour les cas de maladie traités par le service médical municipal tableau 75.

[2]) Zonder de krankzinnigen. *Aliénés non compris.*

Onder het aantal bedden zijn begrepen die van de Döckersche barak, de pestbarak, de observatiebara en van het paviljoen voor krankzinnigen en zenuwlijders.

In 1916 en 1917 waren er bovendien nog de oorlogsbarakken met 360 bedden.

VERVOLG. *Suite.*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Ned. Israël. Ziekenhuis	1913	**130**	126	1229	46543
	1914	**130**	130	1165	46689
	1915	**130**	126	1075	47561
	1916	**130**	120	1162	45701
	1917	**130**	125	1077	46285
Port. Israël. Ziekenhuis	1913	**15**	15	124	4952
	1914	**15**	12	126	5041
	1915	**15**	14	135	5198
	1916	**15**	15	301	10051
	1917	**42**	43	501	15887
Centr.-Israël. Ziekenverpleging	1917	**50**	29	390	9776
Burger-Ziekenhuis	1913	**140**	113	873	37800
	1914	**130**	89	788	34224
	1915	**130**	86	844	33176
	1916	**130**	79	1009	35919
	1917	**140**	98	973	39940
Vereen. v. Ziekenverpleging	1913	**50**	32	718	12563
	1914	**50**	45	603	12566
	1915	**50**	40	654	15128
	1916	**50**	38	709	15818
	1917	**50**	37	748	16353
Boerhaave-Kliniek	1913	**50**	30	695	16219
	1914	**64**	53	684	16715
	1915	**73**	31	725	14927
	1916	**66**	54	716	15532
	1917	**68**	40	749	19831
Emma Kinderziekenhuis	1913	**96** [1]	102	1012	31018
	1914	**116**	76	907	29368
	1915	**83**	79	895	26650
	1916	**79**	71	740	28521
	1917	**85**	77	706	27290
Kinderkliniek [2]	1913	**24**	3	39	732
Inrichting voor ooglijders	1913	**30**	12	262	5182
	1914	**30**	9	235	4611
	1915	**30**	8	204	4553
	1916	**30**	9	230	4701
	1917	**40**	7	188	4038
Gasthuis voor vallende ziekten	1913	**15**	16	60	5528
	1914	**16**	14	63	5597
	1915	**16**	14	84	5701
	1916	**16**	16	98	6513
	1917	**23**	23	102	7677

[1]) Bovendien 2 zalen met 28 bedden, welke niet gebruikt worden.
[2]) 1 Juni 1913 opgeheven.

Vervolg volgende blz. *Suite page suivante.*

VERVOLG *Suite*

Inrichting *Etablissement*		Bedden op 1 Januari *Nombre des lits le 1er janvier*	Bestand op 1 Januari *Malades le 1er janvier*	Opgenomen in het jaar *Admis pendant l'année*	Verpleegdagen *Journées de malades*
Psychiatrische en neurologische kliniek	1913	**92**	74	308	33408
	1914	**92**	95	312	33350
	1915	**99**	96	423	36112
	1916	**108**	108	435	37424
	1917	**100**	98	450	36776
Militair Hospitaal	1913	**275**	64	1602	33768
	1914	**275**	79	3633	72651
	1915	**500**	347	5162	118669
	1916	**500**	270	5789	118727
	1917	**500**	247	4848	111761
Tijdelijk ziekenhuis in het Burgerweeshuis 1)	1915	—	—	180	10270
	1916	**40**	31	175	13896
Quarantaine-station aan den Zeeburgerdijk 2)	1917	—	—	163	18908
Ver. „Het Ned. Kankerinstituut"	1915	—	—	135	3589
	1916	**23**	—	225	5574
	1917	**23**	—	324	6578
Kliniek „Knol"	1915	—	9	93	3274
	1916	**24**	6	101	3697
	1917	**24**	7	142	3501
Totaal *Totaux*	1913	**3595**	2882	29139	1066771
	1914	**3641**	2857	30653	1087225
	1915	**4096**	3391	34914	1273564
	1916	**4153**	3519	38938	1381791
	1917	**4358**	3765	37693	1416999
Krankzinnigengestichten. *Hospices d'aliénés.*					
Wilhelmina-gasthuis	1913	Wisselend naar behoefte	27	236	11096
	1914		25	290	14625
	1915		49	328	13515
	1916		34	405	16420
	1917		73	283	11851
Nederl. Israël. gesticht	1913	**125**	120	30	44070
	1914	**125**	118	33	59303
	1915	**125**	124	17	45319
	1916	**125**	125	16	45558
	1917	**125**	125	23	45257
Totaal *Totaux*	1913	—	147	266	55166
	1914	—	143	323	73928
	1915	—	173	345	58834
	1916	—	159	421	61978
	1917	—	198	306	57108

1) Geopend 2 Maart 1915, opgeheven 4 Januari 1917.
2) „ 4 Januari 1917.

86. Gemiddeld aantal verpleegdagen per verpleegde in de ziekenhuizen. [1])

Nombre moyen des journées de malades par malade traité dans les hôpitaux.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	1913	1914	1915	1916	1917
Binnen-Gasthuis	39	40	42	40	42
Wilhelmina-Gasthuis [2])	32	32	33	34	36
Vereeniging voor Ziekenverpleging	17	21	23	22	22
Burgerziekenhuis	43	43	39	36	41
Boerhaave-kliniek	23	25	21	22	26
Ned. Herv. Diac.-inrichting	37	35	34	35	37
Geref. Vereen. v. Ziekenverpleging	43	45	41	44	45
Luthersche Diaconessen-inrichting [3])	76	73	72	63	82
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	42	41	48	48	46
Ned.-Israël. Ziekenhuis [2])	37	40	44	39	43
Port. „ „	39	33	38	33	32
Centraal„ „	—	—	—	—	25
Emma-Kinderziekenhuis	30	31	30	39	39
Inrichting voor Ooglijders	19	20	22	20	21
Militair Hospitaal	21	20	23	20	23
Gasthuis voor vallende ziekten	92	89	68	66	75
Psychiatrische en Neurologische kliniek	108	110	85	86	82
Ver. „Het Ned. Kankerinstituut"	—	—	27	25	20
Kliniek Knol	—	—	35	37	25

[1]) Verkregen door deeling van het aantal in den loop van het jaar ingekomen zieken op het totaal aantal verpleegdagen (zie tabel 85).
Le total des journées de malades divisé par le nombre des malades entrés dans l'année (voir tableau 85).

[2]) Met uitzondering van de verpleegde krankzinnigen. *Aliénés non compris.*

[3]) In dit ziekenhuis worden eenige hoogbejaarden onafgebroken verpleegd.

87. Verpleging van gemeente-patienten ingevolge contracten met de particuliere ziekenhuizen.

Traitement dans les hôpitaux privés d'après des contrats conclus avec la municipalité.

Ziekenhuizen *Hôpitaux*	1914				1915				1916				1917			
	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*	Aantal geplaatste patienten *Total des malades entrés*	Verpleegdagen *Journées*	Gemiddelde duur der verpleging *Durée moyenne du traitement*	Kosten voor de gemeente *Frais pour la municipalité*
				f				*f*				*f*				*f*
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis..	2595	126637	49	116889.35	2424	140600	58	129040.30	2415	138769	57	133309.20	2522	137478	55	154515.40
Nederl. Israël. Ziekenhuis	1085	44246	41	49012.15	1055	46008	44	51530.35	1101	42982	39	49671.45	1020	44797	44	59945.80
Gereform. Ziekenverpleging...	421	22256	53	27060.80	445	24856	56	28436.60	397	25087	63	30540.40	391	23087	59	32931.70
Luth. Diac. Inrichting	232	17720	76	20409.20	306	19002	62	21056.75	285	17477	61	20661.55	204	17836	87	25292.50
Port. Israël. Ziekenhuis	118	4119	35	4824.70	84	4341	52	4809.—	109	6139	56	7483.20	129	6981	54	10268.20
Ned. Herv. Diac. Inrichting ..	85	4521	53	5806.55	133	5532	42	7133.50	127	5564	44	7510.35	130	6369	49	9536.95
Gasthuis v. d. Nederl. Vereeniging tegen vallende ziekte..	53	4318	81	4901.35	59	3936	67	4441.45	57	3975	70	4467.75	73	5773	79	8051.60
Emma-Kinderziekenhuis......	335	14600	44	16698.70	382	14600	38	17066.85	290	14640	50	17211.45	304	14534	48	20401.35
Psych. Neurol. Kliniek.......	44	3688	84	4962.45	70	5540	79	6736.80	91	5626	62	6620.20	83	5595	67	8125.20
Zee-Hospitium te Katwijk....	—	104	—	104.—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal *Totaux*.....	4968	242209	49	250669.25	4958	264415	53	270251.60	4872	260259	53	277475.55	4856	262450	54	329068.70

88. Poliklinische behandeling.

G. V.; M. G. *Consultations gratuites.*

		1913	1914	1915	1916	1917
Gem. Geneesk. Dienst. [1] *Service médical municipal.*						
Oogziekten *Maladies des yeux*	Aant. pers.	7452	7917	8402	8147	8609
	„ cons.	24535	28291	28920	30687	29282
Keel-, neus- en oorziekten *Maladies de la gorge, du nez et des oreilles*	„ pers.	3570	3279	3545	3492	2784
	„ cons.	10452	10388	10254	10626	9457
Ziekten der urinewegen *Maladies des voies urinaires*	„ pers.	460	496	499	330	342
	„ cons.	4352	4993	5227	4322	4678
Syphilis en huidziekten *Maladies syphilitiques et cutanées*	„ pers.	3412	4023	4131	3823	3973
	„ cons.	11264	12239	12445	13660	14373
Zenuwziekten en electrotherapie *Névropathes*	„ pers.	723	758	980	1194	1217
	„ cons.	8192	9464	8235	9585	10473
Tand- en mondziekten *Maladies des dents et de la bouche*	„ pers.	523	524	534	494	669
	„ cons.	1178	1289	1259	1493	1779
Orthopaedie *Orthopaedie*	„ pers.	809	876	1043	1057	1055
	„ cons.	1867	1958	1992	2054	2022
Gynaecologie *Gynécologie*	„ pers.	?	?	?	1824	1704
	„ cons.	7312	7510	7492	8080	7823
Lupusbehandeling *Traitement des lupiques*	„ pers.	34	31	37	47	30
	„ cons.	586	555	579	844	568
Met de Finsenlamp behandeld	„ pers.	120	127	137	147	143
Gemeentelijke Ziekenhuizen. *Hôpitaux municipaux.*						
Geneesheer-Directeur Binnen-Gasthuis	„ pers.	288	386	472	365	194
	„ cons.	614	672	651	688	422
Prof. Pel	„ pers.	539	460	508	497	560
	„ cons.	755	712	891	580	389
„ Winkler	„ pers.	346	370	176	—	—
	„ cons.	933	937	549	—	—
„ Lanz	„ pers.	1935	2115	1888	2160	1657
	„ cons.	5405	5834	4552	5454	4237
„ Rotgans	„ pers.	1062	1073	1037	1050	925
	„ cons.	3522	3842	3318	2609	2179
Obstetrie *Obstétrique*	„ pers.	726	1056	1230	1448	1535
	„ cons.	?	?	?	?	?
Particuliere Ziekenhuizen *Hôpitaux privés*						
Nederl.-Israël. ziekenhuis	pers.	1417	1513	1260	1178	1083
Onze-Lieve-Vrouwe-Gasthuis	„	5645	6137	5626	6944	7050
Gereformeerde Ziekenverpleging	„	1016	1029	1058	1127	1202
Gynaecologische (Boerhaave) Kliniek	„	421	385	407	475	418
Emma-Kinderziekenhuis	„	4804	5036	4439	4664	4208
Inrichting voor ooglijders	„	10173	9620	9870	9877	9695
Gasthuis der Ned. vereen. tegen vallende ziekten	„	180	226	309	344	330
Psych. en Neurologische Kliniek	„	102	205	191	334	382
Burgerziekenhuis	„	?	?	?	2514	2500
Ver. Het Ned. Kankerinstituut	„	—	—	90	148	207

[1] Zie voor de behandeling van schoolkinderen lijdende aan favus, tabel 82.
Voir pour le traitement d'enfants souffrant de teigne tableau 82.

§ 5. Waterverversching, stadsreiniging, rioleering en afvoer van faecaliën.

Renouvellement de l'eau, assainissement, égouts, vidange.

89. WATERVERVERSCHING DOOR DE ZUIDERZEESLUIZEN EN HET STOOMGEMAAL TE ZEEBURG.

G. V. en R. V. *Renouvellement de l'eau des canaux de la ville par les écluses du Zuiderzee et les machines à vapeur à Zeeburg.*

Jaren *Années*	Aantal nachten, waarin Zuiderzee-water werd toegelaten *Nombre des nuits pendant lesquelles l'eau du Zuiderzee est admise dans les canaux urbains*	Aantal uren waarin door de sluis te Zeeburg is gesueerd *Nombre des heures pendant lesquelles l'eau est sortie par les écluses de Zeeburg*	Aantal uren, waarin het stoomgemaal te Zeeburg in werking was *Nombre des heures pendant lesquelles les machines à Zeeburg ont fonctionné*		Hoeveelheid M³ water door het stoomgemaal verplaatst *Nombre des M³ d'eau élevés par les machines*		Kosten *Dépenses*
			Bij hoogen waterstand *Pendant le niveau haut de la mer*	Voor de verversching der Singelgracht *Pour le renouvellement de l'eau du Singelgracht*	Bij hoogen waterstand *Pendant le niveau haut de la mer*	Voor de verversching der Singelgracht *Pour le renouvellement de l'eau du Singelgracht*	
1913	197	623	378	744	14,939,985	33,186,504	*f* 45.310.58
1914	200	550	311	716	15,562,334	40,220,692	40.910.58⁵
1915	277	558	131	—	6,427,848	—	29,766,42⁵
1916	285	655	45	—	2,192,743	—	29.283.08⁵
1917	307	756	122	—	7,250,292	—	34.186.76⁵

G. V.

90. Stadsreiniging. Werkzaamheden van den dienst.

Assainissement. Travaux du service.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Vegen van den openbaren weg (oppervlakte in H.A.)	396	401	409	412	416	Nettoiement des rues (superficie en H.A.)
Inzamelen van asch en vuilnis (M³)	319448	321441	314225	311608	283655	Enlèvement de cendres et immondices (M³).
" " drijvend vuil (schuitvrachten)	837	800	693	635	542	" d'ordures flottantes (bateaux).
" " faecaliën (M³) [1]	251138	188661	110991	13485	9868	" de vidanges (M³).
Reiniging van urinoirs (aantal)	295	294	287	286	282	Urinoirs (nombre).
" " riolen (M. hoofdriool.)	25035	25726	25400	26579	28383	Egouts (M.)
Baggeren (M³)	88512	81336	90633	81971	64151	Travaux de dragage (M³).
Straatbesproeien (dagen)	142	136	127	119	137	Arrosage des rues (nombre des jours).
" (nachten)	94	81	87	80	64	" " " (" " nuits).
" (M³ water gebruikt)	170400	148600	158000	153500	194600	" " " (M³ d'eau usée).
Sneeuwopruimen (dagen)	6	—	3	6	2	Enlèvement des neiges (nombre des jours).
Ammoniakfabriek [2] { verwerkte faecaliën (M³)	129852	117127	83640	17655	—	Fabrique d'ammoniaque { matières traitées (M³).
Ammoniakfabriek [2] { verkregen zwavelzure ammoniak (K.G.)	721200	610000	430000	98800	—	Fabrique d'ammoniaque { sulfate d'ammoniaque obtenu (K.G.)

[1]) Verminderd door afvoer per riool. Het Liernurstelsel is in 1916 buiten werking gesteld. *Réduit par l'évacuation par les égouts. Le système Liernur a été aboli depuis 1916.*

[2]) 23 September 1916 opgeheven. *Fermée depuis 23 Septembre 1916.*

Bijl. R. V.

91. Kosten van den dienst der Stadsreiniging.

Frais du Service de l'assainissement.

Jaar *Année*	Uitgaven *Dépenses*											Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
	Algemeene dienst (inclusief pensioenen en uitkeeringen ingevolge de Ongevallenwet) *Service général*	Staldienst *Service des écuries*	Materiaal *Matériel*	Inzameling van vuilnis, reiniging en besproeiing van den openbaren weg *Enlèvement des immondices, nettoiement et arrosage des rues*	Reiniging van putten, riolen en urinoirs *Nettoiement des égouts et urinoirs*	Beltdienst *Triage et classement des ordures*	Baggerwerk *Dragage*	Inzameling van faecaliën *Vidanges*	Rente van leeninggelden en in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêt de capitaux et de la valeur de terrain municipal*	Aflossing van leeninggelden *Amortissement de capitaux*	Totaal *Totaux*		
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	155685.34	92493.76^{5}	89903.34	266629.35^{5}	82042.99	235222.84	64492.69^{5}	235149.16	54746.54	21543.31	1297909.33^{5}	216628.35	1081280.98^{5}
1912	157252.55^{5}	92694.60	79636.50	293123.64^{5}	86294.02	251648.86	56620.95	244847.82	54025.58	22092.42	1338236.95	198754.01^{5}	1338236.93^{5}
1913	163260.02^{5}	97875.76	88145.27^{5}	320500.74^{5}	99900.48	256534.09^{5}	59223.74^{5}	241151.14	52726.97^{5}	22736.39^{5}	1402054.63^{5}	197999.79	1204054.84^{5}
1914	215489.55^{5}	98200.36^{5}	95628.80^{5}	311711.32^{5}	102238.24	252544.67^{5}	68913.84^{5}	187203.21	51963.85	23563.51^{5}	1407457.38^{5}	179685.63	1227771.75^{5}
1915	229681.32^{5}	130826.22	105537.09^{5}	328005.23	103060.96^{5}	267078.96	49979.38	130592.95^{5}	51172.43^{5}	24235.39^{5}	1420169.96	243478.37	1176691.59
1916	240187.04	136442.32	121696.90	389069.75^{5}	114690.86	275864.03^{5}	65648.48	86039.78^{5}	50359.97^{5}	24878.30^{5}	1504877.45^{5}	291019.80^{5}	1213857.65
1917	259406.03^{5}	146066.90^{5}	135924.22^{5}	433922.28^{5}	129354.79	329752.37^{5}	68521.62^{5}	90422.98	49525.28^{5}	25562.04	1668458.54^{5}	252370.03^{5}	1416088.51

92. Kosten van den geheelen reinigingsdienst der gemeente.

R. V. *Frais des travaux municipaux d'assainissement.*

Jaar *Année*	Zuivere kosten der stadsreiniging *Frais nets du service de l'assainissement*	Onderhoud van riolen, goten en urinoirs *Entretien des égouts et urinoirs*	Verzamelen van puin *Enlèvement de décombres*	Ingebruikstelling en bediening nieuw riolennet en opruiming Liernurwerken *Installation des nouveaux égouts et enlèvement de la canalisation système Liernur*	Totaal *Totaux*	Uitkeering der ammoniakfabriek *Redevances de la fabrique d'ammoniaque*	Zuivere kosten — *Frais nets* Absoluut *Chiffres absolus*	Zuivere kosten — *Frais nets* Per hoofd der bevolking *Par habitant*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	1.081.280,98^{5}	62.479.92^{5}	36.403.26	—	1.180.164,17	47.645,12	1.132.519,05	1,96
1912	1.338.236,95	50.763,19^{5}	37.141,49	3.153,58^{5}	1.429.295,22	53.568,77^{5}	1.375.726,44^{5}	2,35
1913	1.204.054,84^{5}	83.957,16^{5}	39.192,10	163.075,91	1.490.280,02	48.354,95	1.441.925,07	2.44
1914	1.227.771.75^{5}	58.019,36^{5}	42.055,06^{5}	219.710,67^{5}	1.547.556,86	25.066,97^{5}	1.522.489,89^{5}	2,53
1915 [1]	1.176.691,59	49.955,85^{5}	46.400,56	160.960,80	1.434.008,80^{5}	35.935,94^{5}	1.398.072,86	2,28
1916 [1]	1.213.857,65	92.376,69^{5}	44.697,71^{5}	183.830.02^{5}	1.534.762,08^{5}	29.582,20	1.505.179,88^{5}	2,42
1917 [1]	1.416.088,51	138.461,33^{5}	50.650,30	189.689,59	1.794.889,73^{5}	— [2]	1.794.889,73^{5}	2.83

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

[2]) 23 September 1916 opgeheven. *Fermée depuis 23 Septembre 1916.*

§ 6. **Abattoir en Koelhuis.** *Abattoir et frigorifique.*

G. V.

93. In het abattoir geslachte beesten.

Bêtes abattues à l'abattoir municipal.

Jaren *Années*	Geslacht voor gebruik ter plaatse *Abattues pour la consommation en ville*: Runderen *Boeufs, vaches*	Vette en graskalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen en lammeren *Moutons, agneaux*	Bokken en geiten *Boucs, chèvres*	Varkens *Porcs*	Paarden *Chevaux*	Ezels — *Anes*	Geslacht en mede door het Rijk gekeurd met het oog op eventueele export [1] *Abattues et en outre inspectées par l'Etat, en vue d'une exportation éventuelle*: Runderen *Boeufs, vaches*	Vette- en graskalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen en lammeren *Moutons agneaux*	Varkens *Porcs*	Totaal aantal stuks *Total des pièces*
1913	38231	14875	16371	9458	1008	68491	6381	2	—	10	19	—	12284	167130
1914	38249	13748	13944	9140	726	81449	4656	2	3571	—	1210	—	19828	186523
1915	43535	14257	19523	9018	1192	61682	1720	1	1291	318	594	4619	14672	172422
1916	41915	15607	29803	30449	628	70413	741	2	693	—	2398	398	21819	214866
1917	54515	28300	52267	42497	262	70732	817	—	—	—	—	—	3078	252468

[1]) Hieronder begrepen de alleen van Rijkswege gekeurde dieren.
Y compris le bétail inspecté seulement par le Service de surveillance de l'Etat.

G. V.

94. **Koelhuis.** *Frigorifique.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Aantal verhuurde cellen . . . . *Nombre de cases louées*	91	125	137	141	189
K.G. ijs verkocht . . . . *Kilos de glace vendue*	1,260,400	1,670,500	2,599,425	3,072,700	3,260,800

95. Elders geslachte en ter keuring naar het abattoir gevoerde beesten.

Bêtes abattues ailleurs et examinées à l'abattoir municipal.

G. V.

Jaren *Années*	Runderen *Gros bétail*: Aantal dieren *Bêtes*	Runderen: Hiervan Argentijnsche *Dont d'Argentine*	Runderen: Vierendeelen *Quartiers*	Runderen: Vleesch KG. *Viande KG.*	Runderen: Vet KG. *Graisse KG.*	Runderen: Afval KG. *Abatis KG.*	Vette- en graskalveren *Veaux*: Aantal dieren *Bêtes*	Vette- en graskalveren: Vleesch en afval KG. *Viande et abatis KG.*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*: Aantal dieren *Bêtes*	Nuchtere kalveren: Vleesch KG. *Viande KG.*	Schapen, bokken, geiten *Moutons, boucs, chèvres*: Aantal dieren *Bêtes*	Schapen, bokken, geiten: Vleesch, vet en afval KG. *Viande, graisse, abatis KG.*	Varkens *Porcs*: Aantal dieren *Bêtes*	Varkens: Vleesch en reuzel KG. *Viande et graisse KG.*	Paarden *Chevaux*: Aantal dieren *Bêtes*	Paarden: Vleesch KG. *Viande KG.*
1913	2910	2083	3	43375	103441	284414	71	5994	218	—	322	95	335	35426	34	171
1914	1823	928	—	35454	84189	351421	68½	6515	515	—	291	1253	548	51315	29	—
1915	769½	129	—	41099	74622	988156	53½	2871	80	585	310	9412	158	55671	67	—
1916	834½	136	—	36931	43846	1429246½	27	452	486	17007	245	28628	97	34577	24	—
1917	543½	—	—	34211	40857	646188	71	651	6711	6588	196	25154	80	11014	28	—

96. Financiën van veemarkt en abattoir. [1]

Finances du marché aux bestiaux et de l'abattoir.

Jaar *Année*	Ontvangsten *Recettes*: Slachtgeld en slachtloon *Droits d'abattage et salaires des abatteurs*	Stalgeld en huur *Stabulation d'animaux et loyers*	Markt-, stand- en halgeld *Droits de place*	Keur- en weegloon *Droits d'expertise et de pesage*	Andere ontvangsten *Autres recettes*	Totaal *Totaux*	Uitgaven *Dépenses*: Traktementen, loonen, pensioenen, enz. *Salaires, etc.*	Brandstoffen, gas en water *Eclairage, chauffage et eau*	Onderhoud en materiaal *Entretien et matériaux*	Rente van leeninggelden en in gebruik zijnden gemeentegrond *Interêts des emprunts et des terrains municipaux*	Aflossing van leeninggelden *Amortissement des emprunts*	Andere uitgaven *Autres dépenses*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1913	151139.55	23325.47^{5}	29487.85	19618.94^{5}	23107.99^{5}	246679.81^{5}	98675.73^{5}	20633.18^{5}	24120.60^{5}	92474.64^{5}	28715.11	8270.50^{5}	272889.78^{5}
1914	203766.90	25013.41^{5}	34303.95	23211.89^{5}	24695.11^{5}	310991.27^{5}	106048.54	22982.05^{5}	20558.19	111335.96^{5}	36277.58^{5}	6671.60^{5}	303873.94 [2]
1915	233539.25	27301.70	32632.70	33633.07	37952.13	365058.85	111163.07^{5}	27456.08^{5}	31264.50^{5}	114193.29	37286.63	14135.84^{5}	335499.43 [2]
1916	264803.20	33838.02	36564.85	40861.95	32588.22	408656.24	118884.61^{5}	35398.93	33565.62	121288.80	39848.74^{5}	12441.18^{5}	361427.89^{5} [2]
1917	302329.85	38371.96	42076.15	28341.36	39503.04^{5}	450622.36^{5}	132570.59	39795.18	47610.06^{5}	128885.29	46757,60^{5}	4874.77	400493.50 [2]

[1] Zie voor de financiën van het koelhuis tabel 152. *Pour les finances de la frigorifique voir tableau 152.*

[2] Onder de uitgaven is begrepen rente en aflossing van het kapitaal, dat reeds voor den nog niet voltooiden ombouw werd aangewend, aangezien dit nog steeds toeneemt, wordt o.m. hierdoor de stijging der uitgaven veroorzaakt.

G. V.

97. Aantal gevaccineerde personen.

Nombre des personnes vaccinées.

	1913	1914	1915	1916	1917
Door het Amst. Genootschap ter bevordering van koepokinenting van minvermogenden *Par la société Amsterdamoise pour la vulgarisation de la vaccination*	5147	8367	5663	7155	4482
Door genees- en heelkundigen . . . . *Par des médecins*	7007	6449	6714	12555 [1]	4809

[1]) Toename in verband met het voorkomen van eenige pokkengevallen. Wegens dezelfde oorzaak zijn bovendien nog door de gemeente, door ziekenfondsen en anderen ± **300.000** inentingen verricht.

G. V.

98. Gebruik der begraafplaatsen en van het Crematorium Westerveld door Amsterdam.

Nombre des inhumations et des crémations.

Jaren *Années*	Oosterbegraafplaats *Cimetière municipal Est*	Westerbegraafplaats *Cimetière municipal Ouest*	De Liefde	Huis te Vraag en elders te Sloten	Zorgvlied	Ned. Israël. begraafplaats Zeeburg	Ned. Israël. begraafplaats Muiderberg	Ned. Israël. begraafplaats Diemen	Portug. Israël. begraafplaats te Ouderkerk	St. Barbara	Vredenhof	Buitenveldert	Andere *Autres*	Totaal gebruik begraafplaatsen *Totaux des inhumations*	Crematorium *Crémations*
1913	2408	225	14	445	169	402	205	—	38	1331	1498	261	245	7241	—
1914	2526	256	13	461	165	215	241	205	64	1434	1474	227	286	7567	—
1915	2465	254	18	478	183	56	247	339	47	1440	1591	256	222	7596	6
1916	2801	258	16	505	188	65	261	375	72	1502	1551	284	263	8141	8
1917	3040	126	16	518	207	83	226	420	59	1508	1711	344	247	8505	11

99. Gebruik der bad- en zweminrichtingen.

Fréquentation des établissements de bains.

Naam der inrichting / *Désignation de l'établissement*		1915 Mannen *Hommes*	1915 Vrouwen *Femmes*	1915 Totaal *Totaux*	1916 Mannen *Hommes*	1916 Vrouwen *Femmes*	1916 Totaal *Totaux*	1917 Mannen *Hommes*	1917 Vrouwen *Femmes*	1917 Totaal *Totaux*
Gemeentelijke inrichtingen. *Établissements municipaux*										
Westerdoksdijk	Buitenbaden	105.274	—	105.274	108.065	—	108.065	135.062	—	135.062
Dijksgracht	„	89.049	61.451	150.500	56.152	47.562	103.714	—	50.733[1])	50.733[1])
Nieuwe Diep	„	100.479	—	100.479	62.068	—	62.068	133.455	—	133.455
Badhuis Funenkade	Kuipbaden	—	9.157	9.157	—	8.847	8.847	—	10.542	10.542
	Douchebaden	67.035	5.360	72.395	63.496	4.867	68.363	79.099	6.305	85.404
Zaanstraat	Kuipbaden	—	—	—	3.990	13.042	17.032	7.729	28.867	36.596
	Douchebaden	—	—	—	19.663	1.979	21.642	47.691	5.951	53.642
Schoolkinderbad Fred. Hendrikstraat	„	49.789	41.359	91.148	50.121	36.335	86.456	8.206	4.427	12.633[2])
„ Weesperplein	„	51.162	29.230	80.392	57.705	34.765	92.470	11.293	7.050	18.343[2])
Schoolbaden	„	7.141	4.396	11.537	10.048	9.126	19.174	436	364	800[2])
Particuliere inrichtingen. *Établissements privés.*										
Van Heemstede Obelt	Buitenbaden	65.157	35.139	100.296	50.647	34.085	84.732	88.760	52.500	141.260
	Kuipbaden	7.825	508	8,333	12.310	831	13.141	10.749	1.221	11.970
	Douchebaden	27.123	781	27.904	33.928	833	34.761	30.683	1.333	32.016
Zweminrichting Westerdoksdijk (Harts)	Buitenbaden	76.074	—	76.074	77.780	—	77.780	122.140	15.100	137.240
Heiligeweg	Bassinbaden	94.333	41.236	135.569	99.852	43.894	143.746	61.071	29.817	90.888
	Kuipbaden	94.083	35.570	129.653	98.007	35.452	133.459	73.985	27.734	101.719
	Andere	4.507	—	4.507	4.816	—	4.816	2.779	—	2.779
Amsteldijk	Kuipbaden	14.064	6.538	20.602	15.600	7.853	23.453	17.120	9.524	26.644
Volksbadhuis buurt YY	Douchebaden	39.292	11.764	51.056	40.221	11.831	52.052	32.809	11.749	44.558
„ J. D. Meijerplein	„	58.122	10.325	68.447	57.406	10.701	68.107	57.151	14.442	71.593
„ „Sparta"	Kuipbaden	11.816	7.245	19.061	14.444	10.149	24.593	10.535	9.717	20.252
	Douchebaden	42.862	5.011	47.873	47.520	5.509	53.029	46.637	6.198	52.835
Maatschappij voor Volkswoningen	Kuipbaden	26.393	7.901	34.556[3])	27.843	8.619	36.697[4])	25.869	8.380	34.249
Bouwmaatschappij „Jordaan"	„	3.176	632	3.808	3.521	823	4.344	2.914	659	3.573
	Douchebaden	7.203	122	7.325	8.063	158	8.221	8.003	260	8.263
Zuiderbad	Bassinbaden	83.571	41.576	125.147	89.953	47.549	137.502	119.454	67.345	186.799
Samen *Ensemble*		1.125.530	355.301	1.481.093	1.113.219	374.810	1.488.264	1.133.630	370.218	1.503.848

[1]) Tot 21 Augustus Dijksgracht, daarna Nieuwe Diep. [2]) Tijdelijke sluiting wegens kolennood. *Fermés temporairement à cause de manque de charbons.*
[3]) Hieronder 262 kinderen. [4]) Hieronder 235 kinderen.

§ 8.

100. Uitgaven, ontvangsten, zuivere kosten en zuivere kosten per hoofd der bevolking met betrekking tot de gemeentelijke sanitaire instellingen en maatregelen.

Dépenses, recettes, frais nets et frais nets par habitant pour l'hygiène publique.

R. V. a = Uitgaven. *Dépenses.* b = Ontvangsten *Recettes.* c = Zuivere kosten. *Frais nets.*

Onderwerp *Désignation*		1912	1913	1914	1915	1916
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Gezondheidscommissie .... *Commission sanitaire*	*a*	2494.36^{5}	3124.54^{5}	3203.84	2990.25	3095.70^{5}
Gezondheidsdienst *Service sanitaire*						
Keuring van voedingsmiddelen, bestrijding van besmettelijke ziekten, ontsmettingen, vaccine *Contrôle des denrées alimentaires, la lutte contre les maladies contagieuses, désinfection, vaccinations*	*a*	92543.77	96699.56^{5}	125884.08^{5}	104174.45^{5}	160404.90^{5}
Hygiënisch schooltoezicht .... *Inspection sanitaire des écoles*	*a*	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—	3000.—
Tezamen *Ensemble* ..	*a*	95543.77	99699.56^{5}	128884.08^{5}	107174.45^{5}	163404.90^{5}
	b	4836.40^{5}	18227.18^{5}	18471.23	17749.23	28684.38
	c	90707.36^{5}	81472.38	110412.85^{5}	89425.22^{5}	134720.52^{5}
Geneeskundige dienst *Service médical*						
Geneeskundige armenzorg .... *Assistance médicale*	*a*	161665.95	181353.08	185392.73	206474.05	212986.40^{5}
Geneeskundig schooltoezicht .. *Inspection médicale des élèves*	*a*	13066.76^{5}	14556.87^{5}	15520.87	16250.60^{5}	18914.55^{5}
Behandeling van favus ..... *Traitement des enfants souffrant de teigne*	*a*	11360.25	11664.64	10528.05	10410.43^{5}	11552.95^{5}
Speciaal gymnastiekonderwijs .. *Gymnastique orthopédique*	*a*	—	2078.94^{5}	3613.51	4774.84	4757.32^{5}
Spraakonderwijs .... *Cours de l'artic. de la parole*	*a*	5263.49	5337.59	4751.56	4728.55	4786.35^{5}
Andere kosten ten behoeve van gem. administratiën gemaakt en door deze gerestitueerd ... *Autres dépenses pour les administrations municipales, et restituées par celles-ci*	*a*	55136.50	62108.41^{5}	69124.69	87197.04^{5}	104627.86^{5}
Overige kosten *Autres dépenses*	*a*	71834.30^{5}	69103.00^{5}	107182.38^{5}	83894.11	89025.09^{5}
Totaal *Totaux* ...	*a*	318327.26	346202.55	396113.79^{5}	413729.63^{5}	446650.55^{5}
Ontvangsten zonder de door andere diensten gerestitueerde kosten. *Recettes (les dépenses restituées par les autres services non comprises)*	*b*	13010.18^{5}	18907.15^{5}	45970.21^{5}	32253.04	30618.82
	c	305317.07^{5}	327295.39^{5}	350143.58	381476.59^{5}	416031.73^{5}
ubsidie aan de gem. ziekenhuizen. *Subvention aux hôpitaux municipaux*	*a*	1164392.99	1234385.32	1346195.20^{5}	1610412.98	2060613.51^{5}
jdelijk ziekenhuis in het Burgerweeshuis .... *Hôpital temporaire dans l'orphelinat municipal*	*a*	—	—	—	23855.89	40678.08^{5}
jdragen van minvermogenden .... *Payé par des indigents*	*b*	—	—	—	456.50	1938.07^{5}
	c	—	—	—	23399.39	38740.01
osten van verpleging in particuliere ziekenhuizen. .... *Traitement d'indigents dans les hôpitaux privés*	*a*	284767.62	274022.16	268071.20	289002.60	294694.20
jdragen van minvermogenden. .. *Payé par des indigents*	*b*	19680.05	20758.73	17401.95	18572.50	21803.10
	c	265087.57	253263.43	250669.25	270430.10	272891.10

Zie volgende bladzijde. *Voir page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

Onderwerp *Désignation*		1912	1913	1914	1915	1916
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Begraafplaatsen *Cimetières*	a	17794.46^5	24009.29	20317.86^5	23214.45^5	24745.51^5
	b	31530.65	35165.30	36720.30	39434.53	44824.80
	c	—13736.18^5	—11156.01	—16402.43^5	—16220.07^5	—20079.28^5
Bouw- en woningtoezicht en woningdienst *Inspection des constructions et des habitations*	a	103007.14^5	112943.18^5	133248.48	137898.57	152464.08^5
Reiniging (riolen, goten, urinoirs, straatreiniging, inzameling van puin en faecaliën *Assainissement (égouts, urinoirs, nettoiement des rues, vidanges et décombres)*	a	1301961.13	1562094.29	1638079.03	1536470.21	1685774.52
	b	247974.54	241672.16^5	201959.47^5	275401.60	316768.48
	c	1053986.59	1320422.12^5	1436119.55^5	1261068.61	1369006.04
Waterververschning *Renouvellement d'eau*	a	97824.77	45310.58	40910.58^5	29766.42^5	29283.08^5
Abattoir en Veemarkt *Abattoir et marché aux bestiaux*	a	145899.20^5	146632.75	148407.91	173219.77	189993.98^5
	b	233176.12	246290.26	310558.04	364794.10^5	408339.25
	c	—87276.91^5	—99657.51	--162150.13	--191574.33^5	--218345.26^5
Koelhuis *Frigorifique*	a	9809.29^5	17715.30^5	19551.82^5	20954.29^5	25912.88
	b	10404.86^5	19264.29	26373.54^5	38912.62^5	44924.45
	c	—595.57	—1548.98^5	—6821.72	—17958.33	—19011.57
Zwem- en badinrichtingen *Etablissements de bains*	a	33973.25^5	17737.42^5	59310.98^5	53481.94^5	31934.66
	b	3951.13	4394.63	4994.11	5752.26	7386.19
	c	30022.12^5	13342.79^5	54316.87^5	47729 68^5	24548.47
Schoolbaden *Bains d'école*	a	10914 03^5	11895.75	10057.59	11791.23^5	12445.76
Subsidies *Subventions*						
Gezondheids- en vacantie-kolonies *Colonies de vacances*	a	3000.—	3200.—	3250.—	3250.—	6500.—
Andere *Autres*	a	2565.20	6453.44^5	12370.—	12628.35	17065.64^5
Kosten inenting en herinenting in verband met het voorkomen van eenige pokkengevallen en inrichting pokkenbarak. *Frais de vaccination et de revaccination à cause de quelques cas de variole; frais d'installation d'une baraque.*	a	—	—	—	—	22298.37
Totaal *Totaux*	a	3592274.50^5	3904926.16	4227972.39^5	4449841.06^5	5207555.47
	b	564563.94^5	604679.71^5	662448.86^5	793326.39	905287.54^5
	c	3027710.56	3300246.44^5	3565523.53	3656514.67^5	4302267.92^5
Zuivere kosten per hoofd der bevolking *Frais nets par habitant*		5.18	5.58	5.92	5.97	6.91

N.B. Bij deze aan de gemeenterekening ontleende cijfers zijn geen uitgaven voor rente en aflossing pensioenen en wachtgelden meegeteld.

Onder de ontvangsten van de Stadsreiniging is meegerekend de opbrengst van de Ammoniakfabriek

Onder de uitgaven voor Zwem- en badinrichtingen zijn de kosten voor de Commissie van Advies inbegrepen.

Onder andere subsidies zijn opgenomen die aan Amst. Genootschap voor inenting; Verbetering van kinderbewaarplaatsen; Eerste Hulp bij Ongelukken; Huisverzorging; Zuigelingenzorg Vereenigingen voor drankbestrijding; de Vereeniging tot instandhouding van het medisch consultatiebureau voor alcoholisme; „Willen is kunnen".

Les intérêts et amortissements des capitaux, pensions de retraite et traitements de disponibilité ne sont pas compris dans les dépenses.

Le produit de la fabrique d'ammoniaque est compris dans les recettes de l'Assainissement.

Les frais de la commission consultative sont compris dans les dépenses des établissements de bains

ARMENZORG.

ASSISTANCE PUBLIQUE.

101. Aantal instellingen van weldadigheid volgens art. 3 der Armenwet op 1 Januari 1918. [1])

M. A. A. *Nombre des établissements de bienfaisance d'après l'art 3 de la loi sur l'assistance publique au 1ier janvier 1918.*

Soort der instellingen	Burgerlijke instellingen *Assistance municipale*	Kerkelijke instellingen *Assistance des églises*	Bijzondere instellingen *Assistance privée*: voor behoeftigen van een bepaalden godsdienst *aux pauvres d'un culte déterminé*	Bijzondere instellingen *Assistance privée*: voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsd. gezindte zij behooren *aux pauvres de n'importe quelle religion*	Totaal *Totaux*	Désignation des établissements
Huiszittende armen (bedeeling)	1	36	23	45	105	Secours à domicile
Godshuizen:						Hospices:
a. voor oude lieden en gebrekkigen	2	31	16	8	57	*a.* Maisons de retraite et hospices pour infirmes
b. voor weezen, verlaten kinderen enz.	2	9	10	7	28	*b.* hospices pour enfants
c. voor gemengde verpleging	—	6	1	2	9	*c.* hospices pour enfants, adultes et vieillards
Ziekenhuizen	1	5	—	6	12	Hôpitaux
Instellingen tot werkverschaffing	—	—	1	1	2	Assistance par le travail
Nachtverblijven	—	—	—	3	3	Refuges de nuit
Samen	6	87	51	72	216	Totaux

[1]) Zonder Politie en Geneeskundige Dienst.

G. V.; R. V. *Assistance municipale sans intermédiaire du Bureau de Bienfaisance.*

Jaar *Année*	Reisbiljetten aan passanten *Secours de route*	Armlastige drenkelingen *Secours aux noyés indigents*	Nachtverblijven *Hospitalité de nuit*	Geneeskundige armenzorg buiten de ziekenhuizen *Assistance médicale hors des hôpitaux*	Verpleging van krankzinnigen [1] *Aliénés*	Verpleging in particuliere ziekenhuizen *Traitement de malades dans les hôpitaux particuliers*
	Aantal personen. *Nombre des personnes.*					
1913	323	?	6809	38080 [3])	1981	5669
1914	769	?	3127 [2])	35912	1992	5539
1915	700	?	792	39828	2091	5476
1916	643	?	558	38532	2128	5586
1917	603	433	1006	38090	2166	4856
	Netto kosten. *Frais nets.*					
1913	*f* 199.37	*f* 1357.50	*f* 510.67^5	*f* 181353.08	*f* 492173.94^5	*f* 253263.43
1914	603.48	1447.75	257.07^5	185392.73	510197.78	250669.25
1915	696.53	1105.20	70.15	206474.05	524761.25^5	270430.10
1916	644.38	979.45	59.10	212986.40^5	568222.22	272891.10
1917	2415.19^5	913.75	124.60	279124.55^5	666684.07 [4])	279392.24^5

1) Aantal op 1 Januari. *Au 1er janvier.*

2) **Het** aantal neemt sterk af, doordat de meeste personen, die voor **nachtverblijf** in aanmerking **komen**, verwezen worden naar de toevlucht der **vereeniging** „Hulp voor onbehuisden".

Le nombre va diminuant la plupart des personnes étant maintenant recueillies dans un refuge particulier.

3) Aantal onder behandeling **gekomen** nieuwe ziektegevallen **aan** de **Zittinglokalen en** aantal personen, die hulp van vroedvrouwen ontvingen.

Nombre des nouveaux cas de maladie et des personnes assistées par les sages femmes municipales.

4) **Voorloopig cijfer**; *chiffre provisoire.*

G. V.; M. H. A.

103. Bedeeling door het burgerlijk armbestuur. Bedeelden naar den vorm der bedeeling.

Secours du Bureau de bienfaisance municipal. Secourus selon les modes du secours.

Jaar *Année*	Bedeelde partijen *Titulaires bénéficiaires du secours*: Wekelijksche geldbedeeling [1]) *Secours hebdomadaire permanent en argent* [1])	Brandstoffenbedeeling [2]) *Secours en combustibles* [2])	Uitsluitend losse giften [3]) *Secours incidentel, seulement* [3]): Alleen of hoofdzakelijk versterkende middelen *Fortifiants, seulement ou principalement*	Uitsluitend losse giften [3]): Andere bedeeling *Autre secours*	Totaal *Totaux*: Aantal bedeelde partijen *Titulaires du secours*: Gezinshoofden *Ménages*	Aantal bedeelde partijen: Eenloopenden *Personnes seules*	Aantal bedeelde personen *Personnes*
1913	3814	196 [4])	224	279	3217	1296	14852
1914	3793	136	717	422	3671	1397	17886
1915	4628	85	3408	759	7026	1854	33295
1916	5859	156	5902	918	10652	2183	49485
1917	6361	133	5323	1009	10398	2428	48338

1) Met en zonder andere bedeeling. *Avec ou sans autre secours.*
2) Zonder wekelijksche geldbedeeling, doch met en zonder losse giften. *Sans secours hebdomadaires en argent, mais avec ou sans secours temporaire*
3) Versterkende middelen, huur, kleeding, kraambedeeling, enz. *Fortifiants, loyers, vêtements, secours aux accouchées.*
4) Hieronder begrepen de broodbedeeling, welke na 1913 niet meer voorkomt. *Y compris le secours en pain, qui n'a pas été continué après 1913.*

G. V.; M. H. A.

104. Bedeeling door het burgerlijk armbestuur. Bedrag der uitkeeringen naar den vorm.

Secours du Bureau de bienfaisance municipal. Montant des allocations selon les modes du secours.

Jaar *Année*	Wekelijksche geldbedeeling met toeslag daarop *Secours hebdomadaire en argent avec subventions extraordin.*	Versterkende middelen uitgereikt door *Fortifiants distribués par*: Huisz. Armen *le Bureau de bienfaisance*	Versterkende middelen: den Geneesk. dienst *le service médical municipal*	Versterkende middelen: Totaal *Totaux*	Huishuur, kleeding, reisgeld, enz. *Loyers, vêtements, argent pour le voyage, etc.*	Kraambedeeling *Secours aux accouchées*	Brandstoffen *Combustibles*	Totaal *Totaux*
1913	*f* 286.203,25	*f* 9.541,02^5	*f* 12.771,96^5	*f* 22.312,99	*f* 4.167,89	*f* 1.664,75	*f* 13.252,96[1])	*f* 327.601,84
1914	292.123,85	24.923,47	15.844,08	40.767,55	5.110,96^5	2.489,97	10.558,75	351.051,08^5
1915	487.376,90	93.318,58^5	20.819,84^5	114.138,43	7.736,39	3.434,39	12.097,70	624.783,81
1916	574.813,10	172.847,41	25.896,40^5	198.743,81^5	16.038,49^5	3.636,43	16.827,40	810.059,24
1917	702.784,75	190.386,93	40.226,75	230.613,68	37.466,67	5.120,13^5	35.429,47^5	1.011.414,71

1) W. o. de broodbedeeling à *f* 3.568,73. *Dont f 3.568,73 secours en pain.*

G. V.

105. Verpleging door het burgerlijk armbestuur.

Nombre des alimentés des établissements du Bureau de bienfaisance.

Instellingen		1913	1914	1915	1916	1917	Etablissements	
Weduwenhof	Aantal verpleegden op 1 Januari	106	102	87	79	75	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice des veuves
	„ verpleegdagen	36967	33223	30209	26739	23202	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	101	91	83	73	63	„ moyen des alimentés	
Armenhuis	Aantal verpleegden op 1 Januari	935	988	980	987	1022	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice des pauvres
	„ verpleegdagen	355053	351723	355831	361669	381495	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	972	963	975	988	1045	„ moyen des alimentés	
Stads-bestedelingen	Aantal verpleegden op 1 Januari	503	467	445	481	460	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Hospice des enfants assistés
	„ verpleegdagen	174939	172956	169459	175256	173325	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	479	471	462	479	475	„ moyen des alimentés	
Maatschappelijk ongeschikten	Aantal verpleegden op 1 Januari	318	336	340	365	383	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Epileptiques, aveugles, sourd-muets etc.
	„ verpleegdagen	120609	123937	127672	138066	137742	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	330	339	349	377	377	„ moyen des alimentés	
Burgerweeshuis	Aantal verpleegden op 1 Januari	126	111	124	129	130	Nombre des alimentés au 1ier janv.	Orphelinat municipal
	„ verpleegdagen	42936	42139	44996	48420	47216	„ „ journées d'entretien	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	117	115	121	132	129	„ moyen des alimentés	
Gasthuizen	Aantal verpleegden op 1 Januari	1568	1545	1766	2022	2240	Nombre des malades au 1ier janv.	Hôpitaux
	„ opgenomenen	16062	16337	18478	21451	20309	„ „ entrés dans l'année	
	„ verpleegdagen	573228	581207	672229	774479	795216	„ „ journées de maladie	
	Gemiddeld aantal verpleegden.	1570	1593	1842	2116	2179	„ moyen des alimentés	

R. V.

106. Kosten der instellingen van weldadighei…
Frais des établissements d…

Jaar / *Année*	Huiszittende Armen *Secours à domicile*		Weduwenhof *Hosp. mun. des veuves*		Armenhuis *Hospic. mun. des pauvres*		Stads-bestedelingen *Hospic. mun. des enfants assistés*	
	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1913	406310.93	389917.47^5	8781.48	8220.26	162470.26^5	151000.99^5	94686.07	59923.43
1914	452005.40^5	426334.92^5	6551.51^5	6141.02^5	165059.07^5	143334.17	97672.03	65676.97^5
1915	769552.21	748501.06	6475.09	6184.05	208017.38	184286.49^5	101477.34^5	66382.52
1916	972546.65	936942.82^5	7369.10^5	7369.10^5	254804.22	225377.30^5	112885.06	79881.76
1917	1197815.80	1161824.37^5	8260.18^5	7914.06^5	311434.96	278728.74^5	129088.47^5	92435.45

R. V.

107. Zuivere kosten d…
Frais nets de l'assistan…

Naam der instelling	1913		1914		19…
	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Algemeene kosten Burgerlijk Armbestuur	1272.19	1272.19	1100.49^5	1100.49^5	1117.—
Verpleging van krankzinnigen	485872.34	485872.34	510197.78	510197.78	524761.2…
Uitkeeringen wegens hulp aan drenkelingen	1357.50	1357.50	1447.75	1447.75	1105.2…
Passanten	199.37	199.37	603.48	603.48	696.5…
Nachtverblijven bij de politie	510.67^5	510.67^5	243.52^5	243.52^5	70.1…
Afkoop Armenzorg Port. Isr. Armbestuur	5173.87	5173.87	5305.01^5	5305.01^5	8045.2…
Geneeskundige armenzorg buiten de ziekenhuizen	181353.08	181353.08	185392.73	185392.73	206474.0…
Huiszittende armen	389917.47^5	359207.75	426334.92^5	397220.32	748501.0…
Weduwenhof	8220.26	8820.26	6141.02^5	6141.02^5	6184.0…
Inrichting voor Stads-Bestedelingen	59923.40	54036.82	65676.97^5	59527.98^5	66382.5…
Maatschappelijk ongeschikten	78678.69	78678.69	80763.93	80763.93	85138.3…
Armenhuis	151000.99^5	145631.82^5	143430.07	136267.73	184286.4…
Burgerweeshuis	129426.90	—	131324.79	—	135441.9…
Gasthuizen	1236929.22	1234385.32	1345680.11^5	1346195.20^5	1611480.1…
Verpleging van patienten in het quarantaine-station, resp. Burgerweeshuis	—	—	—	—	23855.8…
Vergoedingen aan particuliere ziekenhuizen	274022.16	253263.43	268071.20	250669.25	289002.6…
Subsidies gezondheids- en vacantiekolonies 1)	200.—	200.—	200.—	200.—	200.…
Subsidies aan verschillende vereenigingen	—	—	1500.—	1500.—	1125.…
Armenraad	3799.74^5	3799.74^5	7894.25^5	7894.25^5	11737.7…
Totaal	3007857.87	2813762.86^5	3181308.06	2990670.47^5	3905605.1…

1) Alleen die, welke geplaatst zijn op de lijst der instellingen van weldadigheid, volgens art. 2 der Armenw…

NDER BEHEER VAN HET BURGERLIJK ARMBESTUUR.

ureau de bienfaisance.

Maatschappelijk ongeschikten *Epileptiques, aveugles, sourds-muets etc.*		Burgerweeshuis *Orphelinat municipal*		Gasthuizen *Hôpitaux municipaux*		Totaal *Totaux*	
Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*	Bruto *Bruts*	Netto *Nets*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
84259.93	78678.69	142741.79	129426.90	1416620.69^5	1236929.22	2315871.16	2054096.94
86525.02	80763.93	143941.69	131324.79	1543195.72	1345680.11^5	2494950.45^5	2199255.93
90746.59^5	85138.30^5	147683.29	135441.91^5	1797360.68^5	1611480.16	3121312.79^5	2837414.50^5
101372.19	95167.45	152912.84^5	143206.25^5	2294437.18^5	2061032.77^5	3896327.25^5	3579576.76^5
107399.39	101195.59^5	167582.71	157931.66^5	2804963.76	2507524.70	4726545.28	4307554.59^5

RGERLIJKE ARMENZORG.

blique de la municipalité.

15	1916		1917		
Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Voor de instelling *de l'établissement*	Voor de gemeente *de la municipalité*	Désignation des institutions
f	*f*	*f*	*f*	*f*	
1117.—	1083.73^5	1083.73^5	962.50	962.50	Dépenses générales du bureau de bienfaisance.
24761.25^5	568222.22	568222.22	666684.07	666684.07	Aliénés.
1105.20	979.45	979.45	913.75	913.75	Secours aux noyés.
696.53	644.38	644.38	2415.19^5	2415.19^5	Secours de route.
70.15	59.10	59.10	124.60	124.60	Hospitalité de nuit dans les bureaux de la police.
8045.21	8402.76	8402.76	10330.17	10330.17	Subvention à l'assistance des israélites portugais.
)6474.05	212986.40^5	212986.40^5	279124.55^5	279124.55^5	Assistance médicale hors des hôpitaux.
18944.11	936942.82^5	900334.27^5	1161824.37^5	1122945.01^5	Secours à domicile.
6184.05	7369.10^5	7369.10^5	7914.06^5	7914.06^5	Hospice des veuves.
59851.05^5	79881.76	72930.88	92435.45	82380.50^5	Hospice des enfants assistés.
35138.30^5	95167.45	95167.45	101195.59^5	101195.59^5	Epileptiques, aveugles, sourds-muets, etc.
76914.94^5	225377.30^5	218123.85^5	278728.74^5	267182.55^5	Hospice des pauvres.
—	143206.25^5	—	157931.66^5	—	Orphelinat municipal.
10412.98	2061032.77^5	2060613.51^5	2507524.70	2504825.81	Hôpitaux municipaux.
23399.39	40678.08^5	38740.01	99205.06	89059.23	Traitement de malades à la maison de quarantaine et à l'orphelinat municipal.
70430.10	294694.20	272891.10	299376.49^5	279392,24^5	Remboursements aux hôpitaux particuliers.
200.—	400.—	400.—	400.—	400.—	Subventions à des maisons de convalescence.
1125.—	2000.—	2000.—	4500.—	4500.—	„ à des institutions diverses.
1737.72^5	14920.—	14920.—	25590.78	25590.78	Conseil de l'assistance publique.
)6607.05^5	4694047.81	4475868.24	5697181.77	5445940.64	Totaux.

T. R. A.

108. ALGEMEEN OVERZICHT DER OVERHEIDS-, KERKELIJKE
Aperçu général de l'assistance publique, de l'assistanc

Gezindte *Culte*	Aantal bedeelden *Nombre des indigents secourus à domicile* Doorloopende bedeeling *Secours continus*	Tijdelijke bedeeling *Secours temporaires*	Totaal van kolom 2 en 3 *Total des colonnes 2 et 3*	Met medische zorg en medicijn *Assistance médicale à domicile*	Aantal verpleegden *Nombre des assistés dans les hospices* Oude lieden [1]) *Vieillards*	Zieken en gebrekkigen *Malades et infirmes*	Verwaarloosde kinderen, weezen en halve weezen *Enfants abandonnés et orphelins*	Andere hulpbehoevenden *Autres nécessiteux*	Totaal van kolom 6—9 *Total des colonnes 6—9*	Aantal verpleegdagen *Nombre des journée* In het gesticht *Dans l'hospice*	Van uitbestede verpleegden *A la campagne*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
											1. De armenzorg van overheidsweg
	1.745	7.835	9.580	39.828	90	23.638	545	—	24.273	1.127.588	270.016
											2. De kerkelijke armenzorg
Nederd. Herv. gez......	1.121	269	1.390	672	974	81	433	—	1.488	477.521	54.093
Waalsch „ „	80	52	132	132	34	—	23	—	57	17.157	1.187
Evang. Luth. „	588	41	629	—	371	31	145	—	547	140.749	44.639
Herst. Evang. Luth. gez.	170	234	404	—	107	3	69	5	184	55.845	7.592
Gez. der ver. Doopsgez.	274	46	320	—	82	—	—	—	82	25.400	—
Gereformeerde gez......	362	405	767	—	77	—	34	—	111	31.058	1.878
Andere Protest. gez. ...	137	115	252	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der Protest. gez.	2.732	1.162	3.894	804	1.645	115	704	5	2.469	747.730	109.389
Roomsch. Kath. gez....	4.224	3.908	8.132	—	1.259	2.743	1.478	210	5.690	933.711	119.465
Oud-Roomsche „ ...	28	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—
Port. Israël. „ ...	88	366	454	—	15	97	—	—	112	9.216	—
Ned. „ „ ...	183	848	1.031	—	115	1.268	—	—	1.383	124.005	—
Totaal der kerk. armenz.	7.255	6.284	13.539	804	3.034	4.223	2.182	215	9.654	1.814.662	228.85
											3. De particuliere armenzorg
											A Instellingen bestemd voor behoeftigen van bepaalde godsdienstig
Ned. Herv. gez.........	49	76	125	—	69	1	24	—	94	31.755	26
Verschillende Prot. gez.	—	861	861	—	141	—	214	62	417	69.264	1.09
Roomsch Kath. gez. ...	—	—	—	—	—	—	119	—	119	16.355	—
Israëlitische gezindten..	112	1.532	1.644	—	31	26	266	—	323	88.479	73
Totaal....	161	2.469	2.630	—	241	27	623	62	953	205.853	2.09
											B Instellingen, bestemd voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsdienstig
	1.575	18.365	19.940	3	247	2.315	998	16	3.576	237.669	245.23
Totaal / *Totaux* 1915	10.736	34.953	45.689	?	3.612	30.203	4.348	293	38.456	3.385.772	746.19
Totaal / *Totaux* 1914	10.524	27.650	38.174	?	3.841	27.052	4.044	248	35.185	3.226.794	743.70
Totaal / *Totaux* 1910	11.128	14.700	25.828	?	3.714	22.961	3.816	139	30.630	?	?
Totaal / *Totaux* 1909	11.067	16.388	27.455	?	3.713	23.260	4.431	126	31.530	?	?
Totaal / *Totaux* 1908	11.046	16.534	27.580	?	3.678	23.271	4.039	152	31.140	?	?

[1]) Na aftrek van de opbrengst der vervaardigde voorwerpen. [2]) Na aftrek van de vergoedingen voor nachtverbl gezindten tengevolge van het groot aantal rentegevende eigendommen. [5]) De afkoop der Armenzorg van het Po telijke vergoedingen aan particuliere ziekenhuizen voor verpleging van gemeente-patiënten in mindering gebrach

EN PARTICULIERE ARMENZORG IN HET JAAR 1915.
par les églises et de l'assistance privée dans l'année 1915.

…is verschaft *Nombre des personnes assistées par le travail*	Aantal personen aan wie nachtverblijf is verschaft *Nombre des personnes recueillies dans les asiles de nuit*	Kosten der bedeeling *Dépenses des secours à domicile*	Kosten der verpleging *Frais de traitement dans les hospices*	Kosten der werkverschaffing [1]) *Frais de l'assistance par le travail*	Kosten der toevluchten en spijsinrichtingen [2]) *Frais des asiles de nuit*	Bedeeling door commissiën of vereenigingen gedurende den winter, van levensm. of brandst. *Distribution d'aliments et de combustibles*	Kosten van beheer en administratie *Frais d'entretien et d'administration*	Totale uitgaven voor de armenzorg *Montant total des frais de l'assistance*
13	14	15	16	17	18	19	20	21
l'assistance publique.								
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
—	792	853,580.46 [3])	3,335,853.66[5]	—	70.15	—	141,046.87[5]	4,330,551.15
l'assistance par les églises selon les cultes.								
—	—	77,900.43	309,149.92	—	—	—	9,969.94[5]	397,020,29[5]
—	—	21,224.91	32,013.92	—	—	—	26,045.20 [1])	79,284.03
—	—	27,138.16	139,193.50[5]	—	—	—	3,433.58[5]	169,765.25
—	—	12,745.38	38,210.59	—	—	—	1,669.99	52,625.96
—	—	37,484.66	11,036.83[5]	—	—	—	810.43	49,331.92[5]
—	—	45,435.52	24,063.78[5]	—	—	—	466,07	69,965.37[5]
—	—	21,288.85	—	—	—	—	1,228.35[5]	22,517.20[5]
—	—	243,217.91	553,668.55[5]	—	—	—	43,623.57[5]	840,510.04
—	—	195,621.18[5]	739,358.94[5]	—	—	—	32,167.83[5]	967,147.96[5]
—	—	1,870.40	—	—	—	—	—	1,870.40
—	—	6,364.57[5]	11,319.11	—	—	—	—	17,683.68[5]
—	—	14,392.59[5]	144,739.93[5]	—	—	—	3,659.01[5]	162,791,54[5]
—	—	461,466.66[5]	1,449,086.54[5]	—	—	—	79,450.42[5]	1.990,003.63[5]
l'assistance privée.								
ezindten. [5]) *Institutions destinées aux pauvres d'un culte déterminé.*								
—	—	2,692.13	39,558.12[5]	—	—	—	884,40	43,134.65[5]
97	—	2,507.66[5]	67,868.51	12,854.92[5]	—	—	109,91	83,341.01
—	—	—	7,264.82	—	—	—	—	7,264.82
—	—	36,296.81	124,670.68	—	—	2,736.32[5]	6,138.—	169,841.81[5]
97	—	41,496.60[5]	239,362,13[5]	12,854.92[5]	—	2,736.32[5]	7,132.31	303,582.30
ezindte zij behooren. [6]) *Institutions destinées aux pauvres de n'importe quelle religion.*								
158	328.466	343,908.94[5]	205,029.86[5]	43,213.81[5]	129,239.02[5]	1,271.60[5]	56,809.92	779,473.17[5]
255	329.258	1,700,452.67[5]	5,229,332.21	56,068.74	129,309.17[5]	4,007.93	284,439.53	7,403,610.26
239	315.701	1,197,042.40[5]	4,788,275.73	45,994.74	85,496.64	5,567.32[5]	219,404.21	6,341,781.05
415	270.305	1,055,214.42[5]	3,829,310.23	45,947.58[5]	103,101,12[5]	[7])	140,559.42	5,174,132.78[5]
320	256.088	1,068,870.75[5]	3,758,976.18[5]	53,161.08	101,566,04	[7])	139,792.97	5,122,367.03
555	235.274	1,022,719.09[5]	3,763,010.33[5]	41,542.27[5]	118,804.65[5]	[7])	142,035.82	5,088,112.18

n spijzen. [3]) Hieronder een bedrag van *f* 214,284.14 voor medische zorg en medicijnen. [4]) Hooger dan bij andere
r. Armbestuur door de gemeente is in mindering gebracht. [6]) Bij de uitgaven voor de verpleging zijn de gemeen-
Begrepen onder het bedrag van kolom 15.

E. B.

109. Het aantal ondersteunde personen en de uitgaven van de in tabel 108 genoemde categorieën van instellingen in percenten van het totaal dier categorieën.

Le nombre des personnes assistées et les dépenses des catégories d'institutions mentionnées dans le tableau 108 en % du total de ces catégories.

Gezindte *Culte*	Bedeeling *Secours à domicile*: Aantal bedeelden *Indigents secourus à domicile*	Verpleging *Traitement*: Aantal verpleegden *Population des hospices et maisons de retraite*	Aantal verpleeg-dagen *Journées*	Kosten *Frais*: der bedeeling *des secours à domicile*	der brandstoffen en levensmid. bedeeling *de la distribution d'aliments et de combustibles*	der verpleging *de traitement des orphelins, vieillards et infirmes*	der werkverschaffing *de l'assistance par le travail*	der toevluchten en spijsinrichtingen *des asiles de nuit*	van beheer en administratie *d'entretien et d'administration*	Totaal *Totaux des dépenses*
1. De armenzorg van overheidswege. *L'assistance publique.*										
	20,97	63,12	33,82	50,20	—	63,79	—	0,06	49,59	58,49
2. De kerkelijke armenzorg per gezindte. *L'assistance par les églises selon les cultes.*										
Nederd. Herv. gezindte . .	3,04	3,87	12,87	4,58	—	5,91	—	—	3,51	5,36
Waalsch „ „ . .	0,29	0,15	0,44	1,25	—	0,61	—	—	9,16 [1]	1,07
Evang. Luth. „ . .	1,38	1,42	4,48	1,60	—	2,66	—	—	1,21	2,29
Herst. Evang. Luth. gez. . .	0,88	0,48	1,54	0,75	—	0,73	—	—	0,59	0,71
Gez. der Vereen. Doopsgez.	0,70	0,21	0,62	2,20	—	0,21	—	—	0,28	0,67
Gereformeerde gez.	1,68	0,29	0,80	2,67	—	0,46	—	—	0,16	0,95
Andere Protestantsche gez. .	0,55	—	—	1,25	—	—	—	—	0,43	0,30
Totaal der Protest. gez. .	8,52	6,42	20,74	14,30	—	10,58	—	—	15,34	11,35
Roomsch Kath. gez.	17,80	14,80	25,49	11,50	—	14,14	—	—	11,31	13,06
Oud-Roomsche „	0,06	—	—	0,11	—	—	—	—	—	0,03
Port. Israël. „	0,99	0,29	0,22	0,38	—	0,22	—	—	—	0,24
Ned. „ „	2,26	3,60	3,00	0,85	—	2,77	—	—	1,29	2,20
Totaal der kerk. armenzorg	29,63	25,11	49,45	27,14	—	27,71	—	—	27,94	26,88
3. De particuliere armenzorg. *L'assistance privée.*										
A. Instellingen bestemd voor behoeftigen van bepaalde godsdienstige gezindten. *Institutions destinées aux pauvres d'un culte déterminé.*										
Ned. Herv. gez.	0,27	0,24	0,77	0,16	—	0,76	—	—	0,31	0,58
Verschillende Protest. gez. .	1,89	1.09	1,70	0,15	—	1,30	22,93	—	0,04	1,13
Roomsch Kath. gez.	—	0,31	0,40	—	—	0,14	—	—	—	0,10
Israëlitische gez.	3,60	0,84	2,16	2,13	68,27	2,38	—	—	2,16	2,29
Totaal.	5,76	2,48	5,03	2,44	68,27	4,58	22,93	—	2,51	4,10
B. Instellingen bestemd voor behoeftigen, onverschillig tot welke godsdienstige gezindte zij behooren. *Institutions destinées aux pauvres de n'importe quelle religion.*										
	43,64	9,29	11,69	20,22	31,73	3,92	77,07	99,94	19,97	10,53
Totaal *Totaux* . . .	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

[1]) Hooger dan bij andere gezindten tengevolge van het groot aantal rentegevende eigendommen.

110. **De uitgaven voor armenzorg van de verschillende categorieën van instellingen in de gemeente in het jaar 1915, vergeleken met die in het geheele Rijk.**

Les dépenses pour l'assistance des diverses catégories d'institutions à Amsterdam en 1915, comparées à celles du Royaume.

Gemiddelde bevolking *Population moyenne*:
- Het Rijk *Le Royaume* 6.394.537
- Amsterdam: Totaal *Total* 612.835
- Amsterdam: In procenten van het Rijk. *Pourcentage du Royaume* . . **9,6**

Categorieën der instellingen *Catégories des institutions*		Bedeeling *Secours à domicile*	Verpleging in gestichten *Traitement dans des hospices*	Verpleging in ziekenhuizen *Traitement dans des hôpitaux*	Andere uitgaven *Autres frais de l'assistance*	Totaal *Totaux*
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Gemeentebesturen en gemengde instellingen te zamen *Assistance publique*	Het Rijk *Le Royaume* .	9.160.465	3.956.377	8.079.244	107.150	21.303.236
	Amsterdam: Totaal *Total.*	2.352.529	588.968	1.947.915	—	4.889.412
	Amsterdam: In % v/h. Rijk *Pourcentage du Royaume*	**25,7**	**14,9**	**24,1**	—	**23,—**
Kerkelijke instellingen *Assistance par les églises*	Het Rijk *Le Royaume* .	6.580.097	3.325.310	501.671	9.850	10.416.928
	Amsterdam: Totaal *Total.*	722.179	1.006.449	233.564	—	1,962.192
	Amsterdam: In % v/h. Rijk *Pourcentage du Royaume*	**11,0**	**30,3**	**46,6**	—	**18,8**
Particuliere instellingen *Assistance privée*	Het Rijk *Le Royaume* .	1.101.088	2.320.906	826,534	410.699	4.659.227
	Amsterdam: Totaal *Total.*	303.394	439.568	126.087	75.804	944.853
	Amsterdam: In % v/h. Rijk *Pourcentage du Royaume*	**27,6**	**18,9**	**15,2**	**18,4**	**20,2**
Totaal *Totaux*	Het Rijk *Le Royaume* .	16.841.650	9.602.593	9.407.449	527.699	36.379.391
	Amsterdam: Totaal *Total.*	3.378.102	2.034.985	2.307.566	75.804	7.796.457
	Amsterdam: In % v/h. Rijk *Pourcentage du Royaume*	**20,—**	**21,2**	**24,5**	**14,4**	**21,4**

N.B. De cijfers in de tabellen 110 en 111 zijn getrokken uit de „Bijdragen tot de Statistiek van Nederland", nieuwe volgreeks N°. 253 (Statistiek van het Armwezen over het jaar 1915), uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's-Gravenhage. Zij verschillen van die, welke in de voorafgaande tabel voorkomen, als gevolg van het feit, dat het Centraal Bureau een andere wijze van bewerking heeft gevolgd dan voor de samenstelling van de voorgaande tabellen is toegepast.

Bij vergelijking van de cijfers betreffende het aantal *bedeelden* in Amsterdam en in het geheele Rijk dient in het oog te worden gehouden, dat te Amsterdam de meervoudige bedeelingen vermoedelijk in sterkere mate voorkomen dan in het Rijk en daardoor op het cijfer over de gemeente een grooteren invloed hebben.

Les chiffres dans les tableaux 110 et 111 ont été empruntés des „Données de la Statistique es Pays-Bas", nouvelle Série N°. 253, (Statistique de l'assistance 1915) publiées par le Bureau Central de Statistique à la Haye. Toutefois ces chiffres-ci diffèrent considérablement de ceux figurant dans le tableau précédent parce qu'en élaborant les données on a suivi une méthode toute différente de celle pratiquée par le Bureau Central de Statistique.

111. DE ONDERLINGE VERHOUDING DER VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN INSTELLINGEN IN DE GEMEENTE IN 1915 TEN AANZIEN VAN HET AANTAL BEDEELDEN EN VERPLEEGDEN EN DE UITGAVEN, TELKENS UITGEDRUKT IN % VAN HET TOTAAL, VERGELEKEN MET DIE IN HET GEHEELE RIJK.

Le rapport entre les diverses catégories d'institutions à Amsterdam en 1915 quant au nombre des assistés à domicile et dans les hospices, et les dépenses (en % du total) comparées à ceux du Royaume.

Categorieën der instellingen *Catégories des institutions*	Aantal bedeelden *Nombre des assistés à domicile*		Aantal verpleegden *Nombre des assistés dans les hospices*		Kosten der bedeeling *Dépenses des secours à domicile*		Kosten der verpleging *Frais de traitement dans les hospices*		Totale uitgaven voor armenzorg *Montant total des frais de l'assistance*	
	Het Rijk *Le Royaume*	Amsterdam	Het Rijk *Le Royaume*	Amsterdam	Het Rijk *Le Royaume*	Amsterdam	Het Rijk *Le Royaume*	Amsterdam	Het Rijk *Le Royaume*	Amsterdam
Gemeentebesturen en gemengde instellingen. *Assistance publique*	42.4	47.6	45.3	58.9	54.4	69.6	63.3	58.4	58.6	62.7
Kerkelijke instellingen. *Assistance par les églises*	38.3	37.0	25.9	21.2	39.1	21.4	20.1	28.6	28.6	25.2
Particuliere instellingen. *Assistance privée*	19.3	15.4	28.8	19.9	6.5	9.—	16.6	13.—	12.8	12.1
Totaal *Totaux*	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

INSTELLINGEN TER VOORKOMING VAN ARMOEDE.

INSTITUTIONS DE PRÉVOYANCE.

	Naam der instelling *Désignation des institutions*	Ingelegd *Versements*	Terugbetaald *Remboursements*
1913	Rijkspostspaarbank[2]	f 13,218,584	f 12,876,514
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	4,309,902	4,052,688
	Spaarbank van den H. Antonius van Padua (Afdeeling Amsterdam)	16,475	20,504
	Spaarbank v. d. Algemeene Arbeiders Coöperatie „De Dageraad"	201,061	250,799
	Spaarbank Ned. Onderwijzersgenootschap[3]	285,357	461,202
1914	Rijkspostspaarbank[2]	11,034,669	12,429,639
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	3,826,470	7,696,798
	Spaarbank van den H. Antonius van Padua (Afdeeling Amsterdam)	17,004	37,620
	Spaarbank v. d. Algemeene Arbeiders Coöperatie „De Dageraad"	83,482	201,267
	Spaarbank Ned. Onderwijzersgenootschap[3]	274,847	457,327
1915	Rijkspostspaarbank[2]	9,235,827	9,747,651
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	3,697,940	3,081,890
	Spaarbank van den H. Antonius van Padua (Afdeeling Amsterdam)	11,847	18,569
	Spaarbank v. d. Algemeene Arbeiders Coöperatie „De Dageraad"[4]	5,532	48,608
	Spaarbank Ned. Onderwijzersgenootschap[3]	218,754	645,758
1916	Rijkspostspaarbank[2]	12,359,612	10,431,196
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	5,178,312	3,757,868
	Spaarbank van den H. Antonius van Padua (Afdeeling Amsterdam)	13,919	11,277
	Spaarbank Ned. Onderwijzersgenootschap[3]	254,391	368,075
1917	Rijkspostspaarbank[2]	13,779,157	12,058,334
	Spaarbank v. d. stad Amsterdam	5,794,829	4,605,188
	Spaarbank van den H. Antonius van Padua (Afdeeling Amsterdam)	12,442	10,959
	Spaarbank Ned. Onderwijzersgenootschap[3]	272,111	271,694

1) Bedragen in guldens afgerond.

2) Bureaux te Amsterdam. De cijfers betreffende de aan de inleggers toegekende rente en het aantal boe oorspronkelijk te Amsterdam zijn uitgegeven. Voor een deel bevinden deze boekjes zich niet meer te Amsterd Amsterdam bevindt. De cijfers in de eerste drie kolommen hebben betrekking op boekjes, te Amsterdam en el

3) Betreft de werkzaamheden over het geheele land.

4) Opgeheven 5 Aug. 1915.

Caisses d'épargne.

Meer ingelegd dan terug-betaald *Exédant des versements*	Nieuwe boekjes *Livrets nouveaux*	Aan de inleggers toegekende rente *Intérêts dûs aux déposants*	Tegoed der inleggers op het eind van het jaar *Solde dû aux déposants à la fin de l'exercice*	Aantal boekjes op het eind van het jaar *Nombre des livrets à la fin de l'exercice*
f 342,070	22269	*f* 566,556	*f* 23,275,157	298927
257,214	6397	292,830	11,599,343	64345
— 4,029	18	2,492	83,564	492
— 49,738	301	8,509	231,449	1534
— 175.845	116	104,615	2,848,417	1969
— 1,394,970	17048	570,410	22,524,242	302760
— 3,870,329	5298	261,586	7,980,391	65189
— 20,616	14	2,211	65,125	491
— 117,785	86	?	?	?
— 182.480	58	107,342	2,767,632	1942
— 511,824	14687	540,152	22,728,622	303261
616,050	4787	209,332	8,800,010	65663
— 6,721	11	1,694	60,105	467
— 43,076	4	—	—	—
— 427,004	96	88,270	2,428,894	1958
1,928,416	17705	593,534	25,322,957	306817
1,420,444	6294	247,472	10,460,934	68000
2,643	18	1,801	64,520	455
— 113,684	94	87,704	2,402,665	1951
1,720,823	18829	656,903	27,690,207	311489
1,189,641	6268	286,215	11,936,791	70318
1,483	16	1,999	68,004	443
417	72	88,786	2,471,147	1995

t eind van het jaar en het tegoed der inleggers daarop ingeschreven hebben betrekking op de boekjes, die omgekeerd boekjes, indertijd elders uitgegeven, niet medegeteld worden, ofschoon de inlegger zich nu te Rijk uitgegeven, waarop te Amsterdam handelingen plaats hadden.

113. Aantal en grootte der door de hulp- en voorschotbanken verleende voorschotten.

T. S. L. *Nombre et montant des avances faites par les caisses de prévoyance.*

Jaren *Années*	Naam der instelling *Désignation des institutions*	Aantal in het boekjaar verleende voorschotten tot een bedrag van *Nombre des avances faites pendant l'exercice*							Totaal *Totaux*
		Minder dan *f* 25 *Au-dessous de f 25*	*f* 25—100	*f* 100—200	*f* 200—300	*f* 300—550	*f* 500—1000	*f* 1000 en meer *f 1000 et plus*	
1914/15	Leenfonds Nederl.-Israël. Armbestuur	141	96	29	13	—	—	—	279
	„ Port.- „ gemeente	33	87	23	—	—	—	—	143
	Bischoffsheims-vereeniging	—	7	139	—	—	—	—	146
	Liefdadigheid naar vermogen	46	231	109	85	2	—	—	473
	Hulpkas Evang.-Luth. gemeente	—	1	9	—	—	—	—	10
	Weldadigheidsvereeniging „Montefiore"	134	193	—	—	—	—	—	327
	De Amsterdamsche Volksbank	—	148	153	96	67	101	88	653
	Coöperatieve Voorschotvereeniging en Spaarkas (afd. voorschotten)	—	—	—	—	—	—	—	—
	Totaal *Totaux*	**354**	**763**	**462**	**194**	**69**	**101**	**88**	**2031**
1915/16	Leenfonds Nederl.-Israël. Armbestuur	110	85	18	10	—	—	—	223
	„ Port.- „ gemeente	21	50	18	—	—	—	—	90
	Bischoffsheims-vereeniging	—	5	117	—	—	—	—	122
	Liefdadigheid naar vermogen	9	169	92	51	4	—	—	325
	Hulpkas Evang.-Luth. gemeente	—	2	3	—	—	—	—	5
	Weldadigheidsvereeniging „Montefiore	148	88	—	—	—	—	—	236
	De Amsterdamsche Volksbank	—	84	137	95	79	86	95	576
	Coöperatieve Voorschotvereeniging en Spaarkas (afd. voorschotten)	—	—	—	—	—	—	—	5
	Totaal *Totaux*	**288**	**483**	**386**	**156**	**83**	**86**	**95**	**1582**
1916/17	Leenfonds Nederl.-Israël. Armbestuur	150	49	28	—	—	—	—	227
	„ Port.- „ gemeente	21	67	20	—	—	—	—	108
	Bischoffsheims-vereeniging	—	37	64	—	—	—	—	101
	Liefdadigheid naar vermogen	12	176	115	69	1	1	—	374
	Hulpkas Evang.-Luth. gemeente	1	1	10	—	—	—	—	12
	Weldadigheidsvereeniging „Montefiore"	161	—	—	123	—	—	—	284
	De Amsterdamsche Volksbank	1	83	141	75	90	74	124	588
	Coöperatieve Voorschotvereeniging en Spaarkas (afd. voorschotten) [1]	—	—	—	—	—	—	—	—
	Totaal *Totaux*	**346**	**413**	**378**	**267**	**91**	**75**	**124**	**1694**
1917/18	Leenfonds Nederl.-Israël. Armbestuur	122	80	36	1	—	—	—	239
	„ Port.- „ gemeente	23	56	18	—	—	—	—	97
	Bischoffsheims-vereeniging	—	50	75	—	—	—	—	125
	Liefdadigheid naar vermogen	13	176	99	58	2	—	—	348
	Hulpkas Evang.-Luth. gemeente	—	1	2	—	—	—	—	3
	Weldadigheidsvereeniging „Montefiore")	135	149	—	—	—	—	—	284
	De Amsterdamsche Volksbank	—	67	142	89	73	67	84	522
	Coöperatieve Voorschotvereeniging en Spaarkas (afd. voorschotten) [1]	—	—	—	—	—	—	—	—
	Totaal *Totaux*	**293**	**579**	**372**	**148**	**75**	**67**	**84**	**1618**

[1]) Gegevens ontbreken. *Les données font défaut.*

G. V.

114. Beleeningen van de Bank van Leening.
Engagements du Mont-de-Piété municipal.

Jaren *Années*	Aantal panden *Nombre des gages*: Gedurende het jaar beleend *Reçus pendant l'année*	Gelost in het jaar *Retirés pendant l'année*	Verkocht in het jaar *Vendus pendant l'année*	Bij het eind van 't jaar nog in 't bezit der bank *En magasin le 31 décembre*	Beleenersrekening. *Compte des engagements, dégagements et ventes*: Bedrag der gedurende het jaar op nieuwe panden verleende voorschotten *Montant des sommes prêtées pendant l'année*	Bedrag der aflossing, door de leeners betaald (zonder rente) *Montant des sommes remboursées pendant l'année*	Bedrag der voorschotten verleend op de gedurende het jaar verkochte panden *Montant des sommes prêtées sur les gages vendus pendant l'année*	Bedrag van het aan het eind van het jaar verschuldigde (zonder rente) *Montant des sommes prêtées sur les gages en magasin le 31 décembre (intérêts non compris*
1913	1.270.060	1.211.632	47.6[illegible]3	252.364	*f* 5,891,386.15	*f* 5,531,228.30	*f* 210,169.75	*f* 1,587,323.60
1914	1.123.243	1.086.141	51.896	237.570	5,118,717.70	4,937,053.75	226,681.35	1,542,306.20
1915	1.084.425	1.072.399	44.463	205.133	4,726,170.10	4,732,097.15	192,623.80	1,343,755.35
1916	1.100.413	1.072.613	34.118	198.815	5,074,877.90	5,002,088.55	143,129.90	1,273,414.80
1917	1.078.067	1.029.174	36.285	211.423	5,829,692.05	5,436,664.30	184,241.20	1,482,201.35

M. B. L.

115. Aantal panden bij de Bank van Leening beleend, naar het bedrag.
Gages reçus au Mont-de-Piété d'après le montant des prêts.

Jaar *Année*	*f* 0.40—*f* 0.90	*f* 1—*f* 3	*f* 3.50—*f* 10	*f* 12—*f* 100	*f* 105—*f* 500	Totaal *Totaux*
1913	119780	797084	273482	75445	4269	1270060
1914	120381	696379	234403	68501	3579	1123243
1915	105743	697809	216270	61549	3054	1084425
1916	71565	700967	260690	64079	3112	1100413
1917	41131	628380	332888	71838	3830	1078067

116. Voorschotten op pensioenen gegeven, door de Bank van Leening.

G. V. *Avances sur des pensions de retraite faites par le Mont-de-Piété municipal.*

	Jaren *Années*			
	1914	1915	1916	1917
Stand der voorschotten op 1 Januari . . . . . *Avances au 1er janvier*	55	384	547	575
Voorschotten gedurende het jaar verstrekt: *Avances accordées pendant l'année:*				
Aantal . . . . . *Nombre*	1324	2012	2417	2712
Bedrag . . . . . *Montant*	*f* 97,407.85^{5}	*f* 147,269.08^{5}	*f* 184,432.01	*f* 201,433.69
Terugbetaalde voorschotten: *Avances remboursées:*				
Aantal . . . . . *Nombre*	995	1849	2389	2653
Bedrag . . . . . *Montant*	*f* 73,513.32	*f* 136,379.94^{5}	*f* 180,267.74	*f* 196,519.04

117. Particuliere pandhuizen.

G. V. *Maisons particulières de prêts sur gages.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Aantal pandhuizen . . . . . *Nombre des maisons de prêts sur gages*	19	19	18	18	18
Beleende panden . . . . . *Gages engagés*	494866	459832	524878	561117	554723
Voorschot hierop verstrekt (globaal berekend) . . . . . *Montant des sommes prêtées*	*f* 1,096,000.—	*f* 989,000.—	*f* 1,045,000.—	*f* 1,247,000.—	*f* 1,384,500.—
Panden in veilingen verkocht . . . *Gages mis en vente*	19828	26263	22926	16546	17976
Met een opbrengst van . . . . . *Produit*	*f* 22,444.80	*f* 29,444.20	*f* 33,976.90	*f* 36,280.45	*f* 46,838.—

118. Aantal personen ondersteund door het Algemeen Steuncomité Amsterdam 1914.

E. B. *Nombre des personnes assistées par le Comité d'assistance 1914.*

Tijdstip	Door bemiddeling der vakvereenigingen *Par l'intermédiaire des syndicats*	Direct *Directement*	Te zamen *Ensemble*	Période
18—24 Augustus 1914 . . .	3274	4503	7777	18—24 août 1914
20—28 December „ . . .	10879	5299	16178	20—28 décembre „
29 Juni—5 Juli 1915 . . .	4391	3183	7574	29 juin—5 juillet 1915
21—27 December „ . . .	3818	2494	6312	21—27 décembre „
27 Juni—3 Juli 1916 . . .	167	810	977	27 juin—3 juillet 1916
25—30 December „ . . .	477	1121	1598	25—30 décembre „
2—7 Juli 1917 . . .	595	498	1093	2—7 juillet 1917
24—29 December „ . . .	1905	1751	3656	24—29 décembre „

V. P. A. S.

119. Financiën van het Algemeen Steuncomité Amsterdam 1914.
Finances du Comité d'assistance 1914.

Omschrijving *Désignation*	1 Aug. 1914— 31 Dec. 1915 *1er Août 1914— 31 Décembre 1915*	1916	1917	Totaal *Totaux*
Inkomsten *Recettes*	*f*	*f*	*f*	*f*
Giften, collecten, enz. *Dons, collectes, etc.*	1.241.978,83^5	332.254,81^5	264.174,79^5	1.838.408,44^5
Rente *Intérêt*	223,17	131,89	—	355,06
Subsidie Kon. Nat. Steuncomité *Subvention du Comité Royal d'assistance*	1.814.000,—	523.451,63^5	372.510,92^5	2.709.962,56
Subsidie der Gemeente Amsterdam *Subvention de la commune*	1.072.500,—	495.843,57	802.000,—	2.370.343,57
Totaal *Totaux*	4.128.702,—^{5}	1.351.681,91	1.438.685,72	6.919.069,63^5
Uitgaven *Dépenses*				
Ondersteuning in geld. *Secours en argent.*				
Uitkeeringen aan de vakvereenigingen *Allocations à des personnes organisées*	828.998,96	325.441,53	392.601,88^5	1.547.042,37^5
Uitkeeringen aan de districten *Allocations à des personnes non-organisées*	1.898.621,93^5	322.775,45^5	514.729,66	2.736.127,05
Huurtoelagen *Suppléments aux loyers*	945.550,—	503.112,—	410.287,20	1.858.949,20
Kerstgave 1914 *Don spécial de Noël*	14.264,—	—	—	14.264,—
Steuncomité voor behoeftigen in den diamanthandel *Assistance à des commerçants de diamant nécessiteux*	47.365,23^5	18.232,50	—	65.597,73^5
Genootschap tot zedelijke verbetering van ontslagen gevangenen *Société pour le patronage de prisonniers libérés*	5.343,25	1.210,75	45,50	6.599,50
Consultatie-bureau voor alcoholisme *Bureau de consultation d'alcoolisme*	4.201,45	5.086.25	3.330,25	12.617,95
Bijzondere ondersteuningen *Secours spécial*	36.825,64^5	19.875,98	10.759,55	67.461,17^5
Bureau van advies *Bureau d'avis*	16.347,10	5.340,25	—	21.687,35
Ondersteuning in natura. *Secours en nature (aliments, etc.)*				
Vrouwencomité, Hulp voor Onbehuisden, Ned. Isr. Armbestuur	17.080,46	842,—	1.019,04	18.941,50
Geneeskundige dienst *Service médical*	7,502,95	971,05	retour 15,—	8.459,—
Zuigelingenzorg *Secours aux nourrices*	3,752,—	449,50	—	4.201,50
Kleedingdepôt (incl. R. K. Vrouwenbond) *Secours en vêtements*	91.061,15^5	40.156,71^5	123.707,76^5	254.925,63^5
Werkverschaffing. *Assistance par le travail.*				
Centr. Arbeidscommissie en werkverschaffing voor vrouwen *Assistance par le travail aux femmes*	53.026,21	13.517,16^5	—	66.543,37^5
Schoenmakerij *Cordonnerie*	22.069,53	4.325,18^5	—	26.394,71^5
Zusterhulp *Secours aux fémmes*	24.702,10	9.273,30	—	33.975,40
Prostestantsche Werkverschaffing *Assist. par le travail à des Protestants*	3.275,95	2.255,30	243,75	5.775,—
Administratiekosten *Frais d'administration*	62.751,87	49.717,76^5	59.847,24	172.316,87^5
Totaal *Totaux*	4.082.739,80	1.322.582,69^5	1.516.556,84	6.921.879,33^5

120. Werkzaamheden der commissie voor de Belgische uitgewekenen naar Amsterdam.

Travaux du Comité pour les réfugiés Belges à Amsterdam.

Jaren / *Années*	Ondersteunde personen / *Personnes assistées*				Uitgaven / *Dépenses*					
	Met uitkeering (gem. in December) / *Allocations (moyenne en décembre)*	Getransporteerd naar België / *Transportées à la Belgique*	Getransporteerd naar Engeland / *Transportées à l'Angleterre*	Getransporteerd naar andere gemeenten of naar kampen in het land / *Transportées à d'autres communes et à des campements*	Kosten van administratie / *Frais d'administration*	Verpleging in tehuizen of nachtlogies / *Traitement dans des hospices ou asiles de nuit*	Uitkeeringen in geld / *Allocations en argent*	Kosten van vervoer naar andere gemeenten of het buitenland / *Frais de transport à d'autres communes ou à l'étranger*	Geneeskundige hulp en verpleging in ziekenhuizen / *Assistance médicale et traitement dans des hôpitaux*	Totaal / *Totaux*
					f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1914 [1]	450 [2]	7978	1472	2362	9.965,65	125.876,67 [3]		7.418,70	17.189,65	160.450,67 [4]
1915	420	9182	541	1445	10.585,18	76.484,32	50.524,71	253.95	12.881,54	150.729,70
1916	291	1018	616	1560	1.999,97	13.479,36	25.822.60	1.415,21	2.005,63	44.722,77
1917	157	90	78	232	3.209,75[5]	54.—	17.060,40	891,09	1.011,40[5]	22.226,65

[1]) Van 7 October af. *Dès le 7 Octobre.*

[2]) Aanvankelijk geholpen ± 20.000 personen. Op 20 October in tehuizen, loodsen, enz., verpleegd 3083 volwassenen, 620 kinderen en 180 zuigelingen. Van 30 November tot 4 December naar het kamp te Nunspeet overgebracht 3069 personen.

20.000 personnes ont été secourues aux premiers jours. Après 20 Oct. il en restant 3083 adultes, 620 enfants et 180 nourrisons. Du 30 Nov. au 4 Déc. 3069 personnes ont été transportées au campement à Nunspeet.

[3]) Voor het grootste deel kosten van verpleging in tehuizen, loodsen, enz.

[4]) Bovendien *f* 24.850,75, door de gemeente uit eigen middelen voor de uitgewekenen besteed.
En outre fl. 24.850.75 ont été dépensés par la municipalité pour les refugiés.

OPENBAAR EN BIJZONDER ONDERWIJS.

ENSEIGNEMENT PUBLIC ET PRIVÉ.

§ 1. Inrichtingen van Onderwijs. *Etablissements d'enseignement.*

121. Aantal inrichtingen van onderwijs.

G. V.

Nombre des établissements d'enseignement.

Aard der inrichtingen *Nature des établissements*	1913	1914	1915	1916	1917
OPENBAAR ONDERWIJS. *Enseignement public.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	16	17	21	23	25
Scholen voor gewoon lager onderwijs. *Ecoles d'enseignement primaire*	131	131	132	134	134
Scholen voor uitgebr. lager onderwijs 1e klasse. *Ecoles d'enseign. prim. sup. de la 1e classe*	46	47	48	51	54
Scholen voor uitgebr. lager onderwijs 2e klasse. *Ecoles d'enseign. prim. sup. de la 2e classe*	6	7	8	9	9
Scholen voor M. U. L. O. *Ecoles primaires supérieures*	2	3	4	4	5
Leerschool bij de Kweekschool *Ecole d'apprentissage de l'école normale*	1	1	1	1	1
Werk- en Leerscholen. *Ecoles professionnelles pour jeunes filles*	1	1	2	2	2
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	29	29	31	31	31
Avondcursussen in vreemde talen. *Cours du soir de langues étrangères*	24	25	26	26	26
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	2	2	2	2	2
Middelbaar onderwijs der gemeente *Enseignement second. de la municipalité*	9	9	9	10	10
Middelbaar onderwijs van den staat *Enseignement second. de l'Etat*	3	3	3	3	3
Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	2	2	2	2	2
Kunst onderwijs „ *des arts*	1	1	1	1	1
Militair „ „ *militaire*	1	1	1	1	1
Totaal *Totaux*	274	279	291	300	306
BIJZONDER ONDERWIJS. *Enseignement privé.* Gesubsidieerd door de gemeente. *Subventionné par la municipalité.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	15	15	16	16	16
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	—	—	—	—	—
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	1	1	1	1	1
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	3	3	3	3	3
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	31	31	31	31	33
Kunst „ „ *des arts*	3	3	3	3	3
Onderwijs van bijzonderen aard en overige instellingen *Enseignement spécial et institutions diverses*	4	6	6	6	6
Totaal *Totaux*	57	59	60	60	62
Niet door de gemeente gesubsidieerd. *Non subventionné par la municipalité.*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	21	20	18	17	17
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	107	106	106	104	102
Herhalings „ *Cours compl. et de répétition*	1	1	2	2	2
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [1]	9	12	12	13	13
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	11	10	15	15	14
Hooger „ „ *supérieur*	9	9	8	8	7
Kunst „ „ *des arts*	3	3	3	3	3
Onderwijs van bijz. aard. *Enseignement spécial*	1	1	1	1	1
Totaal *Totaux*	162	162	165	163	159
ALGEMEEN TOTAAL *Totaux généraux*	493	500	516	523	527

[1] Zonder normaallessen van bijzondere personen.

§ 2. **Onderwijzend personeel.** *Personnel enseignant.*

122. Onderwijzend personeel bij het onderwijs te Amsterdam op 1 januari.

Personnel enseignant de toutes les écoles à Amsterdam au 1ier janvier.

G. V.; T. M. S.; M. I. O.

M. = mannen *(hommes)*. V. = vrouwen *(femmes)*.

	Aanwijzing van het onderwijs *Désignation de l'enseignement*		1913	1914	1915	1916	1917
Voorber. onderwijs [1] *Ecoles enfantines*	openbaar *public*	V.	114	125	137	152	162
	bijzonder *privé*	V.	73 [2]	116	116	114	119
	Totaal *Totaux*		187	241	253	266	281
Lager onderwijs *Enseign. primaire*	openbaar *public*	M.	1283	1283	1294	1324	1391
		V.	982	990	1083	1085	1190
	bijzonder *privéx*	M.	516	522	515	511	524
		V.	574	580	586	627	620
	Totaal *Totaux*		3355	3375	3478	3547	3725
Middelbaar onderwijs *Enseign. secondaire*	de gemeente *municipal*	M.	157	158	156	166	177
		V.	21	19	23	21	22
	van het rijk *de l'Etat*	M.	13	14	15	15	17
		V.	9	3	3	5	4
	bijzonder *privé*	M.	307	572 [3]	589 [3]	612 [3]	612 [3]
		V.	61	165 [3]	155 [3]	167 [3]	167 [3]
	Totaal *Totaux*		568	931	941	986	999
Openbaar hooger onderwijs *Ens. supérieur public*	Hoogleeraren *Professeurs*		69	68	68	68	70
	Andere *Autres*	M.	101	106	112	118	119
		V.	15	17	20	23	26
Bijzonder hooger onderwijs *Ens. sup. privé*		M.	57	63	68	69	70
		V.	—	—	1	1	1
	Totaal *Totaux*		250	254	269	279	286

[1]) Zonder helpsters en kweekelingen.   [2]) Scholen zonder gem. subsidie niet inbegrepen.   [3]) Met inbegrip van de dubbele emplooien.

§ 3. Schoolbevolking. *Fréquentation des établissements d'enseignement.*

123. Aantal leerlingen bij het voorbereidend onderwijs.

S. Sch.; I. A. O. *Fréquentation des écoles et classes enfantines.*

School of klasse *Ecole ou classe*	Aantal leerlingen op 1 Januari *Nombre des élèves au 1er janvier*				
	1913	1914	1915	1916	1917
	Openbaar *Public*				
Voorbereidende scholen. *Ecoles enfantines*	4180	4733	5201	5851	6724
Voorbereidende klassen. *Classes enfantines*	2508	2214	1819	1561	1112
Samen *Ensemble*	6688	6947	7020	7412	7836
	Bijzonder *Privé*				
Scholen *Ecoles* met gem. subsidie *subventionnées par la municipalité*	3016	3051	3212	3220	3369
Scholen *Ecoles* zonder gem. subsidie *non subventionnées par la municipalité*	1066	757	761	596	579
Samen *Ensemble*	4082	3808	3973	3816	3948
	Totaal *Totaux*				
Totaal *Totaux*	10770	10755	10993	11228	11784

124. Bevolking der openbare lagere scholen.

Fréquentation des écoles municipales d'enseignement primaire.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Jan. *Le 15 Janv.*	Scholen voor gewoon lager onderwijs *Ecoles d'enseignement primaire*			Scholen voor uitgebr. lager onderwijs *Ecoles d'ens. prim. sup.* 1e klasse *1ère classe*[1])			Scholen voor uitgebr. lager onderwijs *Ecoles d'ens. prim. sup.* 2e klasse *2ème classe*[2])			Leerschool bij de Kweekschool *Ecole d'apprentissage de l'école normale*			Scholen M.U.L.O. *Ecoles primaires supérieures*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1913	26068	23584	49652	5555	5093	10648	586	652	1238	91	164	255	219	346	565	32519	29839	62358
1914	25583	23263	48846	5814	5373	11187	622	668	1290	95	153	248	282	435	717	32396	29892	62288
1915	25771	23144	48915	6072	5581	11653	701	718	1419	76	142	218	420	529	949	33040	30114	63154
1916	25150	22746	47896	6281	5695	11976	758	706	1464	74	142	216	518	625	1143	32781	29914	62695
1917	24650	22442	47092	6543	5898	12441	798	745	1543	75	148	223	541	697	1238	32607	29930	62537
1918	23866	21862	45728	6859	6212	13071	810	800	1610	80	149	229	733	838	1571	32348	29861	62209

1) Schoolgeld *f* 20—55 per jaar. *Rétribution scolaire f 20—55 par an.*
2) „ „ 75.— per jaar. „ „ „ *75.—* „ „

125. Bevolking der bijzondere lagere scholen.

Fréquentation des écoles privées d'enseignement primaire.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Jan. *Le 15 janv.*	Diaconiescholen *Ecoles des cultes*			Scholen in weeshuizen en gestichten *Ecoles des hospices*			Scholen van vereenigingen *Ecoles de corporations*			Scholen door de onderwijzers zelf opgericht *Autres écoles privées*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1913	1442	1546	3040	149	130	279	10873	11177	22050	221	136	357	12685	12989	25674
1914	1432	1511	2988	138	142	280	11144	11338	22482	225	140	365	12939	13131	26070
1915	1496	1565	2943	117	124	241	11351	11814	23165	228	160	388	13192	13663	26855
1916	1500	1610	3061	121	130	251	11261	11885	23146	225	153	378	13107	13778	26885
1917	1510	1566	3110	113	139	252	10909	12178	23087	233	167	400	12765	14050	26815
1918	1480	1565	3045	122	149	271	11122	11990	23112	220	158	378	12944	13862	26806

126. Bevolking der openbare en bijzondere lagere scholen.

T. R. O. *Fréquentation des écoles municipales et privées d'enseignement primaire.*

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Openbare scholen *Ecoles municipales*	Bijzondere scholen *Ecoles privées*	Totaal *Totaux*
1913	62358	25674	88032
1914	62288	26070	88358
1915	63154	26855	90009
1916	62695	26885	89580
1917	62537	26815	89352
1918	62209	26806	89015

127. Aantal kinderen, die lager schoolonderwijs [1]) ontvingen op 15 januari, vergeleken met de bevolking op 1 januari.

Nombre des enfants recevant de l'enseignement primaire [1]) *au 15ième janvier, comparé à la population de la commune au 1ier janvier.*

T. R. O.

M. = mannelijk *(masculin)* V. = vrouwelijk *(féminine)* S. = samen *(ensemble)*		1913	1914	1915	1916	1917	1918
Bevolking *Population*	M.	281436	285353	292855	296800	303040	309308
	V.	306440	309902	316228	319787	325354	331685
	S.	587872	595258	609083	616587	628394	640993
Aantal kinderen *Nombre des enfants*: Openbaar lager onderwijs *Enseignement primaire public*	M.	32519	32396	33040	32781	32607	32348
	V.	29839	29892	30114	29914	29930	29861
	S.	62358	62288	63154	62695	62537	62209
Bijzonder lager onderwijs *Enseignement primaire privé*	M.	12685	12939	13192	13107	12765	12944
	V.	12989	13131	13663	13778	14050	13862
	S.	25674	26070	26855	26885	26815	26806
Samen *Ensemble*	M.	45204	45335	46232	45888	45372	45292
	V.	42828	43023	43777	43692	43980	43723
	S.	88032	88358	90009	89580	89352	89015
Genoten dus openbaar lager onderwijs op 100 der bevolking *Enfants recevant de l'enseignement public sur 100 de la population*	M.	11.5	11.3	11.3	11.1	10.8	10.4
	V.	9.7	9.6	9.5	9.4	9.2	9.0
	S.	10.6	10.4	10.4	10.2	9.9	9.7
Idem bijzonder lager onderwijs *Idem de l'enseignement privé*	M.	4.5	4.5	4.5	4.4	4.2	4.2
	V.	4.2	4.2	4.3	4.3	4.3	4.2
	S.	4.3	4.4	4.4	4.4	4.3	4.2
Samen *Ensemble*	M.	16.0	15.8	15.8	15.5	15.0	14.6
	V.	13.9	13.8	13.8	13.7	13.5	13.2
	S.	14.9	14.8	14.8	14.6	14.2	13.9

[1]) Het herhalingsonderwijs niet meegerekend. *Les cours de répétition non compris.*

128. Bevolking der openbare en bijzondere lagere scholen in de vier grootste gemeenten.

Fréquentation des écoles municipales et privées d'enseignement primaire dans quatre grandes villes.

G. V. O = Openbaar (*Public*); B = Bijzonder (*Privé*).

Gemeenten *Villes*	1913		1914		1915		1916		1917	
	O.	B.	O.	B.	O.	B.	O.	B.	O.	B.
Amsterdam (15 Jan.)	62358 70.84 %	25674 29.16 %	62288 70.50 %	26070 29.50 %	63154 70.16 %	26855 29.84 %	62695 69.99 %	26885 30.01 %	62537 69.99 %	26815 30.01 %
Rotterdam (1 Jan.)	48071 68.52 %	22085 31.48 %	50279 68.64 %	22970 31.36 %	52278 68.42 %	24132 31.58 %	53463 68.29 %	24828 31.71 %	54054 68.56 %	24785 31.44 %
's-Gravenhage (1 Jan.)	24754 60.76 %	15985 39.24 %	25622 60.30 %	16871 39.70 %	26619 60.53 %	17358 39.47 %	26987 60.09 %	17924 39.91 %	26981 58.95 %	18786 41.05 %
Utrecht (15 Jan.)	9830 48.56 %	10412 51.44 %	9989 48.43 %	10637 51.57 %	10388 48.40 %	11075 51.60 %	10349 47.28 %	11539 52.72 %	10473 47.02 %	11799 52.98 %

129. ONTSLAG DER LEERLINGEN VAN DE OPENBARE SCHOLEN VOOR GEWOON LAGER ONDERWIJS

G. V. *Elèves congédiés des écoles municipales de l'enseignement primaire.*

Jaar *Année*	Vertrokken *Congédiés* — zonder de geheele school te hebben doorloopen *Avant la fin des années scolaires* — Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*	na de geheele school te hebben doorloopen *Après la fin des années scolaires* — Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Samen *Ensemble*
	per 100 van het aantal dat de school verliet			*par 100 des élèves qui ont été congédiés*		
1913	25,2	28,0	26,5	74,8	72,0	73,5
1914	22,4	25,8	24,1	77,6	74,2	75,9
1915	24,3	30,9	27,4	75,7	69,1	72,6
1916	24,8	28,0	26,4	75,2	72,0	73,6
1917	25,0	28,5	26,7	75,0	71,5	73,3

130. VOORTGEZET OPENBAAR LAGER ONDERWIJS.

Classes et cours complémentaires de l'enseignement primaire municipal.

a. Bevolking der vervolgklassen van de openbare lagere scholen op 1 Juli.

Fréquentation des classes complémentaires des écoles municipales primaires et primaires supérieures au 1ier juillet.

S. Sch.

	1912	1913	1914	1915	1916	1917
Eenjarige vervolgcursussen der scholen voor gewoon lager onderwijs . . . . *Cours d'un an des écoles d'enseignement primaire*	1007	963	965	775	690	739
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor gewoon lager onderwijs . . . . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire*	531	598	632	987	1241	1221
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor uitgebreid lager onderwijs der 1e klasse 1) . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire supérieur de la 1ière classe.*	96	95	97	105	90	79
Tweejarige vervolgcursussen der scholen voor uitgebreid lager onderwijs der 2e klasse 1) . *Cours de deux ans des écoles d'enseignement primaire supérieur de la 2ième classe.*	88	94	112	103	100	77

1) Na de zomervacantie. *Après les vacances.*

b. Aantal leerlingen der avondcursussen in vreemde talen.

Fréquentation des cours du soir des langues étrangères.

T. R. O. J. = jongens *(garçons).* M. = meisjes *(filles).* S. = samen *(ensemble).*

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Onderwezen taal *Langue enseignée*						Totaal *Totaux*		
	Fransch *Français*		Duitsch *Allemand*		Engelsch *Anglais*				
	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	S.
1914	267	524	83	62	935	624	1285	1210	2495
1915	305	503	71	52	993	717	1369	1272	2641
1916	314	527	61	53	1012	823	1387	1403	2790
1917	296	481	46	47	1107	822	1449	1350	2799
1918	315	521	45	45	1043	768	1403	1334	2737

c. Bevolking der openbare herhalingsscholen.

T. R. O. *Fréquentation des cours de répétition.*

Scholen		Op 15 Januari *Au 15 janvier*					Ecoles avec	
		1914	1915	1916	1917	1918		
3-jar. cursus, schooljaar 12 mnd.	J.	2248	2391	2131	1842	1833	G.	Cours de 3 ans, année scolaire de 12 mois.
	M.	1287	1382	1277	1220	1177	F.	
2-jar. cursus, schooljaar 8 mnd.	J.	—	—	—	—	—	G.	Cours de 2 ans, année scolaire de 8 mois.
	M.	581	632	619	587	508	F.	
2-jar. cursus, schooljaar 6 mnd.	J.	460	592	598	510	510	G.	Cours de 2 ans, année scolaire de 6 mois.
	M.	150	263	229	181	144	F.	
Avondscholen voor schippers-kinderen	J.	—	—	—	—	23	G.	Cours de répétition pour enfants de bateliers
	M.					9	F.	
Totaal . . .	J.	2708	2983	2729	2352	2366	G.	Totaux
	M.	2018	2277	2125	1988	1838	F.	
	S.	4726	5260	4854	4340	4204	E.	

131. Bevolking der herhalingsscholen en der scholen voor volwassenen.

Fréquentation des cours de répétition et des écoles d'adultes.

T. R. O. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Op 15 Januari *Le 15 janvier*	Openbare *Publics*			Bijzondere *Privés*			Totaal *Totaux*		
	J.	M.	S.	J.	M.	S.	J.	M.	S.
1913	2791	2044	4835	512	283	795	3303	2327	5630
1914	2708	2018	4726	147	34	181	2855	2052	4907
1915	2983	2277	5260	125	71	196	3108	2348	5456
1916	2729	2125	4854	136	88	224	2865	2213	5078
1917	2352	1988	4340	144	72	216	2496	2060	4556
1918	2366 [1])	1838 [1])	4204 [1])	112	73	185	2478	1911	4389

[1]) Hieronder begrepen de leerlingen der avondscholen voor schipperskinderen.
Y compris les élèves des cours de répétition pour enfants de bateliers.

132. Bevolking der inrichtingen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen.

G. V.; T. L. S. *Fréquentation des écoles normales.*

Jaar *Année*	Gemeentelijke Kweekschool *Ecole normale municipale* Afd. A		Gemeentelijke Kweekschool *Ecole normale municipale* Afd. B		Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers *Ecole normale de dessin de l'Etat*		Bijzondere inrichtingen *Ecoles normales privées*		Totaal *Totaux*		
	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	M.	V. *F.*	Tot.
1913	49	124	105	128	62	29	292	967	508	1248	1756
1914	55	129	53	102	71	21	306	1012	485	1264	1749
1915	50	138	59	81	43	18	278	1036	430	1273	1703
1916	48	125	89	112	30	17	250	920	417	1174	1591
1917	44	118	103	95	28	16	252	913	427	1142	1569

133. Bevolking der openbare middelbare scholen [1]).

Fréquentation des établissements municipaux d'enseignement secondaire.

G. V.; S. Sch. J. = jongens *(garçons)*. M. = meisjes *(filles)*. S. = samen *(ensemble)*.

Jaar *Année*	1e H. B. S. met 5-j. cursus		2e H. B. S. met 5-j. cursus		3e H. B. S. met 5-j. cursus		1e H. B. S. met 3-j. cursus		2e H. B. S. met 3-j. cursus		3e H. B. S. met 3-j. cursus		4e H. B. S. met 3-j. cursus		5e H. B. S. met 3-j. cursus		H. B. S. voor meisjes	Handelsschool *Ecole de commerce*		Totaal *Totaux*		
	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	M.	J.	M.	J.	M.	S.
1913	159	30	210	53	180	60	193	84	300	42	173	30	217	82	—	—	237	257	35	1689	653	2342
1914	160	28	203	58	186	56	200	84	330	54	192	33	223	112	—	—	247	194	34	1688	706	2394
1915	163	33	201	60	188	62	329	110	294	65	195	38	229	117	—	—	273	190	36	1789	794	2583
1916	183	45	206	59	187	80	193	93	274	75	215	43	234	119	226	66	298	194	36	1912	914	2826
1917	185	41	222	70	185	88	193	87	281	75	203	48	239	143	270	96	304	198	46	1976	998	2974

[1]) Na de zomervacantie. *Après les vacances.*

134. Bevolking der bijzondere middelbare scholen.

G. V. *Fréquentation des établissements privés d'enseignement secondaire.*

	1913	1914	1915	1916	1917
Bijz. Middelb. school voor meisjes, Gabriël Metsustraat 7	72	59	69	65	67
Bijz. Middelb. school v. meisjes, Prinsengracht 801 .	70	63	61	57	61
Nieuwe Middelb. school voor meisjes (Lyceum) .	90	103	109	88	93
R. K. Hoogere Burgerschool met 5-jar. cursus . .	162	169	167	182	189
" " " " " 5-jar. " v. meisjes.	—	26	49	74	88
Christelijke Hoogere Burgerschool.	149	190	210	245	270

135. Bevolking der scholen voor vakonderwijs.

Fréquentation des établissements d'enseignement professionnel.

A. = Administration militaire. Ch. = Cours d'horticulture. C. = Enseignement commercial. D. = Ecole de dessin. Ma. = Ecole pour machinistes. Men. = Ecole de ménage. Mil = Ecole militaire. Mm. = Instruction marine militaire. N. = Ecole navale.

P. = Ecole professionnelle. Pf. = Ecole professionnelle pour jeunes filles. S. = Ecole des oeuvres sociales. Sf. = Ecole pour sages-femmes.

G. V.; M. I. O.

	1913	1914	1915	1916	1917
Scholen van de Gemeente *Ecoles municipales*					
Handelsschool C.	292	228	226	230	244
Werk- en Leerscholen Pf.	168	156	276	322	318
Totaal *Totaux*	460	384	502	552	562
Scholen van het Rijk *Ecoles de l'Etat*					
School v. Kunstnijverh. P.	44	54	46	48	51
Oefensch. Normaalsch. v. Teekenonderwijzers D.	19	25	10	4	—
Rijks Kweekschool voor Vroedvrouwen Sf.	27	25	24	26	30
Opleiding Electromonteurs Mil.	28	32	39	57	75
Totaal *Totaux*	118	136	119	135	156
Bijzondere scholen *Ecoles privées*					
Handelsschool Hofland C.	90	88	89	102	105
Voortgezet Handelsonderwijs C. [1])	559	398	573	761	627
Avondscholen vereen. „Handelsonderwijs" C.	1163[4])	1332	1781	1920	2193
Handelsschool 3-j. cursus der Alg. Winkeliersver. C.	136	135	162	167	163
Handelsavondschool voor Meisjes van de afdeeling Amsterdam van den R.K. Vrouwenbond	—	—	—	180	207
Avondteekenschool voor Handwerklieden D. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	465	445	500	487	541
Avond-ambachtsschool P. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	299	401	412	448	451
Winteravond-vakteekenschool D. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	1002	936	1015	1016	1005
Industrieschool P. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	219	249	197	219	222
1e Ambachtsschool P. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	147	153	164	145	138
2e Ambachtsschool P. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	321	351	368	365	347
3e Ambachtsschool P. (Maatschappij voor den Werkenden Stand)	322	427	506	504	498
Electro-technische ambachtsschool P.	127	154	202	240	253
Avond-ambachtsschool „Concordia inter nos" P.	375	338	328	328	259
Cursus Behangerspatroonsvereeniging: „Samenwerking" P.	60	42	55	59	62
Snijcursus voor Kleermakers en Naaisters P.	47	36	29	51	62
Cursus Ned. Kappers-patroonsvereeniging P.	95	58	61	58	52

[1]) Aantal inschrijvingen, waaronder voor meer dan één cursus.

Zie volgende pag. *Voir page suivante.*

Vervolg. *(Suite).*

	1913	1914	1915	1916	1917
Vakschool Afd. Amsterdam van den Nederlandschen Barbiers- en Kappersbond P.	—	—	70	73	82
Vakschool voor Kleermakers P.	32	47	36	43	52
Vakschool voor Schoenmakers P.	26	25	32	32	30
Vakschool voor vrouwen en kinderkleeding Pf.	60	65	69	81	89
Industrieschool voor vrouwelijke jeugd Pf.	212	222	216	238	236
Quellinusschool D.	54	56	63	64	70
Teekenschool voor Kunstambachten D.	319	304	321	362	241
Teekenschool R. K. Volksbond D.	116	118	114	151	102
Teekenschool „De Eenheid" D.	183	181	182	186	186
Teekenschool St. Jozephs-gez. vereen. D.	221	227	266	246	260
Teekenschool Patrimonium D.	299	251	305	359	365
Dagteeken- en Kunstambachtssch. v. meisjes D. P.	135	133	135	140	136
Teekenschool van de Patronaatscommissie van de parochie van de H. Anna D.	50	50	50	48	49
School voor maatschappelijk werk S.	38	35	38	68	78
Diaconessenschool P.	37	22	25	36	32
School voor asp. krankzinnigenverpleging P.	5	5	9	9	— [1])
Middelbaar Technische School „Amsterdam" P.	397	390	376	368	340
Amsterdamsche Huishoudschool Men.	439 *)	429 *)	294 *)	429 *)	440 *)
Nieuwe Huishoudschool Men.	581 *)	600 *)	455 *)	392 *)	606 *)
Cursussen Tuinbouw Ch.	38	48	41	35	41
Zeevaartschool Zeemanshuis N.	154 [2])	190 [2])	196 [2])	210 [2])	233 [2])
Kweekschool voor de Zeevaart N.	200 [3])	243 [3])	252 [3])	284 [3])	299 [3])
Matrozeninstituut a. b. „Pollux" N.	30	30	20	30	30
School voor Suikerindustrie P.	—	117	95	97	103
Totaal *Totaux*	9081	9331	10102	11031	11285
Algemeen totaal *Totaux généraux*	9659	9851	10723	11718	12003

[1]) 1 November 1917 opgeheven.
[2]) Over het geheele jaar.
[3]) Leerlingen die herhalingsonderwijs ontvingen medegeteld.
*) Volledige opleiding en enkele cursussen.

136. Bevolking der openbare inrichtingen voor hooger onderwijs.
G. V.; S. Sch. *Fréquentation des établissements municipaux d'enseignement supérieur.*

Jaar *Année*	Gymnasium *Ecole latine*		Universiteit [1]) *Université*		Totaal *Totaux*	
	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*	M. *H.*	V. *F.*
1913	196	120	950	212	1146	332
1914	212	131	758	259	970	390
1915	200	129	879	299	1079	428
1916	204	142	936	333	1140	475
1917	190	140	994	384	1184	524

[1]) Studenten en toehoorders.

137. Bevolking van eenige niet-gemeentelijke inrichtingen van hooger en ander onderwijs.

Fréquentation de quelques établissements non municipaux d'enseignement supérieur et spécial.

A. = Ecole pour aveugles. AA. = Académie d'art. Ar. = Architecture. C. d. S. = Cours du soir.
D. = Ecole de dessin. Dr. = Ecole d'art dramatique. G. = Ecole latine. M. = Ecole de musique.
S. = Ecole pour sourdauds. Sém. = Séminaire. S. M. = Ecole pour sourds-muets.
T. = Ecole pour enfants mentalement arriérés. Th. = Ecole de théâtre.
G. V. U. = Université. U. P. = Université populaire.

	1913	1914	1915	1916	1917
Hooger onderwijs. *Enseignement supérieur.*					
Gereformeerd Gymnasium G.	115	118	138	146	155
Roomsch-Kath. Gymnasium G.	105	97	108	116	110
Vrije Universiteit U.	158	156	148	154	174
Evang. Luthersch Seminarium Sém.	5	2	2	3	1
Herst. Evang. Luth. Seminarium Sém.	1	2 [2]	—	—	—
Doopsgezind Seminarium Sém.	23	17	16	15	13
Ned. Israëlietisch Seminarium Sém.	40	43	41	39	39
Port. Israëlietisch Seminarium Sém.	10	7	13	12	8
Kunstonderwijs. *Enseignement d'art.*					
Rijks Akademie van Beeldende Kunsten AA.	82	69	75	90	82
Teekenschool „Hendrick de Keijser" D.	83	118	66	136	115
Tooneelschool Th.	17	12	9	12	10
Conservatorium Maatschappij van Toonkunst M.	91	100	89	104	106
Muziekschool Maatschappij van Toonkunst M.	348	426	403	484	529
Vereeniging voor vocale en dramatische kunst Dr.	40	15	30	28	34
Bouwkunstonderricht „Architectura et Amicitia" Ar.	72	50	41	39	49
Onderwijs van bijzonderen aard en overige instellingen. *Enseignement spécial et institutions diverses.*					
Instituut tot onderwijs voor blinden A.	72	79	77	71	82
School voor doofstommen SM.	54	61	70	75	78
Scholen voor spraakgebrekkigen en achterlijken T. [1]	396	459	551	566	594
Christelijke school voor zwakzinnigen T.	54	60	59	61	62
School voor slechthoorenden S.	—	12	36	60	72
Cursussen „Ons Huis b. d. Muiderpoort" C. d. S.	400	313	337	339	?
Volksuniversiteit U. P.	—	3153	2088	1703	2561

[1] Sedert 1910 genaamd „Scholen voor buitengewoon onderwijs".
[2] Juni 1915 overgeplaatst naar Utrecht.

138. Aantal leerlingen op de scholen te Amsterdam op 1 (15) Januari.

Nombre des élèves aux écoles à Amsterdam.

Aard der inrichtingen *Nature des établissements*	1913	1914	1915	1916	1917
Openbaar onderwijs *Enseignement public*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	4180	4733	5201	5851	6724
Lager onderwijs *Enseignement primaire* [1])	62526	62444	63430	63017	62855
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	4835	4726	5260	4854	4340
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales*	497	431	389	421	404
Middelbaar onderwijs der gemeente *Enseign. secondaire de la municipalité*	2342	2394	2583	2826	2974
„ „ van den staat „ „ „ *l'Etat*	118	136	119	135	156
Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	1478	1360	1507	1615	1708
Kunst „ „ *des arts*	82	69	75	90	82
Totaal *Totaux*	76058	76293	78564	78809	79243
Bijzonder onderwijs *Enseignement privé*					
a Gesubsidieerd door de Gemeente *Subventionné par la municipalité*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	3016	3051	3212	3220	3369
Herhalingsonderwijs *Cours compl. et de répétition*	181	196	170	174	127
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [2])	419	442	425	415	346
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	7663	7792	8845	9614	9622
Kunst „ „ *d'art*	180	162	139	155	165
Onderwijs van bijzonderen aard en overige instellingen *Enseignement spécial et institutions diverses*	904	4058	3141	2804	3449
Totaal *Totaux*	12363	15701	15932	16282	17078
b Niet door de gemeente gesubsidieerd *Non subventionné par la municipalité*					
Voorbereidende scholen *Ecoles enfantines*	1066	757	761	596	579
Lager onderwijs *Enseignement primaire*	25674	2607	26855	26815	26806
Herhalings „ *Cours compl. et de répétition*	—	—	54	42	58
Opleiding van onderwijzers *Ecoles normales* [3])	840	876	889	755	819
Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	1961	2149	1922	2128	2441
Hooger „ „ *supérieur*	457	442	466	485	500
Kunst „ „ *d'art*	471	559	499	648	678
Onderwijs van bijzonderen aard. *Enseignement spécial*	72	79	77	71	82
Totaal *Totaux*	30541	30932	31523	31540	31963
Algemeen totaal *Totaux généraux*	**118862**	**122926**	**126019**	**126731**	**128284**

[1]) Werk- en Leerscholen inbegrepen. [2]) Vormscholen bewaarschool onderwijzeressen. [3]) Zonder normaallessen van bijzondere personen.

§ 4. Resultaten van het onderwijs. *Résultats de l'enseignement.*

139. Aantal malen, dat de leerlingen, die de scholen voor gewoon lager onderwijs in de jaren 1915, 1916 en 1917 verlieten [1]), in hun geheelen schooltijd zijn blijven zitten, in verband met het aantal klassen, dat zij geheel doorliepen.

Nombre des fois que les élèves qui quittaient les écoles municipales primaires dans les années 1915, 1916 et 1917 [1]) *ont doublé la classe pendant leur temps scolaire en rapport avec le nombre des classes qu'ils ont parcourues.*

S. M. A. O.

Aantal doorloopen klassen *Nombre des classes parcourues*	Aantal malen blijven zitten *Nombre des fois*: 0 maal *0 fois*	1 maal *1 fois*	2 maal *2 fois*	3 of meerm. *3 fois ou plus*	Totaal aantal vertrokken leerlingen *Nombre total des élèves partis*	Aantal malen blijven zitten *Nombre des fois*: 0 maal *0 fois*	1 maal *1 fois*	2 maal *2 fois*	3 of meerm. *3 fois ou plus*	Totaal aantal vertrokken leerlingen *Nombre total des élèves partis*
	Absoluut *Chiffres absolus*					Het totaal aantal vertrokken leerlingen gesteld = 100. *Le nombre total des élèves partis = 100*				
	a. Scholen met jaarcursus					*Ecoles avec cours annuel*				
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
2	—	—	—	1	1	—	—	—	100	100
3	—	3	6	29	38	—	7.9	15.8	76.3	100
4	1	10	45	158	214	0.5	4.7	21.0	73.8	100
5	6	74	231	168	479	1.3	15.4	48.2	35.1	100
6	867	686	315	74	1942	44.7	35.3	16.2	3.8	100
Totaal. . .	874	773	597	430	2674	32.7	28.9	22.3	16.1	100

b. Scholen met halfjaarcursus. *Ecoles avec cours semestriel.*

Aantal doorloopen klassen	0 maal *0 fois*	1 of 2 maal *1 ou 2 fois*	3 of 4 maal *3 ou 4 fois*	5 of meerm. *5 fois ou plus*	Totaal aantal vertrokken leerlingen *Nombre total des élèves partis*	0 maal *0 fois*	1 of 2 maal *1 ou 2 fois*	3 of 4 maal *3 ou 4 fois*	5 of meerm. *5 fois ou plus*	Totaal aantal vertrokken leerlingen *Nombre total des élèves partis*
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	1	3	4	—	—	25.0	75.0	100
5	—	—	—	10	10	—	—	—	100	100
6	—	1	3	39	43	—	2.3	7.0	90.7	100
7	—	2	13	88	103	—	1.9	12.6	85.5	100
8	1	4	56	150	211	0.5	1.9	26.5	71.1	100
9	1	18	130	219	368	0.3	4.9	35.3	59.5	100
10	3	72	376	167	618	0.5	11.7	60.8	27.0	100
11	8	142	412	80	642	1.2	22.1	64.2	12.5	100
12	2644	2281	728	99	5752	46.0	39.6	12.7	1.7	100
Totaal. . .	2657	2520	1719	855	7751	34.3	32.5	22.2	11.0	100

[1]) Uitsluitend leerlingen, die gedurende hun geheelen schooltijd een of meer openbare scholen voor Gewoon Lager Onderwijs in deze gemeente bezochten en omtrent wie betrouwbare gegevens te verkrijgen waren.
Ce tableau ne comprend que les élèves qui ont visité une école municipale primaire pendant tout leur temps scolaire et sur lesquels on a pu obtenir des données véridiques.

140. Leerlingen, die in de jaren 1915, 1916 en 1917 de scholen voor gewoon lager onderwijs verlieten [1]), naar den leeftijd en het aantal klassen, dat zij geheel doorloopen hadden.

Les élèves qui quittaient les écoles municipales primaires dans les années 1915, 1916 et 1917 [1]) d'après l'âge et d'après les classes qu'ils ont parcourues.

S. M. A. O.

Aantal doorloopen klassen / *Nombre des classes parcourues*	Leeftijd *Age* 12—12½ jaar *ans*	12½—13 jaar *ans*	13—13½ jaar *ans*	13½—14 jaar *ans*	14—14½ jaar *ans*	14½—15 jaar *ans*	15 jaar en ouder *15 ans et plus*	Totaal aantal vertrakken leerlingen / *Nombre total des élèves partis*	Leeftijd *Age* 12—12½ jaar *ans*	12½—13 jaar *ans*	13—13½ jaar *ans*	13½—14 jaar *ans*	14—14½ jaar *ans*	14½—15 jaar *ans*	15 jaar en ouder *15 ans et plus*	Totaal aantal vertrokken leerlingen / *Nombre total des élèves partis*
	Absoluut *Chiffres absolus*								Het totaal aantal vertrokken leerlingen gesteld = 100 *Le nombre total des élèves partis = 100*							
	a. Scholen met jaarcursus								*a. Ecoles avec cours annuel*							
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	0.3	—	—	—	0.03
3	—	1	29	5	2	1	—	38	—	0.4	2.6	1.5	0.8	1.9	—	1.4
4	—	3	159	31	18	3	—	214	—	1.1	14.2	9.5	7.2	5.7	—	8.0
5	2	8	314	89	51	13	2	479	0.3	3.0	28.1	27.2	20.6	24.5	11.8	17.9
6	640	258	615	201	177	36	15	1942	99.7	95.5	55.1	61.5	71.4	67.9	88.2	72.67
Totaal...	642	270	1117	327	248	53	17	2674	100	100	100	100	100	100	100	100
	b. Scholen met halfjaarcursus								*b. Ecoles avec cours semestriel*							
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	4	—	—	—	—	4	—	—	0.15	—	—	—	—	0.05
5	—	—	8	1	1	—	—	10	—	—	0.3	0.1	0.2	—	—	0.15
6	—	2	31	9	—	—	1	43	—	0.1	1.15	1.0	—	—	2.4	0.6
7	—	1	82	17	2	1	—	103	—	0.1	3.0	2.1	0.5	0.8	—	1.3
8	—	2	172	25	9	3	—	211	—	0.1	6.4	3.1	2.2	2.5	—	2.7
9	—	9	283	46	23	5	2	368	—	0.6	10.5	5.6	5.6	4.1	4.9	4.7
10	—	6	458	98	50	6	—	618	—	0.4	16.9	12.0	12.2	4.9	—	8.0
11	2	9	463	94	55	15	4	642	0.1	0.6	17.1	11.5	13.4	12.3	9.8	8.3
12	2137	1488	1202	529	270	92	34	5752	99.9	98.1	44.5	64.6	65.9	75.4	82.9	74.2
Totaal...	2139	1517	2703	819	410	122	41	7751	100	100	100	100	100	100	100	100

[1]) Zie noot vorige pag. *Voir la note à la page précédente.*

B. R. V.

141. Kosten 1) van het voorbereidend onderwijs.

Frais 1) des écoles enfantines.

Jaar *Année*	Openbaar onderwijs. *Enseignement municipal.* Jaarwedden, pensioenen, enz. *Salaires, pensions de retraite, etc.*	Verbouw, onderhoud, verlichting, verwarming, schoonhouden der gebouwen *Reconstruction, entretien, éclairage, chauffage et nettoiement des immeubles*	Leermiddelen en schoolmeubelen *Matériel de l'enseignement et mobilier*	Rente van leeninggeld, besteed voor scholenbouw, en van in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction d'écoles et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggeld, besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Overige uitgaven *Autres dépenses*	Totaal der uitgaven *Totaux des dépenses*	Ont-vangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets* Absoluut *Chiffres Absolus*	Zuivere kosten *Frais nets* Per hoofd der bevolking *Par habitant*	Subsidies aan het bijzonder voorbereidend onderwijs *Subventions à des écoles enfantines privées 2)*	Totale kosten van het voorbereidend onderwijs *Frais totaux des écoles enfantines*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1910	24,553.11^{5}	23,111.90	8,037.06	11,326.44^{5}	2,375.92	1,685.36	71,089.80	1,208.99	69,880.81	0.12	20,226.25	90,107.06
1911	44,609.42^{5}	23,914.40	24,746.55	20,335.88^{5}	2,481.04	2,505.46	118,592.76	2,102.87	116,489.89	0.20	22,913.75	139,403.64
1912	79,617.33^{5}	26,062.11^{5}	13,689.81	30,536.73	3,707.85	1,843.07^{5}	155,456.91^{5}	3,866.54	151,590.37^{5}	0.26	48,594.72	200,185.09^{5}
1913	94,506.37^{5}	81,947.07	10,697.37^{5}	32,919.18^{5}	6,740.20^{5}	1,132.82^{5}	227,943.03^{5}	4,953.92	222,989.11^{5}	0.38	54,418.40^{5}	277,407.52
1914	107,966.60^{5}	30,062.03	20,695.48^{5}	49,161.42^{5}	11,252.34^{5}	638.21	219,776.10	5,484.31	214,291.79	0,36	68,651.84	282,943.63
1915	121,710.57	40,842.25	21,987.94^{5}	61,510.73	11,388.83^{5}	1,265.29	258,705.62	5,606.33^{5}	253,099.28^{5}	0,41	67,178.27	320,277.55^{5}
1916	146,114.27	58,779.40^{5}	24,772.79^{5}	62,257.37	13,253.79^{5}	556.75	305,735.38^{5}	7,494.12	298,241.26^{5}	0,48	69,530.69^{5}	367,771·96
1917 3)	173,850.43^{5}	69,160.36^{5}	20,188.17^{5}	77,085.69	22,416.13^{5}	1,037.91^{5}	363,738.71^{5}	10,117.95	353,620.76^{5}	0,56	78,747.73^{5}	432,368.50

1) In deze en de volgende tabellen betreffende de kosten van het onderwijs zijn bedragen, die eerst na afloop van het dienstjaar, waarop ze betrekking hebben, zijn uitgegeven en ontvangen, toch op dat dienstjaar gevoegd. De kosten zijn berekend met inbegrip van pensioenen, wachtgelden, enz. en rente en aflossing van geldleeningen bestemd voor scholenbouw.

Dans ce tableau-ci et les suivants concernant les frais de l'enseignement ces frais comprennent les pensions, les traitements de disponibilité et les intérêts et l'amortissement des emprunts destinés à la construction d'écoles.

2) Inclusief subsidie aan vormscholen voor onderwijzeressen aan bewaarscholen. *Subventions aux écoles normales pour institutrices d'écoles enfantines y comprises.*

3) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

142. Kosten va

Frais de

a. Uitgaven vo

R. V.

Dépenses de

Jaar *Année*	Jaarwedden, pensioenen, wachtgelden, vergoedingen voor gemis aan vrije woning voor het onderwijzend personeel *Salaires, pensions de retraite, traitements de disponibilité et suppléments aux loyers du personnel enseignant*	Onderhoud, verlichting, verwarming en schoonhouden der gebouwen [1]) *Entretien, éclairage, chauffage, et nettoiement des immeubles*	Leermiddelen, schoolmeubelen en schoolbibliotheken *Matériel d'enseignement, mobilier et bibliothèques scolaires*	Kweekschool voor onderwijzers *Ecole normale d'instituteurs et d'institutrices*	Herhalingsonderwijs en cursussen in vreemde talen *Cours complémentaires et cours du soir de langues étrangères*	Werk- en Leerschool *Ecole professionnelle ménagère*	Hygiënisch en geneeskundig schooltoezicht, favusbehandeling en schoolbaden [2])
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	3,143,173.—	359,006.44[5]	160,780.91	89,200.98	133,519.26	30,101.91[5] [1])	37,3
1912	3,401,559.47	405,133.11	183,920.86	92,842.39[5]	137,295.71[5]	19,260.10	38,3
1913	3,699,178.38[5]	382,554.87	233,359.29[5] [3])	95,352.58	144,574.81	22,313.45	40,6
1914	3,783,781.97[5]	401,098.75[5]	191,401.81	95,225.34	147,140.08[5]	24,172.08	42,7
1915[4])	3,838,320.42	410,425.22	182,674.26	96,050.42[5]	156,042.02	36,539.—	46,2
1916[4])	3,799,022.35[5]	481,098.17[5]	224,063.43	95,101.96[5]	157,179.11	51,093.35	50,6
1917[4])	4,296,710.21[5]	563,749.84	196,200.86[5]	103,661.69	162,720.02	58,122.40	53,1

[1]) Incl. verbouw of bijbouw uit gewone middelen. *Y compris les frais de reconstruction défrayées des moyens or*
[2]) Van 1913 af incl. kosten van het speciaal gymnastiekonderwijs.
Depuis 1913 y compris les frais de la gymnastique orthopédique.
[3]) Incl. meubileering der 2de Werk- en Leerschool. *Y compris le mobilier de la 2me Ecole professionnelle m*

b. Ontvangsten en zuivere kosten.

Jaar *Année*	Ontvangsten ter zake van het openbaar lager onderwijs *Recettes de l'enseignement primaire municipal*				
	Schoolgelden *Rétributions scolaires*	Rente van kapitalen *Intérêts de capitaux*	Bijdragen van het Rijk *Subventions de l'Etat*	Ontvangsten voor het in gebruik afstaan van scholen *Recettes pour des écoles mises à la disposition de particuliers*	Diverse *Recettes di*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	442,705.32	2,839.27	1,315,178.81	23,245.50	4,886.17
1912	450,589.13[5]	2,364.97	1,337,297.97[5]	29,974.62[5]	5,335.14
1913	457,247.79[5]	2,545.78	1,361,140.87	24,649.58[5]	3,844.61
1914	449,189.55[5]	2,665.11[5]	1,412,670.04	26,106.54[5]	4,998.91
1915 [1])	440,259.45[5]	2,906.51	1,444,889.75[5]	30,755.—[5]	5,049.90
1916 [1])	479,644.02[5]	2,923.23[5]	1,441,095.78[5]	21,500.50	5,736.36
1917 [1])	497,376.22[5]	4,688.69	1,609,637.64	48,572.18	2,930.0

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

ONDERWIJS.

primaire.

aar onderwijs.

municipal.

Cours de l'articulation de la parole	Schoolvoeding en -kleeding *Distribution d'aliments et de vêtements aux élèves*	Belooningen en eereblijken *Distribution de prix*	Rente van leeninggelden besteed voor scholenbouw en in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggelden, besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Diverse uitgaven *Dépenses diverses*	Totaal *Totaux*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
74.71^5	28,378.74^5	13,001.44^5	415,593.38	157,347,52	32,328.34^5	4,605,384.95^5
63,49	27,633.96	13,410.23^5	412,557.09^5	158,744.01^5	31,287.98	4,927,249,47^5
37.59	27,460.23^5	11,559.88	413,700.28	164,071.19^5	40,289.30^5	5,280,369.14
51.56	25,631.75^5	12,190.54	449,779.02^5	172,608.64^5	39,202.44	5,389,704.03
28.55	25,604.12	12,609.98	463,845.65^5	175,983.18	37,259.21^5	5,486,309.16
86.35^5	35,228.43^5 5)	12,444.93	457,597.08^5	182,792.11^5	41,385.31^5	5,592,467.91^5
71.04^5	124,762.72^5 6)	12,997.35^5	482,323.17	202,009.36	39,092.31	6,305,774.25

oorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

ovember 1916 werd de kindervoeding gemeentelijk.

Depuis novembre 1916 la distribution d'aliments aux élèves des écoles primaires est continuée par la commune.

nclusief bouwkosten voor een keuken *f* 33.000.

Y compris les frais de construction d'une cuisine fl 33.000.—

Recettes et frais nets.

Totaal *Totaux*	Zuivere kosten van het openbaar lager onderwijs *Frais nets de l'enseignement primaire municipal* — Absoluut *Chiffres absolus*	Zuivere kosten van het openbaar lager onderwijs *Frais nets de l'enseignement primaire municipal* — Per hoofd der bevolking *Par habitant*	Uitgaven voor het bijzonder lager onderwijs *Dépenses pour l'enseignement primaire privé*	Totale kosten van het lager onderwijs *Frais totaux de l'enseignement primaire*
f	*f*	*f*	*f*	*f*
88,855,07	2,816,529.88^5	4.88	39,863.34^5	2,856,393.23
325,561,83^5	3,101,687.64	5.31	50,832.91	3,152,520.55
352,963.42	3,427,405.72	5.79	56,207.47^5	3,483,613.19^5
395,630.16^5	3,494,073.86^5	5.80	64,992.19^5	3,559,066.06
923,860.62^5	3,562,448.53^5	5.81	84,056.38^5	3,646,504.92
950,899.90^5	3,641,568.01	5.85	86,505.09^5	3,728,073.10^5
163,204.76^5	4,142,569.48^5	6.53	101,479.67^5	4,244,049.16

143. Kosten van het middelbaar onderwijs.

Frais de l'enseignement secondaire.

Jaar *Année*	Openbaar onderwijs. *Enseignement municipal.* Tractementen, pensioenen, leermiddelen, onderhoud en andere onkosten *Salaires, pensions de retraite, matériel d'enseignement, entretien et autres frais*	Rente van leeninggeld, besteed voor scholenbouw, en van in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour la construction et du terrain des écoles*	Aflossing van leeninggeld besteed voor scholenbouw *Amortissement de capitaux pour la construction d'écoles*	Totaal der uitgaven *Totaux des dépenses*	Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets* Absoluut *Chiffres absolus*	Zuivere kosten *Frais nets* Per hoofd der bevolking *Par habitant*	Uitgaven voor het bijzonder middelbaar onderwijs *Dépenses pour l'enseignement secondaire privé* [1])	Totale kosten van het middelbaar onderwijs *Frais totaux de l'enseignement secondaire*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	637,658.44	45,741.71	23,287,35	706,687.50	188,015.09	518,672.41	0.90	197,334.33^{5}	716,006.74^{5}
1912	646,497.27^{5}	45,263.22	23,524.14	715,284.63^{5}	187,885.96^{5}	527,398,67	0.90	216,408,76	743,807.43
1913	649,861.27	44,428.88	23,815.63	718,105.78	186,264.93	531,840.85	0.90	246,992.81	778.833.66
1914	644,094.41	43,576.12	24,174.65^{5}	711,845.18^{5}	187,941.55	523,903.63^{5}	0.87	286,396.43	810,300.06^{5}
1915	645,056.02	42,711.96^{5}	24,458.53^{5}	712,226.52	182,163.91	530,062.61	0.86	296,476,48^{5}	826,539.09^{5}
1916	686,865.02^{5}	41,852.09	24,689.37	753,406.67^{5}	189,044.98^{5}	564,361.79	0,91	316,987.39^{5}	881,349.18^{5}
1917 [2])	786,794.60	42,291.69^{5}	24,677.41	853,763.70^{5}	202,219.51^{5}	651,544.19	1,03	304,470.07^{5}	956,014.26^{5}

[1]) Inclusief rente en aflossing voor leeninggeld besteed aan den bouw van ambachtsscholen.
Y compris intérêts et amortissement de capitaux pour la construction d'écoles professionnelles.

[2]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

144. Kosten van het hooger onderwijs.

Frais de l'enseignement supérieur.

a. Uitgaven voor het openbaar hooger onderwijs.

R. V. *Dépenses pour l'enseignement supérieur municipal.*

ıar *ınée*	Universiteit *Université*	Gymnasium *Ecole latine*	Pensioenen, toelagen, enz. van het personeel dier beide inrichtingen *Pensions de retraite, gratifications etc. pour le personnel*	Rente van leeninggelden, besteed voor onderwijsgebouwen, en van den in gebruik zijnden gemeentegrond *Intérêts des capitaux pour la construction d'édifices scolaires et du terrain municipal*	Aflossing van leeninggelden, besteed voor den bouw van onderwijsgebouwen *Amortissement des capitaux pour la construction d'édifices scolaires*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
11	533,527.74^{5}	90,916.52	56,641.21	81,559.—	16,957.72	779,800.19^{5}
2	553,479.81	106,581.41	51,182.18^{5}	82,779.57	17,234.07^{5}	811,257.05
3	617,457.29^{5}	99,169,42^{5}	49,276.51	82,786.37^{5}	17,551.69	866,241.29^{5}
4	643,807.80	93,781.84	55,263.17	93,445.66^{5}	22,081.80^{5}	908,380.28
5	640,071.91	95,331.02	49,145.65	92,437.65	22,415.82	899,402.05
6	670,262.88	99,242,31	44,456.60	95,067.20	23,074.53^{5}	932,103,52^{5}
7 [1])	746,010.68^{5}	108,085.23	39,345.25	103,030.70^{5}	24,772.64	1,021,244.51

b. Ontvangsten en zuivere kosten.

Recettes et frais nets.

ar *née*	Ontvangsten ter zake van het openb. hooger onderwijs *Recettes de l'enseignement supérieur municipal*				Zuivere kosten van het openb. hooger onderwijs *Frais nets de l'enseignement supérieur municipal*		Uitgaven voor het bijzonder hooger onderwijs *Dépenses pour l'enseignem. supérieur privé*	Totale kosten van het hooger onderwijs *Frais totaux de l'enseignement supérieur*
	Schoolgelden *Rétributions scolaires*	Rijks- en Provinciale bijdragen *Subventions de l'Etat et de la province*	Diversen (incl. rente v. kapitalen) *Divers (y compris intérêts de capitaux)*	Totaal *Totaux*	Absoluut *Chiffres absolus*	Per hoofd der bevolking *Par habitant*		
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1	207,445.47	13,000	2,340.75^{5}	222.786.22^{5}	557,013.97	0.96	12,163.97^{5}	569,177.94^{5}
2	216,726.23	13,000	2,810.13	232,536.36	578,720.69	0.99	12,165.44	590,886.13
3	230,678.19	13,000	3,565.24	247,243.43	618,998.86^{5}	1.05	12,162.83	631,161.69^{5}
4	180,188.08	13,000	4,971.59^{5}	198,159.67^{5}	710,220.60^{5}	1.18	12,163.98	722,384.58^{5}
5	206,308.17	13,000	5,467.00^{5}	224,775.17^{5}	674,626.87^{5}	1.10	12,163.95	686,790.82^{5}
6	232,743.19	13,000	6,035.02	251,778.21	680,325.31^{5}	1.09	12,164.09	692,489.40^{5}
7[1])	244,415.81	13,000	8,278.97^{5}	265,694,78^{5}	755.549.72^{5}	1.19	14,664.09	770,213.81^{5}

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

145. Totale kosten van het onderwijs.

E. B. *Frais totaux de l'enseignement.*

Jaar *Anneé*	Voorbereidend onderwijs *Ecoles enfantines*	Lager onderwijs *Enseignement primaire*	Middelbaar onderwijs *Enseignement secondaire*	Hooger onderwijs *Enseignement supérieur*	Totaal *Totaux*
		Absoluut.	*Chiffres absolus.*		
1911	*f* 139,403.64	*f* 2,856,393.23	*f* 716,006.74^{5}	*f* 569,177.94^{5}	*f* 4,280,981.56
1912	200,185.09^{5}	3,152,520.55	743,807.43	590,886.18	4,687,399.20^{5}
1913	277,407.52	3,483,613.19^{5}	778,833.66	631,161.69^{5}	5,171,016.07
1914	282,943.63	3,559,066.06	810,300.06^{5}	722,384.58^{5}	5,374,694.34
1915	320,277.55^{5}	3,646,504.92	826,539.09^{5}	686,790.82^{5}	5,480,112.39^{5}
1916 [1]	367,771.96	3,728,073.10^{5}	881,349.18^{5}	692,489.40^{5}	5,669,683.65^{5}
1917 [1]	432,368.50	4,244,049.16	956,014.26^{5}	770,213.81^{5}	6,402,645.74
		Per hoofd der bevolking.	*Par habitant.*		
1911	*f* 0.24	*f* 4.95	*f* 1.24	*f* 0.99	*f* 7.42
1912	0.34	5.39	1.27	1.01	8.01
1913	0.47	5.89	1.32	1.07	8.75
1914	0.47	5.91	1.35	1.20	8.93
1915	0.52	5.95	1.35	1.12	8.94
1916 [1]	0.59	5.99	1.42	1.11	9.11
1917 [1]	0.68	6.69	1.51	1.21	10.09

[1]) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

…, DOOR VERSCHILLENDE SCHOLEN ONTVANGEN VAN RIJK, PROVINCIE EN GEMEENTE.

Subventions accordées à des écoles diverses privées par l'état, la province et la municipalité.

R.V.; G.V.; M.I.O.

a Subsidie van het Rijk. *Subvention de l'Etat.* *b* Subsidie van de Provincie. *Subvention de la Province.* *c* Subsidie van de Gemeente. *Subvention de la Municipalité.*

JAAR *Année*		Ambachtsscholen *Ecoles professionnelles*		Teekenscholen *Ecoles de dessin*		Technisch onderwijs *Ecoles d'enseignement technique*		Zeevaartkundig onderwijs *Ecoles de navigation*		Handelsonderwijs *Ecoles de commerce*		Kunstonderwijs *Enseignement des arts*	
		Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*
			f		*f*		*f*		*f*		*f*		*f*
1913	*a*	3	51.063,81	11	52.565.—	2	41.000.—	2	7.000.—	5	23.900.—	1	3.300.—
	b	2	6.220.—	11	18.975.—	2	21.330.—	2	1.300.—	5	4.857.—	3	2.950.—
	c	4	111.356,89^5	11	62.010.—	2	40.500.—	2	3.350.—	6	23.869.—	3	6.900.—
1914	*a*	3	60.216.—	11	63.000.—	2	40.500.—	2	7.600.—	5	26.500.—	1	3.300.—
	b	3	15.820.—	11	19.500.—	2	7.000.—	2	1.300.—	5	5.335.—	3	2.950.—
	c	4	121.556,06	11	64.509,75	2	21.280.—	2	3.350.—	6	22.471.—	3	6.900.—
1915	*a*	4	64.788.—	11	65.895,59^5	2	41.500.—	2	7.600.—	5	25.805.—	1	3.300.—
	b	4	17.035.—	11	20.500.—	2	8.000.—	2	1.300.—	5	6.050.—	3	2.950.—
	c	4	117.815,26	11	65.794,55	2	27.200.—	2	4.050.—	6	22.765.—	3	6.900.—
1916	*a*	4	68.116,—	11	65.320,65^5	2	41.500.—	2	11.000.—	5	27.305.—	1	3.300.—
	b	4	17.141,40	11	20.380.—	2	8.000.—	2	3.375.—	5	6.350.—	3	2.950.—
	c	4	113.688,71	11	68.305,67	2	27.200.—	2	9.500.—	6	23.765.—	3	6.900.—
1917	*a*	4	77.600.—	11	72.345,86^5	2	47.500.—	2	18.800.—	5	32.105.—	1	3.300.—
	b	4	17.341,40	11	20.950.—	2	10.000.—	2	3.375.—	5	7.400.—	3	2.950.—
	c	4	130.112,35^5	11	74.566,12^5	2	38.004,58	2	10.067.—	6	30.943.—	3	6.950.—

Zie volgende pag. *Voir page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

JAAR *Année*		Industrieschool voor vrouwelijke jeugd *Ecole professionnelle pour jeunes filles*		Avondcursussen *Cours du soir*		Scholen voor spraakgebrekkigen doofstommen, enz. *Ecoles pour enfants arriérés, sourds-muets etc.*		Scholen voor speciale vakken *Ecoles pour professions spéciales*		Voorbereidende en vormscholen *Ecoles enfantines et écoles préparatoires pour les institutrices de celles-là*		Totaal *Totaux*	
		Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*	Aantal *Nombre*	Subsidies *Subventions*
			f		*f*		*f*		*f*		*f*		*f*
1913	*a*	1	7.465.—	—	—	6	43.579,08	7	11.995.—	—	—	38	241.867,89
	b	1	2.879.—	—	—	1	1.000.—	7	3.660.—	1	1.000.—	35	64.171.—
	c	1	8.636.—	2	1.900.—	6	40.500.—	8	10.640.—	18	54.418,40⁵	63	364.080,30
1914	*a*	1	7.465.—	—	—	6	49.492.80	7	12.495.—	—	—	40	270.568,80
	b	1	2.879.—	—	—	1	1.000.—	7	4.060.—	1	1.000.—	36	60.844.—
	c	1	8.636.—	2	2.300.—	7	48.600.—	8	11.740.—	18	68.651,84	64	379.994,65
1915	*a*	1	7.465.—	—	—	7	53.081,20	7	14.570.—	—	—	40	284.004,79⁵
	b	1	2.879.—	—	—	2	2.300.—	7	4.810.—	1	1.000.—	38	66.824.—
	c	1	8.636.—	2	2.300.—	8	63.600.—	8	15.990.—	19	64.683.90⁵	66	399.734,71⁵
1916	*a*	1	7.465.—	—	—	8	57.376,20	7	15.070.—	—	—	41	296.452,85⁵
	b	1	2.879.—	—	—	2	2.700.—	7	5.010.—	1	1.000.—	38	69.785,40
	c	1	8.636.—	2	2.300.—	8	75.145.—	8	14.340.—	19	71.420.20	66	441.200,58
1917	*a*	1	7.465.—	—	—	8	64.191,20	7	16.020.—	—	—	41	339.327,06⁵
	b	1	2.879.—	—	—	2	3.400.—	7	5.540.—	1	1.000.—	38	74.835,40
	c	1	9.083.—	2	2.462,50	8	86.570,06	8	15.958,43⁵	19	78.747,73⁵	66	483.464,79

FINANCIËN.

FINANCES.

§ 1. Gemeente-Financiën. *Finances de la Commune.*

147. Grondslagen en opbrengst van de gemeentelijke belastingen.
Bases et rendement des contributions municipales.

Jaar / *Année*	Gemeentelijke inkomstenbelasting 1) *Impôt municipal sur le revenu*		Straatgeld *Taxe sur les propriétés riveraines des rues*		Tooneelvertooningen *Taxe sur les représentations théatrales dramatiques*		Vergunningsrecht *Taxe sur le débit des boissons alcooliques*		Belasting op de honden *Taxe municipal sur les chiens*		Alle belastingen samen 2) *Tous les impôts*
	Aantal aanslagen *Nombre des cotisés*	Opbrengst *Produit*	Aantal belaste perceelen *Nombre des immeubles cotisés*	Opbrengst *Produit*	Aantal verkochte toegangsbewijzen *Nombre des billets d'entrée vendus*	Opbrengst *Produit*	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Opbrengst *Produit*	Aantal honden waarvoor belasting werd betaald *Nombres des chiens pour lesquels le taxe a été payé*	Opbrengst *Produit*	Opbrengst *Produit*
		f		*f*		*f*		*f*		*f*	*f*
1913	129.364	7.038.954.33^5	42.227	1.064.636.94	?	248.621.36	1122	128.256.25^5	13802	40160.25	8.520.629.14
1914	133.034	7.531.817.44	42.870	1.097.4[illegible]4.64	?	208.749.32^5	1113	133.178.13	12543	48261.—	9.019.420.53^5
1915 3)	132.738	7.728.912.68	43.048	1.124.041.94^5	?	235.425.92	1102	135.176.57	12105	48222.25	9.271.779.36^5
1916 3)	138.232	11.217.730.98	43.463	1.144.850.16	6823752	290.388.61	1091	136.957.81	11198	45184.25 5)	12.835.111.81
1917 3)	144.696	3) 15.405.979.51	43.543	4) 1.157.841.06	7420428	335.149.68	1077	139.795.31	10278	41731.— 5)	17.080.496.56

1) Met de aanslagen der forensen en na afdoening der bezwaarschriften. *Impôt des forains y compris et après les réclamations.*
2) Hieronder niet begrepen de opbrengst van de bijzondere belasting wegens gebouwde eigendommen en aanhoorigheden, gelegen aan een gedeelte van de Van Woustraat (art. 240*i* Gemeentewet).
3) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*
4) Bedrag der kohieren vóór reclame. *Montant des rôles avant les réclamations.*
5) Tot ult. Maart 1917. *Jusqu' à la fin du mois de mars 1917.*

E. B.

148. Gemeentelijke inkomstenbelasting [1])
Impôt municipal sur le revenu

Belastingjaar *Exercice*	Geheven percent van het inkomen *Taux de l'impôt*	Bevolking op 31 December van het dienstjaar *Population le 31 décembre de l'exercice*	Definitieve cijfers na bezwaar en beroep *Chiffres définitifs après les réclamations*: Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto-ink. van de aangeslagenen *Total des revenus des contribuables*	Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen *Total des revenus imposables des contribuables*	Aftrek wegens talrijkheid des gezins *Réductions pour familles nombreuses*	Bedrag der kohieren *Montant des rôles*	Oninbaar verklaard bedrag *Montant irrecouvrable*	Ontheffingen wegens vertrek en overlijden *Dégrèvements par cause d'émigration et décès*
				f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1909—1910	$5\frac{1}{4}$	566131	104537	186,197,200	128,643,443	403,399.36	6,072,603.01^{5}	70,961.07^{5}	104,004.10
1910—1911	$5\frac{1}{4}$	573983	108889	196,607,200	136,877,593	435,307.80	6,447,585.90^{5}	84,196.46	78,540.47
1911—1912	$5\frac{1}{4}$	580960	114103	205,558,300	143,146,884	453,342.60	6,744,906.76	101,920.23^{5}	87,842.09
1912—1913	$5\frac{1}{4}$	587876	120559	218,252,200	152,149,482	463,561.75	7,161,526.87^{5}	145,937.97^{5}	102,405.63^{5}
1913—1914	$5\frac{1}{4}$	595255	126217	227,080,700	157,468,176	465,669.25	7,474,790.51	212,928.54	122,907.63
1914—1915	$5\frac{3}{4}$	609083	130096	229,756,100	157,833,098	486,675.94	8,032,684.78	361,863.72	139,756.1[illegible]

G. V.

149. Gemeentelijke inkomstenbelasting in d
Impôt municipal sur le revenu pendant le

Belastingjaar *Exercice*	Geheven percent van het inkomen *Taux de l'impôt*	Bevolking op 31 Dec. van het dienstjaar *Population le 31 décembre de l'exercice*	Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto inkomsten van de aangeslagenen [2]) *Total des revenus des contribuables*
1913—1914	$5^{1}/_{4}$	595255	129364	*f* 236,507,900.—
1914—1915	$5^{3}/_{4}$	609083	133034	237,979,800.—
1915—1916	$5^{3}/_{4}$	616587	132738	238,101,400.—
1916—1917	$5^{3}/_{4}$	628394	138232	323,042,450.—
1917—1918	$5^{3}/_{4}$	640993	144696	382,726,200.—

[1]) Forensen-aanslagen inbegrepen. *Impôt des forains y compris.*
[2]) Vóór reclame. *Avant les réclamations.*
[3]) Bedrag der kohieren na aftrek der ontheffingen wegens vertrek en overlijden.
Montant des rôles déduction faite du montant des dégrèvements par cause d'émigration et de déces.

NA AFDOENING DER BEZWAARSCHRIFTEN).

après les réclamations).

Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*	Kosten van perceptie *Frais de perception*	Kosten van vervolging *Frais de poursuite*	Aantal aanslagen op 1000 inwoners *Nombre des cotes sur 1000 habitants*	Aantal oninbare aanslagen op 1000 aanslagen *Nombre des cotes irrecouvr. sur 1000 cotes en général*	Gemiddeld bruto-inkomen per aangeslagene *Revenu moyen du contribuable*	Gemiddelde opbrengst per aangeslagene *Prod. moyen par contribuable*	Opbrengst per hoofd der bevolking *Quotité par tête d'habitant*	Op f 1000 3) was oninbaar *Montant irrecouvrable par cotisation de f 1000*	Perceptiekosten van f 1000 opbrengst *Frais de perception par f 1000 du produit de l'impôt*	Vervolgingskosten van f 1000 opbrengst *Frais de poursuite par f 1000 du produit de l'impôt*
f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
,897,637.84	117,320.31^{5}	2,406.45	184.6	56.5	1819	56.41	10.71	12.03	19.89	0.40
,284,848.97^{5}	120,415.99^{5}	3,565.10	189.7	54.1	1805	57.71	10.94	13.39	19.15	0.56
,555,144.43^{5}	139,001.47	2,891.97	196.4	59.4	1801	57.45	11.28	15.55	21.20	0.44
,913,183.26^{5}	150,683.04	2,157.78	205.1	70.4	1810	57.34	11.75	21.11	21.79	0.31
,038,954.33^{5}	158,907.44^{5}	2,140.32^{5}	212.0	95.7	1799	55.76	11.82	30.25	22.57	0.30
,531,064.92	165,649.70	4,324.88^{5}	206.3	168.1	1758	57.88	12.36	48.49	21.99^{5}	0.57

REN 1913/14—1917/18 (VOORLOOPIGE CIJFERS). 1)

nées 1913/14—1917/18 (chiffres provisoires).

Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen 2) *Total des revenus imposables des contribuables*	Bedrag der kohieren 2) *Montant des rôles*	Bedrag der ontheffingen *Dégrèvements*	Oninbaar verklaard bedrag *Montant irrecouvrable*	Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*
f 165,928,216.50	f 7,761,727.76	f 389,810.94^{5}	f 212,928.54	f 7,038,954 33^{5}
164,754,752.10	8,380,817.44	379,000.—	362,000.—	7,531,817.44
164,953,716.78	8,376,912.68	368,000.—	155,000.—	7,728,912.68
245,929,754.50	12,367,730.98	750,000.—	200,000.—	11,217,730.98
303,914,628.85	15,405,979.51	?	?	?

E. B.

150. Forensenbelasting (na afdoening der bezwaarschriften).

Impôt des forains (après les réclamations).

Belastingjaar *Exercice*	Aantal aanslagen *Nombre des cotes*	Totaal der bruto-inkomens van de aangeslagenen *Total des revenus des contribuables*	Totaal der belastbare inkomens der aangeslagenen *Total des revenus imposables des contribuables*	Aftrek wegens talrijkheid des gezins *Réductions pour familles nombreuses*	Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*	Gemidd. bruto-inkomen per aangeslagene *Revenu moyen du contribuable*	Gemiddelde opbrengst per aangeslagene *Produit moyen par contribuable*
1909—1910	2538	*f* 18637300	*f* 17732475	*f* 5505.96	*f* 306967.65	*f* 7357	*f* 121.18
1910—1911	2870	20614400	19550419	6160.70	339419.46	7182	118.26
1911—1912	3444	21457000	20113920	7087.61	349709.34[5]	6230	101.54
1912—1913	3857	23159600	21618696	8488.66	374744.16	6004	97.15
1913—1914	4175	25344400	23689383	9383.99	408293.30[5]	6070	97.79
1914—1915	4447	26719300	24943673	10534.99	471412.37	6008	106.03

R.V.

151. Opbrengst der heffingen.

Produit des rétributions.

	1913	1914	1915	1916	1917
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Leges . . . . *Droits d'expédition et de timbre de la greffe municipale*	61147.60	48426.09	48876.96	56292.38	61323.48
Gebruik van gemeentegrond en -water. *Redevances pour occupation de terrains et eaux municipaux*	361648.27	472696.98	440720.25	381006.71	344224.31
Havengeld. . . . . *Droits de bassins et de canaux*	666685.70	621435.75[5]	562673.89	472625.73[5]	328285.41[5]
Schut-, brug- en veergelden . . . . . *Droits d'écluse, du passage des ponts et de passage*	91171.50	88077.11	96214.49	99536.93[5]	79084.84
Handelskade. . . . . *Produit du grand quai de commerce*	190956.86	236659.65[5]	285480.—[5]	258104.23	197820.59
Begraafplaatsen *Produit des cimetières*.	35120.10	36716.20	39429.56	44779.42[5]	47266.54 ²)
Schoolgeld *Rétributions scolaires* . . .	874964.—[5]	818918.16[5] ²)	830508.73	900987.09[5]	949568.11[5]
Marktgelden. . . . . *Produit des marchés municipaux*	110721.46[5]	114818.10[5]	114253.27[5]	98823.11	104926.08
Vergoeding voor onderzoek van levensmiddelen en ontsmetting. . . . . . *Frais de l'expertise de denrées et de désinfection remboursés*	6083.59	5470.80	7108.82	6727.94	5678.95
Beursbelasting . . . . *Taxe sur la fréquention des bourses du commerce*	173736.15	122252.70	122747.30	129567.05	140326.—
Veemarkt en Abattoir . . . . *Abattoir et marché aux bestiaux*	246290.26	310558.04	364792.—[5]	408339.25	409110.69[5]
Vischhal *Halle aux poissons*	10461.02	12622.44	10653.06	³)	³)
Ledigen van beerputten en riolen ¹) . *Vidange par fosses et égouts*	17939.80	14369.—	12869.—	44380.30	44545.14
Totaal *Totaux*. . . .	2846926.32	2903021.04	2936327.32[5]	2902052.31	2711260.15[5]

¹) Sinds 1916 hieronder begrepen de gelden voor den aanleg en het onderhoud van huisriolen in den openbaren weg.
Depuis 1916 y compris les redevances pour la construction et l'entretien des égouts privés dans les chemins publics.

²) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

³) Vervallen, zie het bedrijf: Gemeentelijke Vischvoorziening, bladz. 155.
Supprimé, voir l'entreprise municipale de l'approvisionnement en poisson, page 155.

Naam van het bedrijf *Désignation de l'entreprise*	Jaar *Année*	Kapitaal (oorspronkelijk bedrag en uitbreidingen) *Capital* 1)	Stand der afschrijvingen op 31 Dec. *Montant des amortissements au 31 décembre* 1)	Uitgaven 2) *Dépenses* 3)	Ontvangsten 2) *Recettes* 3)	Uitkeering aan de Gemeente *Redevances à la municipalité* 3)	Nadeelig saldo *Déficit* 3)	Stand der reserve op 31 Dec. *Montant des réserves au 31 décembre* 1)
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Waterleidingen . . . . *Service des eaux*	1913	12494258.23^{5}	10811169.59	828571.90	2294897.81^{5}	250000.—	—	1440174.35^{5}
	1914	14222682.88	11283579.16^{5}	858397.11^{5}	2383664.54^{5}	250000.—	—	1891202.15
	1915	13720080.07	11648802.72	940113.20^{5}	2442966.52^{5}	654706.71	—	1891202.15
	1916	13439674.33	12122982.06	968913.04^{5}	2551515.65	725072.37^{5}	—	1891202.15
	1917	13184675.69	12588677.18^{5}	1020441.61	2487788.36	628843.70^{5}	—	1891202.15
Telefoon . . . . *Service des téléphones*	1913	2153235.86	6320022.28	524369.17	1410449.02	50000.—	—	—
	1914	2106628.51	7136557.17^{5}	530669.82	1509796.26^{5}	50000.—	—	48970.56
	1915	2060021.16	7604966.03	568943.82^{5}	1577156.70^{5}	487909.61^{5}	—	48970.56
	1916	2269635.72	8166548.39^{5}	631409.29	1740165.64^{5}	550000.—	—	—
	1917	2944981.69^{5}	8220229.66^{5}	821419.54^{5}	1911772.74	964699.56^{5}	—	—
Gasfabrieken . . . . *Usines à gaz*	1913	22080049.03	13042188.05^{5}	5333751.26	9055658.42	1800000.—	—	2194280.30
	1914	21556117.03^{5}	13932395.61	5499264.80^{5}	8962628.33^{5}	2235998.70^{5}	—	1794280.30
	1915	20536717.20	15236839.31^{5}	6096957.85^{5}	9559393.26^{5}	1408692.72^{5}	—	1794280.30
	1916	19624355.02^{5}	16537634.61^{5}	7987242.83	10176900.65	144352.56	—	1794280.30
	1917	19708089.77^{5}	17813528.82^{5}	9391903.60^{5}	10135556.33	—	—	490442.29^{5}
Tram . . . . *Tramway*	1913	11811644.41	5432675.01	3249372.93	4620527.10^{5}	300000.—	—	429182.14^{5}
	1914	12639042.98	5705912.20	3356395.26^{5}	4494665.77^{5}	608063.44	—	229182.14^{5}
	1915	12696464.42	6358696.62	3547699.63^{5}	4856024.65	138671.—^{5}	—	229182.14^{5}
	1916	12621925.77	7018934.32	4160010.44^{5}	5615120.24^{5}	285487.18	—	229182.14^{5}
	1917	12250388.48^{5}	7705348.10	4456136.03^{5}	6098114.29^{5}	451738.10^{5}	—	229182.14^{5}
Electriciteitswerken . . . . *Usine d'électricité*	1913	6685800.58^{5}	3641334.20	878446.57	2722593.99	950000.—	—	550839.56^{5}
	1914	7251427.03	4073887.16	920631.12	2979987.43^{5}	1900000.—	—	43723.52
	1915	8939412.38^{5}	4702008.73^{5}	1282253.52	3697243.31^{5}	1474695.44	—	43723.52
	1916	10380134.71^{5}	5531523.77^{5}	1859914.72	4656314.72^{5}	1575058.68^{5}	—	43723.52
	1917	12108034.39	6486588.75^{5}	2749831.73^{5}	4774270.55	588946.89^{5}	—	43723.52

Zie volgende pag. *Voir page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

Naam van het bedrijf *Désignation de l'entreprise*	Jaar *Année*	Kapitaal (oorspronkelijk bedrag en uitbreidingen) *Capital* 1)	Stand der afschrijvingen op 31 Dec. *Montant des amortissements le 31 décembre* 1)	Uitgaven 2) *Dépenses* 3)	Ontvangsten 2) *Recettes* 3)	Uitkeeringen aan de Gemeente *Redevances à la municipalité* 3)	Nadeelig saldo *Déficit* 1)	Stand der reserve op 31 Dec. *Montant des réserves au 31 décembre* 1)
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Gemeentelijk Petroleum-entrepôt . .	1913	399934.75^5	568449.46	85535.77	135481.60	3818.34	—	—
Exploitation des bacs au pétrole	1914	393282.90	600514.98	87022.61	143318.29^5	9913.48^5	—	—
	1915	778471.17	751794.65^5	88591.31	164063.34	7271.61^5	—	—
	1916	749458.71	662089.38^5	92241.56	159297.01	1107.90	—	—
	1917	715800.01	701466.49^5	131707.84	163218.06^5	—	34252.74^5	—
Gemeentelijk Handels-entrepôt . . .	1913	2529109.59	1462743.77^5	160642.98	397570.08^5	81768.88^5	—	—
Entrepôt général	1914	2540648.30^5	1527065.95^5	156552.81^5	427431.75	114162.03^5	—	—
	1915	2515034.01	1591382.02^5	189686.06	483481.76^5	135228.29^5	—	—
	1916	2463474.95	1648279.49^5	193765.40^5	484604.61^5	133045.33	—	—
	1917	2406020.88^5	1715583.35^5	213356.87^5	493705.48^5	121952.02	—	—
Inrichting tot het vervaardigen van	1913	—	1921.87	107397.90	111853.72	—	—	15209.12^5
uniformkleeding voor gemeente-	1914	—	2247.63	95594.90	97703.—	—	—	15846.38^5
beambten	1915	—	2247.63	100920.98	101688.29	—	—	15494.31^5
Atelier municipal de confectionne-	1916	—	2288.43	113479.13^5	117384.88^5	—	—	19400.06^5
ment d'uniformes pour les employés	1917	—	4383.87	133344.11^5	126153.72^5	—	—	9495.07^5
Gemeenteveren	1913	292921.29^5	85675.17^5	143723.32	22549.13^5	—	152616.26^5	—
Bacs à vapeur	1914	300891.31^5	108679.75^5	160369.51^5	26705.69^5	—	173085.—	—
	1915	336954.79^5	132279.80^5	189300.14^5	32464.31	—	198885.15^5	—
	1916	332272.72^5	158087.29^5	255105.85^5	32439.23^5	—	268516.62	—
	1917	318457.60^5	187319.75^5	277753.46^5	23667.94	—	303882.48^5	—
Ammoniakfabriek	1913	3180.—	50119.19	65892.90	113402.27	48354.95	—	—
Fabrique d'ammoniaque	1914	3180.—	50119.19	59594.62^5	84341.06	25066.97^5	—	—
	1915	3180.—	50119.19	52578.83^5	87947.74	35935.94^5	—	—
	1916	—	—	22766.36	52366.70	29582.20	—	—
	1917	—	—	—	—	—	—	—
Stadsdrukkerij	1913	184768.09	39546.34	198579.95	220506.61	—	—	55004.48
Imprimerie municipale	1914	18[illegible]116.96	41206.32	201006.41	213426.37	—	—	58130.89
	1915	185215.43	42866.09	213963.1[illegible]	21[illegible]083.02	—	—	5196[illegible]

	1916	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	2649[illegible].08^5
	1917	408800.56^5	43777.94	504084.52^5	535859.53	—	—	29298.36
Gemeentewerkplaatsen . . . . *Ateliers de construction*	1913	129414.28^5	62408.97	267613.67	287673.70	—	—	16249.43
	1914	126735.76	67293.86	268682.53	290327.01	—	—	27717.37
	1915	136937.88	72309.62	282539.14	296094.77^5	—	—	30852.31^5
	1916	136175.20^5	78000.74	326969.43	337775.84	—	—	30814.06^5
	1917	135269.47	82233.16^5	324617.60^5	335703.62	—	—	31662.07
Bank van Leening . . . . *Mont-de-piété*	1913	1033321.99	9221.— 4)	223672.18^5	319481.36	—	—	70285.26^5
	1914	1024100.99	9221.— 4)	236958.87	336704.87	—	—	78016.99^5
	1915	1017170.62	9221.— 4)	246062.35	323767.49	—	—	71843.24^5
	1916	1024548.17	9221.— 4)	232008.42^5	293956.95^5	—	—	57123.15^5
	1917	1032541.58^5	9221.— 4)	258939.22	311681.00^5	—	—	29631.30
Koelhuis op het Abattoir. . . . . . *Frigorifique de l'Abattoir*	1913	443179.91	14999.44	17318.—^{5}	19264.29	—	29870.11^5	—
	1914	432390.41	26018.57	19551.82^5	26373.54^5	—	23877.80	—
	1915	421188.56	37253.78	20954.29^5	38912.62^5	—	12495.86	—
	1916	430740.36^5	48488.99	25912.88	44924.45	—	11078.16	—
	1917	420835.29^5	60162.46	30508.83	62540.42^5	1582.30^5	—	—
Gemeentelijke vischvoorziening . . . *Approvisionnement municipal en poisson*	1916	64076.86	9361.20	259404.76	272755.37^5	—	—	2758.18
	1917	54702.27	18735.79	256923.28	270295.46	—	—	4479.10^5
Girokantoor . . . . *Bureau de virements*	1917	15595.50^5	1264.49	40953.83^5	50299.17^5	—	—	8080.85
Gemeentelijke woningbouw . . . . . *Service des habitations municipales*	1917	274791.60^5	6937.80^5	38896.39^5	45834.20	—	—	—
Totaal van alle bedrijven . . . . . . *Totaux de toutes les entreprises*	1913	60240818.03	41542374.35^5	12084888.50^5	21731909.12	3483942.17^5	182486.38	5211224.66^5
	1914	62780245.07^5	44564698.57	12450692.22^5	21977073.95	5193204.64	196962.80	4187070.31^5
	1915	63346847.70	48240787.21^5	13820564.32^5	23379287.81^5	4343111.35	211381.01^5	4177509.75
	1916	63904290.89^5	52157764.76	17415071.99	26807659.95	3443706.23	279594.78	4094974.67
	1917	65978984.84	55772171.31^5	20650818.51^5	27826460.90^5	2757762.59^5	338135.23	2767196.87

1) Cijfers ontleend aan balans. *Chiffres du bilan.*
2) Zonder bijberekening van rente en afschrijvingen. *Sans intérêts et amortissements.*
3) Cijfers ontleend aan bedrijfsrekening. *Chiffres du compte d'exploitation.*
4) Jaarlijksche afschrijving. *Amortissement annuel.*

153. Gewone en buitengewone ontvangsten der gemeente.

Recettes ordinaires et extraordinaires d'après les comptes.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Batig saldo van vorige dienstjaren	f 2,150,405	f 1,995,596	f 4,391,659	f 1,781.072	f 2,130,980	Excédent des recettes des comptes antérieurs.
Inkomsten uit goederen krachtens eigendom of andere zakelijke rechten	1,566,336	1,748,909	1,906,118	2,069,094	2,219,739	Produit de propriétés municipales.
Heffingen als belastingen geregeld:						*Rétributions:*
Weg-, straatgelden, enz.	1,386,297	1,512,490	1,447,759	1,401,811	1,292,061	Rétributions de services municip.
School-gelden: Voorbereidend lager onderwijs	3,743	4,382	4,763	5,061	6,860	Ecoles enfantines.
School-gelden: Lager onderwijs	451,727	458,150	450,397	440,843	480,913	Enseignement primaire.
School-gelden: Middelbaar onderwijs	185,354	183,139	186,047	179,567	186,468	„ secondaire.
School-gelden: Hooger onderwijs	218,210	232,433	181,198	209,782	235,348	„ supérieur.
Andere schoolgelden	515	593	560	735	1,016	Autres rétributions scolaires.
Ontvangsten ter zake van:						*Recettes de:*
Gasfabrieken	3,259,933	4,674,436	3,370,209	4,409,676	2,281,294	Usines à gaz.
Electriciteitswerken	1,164,469	2,104,990	1,400,296	4,068,366	2,911,985	Usine d'électricité.
Waterleidingen	957,521	1,307,993	1,136,682	1,214,830	1,764,156	Service des eaux.
Telefoon	184,114	1,644,974	987,506	620,534	1,671,179	Telephones.
Tram	845,960	1,647,814	816,844	1,872,193	1,478,868	Tramway.
Grondbedrijf	344,476	166,911	371,682	577,590	718,019	Exploit. de propriétés foncières.
Slachthuis	233,185	246,300	307,868	366,766	407,245	Abattoir.
Vuilnisverzameling	195,879	194,621	177,968	308,441	367,910	Enlèvement des immondices.
Bank van Leening	65,190	75,091	80,434	73,954	67,063	Mont-de-piété.
Andere inrichtingen	340,116	458,837	508,475	516,294	510,678	Autres établissements.
Belastingen:						*Impôts:*
Opc. grondbelasting (gebouwd)	635,603	651,741	671,449	687,046	700,600	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
„ „ (ongebouwd)	2,498	2,492	2,480	2,473	2,469	
Opc. personeele belasting	2,080,166	2,161,943	2,254,046	2,257,567	2,346,196	Cent. additionnels à la contrib. dite personnelle.
Belasting naar het geschatte inkomen	6,639,594	6,767,872	6,531,365	7.267,249	10,187,233	Impôt sur le revenu.
„ wegens gebouwde eigend. aan den openbaren weg belendend (straatgeld)	1,039,968	1,053,232	1,034,527	1,163,409	1,155,102	Impôt sur les propriétés riveraines des rues.
Idem in bepaalde deelen der gemeente	2,464	2,464	2,070	2,466	2,854	

Belasting op de honden	40,659	40,196	44,321	45,419	48,860	Taxe sur les chiens.
„ „ „ openb. vermakelijkh.	133,649	255,483	214,861	242,864	299,102	„ „ „ représentat. théatrales.
Vergunningsrecht	126,803	129,088	135,016	136,664	139,283	„ „ le débit des boiss. alcooliques.
Uitkeeringen, subsidies en bijdragen:						*Subventions et remboursements:*
Uitkeering van het Rijk	2,179,231	2,211,010	2,244,931	2,308,461	2,342,946	Subvention de l'Etat.
Subsidie hooger onderwijs	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	Subvent. pour l'enseignem. supérieur.
„ lager „	1,348,935	1,457,975	1,446,884	1,598,191	1,522,255	„ „ l'enseignement primaire.
„ Kweekschool v. onderw.	13,359	26,212	22,629	24,603	31,882	„ „ l'Ecole normale.
Ontvangsten krankzinnigenverpleging	100,694	94,638	91,621	103,960	111,693	Remboursements et subventions pour le traitement des aliénés.
Rijks-, provinciale of particuliere bijdragen voor:						*Subventions de l'Etat, de la province et de personnes particulières pour:*
Politie	—	—	—	26,069	28,372	Police
Gezondheidsdienst	—	11,724	—	39,335	38,905	Service sanitaire municipal.
Openbare werken	1,049	5,270	240,613	270,694	304,911	Travaux publics.
Armwezen	—	22,125	1,867	457	59,716	Assistance publique.
Andere doeleinden	—	2,979	6,802	—	219	Autres dépenses.
Overige ontvangsten:						*Autres recettes:*
Restitutie uitgezette kapitalen enz.	1,980,307	3,177,775	3,224,390	3,483,809	2,774,416	Remboursement de capitaux prêtés.
Boeten, aanhalingen, enz.	42	131	55	—	—	Amendes, etc.
Opbrengst verkoop van rentegevende eigendommen	273,032	366,457	50,191	151,200	119,488	Produit de la vente de propriétés municipales.
Idem andere goederen	20,924	15,184	88,072	10,449	16,828	Produit de la vente d'autres biens.
Opbrengst geldleeningen	5,805,000	20,005,000	—	19,350,000	9,657,500	Rendement des emprunts.
Ontv. niet tot de voorg. behoorende	142,247	51,946	65,308	176,564	2,057	Autres recettes.
Totaal	*f* 36,132,655 [1]	*f* 57,183,596 [1]	*f* 36,112,962	59,478,557 [1]	*f* 50,637,670	Totaux.
Kasgeldleeningen	8,500,000	10,600,000	10,900,000	13,950,000	4,400,000	Rendement des emprunts à brève échéance.

N.B. Deze tabel en tabel 154 bevatten de cijfers, welke hebben gediend voor de statistiek der Gemeente-financien, voorkomende in het Provinciaal Verslag; zij zijn berekend volgens de daarvoor gegeven voorschriften en overeenkomstig deze gegroepeerd. De cijfers bevatten voor elk jaar de bedragen, die zijn uitgegeven of ontvangen, onverschillig in welk jaar de betreffende post op de begrooting was gebracht. De cijfers van de tabellen 142 en 143 daarentegen zijn uit de gemeenterekeningen overgenomen en bevatten voor elken post van een bepaalden dienst slechts de bedragen op dien post gedurende dien dienst uitgegeven of ontvangen, of nog uit te geven of te ontvangen.

1) Deze bedragen zijn voor de jaren 1912, 1913 en 1915 respectievelijk met *f* 5,095,887, *f* 8,678,871 en *f* 15,748,253 verminderd, doordat deze bedragen van de ontvangsten wegens vroegere diensten op Hoofdstuk I der gemeenterekening zijn afgetrokken en respectievelijk overgebracht op de diensten 1913, 1914 en 1916.

154. Gewone en buitengewone uitgaven der gemeente.

Dépenses ordinaires et extraordinaires d'après les comptes.

	1912	1913	1914	1915	1916	
Nadeelig saldo van vorige dienstjaren	—	—	—	—	—	Excédent des dépenses des comptes antérieurs.
Personeel en alg. bureau-kosten	f 528,835	f 570,905	f 573,167	f 581,893	f 749,359	Personnel et matériel.
„ „ andere kosten ter zake van bijzondere verrichtingen	219,779	252,650	254,099	293,310	295,224	„ „ „ de quelques services spéciaux.
Inning der belastingen	652,038	728,805	735,442	707,458	794,399	Perception des contributions.
Kosten Politie	1,582,480	1,636,021	1,632,558	1,764,348	1,880,514	Frais de la police municipale.
„ Brandweer	483,088	498,018	461,315	492,457	552,973	„ du service des pompiers.
„ openbare verlichting	543,020	534,219	564,942	498,001	496,228	„ de l'éclairage public.
„ Gezondheidsdienst en uitvoering Woningwet	1,383,854	1,737,148	2,573,862	3,105,687	2,169,320	„ du service sanitaire et de l'application de la Loi sur les constructions
Openbare werken	4,101,501	5,447,306	4,773,129	4,453,577	3,997,488	Travaux publics.
Verzekering tegen ongevallen	31,818	38,879	38,469	35,305	36,448	Dépenses à la Caisse d'assurance de l'Etat.
Gasfabrieken [1])	2,344,735	2,160,762	379,925	301,631	405,124	Usines à gaz.
Electriciteitswerken [1])	445,652	1,536,032	1,174,348	2,319,708	2,233,129	Usine d'électricité.
Waterleidingen [1])	705,351	1,137,768	2,202,599	232,953	203,411	Service des eaux.
Telefoon [1])	641,857	1,080,411	772,671	425,015	761,052	Téléphones.
Tram [1])	567,530	1,930,986	1,104,335	541,018	568,103	Tramways.
Grondbedrijf [1])	1,211,732	906,469	6,943,007	1,194,031	1,047,480	Exploitation des propriétés foncières.
Slachthuis [1])	316,064	291,060	329,345	304,625	377,274	Abattoir.
Vuilnisverzameling [1])	1,216,646	1,272,008	1,327,188	1,808,870	1,737,395	Enlèvement des immondices.
Bank van Leening [1])	236	14,894	243	2,567	16,879	Mont-de-piété.
Andere inrichtingen [1])	142,345	425,849	350,689	468,229	1,150,590	Autres établissements.
Hooger onderwijs	731,528	812,590	739,833	742,466	792,841	Enseignement supérieur.

Middelbaar „	930,200	882,496	893,823	891,632	1,085,116	„ secondaire.
Lager „	4,515,629	5,229,787	5,229,521	5,580,121	5,599,343	„ primaire.
Voorbereidend lager onderwijs . . .	176,516	352,717	442,389	495,453	524,206	Ecoles enfantines.
Andere inrichtingen voor onderwijs .	26,891	216,895	184,845	170,963	120,112	Autres établissements d'enseignement.
Verschillende uitgaven ten behoeve van kunst en wetenschap. . . .	179,434	144,623	247,687	243,028	349,095	Arts et sciences.
Geneeskundige armenverzorging . .	646,150	1,065,274	518,105	476,082	582,648	Assistance médicale.
Subsidies instellingen van weldadigheid	1,807,755	1,920,534	2,068,684	2,601,590	3,458,481	Subventions aux établissements de bienfaisance.
Overbrenging en verpleging van krankzinnigen	568,609	578,350	614,292	632,242	660,144	Transport et traitement des aliénés.
Overige uitgaven armwezen	6,954	15,870	198,465	434,624	210,912	Autres dépenses pour l'assistance publique.
Subsidies aan maatschappijen van handel, nijverheid, enz.	100,325	151,012	110,045	125,586	180,550	Subventions aux sociétés de commerce et d'industrie.
Beheer en onderh. van eigendommen	142,609	158,381	153,810	184,959	227,295	Exploitation et entretien des propriétés municipales.
Rente der gemeente-schuld	4,461,721	4,780,726	5,192,891	5,641,086	6,118,653	Intérêts des emprunts.
Aflossing der „	3,084,800	3,194,600	3,418,400	3,675,100	3,735,300	Amortissements des emprunts.
Aankoop rentegevende goederen . .	1,858,102	1,270,816	1,204,810	1,064,832	3,127,716	Achats de propriétés municipales.
Pensioenen.	545,301	579,180	554,739	628,141	622,458	Pensions de retraite.
Voorschotten van allerlei aard . . .	313,351	446,074	781,682	664,258	872,067	Avances diverses.
Andere uitgaven	329,264	503,818	984,882	1,976,554	1,191,848	Autres dépenses.
Totaal	37,543,701	44,503,931	49,730,235	45,759,402	48,931,176	Totaux.
Aflossing der kasgeldleeningen . . .	8,500,000	10,600,000	10,900,000	13,950,000	4,400,000	Amortissements des emprunts à brève échéance.

[1] Bijna uitsluitend uitgaven voor uitbreidingswerken.

155. NETTO-ONTVANGSTEN EN NETTO-UITGAVE

B. R. V. *Recettes et dépenses nettes de la*

Omschrijving	1908	1909	1910	1911	1912
Ontvangsten	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Opcenten grondbelasting	608.854,11	613.040,87	617.845,67	623.922,26	645.740,54
„ personeele belasting	1.607.390,81	1.879.464,59	1.899.894,64	1.947.471,57	1.991.201,21
Inkomstenbelasting	5.620.000.—	5.760.000.—	6.200.000.—	6.400.000.—	6.187.167,67
Andere belastingen (incl. Straatgeld)	996.628,55^5	1.248.911,68	1.266.411,42^5	1.292.270,82^5	1.335.507,01
Heffingen (zonder Schoolgeld; Abattoir en Vischhal netto)	1.142.604,61	1.244.594,84	1.278.041,75^5	1.324.083,43	1.458.354,77
Uitkeering van het Rijk	2.108.909,32^5	2.108.601,45^5	2.111.091,94^5	2.147.171,88^5	2.179.231,20
Inkomsten van gemeentebezittingen:					
uitkeeringen van de bedrijven	1.653.219,04^5	1.716.346,97	2.345.558,79^5	2.651.400,64	3.072.166,56^5
andere inkomsten	1.157.582,75	1.236.365,56^5	1.275.310,27^5	1.388.861,27^5	1.491.492,71
Bijdrage van het Rijk in de door de Gemeente geleden oorlogsschade	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
Verschillende ontvangsten	51.087,26	59.807,03^5	60.930,65	53.151,14	61.204,86
Totaal	14.946.276,46^5	15.867.133.—^{5}	17.055.085,15^5	17.828.333,02^5	18.422.066,54
Uitgaven					
Kosten huishoudelijk bestuur	690.454,39^5	700.843,56	741.337,93	818.934,63	851.888,41^5
„ invordering belastingen (zonder Abattoir en Vischhal)	290.123,37^5	276.449,94^5	286.624,65	292.560,68	317.623,06^5
Onderhoud gemeente-eigendommen	1.708.336,91^5	1.651.717,03	1.809.401,30^5	1.964.050,45^5	2.085.397,75^5
Politie	1.346.055,93^5	1.379.816,41	1.386.484,86	1.411.624,86^5	1.514.342,03^5
Bouw- en woningtoezicht	71.093,07^5	74.462,16^5	85.830,33^5	92.225,37	100.800,69^5
Brandweer	404.276,41^5	411.192,64	417.184,14^5	465.142,12	466.942,70
Verlichting	478.269,76^5	490.230,89	499.322,89^5	503.366,72	543.021,47
Gezondheidspolitie	966.668,91^5	1.012.575,12^5	1.096.596,35^5	1.068.107,84^5	1.154.445,61
Voorbereidend onderwijs	32.395,06^5	53.467,28^5	74.508,65^5	131.823,84^5	165.738,50
Lager onderwijs	2.027.834,33^5	2.134.542,13	2.146.572,82	2.202.903,63	2.514.766,25
Middelbaar onderwijs	343.141,94	360.299,52^5	397.116,16	435.116,63	449.114,29
Gymnasium	58.650,07^5	55.157,63	53.388,59	60.084,34^5	71.881,31
Universiteit	286.539,85	301.755,31^5	351.940,33	341.388,34^5	356.510,05
Kweekschool	29.277,24^5	29.271,21	37.922,79^5	37.677,36^5	33.059,95
Subsidiën aan inricht. van onderwijs	149.861,23	160.848,27	177.300,49^5	211.173,36	204.268,24
Armwezen	2.135.902,85	2.221.456,86	2.309.497,13^5	2.405.603,64^5	2.775.016,81
Renten	2.390.563,95^5	2.453.842,55	2.407.050,51	2.479.285,93	2.545.145,16
Aflossingen	1.316.381,96	1.402.947,69	1.511.105,32	1.457.354,17	1.477.098,62
Pensioenen en wachtgelden	519.446,14	553.932,16	496.151,26^5	516.437,87	534.679,43
Uitgaven, bestreden uit het algemeen crediet, in verband met de tijdsomstandigheden	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
Andere uitgaven	124.664,04	134.956,01	215.188,68^5	333.875,36^5	432.500,9
Onvoorziene uitgaven	8.032,08	4.211.—	12.810.—	64.580,88^5	27.500.—
Totaal	15.377.969,55^5	15.863.975,40	16.513.335,23^5	17.293.318,07	18.621.741,2

1) In de administratieve verantwoording is slechts opgenomen 11/12 gedeelte der inkomstenbelasting.
2) Zonder de vischhal.

…AN DE GEMEENTE (ABSOLUTE CIJFERS).

…municipalité (chiffres absolus).

1913	1914	1915	1916	1917	Désignation
f	*f*	*f*	*f*	*f*	**Recettes**
651.600,14	671.013,19	686.484,99	701.353,77	708.811,21	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
2.087.457,61	2.180.628,99	2.184.278,99	2.267.401,32	2.337.221,98^{5}	" " " " " personnelle.
6.517.185,51[1])	6.415.001,—[1])	6.862.001,—[1])	9.839.001.—	13.560.001.—	Impôt sur le revenu.
1.469.131,54^{5}	1.490.143,05^{5}	1.539.489,29^{5}	1.626.786,49	1.678.226,93	Autres taxes municipaux.
1.810.156,55	1.922.013,75	1.920.027,53^{5}	1.809.772,88	1.593.031,04[2])	Rétributions.
2.211.010,22	2.244.930,51	2.308.460,98	2.342.946,45^{5}	2.397.236,38	Subvention de l'Etat.
					Produit des propriétés municipales:
3.483.942,17^{5}	5.193.204,64	4.343.111,35	3.443.706,23	2.757.762,59^{5}	redevances des entreprises municipales.
1.651.761,30^{5}	1.780.796,49^{5}	1.921.737,26^{5}	2.008.920,81	2.243.595,09	autres recettes.
—.—	—.—	—.—	—.—	3.860.000.—	Indémnité de l'Etat des pertes souffertes par la municipalité à cause de la guerre.
35.828,77	54.521,75^{5}	93.109,16	121.197,68	171.281,70^{5}	Recettes diverses.
9.918.023,82^{5}	21.952.253,34^{5}	21.858.700,56^{5}	24.161.086,63^{5}	31.307.167,93^{5}	Totaux.
					Dépenses
947.708,19	959.178,13^{5}	999.812,79^{5}	949.874,68	1.103.137,90	Personnel et matériel de l'administration.
328,858,51^{5}	348.907,03	324.756,63	520.059,52^{5}	664.660,20^{5}	Perception des taxes et rétributions
.438.077,10	2.675.570,28^{5}	2.506.712,34^{5}	2.901.438,82	3.090.052,86^{5}	Entretien des propriétés municipales.
.541.240,78^{5}	1.675.098,12	1.677.631,46^{5}	1.846.470,18^{5}	2.246.823,54	Police.
111.678,25^{5}	135.619,86	134.285,54	149.401,17^{5}	217.041,54	Inspection des constructions et des habitations.
464.784,54	453.012,28	446.542,64	521.302,20	661.081,98^{5}	Service des pompiers.
571.036,81	581.249,07	492.419,62^{5}	505.351,65^{5}	410.230,16^{5}	Eclairage public.
.200.607,68	1.308.489,75	1.232.546,39	1.360.642,90^{5}	1.576.109,36	Hygiène.
240.310.96^{5}	223.293,73^{5}	244.522,27^{5}	295.384,40^{5}	332.866,67^{5}	Ecoles enfantines.
.818.968,40	2.830.602,49	2.948.558,22	3.129.640,47^{5}	3.504.817,86^{5}	Enseignement primaire.
449.334,94^{5}	442.941,05	447.411,33	500.804,86^{5}	568.227,08^{5}	" secondaire.
61.676,23^{5}	55.583,81^{5}	56.839,35	60.250,09^{5}	68.301,92	Ecole latine.
409.098,28	487.155,31	483.936,11	458.902,09^{5}	519.300,81	Université.
37.402,14	37.854,14^{5}	33.740,97^{5}	33.300,63	39.610,95	Ecole normale.
242.777,—^{5}	267.102,81	231.934,14^{5}	248.076,77	290.853,62^{5}	Subventions à des établissements d'enseignement privé.
.903.891,64	3.049.939,12^{5}	3.757.543,90	4.524.302,31	5.516.757,37	Assistance publique.
.776.501,95	3.026.793,83	3.107.603,59	3.463.825,75	3.740.858,04^{5}	Dette municipale (intérêts).
.576.773,71^{5}	1.782.831,27^{5}	1.799.518,95	1.811.638,76	1.959.736,00^{5}	" " (amortissements).
553.100,23^{5}	563.343,76^{5}	583.512,85^{5}	605.364,52	626.938,70	Pensions de retraite.
—.—	450.573,51	1.411.299,17	1.408.442,99^{5}	3.622.243,39^{5}	Dépenses en rapport avec les circonstances économiques actuelles.
559.186,38	639.545,98	625.234,12	756.246,09	892.704,44^{5}	Autres dépenses.
2.000.—	5.000,—	—.—	—.—	499,30	Dépenses imprévues.
235.013,76^{5}	21.999.488,37	23.546.362,42	26.050.721,40^{5}	31.652.853,75	Totaux.

156. NETTO-ONTVANGSTEN EN NETTO-UITGAVEN DE

B. R. V.

Recettes et dépenses nette

Omschrijving	1908	1909	1910	1911	1912
Ontvangsten					
Opcenten grondbelasting	*f* 1.07^{5}	*f* 1.08	*f* 1.08	*f* 1.08	*f* 1.10
„ personeele belasting	2.84	3.31^{5}	3.33	3.37	3.40^{5}
Inkomstenbelasting	9.93^{5}	10.16	10.87^{5}	11.08	10.58^{5}
Andere belastingen (incl. Straatgeld)	1.76	2.20	2.22	2.24	2.28^{5}
Heffingen (zonder schoolgeld; Abattoir en Vischhal netto)	2.02	2.19^{5}	2.24	2.29	2.49^{5}
Uitkeering van het Rijk	3.73	3.72	3.70	3.72	3.73
Inkomsten van gemeente-bezittingen: uitkeeringen van de bedrijven	2.92	3.03	4.11	4.59	5.25^{5}
andere inkomsten	2.04^{5}	2.18	2.23^{5}	2.40^{5}	2.55
Bijdrage van het Rijk in de door de Gemeente geleden oorlogsschade	—	—	—	—	—
Verschillende ontvangsten	0.09	0.10^{5}	0.10^{5}	0.09	0.10
Totaal	*f* 26.42	*f* 27.99	*f* 29.92	*f* 30.87	*f* 31.52
Uitgaven					
Kosten huishoudelijk bestuur	1.22	1.23^{5}	1.30	1.42	1.46
„ invordering belastingen (zonder Abattoir en Vischhal[1])	0.51	0.49	0.50	0.50^{5}	0.54
Onderhoud gemeente-eigendommen	3.02	2.91	3.17	3.40	3.57
Politie	2.38	2.43	2.43	2.44	2.59
Bouw- en woningtoezicht	0.12^{5}	0.13	0.15	0.16	0.17
Brandweer	0.71	0.72^{5}	0.73	0.80^{5}	0.80
Verlichting	0.84^{5}	0.86	0.87^{5}	0.87	0.93
Gezondheidspolitie	1.71	1.78^{5}	1.92	1.85	1.97
Voorbereidend onderwijs	0.55	0.09	0.13	0.23	0.28
Lager onderwijs	3.58^{5}	3.76^{5}	3.76^{5}	3.81	4.30
Middelbaar onderwijs	0.60^{5}	0.63^{5}	0.69^{5}	0.75	0.77
Gymnasium	0.10	0.09^{5}	0.09	0.10	0.12
Universiteit	0.50^{5}	0.53	0.61^{5}	0.59	0.61
Kweekschool	0.05	0.05	0.06^{5}	0.06^{5}	0.05
Subsidiën aan inrichtingen van onderwijs	0.26	0.03	0.31	0.36^{5}	0.35
Armwezen	3.77^{5}	3.92	4.05	4.16^{5}	4.75
Renten	4.22^{5}	4.33	4.22	4.29	4.35
Aflossingen	2.32^{5}	2.47	2.65	2.52	2.52
Pensioenen en wachtgelden	0.92	0.97^{5}	0.87	0.89	0.91
Uitgaven, bestreden uit het algemeen crediet, in verband met de tijdsomstandigheden	—	—	—	—	—
Andere uitgaven	0.22	0.24	0.37^{5}	0.58	0.7
Onvoorziene uitgaven	0.01	—	0.02	0.11	0.0
Totaal	*f* 27.19	*f* 27.98^{5}	*f* 28.97	*f* 29.94^{5}	*f* 31.8

[1]) Zonder de Vischhal.

EENTE PER HOOFD DER GEMIDDELDE BEVOLKING.

a municipalité par habitant.

1913	1914	1915	1916	1917	Désignation
					Recettes
1.10	*f* 1.11	*f* 1.12	*f* 1.13	*f* 1.12	Cent. additionnels à la contrib. foncière.
3.53	3.62	3.56	3.64	3.68	" " " " " personnelle.
11.01^5	10.65	11.20	15.81	21.36	Impôt sur le revenu.
2.48	2.47	2.51	2.61	2.64	Autres taxes municipaux.
3.06	3.19	3.13	2.91	2.51 1)	Rétributions.
3.73^5	3.73	3.77	3.76	3.78	Subvention de l'Etat.
					Produit des propriétés municipales:
5.89	8.62	7.09	5.53	4.34	redevances des entreprises municipales.
2.79	2.96	3.14	3.23	3.53	autres.
—	—	—	—	6.08	Indemnité de l'état des pertes souffertes par la municipalité à cause de la guerre.
0.06	0.09	0.15	0.19	0.27	Recettes diverses.
33.67	*f* 36.46	*f* 35.67	*f* 38.81	*f* 49.32	Totaux.
					Dépenses
1.60	1.59	1.63	1.53	1.74	Personnel et matériel de l'administration.
0.55^5	0.58	0.53	0.84	1.05	Perception des taxes et rétributions.
4.12	4.44	4.09	4.66	4.87	Entretien des propriétés municipales.
2.60^5	2.78	2.74	2.97	3.54	Police.
0.19	0.23	0.22	0.24	0.34	Inspection des constructions et des habitations.
0.78^5	0.75	0.73	0.84	1.04	Service des pompiers.
0.96^5	0.97	0.80	0.81	0.65	Eclairage public.
2.03	2.17	2.01	2.19	2.48	Hygiène.
0.40^5	0.37	0.40	0.47	0.52	Ecoles enfantines.
4.76^5	4.70	4.81	5.03	5.52	Enseignement primaire.
0.76	0.74	0.73	0.80	0.90	Enseignement secondaire.
0.10	0.09	0.09	0.10	0.11	Ecole latine.
0.69	0.81	0.79	0.74	0.82	Université.
0.06	0.06	0.06	0.05	0.06	Ecole normale.
0.41	0.44	0.38	0.40	0.46	Subvention à des établissements d'enseignement privé.
4.91	5.06	6.13	7.27	8.69	Assistance publique.
4.69	5.03	5.07	5.56	5.89	Dette municipale (intérêts).
2.66^5	2.96	2.94	2.91	3.09	" " (amortissements).
0.93	0.94	0.95	0.97	0.99	Pensions de retraite.
—	0.75	2.30	2.26	5.71	Dépenses, en rapport avec les circonstances économiques actuelles.
0.94^5	1.06	1.02	1.21	1.41	Autres dépenses.
—	0.01	—	—	—	Dépenses imprévues.
34.20^5	*f* 36.53	*f* 38.42	*f* 41,85	*f* 49.87	Totaux.

157. Uitgaven bestreden uit het algemeen krediet in verband met de tijdsomstandigheden.

R. V.

Dépenses payées du crédit général en rapport avec les circonstances, créées par la guerre européenne.

Omschrijving	1914	1915	1916	1917	Désignation
Voorziening van levensmiddelen en brandstoffen	*f*	*f*	*f*	*f*	**Approvisionnement en denrées alimentaires et combustibles**
Aardappelenvoorziening (1914/15)	—	52.714.56	9.65	—	Approvisionnement en pommes de terre
Vischvoorziening (1915)	—	712.71^5	—	—	„ „ poisson
In beslag genomen meel („)	—	1.523.06	—	—	Perte nette sur la farine saisie
Regeeringsmeel („)	—	244.34	—	—	Frais nets de la distribution de farine
Regeeringsbrood („)	—	17.239.97^5	—	—	„ „ „ „ „ „ pain à prix réduit
Melk („)	—	673.86	—	—	„ „ „ „ „ „ lait
Varkens („)	—	96.—	—	—	„ „ „ „ „ „ porcs
Vergoeding aan de Gem. Gasfabr. wegens verkoop van cokes tegen verlaagde prijzen (1915)	—	11.282.70	—	—	Indemnité aux usines municipales à gaz pour la vente de coke à prix réduit
Nadeelig saldo v/h. Distributie-bureau (1916)	—	600.—	441.275.22^5	—	Déficit du Bureau municipal de distribution
„ „ v/d. Veemarkt en het Abattoir (1916)	—	—	94.428.07 1)	—	„ „ Marché aux bestiaux et de l'Abattoir
„ „ van het Marktwezen (1916) .	—	—	113.567.94^5	—	„ „ Service des marchés municipaux
„ „ „ de Centrale Keuken . .	—	—	—	115.417.77	„ de la Cuisine Centrale
Salarissen en verdere kosten van de afdeeling „Levensmiddelen"	—	—	5.373.36	23.920.57	Salaires et autres frais de la section administrative de l'Approvisionnement
Voordeelig saldo van de distributie van regeeringsvisch	—	—	170.64^5	—	Excédent de la distribution de poisson à prix réduit
Totaal	—	85.087.21	654.483.60^5	139,338.34	Totaux
Voorkoming en behandeling van ziekten					**Prévention et traitement de maladies**
Bouw barakken bij het Wilhelmina-gasthuis	8.768.75	11.756.45	10.262.60	10.262.60	Constr. de baraques près de l'hôpital Wilhelmine
Inrichting ziekenzalen in het Burger-Weeshuis	5.807.33	—	—	—	Installation de l'infirmerie dans l'Orphelinat mun.
Motorvaartuig Gezondheidsdienst	—	9.832.10	2.906.70	—	Bateau automobile du Service Sanit. municipal
Uitkeeringen aan ziekenfondsen	4.890.78	14.709.76^5	4.307.74^5	1.314.50	Allocat. aux caisses d'assistance en cas de maladie
Subsidie aan De Amsterd. Vereeniging tot [illegible]					Subvention à la Société Amsterdamoise pour la

„ „ de Commissie tot uitreiking van versterkend voedsel aan ontslagen ziekenhuispatienten	—	—	402.47	611.22	à domicile Subv. à la Commission pour la distribution de fortifiants à des malades sortis des hôpitaux
Toeslagen aan ziekeninrichtingen	—	—	13.077.80	55.490.30	Suppléments accordés aux hôpitaux privés
Melktoeslag aan „	—	—	12.664.64	5.663.54	Remb. partiel des frais de lait dans les hôpitaux privés
Geneeskundig bureau voor distributie	—	—	—	1.261.12^{5}	Bureau médical pour la distribution spéciale à des malades
Totaal	19.517.60	43.307.37^{5}	49.554.08^{5}	80.589.99	Totaux
Werkloosheidszorg					**Dépenses diverses en faveur des chômeurs**
Buitengewone maatregelen betrekkelijk de werkloosheid	150.000.—	182.698.32	1.548.51^{5}	—	Mesures exceptionnelles relatives au chômage
Steunverleening aan uitgetrokken leden in de diamantindustrie	—	—	68.526.73	156.718.18^{5}	Secours aux membres non-assistés par le fonds de chômage de l'industrie du diamant
Subsidie aan „het Amst. Comité tot ontwikkeling en ontspanning van werkloozen"	4.000.—	19.000.—	5.475.—	3.575.—	Subvention au Comité Amsterdamois pour le développement intellectuel et la récréation de chômeurs
Bijdrage aan Woningbouwvereenigingen (huurbons)	1.994.25	8.070.75	17.266.28	6.720.91	Subvent. aux sociétés de logements à bon marché (suppléments aux loyers)
Bijdrage aan Woningbouwvereenigingen (brandstoffen)	—	—	480.75	15.—	Subvent. aux sociétés de logements à bon marché (combustibles)
Kostelooze lossing van panden door de Bank van Leening	—	5.273.—	3.708.97	2.731.03	Dégagement gratuit de gages par le Mont de Piété
Totaal	155.994.25	215.042.07	97.006.24^{5}	169.760.12^{5}	Totaux
Armenzorg					**Assistance**
Subsidie aan „Hulp voor Onbehuisden"	5.000.—	16.000.—	—	30.000.—	Subvention à l'institution „Hospitalité de nuit"
„ „ „Het Leger des Heils"	1.000.—	—	—	—	„ „ l'Armée du Salut
Totaal	6.000.—	16.000.—	—	30.000.—	Totaux

Zie volgende pagina. *Voir page suivante.*

1) Thans vermeld als: kosten der distributiewet 1916, over het jaar 1917 beloopend: *f* 1.952.539.09 (zie blz. 251).
Maintenant figurant sous: dépenses en vertu de la loi sur la distribution 1916; pour l'exercice 1917 ces dépenses s'élèvaient à fl. 1.952.539.09 (voir page 251)

VERVOLG *Suite*

Omschrijving	1914	1915	1916	1917	Désignation
Bevordering van woningbouw					Construction d'habitations à bon marché
Premiën aan aannemers voor vervroegde oplevering	—	—	—	1.724.29	Primes aux entrepreneurs pour livraisons anticipées
Bouw van noodwoningen	—	—	—	245.000.—	Construction des habitations d'urgence
Totaal	—	—	—	246.724.29	Totaux
Steuncomité (subsidie)	192.306.75	891.070.71	496.003.50	802.942.96	Comité général d'assistance (subvention)
Andere uitgaven					Autres dépenses
Buitengewoon subsidie aan „Kindervoeding".	48.000.—	97.140.—	43.287.15^5	—	Sub. extra-ord. à la soc. pour la distr. d'aliments à l'école
„ „ „ „Voor het Schoolkind"	15.000.—	35.000.—	50.000.—	106.000.—	„ „ „ „ „ „ „ „ de vêtem. aux écoles
Kindervoeding van gemeentewege	—	—	43.500.—	90.000.—	Distribution municipale d'aliments aux enfants
Kosten gemeentelijke belastingsbons [1])	38.17	—	—	—	Frais du papier-monnaie municipal
Uitgaven ten behoeve van de Belgische uitgewekenen	13.463.32^5	13.551.96^5	—	—	Dépenses en faveur des réfugiés belges
Kosten van verleening van bedrijfskredieten	—	3.480.98^5	—	3.282.62	Frais des crédits accordés aux petits commerçants et à la petite industrie
Diversen	53.41^5	—	—	1.065.98	Autres dépenses
Totaal	76.554.91	149.172.95	136.787.15^5	200.348.60	Totaux
Totaal generaal	450.373.51	1.399.680.31^5	1.433.834.59	1.669.704.30^5	Totaux généraux

1) Uitgegeven betalingsbons — *papier-monnaie émis* . . . *f* 249.907.—
Ingewisseld — *(échangé)* . . . . „ 247.941.50

Rest — *(reste)* . . . . *f* 1.965.50
Drukkosten, enz. — *Frais d'impression* . . . . . „ 2.003.67

f 38.17

158. STAND DER UITGIFTE VAN GEMEENTE-GRONDEN IN ERFPACHT OP 31 DECEMBER 1917.

G. V. *Acensement de terrains municipaux au 31 décembre 1917.*

Jaar van uitgifte *Année de l'acensement*	Aantal perceelen tot 31 December uitgegeven *Nombre des acensés jusqu'au 31 décembre*	Oppervlakte dier perceelen *Superficie des terrains*	Canon *Bail emphytéotique*
		M².	
vóór (*avant*) 1896	80	50,212	*f* 17,899.85
1896—1900	153	61,218	64,024.14
1901—1905	703	117,573	189,325.75
1906—1910	480	176,995	135,256.43⁵
1911	241	58,025	57,940.16
1912	349	119,182	99,930.50
1913	308	214,366	110,756.26
1914	235	122,526	104,763.97
1915	410	84,822	55,865.84
1916	166	127,214	41,603.60
1917	49	100,963	42,531.55⁵
Totaal *Totaux* . .	3174	1,233,096	*f* 927,264.66 [1])

[1]) Inclusief *f* 7,366,60⁵ canonverhooging wegens conversie van tijdelijke in voortdurende erfpacht.
Y compris f 7,366.60⁵ pour l'augmentation du bail par suite de la conversion de l'emphytéose temporaire en l'emphytéose perpétuelle.

159. FINANCIËN VAN HET GIROKANTOOR.

Finances du Bureau Municipal de Virements.

Omschrijving	1917	Désignation
Uitgaven:	*f*	Dépenses:
Jaarwedden.	22,421.07	Salaires.
Huur van kantoorlokalen.	1,175.—	Loyer des localités.
Bureaukosten.	7,009.81	Frais de bureau.
Rente	7,812.06	Intérêts.
Andere.	2,535.89⁵	Autres.
Totaal	40,953.83⁵	Totaux.
Ontvangsten:		Recettes:
Vergoedingen door Gemeentebedrijven en -diensten	37,904.45⁵	Remboursements des entreprises et services municipaux.
Rente	12,385.15	Intérêts.
Andere.	9.57	Autres.
Totaal	50,299.17⁵	Totaux.
Saldo:	9,345.34	Excédent des recettes:
Waarvan gebruikt voor afschrijving .	1,264.49	Amortissement.
Reserve	8,080.85	Réserve.

160. FINANCIEELE UITKOMSTEN (IN GULDENS) VAN DE EXPLOITATIE VAN EENIGE

Résultats financiers (en florins) de l'exploitation de quelques

Aanwijzing der gronden / *Désignation des terrains*	Datum *Date*	Ontvangsten *Recettes*: Verkoop en ruil *Ventes et échanges*	Gekapitaliseerde erfpachten *Bails d'emphytéose capitalisés*	Waarde van den grond voor openbare gebouwen in gebruik genomen *Valeur des terrains utilisés pour des édifices publics*	Opbrengst van uitgevoerde werken *Produit de travaux exécutés*	Huren en pachten *Loyers et fermages*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*
	Ult°.	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
Gronden in en nabij den Binnendijkschen Buitenvelderschen polder.	1912	324,141	509,898	—	285,733	331,600	[1] 100,000	1,551,371
	1917	731,484	2,987,796	—	330,137	560,431	[2] 949,877	5,559,722
Museumterreinen.	1912	1,309,775	2,421,157	1,673,876	—	161,625		5,566,432
	1917	1,551,695	2,702,457	1,673,876	—	237,725		6,166,052
Gronden ten noorden van Overtoom, tusschen Kostverlorenvaart en J. P. Heijestraat.	1912	103,308	1,628,270	117,530	—	9,360		1,858,468
	1917	103,308	1,880,945	160,314	—	11,669		2,156,235
Gronden tusschen Potgieterstraat, Nassaukade, 3e Hugo de Grootstraat, v. Reigersb.straat, Hugo de Grootkade en Kostverlorenvaart.	1912	335,641	2,648,153	52,478	—	10,555		3,046,826
	1917	346,241	2,868,708	154,478	—	10,908		3,380,334
Gronden tusschen Nassaukade, H. de Grootkade, Kostverl. Wetering, van Beuningenstraat, enz.	1912	1,594,198	1,423,811	620,596	—	273,502	[6] 490,063	4,402,171
	1917	1,594,198	1,602,295	620,596	—	330,317	[6] 902,013	5,049,418
Gronden aan den Zeeburgerdijk.	1912	100	320,710	143,950	—	—	4,211	468,971
	1917	100	896,776	350,652	—	—	5,170	1,252,697
Gronden in den Noorder-IJpolder.	1912	3,122	—	—	—	922,096	24,101	949,319
	1917	3,122	—	.	—	1,085,235	24,101	1,112,458
Gronden in den voorm. Buiksloterhampolder.	1912	23,655	263,224	188	—	451,879	—	638,945
	1917	23,915	1,301,717	231,924	—	518,354	—	2,075,909
Gronden in den Nieuwendammerham en Vogelwijkslanden.	1912	311,299	484,268	—	—	237,469	24,628	1,057,664
	1917	385,609	1,555,354	37,642	—	314,239	24,628	2,317,472

a = Beschikbare bouwterreinen, komende in meerdering van het batig saldo of staande tegenover het nadeelig saldo.
b = Oppervlakte der gronden, graslanden, vaarten en wegen daaronder begrepen, waarvan een gedeelte voor

[1] Reserve.
[2] Waarvan *f* 675,000 reserve.
[3] Waarvan *f* 274,877 verplichte aflossing.

gendommen der gemeente op 31 December 1912 en 1917.

s foncières municipales le 31 décembre 1912 et 1917.

commencement de l'exploitation	Uitgaven *Dépenses*: Aankoop, ruil en onteigening *Achats, échanges et expropriations*	Uitgaven *Dépenses*: Uitgevoerde werken *Travaux exécutés*	Uitgaven *Dépenses*: Renten *Intérêts*	Uitgaven *Dépenses*: Overige *Autres*	Uitgaven *Dépenses*: Totaal *Totaux*	Batig saldo *Excédent des recettes*	Nadeelig saldo *Déficit*	Oppervlakte der gronden of nog beschikbare bouwterreinen *Terrains disponibles*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	M².
	4,801,437	1,051,987	1,921,226	163,701	7,938,330	—	6,386,959	—
	11,119,607	3,085,884	4,110,679	608,882[3])	18,925,053	—	13,365,327	—
34	4,216,148		2,544,029	—	6,888,561	—	1,322,128	a 22,100
34	4,248,302		2,698,503	—	7,075,189	—	909,137	a 9,165 [4])
	1,210,366	288,599	209,885	—	1,708,850	149,618	—	a 10,382
	1,210,366	314,870	144,114	—	1,669,349	486,886	—	—
00	1,285,173		428,540	—	2,732,014	314,812	—	a 8,950
00	1,338,059		329,308	—	2,685,667	694,666	—	a 3,030
5	1,569,549		—	—	2,285,904	2,116,266	—	a 4,200
5	1,643,205		—	—	2,359,560	2,689,859	—	a 2,465 [5])
5	561,886		310,720	—	1,270,591	—	801,620	a 29,950
5	863,272		382,625	—	1,643,882	—	391,184	a 3,720
	1,350,787	178,280	2,525,005	281,262	4,335,334	—	3,386,015	b 3,503,342
	1,350,787	198,103	3,154,441	328,336	5,031,667	—	3,919,209	b 3,502,907 [7])
7	608,834	1,557,706	758,001	124,819	3,090,018	—	2,351,072	b 2,308,442
7	657,455	2,040,718	1,170,057	165,322	4,076,209	—	2,000,300	b 1,930,000
9	707,967	338,319	1,687,583	26,094	2,986,072	—	1,928,408	b 1,319,067
)	763,366	807,396	2,006,758	40,454	3,844,085	—	1,526,613	b 1,200,000

n is bestemd.

ıevens ± 28,520 M². sportterrein en ± 9,800 M². plantsoen.

ıevens 11,406 M². industrieterrein.

ıten, behalve *f* 6,633 diversen.

ıevens 5 boerderijen.

G. V.

161. UITBETALINGEN INGEVOLGE LOOPENDE OF GEHOUDEN OPENBARE EN ONDERHANDSCHE AANBESTEDINGEN VAN OPENBARE WERKEN VOOR DE GEMEENTE.

Paiements en vertu d'adjudications publiques et privées de travaux publics de la municipalité.

Omschrijving	1913	1914	1915	1916	1917	Désignation
Openbare aanbestedingen	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Adjudications publiques
Aanleg terreinen, wegen, bruggen en riolen	1,150,397.98^5	734,429.06	727,662.10^5	196,028.58^5	174,288.53	Terrains, rues, ponts et égouts
Haven- en handelsinrichtingen . . .	777,996.45^5	1,488,156.93^5	647,594.85	876,027,39^5	426,465.08	Ports et établissements commerciaux
Gemeentebedrijven	1,474,022.25^5	599,992.63^5	809,902.69	767,390.99^5	528,184.21^5	Entreprises municipales
Onderwijs	552,814.08^5	651,565.87	708,056.07^5	718,124.39	416,999.39^5	Enseignement
Reiniging	42,485.76	28,559.20	—	—	557,424.91	Assainissement
Politie en brandweer.	16,305.39^5	699.30	—	7,859,82	—	Police et service des pompiers
Gasthuizen	193,494.08	140,664.80	104,751.87^5	43,120.81	49,132.14^5	Hôpitaux municipaux
Andere	687,985.90^5	139,688.93^5	312,863.43^5	232,006,03	296.107.62^5	Autres
Onderhandsche aanbestedingen						Adjudications privées
Aanleg terreinen, wegen, bruggen en riolen	587,016.58	522,426.89	502,250.36^5	660,023.36^5	704,531.87	Terrains, rues, ponts et égouts
Haven- en handelsinrichtingen . . .	77,369.36	408,803.06^5	15,190.63	84,224.54	337,767.03^5	Ports et établissements commerciaux
Gemeentebedrijven	2,275,267.04^5	735,161.13^5	482,129.87^5	471,103.81^5	1,081,933.21^5	Entreprises municipales
Onderwijs	85,446.94^5	20,926.92^5	21,294.50	94,567.78	150,522.74^5	Enseignement
Reiniging	—	—	—	—	—	Assainissement
Politie en brandweer.	—	—	—	—	—	Police et service des pompiers
Gasthuizen	31,328.98	79.089.98	92,350.78^5	8,351.25	24,356.—	Hôpitaux municipaux
Andere	123,650.37^5	68,290.68^5	148,376.75	102,056.04	409,830.65^5	Autres
Totaal	8,093,380.61	5,618,455.41^5	4,572,396.93^5	4,260,884.81	5,157,543.42	Totaux

162. Leeningen van de gemeente.

G. B.

Emprunts municipaux.

Benaming der leeningen *Désignation des emprunts*	Oorspronkelijk bedrag der schuld *Montant primitif des engagements*	% rente *Taux de l'intérêt*	Bedrag der schuld op 1 Jan. 1918 *Montant restant le 1er janvier 1918*
Schuld aan diverse administratiën *Dette envers administrations diverses.*	*f* 1.158.810	2½	*f* 55.550
Leening Noordzeekanaal 1860 *Emprunt canal mer du Nord.*	3.000.000	3	—
Leening *Emprunt* 1861	18.000.000	3½	11.591.700
„ „ 1874	21.000.000	3	13.530.000
„ „ 1886	17.000.000	3½	6.449.700
„ „ 1890	6.000.000	3½	895.500
„ „ 1895	15.971.200 1)	3	12.599.200
„ Waterleiding 1898 *Emprunt service des eaux.*	12.000.000	2½	6.861.000
Leening *Emprunt* 1897	3.000.000	3½	1.860.000
„ Gasfabrieken 1898 *Emprunt usines à gaz.*	17.200.000	3	6.876.000
Leening *Emprunt* 1899	12.000.000	3½	7.997.000
„ „ 1900	10.000.000	4	6.600.000
„ „ 1901	10.000.000	4	7.000.000
„ „ 1904	20.000.000	4	15.585.000
„ „ 1905	10.000.000	3½	8.212.000
„ „ 1911	10.000.000 2)	4	9.120.000
„ „ 1913	10.000 000	4½	9.200.000
„ „ 1914	10.000.000	4½	9.400.000
„ „ 1915	10.000.000	5	9.900.000
„ „ 1916	10.000.000	4½	9.965.000
„ „ 1916	10.000.000	4	9.800.000
„ „ 1917	8.000.000	4½	8.000.000
„ Stadsschouwburg *Emprunt Théâtre municipal.*	900.000	— 3)	780.000
Leeningen overgenomen van Nieuwer-Amstel. *Emprunts de la municipalité de Nieuwer-Amstel.*	1.493.000 255.000 202.350 24.000	4 3¾ 3½ 3	— — 91.350 10.800
			f 172.379.800

1) Nominaal groot (*montant nominal*) *f* 42.350.000. Uitgegeven (*émis*) *f* 15.971.200.
2) „ „ „ „ „ 20.000.000. „ „ „ 10.000.000.
3) Annuïteitsleening.

R. V.

163. Bedrag der schuld van de gemeente, verdeeld naar de bestemming der leeninggelden.

Montant de la dette, réparti d'après la destination des emprunts.

Bestemming	1 Januari 1915 *1er janvier 1915*	1 Januari 1916 *1er janvier 1916*	1 Januari 1917 *1er janvier 1917*	1 Januari 1918 *1er janvier 1918*	Destination
Rentegevende eigendommen .	*f* 515,741.69^{5}	*f* 544.687,63^{5}	*f* 733,812.02^{5}	*f* 715,449.87	Maisons et terrains loués.
Bedrijven.	56,240,366.32^{5}	57.533.930,14	59,436,957.84	58,042,792.80	Entreprises municipales.
Havenwerken.	24,560,538.35^{5}	25.793.089,09^{5}	26,599,516.76	26,368,656.34^{5}	Ports.
Markten en Beurs	3,906,731.09^{5}	4.136.737,73^{5}	4,239,018.91	4,234,928.25	Marchés et Bourse de commerce.
Grondexploitatie	15,754,053.22^{5}	15.980.131,09	24,077,637.39	29.700,821.56^{5}	Exploitation de propriétés foncières
Diverse gebouwen	2,202,929.43^{5}	2.158.439,18	2,193,457.44^{5}	2,267,112.83^{5}	Edifices de services publics.
Publieke werken.	13,490,052.88^{5}	14.108.770,64^{5}	16,353,836.19	16,097,052.68	Travaux publics.
Politie en Brandweer	1,116,427.23^{5}	1.090.293,49^{5}	1,063,916.80	1,037,749.71	Police et service des pompiers.
Plaatselijke gezondheidspolitie	1,279,556.09^{5}	1.253.569,92^{5}	1,226,890.41^{5}	1,199,479.20^{5}	Hygiène publique.
Onderwijs	11,152,535,46^{5}	12.090.903,23^{5}	13,246,926.76^{5}	13,116,337.73	Enseignement.
Armwezen	2,829,033.44	3.214.424,44^{5}	3,215,984.36	3,153,425.34^{5}	Assistance publique.
Diversen	12,926.534.75	14.313.423,38	16,024,245.10	16,445,993.66^{5}	Autres.
Totaal	*f* 145,974,500.—	*f* 152.218.400.—	168,412,200.—	*f* 172,879,800.—	Totaux.

§ 2. Heffing van Rijksbelastingen te Amsterdam.
Perception des impôts du Royaume à Amsterdam.

164. Grondbelasting. *Impôt foncier.*

a. Aantal, oppervlakte en belastbare opbrengst der perceelen.

S. R. I. *Nombre, superficie et revenu imposable des propriétés.*

Jaar *Année*	Gebouwde eigendommen *Propriétés bâties*		Ongebouwde eigendommen *Propriétés non-bâties*		Oppervlakte der gebouwde en ongebouwde eigendommen *Superficie des propriétés bâties et non-bâties*	Belastbare opbrengst *Revenu imposable*	
	Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Aantal onbelastbare perceelen *Nombre des propriétés non imposables*	Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Aantal onbelastbare perceelen *Nombre des propriétés non imposables*		der gebouwde eigendommen *des propriétés bâties*	der ongebouwde eigendommen *des propriétés non-bâties*
					H.A.	*f*	*f*
1912	44839	934	48621	3077	4588.7915	32.695.614	416.355
1913	45328	954	49286	3102	4588.8081	33.525.794	415.264
1914	45978	968	49821	3133	4588.4762	34.539.564	413.313
1915	46315	979	50072	3119	4603.1439	35.341.889	412.185
1916	46776	974	50222	3145	4603.1449	36.039.096	411.573

b. Bedrag der kohieren. *Montant des rôles.*

Jaar *Année*	Hoofdsom *Principal*			Opcenten *Cents additionnels*								Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*		
				Gebouwd *Propr. bâties*				Ongebouwd *Propr. non-bâties*						
				Voor de Provincie *Pour la Province*		Voor de Gemeente *Pour la Commune*		Voor de Provincie *Pour la Province*		Voor de Gemeente *Pour la Commune*				
	Gebouwd *Propr. bâties*	Ongebouwd *Propr. non-bâties*	Totaal *Total*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Gebouwd *Propr. bâties*	Ongebouwd *Propr. non-bâties*	Totaal *Total*
	f	*f*	*f*		*f*		*f*		*f*		*f*	*f*	*f*	*f*
1912	1589007	24981	1613988	12	190681	40	635603	12	2998	10	2498	2415290	30477	2445767
1913	1629354	24916	1654269	12	195522	40	651741	12	2990	10	2492	2476617	30397	2507014
1914	1678623	24799	1703422	16	268580	40	671449	16	3968	10	2480	2618652	31246	2649898
1915	1717616	24731	1742347	18	309171	40	687046	18	4452	10	2473	3057356[1]	36602[1]	3093958[1]
1916	1751500	24694	1776194	20	350300	40	700600	20	4939	10	2469	3152700[2]	37042[2]	3189742[2]

[1] Inclusief 20 rijksopcenten voor het Leeningsfonds 1914: voor gebouwd *f* 343.523; voor ongebouwd *f* 4946.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 inclus: propr. bâties f 343.523; non-bâties f 4946.

[2] Inclusief 20 rijksopcenten voor het Leeningsfonds 1914: voor gebouwd *f* 350.300; voor ongebouwd *f* 4939.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 inclus: propr. bâties f 350.300; non-bâties f 4939.

165. **Personeele belasting.** *Impôt dit personnel.*

a. Aantal perceelen, belast naar huurwaarde, haardsteden en meubilair.

S. R. I. *Nombre des propriétés imposées d'après le loyer, les foyers et le mobilier.*

Jaar *Année*	Aantal perceelen, belast naar de huurwaarde *Nombre des propriétés imposées d'apres le loyer*		Aantal belaste haardsteden [1]) *Nombre des foyers imposés*	Aantal perceelen met *Nombre des propriétés ayant*					Aantal perceelen, belast naar het meubilair *Nombre des propriétés imposeés d'après le mobilier*	
	Aantal perceelen *Nombre des propriétés*	Belaste huurwaarde *Loyer imposé*		2	3	4 en 5 *4 et 5*	6 en 7 *6 et 7*	8 en meer *8 et au-delà*	Aantal belaste perceelen *Nombre des propriétés imposées*	Waarde van het meubilair *Valeur du mobilier*
				belaste haardsteden *foyers imposés*						
		f								*f*
1912	94091	27.539.515	74692	13804	5513	3124	1049	814	40109	23.310.520
1913	98924	28.862.452	74815	14137	5270	3170	988	820	42073	24.010.760
1914	104331	30.442.539	75043	14509	5113	3045	1032	831	43625	24.728.680
1915	106757	30.945.718	73664	14553	4908	2910	998	827	44220	25.154.120
1916	112006	32.362.665	74296	14757	4717	2967	973	856	46568	26.658.120

[1]) Inclusief haardsteden in logementen en badinrichtingen.
Foyers dans les logements et les établissements de bains inclus.

b. Dienstboden, waarvoor belasting moet worden betaald.
Domestiques soumis à l'impôt dit personnel.

Jaar *Année*	Aantal belastingplichtigen met *Nombre des imposables tenant*						Aantal belaste dienstboden *Nombre des domestiques imposés*		
	1	2	3—5	6—9	10 en meer *(10 et au-delà)*	Totaal *Totaux*	Vrouwelijke dienstboden van 18—21 jaar *Domestiques féminines de 18—21 ans* [1])	Mannelijke dienstboden *Domestiques masculins* [1])	Totaal aantal belaste dienstboden *Nombre total des domestiques imposés*
	vrouwelijke dienstboden van 21—65 jaar en mannelijke dienstboden *domestiques féminines de 21—65 ans et domestiques mâles de tout âge*								
1912	6228	1365	470	29	2	8094	2738	434	14048
1913	6241	1390	468	34	1	8134	2750	448	14156
1914	6276	1405	485	33	2	8201	2557	449	14166
1915	5947	1305	432	27	2	7713	2259	380	13115
1916	5957	1313	479	25	2	7776	2345	400	13392

[1]) Koetsiers van geneesheeren, huisbewaarders(sters), enz. uitgezonderd.
Cochers de médicins, gardiers(diennes) de maison, etc. exclus.

c. Paarden, rijwielen en motorrijwielen. *Chevaux, bicyclettes et automobiles.*

Jaar *Année*	Paarden *Chevaux*		Rijwielen *Bicyclettes*		Motorrijtuigen *Automobiles*			
	Totaal *Total*	waarvan bij rijtuigverhuurders *dont de loueurs de voitures*	Totaal *Total*	van verhuurders, winkeliers e.d. *de loueurs et de négociants*	Motor-rijwielen *Motocyclettes*	Electro-mobielen *Voitures électriques*	Overige *Autres*	Totaal *Total*
1912	1005	686	17890	2865	153	35	361	549
1913	939	618	19302	3141	181	81	469	731
1914	864	569	21767	3738	234	74	531	839
1915	590	371	20986	3555	309	71	499	879
1916	618	402	21800	3620	377	49	566	992

d. Bedrag der kohieren. *Montant des rôles.*

Jaar *Année*	Hoofdsom *Principal*	Opcenten *Cents additionnels*				Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*	
		voor de Provincie *pour la Province*		voor de Gemeente *pour la Commune*		Bedrag der kohieren *Montant des rôles*	Zuivere opbrengst *Rendement net*
		Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*		
	f		*f*		*f*	*f*	*f*
1912	1.788.977	11	196.787	50—141	2.080.166	4.065.931	3.917.897
1913	1.865.781	11	205.236	50—141	2.161.943	4.232.960	4.072.281
1914	1.951.464	13	253.662	50—141	2.254.046	4.459.172	4.168.581
1915	2.353.185 [1])	14	274.552	50—141	2.257.567	4.885.303	?
1916	2.451.966 [2])	16	326.800	50—141	2.346.196	5.124.961	?

[1]) Inclusief 20 opcenten ten behoeve van het Leeningfonds 1914 *f* 392.099.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 f 392.099 inclus.
[2]) Inclusief 20 opcenten ten behoeve van het Leeningsfonds 1914 *f* 408.646.
20 cents additionnels pour le fonds de l'emprunt 1914 f 408.646 inclus.

166. **Bedrijfsbelasting.** *Impôt sur les revenus professionnels.*

a. Aantal aanslagen en bedrag der kohieren.
Nombre des impositions et montant des rôles.

S. R. I.

Jaar *Année*	Aantal aanslagen *Nombre des impositions*	Hoofdsom *Principal*	Opcenten (voor het Rijk) *Cents additionnels (pour le royaume)*		Hoofdsom en Opcenten *Principal et cents additionnels*	
			Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Bedrag der kohieren *Montant des rôles*	Zuivere opbrengst *Rendement net*
		f		*f*	*f*	*f*
1911/12	100741	3.364.583	10	336.272	3.700.855	3.607.328
1912/13	106106	3.582.075	10	358.018	3.940.093	3.833.339
1913/14	112569	3.719.188	10	371.719	4.090.907	3.924.986
1914/15	113534	3.732.649	20—60	950.886	4.683.534	4.376.155
1915/16	—	—	—	—	—	—

b. **Aantal en belastbaar inkomen der aangeslagenen.**[1])
Nombre et revenu imposable des cotisés.

Jaar / *Année*	Binnen het Rijk gevestigde belastingplichtigen / *Cotisés résidant dans le Royaume* — Physieke personen / *Personnes physiques* — Totaal / *Total* — Aantal / *Nombre*	Belastbaar inkomen / *Revenu imposable*	Waarvan tevens in de Vermogensbelasting aangeslagen / *dont inscrites en même temps dans l'impôt sur le capital* — Aantal / *Nombre*	Belastbaar inkomen / *Revenu imposable*	Overige / *Autres* — Aantal / *Nombre*	Belastbaar inkomen / *Revenu imposable*	In het buitenland gevestigde belastingplichtigen / *Cotisés établis à l'étranger* — Aantal / *Nombre*	Belastbaar inkomen / *Revenu imposable*	Totaal aantal belastingplichtigen / *Nombre total des cotisés* — Aantal / *Nombre*	Belastbaar inkomen / *Revenu imposable*
		f		*f*		*f*		*f*		*f*
1911/12	99025	143303441	5123	35569567	914	57301516	560	4087046	100499	204692002
1912/13	104229	150671849	5225	36958739	1083	61671494	569	4225956	105881	216569300
1913/14	110511	160730063	5312	38692867	1140	61328263	657	4817909	112308	226876235
1914/15	111394	161919383	5393	38801895	1174	61004153	543	4855068	113111	227778604
1915/16 2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) De cijfers hebben betrekking op het dienstjaar; ze bevatten o.a. ook posten van vroegere belastingjaren.
Les chiffres se rapportent à l'année de l'exercice de l'impôt; ils comprennent entre autres aussi des données d'années fiscales antérieures.

2) Op 1 Mei 1915 is de Bedrijfsbelasting vervangen door de Rijksinkomstenbelasting.
Le 1er mai 1915 l'impôt sur les revenus professionnels a été substitué par l'impôt sur le revenu du Royaume

167. **Vermogensbelasting.** *Impôt sur le capital.*

AANTAL EN VERMOGEN DER AANGESLAGENEN EN OPBRENGST DER BELASTING.

S. R. I. *Nombre et capital des cotisés et rendement de l'impôt.*

Jaar / *Année*	Aantal aangeslagenen en bedrag der vermogens / *Nombre des cotisés et montant des capitaux* — Totaal / *Total* — Aantal aangeslagenen / *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens / *Montant des capitaux*	Waarvan niet tevens in de bedrijfsbelasting aangeslagen / *dont ne sont pas en même temps inscrits dans l'impôt sur les revenus professionnels* — Aantal aangeslagenen / *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens / *Montant des capitaux*	Zuivere opbrengst der belasting / *Rendement net de l'impôt* — Hoofdsom / *Principal*	Opcenten / *Cents additionnels* — Aantal / *Nombre*	Bedrag / *Montant*	Hoofdsom en opcenten / *Principal et cents additionnels*
		× *f* 1000		× *f* 1000	*f*		*f*	*f*
1912/13	8114	891.322	2984	313.962	1.283.308	10	128.331	1.411.639
1913/14	8150	889.343	2890	302.640	1.282.494	10	128.249	1.410.744
1914/15	8333	891.207	2976	304.730	1.342.032	20	268.406	1.610.438
1915/16	7316	847.685	—	—	407.047 1)	—	—	407.047 2)
1916/17	7699	929.061	—	—	447.663 1)	—	—	447.663 2)

1) Met de invoering der Rijksinkomstenbelasting op 1 Mei 1915 is het tarief der Vermogensbelasting aanmerkelijk verlaagd. De opbrengst der navordering is in de cijfers niet begrepen.

2) Bovendien worden 33 opcenten geheven ten behoeve van het Leeningsfonds 1914.

S. R. I.

168. **Inkomstenbelasting.** [1]) *Impôt sur le revenu.*

AANTAL EN INKOMEN DER AANGESLAGENEN EN BEDRAG DER KOHIEREN.

Nombre et revenu des cotisés et montant des rôles.

Jaar *Année*	Binnen het Rijk wonende aangeslagen physieke personen *Nombre des personnes cotisées habitant dans le Royaume*			Overige binnen het Rijk gevestigde belastingplichtigen *Autres cotisés, établis dans le Royaume*			In het buitenland gevestigde belastingplichtigen *Cotisés établis à l'étranger*		Totaal aantal aangeslagenen *Nombre total des cotisés*	Bedrag der kohieren *Montant des rôles*			
	Aantal *Nombre*	Inkomen *Revenu*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*	Aantal *Nombre*	Inkomen *Revenu*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*	Aantal *Nombre*	Belastbaar bedrag *Montant imposable*		Hoofdsom *Principal*	Opcenten *Cents additionnels* Aantal *Nombre*	Opcenten *Cents additionnels* Bedrag *Montant*	Hoofdsom en opcenten *Principal et cents additionnels*
		f	*f*		*f*	*f*		*f*		*f*		*f*	*f*
1915/16	102784	193626234	188056984	976	59849875	47971562	559	4963958	104319	6393587	33	1830934	8224521
1916/17	112656	248674737	242423837	1137	88336104	60946481	703	7744936	114496	9503691	33	3133276	12636966

[1]) Ingevoerd 1 Mei 1915. *Introduit le 1er mai 1915.*

S. R. I.

169. AANGESLAGENEN EN OPBRENGST DER VERDEDIGINGSBELASTINGEN.

Cotisés et rendement des impôts pour la défense.

Jaar *Année*	Verdedigingsbelasting Ia [1]) *Impôt pour la défense Ia*			Verdedigingsbelasting Ib [1]) *Impôt pour la défense Ib*			Verdedigingsbelasting II [1]) *Impôt pour la défense II*		Totale opbrengst der verdedigingsbelastingen *Rendement total des impôts pour la défense*
	Aantal aangeslagenen *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens *Montant des capitaux*	Opbrengst der belasting *Rendement de l'impôt*	Aantal aangeslagenen *Nombre des cotisés*	Bedrag der vermogens *Montant des capitaux*	Opbrengst der belasting *Rendement de l'impôt*	Aantal aangeslagenen *Nombre des cotisés*	Opbrengst der belasting *Rendement de l'impôt*	
		× *f* 1000	*f*		× *f* 1000	*f*		*f*	*f*
1916—1917	7699	929.061	447.663	3629	857.473	2.494.340	35.451	4.563.088	7.505.091

[1]) Met ingang van 1 Mei 1916 worden als tijdelijke crisisbelastingen geheven: een verdedigingsbelasting Ia, tot gelijk bedrag als de vermogensbelasting in hoofdsom; een verdedigingsbelasting Ib, van de aangeslagenen in de vermogensbelasting met een vermogen boven *f* 50.000; een verdedigingsbelasting II van de physieke personen binnen het rijk wonende, wier belastbaar zuiver inkomen, na de vermindering voor minderjarige kinderen, *f* 1200 of meer bedraagt.

170. OPBRENGST DER HEFFING VAN RIJKS DIRECTE BELAS

Rendement de la perception des impôts dir

Bedrag der kohieren;

S. R. I. *Montant des rôles; prin*

Jaar *Année*		Gemiddelde bevolking *Population moyenne*	Grondbelasting *Impôt foncier*			Pers bela *In dit pe*
			Gebouwd *Propriétés bâties*	Ongebouwd *Propriétés non-bâties*	Totaal *Total*	
			f	*f*	*f*	
1911	Het Rijk *Le Royaume*	5.984.000	9.096.596	5.838.091	14.934.687	12.61
	Amsterdam Totaal *Total*	577.471	1.559.898	25.264	1.585.162	1.78
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.7	17.1	0.4	10.6	1
1912	Het Rijk *Le Royaume*	6.068.388	9.335.705	5.841.712	15.177.417	13.07
	Amsterdam Totaal *Total*	584.418	1.589.007	24.981	1.613.988	1.78
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.6	17.0	0.4	10.6	1
1913	Het Rijk *Le Royaume*	6.163.599	9.592.506	5.847.318	15.439.824	13.59
	Amsterdam Totaal *Total*	591.567	1.629.354	24.916	1.654.269	1.80
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.6	17.0	0.4	10.7	1
1914	Het Rijk *Le Royaume*	6.276.212	9.886.386	5.853.992	15.740.378	14.1
	Amsterdam Totaal *Total*	602.169	1.678.623	24.799	1.703.422	1.9
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.6	17.0	0.4	10.8	1
1915	Het Rijk *Le Royaume*	6.394.538	12.176.467 [1])	7.037.471 [1])	19.213.939 [1])	17.2
	Amsterdam Totaal *Total*	612.835	2.061.139 [1])	29.677 [1])	2.090.816 [1])	2.3
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.6	17.0	0.4	10.8	[illegible]
1916	Het Rijk *Le Royaume*	6.516.288	12.400.429 [1])	7.046.355 [1])	19.446.784 [1])	17.5
	Amsterdam Totaal *Total*	622.491	2.101.800 [1])	29.633 [1])	2.131.433 [1])	2.4
	Amsterdam In procenten van het Rijk *Pourcentage du royaume*	9.6	17.0	0.4	11.0	[illegible]

1) Inclusief 20 Rijksopcenten. *20 cents additionnels pour le Royaume inclus.*

3) Onzuiver bedrag; hoofdsom en rijksopcenten. *Montant brut; principal et cents additionnels pour le*

ISTERDAM, VERGELEKEN MET DIE IN HET GEHEELE RIJK.

me à Amsterdam comparé à celui du Royaume total.

ıet rijksopcenten.

ıdditionnels pour le Royaume.

edrijfsbelasting *ôt sur les revenus professionnels*		Vermogens-belasting *Impôt sur le capital*	Inkomstenbelasting *Impôt sur le revenu*		Verdedigings-belastingen Ia en Ib *Impôts pour la défense Ia et Ib*	Verdedigings-belasting II *Impôts pour la défense II*	Alle belastingen te zamen *Tous les impôts*
aal *tal*	van in het Rijk gevestigde physieke personen *de personnes résidant dans le Royaume*		Totaal *Total*	van i/h. rijk gevestigde physieke personen *de personnes résidant dans le Royaume*			
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
.953	7.750.425	10.606.851	—	—	—	—	51.094.933
.855	1.814.917	1.363.143	—	—	—	—	8.381.671
6	**23.4**	**12.9**	—	—	—	—	**16.4**
.555	8.253.367	10.941.670	—	—	—	—	53.113.914
.093	1.907.495	1.411.639	—	—	—	—	8.754.697
3	**23.1**	**12.9**	—	—	—	—	**16.4**
.009	8.841.579	11.075.877	—	—	—	—	55.809.679
.907	2.039.679	1.410.744	—	—	—	—	9.021.701
1	**23.1**	**12.7**	—	—	—	—	**16.2**
.409	9.211.629	12.364.071	—	—	—	—	60.239.961
.534	2.050.980	1.610.438	—	—	—	—	9.948.858
0	**22.2**	**13.1**	—	—	—	—	**16.5**
	—	3.471.852 2)	43.936.830	25.004.567 3)	—	—	83.885.924
	—	407.047	8.224.521	3.781.410 3)	—	—	13.075.569
	—	**11.8**	**18.7**	**15.1**	—	—	**15.6**
	—	3.728.582 2)	69.332.790	37.202.350 3)	22.991.069	25.209.824	158.265.166
	—	447.663	12.636.966	5.815.414 3)	2.942.003	4.563.088	25.173.119
	—	**12.0**	**18.2**	**15.6**	**12.8**	**18.1**	**15.9**

Zonder nagevorderde belasting. *Sauf l'imposition supplémentaire.* Exclusief 33 Rijksopcenten ten bedrage .189.752 over 1915.

Cents additionnels du royaume au montant de f 1.189.752 pendant 1915 non compris.

VERKEER.

CIRCULATION.

§ 1. Verkeer te water. *Navigation et transport.*

171. Aangekomen zeeschepen naar de vlag.

V. K. K. *Navires entrés répartis selon le pavillon.*

Jaar *Année*	Nederlandsche *Néerlandais*	Britsche *Anglais*	Duitsche *Allemands*	Noorsche *Norvégiens*	Zweedsche *Suédois*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*	Waarvan in ballast *Dont sur lest*
1913	1473	601	255	125	100	48	2597	401
1914	1557	421	157	132	104	32	2403	583
1915	1389	150	—	149	106	26	1820	349
1916	1307	92	86	122	14	1	1622	444
1917	623	22	5	13	34	2	699	290

172. Aangekomen schepen naar de plaats van herkomst.

V. K. K *Navires entrés répartis selon le lieu de provenance.*

Jaar *Année*	Groote en Amerikaansche vaart, enz. *Long cours: Amérique Extrême-Orient, etc.*	Middellandsche en Zwarte Zee *Méditerranée et Mer Noire*	Gr. Brittannië, Frankrijk, Spanje (Atl. kust) en Portugal *Gr. Bretagne, France, Espagne (Côte atl.) et Portugal*	Zweden en Noorwegen *Suède et Norvège*	Oost- en Witte Zee, Finsche golf *Baltique et Mer Blanche Golfe de Finlande*	Kleine vaart *Cabotage: Allemagne (Mer du Nord), Ostende*	Kust- en Binnenvaart *Navigation côtière et intérieure*	Totaal *Totaux*
1913	369	172	996	138	348	204	370	2597
1914	345	116	925	159	183	141	534	2403
1915	359	113	777	189	23	1	358	1820
1916	218	34	605	278	29	—	458	1622
1917	81	7	162	147	9	—	293	699

V. K. K.

173. BRUTO-INHOUD DER BINNENGEKOMEN SCHEPEN NAAR DE PLAATS VAN HERKOMST.

Tonnage brut des navires entrés répartis selon le lieu de provenance.

Jaar *Année*	Groote en Amerikaansche vaart, enz. *Long cours: Amérique, Extrême-Orient, etc.*	Middellandsche en Zwarte Zee *Méditerranée et Mer Noire*	Gr. Brittannië, Frankrijk, Spanje (Atl. kust) en Portugal *Gr. Bretagne, France, Espagne (Côte atl.) et Portugal*	Zweden en Noorwegen *Suède et Norvège*	Oost- en Witte Zee, Finsche golf *Baltique et Mer Blanche, Golfe de Finlande*	Kleine vaart *Cabotage: Allemagne (Mer du Nord), Ostende*	Kust- en Binnenvaart *Navigation côtière et intérieure*	Totaal *Totaux*
	M³	M³	M³	M³	M³	M³	M³	M³
1913	5.108.408	1.013.895	3.141.993	398.477	1.326.594	675.151	638.537	12.303.055
1914	4.962.935	639.197	3.128.664	479.706	719.180	574.846	520.548	11.025.076
1915	4.527.695	491.303	2.305.287	521.958	61.441	8.111	446.487	8.362.282
1916	2.550.417	146.429	1.718.925	552.687	76.254	—	451.717	5.496.429
1917	855.389	24.748	440.298	351.325	6.519	—	361.783	2.040.062

E. B.

174. Binnengekomen en vertrokken schepen naar de lading.

Navires entrés et sortis, répartis selon les chargements.

Jaar *Année*	Binnengekomen *Entrés*													Vertrokken *Sortis*		
	Granen *Céréales*	Rijst *Riz*	Lijnzaad *Lin*	Hout *Bois*	Petroleum *Pétrole*	Erts *Minerais*	Kolen en cokes *Houille et coke*	Stukgoed *Marchandises diverses*	Overige en gemengd *Chargements mixtes*	Fosfaat *Phosphate*	Ballast *Lest*	Totaal *Totaux*	Waarvan zeilschepen *Dont voiliers*	Totaal *Totaux*	waarvan in ballast *dont sur lest* Totaal *Totaux*	waarvan in ballast *dont sur lest* %
1913	48	12	11	218	32	3	124	601	1130	15	401	2597	158	2579	764	29.6
1914	42	17	13	136	28	7	102	576	838	78	566	2403	294	2403	897	37.3
1915	104	—	43	93	17	9	203	438	562	2	349	1820	159	1816	884	48.6
1916	59	3	8	196	10	14	136	364	382	6	444	1622	274	1590	861	54.1
1917	31	1	5	101	5	11	38	118	95	4	290	699	126	758	522	68.9

175. VERTROKKEN SCHEPEN, NAAR HUN BESTEMMING.

V. K. K. *Navires sortis répartis selon leur destination.*

Bestemming	1913	1914	1915	1916	1917	*Destination*
Groot-Brittannië	1178	1053	863	613	152	Grande-Bretagne.
Duitschland	422	264	—	6	2	Allemagne.
Denemarken	25	40	53	43	23	Danemarc
Noorwegen.	54	48	62	59	26	Norvège.
Zweden	53	49	89	157	70	Suède.
Rusland	66	32	—	—	—	Russie.
België	27	13	—	—	—	Belgique.
Frankrijk.	39	29	21	13	3	France.
Spanje en Portugal. . . .	51	60	65	29	14	Espagne et Portugal.
Italië	45	33	16	7	1	Italie.
Middellandsche Zee:						Bassin de la Méditerranée:
Oostenrijk, Griekenland, Turkije, Levant, Egypte	72	46	1	1	—	Autriche, Grèce, Turquie, Levant, Egypte.
Noordzee (visscherij) . . .	—	—	—	—	263	Mer du Nord (pêche).
Nederlandsche havens . .	333	529	349	455	130	Ports néerlandais.
Afrika	1	—	11	4	2	Afrique.
Britsch-Indië.	1	—	1	1	—	Indes anglaises.
Oost-Indië	106	90	82	50	11	Indes orientales.
West-Indië.	29	38	29	22	2	Indes occidentales.
Noord-Amerika, Canada. .	26	22	61	59	49	Etats-Unis, Canada.
Zuid-Amerika	51	57	113	71	10	Amérique du Sud.
Australië.	—	—	—	—	—	Australie.
Totaal	2579	2403	1816	1590	758	Totaux.
waarvan in ballast	764	897	884	861	522	dont sur lest.

176. In- en uitklaringen van zeeschepen met bestemming naar of komende van Amsterdam (netto inhoud).

S. I. U. D. *Navires acquittés avec destination pour Amsterdam et navires déclarés de sortie partis d'Amsterdam (tonnage net).*

Jaar *Année*	Ingeklaarde zeeschepen *Navires entrés*										Uitgeklaarde zeeschepen *Navires sortis*									
	Nederl. vlag *Pavillon néerlandais*		Vreemde vlag *Pavillon étranger*		Totaal *Totaux*		Geladen *Nav. chargés*		In ballast *Nav. sur lest*		Nederl. vlag *Pavillon néerlandais*		Vreemde vlag *Pavillon étranger*		Totaal *Totaux*		Geladen *Nav. chargés*		In ballast *Nav. sur lest*	
	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³	Aantal *Nombre*	M³
1895	547	1,237,084	1009	2,024,542	1556	3,261,626	1512	3,132,599	44	129,027	579	1,295,783	1006	2,038,314	1585	3,334,097	1138	2,100,855	447	1,233,242
1900	760	1,536,468	1140	2,594,385	1900	4,130,853	1884	4,105,351	16	25,502	794	1,618,043	1152	2,660,906	1946	4,278,949	1288	2,572,222	658	1,706,727
1905	932	2,012,900	931	2,572,121	1863	4,585,021	1836	4,518,702	27	66,319	896	1,868,894	911	2,514,828	1807	4,383,722	1397	3,326,337	410	1,057,385
1910	965	2,611,906	1051	3,093,771	2016	5,705,677	1962	5,541,179	54	164,498	871	2,469,209	1035	3,083,152	1906	5,552,361	1436	4,024,523	470	1,527,838
1912	1123	3,130,958	1143	3,427,639	2266	6,558,597	2158	6,270,287	108	288,310	995	2,877,165	1096	3,398,360	2091	6,275,525	1570	4,704,868	521	1,570,657
1913	1211	3,519,835	1112	3,526,923	2323	7,046,758	2237	6,729,129	86	317,629	1091	3,348,594	1131	3,594,268	2222	6,942,862	1711	5,223,509	511	1,719,353
1914	1077	3,683,990	783	2,504,426	1860	6,188,416	1781	5,929,808	79	258,608	1011	3,618,955	810	2,581,445	1821	6,200,400	1417	4,723,556	404	1,476,844
1915	1071	3,857,541	402	941,706	1473	4,799,247	1455	4,736,613	18	62,634	1067	3,943,349	385	925,247	1452	4,868,596	891	2,828,583	561	2,040,013
1916	913	2,617,526	275	409,801	1188	3,027,327	1169	2,985,085	19	42,242	868	2,611,880	289	475,142	1157	3,087,022	731	1,819,726	426	1,267,296

N.B. De in deze tabel opgenomen cijfers betreffen de schepen van en naar Amsterdam, die door de administratie der invoerrechten en accijnzen te Amsterdam, Vliereede, Helder of IJmuiden zijn in- en uitgeklaard. Voor de geheele scheepvaartbeweging van zeeschepen in het havengebied van Amsterdam worde geraadpleegd de tabellen 171—175.

Avis. Ce tableau se rapporte aux navires qui ont été acquittés ou déclarés de sortie par l'administration des droits d'entrée à Amsterdam, Vliereede, Helder et IJmuide. Pour le mouvement total de la navigation du port d'Amsterdam voir tabl. 171—175.

177. Scheepvaart door de sluizen van IJmuiden. [1]

Navigation par les écluses de la mer du Nord.

Jaar *Année*	Naar zee *Descente*		Uit zee *Remonte*		Te zamen *Ensemble*	
	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]	Aantal *Nombre*	Tonnen *Tonneaux* [2]
1885	2744	1,468,761	3067	1,472,802	5811	2,941,563
1890	3514	1,662,824	4238	1,668,665	7752	3,331,489
1895	5152	1,891,720	5772	2,046,833	10924	3,938,553
1900	4757	2,845,194	5113	2,813,841	9870	5,659,035
1905	9404	3,504,638	9745	3,471,046	19149	6,975,684
1910	13853	4,217,637	14056	4,197,428	27909	8,415,065
1912	10450	4,512,120	10559	4,525,952	21009 [3]	9,058,072
1913	10125	4,912,709	10481	4,963,522	20606	9,876,231
1914	10405	4,345,197	10493	4,304,587	20898	8,649,784
1915	13773	3,405,912	14268	3,361,484	28041	6,767,396
1916	18598	2,511,851	18955	2,502,445	37553	5,014,296
1917	11912	2,952,277	12268	2,960,592	24180	2,089,353

1) Geopend 1 November 1876. *Les écluses de la mer du Nord ont été ouvertes le 1er novembre 1876.*

2) Bruto-inhoud 1 ton = 2.83 M^3.

3) De vermindering wordt voornamelijk veroorzaakt door de visschersvaartuigen. *La diminution est due principalement aux bateaux de pêche.*

178. Sterkte der Amsterdamsche koopvaardijvloot, vergeleken met die van het geheele rijk.

V. K. K. *La marine marchande d'Amsterdam, comparée à celle du royaume.*

Jaar *Année*	Aantal stoomschepen *Nombre des vapeurs* — Het Rijk *Le royaume*	Amsterdam *Amsterdam*	Verhouding van de Amsterdamsche tot de Nederl. vloot *Sur 100 du royaume combien d'Amsterdam*	Netto-inhoud der stoomschepen in reg.-tons *Tonnage net des vapeurs* — Het Rijk *Le royaume*	Amsterdam *Amsterdam*	Verhouding van de Amsterdamsche tot de Nederl. vloot *Sur 100 du royaume combien d'Amsterdam*
1895	162	64	39,5	188.275	77.214	41,0
1900	213	87	40,8	268.430	106.680	39,7
1905	271	150	55,3	356.784	178.202	49,9
1910	324	187	57,7	488.469	277.812	56,8
1913	387	225	58,1	647.436	382.506	59,1
1914	407	242	59,5	719.670	428.447	59,5
1915	397 [1])	249	62,7	725.532 [1])	449.205	61,9
1916	422 [2])	241	57,1	725,636 [2])	442.974	61,1
1917 [5])	453 [3])	250 [4])	55,2	708,484	596.986	84,3

1) Waaronder 15 motorschepen, netto-inhoud: 9,275. *Dont 15 barques automobiles, tonnage 9,275.*
2) „ 16 „ „ „ 9,444. „ *16* „ „ „ *9,444.*
3) „ 31 „ „ „ 12.030. „ *31* „ „ „ *12,030.*
4) „ 8 „ „ „ 1,098. „ *8* „ „ „ *1,098.*
5) Door oorlogsgeweld gingen te niet 16 schepen, metende 36.000 bruto tonnen. *16 navires (tonnage brut 36.000) ont été détruits par fait de guerre.*

179. Uit de haven van Amsterdam vertrokken landverhuizers, naar het land van bestemming.

V. K. K. *Emigrants, partis du port d'Amsterdam, selon la destination.*

Jaar *Année*	Vertrokken naar *Partis pour* — Noord-Amerika *l'Amérique du Nord* — Direct *Directement*	Noord-Amerika — via Engel. *via l'Anglet.*	Zuid-Amerika *l'Amérique du Sud*	Zuid-Afrika (via Engeland) *l'Afrique du Sud (via l'Angleterre)*	Engeland *l'Angleterre*	Suriname	Ned. Indië *Indes Néerlandais*	Australië (via Engeland) *Australie (via l'Angleterre)*	Totaal *Totaux*
1900	—	163	—	7	—	1216 [1])	—	—	1386
1905	—	174	—	15	280	526 [1])	148 [1])	—	1143
1910	—	328	2155	12	—	472 [1])	224 [1])	—	3191
1913	—	276	4861	4	—	191	—	—	5332
1914	—	299	1490	—	—	—	394	—	2443
1915	—	12	270	—	—	—	—	5	425 [3])
1916	—	13	185	5	—	—	—	5	260 [4])
1917	—	—	60	—	—	—	2	—	67 [5])

1) Javanen. *Javanais.*
2) Hieronder 159 naar Spanje en 101 naar Portugal. *Dont 159 pour l'Espagne et 101 pour le Portugal.*
3) Hieronder 41 naar Aden, 87 naar Spanje en 10 naar Portugal. *Dont pour Aden 41, pour l'Espagne 87, pour le Portugal 10.*
4) Hieronder 48 naar Spanje en 4 naar Portugal. *Dont pour l'Espagne 48 et pour le Portugal 4.*
5) Hieronder 5 naar Spanje. *Dont pour l'Espagne 5.*

V. K. K.

180. Uit de haven van Amsterdam vertrokken landverhuizers naar hun nationaliteit.

Emigrants, partis du port d'Amsterdam selon le pays d'origine.

Jaar *Année*	Nederlanders *Néerlandais*	Belgen *Belges*	Denen *Danois*	Duitschers *Allemands*	Engelschen *Anglais*	Franschen *Français*	Hongaren *Hongrois*	Italianen *Italiens*	Javanen *Javanais*	Noren *Norvégiens*	Oostenrijkers *Autrichiens*	Rumeniërs *Roumains*	Russen *Russes*	Zweden *Suédois*	Zwitsers *Suisses*	Overige *Autres*	Totaal *Totaux*
1913	502	177	26	3468	—	2	7	21	191	8	106	2	785	4	14	19	5332
1914	368	48	9	963	4	4	—	10	394	5	44	3	152	7	29	403	2443
1915	75	72	13	62	1	—	—	—	—	3	30	2	2	2	18	145	425
1916	55	19	3	39	5	—	—	1	—	—	28	—	12	4	13	81	260
1917	52	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	7	67

G. V.

181. Werking der kranen, kaapstanders en kolentip.

Emploi des grues, des cabestans et du tip hydraulique.

Jaar *Année*	$1^1/_2$ tons kranen *Les grues de $1^1/_2$ tonne*			Kraanuren van de 6 tons kranen 1) *Heures d'occupation des grues de 6 tonnes*	Tonnen opgeheven door de 30 tons kraan *Tonnes élevées par la grue de 30 tonnes*	Waggons gelost door de kolentip *Wagons déchargés par le tip hydraulique*	Aantal werkuren der kaapstanders *Heures d'occupation des cabestans*
	Aantal malen een kraan gebruikt *Nombre des occupations des grues*	Grootste aantal kranen gelijktijdig in gebruik *Nombre max. des grues en usage simultanément*	Kraanuren *Heures d'occupation*				
1913	12471	64	107,569	582	1158	4238	2101
1914	13901	59	108,330	506	1125	2541	1406
1915	14060	55	109,279	267	1664	1701	939
1916	12077	57	87,620	430	582	869	618
1917	7353	50	50,029	344	523	3417	1336

1) Begrepen onder de voorgaande kolom.

182. Werkzaamheden van de Amsterdamsche Droogdok-Maatschappij.

G. V. *La Compagnie des cales sèches.*

Jaar *Année*	Gedokte schepen *Navires dockés.*		Gebruikdagen *Jours d'occupation*	Binnenschepen per vijzel gelicht *Vapeurs de la navigation intérieure élevés avec le cric à vis*
	Aantal *Nombre*	Reg. tons *Tonneaux*		
1913	592	1,067,900	1577	70
1914	571	1,165,267	1476	15
1915	603	1,272,622	1529	—
1916	558	833,503	1605	—
1917	351	406,469	1177	—

183. Scheepvaart door de Oranjesluizen.

V. K. K. *Navigation par les écluses du Zuiderzee.*

Jaar *Année*	Geschut werden *Sont passés*			Jaar *Année*	Geschut werden *Sont passés*		
	Stoom-schepen *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux*		Stoom-schepen *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux*
1905	14,105	49,756	63,861	1914	17,547	38,079	55,626
1910	17,443	44,290	61,733	1915	19,970	39,864	59,834
1912	18,496	38,696	57,192	1916	22,825	40.751	63,576
1913	19,293	39,771	59,064	1917	13,586	39,105	52,714

184. Scheepvaart door de sluizen te Zeeburg (Merwede-kanaal).

V. K. K. *Navigation par les écluses de Zeeburg (Canal du Rhin).*

Jaar *Année*	Binnenschepen *Trafic intérieur*				Rijnschepen *Trafic du Rhin*	
	Stoom-schepen [1]) *Vapeurs*	Zeilschepen *Voiliers*	Totaal *Totaux*		Aantal *Nombre*	Laadvermogen in tonnen *Tonnage*
			Aantal *Nombre*	Laadvermogen in tonnen *Tonnage*		
	Richting van Amsterdam *Remonte*					
1905	4750	19,500	24,250	2,628,080	1,059	410,788
1910	5694	22,025	27,719	3,510,911	1,159	642,045
1912	6948	22,886	29,834	4,205,371	1,274	798,167
1913	7202	21,353	28,555	4,435,801	1,423	956,423
1914	6725	18,688	25,413	3,025,456	1,268	932,521
1915	8289	20,821	29,110	4,375,650	976	782,053
1916	9098	21,317	30,415	4,507,537	1,245	850,096
1917	4369	16,364	20,733	2,961,617	1,010	713,298
	Richting naar Amsterdam *Descente*					
1905	5137	19,284	24,421	2,384,576	1,307	597,681
1910	5803	21,215	27,018	2,992,418	2,083	1,213,553
1912	6649	21,270	27,919	3,422,233	2,269	1,541,680
1913	7079	20,138	27,217	3,687,408	2,442	1,719,257
1914	6492	17,241	23,733	3,419,453	2,167	1,576,033
1915	7902	20,653	28,555	4,049,800	1.691	1,266,891
1916	8496	19,944	28,440	4,242,503	1,722	1,055,710
1917	4229	15,266	19,495	2,748,086	1,228	804,581

[1]) Zonder sleepbooten. *Sans remorqueurs.*

V. K. K.

185. Scheepvaart door de sluizen en toegangen naar de binnenwateren.

Mouvement de la navigation par les écluses et entrées aux canaux centraux.

Waarnemingsposten *Lieux d'observation*	1915				1916				1917			
	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente-vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*	Stoom- en motorbooten *Vapeurs et barques automobiles*	Gemeente-vaartuigen *Navires de la municipalité*	Overige vaartuigen *Autres navires*	Totaal *Totaux*
Oosterdoksluis	147.736	7.936	92.830	248.502	148.989	7.821	98.332	255.142	87658	4.360	67.567	159.585
Westerdoksluis	16.537	6.943	23.322	46.802	13.518	9.823	29.038	52.374	5799	4.733	15.820	26.462
Amstelschutsluis	9.309	18.311	89.552	117.172	9.371	19.696	99.484	128.551	7.102	16.171	51.299	84.572
Oostertoegang	78.104	11.804	65.798	155.706	81.159	11.683	66.098	158.940	62.016	10.154	47.029	119.199
Kraansluis	12.339	742	18.079	31.160	11.401	736	15.295	27.432	5.744	406	11.963	18.113
Westerkeersluis	14.558	9.904	58.273	82.735	21.214	6.869	58.267	86.350	12.048	6.530	36.216	54.794
Rapenburgersluis	35.031	5.720	40.195	80.946	31.325	5.878	33.461	70.664	13.717	5.164	30.879	49.760
Westindische sluis	15.535	4.278	61.953	81.766	16.778	4.283	66.422	87.483	8.621	3.231	27.078	38.930
Keersluis in de Nieuwe vaart	33.317	12.846	65.766	111.929	29.815	11.090	54.448	95.353	16.596	10.370	48.290	75.256
Brug Nieuwe vaart	2.553	1.829	5.154	9.536	2.098	1.817	5.051	8.966	2.035	1.662	5.571	9.268
Westertoegang	28.963	2.413	39.276	70.652	22.589	2.995	37.624	63.208	14.985	6.610	92.924	51.519
Haarlemmersluis	2.115	2.001	42.562	46.678	2.754	1.916	41.978	46.648	2.091	1.514	31.733	35.338
Weteringsluis	306	1.504	15.522	17.332	589	1.714	8.982	11.285	127	1.090	4.883	6.100
Sluis Haarlemmervaart	1.278	18	2.404	3.700	1.231	217	2.318	3.766	2.091	750	1.728	3.477
Zeeburgersluizen	5.094	1.909	3.150	10.153	5.644	3.360	3.740	12.744	3.433	607	3.571	7.611
Jacob van Lennepbrug	6.106	3.347	31.566	41.019	6.266	3.474	34.735	44.475	4.082	2.150	2.7218	33.450
Overtoomsche sluis	28.277	5.859	38.398	72.534	26.519	7.724	34.703	73.946	20.338	6.922	39.416	66.676
Pompstation	7.392	22.435	21.944	51.771	7.196	21.626	24.934	53.756	5.431	20.011	18.299	43.741
Totaal *Totaux*	444.550	119.799	715.744	1.280.093	438.456	122.722	719.905	1.281.083	272.867	102.390	408.594	783.581

§ 2. **Verkeer te land.** *Transport par terre.*

186. Goederenvervoer aan de spoorwegstations.

V. S. *Transport de marchandises dans les gares.*

Jaar *Année*	Vertrek *Expéditions*				Aankomst *Arrivages*			
	Paarden en vee *Chevaux et bétail*		Bestel-, ijl- en vrachtgoed *Grande et petite vitesse*		Paarden en vee *Chevaux et bétail*		Bestel-, ijl- en vrachtgoed *Grande et petite vitesse*	
	Wagenladingen *Wagons*	Stuks *Pièces*	Steenkolen, cokes, in tonnen *Houille, coke, (tonn.)*	Totaal tonnen *Tonneaux totaux*	Wagenladingen *Wagons*	Stuks *Pièces*	Steenkolen, cokes, in tonnen *Houille, coke, (tonn.)*	Totaal tonnen *Tonneaux totaux*
1913	237	14,695	27,656	566,708	776	34,415	870,299	1,471,259
1914	290	13,973	39,391	535,173	902	35,035	762,500	1,284,284
1915	688	14,030	47,332	792,788	836	37,368	565,988	1,082,600
1916	1,228	11,991	33,170	624,024	1,597	46,173	445,852	726,719
1917	267	7,563	?	504,047	2,255	42,629	?	1,500,438

187. Aantal waggons (goederenvervoer) door de S. S. en de H. S. M. vervoerd van en naar de handelsinrichtingen.

M. S. M. *Nombre des wagons (transport de marchandises) expédiés et reçus par le Chemin de fer de l'Etat (S. S.) et le Chemin de fer hollandais (H. S. M.) aux établissements municipaux commerciaux.*

Jaar *Année*	Totaal *Totaux*		
	S. S.	H. S. M.	Samen *Ensemble*
1913	31276	35211	66487
1914	31916	31260	63176
1915	35487	33017	68504
1916	29772	24476	54248
1917	25940	17472	43412

188. Treinenverkeer aan het Centraal Station.

E. B. *Mouvement des trains à la gare centrale.*

Jaar *Année*	Aangekomen *Arrivés*	Vertrokken *Partis*	Totaal *Totaux*
1916	57,608	58,556	116,164
1917	38,494	37,709	76,203

189. Buurt-tramwegen.

Tramways vicinaux

S. V. S. T.

a. Tweede Noordhollandsche Tramwegmaatschappij. [1])

Jaar *Année*	Lijn *Désignation de la ligne*	Lengte der lijn in meters *Longueur du réseau (mètres)*			Locomotieven *Locomotives*	Personenwagens *Voitures de voyage*	Goederenwagens *Voitures de marchandises*	Vervoerde reizigers *Voyageurs transportés*	Ontvangsten *Recettes*		
		enkel spoor *à simple voie*	dubbel spoor *à double voie*	Totaal *Totaux*					Reizigers *Voyageurs*	Goederen *Marchandises*	Totale ontvangsten *Totaux des recettes*
									f	*f*	*f*
1912	Amsterdam—Edam—Purmerend—Alkmaar	54,500	1,500	56,000	16	31	38	1,160,900	208,942.22^5	64,794.47	291,626.45^5
1913	„ „ „ „	54,500	1,500	56,000	16	31	38	1,179,000	210,087.70^5	62,399.65	295,406.71^5
1914	„ „ „ „	54,500	1,500	56,000	16	34	38	1,212,300	220,682.96	63,695.89^5	299,666.94^5
1915	„ „ „ „	54,500	1,500	56,000	16	36	38	1,315,500	239,678.37^5	65,911.79^5	321,621.47
1916	„ „ „ „	54,500	1,500	56,000	16	36	38	1,007,500	175,575.94^5	37,345.07	229,615.76

[1]) De cijfers hebben betrekking op de geheele exploitatie. *L'exploitation en général.*

b. Electrische spoorwegmaatschappij.

Aantal passagiers van en naar Amsterdam. *Nombre des voyageurs arrivés et partis.*

1913	1914	1915	1916	1917
1,904,375	2,204,030	2,501,434	3,991,306	4,309,456

S. V. S. T.

c. GOOISCHE STOOMTRAM.

Jaar *Année*	Lengte der lijnen in meters *Longueur du réseau (mètres)*			Locomotieven *Locomotives*	Personenwagens *Voitures de voyage*	Goederenwagens *Voitures de marchandises*	Vervoerde reizigers *Voyageurs transportés*	Ontvangsten *Recettes*		
	Enkel spoor *A simple voie*	Dubbel spoor *A double voie*	Totaal *Totaux*					Reizigers *Voyageurs*	Goederen *Marchandises*	Totale ontvangsten *Totaux des recettes*
								f	*f*	*f*
1912	39,000	—	39,000	12	43	26	1,030,533	147,862.01^{5}	24,781.78^{5}	182,667.62
1913	39,000	—	39,000	14	43	26	1,196,992	166,353.57	23,835.60^{5}	200,046.64^{5}
1914	39,000	—	39,000	14	43	26	1,209,996	160,981.68	22,801.—^{5}	193,406.43^{5}
1915	39,000	—	39,000	14	43	26	1,399,747	190,063.85^{5}	25,255.91^{5}	225,628.07^{5}
1916	39,000	—	39,000	14	43	26	1,636,956	216,966.50	30,587.57^{5}	257,008.14^{5}

G. V.

190. DE GEMEENTE-TRAM.

Le tramway municipal.

Jaar *Année*	Lengte der lijnen in meters *Longueur du réseau (mètres)*			Wagens *Voitures*	Motorwagens *Voitures motrices*	Vervoerde reizigers 1) *Voyageurs transportés*		Opbrengst van het vervoer 1) *Recettes*		Uitkeering aan de gemeente *Redevances à la municipalité*
	enkel spoor *à simple voie*	dubbel spoor *à double voie*	Totaal *Totaux*			Totaal *Totaux*	Per dag en per K.M. *Par jour et par K.M.*	Totaal *Totaux*	Per dag en per K.M. *Par jour et par K.M.*	
								f	*f*	*f*
1913 2)	13,198	41,737	54,935	315	300	100,986,932	5623	4,546,135.40	253,13	300,000.—
1914	12,773	42,743	55,516	309	320	100,951,476	4983	4,344,423.53^{5}	233,38	408,063.44
1915	13,056	43,917	56,973	302	320	106,521,674	5598	4,598,595.84	241,68	138,671.—^{5}
1916	12,850	45,077	57,927	319	320	127,640,831	6493	5,441,520.01	276,79	285,487.18
1917 3)	12,807	45,159	57,966	334	320	129,246,036	6582	5.951,922.02	303,09	451,738.10^{5}

1) Abonnementen inbegrepen. *Abonnements inclus.*

2) Juli van dit jaar invoering van het 5-cents tarief. *En juillet 1913 le tarif a été réduit à 5 cents.*

3) 15 Juli werd het tarief van 5 op 6 cent gebracht, 1 December van 6 op 7½ cent.
Le 15 juillet 1917 le tarif a été augmenté de 1 cent, le 1er décembre de 6 à 7½ cent.

M. T.

191. Door de gemeente-tram vervoerde personen op de verschillende lijnen.[1]

Voyageurs transportés par les diverses lignes du tramway municipal.

Lijnen *Lignes*	1913	1914	1915	1916	1917 [12]
1. Amstelveenscheweg—Stationsplein.	7.700.457	6.680.524	6.913.127	7.720.317	7.694.252
2. Koninginneweg—De Ruyterkade	6.908.906	6.821.968	7.506.262	7.940.940	7.778.966
3. Linnaeusstraat—Stat. Weesperpoort—Stationsplein	14.242.472	13.001.407	12.323.327	13.926.668	13.011.037
4. Amsteldijk—Y-veer.	7.377.398	6.138.554	5.997.055	7.694.671	7.497.211
5. Weesperzijde—Spaarndammerplein.	7.966.710	7.753.179	8.279.732	10.095.279	10.323.865
6. Cruquiusweg—Mauritskade	607.595	773.117	681.456	682.995	660.780
7. Kinkerstraat—Mariniersplein [2]	5.183.346	4.853.755	4.885.813	5.646.664	5.782.177
8. Van Woustraat—Stationsplein.	2.249.631	2.072.281	2.247.571	2.913.330	2.943.093
9. Linnaeusstraat—Stationsplein.	6.906.662	5.804.946	5.867.305	6.654.037	6.524.452
10. Zoutkeetsgracht—Station Muiderpoort.	11.488.953	11.937.375	11.499.791	13.108.833	13.372.685
11. Stat. Muiderpoort—Centraal Station.	7.301.070	6.944.654	6.908.302	7.609.878	7.389.995
12. Nassauplein—Sloterdijk.	342.757	450.770	509.086	715.136	950.389
13. Czaar Peterstraat—Dam.	3.675.027	3.276.685	3.081.800	3.112.159	3.121.268
14. Van Hallstraat—Dam [3].	2.716.338	2.492.823	5.392.498	8.431.397	8.964.019
15. De Lairessestraat— Plantage Kerklaan	496.292 [7]	1.278.616	1.466.141	2.276.975	2.358.723
16. De Lairessestraat—Thorbeckeplein.	295.008 [8]	1.012.830	1.242.231	1.995.080	2.074.707
17. Amstelveenscheweg—Dam [4]	1.798.504 [9]	4.347.957	5.851.373	6.551.248	6.418.917
18. Mariniersplein—Centraalstation [5]	117.324 [10]	1.034.895	1.388.251	1.712.989	1.676.790
19. Ringlijn—Nieuwmarkt	—	—	—	31.779 [11]	—
Goedkoope ritten [6] *Voyages à prix réduit.*	12.728.170	12.234.173	13.508.936	16.927.027	18.400.598
Totaal	87.374.450	86.676.336	92.041.121	108.820.355	108.543.326

1) Zonder abonnementen. *Abonnements exclus.*
2) Sedert 1 November 1913 Kinkerstraat—Rapenburgerplein.
3) „ 1 Mei 1915 Van Hallstraat—Javaplein.
4) „ 1 Maart 1915 Amstelveenscheweg—Centraal Station.
5) „ 16 Augustus 1915 Mariniersplein—Dam.
6) Begrepen onder verschillende lijnen. *Compris dans diverses lignes.*
7) Juli—December.
8) Augustus—December.
9) Juni—December.
10) November—December.
11) October—November.
12) Juli 1917 werd het tramtarief van 5 op 6 cent gebracht, 1 December van 6 op $7\frac{1}{2}$ cent. *Le 15 juillet 1917 le tarif de 5 cents a été augmenté de 1 cent le 1 décembre de 6 à $7\frac{1}{2}$ cents.*

192. Financiën van den gemeentelijken tramdienst.

Finances du service municipal des tramways.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Dépenses:
Jaarwedden, loonen, enz.	1953598.11	2051437.91^5	2161703.38	2488639.30^5	3126178,85	Salaires etc.
Administratiekosten	36101.65	30724.09^5	30008.22^5	44886.50	60679,57^5	Frais d'administration.
Aankoop en onderhoud van paarden.	11330.88^5	16490.46^5	15113.32^5	10340.95^5	—	Achat, fourrage et litère de chevaux.
Electrische geleidingen en stroom	503691.97	441851.52^5	419276.27	483001.36	434880.56^5	Frais du courant électrique.
Gebouwen, weg en werken, magazijn en werkplaats	283611.28	305664.67^5	335448.65	448716.63	447167.83	Entretien des bâtiments et du réseau magasins et ateliers.
Rollend materiaal	424696.09	433045.36	392293.83	463475.17	524782.82	Matériel roulant.
Andere	36342.94^5	77181.23	18911.40^5	47341.69	108009.23^5	Autres.
Totaal	3249372.93	3356395.26^5	3372755.08^5	4160001.84^5	4701698,87^5	Totaux.
Ontvangsten:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Recettes:
Opbrengst vervoer	4546135.40	4344423.53^5	4598595.84	5441520.01	5951922.02	Recettes du transport.
Andere	74391.70^5	150242.24	257428.81	173600.25^5	146192.27^5	Autres.
Totaal	4620527.10^5	4494665.77^5	4856024.65	5615120.24^5	6098114.29^5	Totaux.
Saldo	1371154.17^5	1138270.51	1483269.56^5	1455118.40	1396415.42	Excédent des recettes.
Uitkeering aan de gemeente	300000.—	608063.44	138671.—^{5}	285487.18	451738.10^5	Redevance à la municipalité.
Rente	404246.51	457749.89	517748.68	510240.07	504663.60^5	Intérêts.
Aflossing	527048.56	272457.18	651905.33	659379.55	685576.55	Amortissement.
Reserve	139859.10^5	—[1]	—	—	—	Réserve.
Kapitaal	**10562849.05**	**11797877.26**	**11502905.47**	**12207933.68**	**11892961.89**	**Capital.**

[1] *f* 200.000 van de reserve aan de Gemeente uitgekeerd.

R. V.

193. Gemeente-stoomponten.
Bacs à vapeur municipaux.

	1913	1914	1915	1916	1917
Opbrengst vervoer . . . . *Recettes du transport.*	*f* 19769.85	*f* 23085.71	*f* 25466.07	*f* 24373.–	*f* 15134.83

I. P.; R. V.

194. Stationneerende voertuigen.
Voitures de place.

Jaar *Année*	Op standplaatsen door de gemeente verpacht *Places concessionnées par la municipalité*		Omnibussen aan de stations ten dienste der hotels *Omnibus aux gares à l'usage des hôtels*		Uitkeering aan de gemeente *Redevances à la municipalité*
	Rijtuigen *Voitures*	Automobielen *Automobiles*	Rijtuigen *Voitures*	Automobielen *Automobiles*	
1913	59	164	5	4	*f* 5721.06[5]
1914	60	166	4	4	„ 7538.85
1915	53	180	4	4	„ 7697.48
1916	46	170	7	5	„ 7752.90[5]
1917	44	180	5	5	„ 7662.50

M. H.

195. Reizigers afgestapt aan de voornaamste hotels.
Voyageurs descendus aux principaux hôtels.

Jaar *Année*	Belgen *Belges*	Duitschers *Allemands*	Engelschen *Anglais*	Franschen *Français*	Italianen *Italiens*	Oostenrijkers *Autrichiens*	Amerikanen *Américains*	Overige nationaliteiten *Autres nationalités*	Inwoners v. Amsterdam *Habitants d'Amst.*	Overige Nederlanders *Autres Hollandais*	Totaal *Totaux*
1913	8944	28382	13344	7147	1061	3079	16806	4199	2979	54949	140890
1914 [1])	8959	20453	8440	4474	596	1900	12624	3127	2586	46065	109224
1915	4026	14188	1227	349	129	1041	1009	1565	2109	59329	84972
1916	1811	17246	859	280	80	1289	811	1392	3353	92796	119917
1917	1368	5939	495	132	37	588	197	659	2738	75853	88006

[1]) Van Januari tot en met Augustus.

§ 3. Posterijen, telegrafie en telefonie.

Postes, télégraphes et téléphones.

196. Werkzaamheden der postkantoren.

V. K. K.

Service postal.

Jaar *Année*	Aangeteekende stukken *Objets recommandés*		Verkoop van frankeerzegels *Débit de timbres*	Postwissels *Mandats*				Postpakketten *Colis postaux*		Quitantiën ter incasseering *Valeurs à recouvrer*				Totale omzet in duizendtallen *Débit total en milliers*
				Verzonden *Emis*		Uitbetaald *Payés*				Ter verzending gegeven *Expédiées*		Ontvangen *Reçues*		
	Verzonden *Expédiés*	Aangekomen *Reçus*		Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Verzonden *Expédiés*	Aangekomen *Reçus*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	Aantal *Nombre*	Bedrag *Montant*	
			f		*f*		*f*				*f*		*f*	
1913	1318941	1141501	3809609.85	838673	12669130.08^5	1354043	19680497.27^5	1212751	970492	1714299	23208222.14	521472	4731693.55	121195
1914	1279504	1071241	3330478.32^5	808155	12926541.41^5	1307205	21934484.94^5	1178041	832943	1731977	24769073.86	516183	5680183.93	132161
1915	1431130	1229415	3374724.90^5	860821	12878353.26^5	1353642	21757947.15^5	1183946	877056	1791196	24232647.28^5	503346	5631368.71	129433
1916	1554072	1331159	3459210.17	944478	14194417.83^5	1416469	23424380.78^5	1240721	942633	1872780	25978175.46^5	537081	6048007.82^5	142911
1917	1286899	1179954	5010379.94^5	1000812	16921400.86^5	1491828	28043615.05^5	129737	930677	1515725	16727982.73	410037	3906107.43^5	137532

197. Ontvangen brieven, briefkaarten, drukwerken en monsters (in duizendtallen).

V.K.K. *Lettres, cartes postales, imprimés et échantillons arrivés (en milliers).*

Jaar *Année*	Brieven *Lettres*	Briefkaarten *Cartes postales*	Drukwerken *Imprimés*	Monsters *Echantillons*
1913	24163	17131	28694	696
1914	24309	16681	28729	572
1915	26755	18049	33051	700
1916	29038	19731	34327	744
1917	27141	18518	32330	584

198. Behandelde telegrammen.

V. K. K. *Télégrammes de départ, d'arrivée et de transit.*

Jaar *Année*	Hoofdkantoor *Bureau central*				Bijkantoren *Bureaux auxiliaires*			Algemeen totaal *Totaux généraux*
	Aangeboden en verzonden telegrammen *Télégrammes de départ*	Opgenomen en bestelde telegrammen *Télégrammes d'arrivée*	Opgenomen en verder geseinde telegrammen *Télégrammes de transit*	Totaal *Totaux*	Aangeboden en verzonden telegrammen *Télégrammes de départ*	Opgenomen en bestelde telegrammen *Télégrammes d'arrivée*	Totaal *Totaux*	
1913	698,421	840,759	5,397,696	6,936,876	270,390	222,601	492,991	7,429,867
1914	791,855	933,299	6,130,486	7,855,630	248,232	133,650	381,882	8,237,522
1915	955,495	939,779	7,586,934	9,482,208	277,542	242,367	519,909	10,002,117
1916	939,491	875,931	7,458,594	8,274,016	265,197	287,463	552,660	8,826,676
1917	798,983	674,072	6,484,794	7,957,949	244,017	292,040	536,057	8,494,006

199. Gemeentelijke telefoon.

M. D. T. *Téléphones municipaux.*

Jaar *Année*	Aantal telefonisten *Nombre des téléphonistes*	Lengte van het telefoonnet in M. *Longueur des lignes en M.*	Aantal spreidpunten *Nombre des points de dispersion*		Aantal aangeslotenen op 31 December *Nombre des abonnés au 31 décembre*	Gemiddeld aantal gesprekken per etmaal [1]) *Moyenne des communications par jour naturel*
			Bovengrondsche *Superficiels*	Ondergrondsche *Souterrains*		
1913	194	39,331,866	522	15	13472	168725
1914	210	42,201,348	547	22	13832	187250
1915	222	42,716,744	549	24	14818	198911
1916	264	45,297,595	552	188	16410	223571
1917	309	46,303,145	552	275	18086	244745

[1]) Berekend op bepaalde waarnemingsdagen. *Calculée à quelques jours d'observation.*

200. Gebruik van de publieke telefoonstations van den gemeentelijken telefoondienst.

G. V. *Communications demandées à partir des cabines publiques du Service téléphonique municipal.*

Jaar *Année*	Aantal verbindingen *Nombre des communications*				
	communale *communales*	inter-communale *inter-communales*	inter-nationale *inter-nationales*	Dienst *Service*	Totaal *Totaux*
1913	51.981	4.421	116	333	56.851
1914	34.158	4.152	136	227	38.673
1915	46.648	4.428	—	98	51.174
1916	57.302	3.790	—	58	61.150
1917	65.492	3.592	—	71	69.155

201. Interlocale en internationale telefoondienst.

V. P. T. *Services téléphoniques intercommunaux et internationaux.*

Jaar *Année*	Interlocale gesprekken *Communications intercommunales*	Internationale gesprekken *Communications internationales*			Transiteerende gesprekken *Communications de transit*	Totaal *Totaux*
		België *Belgique*	Duitschland *Allemagne*	Frankrijk *France*		
1913	2.385.997	55.300	94.507	6.513	369.450	2.923.504
1914	2.480.159	67.037	76.096	6.489	372.577	2.977.663
1915	2.909.749	42.342	24.008	—	400.015	3.333.772
1916	?	—	17.494	—	—	?
1917	?	—	10.765	—	—	?

202. FINANCIËN VAN DEN GEMEENTELIJKEN TELEFOONDIENST.

Finances du Service municipal des téléphones.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	Dépenses:
Tractementen en pensioenen. . . .	220046.03^{5}	240154.21^{5}	261596.03	287744.60	382882,67	Salaires et pensions.
Gebouwen	62489.52	61332.23	61065.10	66933.23^{5}	94887.68	Bureaux.
Onderhoud van het net	193382.59^{5}	24263.40^{5}	191745.62	215220.38	267268.28^{5}	Entretien du réseau.
Overige.	36282.66^{5}	24263.40^{5}	26806.60	32448.83	40198.88^{5}	Autres.
Totaal. . . .	512200.81^{5}	530669.82	541213.35	602347.04^{5}	785237.22	Totaux.
Ontvangsten:						Recettes:
Abonnementen	1338278.20	1429432.03^{5}	1474860.10	1646959.21	1800663.57	Abonnements.
Gesprekken in publieke spreekcellen	9737.25	3697.15	4674.10	5740.60	6558.65	Conversations dans les cabines publiques.
Recht van aansluiting en bijdrage aanleg particuliere lijnen	38015.—	32770.50	38820.50	51955.50	51374.50	Redevance pour lignes particulières.
Overige.	12250.21^{5}	39496.58	31071.53	14950.39	21128.00^{5}	Autres.
Totaal. . . .	1398280.66^{5}	1505396.26^{5}	1549426.23	1719605.70	1879724.72^{5}	Totaux.
Saldo.	886079.85	974726.44^{5}	1008212.88	1117258.65^{5}	1094487.50^{5}	Excédent des recettes.
Uitkeering aan de gemeente. . . .	50000.—	50000.—	487909.61^{5}	550000.—	964699.56^{5}	Redevance à la municipalité.
Rente.	63459.67	82721.50	81887.84	79252.73	87204.97	Intérêts.
Aflossing	42878.59	46607.35	46607.35	46607.35	53607.35	Amortissement.
Verdere afschrijvingen.	810281.63^{5}	769847.65^{5}	421723.60^{5}	514899.09^{5}	—	Autres amortissements.
Reserve.	—	48970.56	—	48970.56	—	Réserve.
Kapitaal	**1792949.27**	**1746341.92**	**1699734.57**	**2003127.22**	**1949519.87**	**Capital.**

HANDEL, CREDIET- EN VERZEKERINGSWEZEN.

COMMERCE, INSTITUTIONS DE CRÉDIT ET ASSURANCE.

§ 1. Gemeentelijke haven- en handelsinrichtingen. *Ports et Etablissements commerciaux.*

203. NUTTIGE OPPERVLAKTE (VOOR DIEPGAANDE ZEESCHEPEN) DER VOORNAAMSTE HAVENS IN 1917.
M. D. H. *Superficie utile des principaux ports d'Amsterdam en 1917.*

Oosterdok (*Dock de l'Est*)	11 H.A.
Westerdok (*Dock de l'Ouest*)	4 „
Entrepôthaven (*Dock de l'entrepôt*)	15 „
Nieuwe vaart (*Nouveau canal*)	5 „
Spoorwegbassin (*Bassin du chemin de fer*)	7 „
Petroleumhaven (*Bassin au pétrole*)	15 „
Houthaven (*Bassin au bois*)	36 „
waarvan (*dont*) Oude Haven (*Vieux port*) 13 H.A., Nieuwe haven (*Port Neuf*) 10 H.A. en (*et*) Minervahaven (*Bassin Minerve*) 13 H.A.	
Y-haven (*Bassin de l'Y*)	32 „
Ertshaven (*Bassin des minérais*)	12 „
Totaal (*total*)	137 H.A.

204. KADELENGTE DER VOORNAAMSTE HAVENS IN 1917.
M. D. H. *Longueurs des principaux quais de commerce en 1917.*

Handelskade (*Quai de commerce*)	2200 M.
Javakade	1020 „
Sumatrakade	990 „
Surinamekade	790 „
Levantkade	710 „
Ertskade (*Quai des minérais*)	310 „
Nieuwe vaart (*Nouveau canal*)	950 „
Spoorwegbassin (*Bassin du chemin de fer*)	950 „
Entrepôthaven (*Dock de l'entrepôt*)	350 „
Zeeburgerkade (*Quai Zeeburg*)	350 „
Borneokade	1030 „
Hoofd aan den Westerdoksdijk (*Tête de la digue du Dock de l'Ouest*)	450 „
Oude Houthaven (*Vieux port au bois*): Kaden met pakhuizen daarbinnen (*Quais avec magasins le long du port*)	265 „
Silo-kade (*Silo en dehors*)	125 „
Jachtsteiger (*Quai aux yachts*)	100 „
Leithsteiger	180 „
Noordzeekanaal langs Superfosfaatfabriek kademuur en steiger	175 „
Voormalige West-Indische mail	185 „
Totaal (*total*)	11130 M.

Oeverlengte Petroleumhaven (*Talus du bassin au pétrole*) 1250 M.

205. BEZOEK EN ONTVANGSTEN VAN DE BEURS EN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VOOR HET BEURSGEBOUW.
G. V.; R. V. *Fréquentation, recettes et dépenses des bourses du commerce.*

Jaar *Année*	Jaarkaarten *Abonnements annuels*	Overige kaarten *Autres abonnements*	Entrées	Ontvangsten uit kaarten en entrées *Recettes des abonnements et des billets d'entrée*	Overige ontvangsten *Autres recettes*	Totaal ontvangsten *Total des recettes*	Uitgaven der exploitatie v. h. gebouw *Dépenses*
1913	2.592	1.625	98.897	*f* 173,836.15	*f* 99,085.93⁵	*f* 272,922.08⁵	*f* 64,153.30⁵
1914	1.764	200	95.802	122,302.70	85,175.12⁵	207,477.82⁵	68,676.17⁵
1915	1.636	318	112.488	122,897.30	69,672.99⁵	192,570.29⁵	60,406.11
1916	1.736	240	120.495	129,667.05	71,431.32	201,098.37	66,829.38⁵
1917	1.784	269	143.478	140,429.50	78,651.83	219,081.33	70,090.17

206. Financiën van het gemeentelijk handels-entrepôt. *Finances de l'Entrepôt général municipal.*

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:						**Dépenses:**
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	
Kosten van administratie	48.466,12	49.659,84	55.902,51^{5}	56.917,02^{5}	68.450,29	Frais d'administration.
„ „ bewaring	53.436,34^{5}	54.323,45	76.080,74^{5}	75,043.90^{5}	75.521,84^{5}	„ de dépôt.
„ „ onderhoud der gebouwen, enz.	46.148,95^{5}	40.128,40^{5}	43.470,15	47.209,95^{5}	53.208,23	„ d'entretien des bâtiments.
Overige	12.591,56	12.441,12	14.232,65	14.594,52	16.176,51	Autres.
Totaal	160.642,98	156.552,81^{5}	189.686,06	193.765,40^{5}	213.356,87^{5}	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Huren voor ruimten	251.885,66	270.384,36	267.907,97	300.282,73	304.798,96^{5}	Loyers de localités.
Ontvangsten voor het gebruik van kranen	19.958,45	22.281,10	31.654,07^{5}	28.679,87^{5}	16.444,81^{5}	Emploi des grues.
Bewaar- en werkloonen	118.675,68	126.873,01	171.811,67	126.528,96^{5}	132.975,21	Dépots et manipulations.
Overige	7.728,20^{5}	9.143,28	12.395,64	29.279,40^{5}	39.486,49^{5}	Autres.
Totaal	398.247,99^{5}	428.681,75	483.769,35^{5}	484.770,97^{5}	493.705,48^{5}	Totaux.
Saldo	237.605,01^{5}	272.128,93^{5}	294.083,29^{5}	291,005.57	280.348,61	Excédent des recettes.
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Rente en aflossing	155.836,13	157.966.90	158.855.—	157.960,24	158.396,89	Intérêts et amortissements.
Uitkeering aan de gemeente	81.768,88^{5}	114.162,03^{5}	135.228,29^{5}	133.045,33	121.952,02	Redev. à la municipalité.
Reserve	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	Réserve.
Kapitaal	**2.529.109,59**	**2.540.648,30^{5}**	**2.515.034,01**	**2.463.474,95**	**2.406.020.88^{5}**	**Capital.**

R. V. *Finances du Service municipal des bacs au pétrole.*

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses:**
Salarissen en pensioenen	17.320,37	15.782,77	17.309,25	17.766,83	18.651,05	Salaires et pensions.
Bureaukosten	3.217,35	3.228,59	3.326,42	4.182,65	3.498,03	Frais de bureau.
Kosten van onderhoud	7.077,30	7.723,52^5	8.254,56^5	5.532,34^5	18.094,57	Frais d'entretien.
Exploitatie-kosten	51.326,59	55.442,51	53.511,35^5	59.266,10	85.120,09	Frais d'exploitation.
Overige	6.594,16	4.845,21^5	7.037,44	5.613,43^5	6.816,80	Autres.
Totaal	85.535,77	87.022,61	89.439,03	92.361,36	132.180,54	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Huur van tanks	47.990,—	48.450,—	49.500,—	50.300,—	51.100,—	Loyer de tanks.
Werkloonen	48.441,28	52.199,81^5	52.487,18	49.735,30	22.875,55	Dépots et manipulations.
Overige	39.648,29	42.728,92	62.076,16	59.261,71	123.495,26	Autres.
Totaal	136.079,57	143.378,73^5	164.063,34	159.297,01	197.470,81	Totaux.
Saldo	50.543,80	56.356,12^5	74.624,31	66.935,65	65.290,27	Excédent des recettes.
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Rente	14.895,18	14.384,45	26.742,92	27.019,52	25.889,90	Intérêts.
Uitkeering aan de gemeente als vergoeding van het kapitaal	3.818,34	9.913,48^5	7.271,61^5	1.107,90	—.—	Redevance à la municipalité.
Afschrijving	31.830,28	32.058,19	40.609,77^5	38.808,23	39.40	Amortissement.
Reserve	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	Réserve.
Kapitaal	**399.934,75**	**393.282,90**	**778.471,17**	**749.458,71**	**715.800,01**	**Capital.**

208. Opbrengst van havens, kaden en entrepôts.

Recettes des ports, quais et entrepôts.

Jaar / *Année*	Havengeld *Droits de bassin et de canaux*: Zeevaart *Navigation maritime*	Havengeld: Binnenvaart *Navigation fluviale*	Schut- en bruggeld *Droits d'écluses et du passage des ponts*	Handelskaden *Quais de commerce*: Vaste huren en vergoeding van spoorwegen *Loyers de terrains et redevances de chemins de fer*	Handelskaden: Abonnementen en tijdelijk gebruik *Abonnements et occupation temporaire de terrains*	Handelskaden: Gebruik der kranen *Emploi des grues*	Handelskaden: Overige ontvangsten *Autres recettes*	Houthaven *Port au bois*	Gemeentelijk Handels-entrepôt *) *Entrepôt municipal*	Gemeentelijk Petroleum-entrepôt en Petroleum-haven [1]) *Exploitation municipale des bacs au pétrole et port au pétrole*	Totaal *Totaux*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1912	420.724,03	190.857,50^5	80.546,47	362.616,07	52.701,15	109.972,84	41.856,72	87.737,96^5	218.857,69	69.177,30^5	1.635.047,74^5
1913	464.173,78	202.725,27	87.801,50	394.582,65^5	70.426,35	120.548,51	38.876,99	89.254,63	237.605,01^5	65.927,69	1.771.922,39
1914	421.132,88	203.417,75^5	84.563,78	427.491,71	117.340,47^5	119.319,18	37.896,97	97.275,12	272.128,93^5	69.932,13	1.850.498,93^5
1915	322.984,38	240.450,56	93.059,49	446.205,02	156.860,19^5	128.985,81	48.809,24	99.933,85	294.083,29^5	74.624,31 *)	1.905.996,15
1916	213.739,73	258.994,56	95.614,33^5	506.286,53	153.487,67	104.674,93	78.132,37^5	104.352,18^5	291.005,57	66.935,65 *)	1.873.223,56^5
1917	89.346,23	239.021,93^5	75.188,01	563.717,03^5	139.000,11	58.820,48	51.282,03	99.436,68	280.317,17	31.037,52^5 *)	1.627.167,20

*) Saldo der exploitatie-rekening zonder aftrek van rente of afschrijving.
Solde du compte d'exploitation sans déduction d'intérêt ou amortissement.

1) Vóór 1915 waren de financien van de Petroleumhaven en het Gem. Petroleum-Entrepôt gescheiden.
Avant 1915 les finances du Port au pétrole et de l'exploitation municipale des bacs au pétrole étaient séparées.

209. UITGAVEN EN ONTVANGSTEN DER HAVEN- EN HANDELSINRICHTINGEN BENEVENS DE OPBRENGST VAN HET HAVENGELD IN HET JAAR 1917.

B. R. V. *Dépenses et recettes des ports et des établissements commerciaux municipaux et les droits de bassin pendant l'année 1917.*

Aanwijzing der inrichtingen *Désignation des établissements*	Uitgaven *Dépenses* Rente en aflossing *Rentes et amortissements*	Exploitatiekosten *Frais d'exploitation*	Totaal *Totaux*	Diverse ontvangsten *Recettes diverses*	Havengeld voor zeeschepen 1) *Droits de bassin pour la navigation maritime*	Saldo *Solde*
	f	f	f	f	f	f
Algemeene kosten . . . . *Frais généraux.*	—	113,065.81	113,065.81	—		—113,065.81
Noordzeekanaal . . . . *Canal mer du Nord.*	219,453.81	—	219,435.81	—		—219,435.81
Haven West . . . . *Port de l'Ouest.*	44,662.71^{5}	—	14,662.71^{5}	—		— 14,662.71^{5}
Petroleumhaven en Petroleumentrepôt . . . . *Port au pétrole et Bacs au pétrole.*	43,088.31	132,180.54	175,268.85	163,218.06^{5}		— 12,050.78^{5}
Houthaven . . . . *Port au bois.*	122.218.11^{5}	51,251,46	173,433.57^{5}	103,757.48		— 69,676.09^{5}
Handelskaden en steigers . . . . *Quais de commerce.*	1,063,029.64	258,615.61^{5}	1,321,645.25^{5}	836,237.42^{5}		—485,407.83
Handelsentrepôt. *Entrepôt municipal.*	158,365.15	213,388.31^{5}	371.753.46^{5}	493,705.48^{5}		+121,952.02
Diepwerken in de haven. . . . . *Dragage dans les ports.*	36,052.72	67,768.41	103,821.13	—		—103,821.13
IJ- en havenwerken, bouw Ooster- en Westerdoksluizen. . *Travaux dans les ports, écluses.*	10,996.52	—	10,996.52	—		— 10,996.52
Werken in verband met den aanleg spoor—Zaandam . . . *Travaux en rapport avec la construction du chemin de fer Zaandam.*	2,177.88	—	2,177.88	—		— 2,177.88
Totaal *Totaux* 1917 . .	1,670,026.86	836,243.15	2,506,261.01	1.686,264.68^{5}	89,346.23	—819,996.32^{5}
1916 . .	1,608,491.50	719,369.89^{5}	2,327,861.39^{5}	1,632,818.40^{5}	213,739.73	—481,303.26
1915 . .	1,632,657.89^{5}	658,548.77	2,291,206.66^{5}	1.631,515.06^{5}	322,984.38	—336,707.22^{5}
1914 . .	1,626,055.44^{5}	594,621.16^{5}	2,220,676.61	1.439,068.16	421,132.88	—360,475.57
1913 . .	1,460,125.85^{5}	658,246.50^{5}	2,118.372.36	1.309,457.60^{5}	464,173.78	—344,740.97

1) Zonder aftrek der kosten van invordering. *Sans déduction des frais de perception.*

§ 2. Handel. *Commerce.*

210. VOORNAAMSTE ARTIKELEN, WELKE IN HET GEMEENTELIJK HANDELS-ENTREPÔT ZIJN INGEVOERD.

Importation des principaux articles dans le stock de l'entrepôt général municipal.

V. K. K.

Naam der artikelen *Désignation des articles*	1913	1914	1915	1916	1917
	KG.	KG.	KG.	KG.	KG.
Ruwe rietsuiker *Sucre de canne.*	1.440.470	1.115.294	665.255	224.615	—
Ruwe binnenlandsche beetwortelsuiker *Sucre de betterave hollandais.*	53.662.889	70.685.926	49.925.605	2.146.686	34.878.815
Ruwe buitenlandsche beetwortelsuiker. *Sucre de betterave étranger.*	639.346	2.890.993	89.440	44.712	—
Geraffineerde suiker *Sucre raffiné.*	1.363.030	9.318.991	13.950.268	1.339.180	6.138.069
Basterdsuiker *Sucre cassonade.*	57.110	55.244	77.674	—	—
Muscaatnoten en foelie *Noix de muscade et macis.*	1.210.788	1.156.122	838.704	932.196	55.158
Kruidnagelen *Girofles.*	41.472	27.164	149.548	50.759	6.225
Peper *Poivre.*	95.547	44.899	137.431	112.029	—
Kaneel en cassia *Cannelle et casse.*	402.711	396.979	490.380	1.047.261	86.538
Thee *Thé.*	10.066.541	14.329.935	15.364.309	8.650.118	4.492.152
Tabak *Tabac.*	5.151.251	1.532.458	3.172.837	583.883	78.335
Rijst *Riz.*	16.645.200	19.158.900	923.100	3.989.200	—
Gember *Gingembre.*	61.917	54.177	45.472	132.997	—
Honig *Miel.*	505.579	405.612	368.501	723.959	216.747
Sucade *Ecorce confite.*	50.378	46.465	122.446	98.213	6.025
Krenten *Raisins de Corinthe.*	102.061	152.570	918.225	284.913	50.523
Rozijnen *Raisins secs.*	425.320	447.543	1.976.574	338.385	11.827
Melasse *Mélasse.*	1.167.769	516.930	192.532	9.477	—
Versche en gedroogde vruchten *Fruits frais et secs.*	469.196	314.345	1.675.290	707.347	74.398
	L.	L.	L.	L.	L.
Gedistilleerd (binnenlandsch) *Eaux-de-vie, esprits et liqueurs (holland).*	2.388.654	1.942.172	2.603.740	3.031.364	2.438.164
Gedistilleerd (buitenlandsch) *Eaux-de-vie, esprits et liqueurs (étrangers)*	2.211.941	2.497.515	5.115.653	2.471.495	223.525
Wijn *Vin.*	1.008.793	497.109	783.094	1.482.610	493.173

211. Verkoop van oost-indische tabak. [1])

Tabac des Indes Orientales vendu au marché.

Bron: Jaaroverzicht van J. H. Lieftinck & Zoon.

Soort *Espèce*	Aantal pakken *Nombre des colis*	Opbrengst *Produit*
	1912	
Sumatra	251,617	*f* 57.165.000
Java	496,318	„ 25.130.000
Borneo	15,231	„ 2.000.000
Samen *Ensemble*	763,166	*f* 84.295.000
	1913	
Sumatra	251,341	*f* 53.593.000
Java	492,489	„ 20.500.000
Borneo	18,609	„ 2.000.000
Samen *Ensemble*	762,439	*f* 76.093.000
	1914	
Sumatra	225,892	*f* 44.135.000
Java	395,860	„ 15.600.000
Borneo	14,026	„ 1.365.000
Samen *Ensemble*	635,778	*f* 61.100.000
	1915	
Sumatra	222,675	*f* 32.365.000
Java	402,420	„ 24.200.000
Borneo	14,942	„ 1.340.000
Samen *Ensemble*	640,037	*f* 57.905.000
	1916	
Sumatra	209,235	*f* 56.640.000
Java	523,451	„ 49.770.000
Borneo	8,631	„ 1.875.000
Samen *Ensemble*	741,317	*f* 108.285.000

Gegevens over het jaar 1917 zijn niet gepubliceerd. *Des données de l'année 1917 n'ont été pas publiées.*

[1]) Eerstehands omzet. *Première vente.*

212. Aanvoer van koffie door particulieren.

Importations de café pour compte particulier.

Meded. van de Vereeniging voor den koffiehandel.

Jaar *Année*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Exportations*	Voorraad op 31 Dec. *Stock le 31 décembre*
	Balen *Sacs*	Balen *Sacs*	Balen *Sacs*
1913	727.826	548.506	384.664
1914	1.036.632	1.230.101	191.195
1915	2.594.433	2.560.543	225.085
1916	1.029.578	1.075.609	223.156
1917 [1]			

[1]) De gegevens over dit jaar zijn niet gepubliceerd. *Les données sur cette année n'ont pas été publiées.*

213. Banka-tin te Amsterdam en Rotterdam in veiling gebracht door de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

V. K. K. *Etain de Banka mis en vente par la Société de commerce des Pays-Bas.*

Jaar *Année*	Aantal blokken *Blocs*	Gem. prijs per 50 KG. *Prix moyen p. 50 KG.*
1913	433.245	*f* 123,54
1914	229.788	101,57
1915 }	veilingen werden niet gehouden	
1916 }	*des ventes publiques n'ont pas été tenues*	
1917	27.023	132,50

214. Aanvoer en prijs van Java-thee.

V. K. K. *Importations et prix de thé de Java.*

Jaar *Année*	Aanvoer *Importations*	Prijs *Prix*
	1000 ½ KG.	cents ½ KG.
1913	15515	42
1914	19711	52,75
1915	20741	59
1916	15239	57
1917	6664	84,50

215. Verkoop van kinabast.
Ventes d'écorces de quinquina.

Bron: Overzicht der kinaveilingen te Amsterdam van H. A. van Overzee, Makelaar.

Jaar *Année*	In veiling gebrachte kinabast, KG. *Ecorces de quinquina mises en vente, KG.*			Gemiddelde prijs p. unit (cents) *Prix moyen p. unit (cents)*
	Gouvernements cultuur *Importés par le Gouvernement*	Particuliere cultuur *Importés par des particuliers*	Samen *Totaux*	
1913	1.068.160	11.528.928	12.597.088	4,92
1914	956.380	9.038.568	9.994.948	6,20
1915	991.254	9.618.356	10.609.610	6,20
1916	1.307.597	9.624.931	10.922.428	11,40
1917	1.334.974	7.082.318	8.417,292	?

216. Invoer van rijst, graan en meel (in tonnen van 1000 K.G.)
V. K. K. *Importation de riz, de céréales et de farines (en tonnes de 1000 K.G.)*

Jaar *Année*	Rijst *Riz*	Tarwe *Froment*	Rogge *Seigle*	Gerst *Orge*	Maïs *Maïs*	Haver *Avoine*	Boekweit en grutten *Sarrasin*	Tarwemeel *Farine de froment*	Roggemeel *Farine de seigle*	Andere meelsoorten *Autres farines*
1912	63378	69770	12249	24184	166784	9288	3099	21441	42744	3335
1913	75815	33686	18000	28526	182657	9381	3059	20927	40322	5922
1914	110572	27945	3147	11039	165054	5456	837	27167	29124	5068
1915	11308	54836	2765	21272	385715	28477	—	21953	42	200
1916 [1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1917 [1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

[1]) De gegevens over dit jaar zijn niet gepubliceerd. *Les données sur cette année n'ont pas été publiées.*

217. Prijzen van voorhanden beetwortelsuiker (88° per 100 KG. in entrepôt) op de Nederlandsche markten.
Prix du sucre betterave (88° p. 100 KG. en entrepôt) aux marchés néerlandais.

Bron: Overzicht van den Suikerhandel, Hendrik Kofoed.

Jaar *Année*	Hoogste prijs *Prix maximum*	Laagste prijs *Prix minimum*	Jaar *Année*	Hoogste prijs *Prix maximum*	Laagste prijs *Prix minimum*
1912	*f* 19,25	*f* 10,50	1915	*f* 23,25	*f* 14,25
1913	12.—	10,75	1916	31,75	21.—
1914	15,50	11.—	1917	24,50	21.50

V. K. K.

218. Aanvoer, aflevering en prijs van petroleum. 1)

Importations, livraisons et prix de pétrole.

Jaar / *Année*	Amer. Petr. Comp. 2)		Gemeentelijk Petroleum-Entrepôt *Bacs au pétrole municipaux*									
	Amerikaansche *Americain*		Amerikaansche *Americain*		Russische *Russe*		Rumeensche *Roumain*		Oostenrijksche *Autrichien*		Andere *Autres*	
	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*	Aanvoer *Importations*	Aflevering *Livraisons*
1913	302,813	281,367	334,713	326,665	87,615	45,292	157,097	135,862	6,362	4,947	—	9,775
1914	267,775	275,105	396,767	423,811	4,023	37,956	48,628	67,687	2,173	3,444	—	9,156
1915	185,304	235,158	305,206	249,051	92	97	—	—	—	—	—	2,339
1916	259.857	286.686	150.770	251.238	—	30	—	—	—	—	—	—
1917	123,081	98,417	45,885	59,980	—	18	—	—	—	—	—	—

1) In vaten van circa 150 K.G. geraffineerd.

2) Noteering Amsterdam (per 100 K.G., fust inbegrepen): 1912 *f* 11.95 à *f* 13.50; 1913 *f* 13.50; 1914 *f* 13.50—*f* 14.10; 1915 *f* 14.10—14,95; 1916 *f* 14,95—16.20.

219. Vangst, verzending en prijzen van ansjovis.
Pêche, expédition et prix d'anchois.

Bron: Ansjovis-bericht van Matthes en Porton, makelaars, voor 1916 en later: Coöperatieve Ansjovisverkoop-vereeniging.

Jaar *Année*	Prijzen van nieuwe *Prix de la pêche de l'année*		Prijzen van jarige *Prix de la pêche d'années antérieures*		Vangst in duizendtallen ankers *Pêche en milliers d'ancres*	Verzending in duizendtallen ankers *Anchois expédiés en milliers d'ancres*
	max.	min.	max.	min.		
1913	*f* $23\frac{1}{2}$	*f* 20	*f* $29\frac{1}{2}$	*f* 23	50	$31\frac{1}{10}$
1914	$22\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$	28	19	$14\frac{9}{10}$	$24\frac{3}{10}$
1915	28	20	29	$18\frac{1}{2}$	$3\frac{6}{10}$	$20\frac{4}{10}$
1916	95	34	98	27	$5\frac{5}{10}$	—
1917	65	35	75	56	$\frac{3}{10}$	$23^{17}/_{100}$

220. Aanvoer van hout in de houthaven.
G. V. *Importations au Bassin au bois.*

Jaar *Année*	Balken *Poutres*	Kolders en juffers *Espars*	Heimasten *Pilotes*	Standaards gezaagd hout *Bois scié*
1913	339.300	182.200	82.000	103.300
1914	95.325	114.975	36.906	71.746
1915	5.887	25.519	8.634	46.535
1916	51.088	7.709	18.531	42.592
1917	19.772	36.642	8.334	32.295

221. Invoer van coprah in Amsterdam (in tonnen van 1000 K.G.)
V. K. K.; M. M. F. *Importation de coprah en Amsterdam (en tonnes de 1000 K.G.)*

Jaar *Année*	Invoer *Importation*	Jaar *Année*	Invoer *Importation*
1912	108.016	1915	106.667
1913	104.929	1916 [1]	
1914	102.206	1917 [1]	

222. Invoer van kapok, in vergelijking met dien in het geheele rijk (in pakken van circa 40 K.G.)
V. K. K. *Importation de capoc comparée à celle du royaume (en sacs d'env. 40 K.G.)*

Jaar *Année*	In het Rijk *Dans le royaume*	In Amsterdam *En Amsterdam* — In totaal *Totaux*	In Amsterdam *En Amsterdam* — Op 100 pakken, in het Rijk gevoerd *Sur 100 sacs importés dans le royaume*
1913	95.138	84.892	89.2
1914	99.172	88.750	89.5
1915	87.419	79.685	91.2
1916	38.337	31.860	83.1
1917	7.512	6.326	84.2

[1]) De gegevens zijn niet gepubliceerd. *Les données n'ont pas été publiées.*

V. K. K.

223. Jaarlijksche groothandelsmiddenprijzen van eenige artikelen.

Prix moyens annuels de quelques marchandises en gros.

Artikelen *Articles*	Merk, qualiteit, enz. *Marque, qualité etc.*	Maatstaf *Unités*	1913	1914	1915	1916	1917
Java-koffie *Café de Java*	Loco goed ordinair *Loco bon ordinaire*	Centen per ½ KG. *Cents par ½ KG.*	46.71	42.28¼	48.58¾	—	—
Bietsuiker *Sucre de betterave*	Op basis 88° contract 1 September 1884 *Base 88° contr. du 1er sept. 1884*	Guldens per 100 K.G. (levering volgende maand) *Florins par 100 KG. (livrais. mois proch.)*	11.48½	12.30	19.40	27.12	22.86¼
Spiritus *Alcool*	(Dadelijk) 92° [1] *(Immédiatement) 92°*	Guldens per HL. (zonder accijns) *Florins par HL. (sans accise)*	22.92½	19.82	29.24¾	64.62¾ [1]	116.23½
Petroleum *Pétrole*	(Directe levering) 70° Abel Test Amsterd. Petrol. Entrepôt *(Livraison directe) 70° Abel Test. Entrepôt de pétrol d'Amst.*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	13.50	13.50	13.50	14.95	15.—
Raapolie *Huile de nav.*	Dadelijk Europ. zaad *Imméd. Graine europ.*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	35.25¼	42.09¾	64.77¾	67.83	102.71½
Raapzaad *Graine de navette*	Dadelijk *Immédiatement*	Guldens per 800 KG. olieslag per 2000 KG. *Florins par 800 KG. huile par 2000 KG.*	331.95½	334.88½	—	—	—
Lijnzaad *Graine de lin*	1e qualiteit dadelijk *1ère qualité immédiat.*	Guldens per 1960 KG. *Florins par 1960 KG.*	254.98¼	292.74¼	364.47¾	472.75	—
Lijnolie *Huile de lin*	Dadelijk *Immédiatement*	Guldens per 100 KG. *Florins par 100 KG.*	27.32¼	30.17¼	45.51	53.38¼	69.91
Tin *Etain*	Banka *de Banca*	Guldens per 50 KG. *Florins par 50 KG.*	122.18	103.29¼	107.57¼	—	—
	Billiton *de Billiton*	" " "	122.18	103.29¼	107.57¼	—	—

[1]) Van 1 Maart 1916 af is de prijs genoteerd per H.L. van 100 pCt. *Depuis le 1er mars 1916 le prix est noté par H.L. de 100 pCt.*

224. PRIJZEN VAN EENIGE LEVENSMIDDELEN IN DEN GROOTHANDEL, GENOTEERD OP 15 OCTOBER. [1]

H. M. L. *Prix de quelques denrées en gros.*

Artikelen *Articles*	Eenheid *Unité de mesure*	± 15 Oct. 1913	± 15 Oct. 1914	± 15 Oct. 1915	± 15 Oct. 1916	± 1 Juni 1917
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
ren — *Oeufs*	100 stuks *pièces*	5,40—8.—	6,65—8,90	8.——10.—	10,30—11.—	8.65—8.70
esch — *Viande.*						
Koeien — *Vaches* qual. 1 .	K.G. bruto *brut*	0,80—0,86	0,77—0,82	1,01—1,05	1,15	1.45
„ „ 2 .	„	0,74—0,78	0,72—0,75	0,93—1.—	1,00—1,05	1.25—1.35
„ „ 3 .	„	0,70—0,74	0,63—0,69	0,88—0,94	0,90—0,95	1.15—1.20
Varkens — *Porcs* „ 1 .	„	0,55—0,57	0,63—0,65	—	—	—
„ „ 3 .	„	0,53—0,55	0,61—0,63	—	—	—
st — *Riz.*						
Grof middel	50 K.G.	5,62½	7.—	9,75	14,50	—
Fijne voorloop	„	6,50	7,75	10.—	15,00	—
Voorloop	„	7,25	8,25	10,25	15,25	—
Grof	„	8.75	9,50	10,87½	15,75	—
ffie — *Café.*						
Santos (good average . .	½ K.G.	0,37	0,36	0,47	0,45	0.52½
Java (good ordinair) . . . *bon ordinaire*	„	0,43	0,43	0,50	—	—
Santos (goed average) op termijn, loopende maand *à terme, mois courant*	„	0,33¾	0,27¼	0,46⅜	0,58	0,58
ker — *Sucre.*						
3° in entrepôt . . . . . *en entrepôt*	100 K.G.	11½—11⁹⁄₁₆	14¾—15 [2]	18—18¹⁄₁₆ [3]	23½—23¹³⁄₁₆	22¼—24
polie — *Huile de navette*	„	34,25—34,50	46,25—46,50	69,75—70.—	71,25—71,50	110.50-111.00

[1] Voor wekelijksche prijzen zie Statistische Maandberichten.
Pour les prix hebdomadaires et mensuels voir Bulletins Mensuels.

[2] Met certificaat voor uitvoer. Zonder dit certificaat was de noteering $11^{17}/_{32}$—$11^{13}/_{16}$.
Avec certificat à l'exportation. Sans ce certificat la cote était $11^{17}/_{32}$—$11^{13}/_{16}$.

[3] Met certificaat voor uitvoer. Zonder dit certificaat was de noteering $17^{3}/_{8}$—$17^{7}/_{16}$.
Avec certificat à l'exportation. Sans ce certificat la cote était $17^{3}/_{8}$—$17^{7}/_{16}$.

225. AANBESTEDINGSPRIJZEN (IN CENTEN) VAN LEVENSMIDDELEN VOOR DE GEMEENTEZIEKENHUIZEN.

M. B. G *Prix d'adjudication (en cents) de denrées alimentaires pour les hôpitaux municipaux.*

Espèces Artikelen	Eenheid *Unité*	Eenheidsprijzen in centen. *Prix par unité en cents.* 1912/13	1913/14	1914/15	1915/16	1917 *)
Rundvleesch *Boeuf*	1 K.G.	108 [1])	59.3 [2])	73.5	96.5	99.5
Kalfsvleesch *Veau*	1 „	135/140 [3])	123	—	—	142.5
Varkensvleesch *Porc*	1 „	88.7	88.2	92.5	123.1	138.3
Eieren *Oeufs*	10 stuks pièces	40.8	40.6	41.6	93.2	92.5
Zoetemelk *Lait*	10 Liter	77.8	72.7	71.3	100	105
Gekarnde melk *Lait de beurre*	10 „	38	35	27	55	56
Natuurboter *Beurre*	½ KG.	71.3	71.5	70.5	77	113.25
Margarineboter *Beurre artificiel*	1 „	54	54	59.5	70	90
Goudsche kaas *Fromage de Gouda*	1 „	70	68	66	81	197.5
Leidsche kaas *Fromage de Leyde*	1 „	64	58	56	65	180
Tarwebrood *Pain de froment*	1 „	12.1	11.9	11.9	19.9	29.2
Roggebrood *Pain de seigle*	1 „	8	7.1	7.5	12.7	22
Beschuit *Biscuits*	100 stuks pièces	55	62	60	84	102
Aardappelen (schaft) *Pommes de terre*	10 Liter	21.5	18.5	21.5	31	40.6
„ (extra)	10 „	31.5	22	30	36	52
Parelgort *Gruau perlé*	1 K.G.	11.6	10.4	—	21.5	52.16
Gruttenmeel *Far. de gruau de blé sarr.*	1 „	13.5	13	11.9	21	33
Tarwemeel *Farine de froment*	1 „	12.4	12.4	12	20.8	22
Stroop *Sirop*	1 „	15.5	14.5	13.9	26	31
Witte suiker *Sucre blanc*	1 „	46.5	44	44.6	48.4	52.25
Basterd suiker *Sucre cassonade*	1 „	43.7	41.8	42.2	49.4	54
Koffie *Café*	½ „	57.5	54.5	48.3	56	68
Thee *Thé*	½ „	62	58	62	82	85
Rijst *Riz*	1 „	14.7	11.8	14.4	21	20.07
Bruine boonen *Fèves rouges*	1 Liter	15.—	15.2	14.2	18.3	18
Capucijners *Pois chiches*	1 „	15.7	14.5	18	23.5	—
Groene erwten *Pois verts*	1 „	15.—	12.6	16	18.4	18
Groene zeep *Savon noir*	1 K.G.	15.1	13	13	23.9	50
Hollandsch bier *Bière (Holl.)*	1 Liter	4	4	4.5	4.8	8.5
Lager bier *Bière de garde*	1 „	6	6	5.5	6.3	11
Lange turf *Tourbe noire*	100 stuks pièces	49.3	57.9	61.3	74.8	155

[1]) Zonder been. *Sans os.* [2]) Met been. *Avec os.* [3]) 2e halfjaar 1912/1e halfjaar 1913.

*) In tegenstelling met vorige jaren heeft in 1917 voor een aantal artikelen, waarbij geen andere aanwijzing is gegeven, niet een aanbesteding voor een jaar plaats gehad; voor deze artikelen is genomen het gemiddelde van twee of meer aanbestedingen.

226. Aanbestedingsprijzen (in centen) van enkele levensmiddelen en van turf voor het garnizoen te Amsterdam.

J. C. B. *Prix d'adjudication (en cents) de quelques denrées alimentaires et de tourbe pour la garnison d'Amsterdam.*

	1912	1913	1914	1915	1916
Vleesch en vet per K.G. *Viande et graisse, le K.G.*	66 72	54 60	57,75	80,5	89 83,5
Spek, per K.G. *Lard, le K.G.*	57,5	75 62,5	62,5 51	—	—
Steenkolen, per 100 K.G. *Houille, les 100 K.G.*	79,5	105,5	104	—	—
Lange turf, per 100 stuks. *Tourbe, les 100 pièces.*	49,5	52	52	70	90 106,5

227. Gemiddelde prijzen (in centen) per K.G. van het slachtvee op de markt te Amsterdam.

J. C. B. ***Prix moyens des bêtes de boucherie (cents le kilogr.) sur le marché d'Amsterdam.***

	1913	1914	1915	1916	1917
Rundvee (slachtgewicht) ***Gros bétail*** (*abattu*).	81	77,5	94	1,07^5	1,02^5
Kalveren (slachtgewicht) *Veaux* (*abattus*).	1,05	97,5	116	1,37^5	1,40
Varkens (levend gewicht) *Porcs* (*poids sur pieds*).	56	51	83,5 1)	—	—

1) Slechts voor een gedeelte van het jaar. *Pendant une partie de l'année.*

228. Aanvoer van eenige artikelen op de gemeentelijke markten.

M. D. M. *Quantités de quelques denrées aux marchés municipaux apportées.*

Artikelen		1913	1914	1915	1916	1917	Espèces	
Groenten							Légumes	
Andijvie	H.L.	84,863	42,525	25,713	—	—	H.L.	Endives
	struiken	—	—	—	9,059,362	11,892,039	trognons	
Asperges	bossen	429,000	221,500	314,000	54,962	47,318	bottes	Asperges
Bieten	K.G.	—	—	—	384,646	1,420,065	K.G.	Carottes
	stuks	9,600,000	1,965,000	5,230,000	64,400	—	pièces	rouges
Bloemkool....	„	17,540,000	4,458,000	2,541,000	2,630,262	3,410,948	„	Choux-fleurs
Boerenkool...	H.L.	453,000	217,350	73,875	85,288	—	H.L.	Choux verts
	K.G.	—	—	—	413,877	1,037,263	K.G.	
Boerenkool-	H.L.	6,100	76,400	13,350	—	—	H.L.	Pousses de
spruiten....	K.G.	—	—	—	2,417	35,676	K.G.	ch.-verts
Brusselsche	H.L.	300	—	4,500	—	—	H.L.	Choux de
kool.........	K.G.	73,845,000	4,042,500	1,615,500	933,679	907,217	K.G.	Bruxelles
Brusselsch lof	„	552,000	523,000	512,000	175,015	12,409	„	Chicorée de Bruxelles
Doperwten ...	bussen	20,500	28,800	24,300	8,110	13,040	boîtes	Petits pois
	K.G.	8,530,000	920,000	690,000	111,655	407,168	K.G.	
	H.L.	2,375	1,000	—	—	—	H.L.	
Komkommers	stuks	9,457,900	6,129,300	4,754,500	8,139,520	5,394,625	pièces	Comcombres
Koolrapen....	H.L.	47,800	44,800	31,700	11,434	—	H.L.	Choux-raves
	K.G.	—	—	—	150,313	112,960	K.G.	
Kropsla	H.L.	832,800	216,950	325,025	226,632	110	H.L.	Salade de
	krop	—	—	—	7,484,410	16,707,677	pommes	laitue
Peulen	K.G.	1,790,000	241,000	514,000	425,126	315,958	K.G.	Pois goulus
Postelein.....	H.L.	128,750	42,500	31,987	—	—	H.L.	Pourpier
	K.G.	—	—	—	1,360,641	688,662	K.G.	
	flesschen	8,500	6,300	10,300	—	11,340	bouteilles	
Prei..........	bossen	6,847,000	1,548,000	1,505,000	1,460,000	965,555	bottes	Poireau
Raapstelen ...	„	3,305,000	1,911,000	4,177,000	6,243,152	17,583,585	„	Files de navet
Roode kool...	stuks	19,520,000	1,935,800	1,690,000	1,207,518	157,027	pièces	Choux rouges
Savoye kool..	„	21,921,000	1,504,700	1,409,500	1,104,362	38,552	„	Choux
	H.L.	875	775	395	—	735,991	H.L.	de savoie
Selderie......	bossen	3,295,000	1,815,000	1,505,000	2,155,732	1,704,883	bottes	Céleri
Snijboonen...	bussen	26,250	33,800	25,400	7,300	12,140	boîtes	Haricots
	H.L.	394,500	9,448	1,000	—	—	H.L.	verts
	K.G.	—	739,000	629,000	880,221	1,137,086	K.G.	
Spersieboonen	bussen	23,800	33,800	33,600	10,010	6,950	boîtes	Haricots
	H.L.	276,500	3,600	4,400	—	—	H.L.	princesse
	K.G.	—	650,000	846,000	1,203,256	1,600,873	K.G.	
Spinazie......	bussen	2,700	14,000	12,000	6,720	—	boîtes	Epinards
	H.L.	779,575	155,575	125,750	102,414	—	H.L.	
	K.G.	—	—	—	1,208,639	3,234,591	K.G.	
Tuinboonen ..	H.L.	320,500	18,050	17,165	—	—	H.L.	Fèves de
	K.G.	—	—	—	2,532,912	1,222,455	K.G.	marais
Uien.........	bossen	1,130,000	100,000	400,000	634,055	—	bottes	Oignons
	H.L.	1,257,400	158.900	60,160	1,447	—	H.L.	
	K.G.	—	—	—	559,284	1,420,900	K.G.	

VERVOLG. *Suite.*

Artikelen		1913	1914	1915	1916	1917	Espèces	
Groenten								**Légumes**
Wittekool....	stuks	1,097,000	128,100	138,100	132,654	32,214	pièces	Choux blancs
Wortelen.....	bossen	5,693,000	1,520,800	1,333,200	1,624,444	2,869,054	bottes	Carottes
	H.L.	51,200	30,000	27,050	2,547	—	H.L.	
	K.G.	—	—	—	177,153	950,953	K.G.	
Zuurkool.....	vaten	3,950	3,300	1,230	465	—	tonneaux	Choucroute
Vruchten								**Fruits**
Aardbeien....	bakken	172,484	241,540	220,883	—	—	baquets	Fraises
	K.G.	—	—	—	312,930 [1]	540,930 [2]	K.G.	
Abrikozen....	manden	7,790	11,054	9,400	2,000	—	paniers	Abricots
	stuks	—	—	—	2,000	—	pièces	
Appelen......	H.L.	53,781	53,242	74,344	64,271	117,042	H.L.	Pommes
Bananen.....	trossen	2,698	3,221	1,916	1,711	—	régimes	Bananes
	stuks	—	—	—	50,200	—	pièces	
Citroenen....	kisten van 100 stuks	4,497	6,044	5,842	5,112	11,214	caisses de 100 pièces	Citrons
	manden	—	—	—	7,699	—	paniers	
Druiven......	„	66,261	76,401	68,845	—	—	„	Raisins
	½ K.G.	—	—	—	688,148	1,032,826	½ K.G.	
Frambozen...	bakken	7,099	9,029	6,192	—	—	baquets	Framboises
	½ K.G.	—	—	—	16,535	8,340	½ K.G.	
Kanteloep....	stuks	57,700	50,200	24,021	93,609	88,913	pièces	Melons
Kersen.......	K.G.	1,620,809	734,792	4,425,118	117,280	605,239	K.G.	Cerises
Krieken......	„	63,750	198,000	5,000	2,000	—	„	Mérises
Kruisbessen..	manden	17,385	19,541	15,530	—	—	paniers	Groseilles vertes
	K.G.	—	—	—	17,521	67,509	K.G.	
Morellen.....	manden	1,500	3,375	2,000	—	—	paniers	Griottes
	K.G.	—	—	—	614½	—	K.G.	
Noten........	H.L.	7,731	17,898	18,914	828	538	H.L.	Noix
Peren........	„	50,352	74,478	92,609	37,546	71,551	„	Poires
Perziken.....	manden	25,976	40,700	31,501	—	—	paniers	Pêches
	stuks	—	—	—	173,031	413,383	pièces	
	K.G.	—	—	—	—	—	K.G.	
Pruimen.....	manden	35,500	50,475	31,000	1,000	—	paniers	Prunes
	K.G.	—	—	—	201,492	340,236	K.G.	
Roode bessen.	manden	19,925	15,495	14,701	—	—	paniers	Groseilles rouges
	½ K.G.	—	—	—	142,290	586,400 [3]	½ K.G.	
Sinaasappelen	kisten van 100 stuks	23,558	14,878	17,278	12,507	6,908	caisses de 100 pièces	Oranges
Tomaten.....	manden	18,505	20,830	29,100	153	—	paniers	Tomates
	½ K.G.	—	—	—	58,670	96,534	½ K.G.	
Witte bessen.	manden	9,798	8,042	6,500	3,000	—	paniers	Groseilles blanches
Zwarte „	„	5,000	5,000	5,418	1,000	900	„ „	„ noires

[1] In April werden bovendien aangevoerd 225 stuks. *En outre 225 pièces ont été apportées en avril.*

[2] In Mei werden bovendien aangevoerd 8426 stuks. *En outre 8426 pièces ont été apportées en mai.*

[3] Roode en witte bessen samen. *Groseilles rouges et blanches ensemble.*

G. V.

229. Vee en paarden op de gemeentelijke markt aangevoerd.

Bestiaux emmenés au marché municipal.

Jaar *Année*	Runderen *Boeufs, taureaux, vaches*	Vette en graskalveren *Veaux*	Nuchtere kalveren *Veaux de lait*	Schapen *Moutons*	Lammeren *Agneaux*	Varkens *Porcs*	Paarden *Chevaux*
1913	22,350	11,381	14,332	1,540	4,568	60,520	130
1914	25,507	10,055	14,048	1,572	4,459	77,391	55
1915	27,712	9,910	16,886	1,846	5,024	61,514	38
1916	28,151	10,429	22,374	4,229	5,238	64,265	13
1917	27,211	9,854	27,086	9,927	3,395	69,819	538

230. Laagste en hoogste prijs (in centen) van eenige levensmiddelen in den kleinhandel. (1
Prix min. et max. (en cents) de quelques denrées alimentaires dans le commerce de détail.

A. Winkels der coöperatieve winkelvereeniging „Eigen Hulp".
Denrées vendues par la société coöpérative „Eigen Hulp".

Artikelen *Espèces*	Eenheid *Unité*	1915	1916	1917
Boonen (bruine) — *Haricots bruns*	Liter	23—28	28—50	21—22 1)*
Boonen (witte) — *Haricots blancs*	„	25—36	30—50	50—85
Erwten (capucijners) — *Pois chiches*	„	30—36	35—50	50—70
Erwten (groene) — *Pois verts*	„	25—28	27½—45	22 1)*
Gort 1e qual. — *Gruau 1re qual.*	„	25	26—35	13*
Gort (boekweit) — *Gruau de sarrasin*	1/2 K.G.	15—19	19—28	33—37
Gort (haver) — *Gruau d'avoine*	Liter	18—24	21—28	—
Kaas (Goudsche, zoetem.) — *Fromage de lait frais*	1/2 K.G.	55—65	57½	—
Kaas (Leidsche) — *Fromage de Leyde*	„	50—60	55—70	70—90
Koffie — *Café* (No. 1)	„	72½—80	80—82½	82½—100
Koffie — *Café* (No. 2)	„	67½—75	75—77½	77½—100
Koffie — *Café* (No. 3)	„	60—65	65—75	75—100
Macaroni (Holl.) — *Macaroni hollandais*	„	—	50	—
Macaroni (Italiaansche) — *Macaroni italien* . .	„	40—45	50	50—130
Macaroni (Fransche) — *Macaroni français* . . .	„	50	50—55	55—70
Margarine (Haagsche) — *Beurre artificiel (de la Haye)*	„	60	60—65	68—80
Meel (roggebloem) — *Farine de seigle*	„	14—16	16—20	20—30
Meel (tarwebloem) — *Farine de froment*	„	12—17	16—17	16½—19
Meel (boekweit) — *Farine de sarrasin*	„	14—19	17½—27½	33
Olie (boter-) — *Huile de beurre*	Liter	63—90	90—92½	100—190
Olie (patent-) — *Huile de colza*	„	60—87½	85—105	90—135
Olie (raap-) — *Huile de navette*	„	50—85	65—87½	97½—140
Rijst (tafel- 1e soort) — *Riz (1re qualité)* . . .	1/2 K.G.	17	22½	22½—28*
Rijst (beste tafel-) — *Riz supérieur*	„	19	21	14—22
Soda — *Soude*	„	3—3½	9	8
Stijfsel (tarwe) — *Amidon de froment*	„	16—23	22½—27½	27½—50
Stroop (gewone) — *Sirop (ordinaire)*	„	12½—17½	17½—21	21—24
Suiker (Eng. basterd) — *Sucre (cassonnade anglaise)*	„	26—31	32	32
Suiker (bruine) — *Sucre (bis)*	„	26—32½	32½	32½—33
Suiker (gem. kristal melis) — *Sucre (mélis cristal mêlé)*	„	28—33	28—34	34
Suiker (gem. melis) — *Sucre (mélis mêlé)* . . .	„	27—27½	27½—28	28*
Thee (zw. Souchon 1e kwal.) — *Thé (Souchon noir)* .	„	200	200	140*—150
Thee (zwarte Congo) — *Thé (Congo noir)* . . .	„	125—130	130	130—140*
Thee (Oranje Pecco) — *Thé (Orange Pecco)* . .	„	150	150	140*—150
Thee (stof) — *Thé (en poudre)*	„	85	85—90	90—120
Vermicelli (Hollandsche) — *Vermicelli hollandais* .	„	—	32—35	33—60
Zeep (zachte groene) — *Savon (noir mou)* . . .	„	12—20	15—21	14*—25
Zeep (witte Bristol) — *Savon (Bristol, blanc)* . .	„	17	17—20	20—23
Zout (grof en fijn) — *Sel (en cristaux et fin)* . .	„	4½	4½	5—7

1) Voor de maandelijksche prijzen zie de Statistische Maandberichten.
Pour les prix mensuels voir les Bulletins mensuels.

* Maximumprijs. *Prix de maximum.*

Zie volgende bladzijde *Voir page suivante.*

B. Andere winkels. *Autres magasins.*

Artikelen *Espèces*		Eenheid *Unité*	1915	1916	1917
Brood *Pain*					
Gebuild tarwe-melkbrood . . . . *Pain de froment bluté au lait*	1	1 K.G.	20.08—23.28	22.02—23.49	24.47
	2	„	23.84—26.92	28.46	82.90
	3	„	23.12—27.69	28.30—30.74	35.40
Gebuild tarwe-waterbrood . . . . *Pain de froment bluté à l'eau*	1	„	19.56—22.44	20.56—22.03	23.01—32.00
	2	„	23.08—25.38	24.61	27.48—35
	3	„	21.12—24.12	24.62—26.15	27.70—35
Ongebuild tarwebrood . . . . *Pain de froment non bluté*	1	„	17.30—18.89	17.92	12.00—12.50*
	2	„	18.67—21.32	20.66	12.00—12.50*
	3	„	19.75—22.12	20.66	12.00—12.50*
Roggebrood . . . . *Pain de seigle*	1	„	12	—	—
	2	„	13	16.15	—
	3	„	16.80—19.—	16.80	—
	4	„	—	—	25.00—31.25
Rundvleesch *Boeuf* [4])					
Winkelvleesch *Viande inassortie*	eerste kwalit. *qualité première*	„	120—130	130—160	150—180
	geringe „ „ *médiocre*	„	100—110	110—140	—
Lappen gehakt . *Hachis*	eerste „ „ *première*	„	130—140	140—170	160—200
	geringe „ „ *médiocre*	„	—	—	—
Rib (rollade). . . *Trains de côtes*	eerste „ „ *première*	„	150—160	160—200	200—230
	geringe „ „ *médiocre*	„	—	—	—
Roastbief . . . . *Rosbif*	eerste „ „ *première*	„	160—170	170—200	200—230
	geringe „ „ *médiocre*	„	—	—	—
Biefstuk . . . . *Bifteck*	eerste „ „ *première*	„	190—200	200—270	240—280
	geringe „ „ *médiocre*	„	—	—	—
Vet kalfsvleesch *Veau gras* [4])					
Lappen gehakt *Hachis*		„	160—180	170—220	200—220
Kalfsnierstuk (rib) *Longes de veau*		„	190—200	210—250	260—260
Fricandeau *Fricandeau*		„	200—210	210—250	230—260
Kalfsbiefstuk *Bifteck*		„	230—240	240—270	250—320
Schapenvleesch *Mouton* [4])					
Winkelvleesch *Viande inassortie*		„	90	70—90	70— 80
Côteletten *Carrés*		st. *la pièce*	35— 40	25—40	25— 35
Bouten *Gigots*		1 K.G.	120—140	110—140	110—120
Varkensvleesch *Porc* [5])					
Kluiven, (kop, pooten en staart) . . . . . *Têtes, jambes et queue*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	„	50— 70	30	30*
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	„	30— 70		
Rug- of vet spek . . *Gros lard*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	„	110—130	90—100	100*
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	„	105—130		
Buikjes of doorregen spek . . . . *Lard maigre*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	„	120—140	100—110	110*
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	„	120—140		
Klein vleesch (lappen, carbonade, gehakt en versche worst) . *Reins*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	„	120—140	90—130	100*—140*
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	„	120—130		
Groote stukken (rib, rollade, fricandeau, filet). *Filets*	v. wijken v. welgestelden *pour les quartiers des aisés*	„	130—150	120—140	140—150*
	voor volksbuurten *pour les quartiers populaires*	„	120—140		
Reuzel *Saindoux*		„	—	—	100*

[1]) Voor de maandelijksche prijzen zie de Statistische Maandberichten.
Pour les prix mensuels voir les Bulletins Mensuels.

* Maximumprijs. *Prix maximum.*

Zie volgende pag. *Voir page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

Artikelen *Espèces*		Eenheid *Unité*	1915	1916	1917
Margarine *Beurre artificiel* [6]		½ K.G.	45/50	45/50	45/50
Petroleum *Pétrole* [7]		1 L.	10/11	11/12	13/44*
Kruidenierswaren *Épiceries*					
Koffie	8	½ K.G.	55	57^{5}—68	70—120
Café	9		40—75	55—80	65—120
Suiker sup. „Wester”	8	„	25—27	27—27^{5}	27^{5}—28*
Sucre sup. „Wester”	9		25—27^{5}	26—28	26—28*
Bruine boonen (Noordhollandsche)	8	1 L.	22^{5}—25	20—25	21
Fèves rouges (d'Hollande septentrionale)	9		20—25	20—46	21—22*
Bruine boonen (Zeeuwsche)	8	„	18—25	20—21	21—22*
Fèves rouges (de Zélande)	9		13—25	20—46	22*
Platte capucijners (Noordhollandsche)	8	„	27^{5}—35	27^{5}—42^{5}	50—100
Pois chiches (d'Hollande septentrionale)	9		25—35	32^{5}—40	40—100
Groene erwten (gelezen)	8	„	22^{5}—27^{5}	10^{5}—11	21—22
Pois verts assortis	9		20—30	11—30	22*
Bloem	8	½ K.G.	12—14	12—13^{5}	15^{5}—19
Fleur de farine	9		12—15	12^{5}—16	15^{5}—18^{5}
Linzen	8	„	—	55	55
Lentilles	9		—	—	55
Raapolie	8	1 L.	55—75	65—75	75—150
Huile de navette	9		58—73	70—82^{5}	82^{5}—165
Stijfsel	8	½ K.G.	12—13	12—22^{5}	22—60
Amidon	9		12^{5}—14	12^{5}—25	25—75
Zachte zeep	8	„	10—17	13^{5}—21	14*
Savon mou	9		11—17	15—21	14*
Gedroogde appelen	8	„	35—45	40—60	60—100
Pommes sèches	9		36—45	42^{5}—60	60—65
Gedroogde pruimen	8	„	25—45	28—50	50
Prûnes sèches	9		16—45	35—75	60—75
Krenten	8	„	20—25	25—50	55—90
Raisins de Corinthe	9		20—25	27^{5}—55	45—105
Rozijnen zonder pit	8	„	35—40	40—60	250
Raisins secs sans grain	9		24—40^{5}	45—70	70—250
Roomboter	8	„	77^{5}—87	80—100	100—175*
Beurre de crême	9		80—90	80—100	100—175*
Oude Goudsche kaas	8	„	65	60	59—91
Fromage vieux de Gouda	9		60—75	68—70	57—59
Jonge Goudsche kaas	8	„	50—55	46—50	55—81
Fromage frais de Gouda	9		50—65	46—60	52^{5}—80
1ste soort Geldersche worst	8	„	70—80	70—90	85—100
Saucisse de Gueldre Ière qualité	9		65—75	75—87^{5}	72^{5}—100
Gesteriliseerde bessensap 10 pCt. extract gehalte	8	½ fl. *b.*	13—15	15—25	23—27^{5}
Jus de groseilles stérilisé. Essence de 10 pCt.	9		11—16	16—25	23—30
Oude Leidsche kaas	8	½ K.G.	55	60—65	65—80
Fromage vieux de Leyde	9		50—60	60—65	65—90
Jonge Leidsche kaas	8	„	50—55	65	65—90
Fromage frais de Leyde	9		50—55	60—65	65—90
Regeeringsvet	8	„	—	—	—
Graisse de boeuf et graisse artificielle	9		—	—	40*

1 Opgegeven door: (*Communiqué par*): Stoom-Meel- en Broodfabriek „Ceres”.
2 „ „ („ „) Maatschappij voor Meel- en Broodfabrieken.
3 „ „ („ „) de Broodbakkersvereeniging „De Voorzorg”.
4 „ „ („ „) de Runderslagersvereeniging „De Eendracht”.
5 „ „ („ „) de Varkensslagersvereeniging „Amsterdam”.
6 „ „ („ „) Van den Berghs Limited.
7 „ „ („ „) Maatschappij tot détailverkoop van petroleum „De Automaat”.
8 „ „ („ „) Algemeene Arbeiders-Coöperatie „De Dageraad”.
9 „ „ („ „) Firma W. van Amerongen C.Az.

E. B. (naar opgaven van verschillende leveranciers).

231. Kleinhandelsprijzen en
Prix de détail et c

Artikelen	Eenheid *Unité*	Prijzen in centen — *Prix en cents*				
		1913	1914	1915	1916	1 Jan me
I Brood.						
Gebuild tarwe-waterbrood	K.G.	14.88	16.01	20.77	20.83	2
Ongebuild tarwebrood	„	13.25	13.96	13.56	12.—	1
Gemiddeld		—	—	—	—	
II. Overige meelspijzen en grutterswaren.						
Meel (tarwebloem)	½ K.G.	12.50	12.50	16.—	16.—	1
„ (boekweit)	„	12.50	13.—	17.—	21.3	3
Boonen (bruine)	Liter	23.6	22.—	24.—	36.—	1
„ (witte)	"	23.6	26.7	30.8	42.—	7
Erwten (capucijners)	"	25.—	27.6	34.6	41.2	5
„ (groene)	"	21.—	19.—	25.8	39.3	1
Gort (2e soort)	"	16.—	17.—	22.50	22.17	2
Rijst (1e soort tafel-)	½ K.G.	15.—	15.—	17.—	12.83	14
Gemiddeld		—	—	—	—	
III. Melk en kaas.						
Melk (rauw thuisbezorgd)	Liter	11.—	12.—	12.50	12.50	13
Kaas (Jonge Goudsche)	½ K.G.	44.6	52.—	58.—	47.8	52
„ („ Leidsche)	„	48.—	45.—	53.—	62.—	78
Gemiddeld		—	—	—	—	
IV. Vleesch.						
Rundvleesch (winkelvleesch)	K.G.	80.—	79.—	106.7	125.—	11
Varkensvleesch (kluiven)	„	45.—	45.—	41.7	30.—	3
Klein varkensvleesch	„	100.—	100.—	125.—	98.—	10
Gemiddeld		—	—	—	—	
V. Vetten.						
Vet (friesch rund-; na 1 Jan. 1916 regeerings-)	K.G.	85.—	90.—	100.—	85.—	8
Roomboter	½ K.G.	79.—	79.—	83.8	89.—	12
Margarine	„	41.—	42.—	45.—	45.5	4
Raapolie	Liter	49.—	49.—	73.—	79.—	12
Gemiddeld		—	—	—	—	
VI. Kruidenierswaren en genotmiddelen.						
Suiker (Engelsche basterd-)	½ K.G.	24.—	24.7	28.6	32.—	3
„ (kristal melis)	„	26.—	26.7	30.6	33.5	2
Stroop	„	12.50	12.50	15.5	19.7	2
Thee (stof- en keuken-).	„	85.—	85.—	85.—	89.6	11
Koffie (3e soort)	„	67.5	61.2	60.8	72.5	7
Gedroogde appelen	„	27.—	32.—	39.—	54.2	
„ pruimen.	„	24.—	24.—	27.—	45.3	
Krenten	„	19.—	19.—	22.—	44.—	8
Zout	„	4.—	4.—	4.50	4.50	
Gemiddeld		—	—	—	—	
Ruw gemiddelde van alle artikelen		—	—	—	—	
Berekend gemiddelde van alle artikelen 1).		—	—	—	—	
VII. Diversen.						
Soda	½ K.G.	2.50	2.50	3.—	9.—	
Stijfsel (tarwe-)	„	15.—	15.—	20.3	24.6	3
Zeep (zachte, groene)	„	10.—	10.—	14.6	18.7	1
Petroleum	Liter	9.50	9.50	10.—	11.8	1
Cokes (geklopte)	H.L.	66.—	61.—	78.—	89.—	15

1) Het berekend gemiddelde van de indexcijfers van alle artikelen is verkregen door de gemiddeld onderhoud innemen. (Voor nadere toelichting zie: Statistische Mededeeling N⁰. 50). *Pour l'explication*
2) Omdat verschillende belangrijke artikelen na September niet meer verkrijgbaar waren, was het niet n *Divers articles importants étant épuisés après Septembre, il n'a pas été possible de continuer la même mét*
3) Regeeringsartikel.

…CIJFERS VAN LEVENSBEHOEFTEN.
…ndices de vivres.

Indexcijfers — *Chiffres-indices* 1913	1914	1915	1916	1917 [1]) Jan. tot en met Sept.	Articles
					I. Pain.
100	108	140	140	197	Pain de froment bluté à l'eau
100	105	102	91	93	„ „ „ non-bluté
100	*106.5*	*121*	*115.5*	*145*	Moyenne
					II. Autres farineux et grains.
100	100	128	128	142	Farine de froment
100	104	136	170	264	„ „ sarrasin
100	93	102	153	67	Haricots bruns
100	113	131	178	313	„ blancs
100	110	138	165	228	Pois chiches
100	90	123	187	79	„ verts
100	106	141	139	130	Gruau (2me qualité)
100	100	113	86	93	Riz (1re qualité)
100	*101.3*	*126.5*	*150.8*	*164.5*	Moyenne
					III. Lait et fromage.
100	109	114	114	118	Lait (cru, porté à domicile)
100	117	130	107	118	Fromage frais de Gouda
100	94	110	129	163	„ „ „ Leyde
100	*106.7*	*118.0*	*116.7*	*133*	Moyenne
					IV. Viande.
100	99	133	156	146	Boeuf (viande inassortie)
100	100	92	67	67	Porc (tête, jambe, etc.)
100	100	125	98	99	„ (reins)
100	*99.7*	*116.7*	*107*	*104*	Moyenne
					V. Graisses.
100	106	118	100	94	Graisse de boeuf et graisse artificielle
100	100	106	113	149	Beurre de crême
100	102	110	111	111	„ artificiel
100	100	149	161	253	Huile de navette
100	*102*	*120.8*	*121.3*	*151.7*	Moyenne
					VI. Epiceries.
100	103	119	133	133	Sucre (cassonade anglais)
100	103	118	129	108	„ (cristal mêlé)
100	100	124	158	181	Sirop
100	100	100	105	137	Thé (pour la cuisine)
100	91	90	108	118	Café (3me qualité)
100	119	144	201	228	Pommes sèches
100	100	113	189	250	Prunes „
100	100	116	232	423	Raisins de corinthe
100	100	113	113	125	Sel
1.0	*101.8*	*115.2*	*152.0*	*189.2*	Moyenne
100	*102.5*	*119.9*	*136.6*	*153.7*	Moyenne brute de toutes les denrées
100	**102.8**	**124.2**	**121.0**	**138.7**	**Moyenne calculée de toutes les denrées [1])**
					VII. Divers.
100	100	120	360	320	Soude
100	100	135	164	258	Amidon de froment
100	100	146	187	152	Savon (mou, noir)
100	100	105	126	198	Pétrole
100	92	118	135	208	Coke

…nderlijke groepen te vermenigvuldigen met het getal, dat de plaats aangeeft, die deze groepen in het levens-
…nne calculée des chiffres-indices de toutes les denrées voir l' aperçu annexe l'annuaire 1916.
…erekening der gemiddelden van enkele groepen en van alle artikelen op dezelfde wijze als vroeger voort te zetten.
…ilation des moyennes de quelques groupes et de tous les articles.

232. Publieke veiling van onroerende goederen [1]).
Immeubles aux enchères à Amsterdam.

Meded. Blikman en Sartorius.

Jaar *Année*	Perceelen *Immeubles*				Totale opbrengst der verkochte perceelen *Produit total des immeubles vendus*
	Ten verkoop aangeslagen *Affichés*	Aangeslagen doch niet geveild *Affichés, non mis en vente*	Opgehouden *Non accordés*	Verkocht *Vendus*	
1913	706	66	241	399	*f* 4,306,843
1914	537	39	214	284	2,901,357
1915	489	64	78	347	3,903,578
1916	933	114	219	600	6,221,515
1917	1931	255	711	965	11,738,070

1) Hieronder begrepen de perceelen in andere gemeenten gelegen.
Y compris les immeubles situés en d'autres communes.

233. Te Amsterdam gelegen, in publieke veiling verkochte onroerende goederen naar de opbrengst. [1])
Adjudications d'immeubles situés à Amsterdam, selon le produit.

Meded. Blikman en Sartorius.

Jaar *Année*	Aantal gebouwde eigendommen, die bij de veiling opbrachten *Produit et nombre des propriétés bâties*							Erven en terreinen *Terrains vendus*	Totaal *Totaux*
	beneden *au-dessous de* *f* 5000	*f* 5000—10000	*f* 10001—12000	*f* 12001—15000	*f* 15001—20000	*f* 20001—25000	Boven *Au-dessus de* *f* 25000		
1913	121	120	36	54	31	17	26	3	408
1914	80	92	41	32	30	7	1	2	295
1915	92	110	51	30	15	12	20	2	332
1916	112	136	111	60	32	25	54	56	586
1917	205	268	78	106	106	64	116	9	952

1) Voor zoover mogelijk, zijn de gecombineerd verkochte perceelen ieder afzonderlijk ingedeeld bij bovenstaande groepen.
Autant que possible les propriétés vendues en bloc ont été classifiées séparément.

§ 3. **Crediet.** *Credit.*

234. Geldkoersen te Amsterdam gedurende 1917.
Taux de l'argent à Amsterdam pendant 1917.

M. V. G.

Maanden	Prolongatie *Rente de prolongation*		Gemiddeld particulier disconto *Taux moyen de l'escompte*		Mois
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum	
Januari	2	3¾	1½	4½	Janvier.
Februari	3	6	1½	2½	Février.
Maart	2¼	4	1½	2½	Mars.
April	2	3½	1¼	2⅝	Avril.
Mei	2	3	2	2¼	Mai.
Juni	2	3	2	2¼	Juin.
Juli	2½	3¼	2	2¼	Juillet.
Augustus	2	3	1¾	2	Août.
September	2¼	2¾	1½	2	Septembre.
October	2½	3¼	2	3	Octobre.
November	3	4½	2¾	3⅜	Novembre.
December	4	5½	3⅛	4	Décembre.
Het jaar	2	6	1¼	4½	L'année.

V. N. B.

235. NEDERLANDSCHE BANK. KAPITAAL, RESERVEFONDS, WINSTEN.

Banque néerlandaise. Capital, fonds de réserve, bénéfices.

Boekjaar 1 April—31 Maart *Exercice 1er avril—31 mars*	1913/14	1914/15	1915/16	1916/17	1917/18
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Kapitaal *Capital*	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—	20,000,000.—
Reservefonds *Fonds de réserve*	5,003,038.—	5,000,000.—	5,155,090.93[5]	5,284,534.18[5]	5,079,402.56
Belegd kapitaal in effecten *Capital placé en valeurs*	3,999.242.81	3,997.971.—	3,885,970.75	3,959,905.62[5]	3,956,932.50
Belegd reservefonds in effecten *Fonds de réserve placé en valeurs*	5,002,850.62[5]	4,294,423.—	5,108,932.62[5]	5,198,306.—	5,004,068.—[5]
Gebouwen en meubelen *Immeubles et inventaire*	1,800,000.—	1,600,000.—	1,400,000.—	1,465,000.—	1,770,000.—
Winstsaldo *Bénéfice net*	7,066,827.25[5]	7,775,347.81[5]	7,338,171.21[5]	6,892,713.69	7,529,977.21
Aandeel van het Rijk *Participation du Trésor*	4,117,214.95[5]	4,119,628.63	4,292,684.05	4,004,621.52	4,416,718.59
Dividend der aandeelhouders. *Dividende des actionnaires*	13,4 %	13,1 %	13,4 %	11,2 %	13,7 %

V. N. B.

236. NEDERLANDSCHE BANK. GEMIDDELDE RENTESTANDEN.

Banque néerlandaise. Taux moyens.

Boekjaar *Exercice*	Disconto *Escompte*		Beleeningen *Avances sur gages*			Korte beleeningen *Prêts sur gages à court terme*	Voorschotten in rekening-courant *Comptes-courants*
	Wisselbrieven *Lettres de change*	Promessen *Promesses*	Binnenlandsche effecten *Valeurs néerlandaises*	Buitenlandsche effecten *Valeurs étrangères*	Goederen *Marchandises*		
1875/76	3,2	3,7	4,808	3,7	3,2	—	—
1880/81	3	3,5	3,2	4	3	—	—
1885/86	2,58	3,08	3	3,5	3,08	—	—
1890/91	3,02	3,52	3	3,88	3,38	—	—
1895/96	2,54	3,04	3,38	3,09	3,04	4,52	4,52
1896/97	3,23	3,73	2,59	4,23	3,73	3,59	4,09
1897/98	3,01	3,51	3,73	4,01	3,51	4,73	5,23
1898/99	2,7	3,2	3,51	3,4	2,9	4,51	5,01
1899/00	3,94	4,44	2,9	4,53	3,75	3,9	4,4
1900/01	3,5	4	4,03	4,5	4	5,03	5,15
1901/02	3,1	3,6	4	4,1	3,6	5	5
1902/03	3,02	3,52	3,6	4,02	3,52	4,6	4,6
1903/04	3,5	4	3,52	4,5	4	4,52	4,52
1904/05	3,08	3,58	4	3,61	3,11	5	5
1905/06	2,7	3,2	3,11	3,5	3	4,11	4,11
1906/07	4,66	5,16	3	5,17	4,67	4	4
1907/08	4,84	5,34	4,67	5,07	4,84	5,67	5,67
1908/09	3,09	3,59	5,02	3,59	3,09	6,02	6,02
1909/10	2,91	3,41	3,09	3,53	3,03	4,09	4,09
1910/11	4,34	4,84	3,03	5,05	4,55	4,03	4,03
1911/12	3,56	4,06	4,55	4,22	3,56	5,55	5,55
1912/13	4,2	4,50	3,72	5	4	4,72	4,72
1913/14	4,65	5,15	4,50	5,23	4,66	5,50	5,50
1914/15	4,55	5,05	4,73	5,24	4,74	5,73	5,73
1915/16	4,62	5,12	4,74	5,12	4,62	5,41	5,41
1916/17	4,50	5	4,62	5	4,50	5,50	5,50
1917/18	4,50	5	4,50	5	4,50	4,50	5,50

V. N. B.

237. Nederlandsche Bank. Opereerend kapitaal der Hoofdbank (in duizendtallen guldens).

Banque néerlandaise. Capital réservé aux opérations de la Banque centrale (en milliers de florins).

Boekjaar[1]) *Exercice*[1])	Wisselportefeuille *Lettres de change*			Beleeningen *Avances sur gages*				Voorschotten in rekening-courant *Avances sur comptes-courants*		
	binnenlandsche *intérieures*	buitenlandsche *étrangères*	totaal *totaux*	op effecten *sur titres*	op goederen *sur marchandises*	op specie *sur lingots et monnaie*	totaal *totaux*	aan particulieren *aux particuliers*	aan het Rijk *au Trésor*	totaal *totaux*
31 Maart 1914 *le 31 mars*	11,981			15,150	1,998	1,078	18,226		9,235	
							24,852			
31 December 1913 *le 31 décembre*	14,218	14,300	28,518							
Gemiddeld 1913/14 *moyenne*	18,163	10,796	28,959	16,982	3,467	513	20,962	2,610	11,807	14,417
31 Maart 1915 *le 31 mars*	11,487			48,316	1,899	761	50,976		4,240	
							60,014			
31 December 1914 *le 31 décembre*	84,251	667	84,918							
Gemiddeld 1914/15 *moyenne*	58,265	7,485	65,750	28,518	2,499	794	31,811	16,278	10,575	26,853
31 Maart 1916 *le 31 mars*	56,116			10,894	935	436	12,265		—.—	
							31,728			
31 December 1915 *le 31 décembre*	52,000	2,506	54,506							
Gemiddeld 1915/16 *moyenne*	39,795	2,726	42,521	19,930	1,182	609	21,721	10,899	10,203	21,102
31 Maart 1917 *le 31 mars*	63,927			18,209	857	—	19,066		—.—	
							38,308			
31 December 1916 *le 31 décembre*	50,358	8,024	58,382							
Gemiddeld 1916/17 *moyenne*	55,036	7,637	62,673	16,190	605	91	16,886	12,016	10,301	22,317
31 Maart 1918 *le 31 mars*	7,211			27,657	572	—	27,714			
							68,919			
31 December 1917 *le 31 décembre*	72,535	8,039	15,250							
Gemiddeld 1917/18 *moyenne*	49,537	7,756	57,293	16,405	118	—	16,523	34,660	9,039	16,523

[1]) Het boekjaar loopt van 1 April tot 31 Maart.
L'exercice court du 1er avril—31 mars.

V. N. B.

238. Nederlandsche bank. Gemiddelde stand der verschillende rekeningen in millioenentallen guldens.

Banque néerlandaise. Moyennes des divers comptes en millions de florins.

Jaren *Années*	Opereerend kapitaal *Capital en opération*: Disconto *Escomptes*: Binnenl. wissels *intérieurs*	Disconto *Escomptes*: Buitenl. wissels *étrangers*	Beleening *Avances sur gages*	Voorschotten *Avances*: in rekening-courant *sur comptes courants*	Voorschotten *Avances*: aan het Rijk *au Trésor*	Totaal *Total*	Munt en muntmateriaal *Encaisse métallique*	Opeischbare schuld *Dette sans préavis*: Bankbilletten *Billets en circulation*	Bankassignatiën *Assignations de banque*	Rekening-courant saldo's *Soldes en comptes courants*: van het Rijk *de l'Etat*	Rekening-courant saldo's: van anderen *d'autres*	Totaal *Total*	Surplus metaaldekking *Excédent de l'encaisse métallique au-dessus du montant obligatoire*
1889—1894	39.84	22.70	42.42	1.02	0.19	106.16	123.98	202.21	0.78	11.50		205.41	38.25
1894—1899	48.68	12.20	42.01	1.76	0.93	105.59	124.41	206.91	1.06	6.27		214.24	38.71
1899—1904	54.99	9.08	51.58	3.45	0.74	119.83	130.42	226.45	1.34	6.55		234.40	36.66
1904—1909	57.40	14.06	56.79	6.06	10.51	144.83	143.84	264.67	1.29	6.67		273.19	34.53
1909—1910	51.13	18.65	55.73	5.43	12.96	143.90	160.57	282.17	1.65	—	5.93	289.75	44.67
1911—1912	62.73	16.67	71.76	5.84	3.88	160.88	158.45	294.60	1.68	2.77	4.98	304.03	36.84
1912—1913	71.37	17.47	68.07	5.63	4.08	166.62	162.21	306.10	1.71	1.31	4.09	313.21	36.93
1913—1914	68.13	13.60	72.84	6.62	11.81	173.00	161.82	313.72	1.73	—	4.80	320.25	33.72
1914—1915	124.17	8.88	99.32	23.43	10.57	266.37	192.66	415.23	1.86	9.25	19.70	446.04	81.65
1915—1916	69.54	2.73	87.94	17.16	10.20	187.57	397.21	535.17	2.15	1.56	45.95	584.83	280.24 [1]
1916—1917	69.53	7.64	56.85	16.93	10.30	161.25	581.31	698.19	2.87	1.70	81.14	783.91	424.53
1917—1918	58.92	7.76	166.29	39.66	9.04	166.29	670.81	815.04	3.02	3.84	60.81	882.71	494.27

[1]) Bij Kon. Besluit van 31 Juli 1914 is de verplichte metaaldekking van 40 % op 20 % gebracht.
Par Décret Royal du 31 juillet 1914 le montant obligatoire de l'encaisse métallique a été réduit de 40 % à 20 %.

239. Overzicht van de voornaamste balansposten …

Aperçu des principaux articles de bilan de …

M. B. I.

Omschrijving	Amsterdamsche Bank				Credietvereeniging				Disconto- en …	
	1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917	1914	191…
Nominaal kapitaal	15000	15000	25000	30000	5000	5000	5000	5000	2000	3000
Geplaatst kapitaal	15000	15000	24245	92242	4000	4000	5000	5000	1500	1500
Reservefonds	9100[1]	9250	17170	18985	803[2]	834	1170	1276	120	123
Deposito's, credit-saldi rekening-courant, diverse crediteuren	54164	90342	114232	183713	9416	13536	13009	19738	670	986
Gelden opgenomen op prolongatie	—	—	—	—	—	—	—	—	991	1850
In omloop zijnde, op de bank getrokken wissels (accepten) w. o. de her-disconto's	7697	25119	23905	22137	6637	3037	1223	1768	480	—
Wisselportefeuille (w. o. de her-disconto's), prolongatie, beleeningen, diverse debiteuren en debet-saldi rekening-courant	82458	127907	138025	193379	20196	20583	17857	22442	3510	3804
Belegd kapitaal en reserve (onroerende goederen, effecten, deelneming in syndicaten)	6437	11008	25455	9378	353	344	—	4931	169	160
Kassa en kassiers (w. o. on call gelden)	2979	8404	5780	38571	394	603	1200	567	88	179
Winstsaldo	1969	2798	4181	5011	238	424	460	600	114	150
Dividend in procenten	9	11	13	12	5	6½	7	7	5½	6

1) Bijzondere reserve 500, in 1915 1000.
Réserve speciale 500, en 1915 1000.

2) Extra reserve 130, in 1915 170.
Réserve speciale 130, en 1915 170.

3) Buitengewone reserve 250, eveneens in 1915.
Réserve speciale 250, aussi en 1915.

4) 8½ % over *f* 10,8000,000, 6½ % over *f* 1,200,000.

…AN EENIGE BANKINSTELLINGEN (IN DUIZENDTALLEN GULDENS).

…uelques maisons de banque (en milliers de florins).

…ffectenbank		Incassobank				Kasvereeniging				Désignation
1916	1917	1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917	
3000	3000	12000	12000	12000	20000	5000	5000	5000	7500	Capital nominal.
1500	1500	8000	8000	8000	12000	5000	5000	5000	6000	Actions placées.
140	140	1266	1291	1664	1870	816[3])	691	1213	1307	Fonds de réserve.
1347	2065	11135	19173	26113	41342	18317	21588	26364	32027	Dépôts, comptes-courants divers.
2617	1807	985	—	1468	3299	—	—	—	—	Emprunts sur titres à court terme.
50	176	2436	3971	4208	5102	—	—	—	—	Lettres de change tirées sur la banque.
123	5221	22447	22674	34382	53026	15650	19427	25915	29579	Portefeuille, comptes divers, comptes-courants, prêts sur titres à court terme.
—	—	2165	1466	—	—	4344	4258	4004	4050	Capital et réserve placés (immeubles, valeurs, participation en syndicats.)
200	217	2425	3516	6304	4857	4900	4666	2967	6164	Encaisse et caissiers.
193	872	861	1071	1187	709	245	539	496	651	Bénéfice net.
7	5	5½	7	8	8en6[4])	4	7	6⅕	7	Dividende (pour cent).

Zie volgende bladzijde. *Voir page suivante.*

Vervolg van tabel 239.

Omschrijving	Koloniale Bank				Ned. Indische Handelsbank				Ontvang- en Betaalkas			
	1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917
Nominaal kapitaal . . .	15000	15000	15000	15000	30000	30000	30000	30000	5000	5000	5000	5000
Geplaatst kapitaal. . . .	11000	11000	11000	11000	19943	20000	30000	30000	5000	5000	5000	5000
Reservefonds	755	831	2092	2610	8296	8414	14012	14015	259	491	405	56[illegible]
Deposito's, credit-saldi rekening-courant, diverse crediteuren	3986	5473	9938	5128	46321	58281	78088	40343	8499	10427	13811	18945
Gelden opgenomen op prolongatie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
In omloop zijnde op de Bank getrokken wissels (accepten) w.o. de herdisconto's.	43	17	178	1075	1758	1527	4227	4190	—	—	—	—
Wisselportefeuille (w.o. de herdisconto's), prolongatie, beleeningen, diverse debiteuren en debet-saldi rekening-courant.	7662	6558	7347	9453	49716	68495	108435	85004	11122	12380	17000	6592
Belegd kapitaal en reserve (onroerende goederen, effecten, deelneming in syndicaten)	9790	10413	11335	11773	19420	18636	19448	19403	2174	2133	2268	2532
Kassa en kassiers (w.o. on call gelden)	1405	4276	7749	935	4522	4478	10681	37755	993	1740	1716	1988
Winstsaldo	791	1082	1324	547	2218	3187	6717	4069	368	385	380	42[illegible]
Dividend in procenten .	6	8	12	11	10	14	23	12	3	5,8	5,8	$6^1/_4$

1) Speciale reserve 300. *Réserve spéciale 300.*

2) Genomen on call. *Emprunté on call.*

Suite du tableau 239.

Rotterdamsche Bankvereeniging				Twentsche Bankvereeniging met bijkantoren				Nederlandsche Handel-Maatschappij				Désignation
1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917	1914	1915	1916	1917	
30000	32000	50000	50000	15274	15359	15159	30000	50000	50000	60000	60000	Capital nominal.
30000	32000	40000	50000	15274	15359	15159	20150	50000	50000	60000	60000	Actions placées.
7800	8590	12000	16000	6798[1)]	7174	6481	14590	15337	16525	25595	27260	Fonds de réserve.
63206	107656	170870	239834	56850	75589	97767	114610	174988	190102	251026	349415	Dépôts, comptes-courants divers
—	—	—	10736	—	—	2855[2)]	19657	—	—	—	—	Emprunts sur titres à court terme
13420	21360	28342	31626	21339	10060	11446	5778	2376	6150	3507	4732	Lettres de change tirées sur la banque
05314	160817	239583	277726	102758	81308	96103	156407	144561	169534	245530	330874	Portefeuille, comptes divers, comptes-courants, prêts sur titres à court terme
11306	9417	—	5814	4956	27565	—	17513	40952	40821	54586	53295	Capital et réserve placés (immeubles, valeurs, participation en syndicats)
7345	5830	12039	64645	3090	3134	2058	2969	50754	47047	49035	54469	Encaisse et caissiers.
3609	3761	6612	7775	1998	2290	5608	2344	4618	5941	11350	8824	Bénéfice net.
7	8	10	10	7	7	8	8	8	10	15	12	Dividende (pour cent).

240. Te amsterdam gevestigde
Banques hypothécaires

Bron: De Bruijn, Jaarboek voor Assurantie- en Credietwezen.

Naam *Désignation*	Maatschappelijk kapitaal op 31 December 1917 *Capital le 31 décembre 1917*			Uitstaand	
				Hypotheken *Prêts*	
	Geautho-riseerd *Statutaire*	Geplaatst *Placé*	Gestort *Versé*	1913 31 December	1915 1 October
	f	f	f	f	f
Algemeene Hypotheekbank	2,000,000	2,000,000	300,800	15,732,896	16,157,482 5)
Amsterdamsche Hypotheekbank	3,000,000	2,200,000	480,000	?	20,034,762 4)
„ Scheepsverband-bank	1,000,000	1,000,000	100,000	3,511,509	3,941,583
Bataafsche Hypotheekbank	2.000,000	1,100,000	200,750	9,713,880	9,791,486
Generale Hypotheekbank	1,000,000	224,000	23,300	450,725	440,400
Holland-Bank	4,000,000	1,436,400	1,436,400	4,821,911	?
Holland-la-Plata Hypotheekbank	5,000,000	4,000,000	4,000,000	18,516,512 2)	20,929,887 6)
Holland-Mexico (Mij. v. Hyp. Cr.)	2,000,000	600,000	360,000	2,160,014	2,125,256 4)
Holland-Texas Hypotheekbank	1,500,000	1,495,500	1,495,500	681,747 3)	1,894,897
Holland-Washington Hypotheekbank	2,500,000	1,850,000	860,000	2,150,000	3,309,561
Hollandsche Hypotheekbank	3,000,000	2,280,000	385,500	17,248,051	18,733,891
„ Scheepsverband-Maatsch.	3,000,000	1,500,000	175,100	6,603,204	6,506,731
Hypotheekbank voor Nederland (Algemeene Waarborg-Maatschappij)	2,000,000	2,000,000	200,000	15,307,037	16,314,864
Hypotheekbrief- en Scheepsverband-Maatschappij	500,000 1)	500,000 1)	50,000 1)	118,875	55,375
Intercommunale Hypotheekbank	600,000	600,000	60,000	1,898,208	2,454,617
Maatschappij voor Scheepsverband	1,000,000	500,000	100,000	391,406	728,292 4)
Nationaal Scheepsverband	1,000,000	500,000	50,000	1,028,275	868,970 4)
Nationale Hypotheekbank	1,000,000	400,000	400,000	43,431,906	46,676,432
Nederl.-Amerik. Land-Maatschappij	5,000,000	2,500,000	1,532,000	12,179,241	11,648,741 7)
„ Transatl. Hypotheekbank	2,500,000	1,500,000	1,500,000	6,715,800 3)	?
„ Zuid-Afrik. Hypotheekbank	3,000,000	2,000,000	950,000	?	?
Nieuwe Nederl. Hypotheekbank	2,000,000	1,036,000	103,600	2,164,739	2,242,358 4)
Northwestern and Pacific Hypotheekbank	1,860,000	1,860,000	1,860,000	11,274,770	10,535,056 4)
Tweede Northwestern and Pacific Hypotheekbank	2,000,000	1,500,000	1,500,000	4,013,525	5,718,700 4)
Oostersche Hypotheekbank	690,000	690,000	690,000	361,130	690,000
Pretoria Hypotheek-Maatschappij	4,000,000	3,500,000	700,000	10,741,351 1)	10,522,221

1) Op 31 December 1915. 2) Op 30 Juni 1913. 3) Op 1 November 1913 4) Op 31 December 1914. 5) Op 31 October 1915.

HYPOTHEEK-INSTELLINGEN.

domiciliées à Amsterdam.

edrag *Montant des*				Reserve *Réserves*		
hypothécaires	Pandbrieven *Obligations hypothécaires*					
1917 1 November	1913 31 December	1915 1 October	1917 1 November	1913 31 December	1915 1 October	1917 1 November
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
17,414,870	15,722,000	16,154,600	17,329,100	266,742	334,618	372,776
20,426,088	?	19,830,300	20,051,900	?	?	?
4,614,045	3,499,100	4,128,000	4,778,200	82,412	105,990	?
10,371,742	9,591,600	9,733,000	10,687,000	245,258	265,000	283,000
401,000	440,400	427,900	418,000	585	2,022	2,022
?	3,909,200	?	5,745,600	110,000	119,577	?
16,574,315 [8])	14,500,000	17,000,000	18,000,000	1,184.916	1,700,418	1,888,943
?	2,266,800	2,258,500	2,258,500	?	?	?
3,535,000 [9])	500,000	1,156,000	2,500,000	?	?	?
6,557,400 [8])	2,523,600	3,303,300	6,592,771	?	40,000	120,000
20,109,895	17,852,172	18,372,900	19,743,400	?	?	?
6,754,157	6,194,500	6,652,600	7,060,200	93,645	151,782	?
16,881,995	15,306,500	16,272,600	16,729,200	264,767	315,000	382,000
—	88,500	8,000	3,066,100	—	—	—
2,970,466	1,893,000	2,449,700	1,052,100	13,524	28,204	43,996
1,011,561 [8])	316,000	627,400	910,600	?	?	32,800
338,920 [10])	1,064,000	1,030,800	43,079,500	27,500	25,637	?
44,178,332	42,650,200	46,638,700	10,623,800	600,000	660,000	710,000
10,885,111 [10])	11,485,800	11,347,300	10,376,900	2,040,943	407,825	415,324
10,445,000	6,118,600	?	?	?	?	?
?	?	?	2,378,000	?	?	?
2,410,000 [10])	2,151,700	2,188,400	10,089,000	10,041	16,418	22,399
10,069,939 [10])	10,969,500	10,969,000	6,080,500	465,000	465,000	462,500
6,599,048 [10])	3,404,500	5,678,500	?	128,000	158,000	252,000
682,000	?	?	11,204,240	?	?	?
11,407,391 [8])	10,412,440	10,299,360	10,969,500	557,825	377,459	274,534

) Op 30 Juni 1915. [7]) Op 31 Dec. 1915. [8]) Op 30 Juni 1917. [9]) Op 1 Aug. 1917. [10]) Op 31 Dec. 1916.

241. WISSELKOERSEN TE AMSTERDAM.

Cours de changes à Amsterdam.

Datum *Date*		Koersen te Amsterdam van wissels op *Cours de changes à Amsterdam sur*									
		Londen *Londres*	New-York	Berlijn *Berlin*	Parijs *Paris*	Zwitserland *la Suisse*	Weenen *Vienne*	Stockholm	Christiania	Italië	Rusland *la Russie*
		Per Pond St.	Per Dollar Zicht 1)	Per 100 R. M.	Per 100 Fr.	Per 100 Fr.	Per 100 Kr.	Per 100 Kr.	Per 100 Kr.	Per 100 Lr.	Per 100 R.
Muntpariteit *Cours au pair*		*f* 12,10½	*f* 2,48¾	*f* 59,26	*f* 48,—	*f* 48,—	*f* 50,40	*f* 66,70	*f* 66,70	*f* 48,—	*f* 128,—
1917											
3 Jan.	*Janv.*	11,68	2,44½	41,10-41	42,07½	48,80—48,85	25,60	72,10—72,25	68.20—68,30	35,75	72¼
15 „	„	11,68½—11,69	2,44½	40,85	42,05—42,10	48,70—48,75	26—26,10	72,20—72,25	68,30	35,70	72—72⅝
1 Febr.	*Février*	11,70	2,44¾—2,45	41,30	42,10	48,95	26,10—26,50	72,55	68,55—68,60	34,45	70½
14 „	„	11,73½—11,74½	2,45¾	40,95—41,05	42,25—42,30	49—49,12½	25,35—25,40	72,80—72,85	68,90—68,95	34,15	71—71½
2 Maart	*Mars*	11,79¾	2,47	40,35—40,40	42,35—42,40	49,30	25,35—25,40	73,25	69,90—70	32½—33	70—70½
15 „	„	11,82¼—11,81¾	2,47½	39,40—39,20	42,50—42,55	49,25—49,15	25—24,85	73,30—73,40	71,50—71,60	32	68½—69
2 April	*Avril*	11,76 —11,76¼	(2,46⅝—2,46⅞c)	38,75—38,60	42,30—42,35	49	24,50—24,35	74,60—74,65	73,35	31½—32	70
16 „	„	11,50 —11,58	2,44—2,44½	38,——38,60	42,60	47,50—47,75	25—24,40	73,50—73,70	71,80—72,10	33⅛—34	70¼—70¾
2 Mei	*Mai*	11,66½—11,65	(2,44⅜ c)	37,60—37,65	42,90	47,45—47,50	23,60—23,65	73,65	71,60	34,60—34,85	68¾—69
16 „	„	11,61½—11,62	(2,44 c)	37,45—37,35	42,70	47,70	23,65	73,05—73,10	71,55	34,80	66¾
1 Juni	*Juin*	11,59 —11,56	2,42¾—2,43	36,45—36,40	42,45—42,50	48,30—48,35	23,40	73,10—73,15	71,50—71,55	34,55	64—65
16 „	„	11,56 —11,56½	2,42½—2,42¾	32,85—33,10	42,30	49	20,85—21	73,25	71,30	34,60	54½ laten
2 Juli	*Juillet*	11,57½—11,57¼	2,42¾—2,43	34,70—34,45	42,30—42,35	50,15—50,25	21,70—21,75	74,15	71,60	33¾—34	54
16 „	„	11,54½—11,54	2,42⅛—2,42¼	34,70—34,50	42,20—42,25	52,40—52,15	21,75—21,80	75,40—75,20	71,40	33¾—34	57—57½
1 Aug.	*Août*	11,43½—11,43¼	2,40 —2,40⅛	33,50—33,55	41,65	53—53⅛	21,45	79,80—79,90	72,75	33⅛—33½	52 nom.
16 „	„	11,38½—11,38	2,39 —2,38¾	33,45—33,50	41,35—41,40	53,75—53,80	21,25—21,30	79,20—79,30	72,75—72,80	32,25—32,45	50 à 51
3 Sept.	*Sept.*	11,34 —11,34½	2,38 —2,38⅛	33,07½	41,17½	51.50—50,60	21,05—20,95	80—80,20	72,85—73	31½ circa	45 laten
17 „	„	11,32½	2,37¾	32,75—32,80	41,10	50,25—50,30	20,75—20,80	80,25	73,25	31—31¼	41½ à 42½
2 Oct.	*Oct.*	11,29¼—11,29¾	2,37 —2,37¼	32,55—32,60	40,75—40,80	50,50	20,65	84,50—85,70	74,50—74,60	30¼—30¾	37 laten
16 „	„	11,16½—11,17½	2,33½	32,30	40,50—40,60	50,35—50,40	20,60—20,65	86—86,50	73,70—72,80	30⅛—30⅜	± 36½
1 Nov.	*Nov.*	10,89½—10,90	2,29c—2,28z	32,50—32,55	39,55—39,65	50,50	20,25—20,30	95,60—97	80—80,25	28—28¼	32¼—32½
16 „	„	10,90	2,29c—2,28z	33,45—33,30	39,80	51,85—51,95	20,70—20,75	90—88	78—76½	27½—28	31¼—32
1 Dec.	*Déc.*	11,02 —11,08	2,30c—2,29z	37,50—37,95	40,60	54,50	23,50—24	85	75½	26¼—26¾	34¾
17 „	„	10,95 —11,—	2,31 z.	40,50—40,75	40,60	53,20—53,30	24,40—24,80	81—80½	76½	28 à 29	34½—35½

1) C = Cable. Z = Zicht.

§ 4. **Verzekering.** *Assurances.*

242. Verzekerd kapitaal der levensverzekering-maatschappijen, welke te Amsterdam hun hoofdkantoor hebben.

Montant des capitaux assurés des compagnies d'assurances sur la vie ayant leur établissement central à Amsterdam.

Bron: de Bruijn, Jaarboek voor Assurantie- en Credietwezen.

Naam der maatschappij *Désignation des compagnies*	Jaar van oprichting *Année de fondation*	1914	1915	1916
Hollandsche Societeit van Levensverzekering .	1807	*f* 45.512.345	*f* 46.906.837	*f* 48.617,734
Levensverz.-maatschappij, opgericht door het Nederl. Onderwijzersgenootschap. . .	1863	15.310.438	15.996.646	17.996.646
Amsterdamsche Algemeene Verzekerings-maatschappij	1866	1.980.350	1.933.830	1.814.170
Levensverzekerings-Maatschappij de „Nederlanden"	1870	7.713.431	7.594.198	8.855.783
Nederlandsche Algem. Maatschappij van Levensverzekering „Conservatrix"	1872	5.700.080	5.802.021	6.089.872
Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente	1880	201.764.163	192.809.890	193.411.425
Verzekeringsbank „Victoria"	1883	11.719.952	12.400.954	13.740.707
Eerste Hollandsche Levensverzekeringsbank	1884	13.348.410	13.993.216	14.823.012
Levensverzekeringsbank „Amsterdam". . .	1892	8.397.150	8.610.106	9.043.827
Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.	1892	41.574.631	42.777.350	46.482.796
Maatschappij van Levensverzekering „Vesta"	1893	11.418.224	11.965.694	12.994.860
Nederlandsche Verzekerings-Maatschappij tot uitkeering gedurende het leven en bij het overlijden	1894	3.162.862	3.497.281	3.846.043
Levensverzekering-Maatschappij „Holland".	1895	5.200.997	5.434.091	6.683.367
Levensverzekering „Oranje-Nassau"	1895	3.733.979	3.762.752	4.987.671
Verzekering-Maatschappij „Holda".	1895	4.263.784	4.180.979	4.370.448
Amsterdamsche Verzekeringsbank.	1899	778.577	754.512	707.938
Amsterdamsch Levensverzekerings-Genootschap en Ziekenfonds.	1901	2.659.210	2.691.085	2.781.410
Nederlandsche Bank van Verzekering . . .	1901	2.005.509	1.867.242	1.909.323
Maatschappij van Levensverzekering . . .	1902	1.321.205	1.331.265	1.408.363
Nederl. Levensverzekering-Bank „Fides". .	1908	823.291	859.936	960.690

LEVENSMIDDELENVOORZIENING.

APPROVISIONNEMENT PUBLIC.

243. Verbruik van regeeringsbrood in 1917.

Consommation de pain du gouvernement à prix réduit en 1917.

Periode *Période*	Bevolking boven den leeftijd van 1 jaar, vluchtelingen inbegrepen *Population au dessus l'âge d'un an, réfugiés inclus*	Aantal uitgereikte broodkaarten, uitgezonderd de aanvullingskaarten *Nombre des cartes de pain distribuées (les cartes supplémentaires non incluses)*	Aantal uitgereikte aanvullings-broodkaarten *Nombre des cartes de pain supplémentaires*	Verbruikte hoeveelheid brood volgens die kaarten — *Quantités de pain consommé d'après ces cartes*: Wittebrood *Pain blanc*	Bruinbrood *Pain brun bis*	Zoet roggebrood *Pain de seigle doux*	Grof roggebrood *Pain de seigle grossier*	Totaal *Totaux*	Verbruikt per hoofd der bevolking per 7 dagen — *Consommation par tête par 7 jours*: Incl. de aanvullingskaarten *Les cartes suppl. incluses*	Zonder de aanvullingskaarten *Sans les cartes suppl.*
				K.G.	K.G.	K.G.	K.G.	K.G.	K.G.	K.G.
5 Febr.—4 Maart *Févr. Mars*	624,297	2,404,756	55,774	4,067,128	2,101,223	121,826	—	6,289,637	2,518	2,502
5 Maart—2 April *Mars Avril*	624,935	2,381,651	57,499	4,030,264	2,121,890	104,932	—	6,257,086	2,503	2,486
3 April—7 Mei *Avril Mai*	625,436	2,478,057	91,555	4,005,579	2,545,086	23,098	—	6,573,763	2,044	2,022
8 Mei—12 Juni *Mai Juin*	625,788	2,467,269	96,585	3,676,513	2,816,679	14,815	—	6,508,007	2,022	2,—
13 Juni—28 Juli *Juin Juillet*	626,098	2,472,097	98,702	3,586,409	2,936,534	23,104	—	6,546,047	2,033	2,010
19 Juli—23 Aug. *Juillet Août*	626,887	2,469,424	104,466	3,492,511	2,931,315	43,498	648	6,467,972	2,006	1,982
24 Aug.—4 Oct. *Août Oct.*	629,707	2,520,306	209,417	3,915,469	3,227,984	41,350	2,562	7,187,365	1,902	1,859
5 Oct.—17 Nov. *Oct. Nov.*	631,295	2,525,479	359,545	4,038,167	3,534,265	47,702	1,147	7,621,281	1,921	1,850
18 Nov.—31 Dec. *Nov. Déc.*	633,996	2,550,735	412,640	4,009,515	3,715,122	23,139	5,347	7,753,123	1,946	1,847
Totaal *Totaux*	—	22,269,774	1,486,183	34,821,555	25,930,098	443,464	9,704	61,204,281	—	—

[1]) In deze kolommen zijn buiten beschouwing gelaten de hoeveelheden broodbons, welke bij winkeliers en grutters werden ingeleverd en waarvoor tarwebloem werd geleverd.

Les bons sur lesquels les épiciers et les grénetiers ont délivré de la farine n'ont pas été compris dans ces colonnes.

244. Aanvoer van melk te Amsterdam en het bedrag van den betaalden toeslag.

G. V. *Apport de lait à Amsterdam et montant des suppléments accordés*

Maand *Mois*	1916 Aangevoerde melk *Lait apporté*	1916 Bedrag van den betaalden toeslag *Montant des suppléments accordés*	1917 Aangevoerde melk *Lait apporté*	1917 Bedrag van den betaalden toeslag *Montant des suppléments accordés*
	L.	*f*	L.	*f*
Januari *Janvier*	—	—	8,264,164	222.962,66
Februari *Février*	—	—	7,603,258	204.906,67⁵
Maart *Mars*	—	—	8,835,815	236.582,78⁵
April *Avril*	—	—	8,539,797	228.530,87
Mei *Mai*	6,467,914	64.679,14	8,848,146	214.214,22
Juni *Juin*	8,586,650	85.866,50	9,994,652	242.500,49¾
Juli *Juillet*	6,804,698	68.046,48	9,621,343	232.741,48¾
Augustus *Août*	8,283,606	82.836,06	9,261,359	224.278,11¼
September *Septembre*	6,916,845	69.168,45	8,058,029	236.492,40
October *Octobre*	7,197,557	179.938,94	8,807,472	322.012,71
November *Novembre*	9,192,217	229.805,43	8,387,294	358.483,19
December *Décembre*	7,603,870	196.810.26⁵	6,629,398	283.998,20¾
Totaux *Totaux*	63,767,260 ¹)	977.151,76⁵	102,850,727 ¹)	3.007.703,82⁵ ²)

¹) Dit cijfer geeft een volledig beeld van den omvang van het verbruik van consumptiemelk hier ter stede.
Ce chiffre donne un aperçu complet de la consomption de lait dans la commune.

²) Boven den gewonen melktoeslag werd nog betaald in November en December voor goedkoope melk voor kinderen en zieken *f* 56.367,62.
En novembre et décembre un montant de f 56.367,62 a été dépensé au-dessus des suppléments ordinaires pour le lait à prix réduit en faveur des enfants et des malades.

245. Te Amsterdam ontvangen regeerinsaardappelen in 1917.

G. V. *Pommes de terre du gouvernement à prix réduit reçues à Amsterdam en 1917.*

Tijdvak *Période*	Zandaardappelen *Pommes de terre des sables*	Kleiaardappelen *Pommes de terre d'un sol argileuse*	Totaal *Totaux*
9 Jan.—8 Juni *9 Janvier—8 Juin*	250,674 H.L.	104,802 H.L.	355,476 H.L.
9 October—31 December *9 Octobre—31 Décembre*	331,457 „	258,558 „	590,015 „
Totaal *Totaux*	582,131 H.L.	363,360 H.L.	945,491 H.L.

246. Distributie van regeeringsgroenten.

G. V. *Distribution de légumes du gouvernement à prix réduit.*

Groenten *Légumes*		Voorjaarsdistributie *Distribution du printemps* 1916	1917	Herfstdistributie *Distribution de l'automne* 1916	1917
Versche groenten *Légumes fraiches*	Roode kool *Choux-rouges*	950,978 K.G.	1,382,740 K.G.	801,290 K.G.	1,068,556 K.G.
	Gele kool *Choux-blancs*	925,272 „	1,343,500 „	814,526 „	1,184,486 „
	Uien *Oignons*	827,300 „	519,500 „	715,700 „	676,200 „
	Koolrapen *Choux-raves*	625,278 „	659,947 „	787.317 „	839,261 „
	Peen *Carottes*	736,681 „	471,500 „	636.880 „	787,037 „
Vat-groenten *Légumes conservées*	Zuurkool *Choucroûte*	2,857 vaten *tonneaux*	3,046 vaten *tonneaux*	1,848 vaten *tonneaux*	2,550 vaten *tonneaux*
	Sperciebooonen (dubb.). *Haricots princesse gros*	523 „	800 „	1,275 „	950 „
	Sperciebooonen (kl.) *Haricots princesse petits*	490 „	—	335 „	300 „
	Snijboonen *Haricots verts*	1367 „	1,331 „	1,795 „	1,925 „
	Andijvie *Endives*	204 „	—	230 „	—

247. Regeeringsvarkens, door de gemeente onder de varkensslachters verdeeld.

E.B. *Porcs du gouvernement à prix réduit distribués par la municipalité aux bouchers.*

Maanden *Mois*	1916 Aantal *Nombre*	1916 K.G. slachtgewicht *Viande en kilos*	1917 Aantal *Nombre*	1917 K.G. slachtgewicht *Viande en kilos*
Januari *Janvier*	4,248	502,930	5,624	734,056
Februari *Février*	5,658	688,376	4,251	519.832
Maart *Mars*	2,166	143,126	—	—
April *Avril*	3,999	431.075	3,750	467,393
Mei *Mai*	5,239	608,954	5,750	705,566
Juni *Juin*	4,748	600,848	3,668	402,264
Juli *Juillet*	4,996	596,802	—	—
Augustus *Août*	6,250	734,611	5,020	517,172
September *Septembre*	5,000	562,600	3,750	326,493
October *Octobre*	4,700	562,600	4,975	349,576
November *Novembre*	5,290	719,458	4,530	300,450
December *Décembre*	4,606	618,880	2,514	173,628
Totaal *Totaux*	56,900	6,773,861	43,842	4,496,430

In Maart, Juli en Augustus 1917 werd resp. 251.984, 163.922 en 7,735 K.G. gezouten varkensvleesch gedistribueerd.

251.984, 163.922 et 7,735 kilos de porc salé ont été distribués en mars, juillet et août.

248. Distributie van regeeringseieren in 1917.

G. V. *Distribution d'oeufs du gouvernement à prix réduit en 1917.*

Tijdvak *Période*	Kalkeieren *Oeufs à la chaux*		Versche eieren *Oeufs frais*	
	Stuks besteld *Pièces commandées*	Stuks ontvangen *Pièces reçues*	Stuks besteld *Pièces commandées*	Stuks ontvangen *Pièces reçues*
1 Jan.—28 Mei ..... *1 Jan.—28 Mai*	—	1,113,746	—	—
28 Mei—17 Nov...... *28 Mai—17 Nov.*	—	—	16,975,000	14,255,600
29 Oct.—29 Dec...... *29 Oct.—29 Déc.*	1,341,200	1,336,800	—	—
Totaal *Totaux*...	1,341,200	2,450,546	16,975,000	14,255,600

In 1916 werden gedistribueerd 4,453,094 stuks. *4,453,094 pièces ont été distribuées en 1916.*

249. Regeeringsvisch, door de gemeente aan particuliere handelaren gedistribueerd.

G.V. *Distribution par la municipalité de poisson du gouvernement à prix réduit à des commerçants particuliers.*

Vischsoorten *Espèces de poisson*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	Septem. *Septembre*	October *Octobre*	Novem. *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux* 1917 [1])	Totaal *Totaux* 1916 [2])
Versche visch in manden van 50 K.G. *Poisson frais en paniers de 50 K.G.*												
Kleine schelvisch ...... *Merlans petits*	171	853½	—	362	1207	441½	93	418	462	296	4304	94400
Wijting................ *Gadus merlangus*	110	25	—	—	—	—	6	—	305	287	733	925½
Kleine schol [1]) .... *Carrelets petits*	125½	4024½	1195½	1938½	3268½	1037½	1546½	1363½	2176	767	17443	4400
Poon................. *Trigles*	—	6	—	19	18	—	—	—	10	—	53	3550
Kleine gul............ *Cabillauds petits*	45½	337½	—	1	59	63½	48	120½	29	45	749	5500
Makreel .... *Maqueraux*	—	—	—	—	379	170	23	12	—	—	584	—
Spiering K.G........... *Eperlans*	—	—	—	—	—	—	—	—	250	10734	10984	—
Totaal *Totaux*	452	5246½	1195½	2320½	4931½	1712½	1716½	1914	3232	12129	34850	108775½
Verduurzaamde visch *Poisson conservé*												
Zuiderzeebokking, stuks *Harengs saurs pièces*	—	106499	12040	—	—	—	—	—	—	—	118539	—

[1]) In 1917 bovendien 1417 manden schol à 35 K.G. *En outre 1417 paniers à 35 K.G. de carrelets petits.*

[2]) In 1916 werden gedistribueerd 4487 manden gerookte schelvisch van 10 K.G., 7733 tonnen zoute haring, 778 kisten gerookte makreel van 100 stuks, 16185 kisten engelsche bokking, van 100 stuks.
4487 paniers de 10 K.G., de merlans fumés, 7733 tonneaux (100 pièces) harengs salés, 778 caisses (100 pièces) de maqueraux fumés et 16185 caisses de hareng-saurs ont été distribués en 1916.

250. Bruto-opbrengst van den verkoop van visch aan de gemeente-vischhal (tusschenhandel).

G. V. *Produit brut de la vente de poisson dans la halle municipale (vente en demi-gros).*

Vischsoorten *Espèces de poissons*	1913	1914	1915	1916	1917
	f	*f*	*f*	*f*	*f*
Aal *Anguilles*	1,774.70	7,848.49	6,150.05	4,403.89	2,743.11
Bokking *Harengs-saurs*	37,767.40	46,152.11	31,022.47	6,160.40	2,001.10
Bot *Flets*	16,704.07	25,266.72	15,178.62	9,711.29	13,406.50
Baars *Perches*	—	581,59	—	—	96.70
Flint *Clupea flinta*	—	454.41	1,536.97	—	—
Garnalen *Crevettes*	19,185.62	21,629.11	34,215.65	24,619.24	27,112.30
Geep *Bélones*	5,292.64	5,056.20	2,177.21	1,637.30	2,485.90
Griet *Barbues*	6,605.91	5,415.34	4,843.77	2,400.10	2,180.77
Haring *Harengs*	2,435.60	2,516.81	944.70	—	—
Kabeljauw *Morues*	27,814.39	29,632.81	20,419.94	5,077.56	1,444.45
Koolvisch *Colins*	151.30	792.15	—	—	—
Leng *Elingues*	1,951.84	331.19	—	—	—
Makreel *Maquereaux*	2,863.56	765.81	545.05	—	—
Mosselen *Moules*	—	62.75	—	—	—
Poon *Trigles*	315.03	1,068.99	368.47	132.70	174.49
Rog *Raies*	76.—	14.15	18.72	188.70	82.18
Schar *Limandes*	11,603.34	7,083.57	3,973.79	2,081.02	1,949.72
Schelvisch *Merlans*	30,429.24	59,483.32	48,565.04	22,588.49	7,656.08
Schol *Carrelets*	51,103.01	48,534.80	47,251.75	56,473.38	84,400.11
Snoek *Brochets*	—	329.85	9.24	—	—
Spiering *Eperlans*	2,301.18	1,933.92	1,302.96	174.35	765.95
Tarbot *Turbots*	15,645.68	14,922.78	8,592.48	2,473.97	3,634.04
Tong *Soles*	43,255.24	34,055.46	34,450.02	10,688.27	11,682.54
Tongschar *Limandes-soles*	1,010.39	1,063.82	—	—	—
Voorn *Gardons*	—	312,53	—	—	—
Wijting *Gadus merlangus*	6,763.19	11,023.08	2,604.42	532.55	—
Zeewolf *Loups de mer*	—	1,541.07	565.41	—	—
Totaal *Totaux*	286,841.29	327,873.33	264,736.03	149,343.21	161,815.97
Daarvan: door de gemeente afgeslagen *dont vendu par la municipalité en vente publique*	160,896.92	225,560.31	194,174.58	92,654.85	120,023.71
uit de hand verkocht *vendu par les commerçants*	125,944.37	102,313.02	70,561.45	56,688.36	41,887.86

251. PRIJZEN EN VERKOCHTE HOEVEELHEDEN BIJ DEN GEMEENTELIJKEN VISCHVERKOOP (KLEINHANDEL) IN 1917.

G. V. *Prix des poissons et quantités vendues par les débits municipaux de poisson en 1917.*

SOORTEN *Espèces*	Hoogste en laagste prijs *Prix max. et min.*	Verkocht in de winkels *Quantités vendues dans les débits*	Verkocht in de kramen *Quantités vendues dans les boutiques en plein vent*	Totaal *Totaux*
Volksvisch in K.G. *Poissons populaires K.G.*				
Kleine schelvisch *Merlans petits*	27—24	132,366	7,686½	140,052½
Kleine schol *Carrelets petits*	55—24	331,023	28,469	359,493½
Schar *Limandes*	50—15	20,761	1,254½	22,015½
Spiering *Eperlans*	20—16	5,595½	646	6,241½
Kleine gul *Cabillauds petits*	27—25	22,450	550	23,000
Kleine zetschol *Carrelets petits*	—	—	—	—
Wijting *Gadus merlangus*	27—24	13,800	—	13,800
Poon *Trigles*	11½	15,134	347	15,481
Geep *Bélones*	40—30	6,085½	866½	6,952
Horsmakreel *Maqueraux*	—	3,325	650	3,975
Makreel „	32—30	11,180	350	11,530
Garnalen *Crevettes*	20—8	37,280	5,720	43,000
Mosselen *Moules*	9—4	6,307	273	6,580
Brasem *Brêmes communes*	—	723½	—	723½
Gerookte schar *Limandes fumées*	—	165	—	165
Gezouten mosselen *Moules salées*	—	128	—	128
Voorn *Gardons communs*	—	50	—	50
Totaal *Totaux*	—	606,375	46,812½	653,207^5
„ „ 1916	—	478,268	109,747	588,015
Volksvisch stuks *Poissons populaires Pièces*				
Versche bokking *Harengs-saurs*	2	63,048	1,900	64,948
Engelsche bokking *Harengs-saurs*	10—9	54,855	6,737	61,592
Zoute en gem. haring *Harengs-salés*	4	119,211	1,718	120,929
Harde bokking *Harengs-saurs*	5—4	108,633	6,300	114,933
Totaal *Totaux*	—	345,747	16,655	362,402
„ „ 1916	—	1,262,724	311,153	1,573,877

SOORTEN *Espèces*	Hoogste en laagste prijs *Prix max. en min.*	Verkocht in de winkels *Quantités vendues dans les débits*	Verkocht in de kramen *Quantités vendues dans les boutiques en plein vent*	Totaal *Totaux*
Duurdere soorten in K.G. *Poissons de première classe K.G.*				
Kleine en middelschelvisch *Merlans*	105—60	19,816	242	20,058
Zetschol *Carrelets*	115—42	10,275	—	10,275
Bot *Flets*	85—35	44,301^5	2,240	46,541^5
Leng *Lingues*	100—65	4,614^5	—	4,614^5
Groote gul *Cabillauds grands*	—	1,022^5	—	1.022^5
Kuit *Frai*	25	950	25	975
Zeewolf *Loups de mer*	90—60	1,656^5	—	1,656^5
Baars *Perches*	85—70	679	—	679
Groote schar *Carrelets grands*	—	75	—	75
Groote schelvisch *Merlans grands*	120—60	760^5	—	760^5
Aal *Anguilles*	—	15,134	347	15,481
Tarbot *Turbots*	—	259^5	—	259^5
Gerookte aal *Anguilles fumées*	—	149	—	149
Snoekbaars *Sandres*	—	113^5	—	113^5
Snoek *Brochets*	—	287	—	287
Totaal *Totaux*	—	100,093	2,854	102,947
„ „ 1916	—	110,698	5,874	116,572

252. Financieele resultaten van de gemeentelijke vischvoorziening.

R. V.

Résultats financiers de l'approvisionnement municipal en poisson.

Uitgaven — *Dépenses*	1916	1917
	f	*f*
Jaarwedden en loonen . . . . *Salaires et gages*	40,842.44	42,868.28
Huur, verlichting, verwarming en onderhoud *Loyers, éclairage, chauffage et entretien de la halle et des débits*	10,281.97	16,149.08
Aankoop van visch . . . . *Achat de poisson*	194,871.69^5	186,736.27
Vervoer der visch. . . . . *Transport de poisson*	4,072.56	5,528.39
IJs. *Glace*	1,687.20	1,854.60
Verpakkingsmateriaal . . . . *Emballage*	1,601.28	912.59
Andere. . . . . *Autres*	6,047.61^5	2,874.07
Totaal *Totaux* . .	259,404.76	256,923.28
Rente. . . . . *Intérêts*	1,231.23	2,798.83
Afschrijving . . . . *Amortissement*	9,361.20	9,374.59
Totaal *Totaux* . .	269,997.19^5	269,096.70

Ontvangsten — *Recettes*	1916	1917
	f	*f*
Verkoop van visch . . . . *Vente de poisson*	262,362.64	262,484.42
Vergoedingen voor het gebruik van de vischhal en voor den afslag . . . . *Remboursement pour l'usage de la halle*	7,830.72	6,957.17
Overige . . . . *Autres*	2,562.01^5	1,376.03
Totaal *Totaux* . .	272,755.37^5	270,817.62
Bedrijfsresultaten. *Résultats de l'exploitation.*		
Ontvangsten . . . . *Recettes*	272,755.37^5	270,817.62
Bedrijfskosten. . . . . *Frais d'exploitation*	259,404.76	256,923.28
Bruto winst *Profit brut* . .	13,350.61^5	13,894.34
waarvan besteed voor rente en aflossing . . *dont pour intérêts et amortissement*	10,592,43	12,173.42
gereserveerd . . . . *réservé*	2,758.10^5	1,720.92

253. Werkzaamheden van het toezicht op de naleving der distributiewet.

G. V. *Contrôle sur l'observation de la loi sur la distribution.*

Aard der werkzaamheden	Aantal *Nombre* 1916	Aantal *Nombre* 1917	Nature des travaux
Onderzoekingen			*Examens*
naar toeslagregeling melk	2901	1174	suppléments au prix du lait.
„ overschrijding van den maximumprijs	3196	1449	dépassement du prix maximum.
„ overtreding „ de broodvoorschriften	864	464	infraction aux prescriptions concernant le pain.
„ ingekomen klachten	157	—	réclamations présentées.
Geconstateerde overtredingen			*Contraventions constatées*
bij melkslijters: toeslag	255	67	chez des laitiers: supplément.
„ winkeliers: ophangen prijslijst	182	399	„ „ débitants: affichage des prix.
„ „ : overschrijding maximumprijs	763	527	„ „ „ : dépassement du prix maximum.
„ brandstoffenhandelaars: overschrijding maximumprijs	26	?	„ „ marchands de combustibles: dépassement du prix max.
„ melkslijters: overschrijding max. prijs	9	?	„ „ laitiers: dépassem. du prix. max.
„ bakkers: overtr. broodvoorschriften	108	107	„ „ boulangers: infractions aux prescriptions concernant le pain.
Verzonden waarschuwingen			*Avertissements envoyés*
wegens niet ophangen van prijslijst..	182	202	à cause de non-affichage des prix.
„ overschrijding van den max.-prijs	527	527	„ „ de dépassement du prix max.
„ onregelmatigheden in de verkooplijst	6	?	„ „ d'irrégularités dans la liste de vente.
Inbezitnemingen			*Saisies*
van peulvruchten	38	18	légumineuses.
„ brood en meel	83	36	pain et farine.
„ melk	9	1	lait.
„ boter	4	3	beurre.
„ kaas	24	—	fromage.
„ suiker	1	1	sucre.
„ grutterswaren	3	58	grains.
„ zout	2	1	sel.
„ soda	7	11	soude.
„ andere	—	22	autres.
Schorsingen			*Suspensions*
wegens overtreding voorschriften melk	10	24	à cause de contravention aux prescriptions concern. le lait.
„ „ „ peulvruchten	20	54	„ „ les légumineuses.
„ „ „ brood	114	29	„ „ le pain.
„ „ „ goedkoope cokes	3	—	„ „ coke à prix réduit.
Schorsingen van meellevering aan bakkers			*Suspensions des livraisons de farine aux boulangers*
wegens te laag broodgewicht	7	?	à cause de poids trop bas.
„ „ hoog watergehalte	12	?	„ „ „ teneur en eau trop haut.
„ overtreding broodvoorschriften	83	?	„ „ d'infraction aux prescriptions concernant le pain.
„ verkoop van regeeringsmeel	11	?	„ „ de vente de farine du Gouvernement.
Processen-verbaal			*Procès-verbaux*
wegens overschrijd. van den max.-prijs	4	?	à cause de dépassement du prix max.
„ overtreding broodvoorschriften	1	?	„ „ d'infraction aux prescriptions concernant le pain.
„ andere overtredingen	—	19	autres contraventions.

254. Uitgaven en ontvangsten der gemeentelijke levensmiddelenvoorziening.

G. V.; R. V. *Dépenses et recettes du service municipal de l'approvisionnement.*

Artikelen *Articles*	Hoeveelheid *Quantité*	Uitgaven *Dépenses* Totaal *Totaux*	Waarvan vergoeding aan het rijk van $^1/_{10}$ *Remboursement au gouvernement* $^1/_{10}$	Ontvangsten *Recettes*	1917 Zuivere kosten *Frais nets*	1916 Zuivere kosten *Frais nets*
		f	*f*	*f*	*f*	*f*
Aardappelen *Pommes de terre*	945,491 H.L.					
Groenten *Légumes*	8,932,727 K.G.	607,834.27	128,376.78	370,963.84^5	236,870.42^5	82,853.16^5
Visch *Poissons*	756,154^5 „					
	362,402 stuks *pièces*					
Peulvruchten *Légumineuses*	3,234,250 K.G.	66,923.47	61,962.04	2,857.45^5	64,066.01^5	— 170.64^5
Rijst *Riz*	6,897,850 „	103,720.35^5	88,264.12^5	6,727.95	96,992.40^5	3,607.32
Gort *Gruau*	1,674,473 „	24,809.90^5	20,091.84^5	1,306.66	23,503.24^5	707.42
Bak- en braadvet *Graisse*	1,581,400 „	76,341.43	69,334.34	—	76,341.43	428.24
Meel *Farine*	23,328,450 „	5,061.07	—	4,262.46	798,61	1,338.01
Ongebuild meel *Farine de froment non-bluté*	19,669,950 „	326,834.77^5	326,834.77^5	3,081.82	323,752.95^5	— 493.11^5
Rogge *Seigle*	406,194 „	5,309.43	—	—	5,309.43	40,045.—
Havermout *Malt*	798,662½ „	10,537.94	7,850.—	882.74	9,655.20	—
Zeep *Savon*	3,401,446 „	56,398.88	49,589.39^5	—	56,398.88	701.35
Suiker *Sucre*	—	213.99	—	—	213.99	4.677.50^5
Zemelen en grind *Son*	4,350 „	—	—	113.75	— 113.75	—
Kaas *Fromage*	136,712½ „					
Boter *Beurre*	1,052,600 „	351.69	—	15,430.23^5	— 15,078.54^5	753.15
Melk *Lait*	105,086,543½ „	349,081.06	—	7,788.76	341,292.30	89,930.72^5
Sajet *Estame*	19,700 „	1,431.09	—	—	1,431.09	—
Noodlichten *Veilleuses*	40,795 doozen *cartons*	527.48^5	—	3,407.56	— 2,880.07^5	—
Petroleum *Pétrole*	—	18,628.36	—	—	18,628.36	—
Kolen *Charbon*	166,351 H.L.	56,313,39^5	—	—	56,313.39^5	206,520.35
Eieren *Oeufs*	—	556.98	—	—	556,98	18,736.41
Varkensvleesch *Porc*	—	211,953.84	211,623.45	1,013.47^5	210,940.36^5	93,896.07
Totaal *Totaux*	—	1,922,829.41^5	963,926.75	417,836.71	1,504,992.70^5	543,530.95^5
Diverse ontvangsten *Recettes diverses*	—	—	—	25,731.33^5	— 25,731.33^5	— 3,331.76^5
Administratie-kosten *Frais d' administration*	—	473,277.72	—	—	473,277.72	109,501.40^5
Totaal *Totaux*	—	2,396,107.13^5	963,926.75	443,568.04^5	1,952,539.09	649,700.59^5

255. Aantal en prijs der porties, verkocht door de gemeentelijke centrale keuken in 1917.

G. V. *Nombre et prix des rations vendues par la cuisine centrale municipale en 1917.*

Periode *Période*	Aantal verkochte porties *Rations vendues*: Centrale keuken *Cuisine commune*	Ritueele keuken *Cuisine rituelle*	Kostprijs per portie *Prix coûtant par ration*: Voor de grondstoffen *Pour les matières premières*	Andere *Autres*	Aftrek voor verkoop van afval, enz. *Déduction pour la vente de restes, etc.*	Totaal *Totaux*	Verkoopprijs per portie *Prix de vente p. ration*
			f	*f*	*f*	*f*	*f*
1 Mei—2 Juni . . . . *1 Mai—2 Juin*	116,253	—					
4 Juni—2 Juli . . . . *4 Juin—2 Juillet*	84,139	—					
2 Juli—4 Augustus . . *2 Juillet—4 Août*	85,870	—	12.84	7.95	18.87	1.92	0.12
6 Aug.— 1 Sept. . . . *6 Août—1 Sept.*	92,816	—					
3—30 September . . . *3—30 Septembre*	187,136	—					
1 Oct.—3 Nov. . . . . *1 Oct.—3 Nov.*	318,787	13,621	11.55	5.96	15.15	2.36	0.12
5 Nov.—1 Dec. . . . . *5 Nov.—1 Déc.*	249,880	36,389	12.01	7.57	16.82	2.76	0.12
3—30 December . . . *3—30 Décembre*	254,636	33,041	16.59	6.86	20.73	2.72	0.12
Totaal *Totaux* .	1,389,517	83,051					

256. Financiën der gemeentelijke centrale keuken in 1917.

R. V. *Finances de la Cuisine Centrale Municipale en 1917.*

Omschrijving	Centrale keuken *Cuisine commune*	Ritueele keuken *Cuisine rituelle*	Désignation
Uitgaven:	*f*	*f*	Dépenses:
Grondstoffen	185,644.12	12,329.04	Matières premières.
Bedrijfskosten	16,819.17	1,428.06[5]	Frais d'exploitation.
Kosten van vervoer	19,157.43[5]	1,222.52	Frais du transport.
Jaarwedden, loonen, provisies	43,637.42	3,606.43[5]	Salaires et provisions.
Loods- en terreinhuur	437.68	—	Loyers.
Onkosten	12,926.70[5]	1,746.97	Frais.
Totaal....	278,622.53	20,333.43	Totaux.
Ontvangsten:			Recettes:
Verkoop porties	180,794.12	10,148.76	Vente des rations.
Afval, spoeling	3,401.08	278.92	Restes, lairnes.
Totaal....	184,195.20	10,427.68	Totaux.
Nadeelig saldo	104,877.55	10,540.22	Déficit.
Afschrijving	10,450.22	634.47	Amortissement.

NIJVERHEID EN LANDBOUW.

INDUSTRIE ET AGRICULTURE.

257. AANTAL PERSONEN, WERKZAAM IN FABRIEKEN MET 25 OF MEER ARBEIDERS, INGEDEELD NAAR DE BEDRIJFSGROEPEN.[1])

Nombre des personnes occupées dans des fabriques avec 25 ouvriers et au-dessus réparties selon les groupes d'entreprises.

M. A. I.

Bedrijfsgroepen	Op 1 Mei 1914 *Au 1er mai 1914*	Op 1 Mei 1918 *Au 1er mai 1918*	Groupes d'entreprises
I Aardewerk, glas, kalk en steen	307	159	Industrie céramique
II Bewerking van diamant en andere edelgesteenten	± 6600	10677	„ du diamant
III Boek- en steendrukkerijen	3183	3248	Imprimérie, lithographie
IV Bouwbedrijven	163	147	Industrie du bâtiment
V Chemische nijverheid	1101	2181	„ chimique
VI Hout-, kurk- en stroobewerking	1705	1569	„ du bois, de la paille, du liège
VII Kleeding en reiniging	7251	10783	„ de l'habillement et de la toilette
VIII Kunstnijverheid	—	—	Fabrication d'objets d'art
IX Fabricage van leder, wasdoek en caoutchouc	227	416	Industrie du cuir, de la toile cirée, du caoutchouc
X Oer, steenkolen en turf	—	—	Minérais, houille, tourbe
XI Metaalbewerking			Industrie des métaux
XII Vervaardiging van stoom- en andere werktuigen	10446	9853	Construction de machines
XIII Scheepsbouw, vervaardiging van rijtuigen			„ „ navires et de voitures
XIV Fabricage van papier	1228	1381	Fabrication de papier
XV Textielnijverheid	268	223	Industrie textile
XVI Fabricage van gas en electriciteit	1652	1369	Fabrication de gaz et d'électricité
XVII Bereiding van voedings- en genotmiddelen:			„ d'aliments:
a Bakkerijen	656	409	Boulangeries
b Graanmalerijen en andere meelfabrieken	322	295	Minoteries
c Zuivel- en melkinrichtingen	295	280	Fabrication des produits de la laiterie
d Fabricage van tabak en sigaren	1873	1545	Fabrication de tabac et de cigares
e Overige	3903	3176	Autres
Totaal	34480	47720	Totaux

[1]) Vermeerdering of vermindering van dit aantal kan o. m. ontstaan, doordat fabrieken de grens van 25 arbeiders overschrijden, resp. daar beneden komen.

258. STOOMKETELS, GASMOTOREN EN ELECTROMOTOREN IN GEBRUIK TE AMSTERDAM.

V. K. K. *Chaudières, moteurs à gaz et moteurs à électricité existant à Amsterdam.*

Op 1 Januari *Le 1er janvier*	Stoomketels voor industrieele doeleinden *Chaudières de l'industrie*			Gasmotoren *Moteurs à gaz*			Electromotoren *Moteurs à électricité*	
	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Aantal ketels *Nombre des chaudières*	Verwarmingsoppervlak *Surface de chauf.*	Aantal inrichtingen *Nombre des établissements*	Aantal motoren *Nombre des moteurs*	Aantal paardenkrachten *Nombre des chevaux-vapeur*	Aantal motoren *Nombre des moteurs*	Aantal paardenkrachten *Nombre des chevaux-vapeur*
			M²					
1914	256	497	33555.23	81	87	541.50	5323	22760
1915	257	502	34568.86	72	78	511.50	6110	26190
1916	253	491	35047.86	66	71	440.—	7246	30154
1917	253	504	36749.26	55	60	400.—	?	?
1918	260	513	36951.76	42	46	358.50	?	?

259. Ondernemingen te Amsterdam, vallende onder de ongevallenwet 1901.

Les entreprises à Amsterdam sujettes à la loi sur les accidents du travail 1901.

Ondernemingen	1912			1914 [2])			Entreprises
	Aantal *Nombre*	Aantal type-werklieden [1]) *Nombre des type-ouvriers*	Verzekerd loon *Gages assurés*	Aantal *Nombre*	Aantal type-werklieden *Nombre des type-ouvriers*	Verzekerd loon *Gages assurés*	
			f			*f*	
Drukkers, metaaldrukkers en steendrukkers	111	3440	2,022,785.—	113 113	3581 2994	1,115,019.44 917,438.35	Typographes
Burgerlijke bouwkund. werken	190	1797	1,505,695.17	175 163	1680 1474	730,437.39 612,413.17	Métiers de la construction particulière
Glazenwasschersbedrijf	21	188	103,119.09	24 25	208 168	60,708.13 48,599.47	Nettoyage des vitres
Heiersbedrijf	—	—	—	5 5	88 65	39,420.55 28,072.27	Sonneurs
Schilders en glazenmakers	352	1481	1,077,575.85	363 357	1487 1105	555,399.12 394,746.84	Peintres et vitriers
Spoorwegbouw e. d.	5	101	81,908.85	8 8	955 810	398,646.78 346,251.98	Fabrications des moyens de transport
Metselaarsbedrijf	113	632	524,205.39	122 121	457 471	200,689.66 198,632.86	Maçons
Stucadoors- en wittersbedrijf	83	570	473,387.80	87 85	619 418	267,369.70 186,144.26	Plafónneurs, plâtriers
Timmerliedenbedrijf	223	708	471,114.96	254 250	675 534	230,053.92 174,579.24	Charpentiers
Houthandel	25	486	319,881.68	17 17	553 504	203,967.04 178,049.13	Industrie du bois
Wasschers- en bleekersbedrijf	47	536	193,719.58	46 50	678 619	117,794.56 112,379.75	Industrie du blanchissage
Smederijen	125	347	158,661.28	114 111	252 216	59,653.09 503,55.60	Forges
Machinebedrijf	3	3031	2,184,123.95	3 3	3186 2917	1,262,217.45 1,088,270.86	Construction des machines
Scheepmakersbedrijf	25	2531	1,740,953.86	26 26	2496 2320	999,113.03 888,715.19	Construction des navires

[illegible]	[illegible]	2385	1,859,474.3[illegible]	[illegible] 1	[illegible] 2397	[illegible] 1,010,040.87	Usines à gaz
Bierbrouwersbedrijf	6	978	780,162.46	6 6	1025 1009	429,594.71 414,670.66	Brasseries
Bakkersbedrijf	76	1673	851,855.73	80 89	1881 1880	515,162.07 499,673.28	Boulangerie
Meelfabrieken en gruttersbedrijf	8	59	34,117.37	7 8	35 30	11,372.24 9,757.98	Minoteries et gréneteries
Slagersbedrijf	624	1486	704,603.61	591 583	1419 1312	364,051.01 330,210.38	Boucheries
Zuivelbedrijf	16	831	428,344.23	20 20	890 802	241,980.75 227,677.45	Fabrication des produits de la laterie
Graanfactors	5	76	78,413.08	1 1	90 90	41,903.68 41,903.67	Tacteurs de blés
Laden en lossen van schepen .	33	2435	2,182,116.48	38 37	2713 1992	1,331,631.37 983,989.61	Chargement et déchargement de navires
Schippersbedrijf, uitgezonderd stoombooten of motorbooten	372	340	133,251.78	231 229	183 162	35,226.64 30,885.96	Navigation fluviale, à l'exception des bateaux à vapeur et automobiles
Spoorwegondernemingen . . .	1	15655	10,887,078.04	—	—	—	Chemins de fer
Stoomtramwegondernemingen .	—	—	—	1 1	16045 17130	5,571,458.55 6,116,013.27	Tramways à vapeur
Stoomboot- of motorondernemersbedrijf	38	805	526,980.10	51 51	875 761	293,298.18 267,552.94	Bateaux à vapeur ou automobiles
Sleepersbedrijf	—	—	—	8 7	159 146	53,605.17 48,399.97	Remorquage
Bedrijf der veemen en pakhuismeestersbedrijf	—	—	—	14 14	1569 1497	618,551.92 604,271.30	Entrepôts
Vrachtwagenondernemersbedr..	—	—	—	19 19	45 44	15,212.51 15,076.94	Camionage
Bedrijf van wegers of meters .	—	—	—	1 1	3 3	1,713.74 1,768.37	Mesurage de blés

[1]) Het aantal type-werklieden wordt verkregen door deeling van het aantal arbeidsdagen door 300.
Le nombre des type-ouvriers a été obtenu en divisant le nombre des journées de travail par 300.

[2]) Ten einde de gevolgen van het uitbreken van den oorlog in Augustus 1914 te doen zien, zijn voor dat jaar twee cijfers onder elkaar geplaatst betreffende het eerste en tweede halfjaar.
Afin de démontrer les suites de la guerre après le mois d'août nous avons publiés deux chiffres, l'un se rapportant au premier et l'autre au second semestre de cette année-là.

G. V.

260. AANTAL WERKLIEDEN [1]) DER ONDER HET WERKLIEDENREGLEMENT VALLENDE GEMEEN

Nombre des ouvriers des services municipaux sujets au Règlement des Ouvriers

Dienstak *Services*	Jaar 1917 *Année*										
	Vaste werklieden *Ouvriers titulaires*		Losse werklieden *Ouvriers auxiliaires*			Jeugdige werkl. *Jeunes ouvriers*		Totaal *Totaux*			
	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag tijdens den dienst *Montant payé pendant la durée du service*	Bijslag bij verlaten v. d. dienst *Supplément en quittant le service*	Aantal *Nombre*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal *Nombre*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*
		f		*f*	*f*		*f*			*f*
Publieke werken *Travaux publics*	565	650,721.57	188	148,442.22	65.93	132	49,519.65	885	230,095	851,273.28
Stadsreiniging *Nettoiement public*	731	810,800.33	130	99,447.38	—	120	48,325.65	981	263,651	958,573.[illegible]6
Handelsinrichtingen *Etabliss. commerciaux*	175	183,686.37	31	11,059.33	611.80	3	1,132.92	209	53,995	205,878.62
Raadhuis *Hôtel de ville*	28	19,145.96^{5}	9	1,711.95	—	—	—	37	9,151	20,857.9[illegible]
Gasfabrieken *Usines à gaz*	1654	1,807,604.60^{5}	89	47,302.28^{5}	627.57^{5}	110	40,464.67^{5}	1853	534,563	1,895,371.56
Tram *Tramways*	2621	2,721,922.26	472	322,121.71	587.65	12	4,689.67	3105	809,449	3,048,733.64
Waterleidingen *Service des eaux*	212	225,391.25	49	43,525.81	1,315.50^{5}	13	7,278.05	274	77,273	275,445.42
Telefoon *Téléphones*	236	264,343.93^{5}	102	64,563.58	312.81^{5}	30	10,425.33^{5}	368	93,263	339,332.8[illegible]
Electriciteitswerken *Travaux électriques*	318	267,857.66	258	261,322.70	—	48	18,309.74	624	147,529	547,490.[illegible]
Stadsdrukkerij *Imprimerie munic.*	70	76,555.12	36	29,371.68	—	4	1,555.25	110	28,844	107,482.0[illegible]
Veemarkt en abattoir *Marché aux bestiaux et abattoir*	50	47,254.45	18	12,216.81	—	1	—	69	17,534	61,006.9[illegible]
Museum *Musée*	11	8,178.64	1	907.92	—	—	—	12	3,734	9,086.5[illegible]
Binnengasthuis *Hôpital munic.*	203	67,817.17	134	30,211.77	—	—	1,577,26	203	41,908	104,028.9[illegible]
Wilhelminagasthuis *Hôpital munic.*	131	104,179.96^{5}	120	66,743.99	—	3	1,265.07	254	66,922	172,188.5[illegible]
Burgerweeshuis *Orphelinat*	3	3,235.04	—	—	—	—	—	3	949	3,335.[illegible]
Totaal *Totaux*	7008	7,264,794.34^{5}	1637	1,149,948.53^{5}	3,521.27^{5}	476	185,341.85^{5}	8987	2,378,860	8,600,084.[illegible]

[1]) Het aantal werklieden is het gemiddelde tusschen het eerste en tweede halfjaar in elk jaar.
Moyenne du premier et du second semestre de chaque année.

ENSTEN EN BEDRAG, UITBETAALD AAN LOON EN BIJ VERLOF, VACANTIE, ZIEKTE EN ONGEVAL.

ontants payés (salaires et allocations en cas de congé, vacances, maladie et accident).

Totaal 1916 *Totaux*			Totaal 1915 *Totaux*			Totaal 1914 *Totaux*			Totaal 1913 *Totaux*		
Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*	Aantal werklieden *Nombre des ouvriers*	Aantal arbeidsdagen *Nombre des journées*	Uitbetaald bedrag *Montant payé*
		f			*f*			*f*			*f*
876	243,097	815,053.70	880	238,294	714,313.98	853	242.555	731,251.22	868	243,480	680,227.90
963	270,010	957,391.77	1006	271,660	912,730.20	1025	286,392	812,658.78	1074	309,610	838,537.63
208	58,175	209,096.13	218	55,875	192,886.89	222	52,226	168,476.37	187	58,125	176,714.65
33	9,369	19,207,38	38	10,210	18,482.05	33	9,220	17,350.40	34	8,332	13,807.56[5]
949	630,919	1,857,749.13[5]	2085	554,148	1,728,792.01	2121	602,546	1,743,402.83	2029	615,647	1,660,531.36
991	807,749	2,806,959.49[5]	2965	718,676	2,548,134.29	2891	752.195	2,562,769.69	2777	729,586	2,085,856.33
269	74,936	251,156.87	271	75,168	224,840.81	266	76,815	226,565.67	252	76,564	221,529.55[5]
18	81,703	281,498.96[5]	292	73,240	238,112.71[5]	276	72,927	225,378.77	254	72,765	216,404.08
6	122,875	396,933.86	408	96,685	308,565,55	309	66,739	218,212.27	204	58,681	169,048.06
01	25,019	85,953.40	89	21,968	72,899.05	84	23,275	70,253.84	86	25,048	71,925.96[5]
79	17,866	60,295.55	71	18,522	53,115,59[5]	74	18,800	51,349.18	79	20,561	53,580.92[5]
12	3,816	7,663.73	13	4,082	7,731.28	12	3,624	7,746.18	11	3,214	7,165.50
52	39,603	95,235.55	127	33,322	88,722.64	140	35,206	85,094.52	—	—	—
32	64,084	150,932.77[5]	218	56,673	131,126.64	216	54,101	120,955.37	—	—	—
4	995	3,161.97	4	1,409	3,998.91	5	1,477	3,883.10	—	—	—
3	2,428,212	7,994,612.10[5]	8683	2,229,932	7,244,442.61	8527	2,298,098	7,045,348.19	7855	2,221.613	6,195,329.52

261. Werklieden in dienst der gemeente en gemiddelde loonen der vaste werklieden.
Ouvriers municipaux et les moyennes des salaires des ouvriers titulaires.

Werkzaam bij		Aantal werklieden op 31 December *Nombre des ouvriers au 31 décembre*					Loonen der vaste werklieden *Salaires des ouvriers titulaires*				Employés pour
		Vaste werklieden *Ouvriers titulaires*	Losse werklieden *Ouvriers auxiliaires*	Jeugdige werklieden *Jeunes ouvriers*	Totaal *Totaux*	Type-werklieden [1]) *Types-ouvriers*	Vast weekloon *Salaires hebdom. fixes*	Wekelijks ontvangen bedrag *Salaires hebdom. reçus*	Per uur verdiend arbeidsloon *Salaires par heure*		
Publieke Werken	1914	552	104	158	814	809	*f* 15.79^5	*f* 17.65	*f* 0.34	1914	Travaux publics
	1915	551	143	165	859	794	16.15^5	18.25	0.35	1915	
	1916	563	150	140	853	810	17.40^5	20.09^5	0.38^5	1916	
	1917	574	190	125	889	767	17.71^5	21.12^5	0.42	1917	
Stadsreiniging	1914	798	114	116	1028	955	14.42	16.21^5	0.30^5	1914	Service du nettoiement public
	1915	767	87	113	967	905	15.50	16.42	0.31^5	1915	
	1916	741	95	115	951	900	16.37^5	18.30	0.35	1916	
	1917	727	116	122	965	879	16.76	19.86	0.38^5	1917	
Handelsinrichtingen	1914	159	52	5	216	174	15.88	17.42	0.31	1914	Etablissements commerciaux
	1915	157	62	2	221	186	16.20	17.84^5	0.32	1915	
	1916	167	44	3	214	194	17.31^5	19.24	0.35	1916	
	1917	169	29	3	201	180	17.57	19.99^5	0.37^5	1917	
Raadhuis	1914	24	11	—	35	31	14.98^5	15.46^5	0.28^5	1914	Hôtel de ville
	1915	28	11	—	39	34	15.63	15.47	0.29	1915	
	1916	28	5	—	33	31	16.48^5	17.28^5	0.30^5	1916	
	1917	27	8	—	35	31	16.79^5	18.93^5	0.34	1917	
Gasfabrieken	1914	1785	341	89	2215	2008	15.94^5	16.67^5	0.32^5	1914	Usines à gaz
	1915	1732	364	97	2193	1847	16.20^5	16.75	0.34	1915	
	1916	1723	111	116	1950	2030	17.62	18.41^5	0.36^5	1916	
	1917	1603	64	108	1775	1782	17.65	21.32^5	0.40	1917	
Tram	1914	2370	495	11	2876	2507	15.72^5	16.07	0.31	1914	Service de tramways
	1915	2423	536	15	2974	2395	16.04	16.18^5	0.31^5	1915	
	1916	2497	525	14	3036	2692	17.06	17.76^5	0.34^5	1916	
	1917	2627	447	12	3105	2698	17.39^5	19.72	0.38^5	1917	
Waterleidingen	1914	211	47	14	272	256	15.77	16.92	0.31	1914	Service des eaux
	1915	208	48	12	268	250	16.29	17.10	0.31^5	1915	
	1916	207	57	11	275	250	17.43^5	18.71^5	0.35	1916	
	1917	216	51	13	280	258	17.78	20.22	0.38	1917	
Telefoon	1914	220	39	14	273	243	16.28^5	17.17^5	0.31^5	1914	Service des téléphones
	1915	230	38	16	284	244	16.51	17.22	0.32^5	1915	
	1916	231	68	21	320	272	17.70^5	19.36	0.38^5	1916	
	1917	240	124	35	399	311	17.37	21.79	0.39	1917	
Electriciteitswerken	1914	184	107	17	308	222	15.79^5	17.07^5	0.32	1914	Usine à électricité
	1915	204	206	27	437	322	16.11^5	17.12	0.33	1915	
	1916	[illegible]	199	[illegible]	475	[illegible]	17.01	18.83^5	0.35^5	1916	

Stadsdrukkerij	1915				[illegible]	[illegible]	16.82	17.33	0.34^5	1915	Imprimerie municipale
	1916	69	27	7	103	83	18.04	18.62	0.37^5	1916	
	1917	70	37	4	111	96	18.49	21.53^5	0.42	1917	
Veemarkt en slachthuis	1914	59	8	1	68	63	14.48	14.31^5	0.29	1914	Marché aux bestiaux et abattoir
	1915	55	11	1	67	61	14.74	14.91^5	0.28^5	1915	
	1916	47	22	1	70	60	16.78^5	16.99^5	0.31^5	1916	
	1917	51	15	1	67	58	16.67	18.08^5	0.36^5	1917	
Stedelijk Museum	1914	11	1	—	12	12	18.30^5	17.89	0.34	1914	Musée municipal
	1915	10	3	—	13	13	18.36	18.24	0.34	1915	
	1916	10	2	—	12	13	18.80	18.21	0.35^5	1916	
	1917	11	—	—	11	12	18.53^5	20.12	0.38^5	1917	
Gasthuizen en Burgerweeshuis	1914	206	140	2	348	302	14.85	16.22^5	0.30	1914	Hôpitaux et Orphelinat
	1915	215	137	1	353	303	15.35^5	16.34	0.31	1915	
	1916	209	191	5	405	349	16.60	17.71	0.33	1916	
	1917	237	248	2	487	366	16.82	18.13	0.27	1917	
Totaal	1914	6647	1466	434	8547	7660	15.63^5	16.50^5	0.31^5	1914	Totaux
	1915	6650	1657	454	8761	7427 [2]	15.36	16.34	0.31^5	1915	
	1916	6734	1496	467	8697	8081 [2]	17.24^5	18.34^5	0.35^5	1916	
	1917	6936	1665	482	9083	7930	17.44^5	20.40	0.39	1917	

[1]) Zie tabel 259. *Voir tableau 259.*

[2]) De daling van het aantal typewerklieden, in vergelijking met de stijging van het aantal werklieden, wordt veroorzaakt door de omstandigheid dat alle gemobiliseerden in dezen staat zijn opgenomen, zonder arbeidsdagen te hebben gehad.

V. R. V.

262. Ongevallen te Amsterdam, aangegeven bij de Rijksverzekeringsbank, naar de maanden.

Accidents portés à la connaissance de la Caisse de l'Etat pour l'assurance des accidents du travail selon les mois.

Jaar *Année*	Januari *Janvier*	Februari *Février*	Maart *Mars*	April *Avril*	Mei *Mai*	Juni *Juin*	Juli *Juillet*	Augustus *Août*	September *Septembre*	October *Octobre*	November *Novembre*	December *Décembre*	Totaal *Totaux*
1912	799	864	933	826	867	857	1011	1069	971	1076	1123	1181	11577
1913	822	905	947	979	976	1066	1232	1051	1055	1186	1106	1248	12573
1914	933	1010	1056	1043	1000	988	1064	709	712	802	793	925	11035
1915	929	881	994	941	800	947	960	914	877	909	1021	1043	11216
1916	971	938	994	774	884	798	836	929	959	980	1019	910	10992

263. Voorstellen tot oplegging van straffen aan gemeentewerklieden en de tusschenkomst van het scheidsgerecht daarbij.

G. V. *Propositions de peines aux ouvriers municipaux et l'intermédiaire du conseil d'arbitrage.*

Diensttak		Aantal strafvoorstellen *Nombre des propositions*	Aantal malen dat de tusschenkomst van het scheidsgerecht ingeroepen werd *Nombre des cas que l'intermédiaire du conseil d'arbitrage a été invoqué*	Aantal malen dat de tusschenkomst van het scheidsgerecht leidde tot *Nombre de cas où l'intermédiaire du conseil d'arbitrage avait pour résultat*					Services
				dezelfde straf *la même peine*	een zwaard. straf *une peine plus sévère*	een lichtere straf *une peine plus légère*	geen straf *pas de peine*		
Publieke werken	1915	23	2	1	—	—	1	1915	Travaux publics
	1916	28	8	7	—	1	—	1916	
	1917	65	1	1	—	—	—	1917	
Stadsreiniging	1915	57	11	7	—	1	3	1915	Service du nettoiement public
	1916	56	15	9	—	4	2	1916	
	1917	49	9	4	—	5	—	1917	
Handelsinrichtingen	1915	6	5	2	—	2	1	1915	Etablissements commerciaux
	1916	12	1	—	—	1	—	1916	
	1917	9	5	4	—	—	1	1917	
Gasfabrieken	1915	71	18	8	—	6	4	1915	Usines à gaz
	1916	103	46	33	1	10	2	1916	
	1917	49	8	4	—	2	2	1917	
Tram	1915	92	18	14	1	—	3	1915	Service des tramways
	1916	53	8	8	—	—	—	1916	
	1917	30	4	3	—	1	—	1917	
Waterleiding	1915	1	1	—	—	—	1	1915	Service des eaux
	1916	2	1	—	—	—	1	1916	
	1917	2	—	—	—	—	—	1917	
Telefoon	1915	8	—	—	—	—	—	1915	Service des téléphones
	1916	8	2	1	—	1	—	1916	
	1917	—	—	—	—	—	—	1917	
Electriciteitswerken	1915	5	—	—	—	—	—	1915	Travaux électriques
	1916	11	7	5	—	—	2	1916	
	1917	6	—	—	—	—	—	1917	
Veemarkt en Abattoir	1915	2	—	—	—	—	—	1915	Marché aux bestiaux et abattoir
	1916	2	1	—	1	—	—	1916	
	1917	2	1	—	—	—	1	1917	
Wilhelmina-gasthuis	1915	2	1	—	—	1	—	1915	Hôpital Wilhelmina
	1916	4	2	—	—	2	—	1916	
	1917	4	2	1	—	1	—	1917	
Binnengasthuis	1915	1	1	—	—	—	1	1915	Hôpital Central
	1916	2	2	—	—	2	—	1916	
	1917	1	1	1	—	—	—	1917	
Stadsdrukkerij	1915	—	—	—	—	—	—	1915	Imprimerie municipale
	1916	1	1	1	—	—	—	1916	
	1917	—	—	—	—	—	—	1917	
Totaal	1915	268	57	32	1	10	14	1915	Totaux
	1916	282	94	64	2	21	7	1916	
	1917	217	31	18	—	9	4	1917	

E. B. 264. OMVANG VAN DEN HAVENARBEID. *Travail du port.*

Jaren *Années*	Aantal stuwadoors-ondernemingen *Nombre d'entreprises des chargeurs*	Aantal schepen, waarop gewerkt is *Nombre de navires sur lesquelles on a travaillé*	Aantal taken. *Nombre de besognes* Overdag *Par jour*	's Nachts *Par nuit*	Totaal *Totaux*	Gemiddeld per werkdag *Moyenne par jour ouvrable*	Aantal ongevallen *Nombre des accidents du travail*	Bezoeken door de opzichters *Visites par les inspecteurs*	Aanmerkingen *Observations*	Geconstateerde verbeteringen *Améliorations constatées*
1913	—	—	—	—	—	—	—	1848	922	891
1914	—	—	—	—	—	—	—	1512	897	639
1915	—	7110	899,789	81,037	980,826	3126	1194	1107	451	364
1916	—	5335	668,045	56,114	724,159	2237	999	843	504	307
1917	56	3310	352,787	10,247	353,034	1150	602	?	?	?

265. BEDRIJVIGHEID IN DE BOUWVAKKEN. AANTAL BOUWWERKEN IN VERBOUWING EN IN UITVOERING EN HET TOTAAL AANTAL ARBEIDERS DAARBIJ WERKZAAM.

E. B. *Situation du Bâtiment. Nombre des constructions et reconstructions en exécution et nombre des ouvriers employés dans ces travaux.*

Datum van opneming *Date de l'examen*	Aantal bouwwerken in uitvoering *Nombre des constructions*						Aantal arbeiders daarbij werkzaam *Nombre des ouvriers employés dans ces travaux*			
	Gemeentelijke woningbouw [1]) *Construction municipale*	Gemeentelijke noodwoningen *Habitations municipales d'urgence*	Andere gemeentelijke woningbouw *Autre construction municipale*	Bij woningbouwvereenigingen *Sociétés de constructions*	Bij particulieren *Particuliers*	Totaal [2]) *Totaux*	Bij de gemeente *Municipalité*	Bij woningbouwvereenigingen *Sociétés de constructions*	Bij particulieren *Particuliers*	Totaal *Totaux*
1 Jan. 1917 .	—	—	27	137	186	350	396	305	2090	2791
1 Juli 1917 . *Juillet*	—	192	18	176	156	542	596	365	1750	2711
1 Jan. 1918 .	77	—	18	310	323	728	310	461	1280	2041

[1]) Woningen van lichte constructie. *Habitations à bon marché.*
[2]) Zonder her- en verbouw en andere kleinere werken. *Non compris reconstruction et autres petits travaux.*

266. MINIMUM-UURLOONEN IN CENTEN, DOOR DE GEMEENTE VOORGESCHREVEN VOOR WERKLIEDEN IN DIENST VAN AANNEMERS VAN GEMEENTEWERKEN.

G. B. *Minima de salaires (cents par heure) établis par la municipalité pour les ouvriers occupés par des entrepreneurs de travaux publics.*

Beroep	Toestand in December 1903 *Situation Décembre 1903*	Toestand in December 1909 *Situation Décembre 1909*	Toestand in December 1914 *Situation Décembre 1914*	Toestand in December 1915 *Situation Décembre 1915*	Toestand in December 1916 *Situation Décembre 1916*	Toestand in Augustus 1918 *Situation Août 1918*	Profession
Metselaar	28	30	33 (sedert *depuis* Nov. '13)	33	33	50	Maçon
Voeger	—	30	30 „	30	30	50	Ficheur
Stukadoor	28	28	30 (sedert Mrt. '10)	34 (sedert *depuis* April '15)	34	50	Stucateur
id. -witter. . . .	24	24	26 „	29	29	41	id. -blanchisseur
id. -opperman. .	24	24	26 „	31	31	47	id. -manoeuvre
Timmerman	28	30	33 (sedert Sept. '13)	34 (sedert Mei '15)	34	52 (sedert *depuis* Juli '18)	Charpentier
Steenhouwer	28	28	35 (sedert Oct. '13)	35	35	52 „	Tailleur de pierres
id. -schuurder	23	23	23	23	23	25 (sedert Mrt. '17)	Ecureur de pierres
Lood- en Zinkwerker . .	25	28	32 (sedert Mrt. '13)	32	32	50 „	Plombier
Loodgieter-handlanger .	23	23	23	23	23	25 „	Aide-plombier
Houtcementbewerker . .	—	25	25	25	25	38 (sedert Oct. '16)	Cimentier
Schilder	23	25	30 (sedert Mei '13)	30	30	28 (sedert Mei '18)	Peintre
Behanger	23	23	25 (sedert April '13)	25	25	26 (sedert Juni '17)	Tapissier
Smid-vuurwerker . . .	22	23	25 (sedert Oct. '13)	25	25	32 (sedert Dec. '17)	Forgeron
id. -bankwerker . . .	21	23	25 „	25	25	32 „	id.-ajusteur
id. -plaatwerker . . .	—	23	25 „	25	25	32 „	Ouvrier en tôle
Koperslager	—	23	25 „	25	25	32 „	Chaudronnier
Electricien-monteur . .	—	25	25 „	25	25	33 (sedert Juni '18)	Electricien-monteur
id. -hulpmonteur	—	19	22 (sedert Oct. '14)	22	22	25 „	Aide-électricien
Verwarmingsmonteur .	—	—	25 „	25	25	32 (sedert Dec. '17)	Monteur d'appareils de chauffage
id. -hulpmonteur	—	—	22 „	22	22	28 (sedert Apr. '18)	Aide-id.
Cementwerker	22	28	35 (sedert Mei '14)	36 (sedert Mei '15)	36	50 (sedert Juli '18)	Cimentier
Aspirant „	—	25	32 „	33 „	33	47 „	Apprenti-cimentier
Sjouwerman b.h. cement-ijzervak	—	23	30 „	31 „	31	—	Manoeuvre du cimentage
Vlechter	—	23	30 „	31 „	31	46 „	Tresseur

						[illegible] (sedert April '17)	[illegible] (excl. publics religieux) (pasquel. granito)
Speciemaker	—	—	—	—	—	32 ,,	Mêleur de mortier
Machinale schuurder	—	—	—	—	—	32 ,,	Ecureur (à la machine)
Schraper	—	—	—	—	—	32 ,,	Ratisseur
Schuurder (granitowerk)	—	—	—	—	—	30 ,,	Ecureur (à la main)
Heibaas	28	28	40 (sedert Aug. '14)	40	40	40	Sonneur-chef d'équipe
Heier-spaakhouder	25	25	35 ,,	35	35	35	id. -teneur de levier
id. -machinedrijver	25	25	35 ,,	35	35	35	id. -machiniste
id. -handleman	25	25	35 ,,	35	35	35	id. -aide-machiniste
Fundeeringwerker	28	30	30 ,,	34 (sedert April '15)	34	40 (sedert Febr. '18)	
Asfalteur-voorman	—	—	—	—	—	37 (sedert April '18	Asphaltage {contre-maître / travailleur
Asfalteur	—	—	—	—	—	35 ,,	Maçon de fondations
Taludwerker	25	26	30 (sedert Febr. '12)	30	30	47 (sedert Juli '18)	Constructeur de talus
Grondwerker	23	26	30 ,,	30	30	47 ,,	Terrassier
Steenzetter-idem	23	26	30 ,,	30	30	47 ,,	Bardeur
Takelaar-idem	23	26	30 ,,	30	30	47 ,,	Gréeur-terrassier
Rijswerker	23	26	30 ,,	30	30	47 ,,	Clayonneur
Stortbaas	23	26	30 ,,	30	30	47 ,,	Chef d'équipe versement de sable
Baggerman	—	26	30 ,,	30	30	35 (sedert Mrt. '17)	Dragueur
Straatmaker	23	25	25	25	25	47 (sedert Mei '18)	Paveur
Opperman	25	27	30 (sedert Nov. '13)	30	30	50 ,,	Manoeuvre
Slooper	—	23	31 (sedert Juli '13)	31	31	47 ,,	Démolisseur
Ruimer	—	—	27 ,,	27	27	28 (sedert April '18)	Ouvrier employé pour l'enlèvement de débris
Steenbikker	—	—	20 (sedert April '12)	20	20	28 ,,	Tailleur de pierres
Bouwvak-sjouwerman	22	22	30 (sedert Nov. '13)	30	30	47 ,,	Manoeuvre de l'industrie du bâtiment
Sjouwerman buiten het bouwvak	20	20	22 ,,	22	22	30 (sedert Aug. '18)	id. hors de l'industrie du bâtiment
Glazenwasscher	20	20	23 (sedert Mrt. '12)	23	23	30 ,,	Nettoyeur de vitres
Schoonmaakster	—	—	17 (sedert Nov. '13)	17	17	25 (sedert April '18)	Nettoyeuse
Voerman	20	20	22 (sedert Oct. '14)	22	22	28 ,,	Charretier
Schuitevoerder	20	20	24 ,,	24	24	—	Batelier

1) Na 1 Mei 1918 1 cent per uur meer. *Après le 1er mai 1918 2 centimes par heure de plus.*
2) „ 1 Febr. 1918 2 „ „ „ „ *„ „ 1er février 1918 4 „ „ „ „*

Beroepen	Aanbiedingen van werklieden *Demandes d'emplois par ouvriers*			Aanvragen door patroons *Offres d'emplois par patrons*			Plaatsingen *Placements*			Professions
	1915	1916	1917	1915	1916	1917	1915	1916	1917	
Fabricage van aardewerk, glas, kalk en steenen	9	5	21	19	5	2	—	—	—	Faïence, verre, chaux, pierres
Bewerking van diamant en andere edelsteenen	24	119	1	7	14	—	2	15	—	Diam. et autres pierres précieuses
Boek- en steendrukkerij, drukken van hout-, koper- en staalgravuren, photographie enz.	562	498	667	232	209	159	141	86	67	Imprimerie etc.
Bouwbedrijven (incl. reiniging van gebouwen, onderhouden en reinigen van wegen en straten)	7808	10336	14504	2174	2675	2796	1931	2551	2346	Construction, voirie
Chemische nijverheid, fabricage van kaarsen, olie, vernis, vet, zeep, ontplofbare stoffen en verfstoffen	54	24	36	268	20	18	7	6	11	Industrie chimique
Hout-, kurk- en stroobewerking, snij- en draaiwerk	1077	722	1038	757	546	510	282	290	284	Industrie de bois, liège, paille
Kleeding en reiniging	2663	1496	1887	2749	2284	2229	1230	724	1347	Habillement
Kunstnijverheid	62	56	247	49	36	31	12	14	12	Industrie artistique
Leder, wasdoek, caoutchouc	265	258	215	291	250	185	88	110	67	Industrie de cuir, toile cirée, caoutchouc
Oer, steenkolen, turf	1	17	23	5	1	—	2	8	—	Minérais, houille et tourbe
Bewerking van metalen, vervaardiging van stoom- en andere werktuigen, instrumenten, oorlogsmateriaal, scheepsbouw, vervaardiging v. rijtuigen	6214	6676	7053	2748	2274	1583	1546	1450	835	Métallurgie, construct. de machines à vapeur et d'autres instruments, de navires, de voitures
Papier	371	205	303	423	216	185	133	61	60	Papier
Textielnijverheid	235	57	73	197	121	101	70	9	24	Industrie textile
Fabricage van gas en electriciteit	257	158	72	513	257	242	55	34	206	Fabrication de gaz et d'électricité
Bereiding van voedings- en genotmiddelen	6236	8450	7499	5349	6739	4651	3995	5508	4172	Fabrication d'aliments
Landbouwbedrijven	112	126	132	33	37	20	24	28	15	Agriculture
Visscherij	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Pêche
Warenhandel	1934	1499	1768	825	709	537	239	305	271	Commerce
Verkeerswezen	8063	8069	9572	5917	6557	5147	2818	3548	3327	Transport
Crediet- en bankwezen, verzekeringswezen	505	461	254	35	96	44	53	50	35	Crédit et banques, assurances

Onderwijs (excl. openbaar en godsdienstonderwijs)	9	5	3	5	9	5	1	—	—	Enseign. (excl. public et religieux)
Verpleging of verzorging van armen, ouden, kraamvrouwen, zieken enz.	48	60	64	30	15	18	4	11	10	Soin des pauvres, vieillards, accouchées, malades etc.
Huiselijke diensten (huis- en stalbedienden e. d.)	32854	37395	40439	32298	41276	40798	23867	30004	31404	Domestiques et personnel d'écurie
In dienst van den Staat (excl. posterijen, telegraphie, telephonie, landsdrukkerij e.a. nijverheidsbedrijven)	—	—	—	317	—	—	—	—	—	Fonctionnaires de l'Etat
In dienst van eene gemeente (excl. gasfabrieken, dienst der openbare werken e.a. nijverheidsbedrijven)	54	—	—	155	4	—	3	—	—	Fonctionnaires d'une commune (non compris les travaux publics et les industries commun.)
Losse werklieden en andere niet in een bepaald beroep arbeidenden	7266	7083	9299	—	2726	2006	2285	22480	1536	Personnes ne travaillant pas dans une profession spéciale
Totaal	82252	88296	100309	57506	69500	63374	40273	48751	47617	Totaux

268. GEMIDDELDE WEKELIJKSCHE WERKLOOSHEID VAN HIERTEGEN VERZEKERDE LEDEN VAN VAKVEREENIGINGEN. [1])

E. B. *Moyenne hebdomadaire du chômage d'ouvriers syndiqués assurés.*

Bedrijven	1913	1914		1915	1916	1917	Industries
		Jan.—Juli *janv.—juillet*	Aug.—Dec. *août—déc.*				
Timmerlieden	4.8	10.8	16.3	15.6	8.4	8.1	Charpentiers
Schilders	10.2	11.0	36.2	18.6	12.9	12.1	Peintres
Metselaars	7.1	14.5	17.1	30.2	16.7	16.1	Maçons
Andere bouwvakarbeiders	6.4	11.6	18.2	27.2	18.6	17.9	Ouvriers d'autres métiers de construction
Typografen	0.9	1.2	14.9	10.1	8.6	0.9	Typographes
Sigarenmakers	2.1	4.5	21.3	3.3	5.2	5.1	Cigariers
Handels- en kantoorbedienden	2.0	1.5	9.1	5.5	1.9	1.8	Employés de commerce et de bureau
Metaalbewerkers	1.1	2.8	12.2	5.8	2.3	2.2	Ouvriers dans les métaux
Diamantbewerkers	24.3	36.7	86.2	68.0	38.3	37.5	Diamantiers
Bakkers	—	1.2	5.1	2.6	1.5	1.5	Boulangers

1) Aantal dagen werkloosheid per 100 arbeidsdagen van het gemiddeld per maand tegen werkloosheid verzekerde aantal leden van vakvereenigingen (sedert **1 Aug. 1914** zonder de leden in militairen dienst.)
Nombre des jours de chômage sur 100 jours de travail d'ouvriers syndiqués assurés (depuis le 1 août 1914 sans les ouvriers en service militaire).

269. Uitkeering bij werkloosheid door de van gemeentewege,

Secours de chômage des

G. V.

Vakvereenigingen *Syndicats*	1915 Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'Etat*
Bouwvakarbeiders. *Ouvriers métiers de construction.*	*f*	*f*	*f*	*f*
Alg. Ned. Timmerliedenbond * 1)	37,913.10	789.33	17,965.42	19,158.35
„St. Joseph" (timmerlieden) *	8,838.34	—	4,368.17	4,470.17
Ned. Chr. Bouwvakarbeidersbond *	3,455,68^5	—	1,757.21^5	1,698.47
Prot. Chr. Timmerlieden 2)	4,229.99	—	2,107.49^5	2,122.49
„Bewust Streven" (Timmerlieden)	6,756.90	—	3,235.45	3,521.[illegible]
Ned. Schildersgez. Bond * 3)	29,500.87	986.01^5	13,263.65	15,251.[illegible]
Prot. Chr. Schildersgezellenvereeniging	1,763.63	278.52^5	742.55	742.55^5
„St. Lucas" (schilders) *	1,465.89^5	—	790.06^5	675.83
„Door Verbroedering Verbetering" (metselaars)	20,595.50	—	10,235.25	10,360.25
„St. Jan" (metselaars) * 4)	7,832.05	1,472.75^5	1,989.00^5	4,370.29^5
Centrale Bond van Bouwvakarbeiders *	17,108.67^5	75.—	8,516.84	8,516.83^5
Amst. Lood- en zinkbewerkers vereeniging	1,053.16	—	526.58	526.58
Sjouwers- en Opperliedenver. „Ontw. door nieuw leven"	19,950.08	—	9,857.29	10,092.79
Amst. Voegersvereeniging	16,083.50	—	8,041.75	8,041.75
„St. Jan" (grondwerkers) * 5)	49.—	24.50	24.50	—
Alg. Ned. Stukadoorsbond *	—	—	—	—
Typografen *Typographes*				
Alg. Ned. Typografenbond *	20,168.07	—	9,997.63^5	10,170.43^5
Chr. Graf. Bond * 6)	1,466.02^5	68.54	688.74	708.74^5
R.K. Grafische Bond * 7)	1,713.65	—	719.32^5	994.32^5
„De Ned. drukpers"	512.14	—	256.06^5	256.07^5
„Voorzorg en Genoegen"	142.50	85.50	28.50	28.50
Ned. Lito-, Foto- en Chemigrafenbond 8)	10,787.03	—	—	—
Lito-, Foto- en Chemigrafenbond 9)	—	—	5,212.89	5,574.14
R.K. Lito-, Foto- en Chemigrafenbond	1,075.41^5	—	455.21	620,20^5

†) Het jaar 1917 is bewerkt overeenkomstig de regeling vervat in het Werkloosheidsbesluit van 1917.
Les données sur l'année 1917 ont été élaborées d'après les stipulations du décret sur le chômage 1917.

De met een * geteekende zijn nationale bonden; de cijfers hebben betrekking op de Afd. Amsterdam.

1) Vóór 1917: Concordia inter nos.

2) In 1917 opgenomen in de Ned. Chr. Bouwvakarbeidersbond.

3) Vóór 1917: Vooruitgang zij ons doel.

RESP. VAN RIJKSWEGE GESUBSIDIEERDE WERKLOOSHEIDSKASSEN.

règlements officiels.

1916				1917 †)			
Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'Etat*	Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'Etat*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
14,385.54	4,254.48	4,673.94	5,457.12	22,198.40	13,511.81^5	4,343.29^5	4,343.29^5
3,446.69	1,644.24^5	901.22^5	901.23	7,825.82^5	5,687.89^5	1,068.96^5	1,068.96^5
1,872.45	685.34	593.75	593.36^5	4,719.25	2,928.88	895.18^5	895.18^5
943.34	—	471.67	471.67				
3,157.74	341.50^5	1,367.57	1,448.66^5	3,029.60	1,522.35	753.62^5	753.62^5
17,617.39^5	6,301.29^5	3,126.82	8,189.28	9,858.—	7,215.20	1,321.40	1,321.40
811.88	—	405.94	405.94	449.24	224.67	112.28^5	112.28^5
2,401.52	228.36^5	680.64	680.64	909.—	454.50	227.25	227.25
7,525.50	790.—	3,370.75	3,364.75	7,201.—	3,615.50	1,792.75	1,792.75
3,934.99	904.03^5	863.28^5	1,167.67	3,480.70	1,746.36	867.17	867.17
6,529.55	1,362.15^5	2,583.69	2,583.70^5	6,064.—	30.58	15.03	15.03
805.06	221.16^5	291.95	291.94^5	863.50	432.50	215.50	215.50
6,258.56	682.45	2,776.55^5	2,799.55^5	5,750.—	28.98	1,426.—	1,426.—
7,381.—	—	3,690.50	3,690.50	3,800.—	20.03	898.50	898.50
224.04^5	114.72^5	53.16	56.16	1,498.74^5	762.94^5	367.90	367.90
—	—	—	—	5,612.66	3,648.74	981.96	981.96
2,666.39	941.40	862.49^5	862.49^5	3,255.82	1,902.18	676.82	676.82
1,189.61	93.93	47.84	47.84	157.32^5	98.32^5	29.50	29.50
141.48	25.04^5	58.21^5	58.22	346.20	240.70	52.75	52.75
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
2,072.94^5	462.53^5	462.53^5	462.53^5	965.75	594.25	185.75	185.75
120.25	29.25	45.50	45.50	68.—	44.—	12.—	12.—

Zie volgende bladz. *Voir page suivante.*

4) Vóór 1917: St. Marinus.

5) „ 1917: St. Leonardus.

6) „ 1917: Chr. Typografenvereeniging „Draagt elkanders lasten".

7) „ 1917: Katholieke Typografenbond.

8) „ 1917: Algemeene Nederlandsche Chemigrafenbond.

9) In 1916 opgenomen in de Algemeene Nederlandsche Chemigrafenbond.

Vakvereenigingen *Syndicats*	1915			
	Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention*	
			van de Gemeente *de la municipalité*	van het Rijk *de l'Etat*
Sigarenmakers *Cigariers*				
	f	*f*	*f*	*f*
Ned. Sigarenmakers- en Tabakbewerkersbond" *	9,436.79	—	4,707.13	4,729.64
Sorteerders en Plakkersbond * [1])	3.492.65	—	1,746.32^5	1,746.32^5
„St. Franciscus Xaverius"	. 34.—	—	17.—	17.—
Landelijke Federatie van Sigarenmakers	3,825.34	—	1,912.67	1,912.67
Christelijke Sigarenmakers *)	31.30	—	15.65	15.65
Handels- en kantoorbedienden *Employés de commerce et de bureau*				
Alg. Nederlandsche Handels- en Kantoorbediendenbond *	11,892.54	—	5,941.27	5,951.27
Nat. Bond van Handels- en Kantoorbed. „Mercurius"*	1,419.90^5	562.70^5	157.92	699.28
Ned. Vereeniging v. Chr. Kantoor- en Handelsbedienden *	885.50	265.99	126.31^5	493.19^5
R. K. Bond v. Handels- en Kantoorbedienden * [2])	185.67	75.33^5	37.67^5	72.66
Handelsreizigersvereeniging „Eendracht"*	5,246.—	—	2,623.—	2,623.—
Ned. Bond van Boekverkoopersbedienden *	210.—	64.50	26.25	119.25
Alg. Ned. Opzichters- en Teekenaarsbond *	92.50	17.50	34.37^5	40.62^5
Metaalbewerkers *Ouvriers dans les métaux*				
Algemeene Ned. Metaalbewerkersbond *	16,601,33	—	8,290.66^5	8,310.66^5
Ned. Vereeniging van Rijtuig- en Carosseriebewerkers * [3])	3,870.61	—	1,783.32^5	2,087.28^5
Alg. Ned. Bond van Goud- en Zilversmeden * [3])	4,157.91	—	2,066.62^5	2,091.29
Prot. Christ. Metaalbewerkersbond „Réhoboth"	31.32	9.—	2.16	20.16
R. K. Metaalbewerkersbond *	46.38	—	23.19	23.19
Metaalbewerkersvereeniging „Kracht door Recht"	382.—	—	191.—	191.—
Christelijke Metaalbewerkersbond *	1,252.82^5	—	626.41	626.41^5
Diamantbewerkers e. a. v. *Diamantiers, etc.*				
Alg. Ned. Diamantbewerkersbond*	1,347,674.38	73,572.28	576,370.70^5	697,731.39^5
„Betsalel" (Israëlietische Diamantbewerkers) *	33,214.54	978.56	15,295.99	16,939.99
Christ. Diamantbewerkersvereeniging *	8,443.97	813.77	3,012.82^5	4,617.37^5
R. K. „ *	18,757.20	—	8,821.60	9,935.60
De vereenigde Schijvenschuurders	12,864.75	—	6,432.37^5	6,432.37^5
Diamantbewerkers loopknechten	36,808.89	—	18,341.44^5	18,467.44^5

† Het jaar 1917 is bewerkt overeenkomstig de regeling vervat in het Werkloosheidbesluit van 1917.
Les données sur l'année 1917 ont été élaborées d'après les stipulations du décrèt sur le chômage 1917.
De met een * geteekende zijn nationale bonden; de cijfers hebben betrekking op de Afd. Amsterdam.

[1]) In 1917 opgenomen in den Nederlandschen Sigarenmakers- en Tabakbewerkersbond.

[2]) Vóór 1917: St. Nicolaas.

[3]) In 1917 opgenomen in den Algemeenen Nederlandschen Metaalbewerkersbond.

Suite.

1916				1917 †			
Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'Etat*	Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'Etat*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
12,784.93	6,398.06[5]	3,193.43	3,193.43[5]	19,282.84	10,300.23	4,491.30[5]	4,491.30[5]
101.—	51.—	25.—	25.—	341.—	128.50	106.25	106.25
973.30	393.75	289.77[5]	289.77[5]	884.50	194.75	344.87[5]	344.87[5]
48.—	24.—	12.—	12.—	124.50	79.50	22,50	22.50
2,641.02[5]	1,236.51	702.24[5]	702.27	1,720.18	862.60	428.79	428.79
467.46	301.16	68.65[5]	97.65	629.30	482.—	73.65	73.65
66.37[5]	23.37[5]	11.93[5]	31.06[5]	154.—	104.—	25.—	25.—
110.91	48.98	24.49	37.44	95.—	47.50	23.75	23.75
1,089.74	212.37[5]	438.68	438.68[5]	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
63.—	24.—	19.50	19.50	21.47	14.47	3.50	3.50
3,483.17[5]	1,645.25	918.96	918.96				
1,094.56[5]	288.74[5]	402.91	402.91	} 6,119.94	3,195.71	1,462.11[5]	1.462.11[5]
34.—	14.50	9.75	9.75				
—	—	—	—	—	—	—	—
450.57	218.76	115.91	115.90	1,546.—	795.30	375.35	375.35
29.50	11.—	9.25	9.25	527.—	263.50	131.75	131.75
40.—	17.50	11.25	11.25	57.10	97.44	77.27	77.27
266,761.50	12.786.00[5]	126,493.07	127,482.42[5]	153,248.02[5]	76,705.16[5]	38,272.43	38,272.43
7,434.17	387.98	3,523.10	3,523.09	4,144.45	2,072.23	1,036.11	1,036.11
1,505.42	3.—	751,21	751.21[5]	787.—	393.50	196.75	196.75
3,630.86	120.50	1,591.18	1,919.18[5]	1,320.—	681.—	319.50	319.50
3,823.25	—	1,911.62[5]	1.911.62[5]	1,495.30	864.63	315.33[5]	315.33[5]
9,644.34	95.15	4,774.59[5]	4,774.59[5]	22.92	1,146.—	573.—	573.—

Zie volgende bladz. *Voir page suivante.*

Vakvereenigingen *Syndicats.*	1915			
	Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Bijslag *Subvention* van de Gemeente *de la municipalité*	Bijslag *Subvention* van het Rijk *de l'État*
	f	*f*	*f*	*f*
Bakkers *Boulangers*				
Algemeene Nederlandsche Bakkersbond *	3,872.02	1.150.04	559.52^{5}	2,162.45^{5}
R. K. Bond van bakkers, enz.*	261.75	—	130.87^{5}	130.87^{5}
Meubelmakers *Ebénistes*				
Ned. Christelijke Meubelmakersbond [1].	3.50	—	3.25	0.25
Alg. Ned. Meubelmakersbond *	21,826.80	—	10.913.40	10,913.40
Meubelmakersvereeniging „Amstels Eendracht"	6,597.51	—	3,298.75^{5}	3.298.75^{5}
Meubelmakersvereeniging „St. Bernulphus"* [2].	64.—	32.—	32.—	—
Slagers *Bouchers*				
R. K. Slagersgezellenbond „St. Joris" *.	171.95	85.97^{5}	31.75	54.22^{5}
Nederlandsche Slagersgezellenbond*	—	—	—	—
Andere *Autres*				
Vereeniging v. werklieden in alcoholhoudende en alcoholvrije dranken (D. E. V.).	675.94	218.19	197.49^{5}	260.25^{5}
Bond v. Hotel en Café-Restaurantpersoneel (kellners). .	2,551.—	684.—	320.50	1,546.50
Stokersvereeniging „V. Z. O. D."	1,430.—	—	715.—	715.—
Textielarbeidersvereeniging „De Eendracht" *	403.15	100.78^{5}	50.39	251.97^{5}
Ned. Bond v. Machinisten, Stokers en Dekpersoneel * .	—	—	—	—
Totaal *Totaux*	1,771,175.61^{5}	82,410.79^{5}	775,636.43	913,128.39

† Het jaar 1917 is bewerkt overeenkomstig de regeling vervat in het werkloosheidsbesluit van 1917.
Les données sur l'année 1917 ont été élaborées d'après les stipulations du décrèt sur le chômage 1917.

De met een *) geteekende zijn nationale bonden; de cijfers hebben betrekking op de afd. Amsterdam.

[1]) Vóór 1917: Ned. Christ. Meubelm.-, Behangers- en Stoffeerdersbond.

[2] Vóór 1917: H. Ant. v. Padua.

	1916			1917 †)			
		Bijslag *Subvention*				Bijslag *Subvention*	
Montant total du secours aux membres des caisses syndicales	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	van de Gemeente *de la municipalité*	van het Rijk *de l'Etat*	Totaal der uitkeering genoten door de leden van de aangesloten kassen *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	Uitkeering uit de kas van de vakvereeniging *Montant total du secours aux membres des caisses syndicales*	van de Gemeente *de la municipalité*	van het Rijk *de l'Etat*
	f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
5.79	643,44^{5}	313.77^{5}	408.57^{5}	3,827.85	2,243.65	792.10	792.10
6.70	74.75	40.97^{5}	40.97^{5}	275.70	149.70	63.—	63.—
1.—	24.—	13.50	13.50	160.—	80.50	39.75	39.75
8.26	521.60	1,828.33	1,828.33	3,592.40	1,788.40	902.—	902.—
0.13	27.14^{5}	411.49^{5}	411.49^{5}	180.—	90.—	45.—	45.—
1.66	5.83	2.91^{5}	2.91^{5}	—	—	—	—
8.50	8.50	5.—	5.—	501.—	253.25	123.87^{5}	123.87^{5}
—	—	—	—	1.450.50	741.—	354.75	354.75
2.07	11.—	97.26	313.81	448.—	224.—	112.—	112.—
9.—	365.50	189.25	464.25	639.—	319.50	159.75	159.75
6.—	—	48.—	48.—	6.—	3.—	1.50	1.50
1.66	153.95^{5}	76.97^{5}	250.73	114.75	71.25	21.25	21.75
-	—	—	—	1,665.84	929.84	368.—	368.—
03.30	46.475.80^{5}	175,935.57	184,591.92^{5}	433,815.71	295,785.80	69,014.95^{5}	69,014.95^{5}

S. V.

270. Aantal vakvereenigingen en haar ledental, verdeeld naar de bedrijfsgroepen.

Nombre des syndicats et de ses membres répartis selon les groupes d'entreprises.

	BEDRIJFSGROEPEN EN BEROEPEN	Op 1 Januari 1917 / *Au 1er janvier 1917* — Vakvereenigingen en beroepen / *Syndicats et professions*	Op 1 Januari 1917 / *Au 1er janvier 1917* — Leden / *Membres*	Op 1 Januari 1918 / *Au 1er janvier 1918* — Vakvereenigingen en beroepen / *Syndicats et professions*	Op 1 Januari 1918 / *Au 1er janvier 1918* — Leden / *Membres*	*Groupes d'entreprises et professions*
I	Aardewerk, glas, kalk en steen	1	16	1	21	Industrie céramique
II	Bewerking van diamant:	6	12053	6	11636	„ du diamant:
	Diamantbewerkers	4	11910	4	11495	Diamantiers
	Overige beroepen	2	143	2	141	Autres professions
III	Boek- en steendrukkerijen:	11	3031	10	3434	Impremerie, lithographie:
	Typografen	9	2417	8	2835	Typographes
	Overige beroepen	2	614	2	599	Autres professions
IV	Bouwbedrijven:	34	6317	27	6909	Industrie du bâtiment:
	Bouwvakarbeiders	30	6145	24	6776	Construction
	Overige beroepen	4	172	3	133	Autres professions
V	Chemische nijverheid	3	116	2	100	Industrie chimique
VI	Hout-, kurk- en stroobewerking . . .	7	1468	8	1844	Industrie du bois, de la faille, du liège
VII	Kleeding en reiniging:	8	2593	9	3290	Indu. de l'habillement et de la toilette:
	Kleermakers, naaisters	7	2473	7	2983	Tailleurs, couturières
	Overige beroepen	1	120	2	307	Autres professions
VIII	Kunstnijverheid	1	26	1	27	Fabrication d'objets d'art
IX	Fabr. van leder, wasdoek en caoutchouc	2	92	2	166	Indu. du cuir, de la toile cirée, du caoutch.
X	Oer, steenkolen en turf	—	—	—	—	Minérais, houille, tourbe.
XI	Metaalbewerking, vervaardiging van stoom- en andere werktuigen, scheepsbouw, rijtuigfabricage:	11	4087	9	5399	Industrie des métaux, construction de machines, de navires et de voitures:
	Metaalbewerk., goud- en zilversmeden	9	3975	8	5313	Metallurgistes et orfèvres
	Overige beroepen	2	112	1	86	Autres professions
XIV	Papierbewerking	—	—	—	—	Fabrication de papier
XV	Textielnijverheid:	1	82	1	94	Industrie textile
	Textielarbeiders	1	82	1	94	Textiles
	Overige beroepen	—	—	—	—	Autres professions
XVII	Bereiding van voedings- en genotmidd.	20	5260	19	5630	Fabrication d'aliments:
	Bakkers- en cacaobewerkers	7	1986	7	2119	Boulangers, etc.
	Sigarenmakers en tabakbewerkers .	4	1781	4	1931	Cigariers, etc.
	Slagers	3	431	3	505	Bouchers
	Werklieden in de drankindustrie . .	3	708	3	773	Industrie de l'alcool
	Overige beroepen	3	354	2	302	Autres professions
XVIII	Landbouwbedrijven	2	53	2	69	Agricultures

lieden en zeevisschers	25	[illegible]	20	[illegible]	Travailleurs du transport, marine etc.
Overige beroepen	1	23	1	24	Autres professions
XXIII Verzekeringswezen	1	200	1	200	Assurance
XXIV Vrije beroepen	5	359	5	586	Professions libres
XXVI Verpleging	3	642	3	569	Gardes malades
XXVII Huiselijke diensten	1	42	1	132	Services domestiques
XXVIII Losse werklieden, fabrieksarbeiders . .	4	988	8	1474	Auxiliaires, etc.
XXIX—XXXI In dienst van staat, provincie of gemeente:	30	13136	30	14999	Dans le service de l'état, de la province ou de la municipalité:
Ambtenaren en beambten	8	1543	8	1660	Employés
Werklieden	11	9874	11	11506	Ouvriers
Militairen	6	428	7	410	Militaires
Politie	4	1291	4	1423	Police
XXXII In dienst van een waterschap	—	—	—	—	Dans le service des „polders"
XXXV Onbekend	1	33	1	34	Inconnues
Totaal . . .	216	66994	209	75484	Totaux

271. Werkstakingen en uitsluitingen te Amsterdam.

S. W. N.

Grèves et lock-outs à Amsterdam.

Jaar *Année*	Aantal stakingen *Nombre des grèves*	Waarvan solidariteits-stakingen *Dont grèves de solidarité*	Aantal stakers *Nombre des grevistes*	Aantal door de stakers verloren arbeidsdagen *Nombre des jours chômés par les grevistes*	Uitslag der stakingen 2) *Résultats des grèves*: Ten gunste der werklieden *Réussites*	Ten nadeele der werklieden *Echecs*	Geschikt *Transactions*	Onbeslist *Douteuses*	Onbekend *Inconnues*	Aantal uitsluitingen *Nombre des lock-outs*
1906—1910 1)	38.6	?	1343.4	41.594	11.6	9.8	12.8	1.4	2.0	2.6
1911—1915 1)	76.8	2.5	4765.6	107.812	22.4	10.6	37.2	1.0	3.0	4.0
1912	75	2	3504	105.315	20	9	41	2	1	6
1913	115	3	6470	101.122 3/4	36	15	56	1	4	6
1914	52	2	2247	34.876 1/2	22	12	16	—	—	8
1915	77	3	2846	31.360	25	9	35	2	3	4
1916	80	2	3727	49.281	22	20	30	1	5	4

1) Gemiddeld. *Moyennes.* 2) Zonder de solidariteitsstakingen. *Sans les grèves de solidarité.*

272. Oppervlakte, ingenomen door en opbrengst van de verschillende landbouwgewassen.
G. V. *Etendue et rendement des cultures agricoles.*

Gewassen *Cultures*	Oppervlakte in H.A. *Surface en H.A.* 1913	1914	1915	1916	1917	Opbrengst per H.A. *Production par H.A.* Eenheid *Unité*	1913	1914	1915	1916	1917
Granen. *Graminées.*											
Tarwe *Froment*	80	75	90	80	35	H.L.	40	43	43	35	65
Rogge *Seigle*	—	10	—	3	1	„	—	20	—	30	20
Gerst *Orge*	—	—	3	—	—	„	—	—	40	—	—
Haver *Avoine*	150	145	137	100	130	„	70	80	75	70	80
Peulvruchten. *Légumineuses.*											
Veldboonen *Fèves*	3	5	8	13	20	H.L.	35	30	40	35	30
Erwten *Pois*	87	80	77	82	92	„	17	20	30	28	30
Stamboonen *Fèveroles*	15	20	20	27	47	„	15	28	30	18	25
Handelsgewassen. *Plantes industrielles.*											
Winterkoolzaad *Colza d'hiver*	25	15	—	—	½	H.L.	16	16	—	—	5
Bruin mosterdzaad *Moutarde noir*	50	15	15	15	—	„	10	13	12	8	—
Geel „ „ *blanc*	—	—	—	10	—	„	—	—	—	12	—
Karwijzaad *Carvi*	30	55	40	45	45	„	18	22	23	20	25
Blauw maanzaad *Pavot*	—	—	5	—	—	K.G.	—	—	750	—	—
Kanariezaad *Alpiste*	—	—	5	5	—	H.L.	—	—	20	15	—
Knol- wortel- en bolgewassen. *Plantes-racines.*											
Aardappelen (late)	95	120	145	150	150	H.L.	210	300	250	175	200
Pommes de terre (vroege)		15	15	20	20	„	250	250	300	175	225
Suikerbieten *Betteraves à sucre*	110	100	80	95	50	K.G.	27000	25000	25000	20000	30000
Mangelwortels en voederbieten *Betteraves fourragères*	38	38	40	36	30	..	..	..	..	..	..
Uien *Oignons*	15	20	17	17	15	H.L.	400	500	700	350	325
Bloembollen *Oignons de fleur*	2	1	1	—	—	..	..	..	..	..	..
Groenvoedergewassen. *Plantes fourragères.*											
Mengklaver *Trèfle mixte*	10	5	5	5	5	K.G.	4500	4500	4600	4600	4000
Roode klaver *Trèfle rouge*	10	20	20	20	20	„	5500	5700	6000	6000	4000
Witte klaver *Trèfle blanc*	5	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..
Andere klaver *Autre trèfle*	2	2	2	2	—	..	..	..	..	..	..
Kunstweiden *Prairies artificielles*	133	100	100	100	100	K.G.	4000	4000	4000	4000	..
Andere groenvoedergewassen *Autres plantes fourragères*	20	10	10	5	4	..	..	..	..	..	..
Grasland *Prairies*	880	880	880	880	880	..	.	..	..	..	..

273. De veestapel volgens de tellingen van juni 1910 en maart 1917.
U. Veet. *Le bétail selon les dénombrements de juin 1910 et de mars 1917.*

Aantal	1910	1917	Nombre
Paarden	2927	3044 [1]	Chevaux.
Runderen	1094	492	Bétail à cornes.
Schapen	151	149 [2]	Moutons.
Bokken en geiten	60	—	Boucs et chèvres.
Varkens	575	815	Porcs.

[1] Telling van September 1917. *Dénombrement de sept. 1917.*
[2] De in 1917 geboren lammeren niet inbegrepen. *Non compris les agneaux nés en 1917.*

G. V.

274. Aantal, oppervlakte en opbrengst der gemeente-volkstuinen in 1917 [1]).

Nombre, superficie et production des jardins populaires municipaux pendant 1917.

Aantal en oppervlakte *Nombre et superficie*		Opbrengst van den verplichten bouw *Production de la culture obligée*	
Aantal tuinen *Nombre des jardins*	3888	Aardappelen *Pommes de terre*	140.000 H.L.
Aantal verhuurde tuinen *Nombre des jardins loués*	3264	Bruine boonen *Haricots bruns*	40.000 L.
Totale oppervlakte *Superficie totale*	162.76,10 H.A.	Groene erwten *Pois verts*	6.000 L.
Beteelde oppervlakte *Superficie cultivée*	114.69.77 H.A.	Kool *Choux*	165.000 stuks *pièces*

[1]) Het aantal van het Comité voor Volkstuinen bedroeg 2001 met een oppervlakte van ± 200.100 M².
Le nombre des jardins du Comité pour les Jardins Populaires était de 2001 avec une superficie de 200.100 M² environ.

WATERLEIDING, GAS EN ELECTRICITEIT.

SERVICE DES EAUX, USINES À GAZ ET ELECTRICITÉ.

275. Werkzaamheden der Gemeentewaterleidingen.

Travaux du service municipal des eaux.

Jaar *Année*	Geleverd water in M^3 — *Mètres cubes d'eau livrée*								Abonnementen op 31 December — *Abonnements le 31 décembre*		
	Duin- en bronwater *Eau des dunes et de bruyère*				Vecht- en Merwedekanaalwater [1]) *Eau de rivière*					Amsterdam	
	Totaal *Totaux*	Hiervan naar schatting geleverd aan de buitengemeenten *Dont livrée hors d'Amsterdam (quantité estimée)*	Gemiddeld per dag aan Amsterdam *Moyenne quotidienne (Amsterdam)*	Idem per hoofd der bevolking *Idem par habitant*	Totaal *Totaux*	Hiervan naar schatting geleverd aan de buitengemeenten *Dont livrée hors d'Amsterdam (quantité estimée)*	Gemiddeld per dag aan Amsterdam *Moyenne quotidienne (Amsterdam)*	Idem per hoofd der bevolking *Idem par habitant*	Totaal *Totaux*	Aantal *Nombre*	Per 1000 inw. *Par 1000 hab.*
				L.				L.			
1913	15641019	?	42833 [2])	—	6631248	?	18999	—	46798	45775	76.90
1914	16635741	304832	44742	74.3	6067774	2994	16616	27.6	47497	46360	76.11
1915	16978344	306034	45675	74.5	5859144	2895	16044	26.2	48163	46986	76.20
1916	18211084	614620	48210	77.4	5608599	3450	15358	24.7	48594	47386	76.12
1917	16221036	773461	44441	70.0	4619971	7676	12637	19.9	48844	47578	74.22

1) Ongeschikt voor drinkwater. *Non potable.* 2) Aan Amsterdam en buitengemeenten tezamen.
Tot 9 September 1914 Vecht-, daarna Merwedekanaalwater.

276. Financiën der gemeentewaterleidingen.

Finances du service municipal des eaux.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses**
Tractementen	379,262.80	375,714.13	416,777.—	445,416.06	496,723.48	Salaires.
Bureau- en administratiekosten, centr. magazijn en werkpl.	43,184.64^5	43,414.87^5	46,571.32^5	51,224.39	48,716.03	Frais d'administration, magasins et ateliers.
Onderhoud buisleidingen	126,733.78	137,000.83	134,873.34	92,603.98^5	100,793.23^5	Entretien des conduites.
Waterwinning [1]	38,013.18^5	57,494.68	61,703.89^5	51,179.70	67,410.57^5	Prises d'eau.
„ reiniging [1]	38,858.76^5	37,146.96^5	27,119.15	39,125.75	47,856.72^5	Purification de l'eau.
„ transport en berging [1]	171,942.70	173,065.14^5	216,704.33^5	249,354.63^5	219,599.42	Transport de l'eau.
„ onderzoek	13,055.29	12,009.62	12,010.74	13,290.20^5	7,209.86^5	Examen de l'eau.
Overige	17,520.73^5	22,550.87	24,353.42	26,718.32	32,132.28	Autres.
Totaal	828,571.90	858,397.11^5	940,113.20^5	968,913.04^5	1,020,441.61	Totaux.
Ontvangsten						**Recettes.**
Waterleverantie	2,234,646.15^5	2,314,609.70^5	2,364,725.83^5	2,472,575.71	2,395,708.62	Débit d'eaux.
Huur van meters	42,438.47	46,692.41^5	49,328.31	51,263.20	52,923.16^5	Loyer de compteurs.
Overige	37,229.97	59,520.23^5	143,419.44	138,865.92	125,330.50^5	Autres.
Totaal	2,314,314.59^5	2,420,822.35^5	2,557,473.58^5	2,662,704.83	2,573,962.29	Totaux.
Saldo	1,485,742.69^5	1,562,425.24	1,617,360.38	1,693,791.78^5	1,553,520.68	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor						dont employé pour
Uitkeering aan de gemeente	250,000.—	250,000.—	654,706.71	725,072.37^5	628,843.70^5	Redev. à la municipalité.
Rente	348,631.91	389,121.87	495,130.03	489,531.95	459,462.67	Intérêts.
Aflossing	513,070.72	472,275.57^5	467,523.64	479,187.46	465,214.30^5	Amortissement.
Reserve	374,040.06^5	451,027.79^5	—	—	—	Réserve.
Kapitaal	**12,494,258.23**	**14,222,682.88**	**13,720,080.07**	**13,439,674.33**	**13,184,675.69**	**Capital.**

[1] Hieronder begrepen kosten van onderhoud en bediening. *Y compris les frais d'entretien et de service.*

277. WERKZAAMHEDEN DER GEMEENTEGASFABRIEKEN.
Travaux des usines à gaz municipales.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Verbruik van steenkolen	K.G. 251,399,288	K.G. 258,749,358	K.G. 235,705,641	K.G. 247,118.625	K.G. 179,719,744	Houille employée
Gemaakt gas	M^3 101,059,255	M^3 103,940,230	M^3 103,243,186	M^3 103,868,934	M^3 77,223,405	Gaz produit
Afgeleverd gas	97,724,595	99,116,662	97,738,800	98,214,992	73,112,132	Gaz livré
Waarvan aan Amsterdam	97,261,442	97,419,495	95,763,655	96,039,930	71,324,942	Dont livré à Amsterdam
Gemaakte cokes	K.G. 177,864,232	K.G. 182,257,550	K.G. 169,446,105	K.G. 168,333,327	K.G. 121,897,705	Quantité du coke produit
Geproduceerde teer	10,699,499	11,584,378⁵	10,472,574	10.415.611	7,424,580	Goudron produit
Lengte van het hoofdbuizennet op 31 December	M. 446,194	M. 457,634	M. 464,653	M. 470.055	M. 471,163	Longueur du réseau le 31 décembre
Waarvan binnen de Gemeente	436,914	448,104	454,434	459,836	460,945	Dont dans la commune
Inhoud van het buizennet[1])	M^3 24,417	M^3 24,833	M^3 24,988	M^3 25,112	M^3 25,180	Capacité du réseau

1) Afgerond. *Approximatif.*

278. Financiën der gemeentegasfabrieken.

Finances des usines à gaz municipales.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses:**
Traktementen	828,529.25	869,087.88^{5}	1,002,827.34^{5}	1,023,680.49	1,057,753.54	Salaires.
Bureau- en administratiekosten	23,164.11^{5}	23,385.91	19,647.56	24,253.51^{5}	32,174.69^{5}	Frais d'administration.
Steenkolen	2,078,387.58^{5}	2,290,374.97	2,662,851.78^{5}	4,111,715.60^{5}	4,861,242.86	Houille.
Overige kosten van fabrikage	1,532,109.55^{5}	1,379,497.18	1,500,919.55	1,790,761.34	2,279,415.33^{5}	Autres dépenses pour la fabrication.
Onderhoud	526,065.56	597,634.43	536,234.67	636,946.63	708,008.26^{5}	Entretien.
Gasmeters en fitterij	200,302.27	204,230.14	214,493.66^{5}	260,482.25	260,200.86^{5}	Compteurs.
Andere	138,295.87^{5}	126,832.88	153,827.62	141,136.74	193,842.40^{5}	Autres.
Totaal	5,326,854.21	5,491,043.39^{5}	6,090,802.19^{5}	7,988,976.57	9,392,637.96^{5}	Totaux.
Ontvangsten:						**Recettes:**
Opbrengst van gas	7,025,586.30	7,103,892.89	7,010,471.46^{5}	7,043,835.54^{5}	6,738,327.65^{5}	Gaz.
" " cokes	1,131,526.60^{5}	965,365.21^{5}	1,399,354.10	1,801,798.37	2,054,263.18	Coke.
" " teer	215,671.61^{5}	201,531.36^{5}	174,870.51^{5}	202,476.11	218,250.34^{5}	Goudron.
" " andere bijproducten	427,979.16^{5}	397,607.95	602,721.28^{5}	758,963.04^{5}	801,998.93^{5}	Autres produits.
Meterhuur en fitterij	234,623.51^{5}	230,959.08^{5}	247,246.05^{5}	303,133.85	272,489.99^{5}	Location des compteurs.
Andere	66,224.91	535.571.47 1)	171,690.23^{5}	121,945.26	1,384,916.48^{5} 2)	Autres.
Totaal	9,101,612.11	9,434,927.97^{5}	9,606,353.65^{5}	10,232,152.78	11,470,246.59^{5}	Totaux.
Saldo	3,774,757.90	3,943,884.58	3,515,551.46	2,243,176.21	2,077,608.63	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Uitkeering aan de gemeente	1,800,000.—	2,235,998.70^{5}	1,408,692.72^{5}	144,352.56	—	Redevance à la municipalité
Rente	754,732.61	811,061.89	797,825.69	795,884.71	798,790.72	Intérêts.
Aflossing	1,110,252.44	888,602.57^{5}	1,302,877.38^{5}	1,299,034.69	1,274,292.27	Amortissement.
Reserve	109,772.85	8,221.41	6,155.66	3,904.25	4,525.64	Réserve.
Kapitaal	**22,080,049.03**	**21,556,117.03^{5}**	**20,536,717.20**	**19,624,355.02^{5}**	**19,708,089.77^{5}**	**Capital.**

1) Waaronder *f* 400.000 uit de reserve. — *Dont f 400.000 pris de la réserve.*
2) " *f* 1,303,838.—^{5} uit de reserve. — *" f 1,303,838.—^{5} pris de la réserve.*

G. V.

279. In gebruik zijnde gasmeters op 31 december.
Nombre des compteurs en usage le 31 décembre.

Jaar *Année*	Gewone meters *Compteurs*		Muntmeters *Compteurs à prépaiement*	
	Aantal *Nombre*	Aantal meterlichten 1) *Nombre des becs*	Aantal *Nombre*	Aantal meterlichten *Nombre des becs*
1913	51.931	454.292	73.592	366.190
1914	52.301	458.638	75.917	377.889
1915	52.574	463.698	79.057	393.601
1916	52.797	467.292	82.025	408.289
1917	53.402	469.961	87.181	432.965

1) Niet meegerekend de meterlichten van tusschenmeters. *Les becs de compteurs non compris.*

G. V.; R. V.

280. Openbare verlichting. *Eclairage public.*

Jaar *Année*	Gas *Gaz*			Electriciteit *Electricité*	
	Aantal lichten op 31 Dec. *Nombre des becs le 31 déc.*	Waaronder tijdelijk weggenomen of niet ontstoken *Dont temporairement non employés*	Kosten *Frais*	Aantal lampen op 31 Dec. *Nombre des lampes le 31 déc.*	Kosten *Frais*
1913	10127	19	*f* 476.028,19⁵	416	*f* 95.008,61⁵
1914	10344	6	496.591,47⁵	462	84.657,59⁵
1915	10405	3532	411.844,31⁵	556	80.575,31
1916	10455	3574	396.693,57⁵	705	108.658,08
1917 1)	705	3	298.510,02⁵	832 2)	111.720,14

1) Ingevolge raadsbesluit van 4 September werd tot algeheele electrificatie der openbare verlichting overgegaan.
Le 4 Septembre on a commencé à modifier l'éclairage à gaz des rues en éclairage électrique.
2) Bovendien 5225 geëlectrificeerde straatlantaarns.
En outre 5225 réverbaires à lampe électrique.

G. V.

281. Werkzaamheden der Gemeente-electriciteitswerken.
Travaux de l'usine municipale d'électricité.

	1913	1914	1915	1916	1917
Geleverde electriciteit in K.W.U. *Débit en kilowatt-heures*					
voor licht, kracht, enz. .... *Eclairage, force motrice, etc.*	23.548.966 1)	28.954.407	37.045.059	50.392.793	49.068.327
aan de gemeente-tram.......... *Tramway municipal*	11.279.456	11.057.610	10.451.948	12.093.938	9.579.307
Samen *Ensemble*....	34.828.422	40.012.017	47.497.007	62.486.731	58.647.634
Lengte van het kabelnet op 31 December (M.) .... *Longueur du réseau (M.)*	635.977	778.983	951.700	1.055.438	1.106.761

1) Zonder de levering door „Electra", welker bedrijf op 1 Juli door de Gemeente werd overgenomen. Deze levering bedroeg over het geheele jaar 1913 3.762.209 K.W.U.
Non compris la concession „Electra", acquise par la municipalité le 1er juillet. Le débit de cette entreprise pendant toute l'année 1913 a été de 3.762.209 K.W.H.

282. Financiën der gemeente-electriciteitswerken.

Finances de l'usine municipale d'électricité.

	1913	1914	1915	1916	1917	
Uitgaven:	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	**Dépenses:**
Personeel	200,409.18	235,567.57^5	309,966.21^5	384,657.87^5	508,818.77^5	Personnel
Bureau- en administratiekosten	12,549.01	16,466.02	25,837.59	32,023.36^5	43,374.04	Frais d'administration
Kolen	475,023.15	444,852.87^5	588,386.81^5	997,550.41	1,611,842.84^5	Houille
Overige kosten van stroomopwekking	33,924.60	33,304.64^5	42,628.40	58,613.34^5	63,393.90	Autres dépenses pour l'excitation de courant
Plaatsen en opnemen van meters en transformatoren	13,584.24	23,267.59	70,920.10^5	57,571.39	87,438.97	Placement et vérification de compteurs et de transformat.
Onderhoud	126,107.15^5	142,968.04^5	221,588.28^5	297,859.22^5	394,285.71	Entretien
Andere	43,649.23^5	24,204.37	22,926.11	30,139.11	33,377.49^5	Autres
Totaal	905,246.57	920,631.12	1,282,253.52	1,858,414.72	2,742,531.73^5	Totaux
Ontvangsten:						**Recettes:**
Stroomlevering voor verlichting en beweegkracht	2.130,999.53	2,409,511.93	3,078,493.06	3,996,523.56^5	4,122,478.23	Livraison de courant pour éclairage et force motrice
Stroomlevering gemeentetram	451,178.24	387,016.35	365,818.18	423,287,83	376,612.49^5	Livraison de courant au tramway municipal
Meterhuur	78,630.62	98,570.28	103,043.97	109,717.75	118,869.25	Location des compteurs
Andere	74,679.73	627,574.21 1)	153,891.48^5	134,941.90	164,672.36^5	Autres
Totaal	2,735,488.12	3,522,672.77	3,701,246.69^5	4,664,471.04^5	4,782,632.34	Totaux
Saldo	1,830,241.55	2,602,041.65	2,418.993.17^5	2,806,356.32^5	2,040,100.60^5	Excédent des recettes
waarvan gebruikt voor:						dont employé pour:
Uitkeering aan de gemeente	950,000.—	1,900,000.—	1,474,695.44	1,575,358.68^5	588,946.89^5	Redevance à la municipalité
Rente	218,127.99	259,266.48	306,865.13	393,862.75	489,160.06	Intérêts
Aflossing	572,433.62	432,275.17	627,732.60^5	829,134.89	954,693.65	Amortissement
Reserve	89.679.94	10,500.—	9,700.—	8,000.—	7,300.—	Réserve
Kapitaal	**6,685,800.58^5**	**7,251,427.03**	**8,935,412.38^5**	**10,380,134.71^5**	**12.108,034.39**	**Capital**

1) Waaronder *f* 507,116.04^5 uit de reserve. *Dont f 507.116.04^5 pris de la réserve.*

OPENBARE VEILIGHEID

LA SÛRETÉ PUBLIQUE

283. Personeel en materiaal der brandweer op den 31sten December.

G. V. *Personnel et matériel du corps des pompiers le 31 décembre.*

Aanwijzing	1913	1914	1915	1916	1917	*Désignation*
Commandant en overige officieren	7	7	7	7	7	Commandant et autres officiers
Brandmeesters en telegrafisten	21	21	21	21	21	Chefs des pomp. et télégrafistes
Overige onderofficieren	86	86	86	86	86	Autres sous-officiers.
Manschappen	217	217	208	208	208	Pompiers.
Koetsiers (wagenbestuurders)	51	51	51	51	51	Cochers (mécaniciens).
Totaal	382	382	373	373	373	Totaux.
Openbare brandkranen:						Bouches d'incendie:
op de Vechtleiding	4695	4731	4763	4771	4776	Sur les eaux de rivière. (terrain public)
„ „ Duinleiding	556	608	630	667	702	„ „ „ des dunes. (terrain public)
„ „ Bronwaterleiding	268	256	260	257	258	„ „ „ de bruyère. (terrain public)
Brandkranen op particuliere terreinen	320	333	343	348	348	Sur terrains particuliers.
Totaal	5839	5928	5996	6043	6084	Totaux.
Lengte der slangen in meters	20705	22220	20480	22400	21455	Longueur des tuyaux en mètres.
Voer- en vaartuigen:						Voitures et bateaux:
Stoomspuiten	11	11	11	11	11	Pompes à vapeur.
Drijvende stoomspuiten	2	2	2	2	2	„ „ „ flottantes.
Koolzuurspuiten	11	10	10	10	10	„ chimiques.
Spuitwagens	6	6	6	6	6	Voitur. avec mat. d'extinct.
Mechanische ladders	3	3	3	3	3	Echelles mécaniques.
Hydraulische injectorspuiten	5	5	5	5	5	Pompes hydrauliques.
Overige	16	19	18	20	19	Voitures diverses.
Telegraafstations	14	14	14	14	15	Stations de télégraphie.
Brandschellen:						Avertisseurs:
publieke	369	377	379	379	384	publics.
particuliere	141	149	149	151	151	particuliers.
Totaal	510	526	528	530	535	Totaux.
Paarden	28	26	25	25	20	Chevaux.
Wachten en posten (Centr.-bur. niet medegerekend)	12	12	12	12	13	Casernes et postes.

G. V.

284. Alarmeeringen en branden.

Avertissements et incendies.

Jaar *Année*	Aantal alarmeeringen *Nombre des avertissements*	Aantal branden *Nombre des incendies*					
		Schoorsteen-branden *Feux de cheminée*	Binnenbranden *Feux enfermés à l'intérieur*	Uitslaande branden *Feux dont les flammes sont projetées à l'extérieur*	Scheepsbranden *Incendies de bateaux*	Andere branden *Feux sur la voie publique etc.*	Totaal *Totaux*
1913	1975	345	729	32	5	141	1252
1914	1866	339	649	25	11	93	1117
1915	1564	266	530	23	11	101	931
1916	1594	270	507	20	11	70	878
1917	1955	359	649	25	6	72	1111

M. B.

285. Oorzaak van eenige branden en aantal menschen bij brand omgekomen.

Causes des incendies et nombre des victimes.

Jaar *Année*	Petroleum *Pétrole*			Gas *Gaz*			Electriciteit *Electricité*			Aantal menschen omgekomen *Décès par cause de*	
	Als lichtbron *Eclairage*	Als warmtebron *Chauffage*	Samen *Ensemble*	Als lichtbron *Eclairage*	Als warmtebron *Chauffage*	Samen *Ensemble*	Als lichtbron *Eclairage*	Als krachtbron *Force motrice*	Samen *Ensemble*	bij verbranden der woning *comb. de l'appartement*	door in brand geraken der kleeding *comb. des vêtements*
1913	35	36	71	22	45	67	3	3	6	1	5
1914	35	60	95	17	52	69	2	5	7	—	2
1915	12	27	39	8	27	35	2	1	3	—	1
1916	14	20	34	2	25	27	6	6	12	—	3
1917	5	15	20	2	14	16	6	4	10	1	3

B. R. V.

286. Kosten der Brandweer.

Frais du service municipal des pompiers.

Jaar *Année*	Uitgaven *Dépenses*: Jaarwedden, pensioenen, geneesk. behandeling van het personeel, enz. *Traitements, pensions de retraite, assistance médicale du personnel, etc.*	Kleeding en bewapening *Vêtements et équipements*	Bespanning *Attelage*	Onderhoud, verwarming, verlichting en schoonhouden der gebouwen *Entretien, éclairage, chauffage, nettoiement des édifices*	Aankoop en onderhoud van materiaal (incl. brandweer-telegraaf) *Achat et entretien de matériel (y compris le télégraphe)*	Rente van leeninggeld voor gebouwen en van beschikbaar gestelden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour les édifices et de la valeur du terrain municipal*	Aflossing van leeninggeld voor gebouwen *Amortissement de capitaux pour les édifices*	Diversen *Divers*	Totaal *Totaux*	Ont-vangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	328,548.08	22,703.16	13,928.28	77,568.44 1)	69,644.20	31,924.54	12,623.69	16,712.55	573,652.94	16,782.62^{5}	556,870.31^{5}
1912	350,862.65^{5}	28,360.12	13,678.52^{5}	53,605.83 2)	69,865.21	30,463.62	11,380.35^{5}	21,689.86	579,906.17^{5}	22,628.36	557,277.81^{5}
1913	381,036.75^{5}	26,799.13^{5}	12.259.60	38,354.25^{5}	64,878.19^{5}	29,796.19^{5}	11,536.96	19,048.11	583,709.20^{5}	23,656.83	560,052.37^{5}
1914	395,932.76^{5}	20,573.09^{5}	10,403.93^{5}	34,796.54^{5}	52,989.40^{5}	29,410.49	11,718.32^{5}	15,226.08^{5}	571,050.64^{5}	20,204.79^{5}	550.845.85
1915	400,600.22	24,237.49^{5}	14,410.28^{5}	32,373.78	42,270.57^{5}	29,018.95	11,901.48^{5}	8,627.26^{5}	563,440.05^{5}	11,939.52^{5}	551,500.53
1916	462,177.30	24,558.58	13,897.03	28,073.73 4)	56,953.18^{5}	28,621.97	12,070.38	15,776.84	642,129.01^{5}	12,642.10	629.486.91^{5}
1917 3)	543,977.73	28,992.73^{5}	21,523.10^{5}	26,278.91^{5}	99,167.98^{5}	28,219.11^{5}	12,274.98	17,548.83	780,442.20^{5}	15,704.70^{5}	764,737.50

1) Inclusief *f* 43,540.41^{5} nieuwbouw. *Y compris f 43540.41^{5} pour une construction nouvelle.*
2) Inclusief *f* 14.000 nieuwbouw. *Y compris f 14.000 pour une construction nouvelle.*
3) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*
4) Inclusief *f* 1482.84 nieuwbouw. *Y compris f 1482.84 pour une construction nouvelle.*

287. Personeel in dienst der politie op 1 Januari.

G. V. *Personnel de la police le 1er janvier.*

Rangen	1914	1915	1916	1917	1918	Rangs
Hoofdcommissaris en commissarissen	8	8	8	6	8	Commissaires
Hoofdinspecteurs	14	14	14	14	14	Inspecteurs en chef
Inspecteurs en surnumerairs	48	47	47	49	54	Inspecteurs et sunuméraires
Brigadiers	83	85	88	95	95	Brigadiers
Hoofdagenten	380	472	380	538	498	Agents de police en chef
Agenten	846	872	895	724	871	Agents de police
Agenten voor part. of openb. diensten	28	28	26	26	26	Agents de service particulier
Tezamen	**1407**	**1526**	**1458**	**1452**	**1566**	Totaux
Personeel bij de administratie	44	44	44	45	46	Personnel de l'administration
Algemeen totaal	**1451**	**1570**	**1502**	**1497**	**1612**	Totaux généraux

288. Processen-verbaal der politie.

M. P. *Procès-verbaux de la police.*

Wegens	1915	1916	1917	A cause de
Misdrijven				Crimes
Misdrijven tegen de openbare orde	14	19	26	Délits contre l'ordre public
„ „ het openbaar gezag	186	155	140	„ „ l'autorité publique
„ „ de zeden	144	173	130	Attentats aux moeurs
Beleediging	285	251	240	Outrage
Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid	12	4	23	Attentats à la liberté
„ „ het leven	34	28	36	Crimes contre la vie
Mishandeling	277	275	254	Coups et blessures volontaires
Diefstal en strooperij	3561	4720	8114[1])	Vol et maraudage
Verduistering	304	346	496	Détournement
Bedrog	192	244	334	Escroquerie
Vernieling, enz. van goederen	75	76	85	Déstruction etc. de biens
Heling	12	14	15	Recel
Andere	361	317	303	Autres
Totaal	**5430**	**6622**	**10191**	Total
Overtredingen Wetb. v. Strafr.				Délits
Bedelarij en landlooperij	39	52	45	Mendicité et vagabondage
Dronkenschap	3155	3125	2487	Ivrognerie
Andere	872	930	597	Autres
Totaal	**4066**	**4107**	**3179**	Total
Overtredingen bijz. wetten				Contravent. aux lois spéciales
Arbeids- en veiligheidswet	125	130	141	La loi du travail et sécurité d.l. fabriques
Drankwet	94	100	114	La loi du débit de boissons
Motor- en rijwielwet	1442	1482	1109	La loi sur la circul. des autom. et bicyclettes
Andere	1069	1228	1302	Autres
Totaal	**2730**	**2940**	**2666**	Total
Overtredingen Politieverord.				Contravent. aux réglem. de police
Totaal	**6286**	**5364**	**4284**	Total
Algemeen totaal der processen-verbaal	**18512**	**19033**	**20320**	Tot. gén. des procès-verbaux

[1]) In 13 gevallen tijdelijke vermissing.

289. Kosten der politie.

B. R. V. *Frais de la police.*

Jaar *Année*	Uitgaven *Dépenses*								Ontvangsten *Recettes*	Zuivere kosten *Frais nets*
	Jaarwedden, pensioenen, wachtgelden, enz. *Salaires, pensions de retraite, traitements de disponibilité, etc.*	Kleeding en uitrusting *Vêtements et équipements*	Paarden, motorbooten, politiehonden *Chevaux, bateaux, automobiles, chiens*	Onderhoud, verlichting en verwarming der gebouwen *Entretien, éclairage et chauffage des édifices*	Rente van leeninggeld voor gebouwen en van beschikbaar gestelden gemeentegrond *Intérêts de capitaux pour les édifices et de la valeur du terrain municipal*	Aflossing van leeninggeld voor gebouwen *Amortissement de capitaux pour les édifices*	Diversen *Divers*	Totaal *Totaux*		
	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
1911	1.381.264,32	110.826,69	21.346,51	41.352,76^5	25.896,86^5	7.097,86^5	68.054,33	1.665.839,34^5	39.964,94	1.625.874,40^5
1912	1.476.897,28^5	117.050,05	21.968,88^5	48.639,66	30.979,17^5	8.561,08	84.837,96	1.788.934,09^5	38.089,71^5	1.750.644,38
1913	1.563.351,34^5	123.780,87	22.739,45	57.720,69^5	32.166,98	10.753.80^5	43.157,37	1.853.670,51^5	53.095,17^5	1.800.575,34
1914	1.633.602,26^5	128.629,41	21.803,82^5	56.372,93	32.010,11^5	14.157,20^5	49.289,32^5	1.935.865,07^5	45.581,52	1.890.283,55^5
1915	1.703.766,61^5	128.755,37	22.139,47	65.820,49^5	31.486,60	14.232,47^5	47.292,52^5	2.013.493,55	47.000,76	1.966.492,79
1916	1.888.495,77^5	126.531,68	23.450,40^5	62.122,81^5	31.179.44^5	14.306,31^5	54.679,70	2.200.766,13^5	48.817,94	2.151.948,19^5
1917	2.240.069,11	152.239,25	34.722,16^5	78.704,62	30.651,00^5	13.892,11	81.940,63	2.632.218,89	51,818.62	2.580.400,27

290. Bestrating en onderhoud van wegen, bruggen, havens en vaarten.

G. V.; R. V.

Pavage et entretien des rues, plantations, ponts, ports et canaux.

Jaar / *Année*	Bestrating *Pavage*			Onderhoud der *Entretien des*			
	Uitgevoerde bestratingswerken *Surfaces pavées*	Kosten *Dépenses*: Totaal *Totaux*	Kosten *Dépenses*: waarvan terugbetaald door particulieren *dont remboursées par particuliers*	wegen en wandelplaatsen *rues, chemins et promenades publiques*	plantsoenen *plantations*	bruggen *ponts*	havens, vaarten, kaaimuren, sluizen *ports, bassins, canaux, écluses*
	M²	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1913	777,068	703,443.42^5	84,842.37	27,123.59^5	119,234.32^5 1)	211,352.39	120,431.24^5
1914	852,785	708,805.39 2)	140,794.03^5	19,042.51^5	116,378.68^5	194,201.83 3)	161,503,50 4)
1915	902,804	679,701.92^5	70,444.09^5	22,613.24^5	126,987.66^5	156,944.72 5)	116,540.14
1916	834,145	765,707.57^5 7)	104,396.17	29,130.13	147,481.78	68,351.65 6)	132,899.53
1917 7)	39,746	875,177.49	144,614.20^5	47,003.17	204,699.88^5	195,083.55^5	222,284.49

1) Nog uit te geven *f* 4827.98^5.
2) Idem „ 25000.—.
3) Idem „ 1.—
4) Nog uit te geven *f* 2775.—.
5) Idem „ 66350.23^5.
6) Nog uit te geven *f* 100000.—.
7) Voorloopige cijfers. *Chiffres provisoires.*

GERECHTELIJKE STATISTIEK

JUSTICE

§ 1. Justitieele statistiek. *Statistique justitielle.*

A. Burgerlijke zaken. *Causes civiles.*

E. B.

291. Werkzaamheden van het kantongerecht.

Travaux des juges de paix.

Jaren / *Années*	Hangende zaken op 1 Januari / *Causes pendantes au 1r janvier*	Zaken aangebracht in den loop van het jaar / *Causes introduites pendant l'année*: Totaal / *Totaux*	Hiervan niet vatbaar voor hooger beroep / *Dont non susceptibles d'appel*	Zaken afgedaan / *Causes terminées*: door eindvonnis / *par jugement*	door afstand, enz. / *par désistement etc.*	bij verstek behandeld / *jugées par défaut*	Onafgedane zaken op 31 Dec. / *Causes restantes à juger au 31 déc.*	Eindbeschikkingen op requesten / *Décisions sur requêtes*	Getal der akten waarbij de kantonrechter assisteerde / *Nombre d'actes auxquels assistaient les juges de paix*
1911	189	5757	3278	5137	472	2489	337	873	6247
1912	337	5580	2639	4895	464	2760	558 [1]	923	4576
1913	294 [1]	6032	3069	5280	468	2933	578	573	4512
1914	515	6037	2951	4984	823	2717	745	594	4089
1915	745	6207	3150	4855	1396	2981	701	640	4431

1) De verschillen tusschen onafgedane zaken op 31 Dec. en 1 Jan. d. a. v. zijn voornamelijk te verklaren uit het feit, dat op 1 Jan. niet meer vermeld werden zaken, die op dien datum sedert 3 jaar tijds niet meer waren voortgezet.
Les différences entre les nombres des causes restant à juger au 31 déc. etc. et au 1r janvier suivant sont dues au fait, que les causes qui au 1r janvier ont été suspendues pendant trois années, ne sont plus mentionnées.

E. B.

292. Werkzaamheden van de arrondissements-rechtbank.

Travaux du tribunal d'arrondissement.

Jaren / *Années*	Hangende zaken op 1 Jan. / *Causes pendantes au 1er janvier*	Zaken aangebracht in den loop van het jaar / *Causes introduites pendant l'année*	Zaken, niet vatbaar voor hooger beroep / *Causes non susceptibles d'appel*	Hooger beroep *Appel* Eindvonnissen houdende / *Les jugements furent*: bekrachtiging / *confirmés*	te niet-doening / *cassés*	niet ontvankelijk verklaring / *déclarés non susceptibles d'appel*	Eindvonnissen in eersten aanleg / *Jugements en première instance*	Zaken in eersten aanleg of in hooger beroep afgedaan door / *Causes par première instance ou par appel terminées par*: vonnis / *jugements*	afstand, enz. / *désistement etc.*	Onafgedane zaken op 31 Dec. / *Causes restantes à juger au 31 déc.*	Beslissingen van scheidslieden, ter griffie nedergelegd / *Jugements arbitraux déposés au greffe*
1911	827	2128	323	18	13	2	1662	1695	450	810	11
1912	810	2320	344	28	39	6	1821	1894	472	764	9
1913	764	2280	252	22	17	4	1773	1816	507	721	14
1914	721	2641	315	25	21	2	1876	1942	427	993	18
1915	993	2415	331	24	15	1	1867	1907	144	957	59

E. B.

293. Werkzaamheden van het gerechtshof.

Travaux de la cour d'appel.

Jaren *Années*		Hangende zaken op 1 Jan. *Causes pendantes au 1er janvier*	Zaken aangebracht in den loop van het jaar *Causes introduites pendant l'année*	Hooger beroep Eindarresten houdende *Appel. Les jugements furent*			Eindarresten in eersten aanleg *Juris-diction en première instance*	Zaken afgedaan door *Causes terminées par*		Onafgedane zaken op 31 Dec. *Causes restantes à juger au 31 déc.*	Eindbeschikkingen op requesten *Décisions sur requêtes*
				bekrachtiging *confirmés*	te nietdoening *cassés*	niet ontv. verklaring *déclarés non susceptibles d'appel*		arrest *arrêt*	afstand, enz. *désistement etc.*		
1911	Totaal *Totaux*	251	176	91	43	15	—	154	42	231	75
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam. *Dont d'Amsterdam*	151	105	63	24	5	—	92	22	138	45
1912	Totaal *Totaux*	231	220	84	103	12	—	201	38	212	94
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam. *Dont d'Amsterdam*	138	159	52	77	7	—	137	21	139	70
1913	Totaal *Totaux*	212	194	101	58	3	—	165	26	215	86
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam. *Dont d'Amsterdam*	139	115	56	35	1	—	193	19	142	61
1914	Totaal *Totaux*	215	185	99	38	5	—	228	36	216	78
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam. *Dont d'Amsterdam*	142	116	63	28	1	—	99	27	132	51
1915	Totaal *Totaux*	216	203	97	54	5	—	159	21	234	57
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam. *Dont d'Amsterdam*	132	130	62	29	4	—	98	13	151	40

E. B.

294. WERKZAAMHEDEN VAN HET KANTONGERECHT. 1)

Travaux des juges de paix.

Jaren *Années*	Hangende zaken op 1 Januari *Causes pendantes au 1er janvier*	Zaken, aangebracht in den loop van het jaar *Causes introduites pendant l'année*	Zaken niet vatbaar voor hooger beroep *Causes non susceptibles d'appel*		Aantal gewezen vonnissen *Jugements rendus*	Aantal personen, op wie de zaken vermeld in kolom 1 en 2 betrekking hebben *Nombre des personnes auxquels les causes mentionnées dans les colonnes 1 et 2 se rapportent*	Veroordeelden *Condamnés*	Vrijgesprokenen *Acquittés*	Van rechtsvervolging ontslagen *Absous*	Onafgedane zaken op 31 Dec. *Causes restantes à juger au 31 déc.*
			In totaal *Totaux*	Waarvan verzetvonnissen *Dont après opposition*						
1911	18	16,440	10,014	497	16,538	17,494	16,773	245	24	417
1912	417	16,879	10,139	778	17,960	18,687	18,060	371	33	115
1913	114	16,156	9,104	807	16,830	17,343	16,475	418	57	250
1914	247	14,934	7,981	911	15,917	15,708	14,799	481	61	175
1915	175	13,330	7,722	726	13,763	13,963	12,819	338	28	468

1) Zonder de overtredingen van tabel 297. *Sans les contraventions du tableau 297.*

295. Werkzaamheden van de arrondissements-rechtbank.

Travaux du tribunal d'arrondissement.

Jaren *Années*	Hangende zaken op 1 Januari *Causes pendantes au 1er janvier*	Zaken aangebracht in den loop van het jaar *Causes introduites pendant l'année*	Gewezen vonnissen *Jugements rendus*		Beklaagden *Prévenus*		Veroordeelden *Condamnés*	Vrijgesprokenen *Acquittés*	Van rechtsvervolging ontslagen *Absous*	Geplaatst in een krankzinnigengesticht *Placés dans une maison d'aliénés*	Beklaagden, in wier zaak op 31 Dec. nog geen eindvonnis was gewezen *Prévenus dont les causes n'étaient pas encore terminées au 31 déc.*	Onafgedane zaken op 31 December *Causes restantes à juger au 31 décembre*
			In totaal *Totaux*	Waarvan verzetvonnissen *Dont après opposition*	Totaal *Totaux*	Waarvan in verzekerde bewaring *Dont en détention*						
1911	63	1614	1698	81	1885	652	1601	137	19	9	61	60
1912	60	1849	2004	91	2093	608	1802	124	13	8	42	37
1913	37	1626	1738	105	1970	525	1724	54	13	5	37	32
1914	32	1638	1697	80	1823	637.	1555	114	14	5	60	53
1915	53	1536	1611	63	1800	559	1538	117	7	2	50	42

E. B.

296. Werkzaamheden van het gerechtshof.

Travaux de la cour d'appel.

Jaren *Années*		Hangende zaken op 1 Januari *Causes pendantes au 1er janvier*	Zaken, aanhangig gemaakt in den loop van het jaar *Causes introduites pendant l'année*	Gewezen arresten op voorziening van *Arrêts en appel à la demande*: den beklaagde *des prévenus*	het openb. ministerie of de admin. *du ministère public*	beiden *de tous deux*	In hooger beroep stonden terecht *Jugés par la cour d'appel*: Totaal *Totaux*	Waarvan in verzekerde bewaring *Dont en détention préventive*	Getal dergenen t.o.v. wie de vonn. werden *Nombre des pers. dont les jugements furent*: bevestigd *confirmés*	geheel of gedeeltelijk vernietigd *cassés entièrement ou partiellement*: door vrijspraak of ontslag van veroordeelden *par absolution ou démission des condamnés*	door ontslag van vrijgesprokenen *par démission des acquittés*	door verzwaring der straf *par aggravation de la peine*	door verlicht. der straf *atténuation de la peine*	Onafgedane zaken op 31 Dec. *Causes restantes à juger au 31 déc.*
1911	Totaal *Totaux*	78	290	117	36	153	277	70	151	31	—	27	55	62
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam . *Dont d'Amsterdam.*	56	200	97	24	94	199	45	125	20	—	13	29	41
1912	Totaal *Totaux*	62	372	203	36	135	337	99	195	48	—	13	89	58
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam . *Dont d'Amsterdam.*	41	265	182	14	67	229	67	150	30	—	5	64	42
1913	Totaal *Totaux*	58	290	109	10	172	276	67	182	17	—	8	50	57
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam . *Dont d'Amsterdam*	42	206	107	2	100	183	54	138	8	—	4	40	39
1914	Totaal *Totaux*	57	275	116	24	153	259	76	171	20	—	17	64	39
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam . *Dont d'Amsterdam*	39	184	104	13	88	177	51	123	16	—	9	45	18
1915	Totaal *Totaux*	39	227	49	22	138	213	50	126	20	—	22	41	57
	Waarvan afkomstig arr. rechtbank Amsterdam . *Dont d'Amsterdam*	18	135	88	12	75	126	33	79	12	—	10	25	28

297. Overtredingen, berecht door het kantongerecht te Amsterdam in zake onderstaande wetten.
Contraventions jugées par le tribunal de paix à Amsterdam par rapport aux lois mentionnées ci-dessous.
E.B.

Naam	1913	1914	1915	Op 10.000 inwoners *Sur 10.000 habitants* 1913	1914	1915	Désignation
Drankwet en corresp. artt. W. v. Sr.	4626	3068	2744	78,2	50,9	44,8	La loi sur le débit et l'usage des boissons fortes et art. du C.P. corr.
Andere overtreding. W. v. Sr.	1045	878	692	17,7	14,6	11,3	Autres contraventions du C. P.
Visscherijwet	178	50	193	3,0	0,8	3,1	La loi sur la pêche.
Arbeidswet	233	208	150	3,9	3,5	2,4	„ „ „ le travail.
Veiligheidswet	11	9	7	0,2	0,1	0,1	„ „ „ la sûreté du travail.
Leerplichtwet	501	529	364	8,5	8,8	5,9	„ „ „ l'enseignem. obligatoire.
Motor- en rijwielwet	2218	1723	1591	37,5	28,6	26,0	„ „ „ les voitures automobiles et les bicyclettes.
Ongevallenwet	74	29	31	1,2	0,5	0,5	„ „ „ les accidents du travail.
Wapenwet	52	44	42	0,9	0,7	0,7	„ „ „ les armes.
Hinderwet	12	8	3	0,2	0,1	0,05	„ „ „ les établis. dangereux etc.
Trekhondenwet	47	10	16	0,8	0,2	0,3	„ „ „ chiens d'atelage.
Loterijwet	3	128	32	0,1	2,1	0,5	„ „ „ les loteries.
Woningwet	3	1	—	0,1	0,01	—	„ „ „ les habitations.
Begrafeniswet	—	2	—	—	0,03	—	„ „ „ l'enterrement.
Provinciale verordeningen	8	14	8	0,1	0,2	0,1	Décrets provinciaux.
Plaatselijke verordeningen	8362	6617	5676	141,4	109,9	92,6	„ locaux.
Andere wetten	226	750	295	5,5	12,4	4,8	Autres lois.
Totaal	17699	14068	11844	299.3	233,34	191.15	Totaux.

§ 2. Crimineele statistiek. *Statistique criminelle.*

298. Aantal veroordeelde personen, met onderscheiding van hen, die reeds vroeger veroordeeld waren.

E.B. *Nombre des personnes condamnées et des récidivistes.*

Jaren *Années*	Alle veroordeelden *Tous les condamnés*: Voor het eerst werden veroordeeld *Personnes condamnées pour la première fois* Absoluut *Absolu*	Op 100 *Sur 100*	Reeds vroeger waren veroordeeld *Récidivistes* Absoluut *Absolu*	Op 100 *Sur 100*	Totaal *Total*	Alle veroordeelden, zonder hen die de plaatselijke belastingverordeningen overtraden *Tous les condamnés excepté ceux qui contreversaient aux décrèts sur les impôts municipaux*: Voor het eerst werden veroordeeld *Personnes condamnées pour la première fois* Absoluut *Absolu*	Reeds vroeger waren veroordeeld *Récidivistes* Absoluut *Absolu*	Totaal *Total*
1911	627	51.7	585	48.3	1212	610	585	1195
1912	777	58.4	553	41.6	1330	769	553	1322
1913	743	55.8	555	44.2	1298	701	555	1256
1914	599	50.0	586	50.0	1185	585	586	1171
1915	563	55.7	447	44.3	1010	563	447	1010
	Per 10.000 inwoners. *Par 10.000 habitants.*							
1911	11.1		10.1		20.9	10.5	10.1	20.7
1912	13.3		9.5		22.8	12.8	9.5	22.3
1913	12.5		9.4		21.9	11.8	9.4	21.2
1914	10.0		9.7		19.7	9.7	9.7	19.4
1915	9.2		7.3		16.5	9.2	7.3	16.5

299. VEROORDEELDEN TE AMSTERDAM EN IN HET RIJK (ABSOLUUT EN OP 100.000 INWONERS).

C.S. *Condamnés à Amsterdam et dans le Royaume (chiffres absolus et proportion sur 100.000 habitants).*

Aard van het strafbaar feit *Délits*	1911		1912		1913		1914		1915	
	Amsterdam	Het rijk *Le royaume*	Amsterdam	Het rijk *Le royaume*	Amsterdam	Het rijk *Le royaume*	Amsterdam	Het rijk *Le royaume*	Amsterdam	Het rijk *Le royaume*
Wederspannigheid .... *Résistance contre les personnes investies de l'autorité publique.*	139 **24.1**	1028 **17.2**	196 **33.5**	1208 **19.9**	200 **33.8**	1283 **20.8**	146 **24.2**	1143 **18.2**	121 **19.7**	907 **14.2**
Openbare schennis der eerbaarheid .... *Outrage publique à la pudeur*	21 **3.6**	136 **2.3**	40 **6.8**	158 **2.6**	38 **6.4**	155 **2.5**	30 **5.0**	173 **2.8**	24 **3.9**	147 **2.3**
Andere misdrijven tegen de zeden (artt. 242-249 W. v. Str.)................... *Autres attentats aux moeurs*	17 **2.9**	230 **3.8**	13 **2.2**	238 **3.9**	12 **2.0**	240 **3.9**	17 **2.8**	217 **3.5**	11 **1.8**	187 **2.9**
Eenvoudige beleediging............... *Outrage simple*	23 **4.0**	397 **6.6**	33 **5.6**	436 **7.2**	28 **4.7**	412 **6.7**	45 **7.5**	503 **8.0**	22 **3.6**	350 **5.5**
Verduistering (artt. 321-323 W. v. Sr.) *Détournement*	105 **18.2**	566 **9.5**	92 **15.7**	532 **8.8**	88 **14.9**	502 **8.1**	98 **16.3**	567 **9.0**	77 **12.6**	538 **8.4**
Oplichting .... *Escroquerie*	24 **4.2**	132 **2.2**	24 **4.1**	614 **2.4**	23 **3.9**	127 **2.1**	27 **4.5**	140 **2.2**	16 **2.6**	103 **1.6**
Heling .... *Recel*	32 **5.5**	171 **2.9**	21 **3.6**	223 **3.7**	31 **5.2**	219 **3.6**	42 **7.0**	211 **3.4**	38 **6.2**	237 **3.7**
Mishandeling zonder zwaar lich. letsel *Coups et blessures, sans lésion grave*	153 **26.5**	3051 **51.0**	160 **27.4**	3192 **52.6**	150 **25.4**	3275 **53.1**	100 **16.3**	2966 **47.3**	84 **13.7**	2534 **39.6**
Mishandeling van ambtenaren zonder zwaar lich. letsel.................... *Coups et blessures envers fonctionnaires, sans lésion grave.*	28 **4.8**	194 **3.2**	33 **5.6**	228 **3.8**	21 **3.5**	203 **3.3**	20 **3.3**	199 **3.2**	17 **2.8**	153 **2.4**
Doodslag, moord en mishandeling met zwaar lich. letsel of doodelijk gevolg *Meurtre, assassinat et coups de blessures avec lésion grave.*	7 **1.2**	101 **1.7**	14 **2.4**	119 **2.0**	5 **0.8**	116 **1.9**	6 **1.0**	140 **2.2**	11 **1.8**	94 **1.5**
Eenvoudige diefstal .... *Vol simple*	234 **40.5**	2249 **37.6**	263 **45.0**	2268 **37.4**	245 **41.4**	2208 **35.8**	252 **41.8**	2093 **3.33**	267 **43.6**	2507 **39.2**
Gequalificeerde diefstal (artt. 311 en 312 Wetb. van Sr.) .... *Vol qualifié*	94 **16.3**	821 **13.7**	103 **17.6**	847 **14.0**	125 **21.1**	762 **12.4**	107 **17.8**	848 **13.5**	103 **16.8**	905 **14.2**
Vernieling art. 350 al. 11 en 20 jo. 354 Wetb. v. Sr. .... *Destruction*	18 **3.1**	714 **11.9**	26 **4.4**	735 **12.1**	24 **4.1**	816 **13.2**	27 **4.5**	686 **10.9**	32 **5.2**	654 **10.2**
Gezamenlijke veroordeelden wegens misdrijf en rijksbelastingovertreding..... *Total, et contraventions en matière d'impôts de l'état*	1049 **181.7**	12490 **209.0**	1241 **212.3**	13158 **216.8**	1181 **199.6**	12886 **209.1**	1051 **174.5**	12374 **197.2**	975 **159.1**	13349 **208.8**

300. VERDEELING DER OPGELEGDE STRAFFEN NAAR AARD EN DUUR.

Répartition des peines infligées d'après leur nature et leur durée.

Jaren *Années*	Hoofdstraffen *Peines principales*						Duur der gevangenisstraf *Durée de la réclusion*					Bijkomstige straffen *Peines inférieures*	
	Gevangenisstraf *Réclusion*	Hechtenis *Détention*	Geldboete *Amende*	Tuchtschool *Ecole de correction*	Berisping *Réprimande*	Totaal *Totaux*	Levenslang *A perpétuité*	5 jaar en meer *ans et au-dessus*	1—5 jaar *ans*	6 maanden—1 jaar *mois ans*	minder dan 6 maanden *au-dessous de 6 mois*	Rijks-werkinrichting *Etablissement de travail de l'état*	Overige *Autres*
	Absolute cijfers. *Chiffres absolus.*												
1913	961	88	301	29	2	1381	—	2	122	145	692	60	—
1914	828	135	274	14	—	1251	—	1	114	122	591	108	—
1915	725	60	290	11	—	1093	—	2	69	85	569	48	—
	Relatieve cijfers. *Chiffres relatifs.*												
1913	69.6	6.4	21.8	2.1	0.1	100	—	0.2	12.7	15.1	72.0	—	—
1914	66.2	10.8	21.9	1.1	—	100	—	0.1	13.8	14.7	71.4	—	—
1915	66.3	5.5	26.6	1.6	—	100	—	0.3	9.5	11.7	78.5	—	—

A. **Strafzaken.** *Justice en matière pénale.*

301. Werkzaamheden van het kantongerecht.

Travaux des juges de paix.

E.B.

Jaren / *Années*	Aantal gevallen van schuldigverklaring in het kanton Amsterdam (*Nombre des cas où des enfants ont été déclarés coupables dans le canton d'Amsterdam*): Totaal / *Totaux*	waarvan in de gemeente / *dont dans la commune*	Tuchtschool, art. 39 septies 1e, 2e en 3e lid / *Ecole de correction*	Proeftijd Art. 39 octies 1e lid / *Probation*	Geldboete / *Amende*: Meer dan 1 gulden / *Au-dessus d'un florin*	1 Gulden / *1 Florin*	Beneden 1 gulden / *Au-dessous d'un florin*	Totaal aantal gevallen van niet-vervolging / *Nombre total des personnes non citées en justice*: in het kanton Amsterdam / *dans le canton A'dam*	in de gemeente Amsterdam / *dans la commune Amsterdam*: Totaal / *Totaux*: Jongens / *Garçons*	Meisjes / *Filles*	verdeeld naar den leeftijd / *réparti selon l'âge*: Jongens —10 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes —10 jaar / *ans* / *Filles*	Jongens 10—12 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes 10—12 jaar / *ans* / *Filles*	Jongens 13—17 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes 13—17 jaar / *ans* / *Filles*
1912	456	371	48	47	147	136	75	2448	2046	90	20	—	223	3	1803	87
1913	1040	876	60	62	305	323	218	875	782	36	5	—	114	—	663	36
1914	1194	1011	64	61	394	342	233	763	682	21	9	—	139	—	534	21
1915	1001	786	64	62	222	314	191	529	423	17	4	—	100	2	319	15

302. Werkzaamheden van de arrondissements-rechtbank.

Travaux du tribunal d'arrondissement.

E.B.

Jaren / *Années*	Totaal aantal gevallen van schuldigverklaring in het arrondissement Amsterdam / *Nombre total des cas où des enfants ont été déclarés coupables dans l'arrondissement Amsterdam*	Gevangenisstraf art. 39 septies 1e en 5e lid / *Réclusion*	Tuchtschool art. 39 septies 1e, 2e en 3e lid / *Ecole de correction*	Proeftijd Art. 39 octies 1e lid / *Probation*	Geldboete / *Amende*	Ter beschikking gesteld van de regeering / *Mis à la disposition de l'Etat*	Ander strafmiddel / *Autre moyen de correction*	Totaal aantal gevallen van niet-vervolging / *Nombre total des personnes non citées en justice*: in het arrondissement Amsterdam / *dans l'arrondissement Amsterdam*	in de gemeente Amsterdam / *dans la commune Amsterdam*: Totaal / *Totaux*: Jongens / *Garçons*	Meisjes / *Filles*	verdeeld naar den leeftijd / *répartis selon l'âge*: Jongens —10 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes —10 jaar / *ans* / *Filles*	Jongens 10—12 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes 10—12 jaar / *ans* / *Filles*	Jongens 13—17 jaar / *ans* / *Garçons*	Meisjes 13—17 jaar / *ans* / *Filles*
1912	188	15	73	—	20	78	2	210	161	11	4	—	30	2	127	9
1913	244	19	41	3	14	168	5	283	239	13	13	—	81	—	145	13
1914	119	13	16	—	10	80	—	295	178	14	4	1	32	2	142	11
1915	113	5	22	—	14	71	1	401	280	18	4	—	68	3	208	75

E.B.

303. LEEFTIJD EN PERSOONLIJKE BIJZONDERHEDEN DER JEUGDIGE BEKLAAGDEN, DOOR DE RECHTBANK VEROORDEELD.

Age et circonstances particulières des criminels jeunes condamnés par le tribunal d'arrondissement.

Jaren *Années*		Totaal schuldig verklaarden *Enfants déclarés coupables*		Leeftijd *Age*						Huiselijke omstandigheden *Condition de la famille*					Analphabeten *Analphabètes*	Recidivisten *Récidivistes*
				—10 jaar *ans*		10—12 jaar *ans*		13—17 jaar *ans*		Wettige kinderen *Enfants légitimes*				Onwettige kinderen *Enfants illégitimes*		
		Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Jongens *Garçons*	Meisjes *Filles*	Beide ouders in leven *Père et mère en vie*	Vader gestorven *Le père décédé*	Moeder gestorven *La mère décédée*	Beide ouders gestorven *Père et mère décédé*			
1912	Totaal *Totaux*	142	7	3	—	20	1	119	6	119	16	10	1	3	4	10
	waarvan aan diefstal *dont condamnés à vol*	97	7	3	—	19	1	73	6	84	10	5	1	2	4	—
1913	Totaal *Totaux*	176	14	3	—	27	3	146	11	141	22	25	—	2	14	26
	waarvan aan diefstal *dont condamnés à vol*	136	13	3	—	24	3	109	10	108	18	22	—	1	11	—
1914	Totaal *Totaux*	97	8	2	—	19	—	76	8	76	17	8	1	3	—	22
	waarvan aan diefstal *dont condamnés à vol*	62	7	2	—	16	—	44	7	54	8	5	1	1	—	—
1915	Totaal *Totaux*	86	—	—	—	11	—	75	—	69	4	9	—	3	1	10
	waarvan aan diefstal *dont condamnés à vol*	75	—	—	—	10	—	65	—	60 [1]	3	8	—	3	1	—

[1]) In een geval onbekend. *Un cas inconnu.*

304. DOOR DEN KANTONRECHTER OPGELEGDE STRAFFEN EN GETROFFEN MAATREGELEN.

E.B. *Les peines infligées et les mesures prises par le juge de paix.*

Omschrijving *Désignation*	1913	1914	1915
›vangenisstraf *Réclusion*	—	—	—
echtenis *Détention*	650	653	510
›ldboete *Amende*	16820	13146	11012
ıchtschool *Ecole de correction*	—	1	2
ɔorwaardelijke tuchtschool *Ecole de correction avec sursis*	—	—	—
›risping met voorw. tuchtschool *Réprimande avec école de corr. conditionnelle*	2	2	—
›risping zonder „ „ *Réprimande sans école de corr. conditionnelle*	8	19	49
›r beschikking gesteld van de regeering *Mis à la disposition de l'Etat*	—	4	3
ın ouders of voogden teruggegeven *Rendus aux parents ou au tuteur*	156	177	199
›rbeurdverklaring van voorwerpen *Confiscation d'objets*	124	488	195
aatsing in een rijkswerkinrichting *Etablissement de travail de l'état*	—	10	10

B. **Ontzetting en ontheffing uit de ouderlijke macht of voogdij.**

Déchéance et dispense de la puissance paternelle ou de la tutelle.

305. ONTZETTING UIT DE OUDERLIJKE MACHT OF VOOGDIJ.

E.B. *Déchéance de la puissance paternelle ou de la tutelle.*

›ijze waarop de verzoeken werden afgedaan / ›de dont les requêtes ont été terminées	Rechterlijke beslissingen in eersten aanleg *Jugements en première instance*			Definitief afgedane verzoeken of vorderingen tot ontzetting uit *Requêtes en dernier lieu en vue de la*			Verzoeken of vorderingen tot herstel in de ouderlijke macht of voogdij of benoeming tot voogd van personen ontzet van de ouderlijke macht of de ouder-voogdij *Requêtes terminées se rapportant à la réhabilitation et à la nomination comme tuteur de personnes qui ont été déchues de la puissance paternelle ou tutelle*
	Ontzetting van de ouderlijke macht of voogdij *Déchéance de la puissance paternelle ou tutelle*	Ontzetting van de derde of toeziende voogdij *Déchéance de la tutelle d'autres personnes*	Hersteld of benoeming tot voogd na ontzetting uit de ouderlijke macht of ouder voogdij *Réhabilitation ou nomination comme tuteur après déchéance de la puissance paternelle ou de la tutelle*	de ouderlijke macht *puissance paternelle*	de ouder voogdij *tutelle des parents*	derde-voogdij *tutelle d'autres personnes*	
Toegewezen *Accordées*	63	1	1 ⎫ [1]	30	29	1	1[2]
Afgewezen *Refusées* ..	7	—	5 ⎭	2	2	—	2
Ingetrokken *Retirées* .	—	—	—	—	1	—	—
Toegewezen *Accordées*	52	—	4	21	27	1	5
Afgewezen *Refusées* ..	2	—	2	1	—	—	2
Ingetrokken *Retirées* .	1	—	—	—	—	—	—
Toegewezen *Accordées*	37	1	1	17	21	1	4
Afgewezen *Refusées* ..	1	—	2	—	3	—	3
Ingetrokken *Retirées* .	—	—	—	—	1	—	—

) Waaronder 1 geval gedeeltelijk toe- en afgewezen. *Dont un cas accordé et refusé partiellement.*

) Gedeeltelijk toe- en afgewezen. *Accordé et refusé partiellement.*

In hooger beroep werden behandeld 6 zaken in 1913, 2 in 1914 en 7 in 1915.
En 1913, 1914 et 1915, 6, 2 et 7 affaires en appel ont été traitées.

In 1913 werd 1 geval niet ontvankelijk verklaard. *En 1913 1 cas a été déclaré non recevable.*

E. B.

306. Ontheffing uit de ouderlijke macht of voogdij.

Dispense de la puissance paternelle ou de la tutelle.

Wijze waarop de verzoeken werden afgedaan *Mode dont les requêtes ont été terminées*			Rechterlijke beslissingen in eersten aanleg *Jugements en première instance*			Definitief afgedane verzoeken of vorderingen tot ontheffing van de *Requêtes en dernier lieu en vue de la*			Verzoeken of vorderingen tot herstel in de ouderlijke macht of voogdij of benoeming tot voogd van personen ontheven van de ouder-voogdij of ouderlijke macht *Requêtes terminées se rapportant à la réhabilitation de et la nomination comme tuteur de personnes qui ont été dispensées de la puissance paternelle ou tutelle*
			Ontheffing van de ouderlijke macht of voogdij *Dispense de la puissance paternelle ou tutelle*	Ontheffing van de derde of toeziende voogdij *Dispense de la tutelle d'autres personnes*	Hersteld of benoeming tot voogd na ontheffing van de ouderlijke macht of ouder-voogdij *Réhabilitation ou nomination comme tuteur après dispense de la puissance paternelle ou tutelle des parents*	ouderlijke macht *dispense de la puissance paternelle*	ouder-voogdij *dispense de la tutelle des parents*	derde voogdij *dispense de la tutelle d'autres personnes*	
1913	Toegewezen	*Accordées*	46	5	1	20	26	3	1
	Afgewezen	*Refusées*	—	—	—	—	—	—	—
	Ingetrokken	*Retirées*	—	—	—	—	—	—	—
1914	Toegewezen	*Accordées*	42	5	2	17 [1]	29	3 [2]	1
	Afgewezen	*Refusées*	—	—	—	—	—	—	—
	Ingetrokken	*Retirées*	1	—	—	1	—	—	—
1915	Toegewezen	*Accordées*	22	—	2	8	20	8	2
	Afgewezen	*Refusées*	—	—	—	—	—	—	—
	Ingetrokken	*Retirées*	—	—	—	—	—	—	—

1) Waaronder 1 ged. toegewezen, ged. ingetrokken. *Dont un cas accordé et refusé partiellement.*

2) Bovendien 1 verzoek tot ontheffing van de toeziende voogdij. *En outre une requête de dispense de la tutelle subrogée.*

3) In hooger beroep werden behandeld 1 zaak in 1913, 1 in 1914 en 1 in 1915. *En 1913, 1914 et 1915, 1, 1, et 1 affaires en appel ont été traitées.*

307. AANTAL OUDERS ONTZET OF ONTHEVEN UIT DE OUDERLIJKE MACHT OF VOOGDIJ.

E. B. *Nombre des parents déchus ou dispensés de la puissance paternelle ou de la tutelle,*

Jaren *Années*	Aantal ouders ontzet *Nombre des parents déchus* — uit de ouderlijke macht *de la puissance paternelle* — Vaders *Pères*	— Moeders *Mères*	de oudervoogdij *de la tutelle des parents* — Vaders *Pères*	— Moeders *Mères*	Ontzet op grond van *Déchus à cause de* — misbruik maken hunner bevoegdheid of verwaarloozing hunner verplichting *abus de leurs attributions ou négligence de leurs devoirs*	slecht levensgedrag *mauvaise conduite*	Aantal ouders ontheven uit *Nombre des parents dispensés* — de ouderlijke macht *de la puissance paternelle* — Vaders *Pères*	— Moeders *Mères*	de oudervoogdij *de la tutelle paternelle* — Vaders *Pères*	— Moeders *Mères*	Aantal personen, uit de 3de voogdij *Nombre de personnes* — ontzet *déchues de la tutelle*	ontheven *dispensées de la tutelle*	Aantal personen, uit de toeziende voogdij *Nombre des personnes* — ontzet *déchues de la co-tutelle*	ontheven *dispensées de la co-tutelle*	Aantal van de voogdij ontheven vereenigingen, stichtingen of instellingen van weldadigheid *Nombre des sociétés, des institutions et des établissements de bienfaisance dispensés de la tutelle*
1913	23	21	17	14	64 [1])	58	13	11	12	14	1	3	—	—	—
1914	18	14	18	10	57 [1])	37	10	15	16	14	1	2	—	1	1
1915	15	12	10	12	46 [1])	31	16	5	11	9	1	3	—	3	5

[1]) Waarvan op beide gronden, *(dont déchus pour les deux raisons)* 47 in 1913, 34 in 1914 en 27 in 1915.

308. AANTAL KINDEREN, OP WELKE DE ONTZETTING OF ONTHEFFING BETREKKING HAD, VERDEELD NAAR LEEFTIJD EN GODSDIENST.

E. B. *Nombre des enfants sur lesquels se rapportaient la déchéance ou la dispense, réparti selon l'âge et le culte.*

Jaren *Années*	Ontzetting *Déchéance* — Leeftijd *Age* — 6 jaar *ans*	6—13 jaar *ans*	13—18 jaar *ans*	ouder dan 18 jaar *18 ans et au-dessus*	Totaal *Totaux*	Godsdienst *Culte* — Protestant *Protestant*	Roomsch-katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*	Ontheffing *Dispense* — Leeftijd *Age* — 6 jaar *ans*	6—13 jaar *ans*	13—18 jaar *ans*	ouder dan 18 jaar *18 ans et au-dessus*	Totaal *Totaux*	Godsdienst *Culte* — Protestant *Protestant*	Roomsch-katholiek *Catholique*	Israëliet *Israëlite*
1913	48	90	47	7	192 [1])	54	134	4	13	40	16	1	70	42	23	5
1914	43	80	40	—	163	77	81	5	25	65	32	1	123	69	53	1
1915	39	46	21	1	107	49	52	6	23	34	19	3	79 [2])	41	32	2

[1]) 7 Kinderen tevens begrepen onder de ontheffingen. *7 enfants aussi compris aux dispenses.*

[2]) Van 4 was de godsdienst onbekend. *De quatre enfants le culte était inconnu.*

§ 4. Gevangeniswezen. *Prisons.*

309. Beweging der bevolking in de strafgevangenis en het huis van bewaring te Amsterdam.
E. B. *Mouvement de la population dans la prison et la maison d'arrêt à Amsterdam.*

a. Aanwezigen en opgenomenen. *Personnes présentes et entrées pendant l'année.*

Inrichtingen *Etablissements*		Bevolking op 1 Januari *Population au 1er janvier*		Opgenomen, in den loop van het jaar *Personnes entrées pendant l'année*									
				Veroordeelden *Condamnées*		In prev. hechtenis *Arrêtées*		Andere *Autres*		Uit andere inrichtingen *D'autres établissements*		Totaal *Totaux*	
		Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*
1914	Strafgevangenis *Prison*	149	21	277	63	—	—	1	1	209	27	487	91
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	150	11	988	130	699	48	325	22	48	6	2060	206
1915	Strafgevangenis *Prison*	151	22	275	49	—	—	1	—	266	—	542	93
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	125	12	297	807	604	66	206	20	17	1	1856	195
1916	Strafgevangenis *Prison*	155	15	318	94	—	—	—	—	263	—	581	137
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	161	14	702	85	881	89	183	16	70	4	1836	194

b. Afgevoerden. *Personnes sorties.*

Inrichtingen *Etablissements*		Afgevoerd in den loop van het jaar wegens *Sorties pendant l'année à cause de*											
		einde van den tijd der straf, hechtenis, enz. *expiration de la peine*		overlijden *décès*		het over de grens brengen als vreemdeling *expulsion comme étranger*		het brengen n. d. bijz. gevangenis in den Haag *transport à la prison privée de la Haye*		andere redenen *autres causes*		Totaal *Totaux*	
		Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*	Mannen *Hommes*	Vrouwen *Femmes*
1914	Strafgevangenis *Prison*	458	88	—	—	—	—	16	—	11	3	485	91
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	1211	159	2	—	47	7	10	—	816	39	2086	205
1915	Strafgevangenis *Prison*	518	98	—	—	—	—	12	—	8	2	538	100
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	1173	132	2	—	13	6	5	—	629	138	1822	193
1916	Strafgevangenis *Prison*	560	126	—	—	—	—	5	—	14	—	579	126
	Huis van bewaring *Maison d'arrêt*	1102	137	2	—	15	4	5	—	709	43	1833	184

§ 5. **Faillissementsstatistiek.** *Statistique des faillites.*

F. ST.

310. Aantal aanhangige en afgedane faillissementen in het arrondissement Amsterdam.

Nombre des faillites à régler et terminées dans l'arrondissement Amsterdam.

Jaren / *Années*	Aanhangig op 1 Januari / *A régler au 1er janvier* [1]	Uitgesproken gedurende het jaar / *Déclarations de faillite prononcées pendant l'année*		Afgedaan door: / *Terminées par:*					Van de afgedane faillissementen hadden betrekking op te Amsterdam gevestigde / *Nombre des faillites terminées qui concernaient*		Onafgedaan op 31 December / *A régler au 31 décembre*
		op eigen aangifte / *sur la demande du débiteur*	op aangifte van schuldeischers / *à la requête de créanciers*	vernietiging / *annulation*	accoord / *concordat*	vereffening / *liquidation*	opheffing / *radiation*	Totaal / *total*	maatschappijen of vennootschappen / *des sociétés dom. à Amsterdam*	bijzondere personen / *des personnes privées dom. à Amsterdam*	
1911	292	114	213 [2]	12	31	170	132	345	7	257	274
1912	271	100	223	20	31	128	115	294	3	234	300
1913	184	107	306	29	40	155	131	355	14	266	242
1914	210	85	248	17	26	163	142	348	17	256	195
1915	195	101	214	20	24	131	111	286	13	232	224

1) Verschillen tusschen de cijfers in deze en in de laatste kolom ontstaan doordat faillissementen, wier beëindiging niet meer is te voorzien, in deze kolom niet meer worden opgenomen.

Les differences entre les chiffres de cette colonne et de la dernière sont causées par l'omission des faillites dont les termination n'est plus à prévoir.

2) Waarvan 2 door het Gerechtshof.

Dont 2 par le Cour d'appel.

311. FINANCIËELE GEGEVENS OMTRENT DE FAILLISSEMENTEN IN

E. B. *Données financières concernant les faillites termin*

Bedrag van het passief *Montant du passif*	Aantal faillissementen beëindigd *Nombre des faillites terminées*		Bedrag van het actief *Montant de l'actif*		Bedrag van het passief *Montant du passif*					
					Preferente vorderingen *Créances privilégiées*		Concurrente vorderingen *Créances non-privilégiées*		Totaal *Total*	
	door accoord *par concordat*	door vereffening *par liquidation*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening
1911			*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	
Beneden *f* 1000 *au-dessous de*	1	25	529	10.622	254	1.474	385	13.160	639	1
f 1000— 5000	13	78	5.358	45.983	1.400	15.515	26.323	187.914	27.723	20
5000— 10.000	4	23	3.324	42.593	1.650	4.501	27.213	163.588	28.863	16
10.000— 50.000	13	36	26.347	132.389	27.063	71.526	237.636	637.860	264.699	70
50.000—100.000	—	2	—	46.531	—	10.681	—	96.012	—	10
100.000—200.000	—	5	—	86.332	—	11.077	—	695.883	—	70
Boven *f* 500.000 *au-dessus de*	—	1	—	35.077	—	997	—	501.193	—	50
Totaal *Totaux*...	31	170	35.558	399.527	30.367	115.771	291.557	2.295.710	321.924	2.41
1912										
Beneden *f* 1000 *au-dessous de*	1	16	114	4.714	—	1.173	420	7.825	420	8
f 1000— 5000	14	56	8.168	27.787	1.298	17.496	32.869	121.363	34.167	13
5000— 10.000	4	20	2.526	17.792	6.279	9.697	21.048	129.156	27.327	13
10.000— 50.000	10	29	57.162	120.330	74.661	58.392	121.393	614.836	196.054	67
50.000—100.000	1	5	1.600	37.111	1.177	1.979	65.378	339.853	66.555	34
100.000—200.000	1	—	1.082	—	7.541	—	95.638	—	103.179	—
200.000—500.000	—	2	—	97.271	—	21.602	—	654.722	—	67
Totaal *Totaux*...	31	128	70.652	305.005	90.956	110.339	336.746	1.867.755	427.702	1.97
1913										
Beneden *f* 1000 *au-dessous de*	1	15	100[1])	3.349	19	1.221	476	8.924	495	10
f 1000— 5000	9	68	3.371	34.968	714	11.846	17.071	163.979	17.785	17
5000— 10.000	11	26	17.983	45.234	15.248	16.958	68.702	180.862	83.950	197
10.000— 50.000	13	30	27.750	101.193	59.550	45.942	196.871	618.720	256.421	664
50.000—100.000	2	3	32.722	62.044	13.383	35.252	167.727	192.062	181.110	227
100.000—200.000	1	5	7.244	70.111	4.303	18.486	113.849	641.235	118.152	659
200.000—500.000	1	1	17.023	32.052	384	581	335.852	264.743	336.236	265
Boven *f* 500.000 *au-dessus de*	—	1	—	30.588	—	904	—	724.583	—	725
Totaal *Totaux*...	38	149	106.193	379.539	93.601	131.190	900.548	2.795.108	994.149	2.926

DISSEMENT AMSTERDAM BEËINDIGD DOOR ACCOORD OF VEREFFENING.

dissement Amsterdam par concordat ou par liquidation.

	bedrag der ssements-osten / *nt des frais*	Uitkeeringen *Remboursements*								Totaal der faillissementskosten in percenten van het actief *Montant des frais de faillit en pourcent de l'actif*	
		Aan de preferente crediteuren *Aux créanciers privilégiés*				Aan de concurrente crediteuren *Aux créanciers non-privilégiés*					
		Bij accoord *Par concordat*		Bij vereffening *Par liquidation*		Bij accoord *Par concordat*		Bij vereffening *Par liquidation*			
	Bij vereffening *Par liquidation*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*
	f	*f*		*f*		*f*		*f*			
5[1])	3.335	254	100	996	67,6	346	89,9	1.410	10,7	48,2	31,4
)	19.882	1.400	100	13.707	88,3	3.199	12,2	11.921	6,3	37,2	43,2
4	12.545	1.650	100	3.763	83,6	2.348	8,6	26.284	16,1	41,0	29,5
3[2])	27.409	27.063	100	52.227	73,0	13.626[3])	5,7	53.164	8,3	22,4	20,7
	5.197	—	—	10.681	100	—	—	30.653	31,9	—	11,2
	18.767	—	—	7.535	68,0	—	—	59.940	8,6	—	21,7
	1.502	—	—	997	100	—	—	32.578	6,5	—	4,3
7	88.637	30.367	100	89.906	77,7	19.519	6,7	215.950	9,4	26,8	22,0
5	2.583	—	—	530	45,2	42	10,0	1.581	20,2	110,5	54,8
2	13.693	1.298	100	7.727	44,1	4.976	15,1	6.290	5,2	25,9	49,3
5	7.821	6.279	100	4.509	46,5	1.863	8,9	5.462	4,2	70,3	44,0
)	29.759	26.536[4])	35,5	48.068	82,3	19.941	16,4	42.296	6,9	10,4	24,7
1	13.197	1.177	100	1.979	100	6.538	10,0	21.935	6,5	37,6	35,6
2	—	7.542	100	—	—	1.913	2,0	—	—	96,3	—
	6.937	—	—	21.488	99,5	—	—	68.846	10,5	—	7,1
6	73.990	42.832	47,1	84.301	76,4	35.273	10,4	146.410	7,8	16,4	24,3
[5])	1.986	19	100	281	23,0	41	8,6	1.074	12,0	77,9	59,3
3	15.927	714	100	6.481	54,7	3.093	18,1	12.065	7,4	48,4	45,5
5	18.183	11.355	74,5	10.024	59,1	8.761	12,8	13.622	7,5	17,1	40,2
	22.590	52.477	88.1	44.305	96,4	37.395	19,0	34.297	5,5	31,3	22,3
)	14.427	13.383	100	25.683	72,9	17.742	10,6	21.934	11,4	8,9	23,3
5	23.934	4.303	100	8.451	45,7	1.138	1,0	37.726	5,9	23,7	34,1
2	11.747	384	100	581	100	15.604	4,6	19.723	7,4	5,9	36,6
	4.874	—	—	904	100	—	—	24.810	3,4	—	—
	113.668	82.635	88,3	96.710	73,7	83.774	9,3	165.251	5,9	18,0	15,9

Zie volgende bladzijde. *Voir page suivante*

VERVOLG

Bedrag van het passief *Montant du passif*	Aantal faillissementen beëindigd *Nombre des faillites terminées* door accoord *par concordat*	door vereffening *par liquidation*	Bedrag van het actief *Montant de l'actif* Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Bedrag van het passief *Montant du passif* — Preferente vorderingen *Créances privilégiées* Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Concurrente vorderingen *Créances non-privilégiées* Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Totaal *Total* Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening
1914			*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	
Beneden *f* 1000 *au-dessous de*	1	24	103	5.168	—	3.889	28	10.722	28	1
f 1000— 5000	3	60	1.213	32.245	301	10.539	4.180	145.598	4.481	15
5000— 10.000	4	29	9.722	33.115	633	18.582	28.259	178.593	28.892	19
10.000— 50.000	5	45	14.848	301.929	7.240	216.978	58.261	798.976	65.501	1.01
50.000—100.000	—	3	—	16.243	—	3.732	—	172.695	—	17
100.000—200.000	1	2	908	8.842	545	851	155.534	276.940	156.079	27
200.000—500.000	—	2	—	119.560	—	106.620	—	471.148	—	57
Totaal *Totaux*...	14	165	26.794	517.102	8.719	361.191	246.262	2.054.672	254.981	2.41
1915										
Beneden *f* 1000 *au-dessous de*	—	12	—	3.556	—	810	—	5.834	—	
f 1000— 5000	2	68	998	37.680	307	18.061	5.553	152.567	5.860	17
5000— 10.000	5	19	3.714	32.250	6.624	34.334	28.324	113.905	34.948	14
10.000— 50.000	8	26	79.456	82.982	3.070	72.678	159.776	433.922	162.846	50
50.000—100.000	3	2	19.635	54.612	1.281	47.014	219.042	74.359	220.323	12
100.000—200.000	1	1	125.071	12.604	136.585	814	30.763	107.090	167.348	10
200.000—500.000	2	2	5.003 [5])	13.811	206.333	6.027	199.516	853.388	405.849	85
Totaal *Totaux*...	21	130	233.877	237.495	354.200	179.738	642.974	1.741.065	997.174	1.92

[1]) In 4 gevallen onbekend. [2]) In 2 gevallen onbekend. [3]) In 3 gevallen onbekend. [4]) W... vordering. [5]) In 1 geval onbekend.

Suite

otaal bedrag der faillissements-kosten *Montant des frais*		Uitkeeringen *Remboursements* — Aan de preferente crediteuren *Aux créanciers privilégiés* — Bij accoord *Par concordat*		Bij insolventie *Par insolvabilité*		Aan de concurrente crediteuren *Aux créanciers non-privilégiés* — Bij accoord *Par concordat*		Bij insolventie *Par insolvabilité*		Totaal der faillissementskosten in percenten van het actief *Montant des frais de faillit en pourcents de l'actif*	
Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bij accoord *Par concordat*	Bij vereffening *Par liquidation*
f	*f*	*f*		*f*		*f*		*f*			
176	3.237	—	—	1.480	38,1	28	100	409	38,1	170,9	62,6
438	13.322	301	100	6.263	59,4	700	16,7	9.159	6,3	36,1	41,3
2.012	10.962	633	100	10.856	58,4	8.666	30,6	11.305	6,3	20,7	33,1
2.707	49.288	7.240	100	170.285	78,4	9.092	15,5	82.160	10,3	18,2	16,3
—	5.663	—	—	2.752	73,7	—	—	7.748	4,5	—	34,9
345	1.636	545	100	851	100	7.777	5,0	6.566	2,4	38,0	18,5
—	6.331	—	—	106.620	100	—	—	6.608	1,4	—	5,3
5.678	90.439	8.719	100	299.107	82,9	26.263	10,7	123.955	6	21,2	17,5
—	1.835	—	—	357	44,1	—	—	1.031	17,7	—	51,6
458	18.777[5]	307	100	7.534	41,7	672	12,1	11.309	7,4	45,9	49,8
1.460	7.563	6.624	100	12.061	35,1	2.062	7,3	11.679	10,3	39,3	23,5
12.138	22.824	3.070	100	32.816	45,2	33.225	20,8	27.315	6,3	15,3	27,5
1.923	2.583	1.281	100	47.014	100	20.120	9,2	5.015	6,7	9,8	4,7
1.000	1.188	136.585	100	814	100	30.763	100	10.602	9,9	0,8	9,4
1.154[5]	6.849	20.146	9,7	6.027	100	1.240[5]	?	935	0,1	?	49,6
18.133	61.619	168.013	47,4	106.623	59,3	88.082	13,7	67.886	3,9	7,8	25,9

waardevermindering blijkens taxatie van een pand wenschte een crediteur geen uitkeering op zijn hypothecaire

312. Actief, passief en uitkeeringen bij de verschillende groepen van faillissementen, verdeeld naar de grootte van het passief (verhoudingscijfers).

E. B. *L'actif, le passif et les remboursements dans les divers groupes de faillites en pourcents du total.*

Jaren / *Années*		Op *f* 100 actief, passief en uitkeering kwamen bij faillissementen met een passief van: *Pourcentage des passifs, des actifs et des remboursements des faillites avec un passif de:*								
		beneden *f* 1000 *au dessous de*	*f* 1000—*f* 5000	*f* 5000—*f* 10.000	*f* 10.000—*f* 50.000	*f* 50.000—*f* 100.000	*f* 100.000—*f* 200.000	*f* 200.000—*f* 500.000	Boven *f* 500.000 *Au dessus de*	Totaal *Totaux*
		f	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*	*f*
1911	Actief..... *Actif*	2,56	11,81	10,57	36,49	10,69	19,82	—	8,06	100
	Passief.... *Passif*	0,58	8,46	7,23	35,65	3.91	25,88	—	18,29	100
	Uitkeering. *Rembours.*	0,85	8,49	9,57	41,06	11,62	18,96	—	9,44	100
1912	Actief..... *Actif*	1,28	9,57	5,41	47,24	10,32	0,29	25,89	—	100
	Actief..... *Passif*	0,39	7,18	6,91	36,14	16,98	4,29	28,11	—	100
	Uitkeering. *Rembours.*	0,70	6,57	5,86	44,32	10,24	3,07	29,24	—	100
1913	Actief..... *Actif*	0,71	7,89	13,01	26,55	19,51	15,93	10,10	6,30	100
	Passief.... *Passif*	0,27	4,94	7,19	23,49	10,41	19,84	15,35	18,51	100
	Uitkeering. *Rembours.*	0,33	5,22	10,21	39,34	18,38	12,05	8,47	6,00	100
1914	Actief..... *Actif*	0,97	6,15	7,88	58,24	2,99	1,79	21,98	—	100
	Passief.... *Passif*	0,55	6,01	8,46	40,49	6.61	16,25	21,63	—	100
	Uitkeering. *Rembours.*	0,42	3,59	6,87	58,66	2,29	3,44	24,73	—	100
1915	Actief..... *Actif*	0,75	8,20	7,63	34,47	15,75	29,21	3,99	—	100
	Passief.... *Passif*	0,23	6,05	6,28	22,94	11,71	9,43	43,36	—	100
	Uitkeering. *Rembours.*	0,32	4,60	7,53	22,46	17,05	41,52	6,58	—	100

313. FINANCIEËLE GEGEVENS OMTRENT DE FAILLISSEMENTEN IN HET ARRONDISSEMENT AMSTERDAM, BEËINDIGD DOOR ACCOORD OF VEREFFENING, VERGELEKEN MET DIE DER FAILLISSEMENTEN IN HET RIJK.

F. St. *Données financières concernant les faillites terminées à l'arrondissement Amsterdam par concordat ou liquidation comparées à celles du Royaume.*

Jaren *Années*	Aantal faillissementen beëindigd *Nombre des faillites terminées*			Bedrag van het actief *Montant de l'actief*	Bedrag van het passief *Montant du passif*			Totaal bedrag der faillissements-kosten *Montant des frais*	Uitkeeringen *Remboursements*: Aan de preferente crediteuren *Aux créanciers privilégiés*		Aan de concurrente crediteuren *Aux créanciers non-privilégiés*		Totaal *Total*	
	door accoord *par concordat*	door vereffening *par liquidation*	Totaal *Totaux*		Preferente vorderingen *Créances privilégiées*	Concurrente vorderingen *Créances non-privilégiées*	Totaal *Total*		Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*	Bedrag *Montant*	Percentage hunner vorderingen *Pourcentage de leurs créances*
				Het Rijk.		*Le Royaume.*								
				f	f	f	f	f	f		f		f	
1911	118	1082	1200	4.123.908	2.793.352	13.219.903	16.013.255	512.890	1.850.888	66,3	1.721.638	13,0	3.572.526	22,3
1912	124	998	1122	3.916.225	2.253.046	14.862.727	17.115.773	515.538	1.440.235	63,9	2.013.222	13,5	3.453.457	20,2
1913	119	1008	1127	3.656.361	2.432.192	13.645.810	16.078.002	450.144	1.734.086	71,3	1.561.194	11,4	3.295.280	20,5
1914	107	903	1010	2.361.968	1.519.524	8.720.675	10.240.199	355.128	993.030	65,4	1.021.761	11,7	2.014.791	19,7
1915	95	768	863	2.627.279	1.613.651	11.602.443	13.216.094	367.738	872.887	54,1	1.135.196	9,8	2.008.083	15,2
				Arrondissement Amsterdam.		*Arrondissement Amsterdam.*								
1911	31	170	201	435.085	146.138	2.587.267	2.733.405	98.154	120.273	82,3	235.469	9,1	355.742	13,0
1912	31	128	159	375.657	201.295	2.204.501	2.405.796	85.576	127.133	63,2	181.683	8,2	308.816	12,8
1913	38	149	187	485.732	224.791	3.695.656	3.920.447	132.785	179.345	79,8	249.025	6,7	428.370	10,9
1914	14	165	179	543.896	369.910	2.300.934	2.670.844	96.117	307.826	83,2	150.218	6,5	458.044	17,1
1915	21	130	151	471.372	533.938	2.384.039	2.917.877	79.752	274.636	51,4	106.994	4,5	381.630	13,1

314. AANTAL FAILLISSEMENTEN, ACTIEF, PASSIEF EN UITKEERINGEN IN HET ARRONDISSEMENT AMSTERDAM IN PERCENTEN VAN DIE VAN HET RIJK.[1]

E. B. *Nombre des faillites l'actif, le passif et les remboursements à l'arrondissement en pourcents de ceux du Royaume.*

Jaren *Années*	Aantal *Nombre*	Actief *Actif*	Passief *Passif*	Uitkeeringen *Remboursements*
1911	16,7	10,6	17,1	10,0
1912	13,0	9,6	14,1	8,9
1913	16,6	13,3	24,4	13,0
1914	17,7	23,0	26,1	22,7
1915	17,5	17,9	22,1	19,0

1) De bevolking van het arrondissement is ongeveer 10 % van die van het Rijk.
La population de l'arrondissement s'élève à 10 % à peu près de celle du Royaume.

315. Bedrijven uitgeoefend door gefailleerden, woonachtig te Amsterdam.

F. St. *Entreprises des personnes déclarées en état de faillite domiciliées à Amsterdam.*

Bedrijf der gefailleerden	Aantal faillissementen beëindigd in *Nombre des faillites terminées pendant* 1911	1912	1913	1914	1915	Entreprises des personnes déclarées en état de faillite.
Fabricage van aardewerk, glas, kalk, e. a. b.	—	1	—	—	—	Fabrication de faïence, de verre, etc.
Diamantbewerking, e. a. b.	2	1	9	6	7	Diamant et autres pièrres préc.
Boek- en steendrukkerij, e. a b.	1	1	3	4	—	Imprimerie, etc.
Bouwbedrijven	15	10	33	33	21	Construction.
Chemische industrie	1	1	1	—	1	Industrie chimique.
Hout-, kurk-, stroobewerking, e. a. b.	6	3	6	5	3	Bois, liège, paille, etc.
Kleeding en reiniging	5	11	9	18	7	Habillement et nettoyage.
Kunstnijverheid	—	—	—	2	—	Industrie artistique.
Lederbewerking, e. a. b.	8	3	1	4	2	Cuir, toile cirée, etc.
Oer, turf en steenkolen	—	—	—	—	—	Mineraux.
Metaal- en machine-industrie	5	3	3	9	4	Travail des métaux, fabr. de machines.
Papierindustrie	—	—	1	—	—	Papier, etc.
Textielindustrie	—	—	—	—	3	Industrie textile.
Gas en electriciteit	—	—	—	1	1	Gaz et électricité.
Voedings- en genotmiddelen	15	11	10	11	9	Fabrication d'aliments.
Landbouw	—	1	—	1	—	Agriculture, etc.
Handel in:						Commerce:
Kleedingstoffen	15	17	28	14	17	Habillement.
Voedings- en genotmiddelen.	44	47	38	38	62	Aliments.
Andere waren of onbekend	39	28	45	46	43	Autres marchandises et march. inconnues.
Verkeerswezen	14	19	15	30	20	Communication.
Crediet- en bankwezen	—	3	3	1	—	Crédit et banque.
Verzekeringswezen	1	1	—	1	1	Assurances.
Overige faillissementen	89	69	65	38	31	Autres faillites.
Totaal	260	230	270	262	232	Totaux.

136. Werkzaamheid der bureau's voor rechtskundige hulp aan on- en minvermogenden in 1917.
E. B. *Travaux des bureaux d'assistance juridique gratuite en 1917.*

Aanwijzing	Aantal nieuw aangebrachte zaken behandeld door: *Nombre des nouvelles affaires traitées par les quatre bureaux suivants*				Désignation
	Bureau voor Rechtsk. hulp aan on- en minvermogenden	Amsterd. Bestuurdersbond	„Ons Huis" [1]	Vereeniging „Samenwerking"	
Coll. arbeidsovereenkomst	—	—	—	—	Contrat collectif du travail.
Overige zaken betreffende de wet op de arbeidsovereenkomst	2781	867	—	18	Autres affaires concernant la loi sur le contrat du travail.
Arbeidscontract voor scheepsgezellen	46	—	—	—	Contrat du travail pour les marins.
Huwelijksrecht	119	30	28	7	Mariage.
Echtscheiding en scheiding van tafel en bed	456	104	52	21	Divorce et séparation de corps.
Levensonderhoud	361	73	22	10	Obligation alimentaire.
Testament en erfrecht, boedelscheiding	558	10	80	32	Succession et testament.
Wet op het vaderschap	61	—	5	—	Loi sur la paternité.
Burgerrechterlijke kinderwetten	98	34	10	9	Lois civiles sur la protection de l'enfance.
Strafrechterlijke kinderwetten	6	5	—	1	Lois pénales pour les enfants
Huur	1280	626	73	27	Louage.
Faillissement	22	9	7	4	Faillite.
Overige zaken van civielen aard	1978	677	93	47	Autres affaires civiles.
Kiesrecht	—	3	—	—	Suffrage.
Ongevallenwet en Beroepswet	84	134	—	6	Loi sur les accidents du travail.
Invaliditeitswet	89	18	9	—	Loi sur l'invalidité.
Arbeidswetgeving en Hinderwet	2	4	—	10	Code du travail. Loi sur la surveillance des établissements classés comme dangereux.
Woningwet, Gezondheidswet en Gem. Bouwverordening	—	—	—	—	Loi sur les habitations; loi sur la santé publique; permis de constructions municipaux.
Leerplichtwet	1	—	—	1	Loi sur l'enseignement obligatoire.

[1]) 1916.

Zie volgende bladzijde. *Voir page suivante.*

VERVOLG. *Suite.*

Aanwijzing	Aantal nieuw aangebrachte zaken behandeld door: *Nombre des nouvelles affaires traitées par les quatre bureaux suivants*				Désignation
	Bureau voor Rechtsk. hulp aan on- en minvermogenden	Amsterd. Bestuurdersbond	„Ons Huis"	Vereen. „Samenwerking"	
Armbestuur en Armenzorg....	13	—	—	—	Assistance aux pauvres.
Militaire wetten..............	73	24	8	1	Lois militaires.
Belastingen..................	67	—	12	10	Impôts.
Andere rijkswetten (geen strafz.)	51	—	7	—	Autres lois (excl. les affaires criminelles).
Andere prov., gem. en waterschapsverord. (geen strafzaken)	6	—	—	—	Autres décrets municipaux etc. (excl. les affaires criminelles).
Strafzaken (alle behalve de genoemde)....................	283	81	21	11	Affaires criminelles (excl. celles mentionnées ci-dessus).
Vereenigingszaken...........	19	—	3	—	Affaires syndicales.
Zieken- en andere fondsen....	22	—	4	—	Caisses d'assistance en cas de maladie et autres.
Diversen.....................	139	—	68	22	Autres.
Totaal.....	8615	2699	554	237	Totaux.

Van de 100 behandelde zaken betroffen:
Pourcent des affaires traitées:

Wet op de arbeidsovereenkomst	32.2	32.1	6.7	7.6	Loi sur le contrat du travail.
Huwelijk en echtscheiding	6.7	5.0	14.4	11.8	Mariage et dissolution du. mariage.
Levensonderhoud	4.1	2.7	4.0	4.2	Obligation alimentaire.
Testament en erfrecht	6.4	0.4	14.4	13.5	Succession et testament.
Huur	14.8	23.0	13.2	11.4	Louage.
Ongevallen- en invaliditeitswet	2.0	5.6	4.3	2.5	Lois sur les accidents du travail et sur l'invalidité.
Militaire wetten	0.8	0.9	1.4	0.4	Lois militaires.
Belastingen..................	0.7	—	2.2	4.2	Impôts.
Strafzaken..................	3.2	3.0	3.8	4.6	Affaires criminelles.

ANDERE ONDERWERPEN.

AUTRES MATIÈRES.

317. Militie, Landweer en Landstorm.

G. V. *Milice, Territoriale, Réserve de la territoriale.*

Jaar	1913	1914	1915	1916	1917	Année
A. Militie.						**A. Milice.**
Ingeschrevenen	6944	6973	7242	7338	7186	Jeunes gens incrits
Vrijgestelden	1620	1850	2134	2092	1569	Exemptés
Uitgeslotenen	46	66	48	36	2	Exclus
Ongeschikten wegens lichaamsgebr.	1825	2055	1260	1362	1532	Pas aptes à cause d'infirmités
Ongeschikten wegens te geringe lengte	127	119	99	106	111	Pas aptes à cause de taille trop petite
Afgeschrevenen en afgevoerden	22	29	22	17	5	Rayés
Overblijvende dienstplichtigen.	3304	2854	3679	3725	3967	Restant des jeunes gens appelés au service
Bestemd ter inlijving	3176	2854[1])	3679	3725	3967	Destinés à être classés
Ingelijfden te land	2409	2912	2621	3042	3004	Classés dans l'armée de terre
Ingelijfden zeemilitie	50	61	69	85	89	Classés " " " "
Ingelijfden als vrijwilliger.	37	44	52	89	64	Classés en vertu d'un engagement volontaire
Niet opgeroepenen, wonende in het Duitsche rijk	—	—	—	311	445	Non appelés sous les armes (résidant en Allemagne)
Achtergeblevenen	119	121	91	115	90	Manquant à l'appel
Vrijgestelden	97	115	165	163	47	Exemptés
Uitgestelden	193	255	180	262	92	Ajournés
Vergoedingen aan kostwinners	780	5858	5962	4189	3082	Allocations aux soutiens de fam.
Inkwartiering officieren	—	221	103	140	190	Logement militaire officiers
Inkwartiering overigen	212	7576	436	450	350	Logement militaire autres
B. Landweer.						**B. Armée territoriale**
Vergoedingen aan kostwinners	3	3378	2257	1355	358	Allocations aux soutiens de fam.
C. Landstorm.						**C. Réserve de la territoriale**
Ingeschrevenen gewapenden	898	1023	1924	189	187	Inscrits armés
Ingeschrevenen ongewapenden	218	1669	7383	16647	84	Inscrits non armés
Ingeschrevenen zonder reeds tot den landstorm te behooren	—	—	—	—	26293	Inscrits pas encore appartenant au service
Ongeschikt verklaarden	—	—	1136	3802	4245	Déclarés pas aptes au service
Vergoedingen aan kostwinners	—	8	670	2585	4993	Allocations aux soutiens de fam.

[1]) De loting is in 1914 afgeschaft. *Le tirage a été aboli en 1914.*

318. Aantal kiezers in de kiesdistricten Amsterdam I—IX.

G. V. *Nombre des électeurs dans les quartiers électoraux Amsterdam I—IX.*

Jaar *Année*		Kiesdistricten *Quartiers électoraux* I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Totaal *Totaux*
Tweede Kamer *Chambre des Députés*	1913	5184	5041	16516	4733	16136	6048	5237	5641	22557	87093
	1914	5196	5128	17108	4597	16627	6052	5307	5782	23225	89022
	1915	5558	5603	18172	4825	18004	6476	5784	6468	24967	95857
	1916	5841	5496	18887	4813	19453	6582	5668	6976	25942	99658
	1917	6061	5731	19622	4978	20627	6712	5874	7444	27317	104366
Provinciale Staten *Conseil provincial*	1913	5160	5027	16415	4713	16038	6002	5210	5622	22427	86614
	1914	5184	5122	17052	4590	16580	6039	5292	5770	23170	88799
	1915	5546	5593	18134	4818	17959	6458	5769	6459	24916	95652
	1916	5832	5483	18841	4810	19394	6567	5650	6966	25907	99450
	1917	6047	5727	19585	4970	20578	6694	5869	7429	27271	104170
Gemeenteraad *Conseil municipal*	1913	5031	4925	16190	4621	15622	5831	4916	5322	21850	84308
	1914	5114	5053	16902	4514	16328	5917	5110	5575	22803	87316
	1915	5485	5534	18031	4752	17768	6361	5635	6306	24664	94536
	1916	5779	5410	18716	4759	19201	6458	5510	6806	25637	98276
	1917	5999	5690	19520	4927	20441	6613	5773	7324	27068	103355

319. Aantal kiezers naar de redenen van plaatsing op de kiezerslijsten in de kiesdistricten Amsterdam I—IX.

G. V. *Electeurs, répartis selon les causes de l'inscription sur les listes électorales des quartiers électoraux Amsterdam I—IX.*

Jaar *Année*	Belasting-kiezers *Paiement de la cote d'un des impôts directs de l'Etat*	Huurkiezers *Loyer*	Loonkiezers *Salaire*	Spaarkiezers *Epargne*	Examenkiezers *Examen*	Totaal *Totaux*
1913	84591	710	1096	290	406	87093
1914	87457	408	1570	268	319	89022
1915	94746	290	370	229	222	95857
1916	98471	298	449	209	231	99658
1917	103553	229	282	153	149	104366

320. Aantal kiezers voor de Kamer van Koophandel en Fabrieke.

Nombre des électeurs pour la Chambre de Commerce.

Jaren *Années*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*	Jaren *Années*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*
1912/13	1955	1915/16	2467
1913/14	1955	1916/17	2610
1914/15	2467	1917/18	2610

321. Aantal kiezers voor de Kamers van Arbeid.

G. V. *Nombre des électeurs pour les Conseils du travail.*

Kamers van Arbeid voor de *Conseils du travail pour*	1913		1914		1915		1916		1917	
	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*	Patroon-kiezers *Electeurs-patrons*	Werklieden-kiezers *Electeurs-ouvriers*
Bouwbedrijven . . . . *l'industrie du bâtiment*	1086	4974	930	4472	1217	5873	1320	6859	1426	7714
Metaal- en houtbewerking. . . *les industries en métaux et en bois*	757	5929	675	5112	831	6736	912	7531	998	8284
Confectiebedrijven. . . . . . . *l'ind. de l'habillem. et de la toil.*	543	2773	474	2531	613	3315	685	3852	780	4493
Voedings- en genotmiddelen. . *la fabrication d'aliments*	1015	5645	940	5609	1121	6407	1212	6931	1329	7580
Tabaksindustrie. . . . . *l'industrie de tabac*	93	402	107	1028	111	933	119	1191	124	1310
Drukkersbedrijven. . . . . . . *l'imprimerie*	358	2242	333	2193	402	2549	430	2749	478	2911
Handels-, crediet- en verzekeringswezen . . . . *le commerce, le crédit et l'assurance*	4208	9409	3626	8035	4700	10677	5121	12202	5597	13807
Brillantnijverheid . . . . *l'industrie du diamant*	184	1351	137	1229	210	1445	220	1706	259	2144
Logement en koffiehuishoudersbedrijf . . . . *les hôtels et cafés-restaurants*	479	1028	349	743	575	1332	642	1641	724	1935
Kleinhandel. . . . . *le commerce en détail*	1771	3698	1589	3456	2000	4428	2197	5221	2386	6128

322. VERKIEZINGEN VOOR DE TWEEDE KAMER, DE PROVINCIALE STATEN EN DEN GEMEENTERAAD.

G. V. *Elections pour la Chambre des députés, le Conseil provincial et le Conseil municipal.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*			Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour*		
		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*		Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*
I	1913	5184	5160	5031	13 Juni	—	3491	—
					23 „	—	3412 *)	—
					17 „	3898	—	—
					25 „	3794 *)	—	—
					7 Juli	—	—	2861
	1914	5196	5184	5114	—	—	—	—
	1915	5558	5546	5485	8 Juli	—	—	2527
	1916	5841	5832	5779	19 Juni	—	2819	—
					27 „	—	2804 *)	—
	1917	6061	6047	5999	27 Maart	—	—	—
					15 Juni	1618	—	—
					6 Juli	—	—	1403
II	1913	5041	5027	4925	13 Juni	—	3464	—
					23 „	—	3740 *)	—
					17 „	3866	—	— [1]
					25 „	3647 *)	—	—
					7 Juli	—	—	3214
					22 „	3332	—	—
					29 „	2747 *)	—	—
	1914	5128	5122	5053	—	—	—	—
	1915	5603	5593	5534	8 Juli	—	—	2625 *)
					16 „	—	—	3073
	1916	5496	5483	5410	19 Juni	—	2382	—
					27 „	—	2746 *)	—
	1917	5731	5727	5690	15 Juni	1804	—	—
					22 „	2190 *)	—	—
					6 Juli	—	—	1610
III	1913	16516	16415	16190	13 Juni	—	12308	—
					17 „	12785	—	—
					7 Juli	—	—	9989
					24 „	9254	—	—
					4 Nov.	10044	—	—
					11 „	12797 *)	—	—
	1914	17108	17052	16902	—	—	—	
	1915	18172	18143	18031	8 Juli	—	—	11071
	1916	18887	18841	18716	19 Juni	—	10334	—
					27 „	—	9293 *)	—
	1917	19622	19585	19520	15 Juni	6619	—	—
					6 Juli	—	—	5861

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*

1) Geen stemming; de candidaat werd bij enkele candidaatstelling tot lid gekozen.

VERVOLG. *Suite.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs* — Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*	Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour* — Tweede Kamer *Chambre des députés*	Provinciale Staten *Conseil provincial*	Gemeenteraad *Conseil municipal*
IV	1913	4733	4713	4621	13 Juni	—	3632	—
					17 „	3784	—	—
					7 Juli	—	—	3284
					17 „	—	—	3494 *)
	1914	4597	4590	4514	15 October [1])	—	—	—
	1915	4825	4818	4752	8 Juli	—	—	2861
	1916	4813	4810	4759	4 April	—	1089	—
					19 Juni	—	2418	—
					27 „	—	2516 *)	—
	1917	4978	4970	4927	22 Maart	—	2343	—
					3 April	2341	—	—
					15 Juni	1467	—	—
					6 Juli	—	—	1252
					20 December	—	—	994
V	1913	18136	16038	15622	13 Juni	—	12043	—
					23 „	—	12268 *)	—
					17 „	12796	—	—
					25 „	10565 *)	—	—
					7 Juli	—	—	9867
					17 „	—	—	9987 *)
					21 October	—	8454	—
					28 „	—	8008 *)	—
	1914	16627	16580	16328	30 Juni	—	8157	—
					7 Juli		7967 *)	
	1915	18004	17959	17768	8 Juli	—	—	8516
	1916	19453	19394	19201	5 Mei	—	—	3834
					19 Juni	—	9773	—
					27 „	—	11417 *)	—
	1917	20627	20578	20441	15 Juni	7108	—	5697
					6 Juli	—	—	—
VI	1913	6048	6002	5831	13 Juni	—	4530	—
					17 „	4865	—	—
					7 Juli	—	—	3263
					22 „	3844	—	—
					29 „	3792 *)	—	—
	1914	6052	6039	5917	—	—	—	—
	1915	6476	6458	6361	18 Mei	—	—	— [1])
					8 Juli	—	—	3396
	1916	6582	6567	6458	27 Maart	—	— [1])	— [1])
					19 Juni	—	3704	—
					27 „	—	3918 *)	—
	1917	6712	6694	6613	19 April	— [1])	—	—
					15 Juni	— [1])	—	—
					6 Juli	—	—	— [1]

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*

[1]) Geen stemming; de candidaat werd bij enkele candidaatstelling tot lid gekozen.

VERVOLG. *Suite.*

Kiesdistrict *Quartier électoral*	Jaar *Année*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs* — Tweede Kamer *Chambre des députés*	Aantal kiezers — Provinciale Staten *Conseil provincial*	Aantal kiezers — Gemeenteraad *Conseil municipal*	Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen voor *Nombre des voix exprimées pour* — Tweede Kamer *Chambre des députés*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen — Provinciale Staten *Conseil provincial*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen — Gemeenteraad *Conseil municipal*
VII	1913	5237	5210	4916	13 Juni	—	4026	—
					23 „	—	4231 *)	—
					17 „	4377	—	—
					25 „	4417 *)	—	—
					7 Juli	—	—	3456
					17 „	—	—	3390 *)
	1914	5307	5292	5110	28 Augustus	—	— 1)	—
	1915	5784	5769	5635	8 Juli	—	—	3111 *)
					16 „	—	—	3345
	1916	5668	5650	5510	27 Maart	—	— 1)	—
					19 Juni	—	2968	—
					27 „	—	3392 *)	—
	1917	5874	5869	5773	27 Februari	—	—	1293
					15 Juni	2179	—	—
					6 Juli	—	—	1533
VIII	1913	5641	5622	5322	13 Juni	—	4227	—
					23 „	—	4407 *)	—
					17 „	4511	—	—
					25 „	4557 *)	—	—
					7 Juli	—	—	3639
					17 „	—	—	3560 *)
	1914	5782	5770	5575	—	—	—	—
	1915	6468	6459	6306	8 Juli	—	—	3501 *)
					16 „	—	—	3742
	1916	6976	6966	6806	19 Juni	—	3542	—
					27 „	—	4056 *)	—
	1917	7444	7429	7324	15 Jun	2515	—	—
					6 Juli	—	—	2040
IX	1913	22557	22427	21850	13 Juni	—	17037	—
					13 „	—	17158 *)	—
					17 „	17525	—	—
					25 „	17187 *)	—	—
					7 Juli	—	—	13852
	1914	23225	23170	22803	—	—	—	—
	1915	24967	24916	24664	8 Juli	—	—	13525 *)
					16 „	—	—	15243
					28 October	13439	—	—
	1916	25942	25907	25637	19 Juni	—	14520	—
					27 „	—	15403 *)	—
	1917	27317	27271	27068	15 Juni	9440	—	—
					6 Juli	—	—	7011
					29 November	—	4728	—

*) Herstemming. *2me tour de scrutin.*

1) Geen stemming, de candidaat werd bij enkele candidaatstelling tot lid gekozen.

323. Verkiezingen voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken en de Kamers van Arbeid.

G. V. *Elections pour la Chambre de commerce et les Conseils du travail*

Kamer *Chambre ou Conseil*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs*		Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen *Nombre des voix exprimées*	
	Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*		Patroons *Patrons*	Werklieden *Ouvriers*
Kamer van Koophandel *Chambre de commerce*					
1910	1856		31 Jan.	106	
1912	1955		25 Nov.	{ 338	
				{ 459	
1914	2467		15 Juni	541	
			20 Juli	602 *)	
			23 Nov.	729	
			28 Dec.	713 *)	
1916	2610		21 Nov.	572	
1917	2610		15 Oct.	227	
Kamers van Arbeid *Conseils du travail*					
Bouwbedrijven *Ind. du bâtiment*					
1909	819	3663	19 Maart	99	185
1914	1086	4974	27 "	73	193
			7 April	—	153 *)
1917	1426	7714	26 Juni	54	85
			—	—	—
Metaal- en houtbewerking *Ind. en métaux et en bois*					
1909	557	4172	16 Maart	13	257
			30 "	22 *)	—
			2 Juli	18	—
1913	653	4899	13 "	44 *)	—
1914	757	5929	4 Maart	44	—
			24 "	27	209
1917	998	8284	7 April	15 *)	234 *)
			—	—	—
Confectiebedrijven *Ind. de l'habillement*					
1909	402	1977	16 Maart	33	140
			30 "	—	166 *)
1912	451	2433	5 Jan.	18	116
			16 "	—	180 *)
1914	543	2773	24 Maart	30	214
1917	780	4493	—	—	—
Voedings- en genotmiddelen *Fabr. d'aliments*					
1909	778	4727	16 Maart	7	549
			2 Juli	—	391 *)
1914	1015	5645	24 Maart	115	635
			7 April	70 *)	—
1917	1329	7580	—	—	—

VERVOLG. *Suite.*

Kamer *Chambre ou Conseil*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs* Patroons *Patrons*	Aantal kiezers *Nombre des électeurs* Werklieden *Ouvriers*	Datum der stemming *Date du scrutin*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen *Nombre des voix exprimées* Patroons *Patrons*	Aantal uitgebrachte geldige stemmen *Nombre des voix exprimées* Werklieden *Ouvriers*
Tabaksindustrie *Ind. de tabac*					
1909	111	1015	16 Maart	34	193
1914	93	402	24 „	25	58
1917	124	1310	—	—	—
Drukkersbedrijven *Imprimerie*					
1909	267	1877	19 Maart	36	445
			30 „	15 *)	—
1911	284	2056	17 October	—	528
1914	358	2242	27 Maart	37	540
1917	478	2911	—	—	—
Handels-, crediet- en verzekeringswezen *Commerce, crédit, assur.*					
1910	2530	6153	19 April	29	166
			15 Juli	—	157
1917	5597	13807	—	—	—
Brillantnijverheid *Ind. du diamant*					
1910	102	1306	11 October	12	31
1917	259	2144	—	—	—
Logement- en koffiehuishoudersbedrijf *Hotels, cafés-restaurants*					
1911	314	749	19 April	19	26
1916	642	1641	28 Juli	12	82
			15 Dec.	—	41
1917	724	1935	—	—	—
Kleinhandel *Commerce en détail*					
1909	1034	2736	19 Maart	11	63
			30 „	31 *)	—
			30 „	—	104 *)
			2 Juli	21	—
1914	1771	3698	27 Maart	118	125
1917	2386	6128	—	—	—

*) Herstemming. *2me. tour de scrutin.*

324. BEZOEK AAN DE MUSEA EN DEN HORTUS BOTANICUS.

M. M. *Visites aux musées et au Jardin Botanique.*

Jaar *Année*	Rijksmuseum *Musée de l'Etat*	Stedelijk museum *Musée municipal*	Geschiedk.-medisch pharm. museum	Sophia Augusta-stichting	Museum Fodor	Museum Willet-Holthuijsen	Vondel-museum	Stichting Amstelkring	Veiligheids-museum	Nederlandsch Schoolmuseum	Hortus Botanicus	Rembrandt-huis
1913	296.636	± 75.000		998	639	1208	485	1123	?	4745	3602	—
1914	242.741	„ 75.000		998	408	957	393	1123	6817	4864	3221	—
1915	194.492	„ 75.000		998	304	1385	409	885	13123	5583	4439	—
1916	175.428	„ 75.000		230	293	1141	296	949	12045	5228	4264	812
1917	119.593	„ 58.000		140	476	567	176	850	22226	3464	4439	712

325. Bezoek aan de Universiteits-Bibliotheek.

M. U. B. *Visites à la Bibliothèque de l'Université.*

Jaar *Année*	Bureau *Bureau*	Leeszaal *Salle de lecture*	Studiezaal *Salle d'étude*	Bibliotheca Rosenthaliana	Des avonds *Le soir*	Totaal *Totaux*
1913	30202		35539	2268	8334	76828 1)
1914	28252		34819	2595	8329	74388 1)
1915	37451		47158	2508	9431	96957 1)
1916	31846		43710	1803	9600	87255 1)
1917	40876		53069	1162	8596	103879 1)

1) Waaronder 485, 393, 409, 296, 176 aan het Vondelmuseum.
Dont 485, 393, 409, 296, 176 au Musée Vondel.

326. Geraadpleegde en uitgeleende boeken, handschriften en kaarten aan de Universiteits-Bibliotheek.

M. U B. *Livres, manuscrits et cartes consultés et prêtés à domicile à la Bibliothèque de l'Université.*

Jaar *Année*	Boeken *Livres*		Handschriften *Manuscrits*		Kaarten *Cartes*		Totaal *Totaux*	
	Geraadpleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*	Geraadpleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*	Geraadpleegd *Consultées*	Uitgeleend *Prêtées à domicile*	Geraadpleegd *Consultés*	Uitgeleend *Prêtés à domicile*
1913	177647	22068	1924	262	403	99	179974	22429
1914	204194	23828	2124	229	532	76	206850	24133
1915	242650	26641	2498	113	221	33	245369	26787
1916	214545	24607	2039	413	158	3	216742	25023
1917	263219	20457	3042	457	326	22	266587	20936

327. Universiteits-bibliotheek en overige bibliotheken.

Bibliothèque de l'Université et autres bibliothèques.

Bibliotheken *Bibliothèques*	Aantal werken aanwezig op 31 Dec. 1917 *Nombre des ouvrages au 31 déc. 1917*			In 1917	
	Boekwerken *Livres*	Tijdschriften *Périodiques*	Brochures, pamfletten, etc. *Brochures, pamphlets etc.*	Bezoeken *Visites*	Uitgeleende boeken *Livres prêtés*
Universiteits-bibliotheek.	958.500	3.250	89.660	103.879	20.457
Kon. Academie van Wetensch. .	23.000	—	—	407	1.570
's Rijks Prenten-kabinet	14.417	62	—	1.684	—
Mij. Tot Nut van 't Algemeen .	12.895	45	389	19.503	28.581
Centraal Bur. v. Sociale Adviezen	23.000	691	—	192	3.072
Museum Willet-Holthuyzen . . .	4.135	—	—	356	266
Vereen. St.-Vincentius à Paulo .	18.311	395	—	?	168.416
Koning Willemshuis	1.676	32	—	586	6.791
Ons Huis	4.112	389	—	15.278	28.339
Ons Huis buiten de Muiderpoort	2.329	—	—	2.043	15.395
Ooster-Speeltuin	2.600	200	—	?	18.227
Artis-bibliotheek	30.000	1200	1.700	1.604	358

328. Openbare Vermakelijkheden in 1917.

Spectacles pendant 1917.

M. A. B.

Toegangsbewijzen *Billets d'entrée*	Schouwburgen, enz. *Théâtres, etc.*	Variétés *Variétés*	Bioscopen *Cinématographes*	Totaal *Totaux*	Totaal 1916 *Totaux 1916*
tot en met 10 cent *jusqu'à 10 ct. inclusivement*	92.744	4.000	625.408	722.152	933.583
11—25 „ *11—25 „*	376.153	30.314	2.010.354	2.416.821	2.336.810
26—50 „ *26—50 „*	763.714	46.186	1.327.598	2.137.498	1.770.902
51—75 „ *51—75 „*	420.713	32.914	353.511	807.138	713.531
76—100 „ *76—100 „*	308.051	18.689	157.740	484.480	406.438
f 1.01—*f* 1.50	347.369	15.168	35.000	397.537	327.389
meer dan *f* 1.50 *au-dessus de f 1.50*	450.202	1.400	3.200	454.802	335.099
Totaal — *Totaux*	2.758.946	148.671	4.512.811	7.420.428	6.823.752
Belastbaar bedrag *Revenu imposable*	*f* 2.574.995,20	*f* 75.996,30	*f* 1.242.472,09	*f* 3.893.463,59	*f* 3.344.438,91
Percentage *Taux*	5 %	10 %	15 %	—	—
Opbrengst der belasting *Produit de l'impôt*	„ 128.749,93	„ 7.599,63	„ 186.370,82	„ 322.720,38	„ 269.009,13

329. Omvang en aard der periodieke pers te Amsterdam op 1 Januari 1918.

Nombre et nature des périodiques Amsterdam au 1er janvier 1918.

Publ. fa De Bussy.

Aard der periodieken *Nature des périodiques*		Wijze van verschijnen *Manière d'apparaition*	
Nieuwsbladen *Journaux*	36	Driemaal 's daags *3 Fois par jour*	2
Vakbladen *Presse professionnelle*	47	Tweemaal 's daags *2 Fois par jour*	3
Financien *Finances*	16	Eenmaal 's daags *1 Fois par jour*	10
Godsdienst *Culte*	20	Tweemaal per week *2 Fois par semaine*	5
Wetenschap, letterkunde, kunst en ontspanning *Science et beaux arts*	81	Driemaal per week *3 Fois par semaine*	129
Armenzorg, hygiëne, drankbestrijding *Assistance, hygiène, anti-alcoolisme*	12	Wekelijks *1 Fois par semaine*	1
Handel, scheepvaart, landbouw *Commerce, navigation, agriculture*	41	Eenmaal per 2 weken *1 Fois par quinzaine*	12
Sport *Sport*	13	Tweemaal per maand *2 Fois par mois*	17
Diversen *Divers*	14	Maandelijks *1 Fois par mois*	91
		Tienmaal per jaar *10 Fois par année*	1
		Tweemaandelijks *Tous les 2 mois*	1
		Ongeregeld of onbekend *Irrégulièrement ou inconnu*	8
Totaal *Totaux*	280	Totaal *Totaux*	280

Mededeelingen N°. 19	Kindersterfte in Nederland 1881—1905, bewerkt door Prof. Dr. R. H. SALTET en Mr. PH. FALKENBURG	*f* 1.—
„ „ 20	De gewone ontvangsten en uitgaven der Gemeente 1900—1905	„ 0.25
„ „ 34	„ „ „ „ „ 1880—1908	„ 0.25
„ „ 21	Statistiek van het loon der vaste werklieden in dienst der Gemeente	„ 0.25
„ „ 35	Prijzen van levensmiddelen	„ 0.20
„ „ 50	Kleinhandelsprijzen van levensbehoeften te Amsterdam sedert 1913, benevens indexcijfers dier prijzen	„ 0.10
„ „ 42	Overzicht van de scheepvaart en den aanvoer van de voornaamste stapelartikelen in de haven van Amsterdam	„ 0.25
„ „ 43	Amsterdam in demographisch en hygiënisch opzicht	„ 0.25
„ „ 46	Catalogus van boeken en brochures aanwezig in de administratieve Bibliotheek en de Bibliotheek van het Bureau van Statistiek. Afl. I: Zuigelingenbescherming en zuigelingensterfte	„ 0.15
„ „ 48	Sterfte aan mazelen in Amsterdam (in de jaren 1909, 1910 en 1911), door B. H. Sajet, arts en J. v. Gelderen	„ 0.30
„ „ 53	Kinkhoest, een medisch-statistische studie, door B. H. Sajet, arts en J. van Gelderen, commies bij het Gem. Bureau van Statistiek.	„ 0.75
Statistisch Zakboekje	1897, 1901, 1903, 1905, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916 en 1917	„ 0.25
„ „	1918	„ 0.30

Publications du Bureau de Statistique

EN VENTE CHEZ

JOHANNES MÜLLER à Amsterdam.

Bulletins mensuels 1895—1917, année 1895—1907 *fl* 1.—; 1908—1917		*fl* 1.50
„ hebdomadaires 1897—1917, année 1897—1900 *f* 1.—; 1901—1917		„ 1.50
Statistique provisoire 1904		„ 0.25
Annuaire statistique	1895	„ 2.50
„ „	1896	„ 2.50
„ „	1897	„ 2.87
„ „	1898	„ 3.15
„ „	1899	„ 3.35
„ „	1900	„ 3.70
„ „	1901 et 1902, tome premier	„ 1.70
„ „	1901 „ 1902, „ second	„ 1.90
„ „	1903 „ 1904, „ premier	„ 2.—
„ „	1903 „ 1904, „ second	„ 1.60
„ „	1905—1909 tome premier	„ 2.25
„ „	1905—1909 „ second	„ 2.—
„ „	1909—1911 tome premier	„ 2.—
„ „	1909—1911 „ second	„ 1.80
„ „	1912 et 1913	„ 2.—
„ „	1914 et 1915	„ 2.—
Communications statistiques N°. 1 et 3	Chômage *fl* 0.15 et	„ 0.40
„ „ „ 2	Impôt municipal sur le revenu 1892/3—1893/4	„ 0.50
„ „ „ 4	„ „ „ „ „ 1894/5—1895/6	„ 0.40
„ „ „ 7	„ „ „ „ „ 1896/7—1897/8	„ 0.40
„ „ „ 13	„ „ „ „ „ 1898/9—1901/2	„ 0.50
„ „ „ 23	„ „ „ „ „ 1902/3—1904/5	„ 0.40
„ „ „ 30	„ „ „ „ „ 1905/6—1906/7	„ 0.40
„ „ „ 39	„ „ „ „ „ 1907/8—1908/9	„ 0.50
„ „ „ 45	„ „ „ „ „ 1909/10—1910/11	„ 0.30
„ „ „ 47	„ „ „ „ „ 1911—1912	„ 0.30
„ „ „ 49	„ „ „ „ „ 1912/13—1913/14	„ 0.35
„ „ „ 52	„ „ „ „ „ 1914/1915	„ 0.50
„ „ „ 5	Population 1899	„ 0.35

Communications statistiques N°.	6	Population 1900	*fl* 0.25
„ „	„ 8	„ 1901	„ 0.25
„ „	„ 9	„ 1902	„ 0.25
„ „	„ 11	„ 1899—1903	„ 0.30
„ „	„ 12	„ 1899—1904	„ 0.30
„ „	„ 16	„ 1899—1905	„ 0.30
„ „	„ 24	„ 1899—1907	„ 0.30
„ „	„ 38	„ 1880—1909, première partie (Europe)	„ 3.—
„ „	„ 40	„ 1880—1909, seconde partie (Autres parties du monde)	
„ „	„ 14	Statistique provisoire 1905	„ 0.40
„ „	„ 17	„ „ 1906	„ 0.40
„ „	„ 22	„ annuelle 1907	„ 0.40
„ „	„ 28	„ „ 1908	„ 0.40
„ „	„ 29	„ „ 1909	„ 0.40
„ „	„ 32	„ „ 1910	„ 0.40
„ „	„ 37	„ „ 1911	„ 0.40
„ „	„ 41	„ „ 1912	„ 0.40
„ „	„ 15	L'Assistance à Amsterdam 1904—1905	„ 0.75
„ „	„ 25	„ „ 1906—1907	„ 0.75
„ „	„ 44	„ „ 1908—1910	„ 0.75
„ „	„ 51	„ „ 1914—1915	„ 1.25
„ „	„ 18	Enseignement public et privé 1903—1904	„ 0.50
„ „	„ 27	„ „ „ „ 1905—1907	„ 0.50
„ „	„ 36	„ „ „ „ 1908—1910	„ 0.75
„ „	„ 20	Recettes et dépenses ordinaires de la ville 1900—1905	„ 0.25
„ „	„ 34	„ „ „ „ „ „ „ 1880—1908	„ 0.25
„ „	„ 21	Statistique des salaires des ouvriers au service de la Ville d'Amsterdam	„ 0.25
„ „	„ 26	Mortalité par cancer à Amsterdam pendant les périodes 1862/67, 1872/77, 1886/91, 1897/1902	„ 0.25
„ „	„ 53	La coqueluche, une étude médico-statistique par B. H. Sajet et J. v. Gelderen	„ 0.75
„ „	„ 35	Prix des vivres à Amsterdam	„ 0.20
„ „	„ 43	Amsterdam au point de vue démographique et hygiénique	„ 0.25
„ „	„ 46	Catalogue de livres et brochures de la Bibliothèque Administrative et de la Bibliothèque du Bureau de Statistique. 1e Livr. Protection des nourrissons et mortalité infantile	„ 0.25
Amsterdam, sa vie économique et sociale, ses institutions hygiéniques et philanthropiques			„ 0.75

Statistische Mitteilungen N°.	19	Kindersterblichkeit besonders in den Niederlanden, bearbeitet von Prof. Dr. R. H. SALTET und Dr. PH. FALKENBURG	*f* 1.—
„ „	„ 31	Verzeichnis der in der Statistischen Abteilung der Intern. Hyg. Ausstellung Dresden 1911 vom Statistischen Amt vorgeführten graphischen Darstellungen nebst erläuterndem Zahlenmaterial	„ 0.20
„ „	„ 38	Reproduktion der wichtigsten graphischen Darstellungen von dem Statistischen Amt Amsterdams vorgeführt auf der Intern. Hyg. Ausstellung Dresden 1911 nebst erläuterndem Zahlenmaterial	„ 1.—

Statistical Communications N°	42	Review of the navigation and the principal articles imported and warehoused at the port of Amsterdam.	*f* 0.25

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 107018357